Apud orientales eñ poſt collectōnes frugū et torcularia qñ decime offerebantur in templo: october erat prim⁹ ianuarius quart⁹. Quintā diē menſis addit vt ſignificet baptiſmū ī quo aperti ſunt chriſto celi ⁊ epyphanioꝝ dies et hoc venerabilis eſt. nō vt quidā putāt natalis in carne. tunc eñ abſcondit⁹ eſt. nūc apparuit. Qđ huic tēpori cōgruit quo dictū ē. Hic eſt fili⁹ me⁹ dilectus in quo mihi bene cōplacui.

Hieronim⁹. Figurat chriſt⁹ q̄ triceſimo anno nat⁹ venit ad baptiſmuꝫ q̄ in hoīe pfecta etas ē. Unde in libro numeri nō ſm ſeptuaginta a viceſimoqnto anno etatis ſ ſm hebreos a triceſimo incipiunt ſacerdotes in tabernaculo miniſtrare qđ ſignificans pceſſit ioſeph in egipto eſurientibꝰ ipſo frumenta largitus et iohes ad fluenta iordanis baptiſmā pnie pdicauit.

Iuxta flumen chobar. Hieronim⁹. Chobar ppriū nomē fluminis. vel q̄ graue interpretat̄ tygriꝫ ⁊ eufraten. et omnia magna et grauiſſima flumina que in terra caldeoꝝ eſſe phibēt ſignificat.

Aperti ſunt ⁊c. Hieronim⁹. Nō diuiſione firmamenti ſed fide credentis cui reuelata ſunt ſecreta celeſtia. ſicut ī baptiſmo ſaluatoris cū ſpūſſanctus in ſpecie columbe deſcendit

Ca. I.

Et factuꝫ eſt

ſ tempus

in triceſimo anno. in

ſ ſubaudi mēſe. pōdere ſnia quod lxx. addidere vt manifeſtius fieret

ſ ſubaudis die

quarto. in quinta

ſ locus

menſis. cum eſſem in medio capti

ſ Unde ſuper flumia bal. ıl. ſe. et fle. dū. re. tui. ſy. ſ tanquā lignū quod plā. ē. ſe. d. a.

uoꝝ iuxta flumen chobar. aper

† ſ ſecundū orige. oculis carnis ¦ nō mō vnaꝫ Unñ ego viſiones multiplicabo quas. ſ. ezechiel contexit.

ti ſunt celi: et † vidi ¦ viſiones dei.

ſ hoc quoqꝫ ad tempus.

In quinta menſis. ipſe eſt annus

ſ nō captiuitatis.

quintus trāſmigratōnis ioachim

ſ perſona.

regis iuda: factū ē verbū domini

ſ .i. roboratus a deo. chriſt⁹ quoqꝫ dei virt⁹

ad ezechiel filiū buzi ſacerdotem

ſ † captiuantiū. ſ.

¦ ſ ī ſimilitudinem hominum factus.

in terra † caldeoꝝ ſecus ¦ flumen

¦ ſ per carnē iā deū hoīem cognoſcit pphēta. ſ aliter nō intelliguntur viſiones. † ſ filius

chobar. Et ¦ facta eſt ſup eū ibi † ma

per quē omnia facta ſunt. † nabuchonus dñi. Et vidi. et ecce † ventus

† ſ tempeſtatis. ¦ ex quo exardeſcit malū ſuper terram.

† turbinis veniebat ab ¦ aquilone.

¦ ſ chriſt⁹ ſ et q̄ pphēte nubes ſco iſta maior † deus noſter ignis eſt. ¦ ſ nubē vel vtrūqꝫ. i. intus inuoluens

⁊ ¦ nubes magna. ⁊ † ignis ¦ inuolueñ

¦ ſ bon⁹ ¦ vel eorum

et ¦ ſplendor in circuitu ¦ eius.

† ſ. ſ. venti. et ignis ſimilitudo electri. quod eſt cōpoſitū ex auro et argēto ¦ ſ vel eoꝝ.

Et de † medio ¦ eius quaſi ſpēs ele

ſ quaſi nō venti vel ſpūs.

ctri. i. de medio ignis. et ex medio

ſ alias eī⁹ ¦ ſ Gregori⁹. Ignis eſt qui credentibus lumen incredulis ſuppliciū. ſ nō natura. † ſ poſt quadriformia ¦ ſ euangeliſtarum

eoꝝ ¦ ſilitudo † q̄tuor ¦ aīaliū: et hic

ſ chriſti.

aſpect⁹ eoꝝ. Silitudo hoīs ī eis.

Tranſmigratōnis. Hieronimus. Non captiuitatis. quia ſponte ſe tradens ductus eſt in babylonem. igit̄ ioachim .i. iechonie dicat̄ prima tranſmigratō. ſedechie vero ſecunda vel extrema captiuitas.

Factū eſt verbū dñi ⁊c. Gregori⁹. Notādū q̄ ezechiel modo ipſe de ſe modo quaſi alius de ſe loquit̄. loquit̄ eñ p eū ſpūs qui pſidet q̄ſi ali⁹ loquit̄: ipſe quaſi p ſe q̄ pſidenti paret. Unde ī moyſe. erat eñ moyſes mitiſſimus ſup omnes hoīes. hic iohes ait. vidit illū diſcipulū quē diligebat ieſus. Et paulus. an experimentū queritis ei⁹ q̄ in me loquit̄ chriſt⁹. Recte ergo q̄ſi de alio ait. facta eſt ſup eū ibi. m. do. ⁊ de ſe ⁊ iuda. ⁊ ecce vēt⁹ tur.

Buzi. Hieronim⁹. i. ſpretus atqꝫ cōtēptus. pater q̄ꝫ chriſti ab omnibꝫ cōtemnit̄ hereticis qui vetus nō ſuſcipiūt teſtamentū.

Chobar. Hieronimus. Danieli q̄ꝫ qui et ipſe in babylone erat iuxta fluuiū futuroꝝ ſacramenta pandunt̄ ſup aquas. imo in aq̄s puriſſimis vt baptiſmi potentia monſtraret. Paulus quoqꝫ cū ab anania in dño lot⁹ eſt. tegentibꝫ prius oculos ſquamis: caruit cecitate. In geneſi quoqꝫ q̄ prima viuerēt de aquis egreſſa ſunt.

Manus. Hieronim⁹. i. fortitudo in qua iſrael educt̄ ē de egipto. cui⁹ ptē intelligūt magi pharaonis dicētes. Digit⁹ dei ē. Unñ Si ego in. di. d. e. d. Pro q̄ in alio euāgelio. Si ego in ſpū dei eiicio ⁊c.

Et vidi ⁊c. Hieronim⁹. In cōſolatōeꝫ tranſmigrati pplī reuelatōem ſuie dei pphetauit. et hāc viſionē. ⁊ templi dedicatōem. in quoꝝ expoſitōe omnes iudei vniti ſunt ſupra hoīem eſſe dicentes. nos magis ſuſpicari. q̄ꝫ explanari poſſumus:

Et ecce ventus tur. Verbū hebreū ruha p qualitate locoꝝ. vel ſpiritū ſignificat. vt. emitte ſpm̄ tuū ⁊c. vel animā. Unde. egrediet̄ ſpirit⁹ eius et reuertet̄ in ter. ſuā. Vel ſicut ibi. In ſpū vehementi cōte. na. t. Qui vētū ⁊ flatū tempeſtatis hic intelligunt. dicūt irā et furorē dei venire a babylone. i. a nabuch. ⁊ hieruſalē poſt ſex annos viſionis hui⁹ eſſe capiēdaꝫ. Cernit̄ eñ hec viſio quinto anno tranſmigratōis. io. r. i. qui et ſedechie regnanti in hieruſalē quintus erat. qui poſt ſex annos. i. in vndecimo anno imperij ſui vrbe capta in babylonē ductus eſt. His ergo qui habitabant iuxta fluuiū chobar. ⁊ ſponte ſe tradiderāt. reuelat̄. q̄ bene fecerūt ſententie dei obedientes. In breui eñ ⁊ iudea puintia ⁊ hieruſaleꝫ eſt capienda. Nubes magna q̄ ſup iudeā ymbres pluuiaſqꝫ deportat. ignis inuoluēs mōſtrat futura ſupplicia ⁊ captiuitatis mala. ſplēdor ī circuitu apta dei iudicia.

Et ecce ventus tur. Gregorius. Vent⁹ turbinis temptatio mētis que iudaicum populum vndiqꝫ concuſſit. venit ab aquilone qui dicit. Sedebo in monte teſtamenti. in lateribus aquilonis. Montem eñ t. tenuit cū populuꝫ qui legē accepat ſibi ſubiugauit. et doctoꝝ corda quaſi montē. t. et nubes mag. Quanto eñ ɔtra dñm exarſit. tāto excecari meruit. Quem enim in lege ⁊ pphetis expectabāt videntes preſentem negabāt. Et ignis inuoluēs id ē. p ignē aliqñ ſpūſ ſanctuſ. aliqñ malicia deſigtur. Unñ. Ignem veni mittere in terrā. De malo dicit̄. Et nūc ignis aduerſarios cōſumit. Iudea ꝓ malitie ſue igne ſeipſam īplicauit. Hec oīa ab aquilone. q̄ torporis ſui frigore ad ignorantie caliginem pducta vſqꝫ ad maliciā pſecutionis erupit. Unde. Ollam ſuccēſam ego video et facieꝫ eius a facie aquilonis. Hic aūt ignis alibi arſit. alibi ſplenduit. Unđ Splendor ignis ī circuitu ei⁹. Dū pſecutio ī iudea agit̄. apl̄oꝝ pdicatō ſpargit̄ ī mūdo. ſm illđ. Quia vos indignos iudicaſtis: ecce ɔuertimur ad gētes. De crudelitate q̄ malitie q̄ iudee mēte cremauit omipotēs de⁹ lumē gētibus ſparſit. Ignis qui apoſtolos ſparſit in ipſo hūani generis redemptore pri⁹ ſe exercuit. Unñ ſequit̄. Et de medio eius q̄ſi ſpe. e. Electri ſpecies chriſt⁹ mediator dei et hoīm ſignat̄. q̄ electrū. ex auro eſt et argento. Dū a ūt miſcent̄ argētū creſcit in claritatem. aurū a fulgore ſuo palleſcit. Sic dū hūaitas in maieſtatis gloriā excreuit. diuinitas a pprij fulgoris potētia ſe hūanis ocul̄ tempauit. Ita in chriſto q̄ſi dū palleſcit aurū fulget argentū. Electrū q̄ ī igne: de⁹ hō ī pſecutōe. In medio ei⁹ electri. ſ. vl̄ ignis. q̄tuor eñ aīalia. i. euāgeliſte dñi īcarnatōe ad fidē ſolidati ſunt et igne pſecutōis afflicti

Et ecce ventus tur. Hieronim⁹. Lxx ſpūs auferēs ſiue attollens. Symach⁹ ⁊ theodotio. Flatus ⁊ ſpūs tēpeſtatis. Quidā ſpm̄ auferētem ſiue attollentē ſpm̄ ſcm̄ intelligūt. qui ab hoībꝫ vicia auferat. iacētes attollat. ⁊ ab aquilōe vēto frigidiſſio a q̄ exardeſcit mala ſup trā: recedere faciat a e⁹ facie ī hieremia. olla tribil̄ accēdit̄. nubē xp̄i pſonā q̄ veit ī egiptū h⁹ ſedē ſup nubē leuē. q̄ mag̃ pp̄e ad ɔpatōeꝫ minoꝝ. ſ. pphaꝝ aplōꝝ. ſcōꝝ oīꝫ. De q̄bꝫ. Ueritas tua vſqꝫ ad nubes. Et. Mādabo nubibꝫ meis ne pluant ſup iſrael ymbrē. Et alibi. Nubes puluis pedū eius. ⁊ nubes ⁊ caligo in circuitu ei⁹. Ignē micantē ⁊ ſplēdorē ī circuitu ei⁹. iuxta illđ. De⁹ noſter ignis ɔſumēs ē. Unñ. Ignē veni mittere ī terrā. ⁊ q̄d vo. niſi vt ar. Qui cū terrorē peccatoribꝫ īferat atꝫ ſupplicia. ſplendore tñ rutilet. ⁊ lūie ⁊ fulgore plen⁹ ſit. ideo nos excoquēs. vt puris atqꝫ purgatis tribuat letiora.

Et de medio. Hiero⁹. In medio ignis ⁊ tormētoꝝ electri ſilitudo qđ ē auro ⁊ argēto pcioſi⁹. vt īt tormēta q̄ patiētibꝫ videt̄ eē triſtia ⁊ dura pcioſior electri fulgor appeat. dū puidētia dī oīa gubnāt̄ q̄ putat̄ pēa medicia ē

Similitudo hominis ī eis. Sancta eñ hec animalia nō eſſent. niſi chriſti ſimilitudinem habuiſſent. Unde apoſtolus. Imitatores mei eſtote ſicut ⁊ ego chriſti

Hieronim⁹. Ut omīa in mūdo rōnabilia demonſtrant̄. Unde. faciamus hominē ad ymaginē et ſi. no. ymago aūt et ſimilitudo dei non eſt corporis forma ſ mentis ad ſimilitudinē vere ymaginis chriſti qui eſt ymago dei inuiſibilis. Ratōnabiles quoqꝫ creature in quattuor verſant̄ locis ſiue ppter quattuor cardines mūdi quibꝫ orbis includit̄: ſiue ppter q̄ttuor loca celeſtiū ter. et infer. et ſup celeſtiū quoꝝ apl̄s tria ponit. vt ī noīe ieſu omne genu flec. ce. ter. et infer. et dauid. aque q̄ ſup celos ſunt laudāt no. do. et apl̄s. alia celeſtia alia ſupceleſtia.

¶ Quatuor facies vni. Gregorius. De matheus em̄ de incarnatõne dn̄i ſentit. hoc idem marcus. lucas. iohãnes. Sic de omnib⁹ Hoc ꝗ totum in vno qđ ſimul in quattuor.
¶ In quattuor partibus. Hieronim⁹. Quia ꝓdicatio in orientem occidente meridiẽ ſeptẽtrionẽ egreſſa eſt.
¶ Quia in omnib⁹ mũdi ꝑtib⁹ quid de humanitate: quid de diuinitate dn̄i ſentiant monſtrant. vn̄qꝫ eũ vnũ eſſe cum patre et ſpũſancto annũciãt vbiqꝫ penna ꝯtẽpla-tionis volant.
¶ Iuncteqꝫ erãt. Hiero⁹. Iũcta ſũt ſibi euãgelia ⁊ i toto orbe volitãtia. huc illucqꝫ diſcurrũt. nec ſepant̃ nec recedunt. ſed ſꝑ in anteriora ꝓcedũt. hoc idem de virtutib⁹ animi et de volatu tẽpo-rum dicere poſſumus et elementoꝝ cõmixti-one. quę ꝑterita relin-quunt ad priora feſti-nant. qđ tꝑa labãtur hoc breui verſiculo de-monſtrat̃. Sed fugit interea: fugit irrepara-bile tempus. Et in carmine lyrico Heu fugaces poſt me labũt̃ ãni
¶ Similitudo aũt vultus eoꝝ. Qui-dã putant quattuor euãgelia hoꝝ anima-liũ noĩb⁹ deſignari. ma-thei q̃ hoĩem deſcripſit dicẽs. lib generatõis ieſu chriſti f. d. f. a. facies leõis ẽ marci q̃ ait. vox clamantis in deſerto. p. u. d. vituli refert̃ ad luce euangeliũ qui a ſacerdotio zachar. e incipit. aquile ad iohannem qui ad excelſa volans ait. In principio erat verbũ. et ver. e. a. d. &c. alij qui pħoꝝ ſtultã ſequũtur ſapiẽ-tiam. duo emiſperia in duob⁹ templi cherubin nos ⁊ antipodas q̃ſi ſupinos et cadentes homĩes ſuſpicant̃. pleriqꝫ iuxta platonẽ rõnabilitatẽ. gĩe et iraſcentiã ⁊ ꝯcupiſcentiã qđ ille logicon et cunicon ⁊ epimecicon vocat. ad hominẽ ⁊ leonẽ ⁊ vitulũ referunt rõem et cogitatõem ⁊ mentẽ et ꝯſiliũ eandẽqꝫ virtutẽ atqꝫ ſapiam in cerebri arce ponẽtes. feritatẽ vero atqꝫ iracundiam et violentiã in leone quę ꝯſiſtit in felle. libidinẽ. luxuriã. ⁊ omniũ voluptatũ cupidinẽ. i iecore. i. in vitulo q̃ terre opib⁹ heret. Quartã ſup hec ⁊ extra hec tria ponũt quã greci vocãt ſindereſim quę ſcintilla ꝯſcien-tie in chaim quoqꝫ nõ extinguit̃ quaſi victi voluptatib⁹ vel furore et ipſa interdũ rõnis decepti ſimilitudine nos peccare ſentimus quã ꝓprie aquile deputant nõ ſe miſcentẽ trib⁹. ſed ipſa errantia corrigentẽ hic eſt ſpũs q̃ in-terpellat ꝓ nobis. g. in. Nemo em̄ ſcit ea quę hominis ſunt. niſi ſpũs hominis qui eſt in eo. Unde paulus. integer ſpũs veſter et anima et corp⁹ ſine q̃re-&c. hanc tñ conſcientiã ſicut in ꝓuerbijs dicit̃. Impius cũ venerit in ꝓfun-dum peccati contemnit. ſepe ꝓ̃cipitari videmus ⁊ ſuũ locũ amittere. cũ qui-dam ſine pudore peccant. quibus merito dicit̃. facies meretricis facta eſt tibi. noluiſti erubeſcere. hanc quadrigam quaſi auriga deus regit. et in cõ-poſitis currentẽ gradib⁹ ſuo parere cogit imperio
¶ Hieronim⁹. Sunt qui ꝑ hoc in vno homine qui minor mund⁹ dicitur iuxta ypocratis ſententiã quattuor arbitrant̃ elementa monſtrari. ignem ſcꝫ aquã. aerẽ. terram. quę quomõ ſibi miſceant̃ ⁊ cũ ſingula ſint, iuncta ſi-bi videant̃. inuicẽqꝫ ſe tãgãt et ĩ vna ꝑſona aĩantiũ ⁊ inaĩantiũ quattuor ſpecies habeant ac figuras. nõ eſt huius operis. Quattuor quoqꝫ rotas de terrenis ad ſublimia ꝯſurgentes ſingulis et quadriformib⁹ iunctas animalibus. vel eorundẽ elementoꝝ cõmixtionem extimant vel quattuor tẽ-porum circulũ qui ternis conficitur menſibus ⁊ annus vertens. ab eo qđ ſemꝑ vertat̃ ⁊ in ſe redeat vocat̃. vnde. ver. eſtas. autumn⁹. hyems. ⁊ menſis et annus. Quod autem dicit̃ erat rota in rota. annum in anno ſignificari putant. Unde alius poeta. atqꝫ in ſe ſua ꝑ veſtigia vertit̃ annus. firmamẽ-ti etiã ſimilitudinẽ quę criſtallo comparat̃ celũ quod ſuſpiciamus dicunt. ſub quo voluunt̃ ⁊ tranſeunt quattuor animãtia. Thronũ coloris ſaphi-ri et ſedentẽ deſuꝑ hominẽ ſub humana ſimilitudine per imperiũ cuncta regentis et oĩa ſub pedib⁹ habentis. Unde et ad extremũ dicit̃. hęc viſio ſimilis glorie dei. ꝑ quã quaſi ꝑ picturam quandã et ymaginem prudẽtiã dei aiunt demonſtrari. pedes recti et planta pedis vituli ſiue rotunda qđ ſignificat terrena queqꝫ ad celeſtia ſubuolare. et omnib⁹ angulis amputatis rotunditatem ſequi. quę pulcerrima eſt omniũ figurarũ. ſcintille rutilãtes cuncta plena luminis indicant manus homĩs ſub pẽnis tam ipſi⁹ hominis q̃ꝫ leonis ⁊ vituli ⁊ aquile. vt ratõ ſcꝫ cuncta ſuſtentet ⁊ de humo ad celũ leuet. H ⁊ ad euangelia ⁊ ad cũcta q̃ ſuꝑ poſuimus referre poſſum⁹. alij dicũt quattuor ꝑturbatões gaudij egritudĩs. cupidiſ et timoris. quoꝝ duo ꝑ̃ſentia; duo futa ſũt. per quattuor aĩalia ſignificari. Unde virgilius/ hinc metuunt. cupiũtqꝫ dolent. gaudentqꝫ. Quę regi debent ratõne ⁊ potẽtia dei quib⁹ ꝑturbatõnibus ĩpoſite ſunt quattuor virtutes. prudentia. iuſticia. fortitudo. tꝑantia. q̃ꝝ gubernãtur arbitrio. Alij putant ordinem caſtroꝝ xij. tribuũ deſcribi in ſolitudine ad orientẽ et occidentẽ. ⁊ ſeptentrionẽ. ⁊ meridiẽ. quę ſibi inuicẽ et cantate et ſanguine ſociant̃. ⁊ hoc eſſe rotã ĩ rota q̃ ducant̃ a ſpũ et nube tegant̃ in heremo. et columna ignis illuminentur in nocte. nec reuertantur in egiptum. ſed ſemper ad terram promiſſionis ire feſtinẽt. Electri ſimilitudinẽ dicunt ſanctaſcõꝝ et faciẽ hoĩs ad totũ iſrael referunt leonis ad regalẽ iude tribũ. vituli ad ſacerdotalẽ. id ẽ. leui. extra eſt aquila. ſ. vindicta dei de celo cuncta ꝑſpiciẽs q̃ parata eſt laniare peccantẽ. Unde oſeę ſicut aquila ſuꝑ domũ dñi. i. templũ. ſuꝑ huiuſcemodi quadrigã aurige inſtar dñs ſedet. facienda ꝑ̃cipit. vitanda vetat. ſi vt putant ꝓpľo dicunt̃ qui in babylonia eſt. qui ſi colla deo ſubmiſerit. et eius retinaculis paruerit ei⁹ auxilio terrã amiſſam recuperabit

¶ notia a fidei qua cognoſcunt̃ a deo.
Et quattuor facies vni. et quattuor pẽne vni. Et pedes corũ pedes recti. et planta pedis eorum quaſi plãta pedis vituli: et ſcintil-le quaſi aſpectus eris candentis. Et manus hoĩs ſub pennis eoꝝ in quattuor ꝑtibus: et facies ⁊ pẽnas ꝑ quattuor partes habebant
¶ q² ad diuinitatẽ chriſti omnes ſimul pẽna cõtemplatõis oculos leuant. ¶ greſſus actuũ ¶ Gregori⁹. q² ſine operib⁹ fides et cõtemplatio nõ valent.
¶ non ad praua diſtorti.
¶ fortitudo ſcꝫ in eis eſt atqꝫ diſcretio. per boues eñi ꝑdicatores. Unde nõ alligabis os bouis triturantis ¶ Gregori⁹. quia mature incedũt forteſqꝫ et diſcreti ſunt q̃ in pede fiſſo ſignat̃.
¶ Gregori⁹. verba flamãtia q̃ ad audientes ꝓcunt et accendũt et ſubtilia et tenuia q² pl⁹ ardent deſiderio q̃ ꝓferãt verbo
¶ Gregori⁹. quod eſt valde ſonorũ. et i omnẽ terrã exi. ſo. eoꝝ. ¶ q² ꝑdicatores ardẽt deſiderio: ſonant verbo.
¶ actiua vita ¶ virt⁹ opis ſub volatu contemplatõnis. ¶ contemplatiua.
¶ Greg⁹. iuſticia. tẽꝑantia. fortitudo. prudẽtia

¶ Gregorius. q² ꝑdicatorũ virtus et ſapientia caritatis et cõcordie pace ſociant̃
Iuncteqꝫ erant penne eorum alterius ad alterũ. Nõ reuertebãtur cum incederent ſed vnumquodqꝫ ante faciem ſuã gradiebatur. Similitudo autem vult⁹ eoꝝ facies hominis et facies leonis a dextris ipſorum quattuor. facies autem bouis a ſiniſtris ipſorum quattuor: et facies aquile deſuper ipſorum quattuor. et facies eorum et penne eorum: extente deſuper.
¶ ad terrena aĩalia. ſ. vnde nemo mittẽs manum ad ara.
¶ mentis via ¶ Gregor⁹. ad celeſtia
¶ ante nos ſunt eterna. poſt nos tẽpalia. Unde q̃ retro ſũt obliuiſcens ad ea q̃ añ ſunt. me. ex.
¶ primi vel pricipalis
¶ mathe⁹. ſ. qui ait liber generatõis ieſu chriſti
¶ lucas qui fuit ſacerdos quidaꝫ
¶ iohãnes qui ait. In prin. e. ver ¶ Quę aũt de q̃ttuor aĩalibus dicũt̃ ad oẽs ꝑfectos reducũt̃
¶ Greg⁹. q² intentõ et cõtẽplatõ ſcõꝝ ſuꝑ ſe tẽdit vt bonũ celeſte poſſit aſſequi

¶ Facies hominis ⁊ facies leonis. Gregorius. Matheus qui ait. liber generatõnis ieſu chriſti. marcus qui ſic incipit. Vox clamantis in deſerto. Ipſe quoqꝫ chriſt⁹ cuius hi ſunt membra natus eſt vt homo. paſſus vt vitulus. reſurrexit vt leo. aſcendit vt aquila. vnuſquiſqꝫ etiã perfectus. homo eſt in ratione. vitulus in ſacrificio. leo in fortitudine. aquila in contemplatione. Quę enim de quattuor animalibus dicunt̃ ad omnes ꝑfectos reducunt̃.
¶ Hieronim⁹. Facies dicit principale euangeliorum e quibus homo et leo ſalicet chriſti natiuitas ⁊ prophetia. dextras partes tenent. vituli autem. i. victimarum et ſacerdotij iudeorum in ſiniſtris eſt. quod abolitũ trãſit in ſacerdotium ſpirituale. de quo. tu es ſacerdos in eternũ ſm ordinem melchiſedech. Ita dumtaxat vt omnia ſibi hereant vnoqꝫ corpore cenſeantur. Aquila autem quę et ſuper natiuitatem et prophetiam eſt. quę domini expletur aduentu et ſuper ſacerdotiũ quod preterijt ⁊ extra hec omnia eſt de natiuitate referens ſpirituali. quomodo pater in filio et filius in patre ſit. Unde. generationem eius quis enarrabit: hęc ſunt iuxta apocalip. quattuor animalia plena oculis ante et retro. vnum ſimile leoni. ſecundum ſimile vitulo. tercium ſimile homini. quartum aquile volanti.
¶ Gregorius. Homo et leo a dextris. quia chriſti natiuitas et reſurrectõ omnium generalis eſt leticia. vitulus a ſiniſtris. quia mors chriſti apoſtolis triſtis fuit. Unde. vos autẽ contriſtabimini. ſed triſticia veſtra ver. in. g. A dextris enim leta. a ſiniſtris habemus triſtia. Siniſtrã em̄ nob dicimus quod aduerſum deputamus. Iure aquila non iuxta. ſed ſuper eſſe deſcribitur. quia aſcenſionem ſignificat. ⁊ verbum patris domini apud patrem pronunciat. Cum autem quattuor ſint animalia ſuper omĩa eſt aquila q² iohannes ꝑ hoc qđ in principio vidit etiã ſeipſum tranſijt.
¶ Extente deſuper. Hieronimus. Supra diximus iuncta ſibi eſſe

euangelia. tempa. omneſq; ratõnales creaturas et quattuoꝛ virtutes ita vt qui vna caruerit omnibꝰ careat. ꝙ due penne extente ſunt et in altum ſe eleuant. celeſtẽ ꝑdicatõem ſignificat. et omnia ad dei tendere maieſtatem. due tegunt corpa quia humana excludit ſcientia. nec ꝑfectus dat intuitꝰ. Unde apls. ex parte cognoſcamus ⁊ ex pte ꝓphetamus. Cũ autẽ venerit qđ ꝑfectũ eſt. eua. qđ. e. ꝑ. e.

Due pẽne. Amoꝛ ſcʒ et ſpes ſanctoꝝ que omne pennatum animal ad deum leuant. que bene iungunt. amant eũ que ſperant et q̄ ſperant amant.

Et vnũqdq;. Hieronimꝰ. Qui ſtiuã aratri tenet nõ aſpiciat retro. nõ imitetur vxorem loth ne peccat ſicut hely qui filiorũ vicio deum offendit. Quantomagis q̄ animalia que ſunt plena lumine atq; pennata que ſequũtur ꝑceden tem ſpm̃ſanctum que ſic ꝑ orbem volant et ad excelſa ſe ſuſtollũt. vt corpa ſua ꝓtegant pennis hyſtorie. nec nobis aſpectũ tribuant pleniorẽ. qđ ſecũdo dicit. non reuertebantur cũ incederent vtriuſq; teſtamenti ſignificat miſteriũ. qđ ſcʒ in quattuoꝛ aĩalibus et lex ⁊ euangeliũ ad futura feſtinet. et nunq̃ retro moueat.

Ignis. De quo. ſalicabit eos in igne ardente. et alibi. ⁊ dẽt ſup eos carbões ignis et alibi. cũ carbonibꝰ deſolatorijs: ⁊ in alio loco. habens carbões ignis ſedebis ſup eos hij erunt tibi in adiutorium.

Et de igne fulgur. Quãcunq; creaturam aſpicimus dei notiã fulgurat dum in creaturis ſe creatoꝛ manifeſtat.

Et aĩalia ibãt. Sicut ether crebris ignibꝰ micat: et in ictu oculi atq; momento diſcurrunt et reuertunt fulgura. nec amittũt matricẽ ⁊ quaſi fontem ignis atq; materiã. ita hec animalia cũ ĩ offenſo pede pergant ad ꝓpria feſtinãt ſi aũt conatui ſuo aliqđ oppoſitũ viderint nõ tam reuertunt q̄ ſe ſe ſurſũ extendendo ꝯtrahunt lumen ꝓbitura. qđ parũ abſconderant. vt ꝯſeruis cibaria ĩ tempoꝛe tribuant. ne ſanctũ canibus nec margaritas dent porcis. Unde. lac potũ dedi vobis. nõ eſcã.

Cunq; aſpicerẽ ⁊c. Hieronimꝰ. Hucuſq; quattuoꝛ animalia que quattuoꝛ facies habent deſcripta ſunt que ſequunt ſpm̃ et nubem q̄ erat in medio ſpũs. nunc per ſingula animalia ſingule ponunt rote nõ cõiũcte animalibꝰ que ſequebant ea. ſiue vna rota apparuit ſup terrã. que diuiſa per quattuoꝛ tot habebat facies quot animalia ſequebant: tantaq; ſimilitudo erat rotarũ quattuoꝛ ſequentium quattuoꝛ animalia vt vna rota veriſſime crederet.

Apparuit rota. Gregorius. Sancta ſcriptura q̄ ad auditores omĩ parte voluitur inter proſpera ⁊ aduerſa. vna. quia antiquo populo ſolũmodo vetus teſtamentũ datũ eſt qđ ad erudiendam eius ignorantiã quaſi rota volueretur.

ſ extente. ſ.
Due penne ſinguloꝝ iungebant:
ſ Greg. timoꝛ et pnĩa que ab omnipotentis dei oculis mala ꝑterita abſcondũt.
et due tegebãt coꝛpoꝛa eoꝛum. et
ſ ſemꝑ ſibi preſcius ſemꝑ diiudicans quid bonum quid malũ ĩ quo creſcat ĩ quo decreſcat
vnũquodq; eoꝝ coꝛam facie ſua
ſ Greg. in malis eſt impetus carnis.
ſ qui ad caritatẽ et alias virtutes.
ãbulabat. Ubi erat impetꝰ ſpũs
ſ ſpiritũ ſequẽtes. ſ ad mala. Qui. n. ꝑſeuerauerit vſq; ĩ finẽ hic ſal. e.
illuc gradiebant. nec reuertebantur
ſ ad bonũ.
tur cũ ambularent. Et ſimilitudo
animaliũ ⁊ aſpectus eoꝛum quaſi
ſ ſi carbonẽ tetigeris accenderis. et cum ſancto ſanctus eris.
carbonũ ignis ardentium ⁊ quaſi
ſ Greg. opinionẽ bonã ad lumen alioꝝ longe lateq; ſpargunt
aſpectus lampadarum. Hec erat
ſ id ẽ. ſi euãgelia ſibi colligis ĩ medio littere viliſq; hyſtorie ſpũſſancti ſacramẽta videbis.
viſio diſcurrẽs in medio anima-
ſ de quo. Ignem veni mittere in terrã.
ſ ſplendoꝛ ſanctoꝝ.
liũ: ſplendoꝛ ignis et de igne ful
ſ Gregorius. in contemplatõem.
gur egrediẽs. Et animalia ibãt ⁊
ſ non ibi diu eſſe valentes ſ ad actionem.
ſ quia per eos a contemplatione deſcendentes celeſte lumen nobis aſpergit.
reuertebãt: in ſilitudinẽ fulguris
coꝛuſcãtis. Cunq; aſpicerẽ aĩalia:
appuit rota vna ſup t̃rã iuxta aĩalia hñs q̃ttuoꝛ facies. Et aſpectus
ſ q: in ſcripturis magna volumia ſnĩarum ſunt et cõfirmantur ſacramẽto baptiſmi.
rotaꝝ et opꝰ eaꝝ quaſi viſio maris: ⁊ vna ſimilitudo ipſarũ quat-
ſ vt nõ vnã rotam credereſ. ſed alteraʒ alteri copulatam.
tuoꝛ. ⁊ aſpectꝰ earũ et opa quaſi
ſit rota in medio rote. Per quat-
ſ per predicatoꝛes. ſ grego. ad mẽtes hominũ
tuoꝛ partes earum euntes ibant
ſ quia ſequunt animalia que ſẽper ad prioꝛa tendũt. greg. Quia in nouo teſ. vetus ſpiritualiter ſemper t. n. ẽ
et nõ reuertebantur cum ambularent.
ſ ſcriptura. ſ. que bene operãti cõgruit. Uñ qui ſtat. vi. n. ca.
Statura quoq; erat rotis
ſ celeſtis regni ꝓmiſſio. ſ pre magnitudine
ſ terroꝛ gehenne.
et altitudo: ⁊ hoꝛribilis aſpectꝰ
et totũ coꝛpus plenũ oculis in circuitu ipſarum quattuoꝛ. Cunq;
ſ vel oĩa aĩaliũ ꝑ q̄ ꝑfi. i. d. ſi. nat. ſ i ſcripta
ſ intelligẽtes ſcʒ ſci quo moraliter viuãt.
ſ greg. his quoꝝ vna erat ꝑdicatio. vna erat et requies et curſus et eleuatio
ambularent animalia ambula-
bãt pariter et rote: iuxta ea. Et cũ
ſ greg. i cõtẽplatõe ſ q: quãtum quiſq; et ſcriptura ꝓficit tantũ et ipa ꝓficit apud ipm.
ſ omia cõmuniter et cõcoꝛditer.
eleuarentur animalia de terra:
ſ greg. cũ intelligẽte. ſ ſcripture.
eleuabant ſimul et rote: Quocũ
ſ legentis. ſ que in eoꝝ intermiſſis rote ſe q̄bãt ſequẽtes aĩalia ad ſpiritũſanctũ tendũt
q; ibat ſpũs: illuc euntes ſpũ. ⁊ rote parit leuabãt ſeq̃ntes eũ. Spiritus em̃ vite erat in rotis. Cum
ſ cũ aſcẽderẽt ſ aĩalia ſ ꝓpria volũtate. ſpũs em̃ vite erat ĩ rotis. ſ ſiue moralẽ hyſtorie ſenſum querat ſiue ſpiritualẽ.
eũtibꝰ ibãt: et cũ ſtantibus ſtabãt
⁊ cũ eleuatis a t̃ra parit eleuabãt
ſ aĩalia
⁊ rote ſequẽtes ea. q: ſpũs vite

Super ter. Gregorius. Cui. ſ. dictum eſt. terra es ⁊ in terrã ibis. omnipotẽs em̃ deus ſup coꝛda peccantiũ legẽ poſuit.

Uiſio. Lxx. Tharſis aquila iacincti qui celi habet ſimilitudinẽ.

Et vna ſimilitudo. Qđ predicat lex: hoc etiam ꝓphete annunciãt hoc exhibet euãgeliũ hoc et apoſtoli predicant ꝑ mundũ. diuina em̃ eloquia et ſi tꝑibꝰ diſiuncta ſunt ſenſibꝰ ſunt vnita.

Rota ĩ medio rote. Hieronimus. Quia omnia celeſtia ⁊ terreſtria. ⁊ quicq̃d ſub humanã cadit intelligentiam ſuis rotis voluit. ſolis annuum circulũ ꝑ ſingulos mẽſes luna decurrit lucifer qui ⁊ veſper dum ad orientem et occidẽtem rutilꝰ micat ⁊ noctis tenebras puro tẽperat lumine duobus annis eundem cõficit curſum. alia q̄q; aſtra que errantia dicunt. et quicquid fulget ĩ celo ſegetuʒ quoq; ⁊ arboꝛum herbarũq; varietates per quattuoꝛ tempoꝛa rotis currũt ſuis. nihil aſpicimus. quod ante non fuerit gyro girando vadit ſpiritus. et ĩ circulos ſuos reuertitur. omnia flumina currunt in mare. nec impletur. quia ad fõtes ſuos d̃ matrice abyſſo reuertuntur. Euangelioꝝ autẽ id eſt. quattuoꝛ animaliũ q̄ ſpirãt. viuunt. intelligũt curſu breui mũdus ſermone apoſtolico completus eſt. Rota autẽ in rota vel iunctura duoꝛum teſtamentoꝝ ẽ. quod iudicat ſcala iacob et forceps yſaie et gladiꝰ bis acutus. vel euãgelia ſibi coherẽtia quorum curſus et ſtatura tendit ad celũ.

Gregorius. Rota in rota. Nouũ teſtamtum ĩ veteri. Quid ẽ enim ꝙ adam dormiẽte eua format. niſi ꝙ chriſto moriente eccleſia formatur. et multa hmõi.

Uetꝰ teſtamentũ nõ ſine mutatione ꝑmanſit. dum ſpiritualis intelligẽtia latuit. ꝙ cũ redemptoꝛ venit ſpiritualiter fecit intelligi. teſtamentũ vero nouum etiã ꝑ veteris teſta. paginas eternũ dicit. quia illius intellectus nunq̃ mutat.

Statura quoq;. Statura in rectitudine preceptõnis eſt. altitudo in celſitudine promiſſionis. hoꝛroꝛ nimius in terroꝛe ſupplicij.

Et totũ corpus ple. o. Q: ſanctoꝝ actio omĩ pte circũſpecta eſt.

Et totũ corpus ple. o. Qualem argum deſcribũt fabule poetaꝝ quẽ iuno ob negligentem cuſtodiã in pauonẽ vertit. vt ꝙ eſt miraculũ cõditoris dei. hoc eſſet ꝯdẽnatõ inulti adulterij.

Grego. Nihil em̃ in euãgelijs ꝙ nõ luceat. et ſplendoꝛe ſuo mundũ illuminet. vt que parua putant et vilia ſpũſſancti fulgeant maieſtate.

Spiritus em̃ vite. Quia ꝑ ſacra eloquia ⁊ dona ſpũs viuificam̃. vt a nobis moꝛtifera opera repellamꝰ.

Quia ſpiritus vite. Hoc ſecũdo dicit. ne aliqđ vas arbitremur.

rotarū quas in carpentis plauſtroꝝ redarūqꝫ et curruū aſpicimus. ſ ani‑
mantia imo ſup animātia. quia animalis hō nō pcipit ea q̄ ſunt ſpūs dei.
Firmamenti. Gregorius. Celeſtiū poteſtatū q̄ prius p liberū arbi‑
triuꝫ quaſi aqua in quālibet ptem poterant labi. ſ alijs cadentibꝰ qꝛ pſti
terunt quaſi de aqua criſtallus ſunt quia iam omnino cōfirmati ſunt nec
mutari poſſunt.
Criſtalli. Qꝺ puriſſimū ē ꝛ ex aquis mūdis atqꝫ lucentibꝰ nimio fri‑
gore ꝺcreſcere dicitur
intantū vt etiam gelu
conſtricta aqua greco
nomine criſtallus no‑
minetur. eſt eñ in ſu‑
perioꝛibus eximia pu
ritas que omnia pro
tegat. i. ratōnales ſa‑
pienteſqꝫ virtutes. et
quattuoꝛ tēpoꝛū cur‑
ſum. et mundi plagas
et rerū omniū oꝛdinē.
er euangelicā p̄dicatō
nem. q̄ ex pte intelligi
tur. et ex pte velat̄
Alteriuſ ad al.
Hier. In hebreo mu
lieris ad ſoꝛoꝛem. vir
duabus alis velabat
corpus ſuū ꝛ vir vela
bat ſimiliter. Ideo au
tem poſt mulierē viꝝ
poſuit in eadē pſona
ne ſexū in celiſtibꝰ pu‑
taremus.
Unūqꝺqꝫ ꝛc.
Gregoꝛ⁹. Hic indicat̄
quia pennas alter ad
alterum tendebant. ꝛ
duabus alis corp⁹ p‑
priū velabant. quia
ſic debemus virtutes
quas accepimus alijs
impendere vt peccata
noſtra nō deſinamus
caute cogitare. et quo
tidie p timoꝛē et peni‑
tentiam plangere. bis
eñ alis corp⁹ velatur
Quaſi ſonum
ſublimis. Lxx. vo
ſem dbi vt. ſ. vniuer
ſa que p̄dicant̄ in mūdo p vocē filij dei eſſe credantur

erat in rotis. Et ſilitudo ſup caput
ſ celi
animaliū firmamenti quaſi aſpe‑
ſ Gregoꝛi⁹. nobis in hac coꝛruptōe poſitis
ſ quia quiuis perfecti moꝛtali carne graua
ti beatitudinē angeloꝝ intelligere nō poſſunt
ctus criſtalli hoꝛribilis et extēſi
ſup capita eoꝝ deſuper. Sub fir‑
ſ vt bonū quod alter habet impendat alteri
aliter non ſunt rec. pen.
mamento aūt penne eoꝝ recte al‑
terius ad alteꝝ. Unūquodqꝫ alis
ſ caritate dei et pximi ſ p alas virtutes per
corpus actiones ſignantur ſ Gregorius. ſunt
enim duo genera hominū. alterum pfectoꝝum
alterum paruuloꝝū.
duab⁹ velabat coꝛp⁹ ſuū ꝛ alte‑
ſ Gregoꝛi⁹. quod pri⁹ in paucis proficiente
pꝛedicatōne fit in multis
rum ſimiliter velabat̄. Et audiebā
ſ ſimile in apocalipſi. ſ aque multe popu
li multi. ſ procedit pficiendo
ſonū alarū quaſi ſonū aquaruꝫ
ſ quia in ſanctis hoc facit.
mltarū et quaſi ſonū ſublimis dei
ſ pꝛedicando ſ quia conuerſi ſtatim in lau
dem dei erumpunt
Cū ambularent quaſi ſonus erat
multitudinis vt ſonus caſtroꝛum
ſ que dei ſunt cōtemplādo ſ ſue virtutes vi
leſcunt.
Cunqꝫ ſtarēt demittebant̄ pēne
ſ ſonus intelligētie
eoꝝ. Nam cum fieret vox ſuper
ſ beatitudīs angeloꝝ altitudinē tranſcendēs
ipſius. ſ. creatoꝛis naturam cogitans.
firmamentū quod erat ſup caput

Ut ſonus ca. Qꝛ p̄dicatores maligni ſpūs et pſecutores iſurgūt
Cunqꝫ ſtarent. Vocē eñ omnipotentis in celeſtibꝰ reſonantē fer‑
re nō poterant. Stabāt q̄ et cum ſilentio admirabant̄ dei potentiā qui ſe‑
debat ſup firmamentū qꝺ his qui deoꝛſū criſtalloſile et his q̄ ſupra iſtar
lapidis ſaphiri. qꝛ omnia in ſimilitudine nō in veritate mōſtrant̄.
Gregoꝛ⁹. Qui aliquo modo ſcientia volare credebamur ad vocē de
ſup venientē alas ſubmittam⁹ dum inuiſibilē ſup nos naturam. et impe‑
netrabilia eius iudicia perpendimus.
Gregoꝛi⁹. Notandus oꝛdo. Sup aīalia firmamentū. ſup firmamentū
thronus. ſup thronū homo. quia ſup ſanctos adhuc in hac carne viuētes
angeli. ſup eos maioꝛes angeli. ſup eos chꝛiſtus
Quaſi aſpectus la. ſa. Gregoꝛi⁹. qui aerij coloꝛis huic virtutes ce‑
leſtiū compant̄. qꝛ ſpūs quibus de⁹ omnipotēs alti⁹ p̄ſidet ſuperioꝛis loci
in celeſtibꝰ dignitatē tenent.
Quaſi aſpectus la. ſa. Hieronim⁹. Sicut i criſtallo puriſſima q̄qꝫ
atqꝫ lucentia in celeſtibꝰ que noſtrū obſcuratū coꝛpus illuminent mōſtrāt̄
ſic in ſaphiro. i. throno dei. et ſup firmamentū qꝺ celū eſt abſcondita atqꝫ
ſecreta incōpꝛehenſibilis dei qui poſuit tenebras latibulum ſuū et in nube
videt̄ et caligīe. Uñ i exo. et ſub pedibꝰ dei erat quaſi op⁹ lapidis ſaphiri
Similitudo throni. Gregorius. Throni angelice virtutes q̄ ipoſ
angelos loci dignitate tranſcendūt. Cū eñ angeli nuncij dicant̄ et ſepe an
geli ad nuncianda quedā hominibꝰ veniant. throni miſſi ad miſteriū nun
cij nuſqꝫ legunt̄.

Homis. Hieronim⁹. i. dei patris. Unde homo quidā plan. vi. ꝛc.
et alibi. homo quidam fecit nup. fi. ſuo. non qꝛ filius excludatur a regno.
de quo yſaias. Uidi dñm ſedentē ſu. ſo. e. Unde iohannes hoc inquit
dixit yſaias quando vidit gloꝛiam filij dei. ſed ī patre regnat filiuſ. oñia
eñ patris filij ſunt. qui eſt ymago dei patris inuiſibilis
Quaſi ſpeciē elec. Gregorius. In electro aurū argentumqꝫ miſce
tur. et p argentū auri claritas tempat̄. et per auri claritatē ſpecies clare‑
ſcit argenti. ſic in redē
ptoꝛe noſtro diuinita
tas p humanitatē no
ſtris oculis tempatur
et p diuinitatē natu‑
ra clareſcit humana.
Ignis itrinſe.
Grego. Ante incarna
tionem ignis eſt in iu‑
dea tñ intrinſecus et
nō ſplendet qꝛ ſpūſſā
ctus in multis patribꝰ
iudeā repleuerat. ſed
nō ad noticiā gentiū
pueniebat. A lumbis
vero et deoꝛſum. ignīſ
in circuitu ſplēdet. qꝛ
poſt incarnatōꝫ lōge
lateqꝫ ſpūſſancti gra‑
tia diffuſa eſt.
Hieronim⁹. Qui ſede
bat in throno. alūbis.
et ſupra. electro ꝺpat̄
qꝺ intrinſecus et extrī
ſec⁹ quaſi ignis habe
bat aſpectū. a lūbis ꝛ
infra ignis reſplēdēs
in circuitu moꝝ. Que
eñ ſupra lumbos ſūt
vbi ſenſ⁹ et rō verſat̄
nō indigent igne vel
flamis. ſ p̄cioſiſſimo
metallo et puriſſio q̄
a lūbis doꝛſū vbi coi‑
t⁹ er generatō. vbi icē
tina vicōꝝ. idigēt pur
gatōe flamaꝝ. vt pur
gata habeāt arc⁹ ſili‑
tudinē q̄ vulgo dr iuſ
A lumbis Gre.
Per lumbos ꝓpago
moꝛtalitatis ſignat̄. d
lūbis abꝛae virgo maria in c⁹ vtero dei filius incarnatus. Unde in vni‑
uerſo mūdo innotuit deus

† ſ animaliū. ſ in cōtemplatōe. ſ p nihilo
reputātes ſuas virtutes.
eoꝛū ſtabant et ſubmittebant
alas ſuas. Et ſuper firmamentuꝫ
quod erat iminens capiti eoꝛum
quaſi aſpectus lapidis ſaphiri et
ſ Gregoꝛi⁹. in quo ſedebat quaſi homo.
ſimilitudo throni et ſuper ſimili‑
tudinem throni ſimilitudo quaſi
ſ Gregl. gloꝛia dei redēptoꝛis.
aſpectus homis deſuper. Et vidi
quaſi ſpeciē electri velut aſpectuꝫ
ſ qui eſt ardoꝛ ſpūſſancti ſ tātum
ignis intrinſecus per circuituꝫ
ſ Gregl. añ icarnatōꝫ. ſ.
eius. a lumbis eius et deſuper. et
ſ Gregl. poſt incarnatōem
a lumbis eius vſqꝫ deoꝛſuꝫ. Uidi
ſ claritatem ſpiritusſancti quaſi in toto mū
do ſ non modo intrinſecus
quaſi ſpeciem ignis ſplendentiſ
ſ mundi ſ id ē. poſt terroꝛem miſericoꝛdie ſi
gnum ſ in quo fedus dei cum hominibus ne
vltra mundus diluuio perdatur.
in circuitu velut aſpectum arc⁹
ſ incarnatione.
cum fuerit in nube in die pluuie.
ſ ſecūdum ea que agit ſpiritus in mundo q̄
videri poſſūt.
Hic erat aſpectus ſplendoꝛis
ſ Gregorius mundi
per gyrum. Ca. III.
ſ eſt. ſ totū qꝺ p̄dictū ē.
Hec viſio ſi‑

Grego. Unus homo eſt qui ſup lumbos ardēs intrinſec⁹. angelos ad
amoꝛē ſuū p diuinitatē tenuit et ſub lūbis inferi⁹ ignis ſui ſplendoꝛē in cir
cuitu emittēs. homines ad ſancti ardoꝛis ſui deſiderium p humanitatem
reuocauit.
Uidi quaſi ſpe. ig. Grego. Una eſt ſilitudo ignis et arc⁹. In igne
ardoꝛ ſpūſſancti q̄ in arcu qꝫ ſignat̄ in q̄ aqua et ignis apparet. ꝛ p⁹ media
toꝛis aduētū eo dr⁹ ſpūſſcā i hūano genere claruit q̄ ꝛ aq̄ baptiſmi electos
dei lauit ꝛ igne diuī amoꝛis accēdit. qſi eī a mixto coloꝛe ſil aq̄ ꝛ ignis q̄dā
arc⁹ in nube ad ꝓpiciatōꝫ pōit̄ cū dr. Niſi q̄s renatus fuerit ex aqua ꝛ ſ. ſ.
non p. in. regnū dei.
Uelut aſpec. ar. ꝛc. Arc⁹ vtriuſqꝫ teſtis ē iudicij cerule⁹ eī i coloꝛe aq̄
iudiciū fcm. rubicūd⁹ i coloꝛe ignis ſignificat faciēdū. qꝛ mūdus iudicij igne
cremabit̄ qui pri⁹ diluuio iudicat⁹.

Hiero⁹. Aliter eī eē ñ pt. Uñ poeta. Mille rapit varios aduſa luce co‑
loꝛes. h arc⁹ ſignū ē clemētie. et teſtamti dei qꝺ fecit hoībꝰ. vt qñ i nube ap‑
paruerit ſciamus nos nō ãpli⁹ pituros eē diluuio. Uñ ptꝫ p⁹ penas atqꝫ
ſupplicia et purgatōꝫ pccōꝝ futam miam dei. ſ his q̄ deū meruerūt videre
regnantem. Unde ſeqtur. hic erat a. ſplē. p. g. throni. ſ. vl dei vl omnium
que viſa ſunt
In die plu. Gregoꝛi⁹. Cū p̄dicatio ſcꝫ effundit̄ vt aduenīa credētes
domino parcente reuocentur

Et vidi ⁊c. Quid ergo ſi ipſam eſſentiã vidiſſet. Notandum aũt in quantã miſeriã cecidimus. qui ipſũ bonum ferre nõ poſſum⁹. ad qd videndũ creati ſumus.
Et cecidi. Hiero. Non elatus viſionum magnitudine. Sic paulus collapbizat: ne reuelationũ magnitudine extollatur. Abraam quoqz cecidit in faciem ſuã poſtq̃ audiuit ſermones dei.
In facie. Grego. Sancti legũtur cadere in faciẽ; vbi ſcz vident quia in viſibilib⁹ iſtis ſpõte ſe humiliant, vt i inuiſibilibus erigantur Mali vero retro vbi ſcz nõ vidẽt. quia ibi cadunt vbi quid eos ſequat ignorant.
Hiero. Aliud eſt cadere in faciẽ. aliud retro. Abraam audita natiuitate yſaac cecidit in faciẽ ⁊ riſit. hely retro. ⁊ in euãgelio qui ad ieſum ꝯphendendũ venerant: ceciderũt retrorſũ in terrã
Greg. Cũ aliquid de deo ꝯſpicimus i faciem cadimus quia ex malis erubeſcim⁹: que nos egiſſe memoram⁹ Ibi enim cadit homo vbi ꝯfunditur.
Fili hominis ⁊c. Grego. Nota ordinẽ locutionis ⁊ opis. prius ſilitudo glorie videtur vt deijciat. poſt alloquit: vt eleuet. deinde abundantis gratie ſpm̃ mittit: ⁊ leuat ⁊ ſupra pedes ſtatuit. Niſi enim aliquid de eternitate mente videamus penitendo non cadimus. Jacẽtes aũt vox dñi ꝯſolatur: vt i ope ſurgam⁹: ſed noſtra virtute nõ ſurgimus. ſed ſpiritus nos implet ⁊ leuat. ⁊ ſupra pedes ſtatuit: vt qui ꝑmi in penitẽtia ꝑ culpa iacuimus recti: poſtea in bono ope ſtemus.
Sta ſu. pe. ⁊c. Quaſi iacens audire n potes. Moyſi quoqz dicit. Tu vero ſtabis mecũ. et Daniel ait. ⁊ ingreſſus eſt in me ſpiritus. poſtq̃ locutus eſt mihi: ⁊ ſtatuit me ſupra pedes meos.

¦ ſ non ipſius glorie. ſ que enim interi⁹ ſit ſpirit⁹ gloria aſpicere nõ valet. yſaias dicit vidiſſe gloriaz dei. ſed ſecũdum id quod in mũdo agit. ¦ ſ ſimilitudinẽ.
¦ militudis glorie domini. Et ¦ vi
† ſ ideo. ¦ cõſcia fragilitatis humane
di † et ¦ cecidi in faciem meam. et au
diui vocem loquentis Et dixit ad
¦ ſ poſt penitentiã ꝑ bona opera. ſ quia ex humilitate ceciderat a domino ſubleuatur
me. Fili hois ¦ ſta ſupra pedes tu
¦ ſ aliud q̃ iacenti. ſ. vt predicet. et qui iam ſe correxit alios corrigat quod nõ pt. qui i cõfuſi ne adhuc iacet
os et ¦ loquar tecuz. Et ingreſſus ẽ
¦ ſ ſanctus ſ ſine quo ſtare nõ poterã
in me ¦ ſpiritus poſtq̃ locutus eſt
† ſ ſimile ſtatuit ſupra petrã. p. m. nullũ peccatorũ ſtantẽ legimus. ſed dicitur illi non erit ſtabile veſtigiũ pedis tui
mihi. ⁊ † ſtatuit me ſupra pedes me
os. Et audiui loquentem ad me et
¦ ſ crebro ad ezechiel et daniel dicitur. fili hominis. vtriqz cui in pſona e⁹ qui dixerat. fili⁹ hominis nõ habet vbi caput reclinet. captiuũ populũ conſolatur. et ad penitentiam cohortatur
dicentem. ¦ Fili homis mitto ego
† ſ quaſi nõ populũ dei ¦ ſ que ad prauũ opus reuerſe.
te ad filos iſrael. ad † gentes ¦ apo
¦ ſ nõ tantũ patres quaſi par eſt vtrorũqz ipietas
ſtatrices que ¦ receſſerũt a me Pa
¦ ſ lxx. irritantes me ſiue in amaritudinẽ conuertentes. deus eni natura benignus et dulcis vicijs amarus efficit ſ vna culpa ſuꝑbie.
tres eoꝝ ¦ ꝑuaricati ſunt pactũ me
¦ ſ cõtinue ¦ altera obſtinatõis † ſ magna dei clementia qui ad tales mittit. vt nemo deſperet.
um ¦ vſqz ad diẽ ¦ hãc. et † filii dura
facie et indomabili corde ſunt ad
¦ ſ magna ꝓphete cõfidẽtia qui ad tales ire nõ formidat ¦ ſ autoritas perſone tribuit. ne a tam peruerſis ꝓpheta deſpiciat.
¦ quos ego mitto te. Et ¦ dices ad
ſ nõ ego
eos. Hec dicit dominus deus. ſi
¦ ſ ſimile in hieremia. ſi forte audiant et agãt penitentiã. et in euangelio. forſitan filiũ meũ verebunt. ¦ filii † ſ me.
¦ forte vel ¦ ipſi † audiant. et ſi forte
¦ ſ a peccato. ¦ ſ q2 deus ibi habitare ceperat ꝑ fidem
¦ quieſcant quoniam ¦ domus
† ſ vicijs me ſcz natura mitẽ ſ ꝑ opatõz
¦ ſ hoſpitẽ manſuetũ. ſ inexcuſabiles. aut audita ꝑdicatione ꝓficientes
† exaſperans eſt Et ¦ ſcient quia ꝓ
pheta fuerit in medio eorum.
ſ quaſi ne timore humilitatẽ fingas. cũ non ſolum populo: ſed et ſenioribus loqui habeas
† ſ q̃uis peruerſi.
Tu ergo fili hominis ne † timeas
ſ mala ſcz inferentes
ſ libertas predicantis
¦ ſ lxx. nec a facie eorũ formides quoniã inſanient. et cõgregabunt cõtra te in circuitu quaſi licet dura ceruice ſint. et indomabili corde mea ꝑcepta ſunt fortiora. ne dicas non fuiſſe ꝑdictũ. Inſanient et. c. c. t. i. c. nullũ ſcz relinquentes refugiũ ſ cõminatões vel detractões
eos neqz ¦ ſermones eoꝝ metuas
¦ ſ ideo n̄ timẽdi quaſi ne q̃ras placere eis qui deo diſplicẽt. vñ nõne qui oderũt te dñe oderã
¦ ſ in ſe ſ deo † ſ ꝑceptorũ ſ infirmis.
¦ qm̃ ¦ increduli et † ſubuerſores
¦ ſ aliorum ne ſoli moriant ¦ ſ quia blandi et malicioſi nõ poſſunt ſubuertere
¦ ſunt tecum et cuz ¦ ſcorpionibus
habitas. Verba eoruz ne timeas.
¦ ſ verba eorũ ne timeas ¦ ſ quaſi timẽdi eſſent niſi me in ſuis actib⁹ exaſperaſſent
et ¦ vult⁹ eoꝝ ¦ ne formides q2 do
mus exaſperans eſt. Loqueris er
go verba mea ad eos. ſi forte te au
¦ ſ deũ peccãdo irritant
diant ⁊ quieſcant. quoniã ¦ irrita
tores ſunt. Tu autem fili homi
nis audi quecunqz loquar ad te.

Sta ſupra pe. Grego. Cui ſimile eſt. eduxit me de lacu miſerie ⁊ de lu. f. ⁊ ſtatuit ſupra pe. p. meos. ⁊ d. g. m. ⁊ immiſit in os m. c. nouum.
Grego. Paulus ꝑdicator futurus prius ꝓſternitur. iacet ⁊ audit. Surge ⁊ ingredere ciuitatẽ ⁊ dicet tibi. quid te oporteat facere.
Et ingreſſus ẽ in. Grego. Aliter ſurgere nõ potuit cum diceret ei. ſta ſu. pe. tu. quia ex om̃ipotentis dei gratia ad bona opa conari quidem poſſumus. ſed hec implere niſi iuuet ipſe qui iubet nõ poſſum⁹. Deus eſt em̃ inquit aplus qui opatur in nobis: ⁊ velle: ⁊ ꝑficere. vñ ſine me nõ poteſtis facere q̃cq̃. Sciendũ em̃ q2 mala nr̃a ſolũ° nr̃a ſunt. bona aũt ⁊ om̃ipotentis dei ſunt ⁊ noſtra. Ipſe em̃ aſpirando nos ꝑuenit vt velimus. adiuuãdo ſubſequit: ne inaniter velimus. Preuenit ergo gratia: ⁊ ſequit bõa voluntas. ⁊ ſic om̃ipotentis donũ fit meritũ noſtrum. vñ paulus. Nõ aũt ego ſed gratia dei mecũ. quaſi in eo qd ſolo dei dono ꝑuentus ſum nõ ego ſed quia donũ voluntate ſubſecutus ſũ. ⁊ ego. hoc ꝯtra pelagiũ ⁊ celeſtinũ
Ad gẽtes a. Grego. Sicut qui fide recedit a deo apoſtota eſt. ſic qui ad puerſum opus redit: etiã ſi fidem tenuit. Vnum em̃ ſine altero ꝓdeſſe nõ poterit. niſi forte ꝓ fide percipienda fiant opa. ſicut Cornelius faciebat
Et filii du. Grego. Impudentia filioꝝ culpa grauis mala faciũt nec erubeſcũt. nec poſt culpã ad penitentiã redeũt. q2 indomabili corde ſunt.
Et filii du. Unde neruus ferreus collum tuum: ⁊ frons tua enea. Hi quoqz in ſequentib. arguũtur cordis lapidei. qd dñs euulſurũ ſe dicit ⁊ ꝓ illo carneũ redditurum vt emollitum dei ꝑcepta ſuſcipiat.
Si forte vel ⁊c. Grego. Quaſi pauci audient vel ipſi peribunt. cũ patres ſcz penitere noluerint in culpa defuncti.
Hiero. Ambigentis affectu loquit de⁹ vt liberum hominis monſtret arbitrium. ne ꝑſcientia boni malive immutabile faciant qd deus futurum nouerit. Nõ em̃ quia ille ventura cognoſcit neceſſe eſt nos facere: qd ille ꝑſciuit: ſed qd nos ꝓpria voluntate ſumus facturi. ille q̃ ſi de⁹ futuꝝ nouit
Neqz ſermones ⁊c. Unde. Mihi aũt pro minimo eſt vt a vobis iudicer: aut ab humano die.
Cũ ſcorpioni. Greg. Unde circũdederunt me ſicut apes q̃ ſcz i ore habent mel ⁊ in cauda aculeũ. bonis nõ nocet cũ malis eſſe corpe ſed mente: ſi deſit ſpiritus nõ adiuuat locus. Loth in ſodomis ſanct⁹ extitit: in monte peccauit. et in ꝑadiſo ꝑnceps noſtri generis abel fieri ñ valet. quez cayn malicia nõ exercet. Infirmi autẽ prauoꝝ ſocietatem declinent: ne mala q̃ frequenter aſpiciũt et corrigere non valent imitari delectentur.
Scorpionib. Hiero. Qui arcuato vulnere ⁊ fiſtulato aculeo ꝑcutiũt vt eadẽ plaga ⁊ cutẽ apiant ⁊ venena diffundãt vnuſqſqz ꝓ moribꝫ ſuis ſortit vocabulũ. Vñ dr̃ phariſeis generatio viperaꝝ. et de herode. q̃ verſipellis. Ite ⁊ dicite vulpi huic. ⁊ pſeudo ꝓphete vulpib ꝯpantur. et nunc corde indomabili ſcorpiones dicũtur. ⁊ in euangelico dr̃. Nõ audierũt eos oues Qui ꝗ fures ⁊ latrones audierũt. ouiũ vocabulũ ꝑdiderũt. ⁊ nõ quaſi oues pierunt. ſed quaſi vipere. vulpes. ſcorpiones
Si f. a. Hiero. Licz mali ſint qb loqm̃. ñ tñ ceſſem⁹ ꝟ oportũe ⁊ ipoꝛtũe ꝑdicem⁹. vt q̃ dur⁹ ẽ emolliat ⁊ audiat ⁊ q̃ obediẽs ẽ mutata volũtate nõ ſurdeſcat
Audi quecũ. Gre. Ne facias qd ꝓhibes: ne i q̃ alterũ iudicas teipſz ꝯdẽnes. Vñ balaã dei ſpũ ad loquẽdũ replet⁹. ſed i carnali vita ſuo ſpũ retẽt⁹ de ſemetipſo ait. dixit auditor ſermonũ dei q̃ nouit doctrinã altiſſimi ⁊ viſiones omnipotentis videt. qui cadens aptos habuit oculos. qu rectũ qd diceret vidit; ſed recte viuere contempſit

¶ Noli eſſe ex. Grego. Ne tibi cōmiſſa tacēdo: ⁊ malefacta nō increpādo: deum exaſperes ſicut illi male faciendo.
¶ Aperi os tuū. Id eſt dignum te ꝑbe ſermonib⁹ meis: ⁊ cibū ſpūalez ſuſcipe. vñ Aperi os tuū ⁊ implebo illud. Et ille reſpondit. Os meū aperui ⁊ attraxi ſpiritū. Sicut dr. Qui habet aures audiendi audiat. Ita hic Qui habet os apertum ad comedendū comedat. Apl's quoq₃ qui habebat theſauros ſapiētie ait. Os meum apertū eſt ad vos. Et de dño dr.

Aperiens os ſuū docebat eos.
¶ Et comede ⁊c. Grego. Poſt apertionem oris comedimus quia auget in noſtris ſenſibus cib⁹ vite: cū ceperim⁹ ꝑdicare. vñ Os meū aperui ⁊ attraxi ſpiritū.
¶ Et ecce man⁹. Ad eos man⁹ dñi extendit: qui beneficiū ꝯſequūt. alijs ꝯtrahit. Vñ tota die expandi man⁹ meas ad populū nō credentē vt congregaret ſcȝ filios hieruſalem: ſicut gallina pul. ſ. ſ. a. ⁊ extenſione manuū eius ſuparet iſrael amalech.
¶ In qua erat l. Lxx. capitulū libri. de quo in pſalmo. In capite libri ſcriptū eſt de me. In pñcipio ſcȝ hic inuolutus eſt quē nemo poteſt legere: nemo apire: niſi leo de tribu iuda radix dauid: nec totus deuoratur: ſꝫ in capitulo. Nō eñ fieri poteſt vt humana natura totos hui⁹ libri theſauros deuoret.
¶ Grego. ꝑ ezechielē ꝑdicatoꝝ ordo: per librū ſcriptura ſignat.
¶ Intus ⁊ foris. Alij ante ⁊ retro. i. de futuris ⁊ ꝑteritis.

ne ſimile peccatū penā ſimilē mereat.
et noli eſſe exaſpās ſicut dom⁹ ex
recta loquēdo.
aſpatrix ē: Api os tuū et comede
q̄cunq₃ ego do tibi. Et vidi ⁊ ecce
filius dei qui ſanctis ſuis ſcripturā aperuit. | lxx. extenta.
manus miſſa ad me. in qua erat
obſcurus | ſancte ſcripture | Gregoꝛ. expandit: dū enigmata expoſuit. vnde aperuit illis ſenſum vt i. ſ. | vt intelligerē
inuolutus liber et expandit illū
qui in yſaia populo nō credenti dicit̃ ſignatus. ſicut vſq₃ hodie ſup corda iudeorum velamen poſitum eſt in veteri teſ. | ſpūali ſenſu: maioꝛibus.
coram me. qui erat ſcriptus intus
in hyſtoria infirmis | tam int⁹ q̄₃ foris
et foris et ſcripte erant in eo la
ſup his qui digni ſunt dei teſtimonio. quibus dicit̃. cantate do. c. no⁹ | ſuper illis qui penitus deſperant. et cum venerint in profundum peccatorum contemnūt.
mentationes. et carmē. et ve.

Ca. III.

Et dixit ad me fili hoīs. quod
in libro hoc | non dicit hic. obſcura ei et dura auditurus es. | prius
cūq₃ inueneris comede comede
quaſi ſaturare. et eructuare | poſt.
volumen iſtud. ⁊ vadens loquere

¶ Intus. ſcȝ intelligētia ſpūali. vñ Omis gloria ei⁹ filie regis abintus Vnde. mōtes excelſi ceruis petra. re. eri.
¶ Intus quia inuiſibilia ꝓmittit ⁊ celeſtia foris q2 viſibilia ꝑceptoꝝ ſuo ꝝ rectitudine diſponit terrena ⁊ ꝯtemptibilia qualiter ſ. in vſu ſint habenda vel ex deſiderio fugienda ꝑcipit. alia in exteriorib⁹ actionib⁹ iubet. ⁊ que foris ꝑcipit patent. alia de ſecretis celeſtib⁹: que plene ꝯprehendi nō poſſunt. Vñ. extendens celū ſicut pellem qui. t. a. ſ. ei⁹. Celum eñ ſcriptura ē de qua nobis ⁊ ſol ſapientie ⁊ luna ſcientie ⁊ ex antiquis patrib⁹ ſtelle exemploꝝ atq₃ virtutū lucent: q̄d ſicut pellis extendit̃. quia ꝑ ſcriptores ſuos carnis lingua formatū ante oculos noſtros ꝑ verba doctorū exponendo explicat̃. Aquis vero. i. angelis. de quib⁹ dr. Laudate eū ce. ce. ⁊ aque que ſup ce. ſūt lau. no. do. Supioꝛa celi regit qui alta ſacri eloquij: que ſcȝ de natura diuinitatis dicūtur. aut de eternis gaudijs nobis adhuc neſcientib⁹ ſolis angelis patefecit
¶ Lamētationes. de his qui ad penitentiā vocantur. Sicut ſamuel ⁊ paul⁹ plangebant atq₃ lugebāt ſaul ⁊ choꝛinthios q̄s ſaluare cupiebāt
¶ Lamētationes. Grego. vt peccata punias. Lege que in hoc volumine ſcripta ſunt. Scindite coꝛda veſtra ⁊ nō ve. v. ⁊ rurſum. Miſeri eſtote. ⁊ lugite. ⁊ huiuſmodi.
¶ Et carmen. Greg. quaſi vt de ꝓmiſſione ſequētis gaudij hilareſcas cognoſce que in hoc volumine ſcripta ſunt. Beati q̄ habitāt ī do. t. in ſe. ſecu. lau. te. ⁊ ex lapide ꝑcioſo ⁊ mūdo omes platee eius ſternentur. et ꝑ oēs vicos ei⁹ alleluia cantabit̃. ⁊ ve quaſi ſi adhuc ꝑſenti ſeculo inheres

mente ſi terrenis voluptatib⁹ delectaris. ⁊ amare nō potes eterna gaudia que audis: ꝯgnoſce ve. vt ab animo expellas q̄ diligis. vñ ibi erit fletus et ſtridoꝛ dentium: ⁊ vermis eoꝝ nō moꝛietur. Ca. III.
¶ Comede. Grego. ꝯtracta intellige. i. prius mande. ⁊ poſt deglutire poteris ⁊ alios docere.
¶ Comede vo. Niſi ante comederimus aptum volumen: docere non poſſumus filios iſrael. Vñ dauid miſericoꝛdiā ꝯſecutus. Docebo inquit iniquos vias tu. ⁊ impij ad te ꝯuer.

ſicut ꝑceptū eſt. | coꝛdis
ad filioſ iſrael Et aperui os meū
aliter comedere nō poteram
et cibauit me volumine illo Et dixit ad me
lxx. os tuū | mēs.
Fili hominis venter tu⁹
legendo ſimplicem hyſtoꝛiam | lxx. venter tuus | mentis interna. | pia ꝑmiſſio mul ti enim legunt et vacui recedūt et ii enim mente intellectum ſacri verbi ꝑcipiunt i coꝛdis viſceribus ſeruando nō reponūt.
comedet. ⁊ viſcera tua comple
bunt̃ volumine iſto quod ego do
q2 viſcera mea cōpleuerat | predicatōne
quia in coꝛde tinxi calamū lingue.
tibi Et comedi illd ⁊ fcm ē in oꝛe
plus proficit ad predicandū ſancti amoꝛis cōſcientia q̄₃ ſermonis exercitata ſciētia
meo ſicut mel dulce. Et dixit ad
quaſi ipſi nolunt venire ad te.
me Fili hominis vade ad domū
imponit frenū modcramis | tantū | nō tua
iſrael. et loqueris verba mea ad
nō egēt qui ſani ſunt medico. ſed qui m. h.
eos Non eñ ad populū profundi
quaſi nulla excuſatō tibi ñ ſūt tibi barbari noſti linguā eoꝛū. hñ potes eis loqui.
ſermonis ⁊ ignote ligue tu mitte
ſed | vna tibi dom⁹ cum eis.
ris. ad domū iſrael. neq₃ ad popu
los multos profundi ſermonis ⁊
q̄ extranea ab eloquio legis.
ignote lingue quoꝛū nō poſſis au
dire ſermones Et ſi ad illos mitte
ppl's quē ñ cognoui. ſ. mihi. i. a. a. o. m. d.
reris ipſi audirent te Domus aūt

¶ Et aperui. Lxx. Aperuit de⁹ ſcȝ quia ipſe aperuit os ꝓphete: et cibauit eum.
Greg. Os aperimus qñ ſenſū ad intelligentiā ſacri verbi ꝑparamus.
¶ Hier. Aperto oꝛe dñs cibos largit̃ vt inicia volūtatis ī nobis ſint ꝑfectionez beatitudinis a dño ꝯſequimur: non eſt ei volētis. neq₃ cur. ſed dei mi. Velle tñ ⁊ currere noſtri eſt arbitrij.
¶ Cibauit. Greg. Qui tociēs ad os coꝛdis noſtri quaſi manū poꝛrigit: quotiens nobis intellectū apit.
¶ Venter tuus c. Grego. Mens ſcȝ hinc illud ventrem meum doleo. i. mētis afflictionem ſentio. Et alibi Flumina de vētre ei⁹ flu. a. vi. de mente ſcȝ ꝑdicationes ſancte. ⁊ viſcera mētis interna. i. intentio recta: ſanctū deſideriū: humilitas ad deum: pia voluntas ad ꝓximum
¶ Complebūt. Hiero. aſſidua meditatione recondendo ī theſauro memoꝛie. vt cū apl'o habeamus viſcera miſericoꝛdie ⁊ impleatur venter. d' quo hieremias. ventrem meū doleo ventrē me. do
¶ Sicut mel. Vñ q̄₃ dulcia fau. me. elo. t. ſ. m. o. m. Et alibi. Iudicia dñi dulcioꝛa ſup mel ⁊ fa. Et ſamſon: fauū mellis ī oꝛe leonis inuenit.
Sicut mel d. Grego. Quia illi de dño ſuauiter loq̇ nouerūt. q̇ eū ꝑus coꝛdis viſcerib⁹ amare didicerūt. hmo dulcedinē ñ hȝ quez vita remoꝛdet
¶ Sicut mel d. Dñs poſt reſurrectionē fauum mellis comedit. Et in ꝓuerbijs de api dr. q̄uis hoc in hebreo nō habeat̃. Vade ad apem ⁊ diſce quomō opatrix ſit ⁊ opus ſuū caſtum faciat. cui⁹ laboꝛib⁹ reges ⁊ impi ꝑ ſanitate abutūt̃. Hoc fecerūt moyſes ⁊ ꝓphete ⁊ euāgeliſte ⁊ alij ſā. vt q̇cūq₃ rex fuerit. c⁹ coꝛ in manu dei eſt: dulcib⁹ vtatur ab his. Qui vero ſimplex ⁊ ſine ſerpētis aſtutia habet innocentiam columbaꝝ ſimplici fide credat atq₃ ſaluetur. q2 vbiq₃ inſidie: ⁊ diabolus trāſfigurat ſe in angelū lucis. Mel q̄₃ diſtillat d' labijs meretricis: dulcia ꝑmittēs: venenaq₃ īſerēs
¶ Vade ad domū. Q̄uis eñ coꝛpe nō erat cū eis: mente cu⁹ ſanctitas eoꝝ offendebat̃ iniquitate. Hoc idem faciebat moyſes, ꝓcul a caſtris multitudinis figens tabernaculū. q̄d cū fuiſſet ingreſſus: deſcendebat columna nubis ⁊ ſtabat ante oſtium tabernaculi.
¶ Loqueris ver. mea. Qui ī expoſicōe ſacri eloquij vt auditoꝛibus placeat: aliquid fingit: ſua verba loquit̃: nō dei. Qui aūt aliter q̄₃ is qui ꝓtulit ſenſerit ⁊ ſub alio intellectu ad edificatōem caritatis dñi ſunt verba q̄ dicit. q2 ad h' ſolū de⁹ nobis ꝑ totā ſacrā ſcripturā loquit̃ vt nos ad ſuum et proximi amoꝛem trahat.
¶ Neq₃ ad populos multos. Aſi diceret. Quid loquar d' pplo

vno: ſi ad diuerſas te mitterem nationes: autoritas ⁊ potentia mea omnē vinceret difficultatem. vtinanq; tempus eſſet quo ad omnes miſſurus ſum nationes ⁊ linguaꝝ daturus gratias. vt p̄dicent apl'i mei ⁊ totū mundū ⁊ diuerſitatē linguaꝝ vna fide ſubdāt meo impio facilius illi audirēt qui pfundi ſunt altiq; ſermonis. nihil habentes iudaice leuitatis: ſed graui ⁊ ſolido incedunt pede. ⁊ cum ignote ſint lingue: note fidei ſunt. Unde ſequit'. ⁊ ſi ad illos mit. ip. audi. te ⁊c. Deniq; poſtea miſit: ⁊ oēs pariter crediderūt. Uñ. Ecce cōuertimur ad gētes. ⁊ alibi. Nō inueni tātam fidē in iſrael.

Attrita fronte ſunt qui nō ſolum laborare pro his mūdanis nō fugiunt. ſed et in laborib; qui ſibi negant importuni videri nō erubeſcūt. Quibuſdā em̄ p̄uis mētibus nihil eſt laborioſius q̄ſi i hui' mūdi laborib; nō laborare ꝓpiantur.

Greg. Quo culpa frequēti' cōmittit'. eo minus cōmittētis anim' verecūdat'. Uñ. frōs mulieris meretricis facta ē tibi nō erubeſcis.

Ecce dedi fa. Grego. Uerecūdia in malo laudabilis: i bono ecōtra. erubeſcere malū ſapiētie ē: bonū fatuitaſ. vñ. ē cōfuſio adducēs glam: ⁊ ē cōfuſio adducēs pctm̄.

Ualentiore. vt nullo pudore ſupetur Hinc diſcimus quia interdū gracie eſt impudētie reſiſtere. ⁊ cū locus fuerit frontē frōte cōterere: ne noſtra verecūdia: ⁊ human' pudor pminiſcat inſidias emulorum

† ſ quaſi ne cōtriſteris quia me etiā n. a. cui ſimile. qui vos ſpernit me ſpernit ſ liberū monſtrat' arbitriū cum dicit'. nolunt a. m. et cauſe due. quia. ſ. attrita fronte eſt et duro corde

iſrael nolunt audire te† quia nolūt audire me. Omnis quippe dom'

† ſ ſine reuerentia ¦ p impudentiā ſ ſcʒ corde ¦ lxx. contentioſi. ſepe ſcʒ ad ſalutem vocati: audire noluerunt.

iſr'l. † attrita ¦ frōte ē et ¦ duro corde

ſ tu tamē eſto ſecur' quia c. d. ¦ ſ qui erubuerit me corā hominibus

Eccē dedi faciē tuam ¦ valentiorē

ſ contra frontē eorum

faciebus eorum: et frontem tuam

ſ vt audacter loq̄ q̄ mēte cepiſti ¦ ſ qui ī honore

duriorē frontibus eoꝝ. et vt ¦ adamantem: et vt ſilicem dedi faciem

ſ qui vilis conculcat'

ſ ergo ſ qui auctorē non timent.

tuam. Ne timeas eos: neq; metu

† ſ impudentia ¦ ſ ideo. ſ. ¦ ſ nimis exaſperāſ eſt. cuius aſperitas tam crebro repetita eſt.

as a ¦ facie eorū ¦ quia ¦ domus exaſperans eſt. Et dixit ad me. Fili

ſ hic eſt cibus voluminis et hec ſunt verba quibus p diuerſitate audientium vel lamenta. vel carmen. vel ve hominibus loquimur. Notandum autem quia ante ſermones dei ī corde noſtro cōdendi et diligentius attendendi. et ſic ad populū ſunt pferendi.

hominis omnes ſermones meos quos ego loquor ad te: aſſume in

ſ pri' ſ poſt.

corde tuo et aurib' tuis audi. Et

Ut adamā. Ne ſcʒ p exhibitū honorē ab auditorib; refrenetur lingua ex verecūdia. et vt ſilicem ne p reſpectum ſcʒ taceat ex infirmitate.

Auribus tuis audi. Uerba dñi audimus dum facimus. et ſic recte primis p̄dicamus. vñ ⁊ ſtatim apte ſunt aures ei' ⁊ ſolutū eſt vinculū lingue eius et loquebatur recte.

Et vade ingre. Hiero. Dñs quoq; venit ad populū iudeoꝝ patre mittente vt predicaret captiuis remiſſionem. in quo impletur. Captiuam duxit captiuitatē dona dedit hominib;.

Ad trāſmigrationē. Grego. Allegori. qui a bonis opibus in peruerſa cadit: a ieruſalem in babilonem venit. vñ. Adiutor meus nō emigrabo. Nō tñ de talibus deſperandū eſt. Propheta enim ad tranſmigrationem mittitur. vnde. venies vſq; in babilonem ⁊ ibi l.

Si forte audiāt. Grego. Sepe dum ſubditos corrigimus alij corrigūtur: alij negligūt. vñ. plui ſup vnam ciuitatē: ⁊ ſup alteram nō plui. Sepe aūt vna eademq; ciuitas in pte cōpluitur: in pte areſcit. dum idem audita correctione q̄dam vicia corrigit. ⁊ quaſi complutus in pte fructū facit quedam aūt retinet: ⁊ quaſi in pte incompluta ſterilis ⁊ aridus eſt.

Et aſſumpſit. Grego. p̄dicatoris mentem ſpiritus aſſumit cū timore dei eleuatā a terrenis deſiderijs facit alienam. vt ſola ſpiritualia agere libeat. vñ. opamini nō cibū qui perit: ſed qui pmanet in vitam eternam. De loco ſuo. Locus glorie dei: vel ſancta anima: vel angelicus ſpūs. ⁊ gloria dñi de loco ſuo benedicit'. cū vel ab electis hominib; vel a ſanctis angelis autori omniū laus eterna cantatur. In eo ergo qḋ iuſti de cōuertēdis peccatorib; cogitant. q; eorū vicia ꝯſiderando ad carnales actus oculuʒ ducunt quaſi ad babilo[...] tendūt. qui tñ p ſtatu ſue rectitudinis. quia ī laude dei bona ſanctoꝝ cōſiderare nunq; deſinunt: q̄nis p cogitacōnem alio intendunt: quaſi poſt ſe vocem glorie dñi: ab hieruſalem. id eſt de loco ſuo audiunt.

Et audiui. Grego. Propheta vox magne cōmotionis ſequit'. q; poſt verbū p̄dicationis penitētiū luctus auditur. qui ante quaſi taciti in peccatis ſuis iacebāt ſecuri. vñ. requeuit ī fecib; ſuis. Hoc pſalmiſta exorat dicens. Qui ſedes ſup cherubin mo. t. Et alibi. cōmouiſti ter. ⁊ ꝯtur. eam ſana cōtritiōes e. q. c.

Et audiui. Luʒ p̄terita iudicia domi animo reuoluim' vocem cōmotionis magne poſt tergum audim'. cū futura meditamur ex his q̄ ante ſūt cōmouemur

Hiero. Quia ſpiritus dei erat in eo terrena cōtemnens rapitur a ſpiritu. et audit poſt ſe vocem cōmotionis magne p̄teritoꝝ obliuiſcēs: et ī futurū ſe extendens vt inimicorū inſidias poſt tergum relinqueret. In exodo quoq; cū pharao ⁊ omnis exercituſ eius pſequebat' iſrael angelus ī columna nubis deſeruit priora caſtroꝝ: ⁊ veniens poſt tergū tota nocte ſtetit inter iſrael ⁊ egiptios vt pteritis aduerſariis audiret iſrael benedicta gloria dñi de loco ſuo

Bñdicta glo. Grego. Locus maligni ſpiritus fuerūt corda peccantium. ſed p penitentiā loc' glorie domi fiūt. ⁊ inde auditur benedictio glorie ī laudem dei. Uñ pri' creatoris iniuria de amore ſeculi miris etiā

† ſ alii in captiuitatē ſ tam mente q̄ corpore.

vade ingredere ¦ ad tranſmigratōʒ

ſ id eſt. ſ nō mei quē offendit.

ad filios populi tui. ⁊ loqueris ad eos ¦ ⁊ dices eis. Hec dicit domi

† ſ cum ſepe hoc repetitur. tranſmigrati populi duricia ſignatur et prelatis conſolatō datur ne in ammonitōnibus forte a ſubiectis deſpecti contriſtent'

ſ corde.

nus deus ¦ ſi forte audiant ⁊ quie

† ſ quia nō eram in carne: et ambulans ſpiritu. carnis opera nō implebam ¦ ſ qui aſſumit manſuetos.

ſcant. Et ¦ aſſumpſit me ¦ ſpiritus.

ſ conuerſus ad peccatores babylonios quaſi poſt tergum vocem glorie domini audiebat c' locus hieruſalē. id ē viſio pacis. † ſ ire dei ſup iſrael ſ aff lictionis. penitentie

et audiui poſt me vocem ¦ cōmo

¦ ſ Gregorius. plerumq; in ſacro eloquio aliquid obſcure dicitur. vt deo mirabiliter diſpēſante multipliciter exponat'.

tionis ¦ magne. Benedicta gloria

¦ ſ anima iuſti eſt locus dei. hoſpiciuʒ dei. vel filius qui dicit. ego in patre. et pa. in m. ſ luce inacceſſibili † ſ ſupra expoſitum eſt ſ q; ex ipſo luctu penitētiū oriūt' virtutes ſanctorū vt tanto magis in bono pficiant. quanto ſe nequius egiſſe meminerunt.

domini d' ¦ loco ſuo. Et ¦ vocē alaꝝ animalium: percutientiū alteram

¦ ſ poſt ¦ ſ teſtamētorū ſ q; poſtq; ī honorem venit vita ſcōrū venerāda apparuerūt hoib; eloquia teſtamentorum.

ad alteram. ¦ Et vocem ¦ rotarum

† ſ poſt p̄dicatōnem prima commotio eſt plan

ſequentiū animalia. ⁊ ¦ vocē cōmo

operibus ad alta pficiunt vt animalia dei fiant. et ſignis ⁊ virtutibus: ⁊ deſiderio ad alta volent.

De loco ſuo. Unde micheas. Ecce dominus egrediet' de loco ſuo et deſcendet ſuper excelſa terre. ⁊ commouebuntur montes ſuper eum. ⁊ tabeſcent valles ſicut cera a facie ignis. et ſicut aqua q̄ defert' in p̄ceps. Deſcendente em̄ ſaluatore a patre. excelſa terre monteſq; cōmoti ſunt ⁊ inferiora vallium liquefacta.

Et vocē alarum animalium. Uel vnūquodcunq; animal alas ſuas collidebat: vel alterius viciſſim. Una em̄ noſtraꝝ virtutū: alterā ad pfectionem pulſat. vt verbi dei ſcientia: ⁊ miſericordie viſcera. et oēs ſancti ſe viciſſim ſuis virtutib; ad pfectum mutuis exemplis incitant. dum alter miratur in altero: quod nō habet in ſeipſo. vñ. ſupiores ſibi inuicem arbitrantes. Hoc ergo facit ds in cordib; hominum: q; in regionib; terraruʒ nō vni oīa tribuit: ſed aliud alij. Niſi enim viciſſim mutuis fructib; indigerent: cōmunionem ad inuicem nō haberēt. Sic ergo oēs vna caritate iungūtur.

Sequētiū animalia. Grego. Quia in ſanctoꝝ patrū vita cognoſcim' quid ī ſcriptura intelligere debeam'. quoꝝ nobis actio aperit. q; in ſuis p̄dicacōib; pagina teſtamenti dicit. Leuauit m. ⁊ aſ. Balaam p prophetie ſpiritū eleuatus erat. quo longe poſt futura cognoſcebat. ſ; aſſumptus nō erat. quia mentem a terrenis deſiderijs: non ſeperabat. Et abij a. Quāto predicatori dulce fit qḋ intus videt. tanto ī amaritudinem vertitur que foris ſuſtinet. vnde. in multa ſapientia: multa indignatio. Et qui apponit ſcientiam: apponit dolorem.

Et abii. quo ferebar. vel ſublimis impetu ſui ſpūs ferebatur: cupiēs ire quo dominus imperabat.

Amarus in i. Gre. De achab quoq3 dr ad ꝓphetā. Nōne hūiliatū vidiſti achab corā me. igit̄ nō inducam malū in dieb9 ei9. Vñ colligit̄ quo modo talis amaritudo ī ſanctis deo placeat qui amittere deū timent ſi ſic ei 7 in reprobo penitentia placuit qui timebat amittere p̄ſens ſeculum: et quō gr̄a ſit ſpontanea afflictio p culpis in eis q̄ placēt. ſi hoc ad tēp9 placuit et in eo qui diſplicebat.

Amarus in. Grego. Liber em̄ dulcis ī ore cordis animum cō tra ſe amarū facit. vt diſpliceat ſibi placeat creatori.

Manus enī3. vt poſſim nomē. ſ. ſpeculatoris accipe et docere qđ vidici.

Manus. Greg. Nullus em̄ hoc ex toto corde p dei amore agere p̄ualet: niſi eius aīa3 ſpūſſanct9 aſſumpſerit. Ad bona q̄ppe ſurgere pfecte nō poſſumus: niſi nos ſpūs 7 p̄ueniendo eleuet et ſubſequēdo ꝯfortet.

Et veni ad trā. Grego. In ꝓphetis ſicut verbis res: ita nō nunq3 rebus verba exponūtur vt eoꝝ non ſolū verba. ſed et res geſte ꝓphetie ſint. vñ. veni ad trāſ. ad acer. no. fru. filios ſc3 iſrael quoꝝ patres multi iā mortui erant. de filijs autē plures crediturī erant. et ad fertilitatē boni opis p̄uenturi: vñ. aceruus frugū dicunt. bone em̄ anime fruges dei. vñ. ſanct9 iſrael dño p̄mitie frugum eius. Primi em̄ iſraelite crediderūt gētes ſecute ſunt.

gere mala que fecimus. poſt vocem vero alarū et rotarum. ſecunda eſt magno fletu querere celeſtia bona q̄ audiuimus ſ iterū ſ ad maiora ſc3 ad que predicator pficit dum ſenſus audientium ad dei deſideriū pucbit. vñ dr. riuos eius inebrians m. g. e. i. ſ. e. l. g.

tiōis magne Spiritus quoq3 leuauit me 7 aſſumpſit me. Et abij

ſ conſtante tenuit ſ leuatus et aſſumptus

ſ intellecta indignatione dei. et ſignificatōe3 viſionis mente pertractans ſ hominis. ſ. vñ yſaias. de nocte cōſurgit ſpūs meus ad te de9

amar9 in indignatione ſpūs mei.

ſ filius p quem omnia ſ non transfertur propheta ſpiritu. ſ3 corpore quod de abacuc legit̄ ſ qui ait. ſine me nihil poteſtis facere de quo per moyſen dicitur. leuabo ad celū manū meā

manus em̄ domini erat mecum: confortās me. Et veni ad transmigrationem: ad aceruum nouarum

ſ. ſ. ſ filiorum. ſ aiarū ſcāru ſ. ſ. ſ vt ſupra.

frugum. ad eos qui habitāt iuxta

ſ predicaturus eis compatitur. quia ſermo libenter accipitur qui a compatiente pfert̄.

flumē chobar. 7 ſedi vbi illi ſedebant. et māſi ibi ſeptē diebus merens i medio eoꝝ. Cum autē ptrāſiſſent ſeptem dies. factum eſt verbum domini ad me dicens. Fili

ſ videns eorum ſcelera et iuſtam dei in peccatores ſententiam ſ vt prius videam q̄3 corrigam. ſ qui ſpeculator futurus eſt. et dei verba populo narratur9. multo tempore debet quieſcere et ad ea que videt dolere nihil q3 eorum in conſcientia habere que in alijs debet corrigere. ſ quib9 tacui ſubaudis

Ad aceruum. Theſabib hebreū ſignificat tempus quo noua frumēta, vel ordea cōgregant̄. 7 poſt famē et penuriam anteq3 terant̄ ī area ſpe3 ciborum aliquā repmittūt. ita iſrael paruus 7 tenuis quaſi reuiuiſcēs ort9 q3 de terra iudaici populi ſementem promittebat.

Merens. Hiero. Theodotio admirans: vt ſtuporem ꝓphete iniquitates eoꝝ cernentis exprimeret. aquila quieſcēs: vt q̄3uis in medio eoꝝ fuiſſet mente ſepatum ſe oſtendat.

Grego. Merens ꝯpatiens miſeris ſicut ferrū prius liquatur vt cū ferro iungat̄. vel q2 domus iſrael exaſperās eſt. nec p flagella culpā agnoſcit. merens inter gaudentes ſedet vt tacendo oſtendat qđ loqui venerat.

Cum aūt. Grego. Miſſus ad p̄dicandū fuerat. 7 tm̄ ſeptē dieb9 merens tacebat. quia ille loqui veraciter nouit: qui tacere didicit. Quoddā3 em̄ nutrimentū eſt verbi cenſura ſilentij. Vnde. tēpus tacēdi 7 tempus loquendi. tacendi prius loquēdi poſterius. Si ꝓpheta ſanct9 qui miſſus eſt ad loquēdū: tacet vt recte loquatur. quāta culpa eſt nō tacere: quem neceſſitas loqui nō cogit. Tacendo ergo loqui diſcamus.

Fili hominis. Hiero. Speculator eſt qui ſemp ī alto ſtat: vt quid quid venturū eſt longe pſpiciat. cui9 vita alta debet eſſe 7 circūſpecta.

Grego. Predicatorem ſpeculatorē vocat. Cui em̄ aliena cura cōmittit̄ ſpeculator dr. vt in mētis altitudine ſedeat. et vocabulū nomis ex virtute actionis trahat. Speculator in alto debet ſtare p vita3. vt poſſit pdeſſe p puidentiā. vnde. in montē excelſum aſcende tu qui euā. ſy. vt ſubiectorū vitam tranſcendat 7 terrenis animum non ſupponat: 7 tanto facta eorum ſubtilius videat

Grego. Loqui de deo quiete: valide 7 libere mentis eſt. vñ. terra vſq3 ad feneſtras. i. terrena cura vſq3 ad ſacerdotes. vt ſicut feneſtre clauſe lumen ſubditis effundere nō poſſint. ſ3 obmuteſcant ab officō p̄dicationis

Si dicēte me. Nec ſubiectus ex culpa prepoſiti moritur. nec prepoſitus ſine culpa eſt quādo verba vite nō audiens ex ſua culpa morit̄ ſubiectus. Impio eīm mors debetur: ſed ei a ſpeculatore vite via nunciãda. 7 impietas increpāda. Si aūt tacet impi9 in iniq̄tate ſua m. q2 impietatꝫ ei9 meritū fuit vt dign9 ñ eēt ad quē ſpeculatoris ſermo fieret. ſed ipſe eū occidit qui tacēdo morti prodidit.

hominis ſpeculatore3 dedi te domui iſrael. et audies de ore meo

ſ prius ſ quaſi ne preſumas loqui q nō audieris. Vnde. Inclinabo in parabolā. a. m. apiā in. p. p. m. ſ filio

verbum. et ānunciabis eis ex me

ſ doctrine

Si dicente me ad impium morte morieris. non annunciaueris ei. neq3 locut9 fueris vt auertat̄ a via ſua impia. et viuat ipſe impius in iniquitate ſua morietur. ſanguinem autem eius de manu tua requiram. Si autem tu annunciaueris impio. et ille non fuerit conuerſus ab impietate ſua 7 a via ſua impia. ipſe quidem in iniquitate ſua moriet̄. tu autem animā tuam liberaſti. Sed et ſi conuerſus iuſtus a iuſticia ſua fuerit et fecerit iniquitatē. ponā3 offendiculum

ſ qua meruit ſ non tua ſ nō morte corporis: imo anime que ammonitione tua ſemper potuit viuere.

ſ ſine te moriet̄. q2 in cauſa mortis a te contradicit̄. morti vero cui ñ cōtradicis adiūgeris

ſ quaſi nō ſtatim moriet̄ ſ ne planā viā inueniat et dicat. cōuerſus ſū i erumna mea du3 cōfringitur ſpina

Si dicēte me. Hiero. Duo ſunt impij. ſiue iniqui vt. lxx. tranſtulerūt. vn9 qui nihil audit a ſpeculatore. 7 ī ſua impietate moritur. cui9 ſanguis de ſpeculatoris manibus querit̄. Alter cui ſpeculator annunciat 7 ille ꝯtemnens viā ſuo morit̄: 7 ſpeclator a culpa eſt alien9. vñ intelligim9 dñm. ideo impio cōminari 7 dicere: morte morieris. vt auertat̄ a via ſua impia 7 viuat. Cōminatio em̄ nō in hoīes eſt: ſed in peccata. nec in eos qui cōuertūtur a vicijs: ſ3 q̄ p̄manent. Magnū q3 diſcrimen eſt dei tacere ſermōes vel timore vl' pigricia vel adulatione. vnde yſaias. Ve mihi quia tacui.

Sanguinem. Greg. Sanguine peccatū deſignat̄ qđ culpe p̄poſiti ſi tacuerit. imputatur. vñ libera me de ſanguinib9. peccatis ſc3 carnis.

Si autē tu an. Duo ſunt que debet annunciare p̄dicator. fides et opatio. Impietas ad infidelitatem ptinet: praua via ad actionē. Debet ḡ ſtudere vt prius ad pietatē fidei: poſtmodū ad viā ptrahat actionis

Tu aūt aiam. Si cui9 opus exarſerit detrimētū patietur. Ipſe aūt ſaluus erit: ſic tm̄ q̄ſi p ignē vt pbet̄ ſc3 vtrū ſpeculator ſine crimīe ſit mortis eius qui perijt. an reus. Opus em̄ magiſtri: ſalus diſcipuli.

Sed et ſi. Sicut duos impios legimus. vnū qui nō audiuit 7 perijt Alterū qui audiuit et in nequicia ſua pſeuerauit. Sic duo iuſti ſunt: vnus qui nō audiuit 7 perijt. alter qui audiuit 7 cōuerſus: animam ſuā ſaluauit Notandū q̄3 q poſſit iuſt9 cadere: 7 ſi magiſtrū habuerit ad meliora cōuerti. Bona igit̄ opa indigent aſſiduo p̄ceptore ne vel lapſus ab optimo curſu pedem retrahat.

Ponā offendi. Greg. ſ. q2 in q̄ offēderat penitere noluit: cōtemnenti ponit de9 vbi grauius impingat. Peccatum quippe qđ p penitentiā citius nō deletur: aut peccatū ē 7 cauſa peccati. aut pccm̄ 7 pena peccati. aut peccatū ſimul 7 cauſa 7 pena peccati. vñ moyſes. Nondū ꝯpleta ſunt peccata amorreoꝝ. Et dauid inquit. Appone iniquitatē ſup iniquitatē eoꝝ. 7 ali9 ꝓpheta. Sanguis ſanguinem tetigit. i. pccm̄ pccō additur. Paulus quoq3 ait. vt impleant peccata ſua ſemp. Iohāni quoq3 p angelū dr. Qui in ſordib9 eſt ſordeſcat adhuc. Et hic quoq3. Si fecerit iniq̄tatē ponā offendiculum co. e. Quaſi q2 videre penitendo noluit vbi iam impegit iuſto eū iudicio deſerens: ponam ei vbi ḡuius impingat. Hoc aūt non eſt ad peccatū impellere: ſed a peccato nō liberare. Sicut illud. Indurabo cor pharaonis.

Obdurare dr̄ deus cū ab induratione non liberat. Non eñ cor peccantis obdurat.

¶ Nō erūt in me. Grego. Hoc nobis maxime ꝯſiderandū eſt: q2 cū mala cōmittimus ſine cauſa ad memoriā bona tranſacta reuocamus. qm̄ in ꝑpetratione maloꝝ nulla debet eſſe fiducia ꝑteritoꝝ bonorum.

¶ Surgēs e. i. Grego. Seruata veritate hyſtorie diuina eloquia aliquādo ex loco cauſas deſignant. Sicut cū moyſe deſcendēte de monte populo iudeoꝝ in campeſtribꝫ lex data ē. Et ezechiel iubet̄ in campū egredi. Aliquādo ex tempe. ſicut ꝑdicante dn̄o iudeiſ dicit̄: hiems erat. dn̄s ergo in medio iſraelitarū ad ꝓphetam locutus dicit. Egredere in cāpū z ibi loquar tecū. prius enim ꝓphetie gratiā iudee dignatus eſt infūdere. et poſtmodū ī latitudine gentium demonſtrare.

¶ Egredere i cā. Hieronimus: Nō in valles confragoſas. nō in rupes ꝑruptas ſed in campi latitudinem que poſſit gloriā dn̄i capere. Vñ apl's corinthijſ. dilatamini z vos: qm̄ ingredit̄ ad captiuos de quibꝫ dictū eſt. ꝗ inſaniant et ꝑſequant̄ eū forti manu indiget. vt poſſit reſiſtere. qm̄ aūt ingredit̄ in campū fit ſuꝑ eum manus domini: ſine cuius adiutorio exire nō poterat. ſed nō addit̄ fortis. quia ad vidēdā gloriā dn̄i nō ad pugnā egredit̄.

¶ Grego. Moraliter Egredere ī campū: extra te ſcꝫ poſitos corrige z ab iniqtate ꝯpeſce. ibi gloriā dei ꝑdicator videt. q2 tāto largiꝰ doctrine gloriā ꝑcipit: quāto ſe in laborem ꝑdicatiōis ex amore ꝓximoꝝ extēdit. De campo aūt ad domū redit; vt in his q̄ dicit q̄lis ipſe ſit etiā agnoſcat. Si eñ bene loquit̄ z nō bene facit: ad campū quidem loquēdo exit. ſed ſemetipſum cognoſcendo domū redire cōtemnit. In medio domus includit̄ quādo ꝑ ſpiritus gratiā ad diſcutienda mentis ſue ſecreta reuocatur: vt apud ſemetipſū in deo animꝰ q̇eſcat. z ꝑ exteriores ꝯcupiſcētias nō diſcurrat. vñ Tolle grabatū tuū z vade ī do. t. In domo poſt campum ꝑdicator claudi ꝑcipit̄ vt poſt gratiam doctrine quā ꝓximis miniſtrat ad ꝯſcientiā redeat. et ſubtiliꝰ diſcutiat: ne de his q̄ foris ꝑdicat. interiꝰ laudē q̄rat. vñ nō ſint alieni ꝑncipes tui. de quibꝫ ſcꝫ dr̄. Alieni inſurrexerūt in m. z f. q. a. me. dant̄ ſuꝑ eū vincula. q2 q̄nto magꝪ ſe diſcutit: tanto āpliꝰ agnoſcit q̄ꝫ tis mortalitatiſ ſue īfirmitatibꝫ ligat̄ ſit. vñ deſideriū hn̄s diſſolui z eſſe cū xp̄o. dauid inq̇t. vt audiret gemitꝰ vinculatoꝝ. z Jeremias. Circumedificauit aduerſum me: vt nō egrediar. aggrauauit ꝯpedes meū. In medio eoꝝ nō egredietur. q2 ꝓpter duras mētes auditoꝝ: a bonis quoqꝫ obmuteſcit. Vñ ſequitur. Et linguā tuam. a. f. p. t. Aliquādo vero etiam ꝯtra reſiſtentiū linguas: ꝑdicantium corda dominꝰ zelo ſui amoris accendit ne taceant vnde ſubditur. Cum aūt l. f. t. a. o. t. ꝛc.

¶ Et ecce ibi glo. quā ante vidit ambulantē et eleuantē ſe: z interdū ſtantem. quia iuxta fluuiū huiꝰ ſeculi chobar: q̇ interꝑtat̄ grauiſſimꝰ. gloria videbat̄. qd̄ ſignificat omnē huiꝰ mūdi gl'am ꝑterfluere z gradū ſtabilē nō habere. Gloria aūt dei ſtans z ꝑſeuerans cū ſtat ꝓpheta ī campo videtur q̄ in medio captiuoꝝ nec ſtare poterat nec videri.

¶ Et cecidi i faci. Grego. quia q̄ſuis homo ad intelligenda ſublimia leuatur. ex cōtēplatione tn̄ maieſtatis dei. infirmitatē ſue ꝯdicōnis intelligit: z quaſi ſtatum nō habet q̇ ſe an̄ dei oculos eſſe cinerē et puluerē videt.

¶ Et ſtatuit me. Hoc in campo de ꝓpheta agit̄. q2 etiā electis gentiū ſpūſſanctus dandus erat qui eos aſſumeret. z priꝰ a ſtatu ſuꝑbie deijceret z poſt ſuꝑ pedes. i. bona opa ſolidaret. vñ. greſſꝰ rectos facite pedibꝫ vr̄is

¶ Et locutus ē mi. Grego. ſcḋm hyſtoriam obedientie exemplū nobis ꝑ ꝓphetam tribuit̄: qui modo huc modo illuc ſcurrit. z ſue voluntatis arbitrium ſemꝑ ad dei frangit imperium.

coram eo Ipſe morietur. quia nō annūciaſti ei. In peccato ſuo morietur. et non erunt in memoria iuſticie eiꝰ quas fecit. †Sanguinē vero eius de manu tua requiram Si autē tu annunciaueris ‡ iuſto vt non peccet iuſtus et ille nō peccauerit: †viuens ‡viuet q2 ‡annunciaſti ei. z tu animam tuā liberaſti

Et facta eſt ſuper me manus dn̄i. z dixit ad me. ‡Surgēs ‡egredere in campum et ‡ibi loquar tecum. Et ſurgens egreſſus ſum in †campum. et ecce ibi gloria dn̄i ſtabat. quaſi gloria quam vidi iuxta flumen chobar. et cecidi in faciē meā Et ingreſſus eſt in me ſpiritus. et †ſtatuit ‡me ſuꝑ ‡pedes meos. et locutus eſt mihi et dixit ad me In gredere: z ‡includere ī medio domus tue. Et tu fili hominis ecce data ſunt ſuper te vincula. et ligabunt te in eis: z non egredieris in medio eorum et linguam tuā adherere faciā palato tuo z eris mutus. nec quaſi vir obiurgans. q2 domꝰ exaſperās eſt. Cū aūt locutꝰ fuero tibi. apiā os tuū. z dices ad eos ‡ Hec dic̄ dn̄s ds̄: Qui audit

Interlinear glosses: ſ culpa tua. quaſi. viuere potuiſſet ſi magiſter docuiſſet ſ ante caſum. vigilandū enim erat ne caderet — ſ retributōis. — † ſ quia tacuiſti. et quia noluiſti eſſe ſolicitꝰ in predicatione particeps eris in damnatōne. — ſ prius — ſ qui cuſtodire debuiſti — ſ ante peccatum. ‡ ſ etiā iuſtus magiſtro eget. vñ. ſapiētibus et inſipientibus debitor ſum — † ſ bene in mundo ‡ ſ in celo — ‡ ſ quaſi magiſterio tuo — ſ annūciādo. — † ſ quia ſedit vbi illi ſedebant ‡ ſ quia ingreſſus fuerat ad tranſmigratōem ſ a iudea — ‡ quia ibi in medio. ſ. captiuorū: gloriā dei videre nō poteras. — ſ iubēte dn̄o ingredit̄ et egreditur ſedetqꝫ cū ſedentibus. quia ſtantem captiui audire non poterāt — † ſ gentes q̄ longe lateqꝫ diffuſe — ſ in gentibus — ſ ipſa maieſtas gentibus apparuit que prius ſe electis iudeorū ſpiritu reuelante declarauit — ſ ſtantem gloriam ferre nō ſuſtinēs ſ viſa gloria — ſ ideo ſ vt leuaret cadentem — † ſ leuauit ‡ ſ qui humiliter tacui ‡ ſ vt in bono opere quaſi ſuper pedes et rectitudine ſtarem. — ſ minꝰ — feriunt iacula que preuidentur ſ mala predicū tur que paſſurus eſt. in omnibus tamen obediens eſt. — ſ q2 ipſi obiurgatōne indigni. — ‡ ſ tempꝰ tacendi et tempus loquendi ſ aure

¶ Ingredere. Gre. De medio popl'i exit ꝓpheta in campū de cāpo redit in domū. vt ꝑdicatō que iudee facta eſt. egrediatur ī gētes q̇bus fide repletis recipiat iudea ſpiritualis doctrine dona que ante amiſit. et includere in me do. t. quia antichriſti tēpe ab his gentibus q̄ in infidelitate remanſerīt iudei cōuerſi duris ꝑſecutionibus anguſtiabūt̄. vñ. qm̄ datū eſt gentibꝫ z ciuitatem ſanctā calcabūt menſibus. xl. duobus

¶ Ingredere ꝛc. Quaſi q2 roboratus es aſpectu domice maieſtatis nihil timeas. ſꝫ reuertere in domū tuam. vel ad neceſſitates corpis vt quidā putant. vel in ſignū future obſidiōis. z quō yſaias diſcalciatus et nudus trium annorū captiuitatem et nuditatem populi nunciauit. ita z tu clauſꝰ domo ope ipſo ꝓpheta vicinam obſidionem hieruſalem.

¶ Et tu fili hoīs. Nō in domo claudit̄ qd̄ ligatur quod non egreditur: ſꝫ inter multitudinē captiuoꝝ ſolitudinē carceris patit̄. obſidionis indicium eſt. que clauſa hieruſalē z circūdata ab exercitu caldeorum: nullū exire ꝑmittet. Hec eſt olla de q̄ ieremias loq̇t̄. et ezechiel in ſequentibus. in qua carnes populi cōſumnutur

¶ Ecce data. Greg. In domo ꝓpheta ligat̄: qm̄ ab ipſo ſuo genere: iudea fidelis tribulatiōnē ſuſtinebit ꝑſecutionis. preſſa vinculis doloris. et nō egredieris ī medio e. quia ad corda prauoꝝ ꝑdicatio nō ꝑueniet. et linguam tuā adherere faciā palato tuo. q2 tunc inſtantibꝫ reprobis: ꝑdicatorū ſcientia tacere compellitur. Cū aūt locutꝰ fuero tibi ꝛc. quia enoch z helya ꝑdicante: multi ex iudeis qui in infidelitate remanſerāt: ad cognitionē veritatis redibunt. Tunc eñ velut in extremo os ꝓphete apitur. cū in ꝑdicatione helye z enoch a iudeis ad fidē redeuntibꝫ. ꝓphetia de chriſto fuiſſe cognoſcitur.

¶ Et linguam t. Aliquādo ꝓ vicio ꝑdicantis. aliquādo ꝓ vicio audientis: ſubtrahitur ſermo ꝑdicationis. aliquando ꝓ auditoribꝫ bonis: datur ſermo doctoribus etiam malis. aliquando propter vtroſqꝫ iuſtificandos. aliquando ꝓpter vtroſqꝫ damnandos ſubtrahitur.

¶ Quia domus. q̄ſi tante amaritudinis ſunt z ꝯtra deum cōtentiōis vt obiurgantē nō mereantur audire. Ex quo patet vbi fuerit multitudo peccatoꝝ. peccantes indignos eſſe qui a domino corrigantur.

Qui audit. Hiero. Scḋa aquile editio. Qui audit audietur. z q̇ relinq̇t relinquetur. Quaſi qui habet: dabitur ei. z qui nō habet etiam quod videtur habere. auferet̄ ab eo.

¶ Grego. Qui audit. audi. et qui quie. q. Si eñ quieſcit a malo opere. z non quieſcat a praua cogitatione. aptatur ei quod dicitur. viderunt eam hoſtes z deriſerunt ſabbata eius.

¶ Grego. Qui audit verba veritatis: audiat .i. pſeueret. q̃uis videat alios negligentes. vñ. Noli emulari in malignantib⁹ ꝛc.

¶ Qui audit au. Hiero. Eiuſdẽ ſapiẽ eſt ⁊ tacere ⁊ loqui ꝓ tp̃e: ⁊ dare cõſeruis cibaria in tempe. vñ yſaias. Ad populũ nõ credentẽ tacui. Nunq̃d ſemp tacebo dicit dñs. Qui igitur ob multitudinẽ peccatoꝝ tacuit: quia vidit aliquos poſſe ↄuerti. de quib⁹ dr̃. Qui audit: audiat ꝛc. aperto ore: nõ ꝓpria voluntate. ſ; dñi iuſſione loquit̃ ad populũ. ¶ Ca. IIII

¶ Et tu fili hois. Grego. quaſi cognoſce quid ſis. ⁊ ſi ſup te eleuatus: diuina ſecreta conſpicis

¶ Et tu fili hois. Hiero. Mali ꝗ ſi tolerantur ſubito corruũt et eorum penas infirmi ↄſpiciũt ne culpas imitent̃. vñ hic inde deſolatio ſubiungit̃.

¶ Hiero. Hoc quoq; ſignũ eſt obſidiõis Laterem ſymachus apertiꝰ laterculu; vel abacum. in cuius puluere ſolent grãmas .i. lineas geometre radio ſcribere. vñ quidã ꝓbant geometrie ſciẽtiã ↄtendentes ꝙ ieſus exploratores miſit qui terram deſcriberent. qđ geometrie ꝓpriũ eſt. In zacharia quoq; angelus hab; geometricũ calamum ad metiendam hieruſalem.

¶ Ordinabis ꝛc. Grego. Predicator obſidionem ordinat: cũ ꝑ ſancte ãmonitionis ṽba ſingulis virtutib⁹ que vel quibuſ modis vicia inſidientur oſtendit.

ſ lxx. qui incredulus eſt incredulus ſit
† ſ mente ‖ ſ corpore ſ a tumultu mundi.
‖ ſ corde ſ nõ reuocet̃ exemplo malorum
†audiat. ⁊ qui ‖quieſcit: ‖quieſcat

quia domus exaſperans eſt.

¶ Ca. IIII

Et tu fili hominis ſume tibi †laterem: et †pones eum ‖corã te. ⁊ deſcribes in eo ciuitatẽ hieruſalem. Et ordinabis aduerſum eam obſidionẽ: ⁊ †edificabis ‖munitiones et †cõportabis ‖aggerẽ. ‖et dabis cõtra eã ‖caſtra: et pones ‖arietes in giro. Et tu ſume tibi ‖ſartaginẽ

[Interlinear glosses: † ſ terrenũ auditorẽ. — † ſ intenta mẽte qualitatẽ eius conſiderando et vitã et intellectũ ‖ ſ docendum. — ſ corde ſ gaudia ſupne patrie. — ſ poſt ſ id eſt. ꝓficienti anime que tẽptationes ſequantur innoteſce. — † ſ predicando ‖ ſ quibus vrbs claudatur ne quis exeat. — † ſ Greg. cõpor. a. terrenas .ſ. cogitatõnes. ‖ ſ quo foſſe complentur. ‖ ſ collectas malignorum ſpirituũ inſidias demonſtrando Sunt enim quedã ſibi cognata vicia — ‖ ſ militũ cuſtodias ‖ ſ vicia ſingula irruentia. — ‖ ſ irã dñi indomabilẽ. nullis ꝑcibus flexibilẽ nihil enim ferro durius. hec ponit̃ quaſi murꝰ ferreus vt oſtendat̃ ciuitas i breui cõfringẽda]

¶ Grego. Deſcripta em̃ hieruſalem in terreno corde ꝓſumpto ſupne pacis amore tentatio acrior inſurgit. vñ. fili accedens ad ſeruitutẽ dei prepa aĩam tuam ad tentationes.

¶ Hiero. Munitiões que mala munita ↄtra mentẽ veniãt: vt vicia ſub virtutum ſpecie ſe abſcondant. et in alto ſe oſtendant ꝑ imaginem cum ſint in imo ꝑ actionem.

¶ Et pones arie. Greg. Quib⁹ muri fundamẽta quatiunt̃. lapides diſſoluũtur. Hac deſcriptione ſignificat̃ vrbis vicina captiuitas ſub rege ſedechia. cuꝰ .xi. anno ⁊ ipſe captus ẽ ⁊ ciuitas. Poſſumꝰ tñ dicere laterẽ in ſuggillationem iſraelis poni. quia in luto ⁊ latere ſeruiuit pharaoni. Siue vrbs quã putabant firmiſſimã ⁊ inexpugnabilẽ lateri fragiliſſimo compat̃. qui ad tactum aque illico ſoluitur. vt de qua dr̃. Nunquid petra duriſſima: velut deſerti eſt mons filie ſyon. vertat̃ in laterẽ: qui inundatione babylonica corrumpatur. vñ ꝓpterea adducet dñs ſup vos aq̃s multas ⁊ fortes reges aſſyriorum.

¶ Et pones arie. Aliq̃. em̃ ſingula vicia hincinde mentem feriunt. que in giro a predicatore ponũtur. dum oſtendit q; blande luxuria perimit q̃m aſpere impacientia occidit et huiuſmodi.

¶ Et tu ſume. ꝛc. Grego. ferrũ forte metallum eſt. In ſartagine cibus frigitur. ꝑ ſartaginem ergo ferream ſpũalis zeli fortis frixura ſignatur: qui doctoris aĩam frigit: quia valde cruciatur: dum videt infirmos eterna deſerere: tempalia querere. vñ. Quis infirmat̃ ⁊ ego nõ .i. q̇s ſcan. ⁊c. nõ vr̃. Ita paulus ↄ vicia ardebat: ſed virtutũ alimẽta ex ſua afflictione pabat.

¶ Et pones eam. Grego. vt ſi audire is qui docetur noluerit. doctor tamen ꝑ zelo quẽ exhibet reus nõ fit. et ſecurus fit in die iudicij. Nullum deo maius ſacrificiũ q; zelus animaꝝ. vñ. Zelus domus tue co. me. Inde ꝑcipitur vt ſimila oleo ↄſperſa in ſartagine frigatur .i. munda mens ꝑ ſancti ardorem zeli crematur. ⁊ caritati miſericordie miſceatur. que in cõſpectu dei ardet et lucet.

¶ Et obfirmabis. Greg. Aliquando ſeuerius agendo. vñ. Filie tibi ſũt ſerua corpus illaꝝ: ⁊ nõ oſtendas faciem tuã hilarem ad illas

¶ Et tu dormies. Hiero. Sub facee filio romelie: qui regnauit i iſrael annis .xx. ꝑcuſſo faceia filio manae dño ſuo: theglathphalaſſar rex aſſyrioꝝ cepit aion et gabel domũ maacham ⁊ manoe. ⁊ cedes. ⁊ aſor. ⁊ galaad. et galileã ⁊ vniuerſam terrã neptalim. ⁊ trãſtulit eos in aſſyrios. poſt quem regnauit in iſrael oſee filius ela. ãnis nouẽ. captuſq; eſt cu; oĩ ſamaria a ſalmanaſar rege aſſyrioꝝ. ⁊ tranſlatus eſt iſrael in elam ⁊ aber iuxta fluuium gozan: in ciuitates medoꝝ. Sexto autẽ ezechie regis anno ſicut regum narrat hyſtoria: captus eſt oſee a quo ſi ſupputemꝰ q̃t annis iſrael in anguſtia fuerit captiuitatiſ a ſexto anno vſq; ad viceſimũnonum. tot em̃ ezechias regnauit. ũt anni. xxiij. Cui ſucceſſit manaſſes .lv. ãnis. Poſt regnauit ammon annis duob⁹ deinde ioſias annis. xxxj. poſt ioachim q̇ et eliachim annis .xi. Inde ioachim: qui et iechonias. qui ſtatim ductus eſt in captiuitatẽ. Pro quo regnauit ſedechias ãnis .xi. Sub q̃ capta eſt hieruſalem: templũq; deſtructu;. Fiunt itaq; a prima captiuitate iſrael que ſub facee facta eſt vſq; ad vndecimũ annum ſedechie quo templum deſolatum eſt. anni. clxiiij. A ſecunda quando captus eſt oſee. ⁊ omnis ſamaria ſubuerſa. anni. cxxv. Fuerũtq; anni deſolationis templi. lxx. Qui additi prime captiuitati: faciũt annos. ccxxxiiij. In ſcđo enim anno darij templũ extructũ eſt ſub zorobabel et ieſu ſacerdote magno ꝓphetantibus aggeo et zacharia. qui regnauit annis .xxxvi. vnoq; ſublato: addũtur anni eius .xxxv. Poſt quem regnauit xerſes filius darij. annis .xx. Poſt hũc artabanus menſib⁹. vij. et xerſes qui ⁊ macroceir. annis .xl. poſt xerſes mẽſib⁹ duobus. et ſogdianus menſib⁹. vij. Cui ſucceſſit darius cognomento nothus: qui regnauit annis .xix. Poſt quem regnauit artarxerſes: qui et mennon. darij ⁊ pariſatidis filius. annis .xl. qui ab hebreis aſſuerus dicit̃ Sub quo mardochei ⁊ heſter narratur hyſtoria. qñ omnis populꝰ iſrael de mortis piculo liberatus: priſtinã; recepit libertatem. Fiuntq; a ſcđo anno darij vſq; ad extremũ aſſueri annum. anni .clv. ⁊ menſes .iiij. qui additi ſupioribus annis .ccxxxiiij. faciũt annos .ccc.lxxxix. ⁊ menſes .iiij.

ſ ſi auditor corrigi noluerit.
ferream: et pones eam in murum ferreũ: inter te ⁊ inter ciuitatem. ⁊ ‖obfirmabis ‖faciẽ tuã ad eam. ⁊ erit in obſidionẽ: et †circundabis eam. ſignũ ‖eſt domui iſrael. Et tu dormies ſup latus tuũ ſiniſtrum: et pones iniquitatẽ domus iſrael ſup eo: numero dierũ quibus dormies ſup illud: et aſſumes iniquitatẽ eoꝝ. Ego aũt dedi tibi annos iniquitatis eoꝝ: numero dierũ tricentos ⁊ nonaginta dies: ⁊ portabis iniquitatẽ domus iſrael. Et cũ compleueris hec: dormies ſup latus tuũ dextrũ ſecũdo: ⁊ †aſſumes

[Interlinear glosses: ‖ ſ aliquando ſeuerius agendo. ‖ ſ ſeueritatis iudiciũ. ſecundũ illud. vultꝰ aũt dñi ſuper facientes mala. v. p. d. t. m. e. — † ſ laqueis temptationũ circundatam oſtendes. vt quanto timidior: tanto vigilantior viuat. — ſ obſidionis ‖ ſ hoc. ſ. — ſ id ẽ. figurabis captiuitatem eorum. — ſ vel impleueris. — † ſ id ẽ. figurabis captiuitatem eorum.]

¶ Siniſtre ꝑtes delegantur iſraeli. qui ſine templo ⁊ noticia dei in ſamaria fuit. Dextre iude qui in cultu ⁊ religione dei. Et notandũ ꝙ in altero ſit pena peccantiũ. i altero virtutis exercitiũ. Qđ aũt dies ꝓphete. hic annꝰ eſt pacientib⁹. ⁊ q̃s annos putabãt. filij laban. iacob erant q̃ſi dies pauci. Nec ſolũ aũt i ſupplicijs varietas ẽ ꝑ diuerſitate meritoꝝ. ſ; i retributione bonoꝝ. agni in dextra. hedi in ſiniſtra. vñ. Cor ſapientis in dextra eiꝰ cor autem ſtulti in ſiniſtra.

¶ Hiero. Qui aũt voluerit computare a prima captiuitate. que facta eſt ſub manae filio gaddi rege iſrael. qui regnauit in ſamaria annis .x. quãdo phul rex aſſyrioꝝ ab iſrael mille talenta argenti in tributũ accepit. et poſt eum alios duos annos facee quos regnauit i iſrael: inueniet .xxixꝰ anno aſſueri compleri .ccc.lxxxx. annos quãdo heſter fuit hyſtoria. qđ credibiliꝰ ẽ. Neq; em̃ finito aſſueri impio. ſ; eo adhuc regnãte: iſrl̃ ſeruituti iugũ abiecit.

¶ Dormies ſuper. Hiero. Dextri lateris dormitio ſcʒ annoꝝ. xl. facile computat̃. Poſt heliachim em̃ qui ⁊ ioachim: regnauit filius eiꝰ ioachi

qui ⁊ iechonias menſib⁹ tribus. Quo regnāte: aſcenderūt ſerui nabucho
donoſor ī hieruſalē ⁊ oppugnauerūt eam. Interī venit nabuchodonoſor
⁊ egreſſus eſt ad eū ioachim rex iuda ⁊ mater ei⁹ ⁊ ſerui. et prīcipes ei⁹ ⁊ eu
nuchi ⁊ ſuſcepit eū rex babilōis. viij. āno regni ſui. ⁊ abſtulit theſauros do
mus domini. et theſauros domus regie. et paulo poſt tranſtulit omnem
hieruſalem. et omnes principes. ⁊ vniuerſos fortes exercitus, decem mi
lia. et omnē artificem ⁊ incluſorē relictis tantū pauperib⁹. Quo capto re
gnauit ſedechias an
nis. xi. ſub q̄ capta eſt
vrbs. ⁊ tēplū dſtructū
cu⁹ ſolitudo vſq ad
ſcdm darij ānū pma
ſit. ſ. annis lxx. Triceſi
mo aūt dſolatiōis tē
pli āno ci⁹ regnuit in
perſis ſubuerſo aſtia
ge medoꝝ rege. hic iu
xta yſaiam. l. ferme
milia de tribu iuda re
miſit in hieruſalem. ⁊
vaſa templi que na
buchodonoſor aſpor
tauit. ⁊ ceteraque nar
rat heſdras. Sicut igi
tur. i. x. tribub⁹ a facie
ſub q̄ theglathphala
ſar iſraelitaꝝ multitu
dinem vaſtauit vſq
ad. xl. annum aſſueri
ſupputam⁹ annos ccc.
xc. quādo vniuerſi iu
daici populi pſecutō
mitigata eſt. Sic a p̄
mo anno iechonie qn̄
magna ps hieruſalē
tranſlata eſt in baby
lonem: vſq ad p̄mū
cyri regis pſarum an
nū q̄ deſolatiōis tem
pli eſt triceſimus ſup
putant anni. xl. ſub q̄
iudeorū relaxata eſt
captiuitas: et liber
tas pplo reddita

¶ Ecce circū. ⁊c. Hiero. Alia ſunt dn̄i
vincula quibus liga
mur in ſalutem. Alia
dyaboli quibus euā
gelica mulier. xviij. an
nis ligat. vnde. funi
bus peccatorū ſuorū
quiſq conſtringitur.
quem ſoluit dn̄s in ty
po laçari ſuſcitati. q̄
faſcijs ⁊ inſtitis vin
ctus in ſepulchro iacuit.

iniquitatē domus iuda. xl. dieb⁹.
Diem p anno: diē inquā pro āno
(quaſi n̄ ſolū verbis. ſed et geſtu et habitu pphetantis vrbis obſidionē mōſtra)
dedi tibi. Et ad obſidionē hieruſa
lem cōuertes faciē tuā: et brachiū
(nudū vel extentū) (ſic.)
tuū erit extentum. et prophetabis
aduerſū eam. Ecce circundedi te
(ne vlla cruciatuū requies ſperetur)
vinculis. et nō te conuertes a la
tere tuo in latus aliud. donec cō
(alij cōcluſionis.)
pleas dies obſidionis tue. Et tu
ſume tibi frumentum et ordeū et
(alij auenam.)
fabam ⁊ lentem ⁊ milium ⁊ viciā
et mittes ea in vas vnum ⁊ fa
cies tibi panes numero dierū qui
bus dormies ſup latus tuū. Tre
centis ⁊ nonaginta diebus come
(quaſi qui magis mortē phibeat q̄ vires prebeat.)
des illud. Cibus aūt tu⁹ quo ve
ſceris. erit in pondere viginti ſta
(a veſpera. ſ. vſq ad veſperā. alij ma le ab anno in annū intelligendū putant)
teres in die. A tempore vſq ad tē
pus comedes illud. ⁊ aquā in mē
ſura bibes. ſextam partem hin. A
tempore vſq ad tempus bibes il
(ita. ſ. fiant. ſicut ſubcinerici⁹ ordeace⁹)
lud. Et quaſi ſubcinericiū ordea

¶ Et tu ſume. Hiero. Sicut in famis tpe non querūtur delicie. ſ quō
vtcunq venter farciat. Sic pꝑheta oīa ꝯfundit ī vnū facitq. cccxc. panes
q̄s comedat p ſingulos dies. qui habent vicenos ſiclos. i. ſtateres. Sicl⁹
aūt. i. ſtater hʒ dragmas. iiij. dragme aūt. viij. latinā vnciam faciūt. ita vt
vn⁹ panis decē vncias habere dicat q̄ trahit mag aīa q̄ ſuſtentat.
¶ Et facies. Hiero. Notandū aūt q̄ iuxta numerū dieꝝ ſiniſtri lateris
cccxc. ſubcinericij panes fiunt q̄ p ſingulos dies comedant. ⁊ de panib⁹ de
xtri lateris oīno tacetur. In quo occulte ſignificat nō eſſe eandē penā pecu
liaris ppli ⁊ pctōris: ſi noticiā dei hēat. ⁊ ei⁹ q̄ a religiōe veri oīno diſcedit.
¶ Et aquam. Hiero. Sterilitatem cibi: aque auget ſterilitas. Sextam
em̄ ptem mēſure hebraice ſcʒ hin: iubetur p ſingulos dies bibere. Porro
hin duos choros aticos facit: duos ſcʒ ſextarios ytalicos. vt hin ſit menſu
ra iudaici ſextarij noſtriq caſtrenſis. cuius ſexta ps: facit terciam partem
ſextarij ytalici.
¶ Allego. Iudei poſt offenſā dei vſq hodie ſubcinericios panes mixtos
comedunt. frumento. ordeo. faba. lente. milio. ⁊ auena. Quoꝝ alter homi

nū: alter iumentorum cibus eſt. Quia em̄ credūt in vnum deum: habent
aliquid frumenti. quia vero filium negant: ordeo iumentoꝝ paſcūtur. ⁊ fa
bis quib⁹ venter inflatur: mens opprimi dr̄. vn̄ pytagoreis eſt cib⁹ deteſta
bilis. Propter lētem eſau primogenita pdidit. Miliū ruſticoꝝ ⁊ agreſtiū
⁊ altilium cibus eſt. Vicia vero ſiue auena ⁊ oleribus bruta paſcūtur aīa
lia. Quod helyas fugiens Ieçabel iuxta. lxx. ſubcinericiū panē inueniſſe dr̄
penurie ſignum eſt. vnde. ⁊ a coruis paſcit, vt qui cibū nō inuenit in iſrael:
nationū immundaꝝ
paſceret alimentis. lex
quoq quā legunt ⁊ n̄
intelligūt ſubcineric⁹
panis ē ⁊ optus hūa
no ſtercore. vnde pau
lus. lucra legis ⁊ obſ
natiōes ceremoniarū
habet q̄ſi ſtercora: vt
chriſtū lucrifaciat.

ceum: comedes illud. et ſtercore
quod egreditur de homine opies
(ne ignoret. ignorātia. n. ſolet miſeriās tēperare)
illud in oculis eorum. Sic come
dent filij iſrael panem ſuum pollu
tum inter gentes ad quas eijciam
eos. Et dixi. Ha ha ha dn̄e deus
Ecce anima mea nō eſt polluta. et
(quod ſine effuſione ſanguinis moritur.) (demonibus)
morticinū ⁊ laceratū a beſtijs nō
comedi ab infantia mea vſq nūc.
et nō eſt ingreſſa in os meū omnis
caro immūda. et dixit ad me. Ecce
dedi tibi fimū boū p ſtercorib⁹ hu
manis. ⁊ facies panē tuū i eo. Et di
(quod opere futurū monſtrauit. ſermone demonſtrat.)
xit ad me Fili hoīs. ecce ego ꝯterā
(alij firmamentū)
baculum panis i hieruſalem. ⁊ co
medent panem ſuū in pondere et
in ſolicitudine. ⁊ aquā in mēſura
⁊ i anguſtia bibent. vt deficiētib⁹
(verbi dei) (doctrine) (aux ilīū ſperans. humane enim nature eſt in ſummis anguſtijs magis in pximo q̄ in ſe confidere)
pane ⁊ aqua: corruat vnuſq̄ſq
ad fratrem ſuum. ⁊ contabeſcat in
(p quibus patiunt)
iniquitatibus ſuis.

¶ Sic comedēt. Prophete nō modo
verbis: ſ ⁊ factis pro
phetiſant. ſicut Eçe
chiel panem comedit
in ſtercore. ſic filij iſra
el. vl̄ oīs popul⁹ iu
deoꝝ. vl̄ vt alij putāt
. x. trib⁹: panem pollu
tū comedent in natio
nib⁹. Licet non cōmi
netur eis qui iā eiecti
ſed qui de terra pmiſ
ſionis eijciendi.
¶ Ha ha ha. Hie
ro. Nō dn̄i ꝯtradicit
impio: ſ cauſas red
dit. imo deprecat cur
hoc facere nō poſſit. ⁊
impetrat quod petit.
et ſententie auſteritas
tēpatur. Querit cur
eçechiel minora renu
at. ⁊ oſee ſtatī ſe ſcor
to copulat: nec caſtū
corp⁹ ſe habere dicit.
aut non debere mere
tricis cōmixtiōe ſe ma
culari. Cū teſte aplō:
vnum corpus efficiat
qui adheret meretrici
vn̄ oſtendit: nō ſm li
teram ita fuiſſe in re.
ſ figuram ſynagoge:
vel eccleſie.
¶ Fimum boū. Leniora ſcʒ mala. Fi
mus nanq boum ab
humani ſtercoris lon
ge diſtat immūdicia. vſq hodie q̄q apud iudeos iſta ſeruatur ſententia
vt nō comedant ſcʒ panem ſuū i humano ſtercore. Neq em̄ ydolis ſerui
unt nec demonū portenta venerantur. ſ in fimo bubalino: dū oīa ppter
carnem ⁊ ventrē et terrena bona operantur. vn̄. Qui fecerit ea: viuet in
eis. Nos aūt comedimus panem qui de ce. d. De quo. panem angelorū
man. ho. nō egiptijs carnib⁹. ſ manne tenuitate viuentes.
¶ Ecce ego con. Omnis ſiniſtri ⁊ dextri lateris dormitio: et ſubcineri
cij panis: ſex ſpecieꝝ varietate cōmixtio: inopiam incredibilem preſignat
quod hic apit. Ecce ego ꝯterā ⁊c
¶ In eccleſia quoq dn̄s iratus indignos nos iudicat ſuo pane. atq vti
nam ſaltem in pondere ⁊ ſolicitudine eū mereamur accipere ⁊ arentem lin
guam extremus laçari digitus irroret. vt deficientibus. p. ⁊. a. c. v. a. ſ. ſ. et
fit vbiq diſcordia. et chriſti tunica ſcinditur. quam nec milites in paſſione
auſi ſunt ſcindere. Contabeſcimus autem in iniquitatibus noſtris. dum
nō habemus panem dei. vnde ieremias. paruuli id eſt vulgus eccleſie. pe
tierūt panem. ⁊ nō erat qui frā. Paulus aūt qui vir erat: et ſciebat chriſtū
panes fregiſſe legales ⁊ dediſſe diſcipulis erogandos: ꝯfidenter ait. Pa

nis quem frangimus nõne c·c·xp̄i eſt· Baculuꝫ aũt id ē firmamẽtũ panis comedere nõ poſſunt. q̇ adhuc lacte infantie egẽt: nec valent accipere cibũ ſolidũ. Nihil· autẽ ſic roborat animũ veſcentis: quomõ vite panis. q̇ ſcꝫ confirmat cor hominis.

Ca. V

¶ Et duces ꝑ caput tuum. Hiero. Ceſaries ⁊ barba pulcritudinis ac virilitatis indiciuꝫ ſunt. quibus raſis feda nuditas apparescit· et ꝑs bona capitis quaſi emortua Sic hieruſalem ⁊ populus eius emortu⁹ ⁊ a viuo dei corpe ſepatus. fami. peſtilentie. cedi· gladio. captiuitati ⁊ diſpſiõi tradit̄.

¶ Ex eo ⁊c. Hiero. Sicut machabeorũ narrat hyſtoria q̄ndam ꝑtem iudeoꝝ ſe tradidiſſe anthiocho epyphane: et eum in pſecutionē populi cõcitaſſe· et multa alia q̄ in ea ſcribũtur hyſtoria· ⁊ in libris ioſephi ⁊ p̄cipue diſſenſioneꝫ hyrcani ⁊ alexandri· quo ꝝ occaſione pompeius in hieruſalē venit. et eam romanis ſubdidit· P⁹ea vero ſub tyto ⁊ veſpaſiano vrbs capta eſt: tẽplumq́ꝫ ſubuerſum· ⁊ poſt. l· annos ſub helyo adriano vſq́ꝫ ad ſolum deleta ciuitas priſtinum quoq́ꝫ nomen amiſit··

¶ In medio gentiũ p. Hiero. Ab oriē te cingit̄ aſya· ab occidente europa· a meridie lybia ⁊ affrica ⁊ a ſeptentriõe ſcithia et armenia· et perſide· et cunctis ponti nationibus. In medio igitur gentium ſita eſt. vt q̄ erat notus in iudea· i· iſ.m.n·e. Om̄es in circuitu nationes illius ſequerentur exempla· ꝗ ipſa circa ſe gentiuꝫ poſitaꝝ impietatem ſecuta eſt.

¶ Quia ſuperaſtis· Hiero. quaſi q̄d cauſer ego q̄d in p̄ceptis meis nõ ambulatis ⁊ iudicia mea non facitis cũ etiam in ſcelere ſupaueritis gẽtes que in circuitu ve. ſũt. nec feceritis ea que gẽtes naturali lege in cordib⁹ ſuis ſcripta ſepe fecerũt.

Ca. V·

Et tu fili hominis ſume tibi gladiũ acutum: radentē
pilos. ⁊ aſſumes eũ: ⁊ duces ꝑ caput tuũ ⁊ per barbam tuã. et aſſumes tibi ſtateram ponderis: ⁊ di
ſ famem et peſtilentiam ſignat
uides eos. Terciã partē igni com
ſ vel
bures in medio ciuitatis: iuxta cõ
cõputationē.
pletionē dierum obſidionis· Et aſ
ſ fo
ſumens terciã ꝑtem: cõcides gla
ris cedes et bella. ſ ciuitatis ſ eos. ſ. qui
dio in circuitu eius· Terciaꝫ vero
in captiuitate ducẽdi ſunt ſ †inſuper
aliam in ventum diſperges: ⁊ †gla
ſ ne captiuitas ſit ſumma maloꝝ·
diũ nudabo poſt eos· Et ſumes in
ſ eos. ſ. qui de captiuitate redituri ſunt
de paruũ numerũ: ⁊ ligabis eos
ſummitate palliȷ́ tui. Et ex eis rur
ſ macedones ſignat ſub quibus habitatores iudee· et precipue ieruſalem multa perpeſſi.
ſum tolles: et ꝓiȷ́cies eos in medi
um ignis: ⁊ cõbures eos igni· et
ſ populo ſcꝫ iudeorum·
ex eo egredietur ignis in omnem
domũ iſrael· Hec dicit dñs deus
† ſ quaſi vmbilic⁹ mundi. vnde operatus eſt ſalutē in medio terre·
Iſta eſt hieruſalem †in medio gen
ſ in exemplũ boni
tiũ poſui eam· ⁊ in circuitu ei⁹ ter
ſ econtrario ſ ſequēs exēplũ gentiũ.
ras. Et cõtempſit iudicia mea: vt
plus eſſet impia q̄ꝫ gentes: et p̄ce
pta mea vltra q̄ꝫ terre que i circui
† ſ retrorſum·
tu eius ſunt. Iudicia em̄ mea †ꝓie
ſ ꝑficiendo·
cerunt: ⁊ i p̄ceptis meis nõ ãbula
uerunt. Idcirco: hec dicit dñs ds
Quia ſuperaſtis gẽtes que in cir
cuitu veſtro ſunt· i preceptis meiſ
non ambulaſtis· ⁊ iudicia mea nõ

fecistis· ⁊ iuxta iudicia gẽtiuꝫ que
in circuitu veſtro ſũt nõ eſtis ope
rati· Ideo hec dicit domin⁹ deus
ſ nõ ali⁹. † ſ nõ ꝑ angelum. nõ ꝑ quẽlibet miniſtrum.
Ecce ego ad te· †⁊ ipſe ego faciã in
ſ q̄uis irat⁹ nõ excedã penarum menſuram·
medio tui iudicia in oculis gentiũ
† ſ ante· ſ quia ſeruus voluntatē ſciēs domini ſui. et nõ faciens· va· mul· et potentes potent· t· p.
⁊ faciã in te q̄ nõ †feci ⁊ quib⁹ ſilia
vltra nõ faciã, ꝓpter oẽs abomina
† ſ in romana obſidione nõ ſolũ in babilonia
tiones tuas. Ideo patres †come
dent filios ſuos i medio tui· ⁊ filiȷ́
comedẽt patres ſuos. ⁊ faciã in te
† ſ quia romana captiuitate in totũ mũdũ diſperſi ſunt et hoc eſt· i omnē ventum. capillorum barbeq́ꝫ diſperſio·
iudicia †⁊ ventilabo vniuerſas re
liquias tuas in omnē ventũ. Id
† ſ propter hoc ad hieruſalem·
circo viuo ego dicit dñs de⁹. †niſi
ſ me· ſ· oderens in templo meo ydola coluiſti
ꝓ eo q̄ ſcm̄ meũ violaſti in omib⁹
offenſionib⁹ tuis. ⁊ in omnib⁹ ab
† ſ ydola tua
ominatõib⁹ tuis· ego quoq́ꝫ †cõfri
ſ cũ videro afflictiões veſtram.
gam. ⁊ nõ parcet ocul⁹ me⁹. et nõ
ſ apoſiopeſis † ſ de hoc capitl̄o dictũ ē ſupra
miſerebor. † Tercia pars tui peſte
ſ lxx· aliter hoc dicũt. ſed ariſteus et ioſephus et omnis ſcola iudeorũ. v. libros moyſi tantũ a· lxx. tranſlatos eſſe aſſerũt·
morief· ⁊ fame cõſumet in medio
tui· ⁊ tercia pars tui gladio cadet
in circuitu tuo· Terciã vero partē
tuã in omnē ventũ diſpergam· et
† ſ hu
gladiũ euaginabo p⁹ eos. Et †cõ
mano affectu loquit̄ nõ q̄ iraſcat̄. ſed nos per penas atq́ꝫ cruciatus cũ iratũ ſentimus
plebo furorē meũ ⁊ requieſcere fa
ciam indignatõem meã i eis· et cõ
ſ accepta vindicta.
ſolabor· Et ſciẽt q̄ ego dominus
ſ ſub metaphora viri et vxoris. dũ enim vxorem diligit zelotipus eſt. ſi negligit dicit. zelus meus receſſit a te et vltra nõ iraſcar tibi
locutus ſum i zelo meo· cũ ipleue
ro oẽꝫ idignatõꝫ meã i eis· ⁊ dabo

¶ Quia ſuperaſtis gẽtes. Hiero. Ad hoc tercio retulit ideo· primo· Ideo hec dicit dñs deus ecce ego ad te ⁊c· Secũdo. ideo patres comedẽt f. ſ. i m. t. tercio. ideo viuo ego dicit dñs. Et notandũ quod honeſta ⁊ decora pro merito eoꝝ qui ſuſtinent ſeipſum facere ꝓfitetur. que triſtia ⁊ deo indigna nõ ſe facere· ſed tantũ fieri dicit vt hic· ideo patres comedẽt filios ſuos in medio tui·

¶ Similia. Hiero Multo duriora poſt mortem filiȷ́ facturus eſt. Aliud eſt enim coluiſſe aliquando ydola. aliud dei filiuꝫ trucidaſſe.

¶ Ideo patres. Hiero. matres filios deuoraſſe legim⁹. ſed nec patres filios. nec filios patres

¶ Hiero. In eccleſia ſepe magiſtri ꝯtra diſcipulos ſcꝫ patres cõtra filios· et diſcipuli ꝯtra magiſtros· i· filiȷ́ ꝯtra patres mutua lcditione ꝯcitãtur· vñ apl̄s. Si inuiceꝫ accuſatis videte ne ab inuicē ꝯſũmami. Inde ꝓpheta. vt edant carnes meas. Et iob. q̄s det vt carnib⁹ eius ſaturemur. Inſup magiſtris qui lucra mundi nõ ſubditorũ ſalutem querũt dr̄· qui deuo. pl. m. ſi. ci. panis. De q̄bus aplus. et comedent domos viduaꝝ

¶ Idcirco viuo Hiero· Hocidem ſacerdotib⁹ ⁊ magiſtris dicit dñs. ſanctũ meũ viola· ⁊c. Ego quoq́ꝫ vos ꝯteram atq́ꝫ confringã ⁊ reddam q̄ in populũ meum inique egiſtis: cu⁹ lanis vos tegitis. ⁊ lacte ⁊ caſeo veſcimini· et fractum ac morbidum non requiritis·

¶ Et ñ miſerebor afflictionis tue: q̄ tu miſereri noluiſti. Beati em̄ miſericor. q· ip miſeri. ꝯſe·

¶ Et ſcient qu a Hiero. Nõꝯſumpti. fame ⁊ peſte ⁊ gladio ſed diſperſi in omneꝫ ventũ: alioꝝ mortib⁹ ſuiſq́ꝫ miſeriȷ́s deum ſentient iratum: queꝫ clementem ſcire noluerunt.

¶ Et dabo te i deſertum. Hieronimus Prodeſt hieruſalem in ea vicia deſolari ⁊ in deſertum redigi. et ſua peccata cognoſcere vt que ceteris gentibus in exemplum virtutum eſſe debuerat: ſit exemplum miſeriarum· vt qui dicit: aduena ego ſum apud te. ⁊ p. ſ. o. p. m. vnde alibi. Et nõ dixerunt qui preteribant· Benedictio domini ſuper vos vt videant opprobrium eius et doleant.

Sagittas famis &c. Hieronim⁹. Quidquid mali ſuſtinemus: p peccatis noſtris accidere manifeſtū eſt. vnde & fames que in regū volumine ſcribitur. et ſub belya qñ tribus annis & ſex mēſibꝫ celū clauſū eſt & ſub belyſeo: cuius incredibilē inopiam repentina abundantia compenſauit dei iudicio miſſa eſt.

Hiero. In nos q̄ꝫ p peccatis noſtris fames mittit̄ verbi dei. deinde mors: vt q̄ nō audimus: guſtare et videre qm̄ .i. ē do. ſentiamus mors peccatorum peſſima.

Et beſtias p. Hiero. Beſtie peſſime in nos mittuntur quando tradimur in paſſiones ignominie in reprobū ſenſum et cōſcientiam peccatorum que excruciāt atqꝫ lacerant animū noſtrū. diſſentiones. hereſes ſciſmata. emulatio. inuidia. detractio. deſideria multa. auaricia que eſt radix omnium malorum: peſſime beſtie ſunt. vn̄. Corripet te preuaricatio tua. & alibi. Ne tradas beſtijs aīas p̄fitentes. tibi

Ca. VI.

Mōtes iſrl' audite. Hiero. Tropol' ydola ſubuertenda ſignificat & aras et cerimonias. poſſumus p montes iſrael: principes accipere. et eos q̄ ſapia potētiaqꝫ & ſciā & diuicijs pollebāt. et nota q̄ facies contra montes obfirmat' nec ſolis mōtibꝫ loq̄t̄ ſꝫ et collibꝫ rupibꝫ & vallibꝫ in q̄bus inferior dignitas & gd⁹ ſcīe prudentieqꝫ cognoſcitur.

Hiero. Tropolo. Montes ſunt qui ad pfectam ſcientiā puenerūt. colles paulo inferiores: & rupes nullam ſcientiam habentes & tantum in conuerſatione fidētes aliqua ſibi de ſcripturis pſumunt. habentes zelum dei: ſed nō ſm ſcientiam. Valles nouiſſimi in eccleſia. qui et vita & ſciētia inferiores. tamen de cōuentu dñice familie nō recedunt. oēs verbū dñi iubentur audire: vt vnuſquiſqꝫ p modulo ſuo intelligat quid dñs p̄cipiat.

Hec dicit. Hic ſepe i h̄ pphēta dr̄ adonay dñs. adonay vnū eſt de decem vocabulis dei. & ſignificat dñm: quo ſepe & in hoībus vtimur. Hoc q̄ꝫ ſara abraam dñz ſuū vocabat vocabulo. & vbi dicit̄. Dñe mi rex. adonay ſcriptū eſt.

te in deſertum & in opprobriū gētibus que in circuitu tuo ſunt: in conſpectu omīs p̄tereūtis. Et eris opprobriū & blaſphemia: exēplū & ſtupor in gentib⁹: que in circuitu tuo ſunt. cū fecero in te iudicia

ſ vnde paulus. eram⁹ natura filij ire. ſ nos quoqꝫ cū hieruſalē in hoc tabernaculo grauati ingemiſcim⁹. iram dñi ſuſtināmus. quoniā peccauimus ei.

in furore & indignatōne. & i increpationibus ire. Ego dñs locutus ſum. Quando miſero ſagittas famis peſſimas i eos: que erūt mortifere: & quas mittam vt diſperdā

ſ horū noſtris temporibus memoria magis re ipſa ſuſcitat̄ q̄ꝫ littera q̄do videm⁹ captiuos

vos. Et famem cōgregabo ſuper

ſ vel firmamētum.

vos & cōteram in vobis baculum

† ſ verbi dei panis qui d. c. d.

panis. & immittā in vos †famem &

ſ omnia nociua aīalia

beſtias peſſimas vſqꝫ ad internitionem:

ſ morbus ſ gladius

et peſtilentia & ſanguis trāſibunt p te. & gladiū inducam ſup te. Ego dominus locutus ſum

Ca. VI.

Et factus eſt ſermo domī ad me di

ſ vel obfirma

cens. Fili homis pone faciez tuā ad montes iſrael: & pphetabis ad

† ſ qui ydolis occupati † ſ nō aurib⁹

eos & dices †Montes iſrael †audi

ſed imperio et potentia creatoris. cui ſimile. Mare vidit et f. i. c. e. r. Mari quoqꝫ dicit̄. tace et obmuteſce. et de terra dicit̄. qui reſpicit terram et f. e. tre.

te verbum domini dei. Hec dicit

ſ ſupbis ſ ſciētia iflatis

domin⁹ deus montibus & collib⁹ rupibus & vallib⁹. Ecce ego inducam ſup vos gladiū: & diſperdam

ſ in quibus ydola adorabant. ſ non

excelſa veſtra: & demoliar aras ve

ſ q̄ corde fingunt̄

ſ fictos deos

ſtras. et cōfringentur ſimulachra

† ſ vt ibi iaciant̄ corpa. mortuorum vbi prius hoſtie. † ſ vt ſcꝫ ſe mortuos et figmenta ſua nihil ſibi poſſe ſentiant

veſtra: & †deijciam †interfectos veſtros ante ydola veſtra. Et dabo cadauera filiorum iſrael ante faciem ſymulachrorum veſtrorum: & diſpgam

ſ nō tantū montiū ſed eorū qui iacebant in circuitu ararum

oſſa veſtra circū aras veſtras: in

ſ vrbib⁹: viculis † ſ cōuentus hereticorū

omnib⁹ habitatiōib⁹ veſtris †Vr

† ſ cauſa qua vrbes montiū deſtruunt̄ vt ſcꝫ excelſa d. ſ ſupbie

bes deſerte erūt: & †excelſa demolientur

ſ puerſorum dogmatum

& diſſipabunt̄. et interibūt are veſtre & cōfringentur. Et ceſſabūt

ſ que corde ſuo ſimularunt † ſ fana que contra templū dñi cōſtruxerūt ſ nō templa

ydola veſtra: & cōterētur †delubra

† ſ montiū. i. magiſtrorū. falſeqꝫ ſcientie

ſ non dei.

veſtra & delebuntur opa †veſtra: & cadet interfectus in medio veſtri

ſ vl' q̄

& ſcietis quoniā ego ſum dñs. Et

ſ Unde. Reliqui mihi vij. m. u. qui ñ c. g. ſ. a. b. et paulus ait. Reliquie ſecūdū electōem gratie ſalue fient

relinquā in vobis eos q̄ fugerint gladiū in gentibus. cū diſperſero

ſ apoſtoli.

vos in terras. et recordabunt̄ mei

† ſ alias liberati apoſtoli vel cyrus et darius

† ſ in quib⁹ captiuitatis tempe verſabantur:

†liberatores veſtri in † gentibus. ad quas captiui ducti ſunt. q̄ꝛ con

† ſ vnde oſee. ſpiritu fornicationis ſeducti ſūt

ſ cum ydolis

triui cor eorum †fornicans & recedēs

ſ adulterio plenos.

a me. Et oculos eorū fornicantes

ſ penitentes.

poſt ydola ſua. et diſplicebunt ſibimet ſup malis que fecerant in vniuerſis abominationibus ſuis. Et ſcient quia ego dominus: non fruſtra locutus ſum. vt facerem eis malū hoc. Hec dicit dñs

ſ a malis opibus ſepando

deus. Percute manum tuam. et

Quādo igitur duo domī iungūtur nomīa: pri⁹ cōmune ē. ſcdm̄ pp̄riū dei. pp̄riū appneon dr̄ id ē ineffabile. qd' ſcriptum fuit in aurea lamina que erat in fronte ſacerdotis

Et diſpergam. Hiero. Qd dicat ſe oſſa montiū diſpergere indicat quoſqꝫ eorū fortiſſimos ab inuicē ſepandos. Prodeſt em̄ puerſe ſcientie malos a malis diuidi. ſicut illi q̄ edificabāt turrem p vanitate ſua diſperſi ſūt. et lingue eorum diuiſe ſūt ne cōſēſus peſſim⁹ peiores faceret eos. ita oſſa mōtium diſperguntur vt conatus ſuos vanos intelligant.

Interfectus. Hiero. Quē ſcꝫ montes interfecerūt. vel eccleſiaſtici viri: qui male viuentes in ſalutem ſuā occiderunt. tūc ſcꝫ finis erit montiū ſupborum vt cognoſcāt qd ſipe ſit dñs. pōt autē fieri vt de vno populo montium alijs interfectis alij cognoſcant. peſtilente em̄ flagellato ſtult⁹ aſtutior erit.

Qui fugerint. Hiero. Apoſtoli. ſ. de ſemine iſrael reſeruati ſunt vt euangeliū predicarēt i mundum diſpſi. pōt aūt dici q̄ iō aliq̄ de captiuitate iudaica ſeruati ſunt vt i gentibꝫ recordarētur nōis eius & potentiaz p̄dicarent. heretici q̄ꝫ qui euadere poterūt gladiū pditionis eorum & fictiōes q̄ꝫ ꝯtra deū fuerāt ꝯatate: huc illucqꝫ diſpſi recordabūtur nōis dñi penitentiam agētes & a catholicis ſe eſſe captos exultantes.

Quia cōtriui. Hereticorum q̄ꝫ cor vtiliter conterit̄. i. theſaurus puerſorum dogmatū q̄ꝛ receſſit a dño. et fornicantes oculi poſt adinuētiones ſuas. q̄ cū dñi fuerint recordati diſplicebūt ſibi in abominationibꝫ ſuis & intelligentes vere fidei veritatē ſcient q̄ꝛ ipſe dñs. qui ideo pcutit vt ſanet.

Et oculos eorum. p quorū feneſtras mors intrat. vnde duo p̄ſbiteri i daniele: ſuſannā nudari fecerunt. vt ſaltē aperti corpis decore fruerentur

Non fruſtra locut⁹ ſum. q̄ꝛ penituerūt. Impenitētibꝫ dr̄. Sine cauſa pcuſſi filios vros. diſciplinaz em̄ nō receperūt vel recipe noluerūt.

Percute manum tuā. vt nō modo voce: ſꝫ et geſtu & habitu: ſtu

porem admirationeq͂ꝫ ſignifices ſup peccatis eoꝝ·quomõ em̃ aliquid no
uum mirandũq͂ꝫ cõſpiciẽtes.tam corpe q͂ꝫ animo phorreſcimus.manibus
plaudimus·pedẽ ad terram allidimꝰ.vocem ad fletũ indinamus·ſic pꝓha
facit oculis animi cer
nẽs ventura ſupplicia
⁊ abominationes do
mus iſrael.
¶ Hiero. Qui ſingu
lis vel pluribꝫ vedit⁹
vicijs non põt ab eis
ſepari quaſi quodaꝫ
veterno peſtilẽtię cor
ruit morbo.
¶ Hiero· q̇ ab eccl'a
receſſerit.ſtatim peſte
moriet̃.qui ſibi ſciol⁹
videtur ⁊ diligẽs niſi
cauerit: gladio feriet̃
inimici·q̇ ſimplici con
tentus fide quaſi bru
tum animal verſatur
quidem in eccleſia·ꝫ
nullo opere pficit nec
ſicut formica prepat i
meſſe cibuꝫ ſibi fame
morietur:
¶ Et ſcietis ⁊c.
Hiero. Quãdo ma
giſtri hereticoꝝ ab ec
cleſiaſticis qui inſtru
cti ſunt: doctrina ſcri
pturaꝝ contriti ſunt
atq͂ꝫ ſupati.videmus
interfectos puerſoꝝ
dogmatũ iacere inter
ſimulacra q̃ finxerant
de corde ſuo. et eos q̇
ſe eleuabant ↄtra ſci
entiã dei ſtratos i mõ
tibus collibuſq͂ꝫ ſub
oĩ ligno nemoroſo.q̇
habebãt verba pom
patica vmbrãq͂ꝫ folio
rũ.et nõ poma bono
rum operũ: qui erant
ſub omĩ quercu fron
doſa: que nõ fert fru
ctum dominũ: ꝫ peco
rum. vbi accenderunt
thura.re.v·ydo.ſ·q̇
mõ em̃ ſanctus odore
ſuo deum delectat.ſic
peccator ex cuius pſo
na dr̃.putruerũt ⁊ co
rup.ſũt ci.m.a·f.inſi
m·accendit ydolis ſu
is thura fetentia
A deſerto debla.
Hic·deblatha maſſã
ficoꝝ ſonat caricarũ
q͂ꝫ inter ſe ↄpactarum
vt poſtq͂ꝫ ſcꝫ heretici
in ſimulata dulcedĩe
quę non erat terrę cultę. ſed ſolitudinis amaritudinem repererint: cogno
ſcãt q͂ ipſe ſit dominus. Mel enim diſtillat de labijs meretricis. quod ad
tẽpus impinguat fauces veſcentiũ ⁊ poſtea felle amarius repit̃. Hoc q͂ꝫ
ſignificãt duo calathi ficoꝝ in ieremia ↄtra faciẽ tẽpli. vnꝰ ficorũ optimaꝝ
vnꝰ peſſimarũ.q͂ꝛ alter ad eccleſiã refert̃: alter ad ↄgregatõeꝫ malignãtiũ.
¶ Hiero· Multi putãt deblatha ⁊ reblatha idem eſſe pꝑter ſimilitudinẽ
deleth ⁊ res.hebraicaꝝ litteraꝝ que puo apice diſtant Ca· VII.
¶ Finis venit. Hiero. iam in pñti· Quinto enim anno ſedechie·cepit
ezechiel in babylone pꝓhetare capitiuis. ⁊ nono anno nabuchodonoſor
hieruſalem obſedit·⁊ anno ſedechie.xi.eam cepit

ſ ne gradiat̃ itinere peccatoꝛ ſ vt plan
allide pedem tuum: et dic heu ad
gas et plores que tibi diſplicent·
omnes abominationes malorum
† ſ hec eſt cauſa q͂ habitatores· ſ·montium
et ararũ· ydolorũq͂ꝫ cultores gladio fa·p.ru.
ſunt:
domꝰ iſrael †qui gladio: fame: pe
† ſ obſidionẽ fugiens in deſertis· ⁝ ſ fame
ſte ruituri ſunt† Qui longe eſt ⁝pe
⁝ ſ actus omni vento doctrine ſ hoſtiũ
ſte morietur ⁝qui autẽ pꝑpe: gladio
ſ diuiſus a fidei vnitate
corruet· Et qui relictus fuerit· et
ſ in vrbe ſ verbi dei ⁝ ſ ignorans eum
qui dicit ego ſum vita
obſeſſus fame ⁝morieť. et comple
ſ in his omnibus
bo indignatõnem meam in eis·et
ſ qui ſuperitis.
ſcietis: q͂ꝛ ego dominꝰ ·cũ fuerint
ſ ab hoſtibus· ſ que colebant.
interfecti veſtri in medio ydolorũ
veſtroꝝ ·i circuitu ararũ veſtraꝝ
in omni colle excelſo. et in cũctis
ſummitatibꝰ montiũ.et ſubtꝰ om
ſ lucos·ſ.
ne lignum nemoroſum.et ſubtus
ſ vt vbi peccauerant ibi punirent̃.
vniuerſam quercũ frondoſã id eſt
locũ vbi accenderũt thura redolẽ
† ſ nõ deo qui poteſt liberare ⁝ ſ que nõ pro
fuerunt eis. ⁝ ſ ad vltionẽ. ſ tũc
tia †vniuerſis ⁝ydolis ſuis· Et ⁝ex
ſ huc uſq͂ꝫ cõtractã ſ hereticos·
tendã manũ meã ſup eos· et faciã
ſ eccleſiã eoꝝ
terrã deſolatã et deſtitutã a deſer
† ſ que eſt in terra emath que nunc epiphania
vocatur. ⁝ ſ vt nihil ſit inter ſolitudinem et
mare magnũ quod nõ hoſtilis mucro conſum
pſerit.
to †deblatha ⁝ in oibꝰ habitatõibꝰ
eoꝝ· et ſcient: quia ego dominus.

¶ Ca VII.

ET factus eſt
ſermo domini ad me
dicens· Et tu fili hominis. hęc di

Super quatuor p. Hiero. alij alas. vñ yſaias· dñe ab alis terrę po
tenta audiuimus·q̇ ſcꝫ p apl'os in toto orbe gerebant̃. ⁊ alibi· Si dormia
tis inter medios. c·p.c.d. ⁊ alibi· Quotiẽs volui ↄgregare filios tuos quẽ
admodũ g·cõ·p.ſ.ſ.a
⁊ alibi. expandit alaſ
ſuas ⁊ aſſũpſit eos.q̇
dã ſpũales alas terlę
q̇bus ad celeſtia voca
mus quatuor ponũt
genera credentiũ·do
mũ aaron. et domũ le
ui ⁊ domũ iſrl'· ⁊ timẽ
tes dñꝫ· vñ. domꝰ iſrl'
bñdicite dñm. domꝰ
aaron b·d·domus le
ui·b. d·q̇ timetis do
minũ b.d· In aaron
ſacerdotiũ. in leui edi
tuos ⁊ miniſtros. In
iſrael cunctũ populũ·
In timentibꝫ dñm p
ſelitos intelligentes.
¶ Et ñ parcet ocu
meꝰ ſup te. Hiero. Si
cut medicus incidit v
rit· vt parcat: nõ pcit·
Immedicabile vulnꝰ
enſe recidendũ eſt ne
ps ſincera trahat̃. fla
gellat deꝰ omnẽ filiuꝫ
quẽ recipit· vñ· ego p
cutiaꝫ ⁊ ſanabo. Ois
medicina habet ad tẽ
pus amaritudinem.ꝫ
fructus doloris ſani
tate monſtratur. vi
de amos. qm̃ vos co
gnoui de vniuerſis tri
bubꝫ terrę: idcirco vi
ſitar ſup vos omnia
peccata veſtra·
¶ Vias tuas ⁊c.
Cui ſiľe eſt ꝫ. viſitar
iacob hũ meũ ſm vi
as ſuas ⁊ iuxta adin
uentiões eiꝰ reddã illi
¶ Venit finis. hie
roni. id eſt extremum
pctõꝝ tuoꝝ· ſm illud
implete mẽſurã patrũ
vroꝝ· ⁊ illꝰ nondũ cõ
pleta ſũt pccã amorre
oꝝ. dum ꝫ impleret̃:
dilatũ eſt ſupplicium.
¶ Hiero· Poſſumꝰ
ꝫ ſpũaliter interptari
ↄ pplm iudeoꝝ·ſuper
quẽ veĩt finis ↄſũma
tio a ſãguĩe abel inſti
v·a·ſ·ç·f.b.q͂ꝫdiu em̃
ñ miſerũt manꝰ i filiũ
dei: dormitauit eis
dñi ſnĩa. ⁊ dilata eſt.

⁝ ſ t·ſiue.xij.tribubꝰ ⁝ ſ captiuitas
cit dominꝰ deus ⁝terrę iſrael Finis
† ſ non modo ſup montes et colles ⁝ ſ orien
tem. occidentẽ. meridiẽ. ſeptentrionem. ſ· et
omni parte iſrael
venit· venit finis †ſuper ⁝ quatuor
plagaſ terrę. Nũc finis ſuper te· ⁊
ſ antropoſpatos.
immittam furorem meum in te.
ſ quaſi nõ iniuſte· et tñ ex indignatõne
Et iudicabo te iuxta vias tuas Et
ſ vt intelligas que geſſiſti.
ponam contra te omnes abomia
tiones tuas· Et non parcet oculꝰ
meus ſup te· et nõ miſerebor· ſed
ſ vt videas
vias tuas ponaꝫ ſup te. ⁊ abomia
ſ vt cognoſcas.
tiones tuę in medio tui erunt. et
ſ ſic ſ ſolus
ſcietis: quia ego dominꝰ· Hęc di
ſ ſingularis.
cit dominus deus. Afflictio vna.
ſ vltio dei ⁝ ſ quaſi in oculis eſt nõ am
plius effugies.
afflictio ecce ⁝venit. Finis venit.
ſ completa eſt iniquitas tua † ſ huc uſq͂ꝫ dor
miuit·
venit finis † Euigilabit aduerſum
ſ quaſi ne me putes futura minari digito
oſtendo.
te ecce venit· Venit cõtritio ſup te
ſ vt ſup omnes qui habitant in terra. ſanctuſ
aũt dicit. aduena ego ſũ apud te·et.p·ſ·o·p·m
q̇ habitas i terra. Venit tempus.
ſ ſicut hodie quoq͂ꝫ oculis argumentamur.
prope eſt dies occiſionis: ⁊ nõ glẽ
ſ magiſtrorũ: vñ· illuminans tu mirabiliter a
montibus eternis. ſ nõ futura pdico
montium· Nunc de propinquo ef
ſ iam
fundam iram meã ſuper te: et com
ſ ⁝quaſi: nõ eſt furor abſq͂ꝫ iudicio·
plebo furorem meum in te· Et ⁝iu
ſ ⁝ſuper caput tuum vt ſentias:
ſ †opera ſ ⁝non meas
dicabo te iuxta †vias ⁝tuas ⁝⁊ ipo
nam tibi omnia ſcelera tua. Et nõ
⁝ ſ qui cõſpicit omnia ſolus p quem videt oia
mundus.
parcet ⁝oculus meus: neq͂ꝫ miſere
ſ cauſa quare nõ parcat
bor. ſed vias tuas imponam tibi.

pꝰq͂ꝫ aũt interfecerũt heredẽ vt pireť hereditas· euigilauit ↄtra eos omis
ordo miſeriaꝝ atq͂ꝫ perplexio. q͂ꝛ nõ celeſtia q̃ſierũt: ꝫ terre herere cupierũt
¶ Hiero. Poſſũt hęc de vltima captiuitate dici: qñ poſt interfectionẽ
xp̄i: venit eis finis. Et euigilauit aduerſus eos peccatũ. et impletũ eſt illꝰ
apl'i· Nunc puenit in eos ira dei i finem· tũc iudicati ſunt iuxta vias ſuas
quãdo indignatio dei ſup illos effuſa eſt· ⁊ receperũt ſm ſcelera ſua. vt per
maneat deſolatio vſq͂ꝫ ad ↄſummationem.
¶ Nũc de propiquo· e.i.m· Ab anno quinto tranſmigratõis regis
iechonie vſq͂ꝫ ad·ix·annũ regni ſedechie: quando nabuchodonoſor obſe
dit hieruſalem: tres anni ſunt mẽ ij. vñ merito dr̃· Nunc de pꝑpinquo.

¶ Floruit virga &c. Hiero. De quo nõ auferã virgam a filio tuo. Et apl's. Quid vultis in virga veniam ad vos &c. David quoqȝ ait. Viſitabo in virga iniquitates e. ꝛ in v. p. e. Miſericordiã aũt meam nõ diſ. a. e. finis florentis virge ſanitas ꝛ correctio que non eorũ merito venit qui corrũpuntur per ſaluatorem.

ſ vt cognoſcas et penitentia emẽdes
et abominationes tuę ĩ medio tui
erũt. Et ſcietis quia ego ſum dñs
ſ qui ꝑcutio quem diligo.
percutiens. Ecce dies: ecce venit
ſ iam a conſilio dei. ſ id eſt abreuiata. inſtat vicina captiuitas ¦ q̃ minabat. et de flore fructum plagarũ peperit.
Egreſſa eſt cõtractio. Floruit ¦ vir
ſ ꝗ meruiſtis
ga. germinauit ſupbia. iniquitas
ſ qua ſubiectos cedebatis impie
ſurrexit in virga impietatis. nõ ex
ſ qui ſcȝ quaſi bruta animalia trahũtur a magiſtris. ¦ ſ quo ſeducti a magiſtris clamauerunt: crucifige cru. e:
eis: ꝛ nõ ex populo: neqȝ ¦ ex ſoni
ſ et ideo ſ ſed captiuitas eterna
tu eorum. et nõ erit requies in eis
Venit tempus. appropinquauit
ſ captiuitatis † ſ ergo
dies. † Qui emit nõ lętetur et q̃ vẽ
dit nõ lugeat. quia ira ſup omnez
populuȝ eius. quia qui vendit ad
¦ ſ more iubilei quia ante iubileum veniet captiuitas
id quod vendidit ¦ non reuertetur
¦ ſ Quaſi qui modo viuũt: captiuitatez videbũt et nõ differetur in longum
et adhuc ¦ ĩ viuentib⁹ vita eorum
ſ cõminatio preuiſa ſ q̃ fit
Viſio em̃ ad omnem multitudinẽ
ſ irrita
eius nõ regredietur. ꝛ vir ĩ iniqui
¦ ſ nõ ꝑderit ei iniquitaſ ſua ¦ ſ vos qui huic preeſtis officio.
tate vitę ſuę ¦ nõ cõfortabitur ¦ Ca
ſ qua audita. † ſ ad preliũ cõtra babylonios
ſ yronice ſ tñ.
nite tuba † prepentur omnes ꝛ nõ
ſ qꝛ nõ ꝓfuit moneri ſ irato deo nihil ẽ
ẽ qui vadat ad ꝑliuȝ. Ira em̃ mea
hũana fortitudo ſ hieruſalem vel terre iudeorũ. ſ vt ſup.
ſup vniuerſum populũ eius. Gla
dius foris. peſtis et fames intrin
¦ ſ extra domini ciuitatẽ. i. eccleſiam: ſ dyaboli.
ſec⁹. Qui ĩ ¦ agro eſt gladio mori
¦ ſ negligens. ſ nõ preparans cibos de quibus qui operatur terrã ſuã replebit panibus.
etur. et qui in ¦ ciuitate: peſtilentia
ſ pauci. ſ. qui hereticorũ gladiũ vel deſidie famẽ morteqȝ vitauerint.
et fame deuorabũt. Et † ſaluabun
tur qui fugerint ex eis. ꝛ erunt in
ſ non alibi ſaluaberis † ſ vnde. quis dabit mihi pennas ſicut c. et. v. et. r.
montibus † quaſi columbę conual
ſ tũc ſ ꝓ
lium. Oẽs trepidi: vnuſquiſqȝ in
† ſ tũc. ſ nullus audebit rebellare.
iniquitate ſua † Omnes man⁹ diſ
ſ timore. ¦ ſ pauoris magnitudine nõ poterit veſica fluentes aquas retinere
ſoluent. et oĩa ¦ genua fluent aq̃s
¦ ſ penitentie. ¦ ſ nõ hoc ſolum ſub babilonijs. ſed ſub romanis in populo illo factum eſt.
Et accingẽt ſe ¦ cilicijs. ¦ et operiet
¦ ſ facie ruboꝛ pudoris indiciũ. conſcientia peccatorũ. lucȝ ĩ facie quod ẽ ſpes ſalutꝭ. Vnde. Gloꝛianti in peccatis ſuis dicit. facies meretricis f. e. t. n. e.
eos formido et in ¦ omni facie cõfu
ſio. et in vniuerſis capitibus eorũ
ſ quod eſt ſignũ luct⁹ ¦ ſ et tunc vrgente captiuitate ne fugientibus ſint oneri que ꝑaulo ante fuere voluptati.
caluicium. ¦ Argentum eoꝝ foris
¦ ſ quia mundiciam habere nõ põt qui extra eccleſiam eſt.
ꝓijcietur. ꝛ ¦ aurũ eoruȝ in ſterqui
ſ dentes precioſiſſimo metallo illiſi nõ minus leduntꝭ q̃ duro lapide. ſ eloquium. ¦ ſ ſenſus.
linium erit. Argentum eoꝝ ¦ et au
ſ qui extra eccleſiã. ſ a fame vel obſidione. ſ ab eterna fame
rum eoꝝ non valebit liberare eoſ
† ſ ſenſua litatem ſ oculi impiorũ inſatiabiles.
in die furoris dñi † Animam ſuam
non ſaturabũt. et ventres eoꝝ nõ
ſ quia inde ydola fabricata cultores ſuos damnantia.
implebũtur. quia ſcandalum ini
¦ argentũ et aurũ. ¦ ſ quaſi que dederam in ornamentum
quitatis eoꝝ ¦ factũ eſt. et ¦ ornamẽ
tum moniliũ ſuoꝝ in ſupbiam po
ſuerunt. et imagines abominatio
nũ ſuaꝝ et ſymulacroꝝ fecerũt ex

¶ Venit tẽpus. Hiero. nõ modo hieruſalem. ſ et ei cui di. Stulte hac nocte au. a. t. a te. q̃ autẽ prepaſti cuius erunt. et apoſtolus. tempus ait ꝑ pẽ. et alibi. Preterit figura h⁹ mũdi. ꝛ preſens tempuſ poſuit. q̃tidie em̃ labitur et nũq̃ĩ eodem ſtatu ꝑmanet. et dñs ait. Celũ ꝛ terra tranſibũt. quid ꝑpoteſt in humanis rebus eſſe ꝑpetuum.

¶ Qui emit nõ. Hiero. Naturale eſt in poſſeſſionũ emptione letari: in venditione lugere. ſed inſtante captiuitate. vanũ ẽ vtrũqȝ. vñ. temp⁹ breue eſt. q̃ habent ſic ſũt quaſi nõ habeant. et qui flent quaſi nõ fleant. et qui emũt quaſi nõ poſſideant.

¶ Qui vendit &c. Hic. qui ſcȝ heretico errore fuerit deceptus cũ deceptionem intellexerit: nõ reuertetꝭ ad venditorem hm. lxx. i. ad magiſtrũ. ſ omino deſpiciet eum

¶ Viſio enim ad. Hiero. poſſumus dicere ꝙ poſtqȝ receſſerit a iudeis viſio prophetalis. lex em̃ ꝛ ꝓphete vſqȝ ad iohannẽ. poſt interfectionez ſaluatoris nõ regrediatur ad eos. nec vltra habeant ꝓphetas. ꝛ ſignificãter dictũ eſt: viſio em̃ ad. o. m. e. nõ r. Regredietꝭ em̃ ad eos qui credũt: ad apl'os ſcȝ et ad reliquias: q̃ ſalue fiunt.

¶ Canite tuba. Hiero. de tubis ĩ mľtis legimus. quaſi tuba exalta vocem tuam. et alibi. Clangite in neomenia tuba. in. in. d. ſ. v: et in aplo. in iuſſu ꝛ in tuba dei deſcendet de c. ꝛ in euãgelio. Nolite tuba canere ante vos. Et tubas ductiles atqȝ argẽteas in numeris inuenimus que ꝓphetice doctrinę et aplice compantur: et ꝑcipitur vt omẽs ad ſignũ clangoris ꝛ buccinę prepantur ad bella.

¶ Hiero. In noſtra quoqȝ terra. i. hieruſalem: quando nos vel ꝑſecutio publica vel vicioꝝ incentiua ſupare nitunꝭ fruſtra magiſtri tuba reuocãt et ad bella prepare feſtinant: cũ nulla ſit in nobis fortitudo. quia iram dei ꝓſentia meruere peccata.

¶ Quaſi columbe. Hiero. He columbe. q̃ȝdiu in conuallibus ſũt ad ſingula trepidant. harũ iubemur imitari innocentiam. de quib⁹. Si dormiatis inter medios. c. p. c. d. &c. In h⁹ ſpecie deſcẽdit ſpũſſanct⁹ et manſit ſu per ſaluatorem.

¶ Omnes man⁹ diſ. Hier. In noſtra qȝ iudea. i. eccleſia. in q̃ dei eſt confeſſio cum iniq̃tas abundat: ꝛ refrigeſcit caritas: omẽs manus bonoꝝ operũ diſſoluũtur. ꝛ genua fluũt aq̃s eoꝝ ſcȝ qui ꝯcubitus imũdos q̃runt ſuſtinẽtes ſeminis fluxum. Tales vero debẽt accingi cilicijs penitencię ꝛ venturũ iudicem formidare. vñ. Cõfortamini manus diſſolutę. et genua debilia roboramini.

¶ In vniuerſis. q̃ȝ luctũ ſcȝ ſignat. q̃ñ ꝑdit decorem ceſaries ꝛ pulcritudinẽ comaruȝ amttimus. vñ. ꝓ ornamẽto capitis habebis caluiciũ ꝓpter opa tua. ꝛ aliuſ ꝓpha ait. Omnia capita in omĩ loco attondentꝭ. ꝛ omĩs barba radetꝭ. ꝛ micheas. attondere et decaluare ſup filioſ deliciaꝝ tuaꝝ. dilata caluiciũ tuũ ſicut aq̃la. ꝛ ſup mortuos iubetur fieri caluicium. Sancti dei. i. nazarei et q̃ ad põtificiũ venire meruerũt: ñ radũt capita ſua. neqȝ enim mortis opa habent. nec immũdi fiũt. quia ſancti. i. nazarei domĩ ſũt: ꝙ ſi iuxta eoſ quiſpiam mortuus fuerit omẽs dies ꝓſtini non reputabũtur ſanctificatõnis eoꝝ. Samuel qꝛ ſanct⁹ dei eterna capitis ornamẽta poſſedit: vñ in canticis. cincinni tui nigri ſũt ſicut coruus. Samſon qui ꝑdidit comã: ꝑdidit fortitudinem: et renaſcentib⁹ capillis vires priſtinas recuperauit vt moriẽs multo plures q̃ȝ viuus occideret. Heliſeus licet corpis haberet caluicium. tñ qꝛ nazareus dñi erat cincinnis capitis fruebatur. vñ. paruuli: qꝛ ꝑuuli erant nec dum ad virilẽ etatem ꝑuenerant illudentes caluicio eius atqȝ dicentes. aſcende calue aſcende calue. ferarũ morſibus laniati ſunt. quarum ſaltus et ſilue ſunt habitaculum.

¶ Argentum eorũ foris. Hiero. Qui fugiunt de hieruſalem. aurum ſuum ꝛ argentum proijciunt in lata et ſpacioſa via que ducit ad mortem qꝛ anguſtam ſalutis viam reliquerunt.

¶ Argẽtũ eorũ et aurum. Hieronimus. Argentum eloquia: auruȝ ſenſus ſcripturarum: que electa ſunt mundi et in ornamentum data nobis. heretici poſuerunt in fomentum et materiam ſuperbię: et imagines diuerſorum dogmatum et abominationum atqȝ offendiculoꝛum ſuorum fecerunt ex eis; vt vnde poterant deum colere et adorare. inde offenderent:

¶ Et dabo illud. Hie. Nos quoq̧ tradimur in manus inimicoꝝ et a deo alienoꝝ: quādo facimus ornamēta noſtra ſimulacra demonū ⁊ oīs gloria noſtra poſſidetur ab impijs vt nos ſue ſubijciant poteſtati.
¶ Et introibūt in illud. Hiero. hoc ⁊ a babylonijs ⁊ ab anthiocho ⁊ pompeio et ad extremū ſub veſpaſiano et tyto factum eſſe ſcimus quando templū ſubuerſū eſt et om̄ia impleta: q̄ ſermo ꝓphetic⁹ cōmemorat. All᷑. ad noſtra q̧ mala opa auertit de⁹ faciē ſuā. et ſic dei violatur archanū. vt a ſacerdotibus et ſanctis emiſſarij ingrediātur et vniuerſa ꝯtaminentur vt fiat locus ī mundicie: qui debuit eſſe ſāctitatis. vn̄. domus mea domus oratiōis vocabitur. vos autē feciſtis eā ſpeluncam latronum.
¶ Fac cōcluſio. Hiero. .i. iram meam breui ſermōe cōclude. vt q̄n̄o terra plena ē iudicio ſanguinū. oēs enī ī ſanguine iudicāt fundētes innoxiū ſanguinē. ꝙ et in naboth feciſſe iudeos ſcriptura cōmemorat. ſic ipſorum cruor fundatur ⁊ plena iniquitatis ciuitas demonſtret᷑. Nā ⁊ ſub manaſſe repleta ē hieruſalem a porta vſq̧ ad portā ſāguie ꝓphetaꝝ. venietq̧ eis cōcluſio vt nemo poſſit euadere.
¶ Anguſtia. Hie. Qui enī audiuit. pax huic domui: nec eam ſeruauit: nec in corde retinuit ſed malis opibus fugauit. queret ⁊ nō inueniet.
¶ Conturbatio. Sicut ecōtra ſanctis dicit᷑. gaudete in ī domino ſemꝑ iteꝝ dico gaudete. ⁊ ibūt de virtute ī virtutem: vt bona p̄ſentia bonis futuris cumulent
¶ Et querent. Hiero. Quotidie hec ī eccleſijs requirūtur que enī viſionē. legem. cōſiliūq̧ ꝑdiderit. fruſtra ꝓphas et ſacerdotes ⁊ ſeniores ſe hr̄e iactāt.
¶ Rex luge. Hie. Alleg᷑. Rex lugens noſtra peccata chriſt⁹ ē. qui ait. Que vtilitas in ſanguine meo dum. d. in. c.? ⁊ flens ſup ciuitatem ait. Hieruſalem hirlm que occidis ꝓphetas et la. e. qui ad te miſſi ſunt. quotiens volui ꝯgregare fi. t. ⁊c̄. principes vel boni id eſt apli: q̄ lugent peccatores. vel mali: quib᷒ dr̄. Audite verbū dn̄i principes ſodomoꝝ: qui iuxta. lxx. induūtur merore. quia nō habēt armaturam dei nec chriſto ſunt induti. Quotquot enī in chriſto baptiſati ſunt. chriſtum induti ſunt.
¶ Secūdū viā e. Hiero. Peccatorib᷒ reddit deus iuxta vias ſuas. ſ

ſ aurum et argentum
eo Propter hoc dedi eis illud in
ſ Simachus nauſeam tranſtulit. ſordes ydolorū demonſtrans
immundiciā. et dabo illud in ma-
ſ hoſtiū.
nus alienoꝝ ad diripiendum. et
impijs terre in ꝑdam: ⁊ cōtamina
ſ iō ſ ne videā has abominatōes
būt illud. Et auertam faciem meā
ſ qui mea facie indigni. ſ auerſa facie
ſ ſanctaſanctoꝝ que ſolis ſacerdotib⁹ et ſoli
ſ tūc pontifici patebant
ab eis. ⁊ violabūt archanū meū
et introibunt in illud emiſſarij: et
ſ dn̄s ad ꝓphetā.
contaminabūt illud. Fac conclu-
ſ idem quoq̧ nobis cōtingit ſi fuerit terra noſtra plena ſanguinibus et habitatio iniquitate.
ſionem: quoniā terra plena eſt iu-
dicio ſanguinū. ⁊ ciuitas plena in
ſ in locū ꝓphetarū et ſacerdotū. ſ babilonios vel demones
iquitate. Et adducā peſſimos de
ſ aīas. templū dei ſemē eſt quod eſtis vos.
gentib⁹. et poſſidebūt domos eo
ſ ſic ſ q̄ hoc meruit
rum. Et quieſcere faciam ſupbiā
ſ que porcus ingrediens contaminauit. et loca mea nō ſunt.
potentiū: ⁊ poſſidebūt ſanctuaria
ſ nō mea
eoꝝ. Anguſtia ſupueniēte: requi
ſ que exuperat omnē ſenſum. vnde. pacem relinquo vobis p. m. d. v.
rent pacem et nō erit. Cōturbatio
ſ mala malis accumulās
ſup conturbationem veniet. ⁊ au
tidus ſuper auditum. Et querent
ſ ꝓpria verba ꝓphete futura ꝓuidēt. ſacerdotes legē interpretāt᷑. ſeniores cōſiliū ꝑſcrutant᷑ vnde. in conſilio iuſtorum et congregatōe magna opera domini.
viſionem de ꝓpheta. et lex ꝑibit a
ſacerdote: ⁊ cōſilium a ſenioribus
ſ ergo ſ ſedechias ſ omnis iudeorū
Rex lugebit. et pꝛiceps induetur
ſ cum hec fuerint ſ non dei. vnde. Recedentes a te in terra. ſ. ſanctorum vero nomina ſcripta ſunt in celis.
merore. ⁊ manus populi terre cō
ſ ordinē ſuū ꝑdentes
turbabūtur. Secundū viam eoꝝ
ſ ſm̄ illud. ī quo iudicio iudicaueritis iudicabitur de vobis. et illud. In quo iudicas alterum. teipſum condemnas.
faciam eis et ſcd̄m iudicia eorum
ſ tandē ſ vt ſc. quē nō ſenſerūt ꝑ beneficia ſētiant ꝑ tormēta ſ ſic
iudicabo eos. et ſciēt q᷑ ego dn̄s

¶ Ca. VIII

Et factum eſt in anno ſexto. in ſexto menſe: in quinta menſis. ego
ſ fugiens frequentiā multitudinis.
ſedebā in domo mea. ⁊ ſenes iu-
ſ vel ꝓphete verba audire cupientes vel inſidiantes. ſ tūc ſ repēte
da ſedebant coram me. Et cecidit
ſ omne donū ꝑfectū deſurſum eſt. ſ operatio vt viſionis ſacramenta poſſem cognoſcere
ſuper me ibi manus domini dei
ſ ſic ſ rei nō res ipſa.
et vidi. Et ecce ſilitudo quaſi aſpe
ſ igne purgant᷑ opera coitus que in lumbis ſignant᷑ vſq̧ deorſum.
ctus ignis. Ab aſpectu lumborū
ſ opera virtutum que a lumbis ad ſuperiora conſurgunt. ſplendorē habent atq̧ fulgorē.
eius ⁊ deorſum ignis. ⁊ a lumbis
ei⁹ ⁊ ſurſū quaſi aſpectus ſplendo
ſ nō ipſa man⁹. in deo enim nihil corporale eſt.
ris: vt viſio electri. Et emiſſa ſimi
litudo manus. apprehendit me in
ſ totū. n. cap̄ apprehendi nō pōt manu
cincinno capitis mei. Et eleuauit
me ſpiritus inter celum et terram.
ſ ſpiritu nō corpore. ſicut poſſumus et celos et profunda maris et inferna conſpicere ſingulorū. ſ. rationes complecti cogitatōne.
et adduxit in hieruſalē: in viſione
ſ vnde poſſit alia cernere ſ atrij exterioris
dei iuxta hoſtiū interius: quod re
ſ a quo exardeſcunt mala a quo olla ſuccenſa.
ſpiciebat ad aquilonem. vbi erat
ſ baal.
ſtatutū ydolū zeli ad ꝓuocandū
ſ dei
emulationē. Et ecce ibi gloria dei

in ſanctis excedit modū clementia. Nō enim ꝯdigne ſunt paſſiones huius tēpis ad fu. g. q. r. i. n. Stipēdia peccati mors ſm̄ opa. ſ. Iuſtoꝝ aūt vite dn̄i fructur largitate. vn̄. Gratia aūt dei vita eterna.
¶ Et ſcient quia. Hiero. Iſte verſiculus frequēter in hoc libro ponit᷑ ꝙ ſupplicia atq̧ cruciatus ſequatur ſcientia dei. vt quem nō intelligebant ꝑ bn̄ficia: ꝑ tormēta cognoſcant.
¶ Ca. VIII.
¶ Et factū eſt ī a. Quito anno tranſmigratōnis iechonie. quīto menſe. quita mēſis ſupior viſio facta eſt ad ꝓphetā. h̄ aūt ſexto anno eiuſdem regiſ ſexto menſe. quinta mēſis. i. a priore poſt annū et duos mēſes. vel enī tanto ſpacio intermiſſa eſt ꝓphetia vel que ſupior ſermo cōꝑhendit geſta ſunt.
¶ In anno ſexto Hiero. Senarius ad fabricam mūdi ꝑtinet que. vi. dieb᷒ facta ē. ī quita mēſis. q̄nar⁹ ad. v. ſenſus carnis q̄ terrena ꝯſpiciūt. ⁊ nō dum celeſtia ꝯtēplātur quia ad p̄ſbiteros iuda dirigitur ſermo ex q̄bus. lxx. tenebant thuribula viginti. v. ī tēplo adorabāt ſolē
¶ Et ſenes iuda Senes iuda nō iſrael id ē. x. tribuū q̄ prius captiuate erāt. ad eos enī ſmo eſt qui de tribu iuda cū iechonia ducti ſūt ī captiuitatē
¶ Ab aſpectu lū. Hiero. Notandum autē ꝙ nec ignis vſq̧ ad pedes. nec ſplēdor electri vſq̧ ad caput ducitur. ſed deorſū ⁊ ſurſum. vt tam in peccatorib᷒ q̧ in ſanctis ꝓ diuerſitate meritorum alius vſq̧ ad illud vel illud membꝝ alius vſq̧ ad illa vel illa ꝑueniat. et q̄n̄o q̄ ſanctitatis ꝑfectionē tenent. ad verticē vſq̧ ꝑueniunt. ſic qui in peccati ꝓfundo iacēt. igneorum pedū plantas habent.
¶ Similitudo m. Hūani ſc̄ʒ corpis aſſueti ne paueat q̄ aſſumit᷑. Si enī in columbi vel aliaꝝ beſtiarum ſimilitudine apprehendiſſet: nō immerito terruiſſet.
¶ Et eleuauit me. Hiero. prius a ſilitudine man⁹ apprehēdit᷑. poſt a ſpū leuat᷑. nō ſtatim ad celū. ſ inter. t. ⁊ c. vt terrena interī relinquēs feſtinet ad celū. poſſum⁹ aūt dicere ꝙ ꝓpheta ꝓpter bona opa ſilitudine man⁹ dei apprehēſus ſit ⁊ ꝓpter ſciētiam reꝝ ſpūaliū eleuetur a ſpiritu
¶ Ydolum. qđ ſc̄ʒ ad emulationē ⁊ zelū ꝓuocat dn̄m. vn̄. ipſi me ꝓuocauerūt ad zelū. ī eo qđ nō erat d̄s. ⁊ ego ꝓuocabo eos ad zelū ī gēte q̄ nō ē.
¶ Et ecce ibi glā. vt ſui ſc̄ʒ p̄ſentia. ydolum templūq̧ deſtrueret. vn̄.

cito ſubuerſio templi ſequitur· vñ yſaias dicit. q lectus anguſt⁹ duos ca
pere nõ poteſt· ⁊ pallium breue vtrũq opire nõ poteſt· Quaſi· que cõuen
tio chriſti ad belial et templo dei cũ ydolis·

Fili hominis putas. Hieronimus. Quaſi ne me putes immeri
to templum deſtruere et ciuitatem meam relinquere, aſpice que faciunt
hic, nec putes in his
eſſe ſcelerum finem:
adhuc maiora vide
bis.

Hoc quoq de no
ſtra ciuitate hierlm· et
de noſtro templo põt
intelligi qm ſicut ofni
et phinees ydolorum
opamur ſcelera in ta
bernaculo dei et forni
camur cũ his q̃ ſe mi
litie ⁊ miſterio dei vo
uerũt· et ſacrificiorum p
mitiua decerpim⁹. dã
tes in vſum clientium
et famulorum. ⁊ omĩa lu
cri cauſa facimus. Si
aũt tanta ſunt que vi
demus: quanto maio
ra ſunt q̃ noſtros effu
giunt viſus.

Fode parietẽ.
vt amplius ſcz facias
foramen qd vidiſti· q̃
apto videas que exte
rius poſitus nõ vidi
ſti. In hoc oſtenditur
tam in eccleſijs q̃ i ſin
gulis nobis: p parua
vicia maiora mõſtra
ri. et quaſi p foramĩa
ad abomiationes ma
ximas pueniri. Ex fru
ctib⁹ em̃ arbor cogno
ſcitur. ſicut ex abũdan
tia cordis os lo·pro ſi
gno ſũt interioris ho
minis verba erumpẽ
tia· vñ. libidinoſũ ali
quãdo turpis ſermo
demonſtrat· auariciã
latentẽ paruule rei cu
pido ſignat. Minori
bus em̃ maiora mon
ſtrant: vultuq et ocu
lis diſſimulari nõ põt
cõſcientia: dum luxuri
oſa et laſciua mens lu
cet i facie ⁊ ſecreta cor
dis motu corpis ⁊ ge
ſtibus indicantur. vñ· Heu difficile ẽ crimẽ nõ pdere vultu.

iſrael ſcdm viſionem quã videraʒ
post hec ſ vel ſpũs qui leuauit me·
in campo· Et dixit ad me· Fili ho
minis: leua oculos tuos ad viam
ſ Ibi enim ſtatua eſt baal
aqlonis· Et leuaui oculos meos
ad viã aqlonis. Et ecce ab aqlone
porte altaris: ydolum zeli in ipſo
introitu· Et dixit ad me. Fili hois
putaſne vides tu quid iſti faciunt
abominatiões magnas: quas do
mus iſrael facit hic. vt pcul rece
dã a ſanctuario meo: Et adhuc cõ
ſ que intrinſecus latent
uerſus: videbis abomiatiões ma
iores· Et introduxit me ad hoſtiũ
ſ in viſione·
atrij. Et vidi. et ecce foramen vnũ
i piete· Et dixit ad me. Fili homis
fode parietem. Et cũ pfodiſſem pa
rietem: apparuit oſtiũ vnũ· Et di
xit ad me. Ingredere ⁊ vide aboi
natiões peſſimas quas iſti faciũt
ſ in viſione
hic. Et ingreſſus vidi· Et ecce ois
ſimilitudo reptiliũ et animalium
abominatio· et vniuerſa ydola do
mus iſrael depicta erant i pariete:
in circuitu p totũ. Et ſeptuaginta
viri de ſenioribus domus iſrael ⁊
ſ Nominatim quaſi princeps ſacerdotũ deſi
gnatur. qui religione amiſſa in templo dei co
lebat ydola· ſ ſcz iudicij et condemnationis
ſ firmus in ſcelere·
iechonias filius ſaphan ſtabat in
ſ in malo obſtinatorũ ſ quas adorabant
medio eorum ſtantiũ ante picturas
ſ ad ſacrificandum.
et vnuſquiſq habebat thuribulũ
ſ ſurgens ex thure: offerentium ſa
crilegia demonſtrabat
in manu ſua· et vapor nebulę de
thure conſurgebat. et dixit ad me
ſ Quaſi ex iſtis oſtenditur quid vnuſquiſq fa
ciat in cubili ſuo· ſ vel audiſti.
Certe vides fili homis quę ſenio
res domus iſral faciũt in tenebris
vnuſquiſq in abſcondito cubilis
ſ Multi putant dñm talia nõ curare: et ad il
lum vicia noſtra nõ puenire·
ſui· Dicũt em̃ Nõ videt domin⁹
nos. Dereliquit dñs terraʒ. Et di
xit ad me. Adhuc cõuerſus: vide
bis abominatiões maiores quas
iſti faciunt. Et introduxit me p ho
ſtiũ portę domus dñi quod reſpi
ciebat ad aquilonẽ· Et ecce ibi mu
ſ alij tha
lieres ſedebant plangẽtes adoni
muth·
dem. Et dixit ad me. Certe vidiſti
fili homis: Adhuc cõuerſus vide
ſ predictis·
bis abominationes maiores his.
Et introduxit me in atrium dom⁹
domini interius· Et ecce i hoſtio
templi domini inter veſtibulum ⁊

ribus ſuis et adorẽt picturas ydolorum: vaporq ſacrilegij aſcẽdat reſiſtẽs deo

Et lxx. viri· Signat q ñ omes pſbiteri hec faciebant: ſ forſitan alijs
peccatis ſubiacebant.

Hiero. Cum viderimus plebem peſſimam cõgregatam. de qua. Odi
ui eccleſiam malignantium; et peiores plebe prepoſitos; et principem ne
quiorem qui pfectus
plebi et pſbiteris; di
camus iechoniã ſtan
teʒ ante picturas ⁊ ſin
gulos tenere thuribu
la. nõ dei maieſtatem
ſed pprias ſententias
adorantes. nec odorẽ
bonum ad deũ. ſed fe
torem ad ydola pue
nire·

Vides fili. Hie
ro· Scdm anagogen
poſſumus intelligere
principes ecclarum in te
nebris facere qd turpe
etiã eſt dicere. hic ẽ ab
ſconditus homo de q̃
dr· Intra in cubiculuʒ
tuũ· ⁊ qui videt in ab
ſcondito reddet tibi.

Non videt. Si
dñm pſentem ⁊ omĩa
videntẽ ⁊ vindicantẽ
cogitaremus: aut vix
aut nunq peccarem⁹

Dereliquit d.
Hiero. hoc etiã philo
ſophorum ẽ· qui ex ſide
rum curſu atq cõſtan
tia ſuſpicantur, puide
regi cęleſtia. et cõtemni
terrena quaſi nihil re
cti iuxta ordineʒ gera
tur in terris·

Et dixit ad me
Hier· Poſt principũ
et ſeniorũ vicia: indu
cũt muleres amatorẽ
plangentes. ſocietate
eius priuatę. et exultã
tes ſi potuerĩt obtine
re Qui vero gentiles
fabulas ſubtiliter in
terptantur: interfecti
onem et reſurrectionẽ
adonidis planctu et
gaudio pſequẽtes. q̃rum
alterum i ſeminib⁹ quę
moriũt i terra· alterum
in ſegetib⁹ q̃bus ſemi
na mortua renaſcũtur oſtendi putãt· Nos quoq eos qui ad ſeculi bona
vel mala. vel cõtriſtant vel exultant. mulieres dicim⁹ molli et effeminato
animo et plangere thamuth· id ẽ que in mundo dicũt pulcerrima.

Et ecce ibi m. ſ. p· ad· quem ſcz hebrei ⁊ ſyri thamuth vocant. vñ.
quia iuxta gentilem fabulã in menſe iulio amaſius veneris et pulcerrim⁹
iuuenis occiſus ⁊ rediuiuus narratur· eundem iuliũ menſem eodem nomĩe
vocant. et ei anniuerſariã ſolennitatem celebrant. in qua a mulierib⁹ quaſi
mortuus plangit· ⁊ quaſi reuiuiſcens canitur atq laudatur.

Abominationes. m· Omnes hereticos peiores eſſe priorib⁹. i· ydo
lo zeli pictiſq in pariete figuris animaliũ et plangẽtib⁹ adonidem mulieri
bus· p quẽ ydolatria et voluptas monſtratur: ſciet qui pphetam dicenteʒ
intelligit· Tu aũt odiſti diſciplinam. et piciſti ſermones. m· r. et alibi. ver
terũt cõtra me ſcapulas· Non ignoramus martionem ⁊ alios hereticos: q̃
vetus laniant teſtamentũ: cõtempto creatore· i· deo: alium quendã nouum
deum colere et adorare· quẽ de corde ſuo finxerũt. Omeſq noſtri tempo
ris heretici qui dei filium pdicant creaturam. et tamen eũ adorant relicto
diuinitatis templo. ⁊ poſt tergum habito. cõfitentur ſe adorare creaturaʒ.

Et ecce ois ſimili. nõ ſolũ ydolum zeli erat i introitu portę. ſed om
nes templi parietes diuerſis ydolorum imaginibus pingebant· vt nulla eſſet
beſtia quam nõ parietis pictura monſtraret. hoc in fanis gentilium vſq
hodie cernim⁹: vbi omĩa beſtiarum genera adorat ſtulta religio. vñ virgi·
omnigenũq deum monſtra.

Et ecce ois ſili· In noſtri quoq templi parietib⁹: ydola pingimus
quãdo vicijs ſubiacemus. et in corde noſtro peccatorum cõſcientiaʒ pingim⁹
et imagines diuerſas. de quib⁹ dr· dñe in ciuitate tua imaginem eorum diſſi
pabis. et alibi. verumtamen in imagine pambulat homo. Nullus enim
homo eſt qui aliquãdo ñ habeat imaginẽ: aut ſanctatitis: aut peccati. vñ
de furioſis dr. Furor illis ſm ſimilitudinẽ ſerpentis. ſ. a. ſ. zc. et de hoibus
neq. Generatio viperarum. q. o. v· f· a· v· i· et de verſipelli· Ite dicite vul
pi illi. ⁊ de amatorib⁹ feminarum. Equi inſanientes in feminas· De brutis q̃
q et vecordib⁹. Nolite fieri ſicut equus et mu. et multa hui⁹ generis

Et lxx viri. Hiero· Orandum nobis eſt ne ſeniores domus iſrael ſe
ptenariũ numerũ q̃ ſanctus eſt vij. decadibus multiplicantes: ſtent in ero

Nos aũt ſic adoramus ſolem iuſticie vt deũ adoremus in templo veteris
teſtamenti· vbi lex ⁊ ꝓphete. vbi cherubim ⁊ ꝓpiciatorium.
Quaſi vigintiquinq; viri· Signat ·xxv· viros: qui in quadrũ ſoli
da ſtatione fundati ſunt. et a quinq; ſenſib9 ꝑ quinquies quinq; figurã effi
ciunt quadranguli. nõ ſolũ templũ habere poſt tergũ, ſed inſtar ydolorũ
applicare ad nares ſu
as ramum palmar. ſ.
que grece bacce dicun
tur. vt ꝑ hoc eos ydo
la adorare ſignificet·
Quia replen
tes terrã· Heretici q;
qui repleuerũt terram
iniquitate. et conuerſi
ſunt ad falſi nõis ſciẽ
tiam vt dñm ad iracũ
diam ꝓuocarẽt. ydo
la que finxerũt adora
re nõ metuunt
Ergo et ego f. i
Nõ q; crudeliter agat
ſicut mentiũtur hereti
ci· Simile eñ ait pau
lus: quẽ boni dei cul
torem dicũt. ſi venero
nõ parcã· Qui eñ nõ
intelligũt quid ſibi ꝓ
ſit. et freqũeter depre
cant: expedit eis vt ñ
exaudiantur. vñ oran
tes dicimus. Fiat vo
luntas tua: nõ noſtra
Magne felicitatis ẽ:
ad p̄ſens miſericordiã
nõ mereri. His ergo
q̃ ſunt de domo iuda
et a ꝓfeſſiõe eccleſie re
ceſſerũt: nõ parcet do
minus cũ clamauerint
voce magna· vñ· cla
mor eorum ꝑuenit ad
me ⁊c· ñ exaudiet eos
vt malis coacti intelli
gãt qđ fecerunt
Ca. IX.
Appropinqua
uerũt viſitatões. Vis
vltio viſitatio eſt: q̃ſi
egroti medicum expe
ctãtis. vñ. Viſitabo ĩ
virga. i. e. et in v. p. e.
Miſericordiã aũt me
am nõ. d. a. e.
Hiero. Qui maloſ
percutit in eo q; mali
ſunt et habet vaſa in
terfectiõis vt occidat
peſſimos: miniſter eſt
dei.
Vas interitus
Lxx· ſecurim. de qua.
Ecce ſecuris ad radi
cem arboris poſita ẽ.
Vir quoq; .v.
De quo iohannes. in
medio ſcz. vij. candele
brorũ aureorũ ſimilem filio hominis.

altare quaſi vigintiquinq; viri dor
ſ contemnẽtes creatorem. ·|· ſ contra quod
ſa habẽtes cõtra ·|· templũ domini
dñs orare p̄cepit vbicũq; hoies eſſent ne more
gentiũ adorarẽt cõtra orientẽ
et facies ad orientem. et adorabãt
ſ adorantes ſcz creaturã
ad ortũ ſolis. Et dixit ad me. Cer
te vidiſti fili hominis. nũnquid leue
eſt hoc domui iuda: vt facerẽt ab
ominationes iſtas quas fecerunt
hic· quia replentes terram iniqui
tate: cõuerſi ſunt ad irritandũ me·
Et ecce applicant ramũ ad nares
ſ ꝑ his omnib9
ſuas· Ergo et ego faciam in furore
non parcet oculus meus: nec mi
ſerebor. Et cũ clamauerint ad au
res meas voce magna: non exau
diam eos·

Ca. IX.

ET clamauit i
aurib9 meis voce ma
ſ lxx· mihi vindictã et c. r. d. d.
gna dicens· Appropinquauerũt
ſ vicina captiuitate
viſitationes vrbis. et vnuſquiſq;
·|· ſ nõ habebat: ſicut. lxx· tranſtulerunt. preſen
tia enim narrat et futura nõ preterita
vas interfectionis ·|· habet i manu
† ſ angeli dei parentes voluntati ·|· ſ ad pec
cata hominũ tollenda: qui ſexto die facti ſunt
ſua· Et ecce † ſex viri ·|· veniebãt de
ſ ecce tercia porta
via porte ſuꝑioris q̃ reſpicit ad aq
lonẽ· ⁊ vniuſcuiuſq; vas interit9 i
ſ ſeptim9 ſcz ſ chriſtus
manu ei9. Vir quoq; vn9 i medio
ſ in habitu pontificis ·|· ſ vt omniũ peccata
ſcriberet: et ſanctorũ numerũ a peccatorib9 ſe
gregaret. ſ hebraice baddim
eorũ veſtit9 erat lineis ·|· et attramẽ

Hiero· Pro lineis: quod nos iuxta ſymachũ interꝑtati ſumus· lxx· po
dere. theodocio ipſũ verbum hebreũ baddim· aquila p̄cipua: interꝑtati
ſũt. vbi nos attramentariũ poſuimus. lxx. poſuerũt zona ſaphirina circa
renes eius· Aquila raſti ſcribe in manu eius· aquila melanodoxion. id ẽ at
tramentarium ſcribe ad lumbos eius. ſymachus tabulas ſcriptoris habe
bat in renibus ſuis.

Attramentarium grece calamariũ. quia in eo calami reponũtur. alij ſi
gnificantius tecas vocant· q: ſcriptorũ calamos tegant·
Et ſteterũt· parati ad iubentis imperium vt cuiuſcunq; viderẽt ibi
peccata nõ eſſe dimiſſa ſententie domini ⁊ interfectioni eum ſubiacere co
gnoſcant·

Ad limẽ d. Alij
ſubdiuo atrij domus
qđ ſcz tecto nõ premi
tur· ſed aeris fruitur li
bertate.
Indut9 lineis
Lxx. podere q̃ q: ad
pedes vſq; pertingit:
ſic appellatur· que eſt
vna de octo veſtibus
pontificis· que latine
dicit talaris. de q̃bus
hieronim9 opus lucu
lentũ compoſuit·
Et ſigna thau.
Thau que. ſ. extrema
eſt· xx· duarũ litterarũ
apud hebreos. et ꝑfe
ctam ĩ viris gemẽtib9
⁊ dolentibus ſcientiã
monſtrat· Hebrei ve
ro autumãt: q: apud
eos lex thora dicit. et
ĩ principio nomis ſui
ſcribit hec littera: eos
hoc accipere ſignacu
lum: qui legis p̄cepta
compleuerant.
Thau littera extre
ma in antiquis hebre
orum litteris. quibus
vſq; hodie vtũtur ſa
maritani· crucis hab3
ſimilitudinem. que in
chriſtianorũ frõtibus
frequenter ſignatur·
⁊ muniõe ſignamur.
Sunt qui putant q:
in hebreo alphabeto
iſta littera extrema ſit
dem õſtrari ĩ multitu
dine peccantium ſuꝑ
eſſe reliquias ſanctorũ
Gementes aũt dolen
teſq; ſaluant· q: nec
peccauerũt· nec peccã
tib9 ꝯſenſeũt. ⁊ aliena
peccã planxerũt. ſicut
ſamuel· ſaul· ⁊ paul9
eos qui penitentiam
non egerũt. vñ. Qui
ſumus ĩ hoc taberna
culo ingemiſcimus. et
alibi. triſticia eſt mihi
magna et cõtinu9 do
lor cordi meo.
Senem adole
Omnes iſti pereunt:
ſi abſq; chriſti ſigna
culo ſe aliquid eſſe cre
dunt.

tarium ſcriptoris ad renes ei9. Et
·|· ſ Duo erant altaria. Unũ thymiamatis in
trinſecus aureum. Alterũ holocauſtorum ante
templum ereum
ingreſſi ſunt: et ſteterunt ·|· iuxta al
tare ereum· Et gloria dñi iſrael aſ
·|· ſ ſingularis numeri generis maſculini· Che
rubim pluralis numeri generis neutri
ſumpta eſt de ·|· cherub: que erat ſu
per eũ: ad limen domus· Et voca
ſ chriſtum qui eſt ſacerdos in e. ſ. o. m. et an
gelus magni conſilij
uit virum qui indutus erat lineis
et attramentariũ ſcriptoris habe
bat in lumbis ſuis. Et dixit domi
ſ virũ indutum lineis
nus ad eũ. Tranſi ꝑ mediam ciui
tatem in medio hieruſalẽ· et ſigna
·|· ſ ſcz illud. Quis infirmatur et ego nõ infir
mor. Quis ſcandalizatur et ego nõ vror
thau ſuꝑ frontes virorũ ·|· gemẽtiũ
et dolentium ſuꝑ cunctis abomia
ſ publice
tionibus: que fiũt in medio eius.
ſ ſex viris·
Et illis dixit· Audite me· Tranſite
·|· ſ qui reliquit nobis exẽplũ vt ſequa. ve. ei9·
ꝑ ciuitatem ·|· ſequentes eum ⁊ per
cutite. Non parcat oculus veſter
·|· ſ ſcz illud· Cani hominis prudentia ei9
† ſ qui ad bella fidei ꝓmptiſſimus
neq; miſereamini. ·|· Senẽ. † adole
·|· ſ que pudiciciã mente tota ſeruat † ſ qui la
cte potatur infantie· nec dum ſolidum cibũ po
teſt capere·
ſcentulũ ·|· ⁊ virginem † paruulum ⁊
ſ q̃ fragilitatẽ ſexus aie imbecillitate teſtant·
mulieres interficite vſq; ad inter
·|· ſ qui poteſt dicere. Signatum eſt ſuper nos
lumen vultus tui dñe.
nitionem· ·|· Omnem aũt ſuꝑ quez
videritis thau: ne occidatis. Et a
ſ lxx· a ſanctis meis incipite
ſanctuario meo incipite· Ceperunt
·|· ſ qui tenebant thuribula et ſacrificabant.
ſ vñ cepit peccatum· inde iudicium·
ergo a ·|· viris ſenioribus: qui erãt
ſ nulla eſt loci religio offenſo deo
ante faciẽ domus· Et dixit ad eos
ſ nõ auderent angeli templũ ſanguine cõtami
nare· niſi p̄cepiſſet dñs recedentis glorie
Cõtaminate domũ ⁊ implete atria

A ſanctis meis incipite. Vel ſacerdotes ſignificat. qui verſabã
tur in templo et adorabant ydola· vel eos qui pro ſacerdotij merito ſan
cti vocabantur in populo. et qui fuere in populis cauſa peccati. primi me
ruere ſupplicia·
Cõtaminate domũ· Oĩs qui in peccato mortuus eſt ꝯtaminat
atria templi· in quib9 viuit qui cũ chriſto reſurgit.

¶ Et cede cō. r. e.
Hiero. Quidam ar-
bitrant' ex ꝑſona dn̄i
in cuius typum preceſ
ſit ezechiel. de popu-
lo iudeoꝝ hoc poſſe
intelligi. qui omnes
declinauerūt ſimul in
utiles facti ſūt. vnde.
Saluū me fac domīe
quoniā defecit ſanct⁹
Solus em̄ inuentus
eſt dn̄s qui peccatum
nō fe. nec in. do. i. o. e
¶ Remanſi ego
Hic. de tāta īterfectio
ne. nullū me excepto
arbitrans remanſiſſe.
Notandū tamen ꝙ
nō ait. remanſi ego ſo
lus. ſed remanſi ego.
Subaudiendum em̄
eſt cū ceteris ſignatis.
¶ Effūdēs furo.
Magnitudinē pene
ſignat. ſicut illic. Effu
ſa eſt deſpectio ſuper
pncipes. et alibi. Pe
ne effuſi ſunt greſſus
mei. Et ī bono. Cari-
tas dei diffuſa eſt ī cor
dibus noſtris ꝑ ſpiri
tū ſanctū. et. Diffuſa
eſt gratia in labijs t.
¶ Et dixit ad me
Hiero. Flentem ꝓphe
tam cōſolatur. Quaſi
non iniuſte hoc facio.
ipſi ſibi hoc fecerunt.
¶ Magna ē. Hie.
Quaſi. ꝑ magnitudi
ne iniquitatis magni
tudo ſupplicij. nō em̄
vt ſtoici putant: vel
peccata oīa ſunt eq
lia: vel pena
¶ Et ecce vir q. i
Sex viri quibus ꝓce
ptum erat tranſire ꝑ
ciuitatē. ſ. e. ⁊c. nihil
tale renunciant. quia
nō leticie: ſed meroris
impleuere ſententiā q̄
ī ſermōe ꝯ opeꝓbat'

¶ Ca. X
¶ Et vidi ⁊ ecce.
Hiero. Nota in qui-
bus ſupior viſio et ꝯ
diſcordent: aut cōcor
dēt. vt ex vtriuſcꝫ col
latione abſcꝫ nro am
monitu diuina ꝑcipi
as ſacramenta. et qđ
ante monui. qm̄ in fir
mamēto. et in throno
et in manu homīs: nō
veritas ꝯ ſimilitudo
dr̄. Nō enim facie ad
faciē reuelato vultu
gloriā dn̄i cōtempla
mur. ſed in ſimilitudi
ne oīa videmus. et
imagine: dum fragili

interfectis: Egredimini. Et egreſſi
ſunt: ⁊ ꝑcutiebāt eos qui erant in
ſ in his qui ſignaculū nō habeban t.
ciuitate. Et cede completa: remāſi
ego. ruicꝫ ſuꝑ faciem meā: et cla-
mans aio. Heu. heu. heu dn̄e de⁹
Ergo ne diſꝑdes omnes reliquiaſ
iſrael: effundēs furorem tuū ſuꝑ
hieruſalem? Et dixit ad me. Iniq-
ſ x. tribuū ſ duarū
tas domus iſrael ⁊ iuda magna ē
ſ inculcatio eſt ſ ideo
nimis valde. ⁊ repleta ē terra ſan
ſ occiſorū ſ hoc iō. q̄ c. r ē. a ſ a cultu dei
guinib⁹: ⁊ ciuitas repleta ē auer
rapitur cauſa tantorū ſcelerū. q̄ ſcꝫ non pu
tauerūt eſſe ꝓuidentiā dei. ſ vt aiunt
ſione. Dixerunt enim. Dereliquit
ſ nō curat terrena. vn̄. hic ſupis labor eſt. ca
cura quietos ſollicitat ſ nūc et ſi viderit an̄.
dn̄s terram. et domin⁹ nō videt
Igitur ⁊ meus nō parcet oculus
necꝫ miſerebor. Viam eorum ſuꝑ
ſ corda. ſ. vel pncipes: qui ſunt capita populi
ſ impleta obediētia xps.
caput eoꝝ reddā. Et ecce vir qui
ſ carne hūana multimode attrita.
indutus erat lineis: qui habebat
attramentariū in dorſo ſuo: reſpō-
ſ Quaſi ſignaculo thau lugen
tiū frontes armaui.
dit verbum dicens. feci ſicut pre
cepiſti mihi

Ca. X

Et vidi et ec-
ſ vt ſupra
ce in firmamento quod erat ſuper
ſ animaliū
caput cherubin: quaſi lapis ſaphi
rus. ⁊ quaſi ſpecies ſimilitudinis
ſ throni ſ cherubin
ſolij apparuit ſuꝑ eam. Et dixit ad
virum qui indutus erat lineis. et
ait. Ingredere in medio rotarum
q̄ ſunt ſubtus cherubin. et imple
manus tuas prunis ignis: q̄ ſunt
inter cherubin. ⁊ effunde ſuꝑ ciui
tatem. Ingreſſuſcꝫ eſt in cōſpectu
meo. Cherubin autem ſtabāt a de
xtris domus: cū ingrederetur vir
ſ a quo receſſerāt.
⁊ nubes impleuit atrium interi⁹.
ſ recapitulatio ſ q̄ pñte domini maieſtate
nō exercentur ſupplicia.
Et eleuata ē gl'a domini deſuꝑ che
rub: ad limē domus. ⁊ repleta eſt
domus nube. Et atrium repletum
ſ q̄ erat in atrio ſ ideo
ē ſplendore glorię dn̄i. et ſonitus
alaruꝫ cherubin audiebatur vſcꝫ
ad atrium exterius: quaſi vox dei
oīpotētis loquētis. Cumcꝫ ꝓce-
piſſet viro qui indutus erat lineiſ
dicens. ſume ignē de medio rota
rum q̄ ſunt inter cherubin. ingreſ
ſ ideo
ſus ille ſtetit iuxta rotam. Et extē-
dit cherub manum de medio che
rubin ad ignē qui erat inter cheru
bin. ⁊ ſumpſit: ⁊ dedit in manus
eius qui indut⁹ erat lineis. Qui
accipiēs egreſſus ē. Et apparuit in
cherubin ſimilitudo manus hoīs
ſubtus pennas eoꝝ. Et vidi. et ec
ſ vt ſupra ſ animalia.
ce quattuor rote iuxta cherubin.
Rota vna iuxta cherub vnum. et
rota alia iuxta cherub vnuꝫ. Spe
cies aūt erat rotarum quaſi viſio
lapidis chriſoliti. ⁊ aſpectus earū
ſimilitudo vna quattuor quaſi ſi
ſit rota in medio rotę. Cumcꝫ am-
bularent: in quatuor ꝑtes gradie
bātur. ⁊ nō reuertebātur ambulā
tes. Sed ad locum ad quē ire de
clinabat: quę prima erat: ſequebā
tur ⁊ cetere. nec reuertebantur. Et
ſ In his efficientiam rerū: nō membrorum
imagines ſignat.
omne corpus earū ⁊ colla ⁊ ma-
ſ ferrei ſcꝫ quibus lignorum rotunditas ſtri
gitur.
nus ⁊ penne ⁊ circuli plena erāt
oculis in circuitu quattuor rotaꝝ
Et rotas iſtas vocauit volubiles
audiēte me. Quattuor aūt facies
ſ animal. ſ prima
habebat vnum. Facies vna faci-
ſ Idem ſuꝑius. facies vituli. vn̄ datur intelli
gi faciem cherub eſſe vituli
es cherub. et facies ſecūda facies
hominis. ⁊ in tercio facies leonis
⁊ in quarto facies aquilę. Et ele-
ſ Nota ꝙ eadem debemus intelligere in ex
poſitione animalis que ſupra.
uata ſunt cherubin. Ipſū eſt aīal
quod videram iuxta flumen cho-
ſ animalia
bar. Cumcꝫ ambularēt cherubim

circūdamur corꝑe.
¶ Et imple. m t.
Hiero. vt poſt inter-
fectionem ⁊ cadauera
mortuoꝝ mundet hie
ruſalē. ꝯm illud yſaię.
Sanctificabit eum in
igne ardente. et deuo
rabit ſicut fenū mate-
riā. Hi ſunt carbones
quos in remediū lin-
guę atcꝫ mendacij de
ſolātes vicia. ꝓpheta
interrogatus exoptat
Quid detur tibi: aut
qđ ap. ti. ad l. d? Sa
gitte. po. a. c. c. d.
¶ Notādū ꝙ ī yſaia
qui tm̄ ī ſermone pec-
cauerat. ⁊ immūda la
bia ſe habere dicebat
ad purgandū. vnus
forcipe carbo ꝯphen-
ditur. Hic vero q̄ ci-
uitas eſt plena iniqui
tate. et poſt ſuppli cia
cadaueribꝫ mortuorū
plures aſſumūtur car
bones nec vna manu
ſed ambabꝫ. q̄nis et
hoc intelligatur ꝙ nō
ad purgationem. ſed
ad penas atcꝫ crutia-
tus prunę aſſumātur
et ſpargantur.
¶ Cherubin vt
ſancte ſupernęcꝫ vir
tutes dextram dom⁹
dei ꝑtem tenere vide
antur. Ille aūt q̄ mit-
tūtur ad ſupplicia. de
quibꝫ dr̄. Immiſſionē
ꝑ angelos malos ſini
ſtras ꝑtes.
¶ Ingreſſus il
le ſtetit ſtupe factus
vel ob triſticiam ciui-
tatis puniendę. vl' ob
magnitudinē gl'e. nec
manū ad ignē mittit.
¶ Qui accipienſ
Nō dicit qđ egreſſus
fecerit q̄ triſtiſ rei nar
rationē maluit nobis
intelligendā relinq̄re
q̄ȝ oculis ſubijcere
¶ Facies vna ⁊c
Hoꝝ omniū ſenſū ꝑ-
terite viſiōis expoſitō
ꝯtinet. ⁊ ſciendū ꝙ ſu
ꝑius dictū ē. facies vi
tuli a ſiniſtris. iiij. nō
ſic accipiēdū ē vt alia
ſit a dextris alia a ſini
ſtris ſit. ꝯ omniū eq̄liſ
ordo deſcribit'. Quat
tuor em̄ facies hēbat
vnūqdcꝫ vt n̄ locoꝝ
diuſitate dextri ⁊ ſini
ſtri. ꝯ vno ꝑ gdus or-
dine deſcribantur
¶ Et facies ſcđa
Hic nō deſcrib untur

alia a dextris alia a ſiniſtris· ſed omniū equalis ordo. qꝛ quattuoꝛ facies habebat vnumquodqꝫ·

Spūs eni vite erat in eis. Hieroni. Oīa viuūt deo ⁊ ſuū ſentiunt creatorem· nō eſt deus mortuoꝝ ſed viuentiū· vnde et oīa corpora rotaꝝ: plena ſunt oculis· et in pſalmo dr. Celi enarrant gl'am dei. ⁊. o. m. e. ſ. f. Dies diei er· ver. ⁊ n· n. in. ſci. Sol q̄ꝫ et luna et mare ⁊ flumia ⁊ montes et colles laudant dn̄m. et in circulum ſuū p ānos ſingulos elementa voluūt. celoꝝqꝫ rationem in terris dep̄hendimus· vt antiquum legis ordinem ſeruantes voluant et currant· et nihil nouū cernam⁹ ſup terram.

Et ſtetit ſuper Hier. Sic paulatim ꝑtectio dei reliq̄t iſrael. primū fuit in tēplo: poſt ſtetit ī atrio ſiue limine. qua recedente de templo: nubes ⁊ caligo impleuit ipſi⁹ penetralia. rurſumqꝫ ipſa gloria ſedit ſup cherubin· et illis ſtati ab euntib⁹ ad exteriora: ſubſecute ſūt rote.

Et intellexi qꝛ cherubin eſſent. Multitudo ſciētie. noticia ſacramētoꝝ dei· et thronus eius ac requies· vn̄· Qui ſedes ſup cherubin manifeſtare. Semp gloria dn̄i ſedet in multitudine ſcientie· et tūc manifeſtatur quādo cūcta regi ꝓuidentia demonſtrātur· nō fortuitu quid fieri nec debere dici· Dereliquit dn̄s terrā et dn̄s nō videt. vn̄. intuitus cherubin et appetitus eoꝝ eſt· obliuiſci p̄teritoꝝ et in futura ſe extendere.

Ca. XI.

Et eleuauit m. Hiero. p me gloriā ſequi nō poteram ambulantem· vt. ſ. nō remanerem in templo ignorantie nube ꝯfuſo. ſ; ſtans ī porta domus dn̄i orientalis q̄. r. ſ. o. q̄ ſequūtur ſacramēta cognoſcerem

Hieroni. Viginti quinqꝫ viri omnia referentes ad quinqꝫ ſenſus· Hic aūt nūs aut vix aut nunq̄ꝫ ī bono repitur. q̄uis in leuitico ad ſacerdotale miniſteriū a· xxv. annis eligantur· Hoc em̄ in hebꝛeo nō habetur. ſed in ſeptuagita. Ibi em̄ tricenarius eſt. qui ī exordio hui⁹ ꝓphetie et in dn̄i etate quādo baptiſatus eſt a iohāne Dicim⁹ tn̄ quinqꝫ prudentes virgines. et quinqꝫ fatuas. Sed hic quinarius in medio poſitus eſt· et ꝓ qualitate vtentiū vel ad bonū vel ad malum referri pōt

Jechoniā fi. a. et· f. f. b· Dualem ſcꝫ numerū qui diuidit vnitatē. et in ſcḋe diei numero ſm hebꝛaicā veritatem nō videtur a dn̄o· vnde. in archam bina ⁊ bina introducūtur immūda· Dn̄s aūt vtrūqꝫ in vnū coartans: fecit vtraqꝫ vnū· et ſoluit mediū parietē. inimicicias ī carne ſua ꝯdēnans· vn̄· Ego et pater vnū ſumus. vt. ſ. a iudaica dualitate in vnum reuocaret fidei chriſtiane. pōtificatū q̄ꝫ iudeoꝝ ꝑdito dn̄s patit nō ſub vno pn̄cipe. ſed ſub duobus anna et caypha. vt religionis eoꝝ ſciſſū mōſtraret errorem.

ibāt pn̄ ⁊ rote iuxta ea. ⁊ cū eleuarēt cherubi alas ſuas vt exaltarēt de t'ra ñ reſidebāt rote· ſ; ⁊ ipſe iuxta erāt. Stātib⁹ illis ſtabāt. ⁊ cū

ſ vel eleuantib⁹

eleuatis eleuabātur· Spirit⁹ em̄ vite erat in eis· Et egreſſa eſt gl'ia

ſ vbi ſtetit ſ atrij interioꝛis·

domini a limine templi· ⁊ ſtetit ſuper cherubin. Et eleuantia cherubin alas ſuas: exaltata ſunt a ter-

ſ interius atr

ra coram me. Et illis egredientib⁹ rote quoqꝫ ſubſecute ſunt· Et ſte-

ſ nō iam in ianua tēpli· ſed poſt atriū et poſt limen in introitu porte·

tit in introitu porte dom⁹ dn̄i orientalis· ⁊ gloria dei iſrael erat ſu-

ſ ſuper quod thronus ſuper quod gloria

per ea. Ipſum eſt animal qḋ vidi ſubter deū iſrael iuxta flumen cho-

ſ vel qꝛ ſ plenitudo

bar· Et intellexi qꝛ cherubin eſſent

Quattuoꝛ ꝑ quattuoꝛ vult⁹ vni. ⁊ quattuoꝛ ale vni· ⁊ ſil'itudo manus homis ſub alis eoꝝ. Et ſimi-

ſ vel vultus.

litudo vultuum eoꝝ: ipſi vultus quos videram iuxta fluuium chobar· et intuitus eoꝝ ⁊ impetus ſin-

ſ p̄teritoꝝ obliuiſci. ad futura ꝓgredi

guloꝝ: ante faciem ſuā ingredi

Ca. XI.

ET eleuauit me ſpiritus. ⁊ intro-

ſ chꝛiſtum qui nos ad patrem ducit ſ vbi erat gloria ſ eccleſie·

duxit me ad portam dom⁹ domi-

ſ iuſticie ſcꝫ de quo. Ecce vir oriēs nomē ei⁹

orientalem que reſpicit ſolis ortū· Et ecce in introitu porte· xxv. viri. ⁊ vidi in medio eoꝝ iechoniam filium azur ⁊ felchiam filiū banaie principes populi· Dixitqꝫ ad me Fili homis· hi ſunt viri qui cogitant iniquitatem. ⁊ tractant conſi-

ſ p ſcelerum conſcientia deſperātes et penitere nolentes· ſ parati ad interitū·

lium peſſimū in vrbe iſta dicētes· Nonne dudum edificate ſunt do-

ſ a babilonio cōſumendi ardore cui⁹ iacula ignita·

mus: Hic eſt lebes· nos autē car-

nes. Idcirco vaticinare de eiſ. va-

ſ illis hoc dicētib⁹

ticinare fili hominis. Et irruit in

ſ ſecūdo

me ſpiritus dn̄i· ⁊ dixit ad me. Lo-

ſ quia

quere. Hec dicit domin⁹· Sic lo-

ſ Quaſi. nō vos eſtis carnes perdite ciuitatis hi quos ſcandaliſaſtis.

cuti eſtis dom⁹ iſrl'. et cogitatiōes

ſ ꝓbans corda et renes.

cordis veſtri ego noui. Plurimoſ occidiſtis ī vrbe hac. et impleſtis vias eius interfectis· Propterea hec dicit dn̄s d's iſrael· Interfe-

ſ ſcandalizando.

cti veſtri quos poſuiſtis in medio

ſ vel vt

ei⁹ hi ſunt carnes. et hec ē lebes ⁊

ſ qui putatis vos ī hac vrbe morituros hoſtium·

educā vos de medio ei⁹. Gladiū

metuiſtis· ⁊ gladiū inducam ſuper vos ait dn̄s d's· Et eijciam vos de

ſ vrbis

medio ei⁹· daboqꝫ vos ī manu ho-

ſ quaſi nō immerito

ſtium· ⁊ faciā ī vobis iudicia· Gla-

ſ q̄uis extra vrbē ſ ī terminis ꝓuintie veſtre

dio cadetis· In finib⁹ iſrl' iudica-

ſ ſola vexatio intellectū dabit auditui.

ſ nō alius ſ ciuitas ſicut putatis

bo vos ⁊ ſcietis qꝛ ego dn̄ſ. Hec nō erit vobis ī lebetē ⁊ vos nō eri-

ſ qꝛ ſcꝫ nō inter gētes: ſed inter chꝛiſtianos

tis ī medio ei⁹ ī carneſ. In finib⁹ iſrl' iudicabo vos· ⁊ ſcietis qꝛ ego

ſ ideo vobis hec.

dn̄s. Quia ī p̄ceptis meis nō am-

ſ ꝓficiendo.

bulaſtis: ⁊ iudicia mea nō feciſtis

ſ ecōtra ſ vt eis eſſetis in exemplū.

ſed iuxta iudicia gentiū q̄ ī circuitu veſtro ſunt eſtis opati. Et factū

ſ ruina declinans

ē cū ꝓphetarē felchiaſ fili⁹ banaie

Nōne duduꝫ. Quaſi licet nup poſt primā captiuitatē edificate ſint domus. q̄ ante corruerant· ſcim⁹ tamen hanc ciuitatē eē inſtar lebetis ⁊ nos quaſi carnes in ea cōſumēdos ⁊ cremādos

Plurimos o. Hiero. Quaſi· ego interp̄tabor quomodo ſit ciuitas lebes ⁊ vos carnes. nō iuxta ſenſū quem dixiſtiſ· ſed quē nō timetis· Implebit quidem ciuitas carnibus quaſi lebes. non tn̄ veſtris: ſed eoꝝ quos interfeciſtis·

Et ſcietis Sm illud· cū occideret eos querebāt eū. vt. ſ. q̄ꝫ ꝑ beneficia non ſenſerunt per tormenta cognoſcant

Et factum eſt. Hier. Mortuo pharaone: ingemuerunt filij iſrael ⁊ clamauerāt ad dn̄m· Eo em̄ viuēte nō poterāt. Yſaias q̄ꝫ mortuo ozia rege leproſo vidit dn̄m ſedentem ſup thronū excelſum et eleuatū· et ſeraphim ſtātia circa eum· Intelligenſqꝫ immūda ſe hr̄e labia meretur de altari carbonem ad labia ſua purganda· Hic aūt ꝓphetante fortitudine dei princeps qui a dn̄o declinauerat ꝑuitute. cadit vt eleuet a chꝛiſto Dn̄s em̄ ē reſurrectio diabolus ruina ē· vn̄ Ecce hic poſitus eſt ī ruinā eoꝝ. ſ. q̄ peſſime ſtabāt. ⁊ reſurrectionē eoꝝ. ſ. q̄ ceciderant

Felchias. Alter pn̄cipū ſeruat' incolumis iechonias ſcꝫ q̄ interp̄tat' aures eius ſonāt aīe· ſcꝫ filius azur qḋ interp̄tatur fultū ſiue adiutoriū

Banaie. ſtructoris vel cementarij· q̄ cadendo a dn̄o declinauit· filius peſſime edificationis. merito cadit ꝓphetante eo quem dominus confor-

tauit. qui ante obediebat deo et illius fulciebatur auxilio: iure ꝑmanet in impio.

¶ Et factu eſt. Ex his diſcimus non eſſe inſultandam eis qui dei iudicio penis traditi ſunt. nec a peccato cōuerſis aut penitentibus et de eccleſia egreſſis dicendum. lõge re. a do.

¶ In ſanctificationē modicā. Quia quidā eoꝝ ydolatrie ſubiācā noluerant. ſed mandatoꝝ dei memores fuerunt. vt daniel et tres pueri et ſimiles eorum

¶ Congregabo vos de pop. Hiero. Hec ſub zorobabel et ieſu filio ioſedech et hedra ꝛ neemia tribui inde. ꝛ his qui cū eis reuerſi ſūt plerięꝫ accidiſſe autumāt. habitatores qꝫ hieruſalem. qui ſub ſedechia rege iuda capti ſunt. vel qui fugerant cum hieremia i egiptum. i omēs terras eſſe diſpſos et nō reuerſos in vrbē hieruſalē. Plena aūt conuerſio eorū qui captiui erant. ꝛ reliquiaꝝ iſrael intelligitur in chriſto. quando reliquię ſalue facte ſūt et crediderūt vna die tria milia. Sed et quotidie ſupbi habitatores vrbis hieruſalem. quoꝝ cor. ꝑ. oꝛa ſabulat: dei merentur offenſam. Qui autem ꝓ lapideo cor molle accipiūt. per penitentiam reuertūtur ad eccleſiam et in ꝓceptis dñi ambulant et iudicia eiꝰ cuſtodiūt.

¶ Et aſcēdit glo. Paulatim gloria domini recedit ab hieruſalem. primū templuꝫ deſerens ſtat in atrio. vel in limine domus. poſt in introitu portę orientalis. nouiſſime ſublatis pennis rotiſqꝫ ſequentibꝫ ſtat ſup montem. q. e. a. o. vr. montē ſcꝫ oliueti vñ dominus ad patrem aſcendit.

ſ compatientis affectu
mortuus eſt. Et cecidi in faciē me
ſ fidei ardore
am clamans voce magna. Et dixi
ſ tercio. ſ quaſi te indignante etiaꝫ reliquie
Heu. heu. heu dñe deꝰ. cōſuma-
que videbantur ſupereſſe pibunt.
tionē tu facis reliquiarū iſrael: Et
ſ ſic cōquerentē
factum eſt verbuꝫ domini ad me
ſ Quaſi. d. nō ſunt ille reliquie q: ſunt in hieruſalem ſicut putas: ſed qui in babylone captiui.
ſ de ſtirpe tua
dicens. Fili hominis: fratres tui
viri ꝓpinqui tui. ꝛ omnis domus
ſ ſunt ſ improperando.
iſrael. vniuerſi qbus dixerunt ha
ſ ac ſi dicat lõge receſſiſtis a dño. q: captiui et cū iechonia vos tradidiſtis.
bitatores hieruſalem. longe rece
dite a domino. nobis data ē terra
i poſſeſſionem. Propterea hec di
ſ dic eis ſ a terra iſrael ſ parumꝑ. ſ. ab eccleſia
cit dominꝰ deus. Quia longe fe
ſ eſſe
ci eos in gentibus. ꝛ quia diſperſi
ſ alienis ſ igitur ſ vt memores peccatorū ſuorum. qui per vicia receſſerant per penitentiam redeant. ſ q: obedierūt mihi
eos i terris ero eis in ſanctifica
tionem modicā in terris ad quas
ſ concaptiuis ſcꝫ qui ſunt in babilone ꝓpinquis ezechielis ꝓphete
venerūt. Propterea loquere hec
dicit dominus deus. Cōgregabo
vos de populiſ. ꝛ adunabo de ter
ris in quibus diſperſi eſtis. dabo
qꝫ vobis humum iſrael. Et ingre-
ſ ingreſſi
dientur illuc. ꝛ auferēt omnes of
ſ ydola ꝓ quibꝰ deū offendiſtis.
fenſiōes. cūctaſqꝫ abomiationes
ſ humo ſ timoris et ſeruitutis dei vt nō diuerſis ydolis ſeruiatis
eiꝰ de illa. Et dabo eis cor vnū.
ſ cui ſimile. Cor mūdū crea in me deꝰ
et ſpiritū nouum tribuam in viſce
ſ durum. ſcꝫm illud. dura ceruice et incircūciſi corde. et induratū eſt cor pharaonis
ribus eoꝝ. Et auferā cor lapideū
ſ molle in quo mandata dei ſcribātur in tabulis cordis carnalibus
de carne eoꝝ. et dabo eis cor car
ſ conuerſi.
neū. vt i ꝓceptis meis ambulēt. ꝛ
iudicia mea cuſtodiāt faciātqꝫ ea
ſ qui mō aduerſus
ꝛ ſint mihi in populuꝫ: ꝛ ego ſim
ſ ſcꝫ ſ peccata quibꝰ deus offendit
eis in deum. Quoꝝ cor poſt offē
ſ ydola
dicula ꝛ abominationes ſuas am
ſ vitam
bulat. hoꝝ viam in capite ſuo po
ſ cuiꝰ dicere facere eſt
nam dicit dominus deus. Et ele-
uauerūt cherubin alas ſuas ꝛ ro-
tę cum eis. et gloria dei iſrael erat
ſup ea: Et aſcendit gloria domi de
ſ Mirū i modum vſqꝫ hodie gloria dñi que templum deſeruit ſtat ſuper montē oliueti et i
medio ciuitatis. ſtetitqꝫ ſup mon
tem qui ē ad orientē vrbis. Et ſpi-
ſigno crucis rutilans ſpectat templum in cineres diſſolutum
ritus leuauit me. adduxitqꝫ in cal-
deam ad tranſmigrationem in vi-
ſ Significat ſe nō corpore ſed ſpiritu de babylone in hieruſalē fuiſſe tranſlatū.
ſiōe i ſpiritu dei. Et ſublata eſt a
ſ que me i ſpiritu duxerat in hieruſalē et omnia monſtrauerat
me viſio quam videram. Et locu-
tus ſum ad tranſmigrationē omīa
ſ res ſcꝫ
verba domini q oſtēderat mihi.

¶ Ca. XII.

Et factus eſt ſermo domi ad me
dicens. Fili hominis in medio do-
mus exaſperantis tu habitas. qui
oculos habent ad videndū ꝛ non
ſ oculis cordis pertinacia priuatis
vident. et aures ad audiendum et
ſ non vicio ſenſuū. vñ. Si ceci eſſetis peccatū nō haberetis.
nō audiunt. q: domus exaſperās
ſ captiuitatem ſedechie in hoc capitulo ſignat ſ vt imaginibus nō ſolum auditu ſed et viſu oculorū captiuitatem cognoſcāt
eſt. Tu ergo fili hominis fac tibi
vaſa tranſmigrationis. et tranſmi
grabis ꝑ diem coram eis. Trāſmi
ſ de celeſtibus ad terrena.
grabis aūt de loco tuo ad locū al-
terū in conſpectu eoꝝ. ſi forte aſpi
ciant: quia domus exaſperans ē.
ſ facere iubetur in figura que ſedechias fecit re ipſa. ſ ſarcinas ſcꝫ
Et efferes foras vaſa tua quaſi
vaſa tranſmigrantis ꝑ diem in cō
ſ his geſtis ſ vel gradieris
ſpectu eoꝝ. Tu aūt egredieris ve-
ſpere coram eis ſicut egreditur mi
grans ante oculoſ eoꝝ. Perfode
tibi parietem et egredieris ꝑ eum

ram arſuramqꝫ cerneret hieruſalem

¶ Ad trāſmigra. Hiero. ad eos ſcꝫ de quibus ſupra. ꝛ ſenes iuda ſedebant iuxta me ⁊c. quibꝫ ꝓpheta ꝑ ſēs corpe viſiones cernebat. que omnia fiebant vt ꝯſolationem reciperent captiui. qꝛ ſcꝫ in hieruſalem redirent. et in ꝓceptis dei ambularent

¶ Ca. XII.

¶ Exaſperantis me ſcꝫ ad amaritudinem cōuertentis. cum natura ſim dulcis. vñ Guſtate ꝛ videte qm̄ ſ. eſt do.

¶ Tu ergo fili h. Quidaꝫ volūt captiuitatem ſedechie q interꝑtatur iuſtꝰ dñi i typum ꝓcedere ſaluatoris. qui de celeſtibꝫ ad terrena deſcendēs humanū corpus aſſūpſit quaſi vaſa captiuitatis qd nō ꝓbamꝰ Nō em̄ rex impius in figuraꝫ illius ꝓcedere pōt qui totius pietatis exemplum eſt

¶ Et trāſmigra. Ad litteram ſedechiā captū a babilonijs atqꝫ chaldeiſ. ꝛ hieremias ꝓpheta. et regum narrat hyſtoria. ꝛ ductum de loco in locū. de hieruſaleꝫ ſcꝫ i babyloneꝫ. et cetera quę ezechiel in ſequentibꝫ dicit.

¶ Hiero. Qui volūt ꝑ ſedechiam chriſtum intelligi. vaſa captiuitatis humanū corpuſ accipiunt. et ꝑfoſſum parieteꝫ. quia inferni clauſtra ꝑfregit. et reſurgens ſolis credentibus apparuit. portatꝰ in humeris quādo cū angelicis poteſtatibꝫ i celum aſcēdit. abſcōditus egreditur et velat faciem ne in carne mortali videatꝰ diuinitas. nō videt terraꝫ ne eiꝰ oculis illuſtretꝰ quę eius aſpectū non meretur. Oculi enim domi ſup iuſtos. hec aūt omnia fecit vt ꝑ ſimilitudineꝫ hominis dura iſraeliſ corda ad fidem converteret. In portentū quoqꝫ datus. vnde. Ecce hic poſitus eſt i ruinam ꝛ in reſurrectionem multoꝝ in ⁊c.

¶ Et aſcēdit glo. vnde. Surgite eamus hinc. Et relinquetꝰ vobis. d. v. d. Joſephuſqꝫ vocem angeloꝝ dicit in templo auditam. Abeamus ex his ſedibus.

¶ Montem. oliueti ſcꝫ in ſignum refectionis et luminis vt inde peritu

¶ Perfode ti. pa. Nocte enim ſedechias ſuffoſſo muro fugit ad deſerta iordanis. ibiqꝫ ꝯprehēſus eſt a babylonijs ꝛ ductus in reblatha et ibi

filij ſui trucidati ſunt
coram eo.
¶ Illud aũt notan-
dum ꝙ eodem tempe
hieremias ꝓphetabat
in hieruſalẽ et ezechi-
el in babilone. ꝛ illius
ꝓphetia mittebat ad
captiuos. ꝛ huius ad
eos qui habitabãt in
hieruſalem. vt vnius
in diuerſis regionib
dei ꝓuidentia ꝓbare
tur et intelligerent au
dientes que populo
accidũt non ydoloruꝫ
poteſtate. ſed dñi fie-
ri iuſſione

¶ Et extendã rẽ
Eum em̃ qui non no
uerat. p. ꝓ nobis. p. f.
ꝛ alibi. Spiritus vul
tus noſtri chriſtus do
minus captus eſt. in.
p. n.
¶ Periculoſũ quidẽ
eſt regis impij captiui
tatem et necem ſacra-
mẽto domini compa
rare.

† ſarcinulas ſcꝫ et q̃ i ſolatium fugiẽtes por
tare ſolẽt ſ lxx. portabis
i cõſpectu eoꝝ. In humeris † porta
¦ ne a quoq̃ videaris † vel i cecitatis ſignũ
Cecatus enim eſt a nabuchodonoſor. vel ne co
gnoſcatur et maiori cura ſeruetur.
beris. ¦ i caligine effereris. † Faciẽ
¦ Cecus enim in babylonẽ ductus eſt et nõ
vidit eam.
tuam velabis ¦ et nõ videbis terrã
¦ in figura enim ꝓceſſerũt tam ꝓphetarũ di
quia ¦ portentũ dedi te domui iſra
cta q̃ facta.
el. Feci ergo ſicut preceperat mihi
ſcꝫ
dominus. Vaſa mea ꝓtuli quaſi
vaſa tranſmigrãtis ꝑ diẽ. et veſpe
ꝑfodi mihi parietẽ manu. ꝛ in cali
gine egreſſus ſum. ꝛ in humeris
vel portans
portatus in conſpectu eorum. Et
factus eſt ſermo dñi ad me mane
dicẽs. Fili hominis. nunquid nõ
ſcꝫ
dixerũt ad te domus iſrael: domus
dulcedinem meã hoc
exaſperans. quid tu facis? dic ad
nõ homo
eos. Hec dicit dominus deus. Su
† chriſtũ ſedechiam ¦ quod ſuſtineo eſt.
per † ducem ¦ onus iſtud qui eſt in
hieruſalem. ꝛ ſuꝑ omnem domuꝫ
vel qui
iſrael que eſt in medio eorũ. Dic.
i. q̃ futura ſunt vobis portendo.
Ego portentũ veſtrũ. Quomodo
¦ qꝛ chriſtus quoq̃ et ſui captiui in hoc
duci et ſuis mũdo:
feci. ſic fiet illis ¦ In tranſmigrati-
babyloniam.
onem et captiuitateꝫ ibunt. et dux
† vel iumẽtorũ vel comitũ ſuorũ angelorũ.
qui eſt in medio eoꝝ † in humeris
in celũ ignotus incredulis
portabitur. in caligine egredietur
medium inimiciciarũ. p. ſoluẽtes ¦ ſocij eius
Parietem ¦ ꝑfodient vt educãt eũ
chriſti ¦ vel timore vel cecitatis velamine
facies eius ¦ operietur vt nõ videat
† iudeorum. ſuper corda enim eorũ velamen
poſitum eſt babylonẽ ¦ concedente dño et
diſpenſante captus eſt.
oculo † terram. Et ¦ extendam rete
meum ſuꝑ illum. et capietur in ſa
¦ mea eſt poteſtas nõ hoſtium † confuſionẽ
ſcꝫ mundi.
gena mea ¦ ꝛ adducam eũ in † baby
¦ Qui interpretant quaſi demonia vt demo
nibus mãcipatos retraheret ad ſalutẽ et capti
uam duceret captiuitatẽ † ſuo viſu indignaꝫ
lonẽ in terram ¦ chaldeoꝝ. et † ipſã
cecus factus ¦ vt omnes ſua morte viuifi
cet † apoſtolos et apoſtolicos viros.
non videbit ¦ ibiq̃ morietur † ꝛ om
† ſcꝫ coadiutores ſcꝫ.
nes qui circa eum ſunt † Preſidiũ
eius et agmina eius diſpergam in
i omnẽ terrã. e. ſ. c. † etiã ¦ manibus hoſtiũ
omnẽ ventum. † ꝛ gladium ¦ euagi
¦ vt varijs coronentur martirijs ¦ ſic tandem
¦ vel ipſi vel per eos cõuerſi
nabo poſt † eos. ¦ Et ¦ ſcient quia

nõ alius ¦ cuius volũtate fient oĩa.
ego ¦ dominus quando diſperſero
¦ vt fructum afferant et fructus eorum ma
neat.
illos in gentibus ¦ et diſſeminauero
tñ
eos in terris. et relinquã ex eis vi
ſicut iohannẽ apoſtolum † liberatos
ros paucos † a gladio et fame et pe
¦ relicti † ſermone vel exemplo ¦ ꝓ quibus
tanta ſuſtinuerũt.
ſtilentia ¦ vt † enarrent omnia ¦ ſcele
iudeorũ et gentiũ ad quas in
ra eoꝝ i gentibus ad quas ingre
¦ tunc ¦ vt ſcꝫ accepta penitentia ſciãt. qꝛ
ego dominus.
dientur ¦ ꝛ ¦ ſcient qꝛ ego dominus.
Et factus eſt ſermo domini ad me
dicens. Fili hominis panem tuũ
in ꝯturbatione comede. ſed et a-
quam tuã in feſtinatione ꝛ merore
bibe. et dices ad populum terre.
Hec dicit dominus deus ad eos
habitatores ſcꝫ eccleſie qui ſi deum offen
dũt comedẽt p. ſ. in.
qui habitant in hieruſalem in ter
† fame verbi dei famis vel ſollicitudine.
ra iſrael. Panem ſuũ i † ſolitudine
obſeſſi a nabuchodonoſor et a chaldeis
¦ doctrine ¦ ſitis
comedent ꝛ ¦ aquam ſuã ¦ in deſo-
habitatores terre deleantur
latione bibent. vt deſoletur terra
fideliũ quaſi nõ ſine cauſa.
a multitudine ſua ꝓpter iniquita
tem omniũ qui habitant in ea ꝛ ci
totius orbis eccle
uitates que nũc habitantur deſo-
¦ ab omni cultura ¦ Quaſi cognoſcetis ſe
uientem quẽ noluiſtis miſerantẽ cognoſcere
late erũt terraq̃ ¦ deſerta. ꝛ ¦ ſcietis
quia ego dominus. Et factus eſt
ſermo dñi ad me dicẽs. Fili hoĩs.
quod eſt ꝓuerbium iſtud vobis i
terra iſrael dicentiũ. In longum
cõminatõis ¦ ꝓphetarũ.
differentur dies et ꝑibit omnis ¦ vi
ſio. Idcirco dic ad eos. Hec dicit
qui neſcit mentiri. ne amplius dicat:
dominus deus. Quieſcere faciaꝫ
ꝓuerbium iſtud. neq̃ vulgo dicet
ideo
vltra in iſrael. Et loquere ad eos:
captiuitatis res
ꝙ appropinquauerint dies. ꝛ ſer
mo omnis viſionis. Non em̃ erit
vltra omnis viſio caſſa. neq̃ diui
que finem hẽat incertũ vt alio tpe di
catur alio compleatur
natio ambigua in medio filiorum
iſrael. quia ego dominus loquar. ꝛ
quodcũq̃ locutus fuero verbum
fiet. Non prolongabitur amplius

¶ Panẽ ſu. in ſ.
Hiero. Poſt princi
pem et ſocios eius ve
nit ad populũ. Dicit
autẽ ad habitatores
hieruſalem ꝙ i malo
obſidiõis panem ſuũ
comedant in egeſtate
et anguſtia. et aquam
nõ in abũdantia. ſed
in tormento ꝛ tribula
tione bibant.
¶ Propter ini-
quitatem vel vicio. ſ.
principum qui capien
di ſunt et tradẽdi ba
bylonijs vel nr̃a duri
cia: ſermonem dei per
dimus.
¶ Et ſcietis q. e.
vt cognoſcatur deus
offenſus. qđ quideꝫ i
ꝑſecutionis tempe vi
dere poſſumus
¶ Et factus eſt ſ.
Supra ꝓphetauerat
cõtra principem. dein
de ꝯtra populũ. Sed
multitudo nõ credẽs:
tritum aſſumebat ꝓ-
uerbium. ſ. in longum
differetur cõminatio
ꝓphetaꝝ. ideo factus
eſt ad eum ſmo dñi.
¶ In longũ diffe.
vſq̃ hodie vulgus in
credulũ: ꝛ dura corda
mortalium: ꝓphetiam
dei nõ recipiũt. ſ. oĩa
que ꝓphete cõminan
tur et que euãgelium
i aliud tẽpus eſtimãt
differendũ.
¶ Manifeſta ꝑſtrin
gimus vt in obſcuris
immoremur.

ſ vicinam captiuitatem ſignificat et ſedechiã cũ populo iamiamq; capiendũ
ſed in diebus veſtris domus exa
ſperans loquar verbũ. et faciaʒ il
lud dicit dñs deus. Et factus eſt
ſermo dñi ad me dicens. Fili ho-
minis. ecce domus iſrael dicẽtiũ.
ſ differtur.
Viſio quam hic videt in dies mul-
tos et in tempa longa iſte prophe
tat. Propterea dic ad eos. Hec
dicit domin⁹ deus. Non prolõga
bitur vltra om̃is ſermo me⁹. Ver
ſ cito.
bum quod locutus fuero comple
bitur dicit domin⁹ deus

Ca. XIII.

ET factus eſt
ſermo domini ad me
dicẽs. Fili hominis vaticinare ad
ſ hereticos
prophetas iſrael q̃ prophetant. et
ſ in quo hereſes confinxerunt.
dices prophetãtib⁹ de corde ſuo
Audite verbũ domini. Hec dicit
dominus deus. Ve prophetis in
ſ ſunt enim alij ſapientes ſ lxx. qui pphetãt de corde ſuo.
ſipientibus qui ſequũtur ſpiritũ
ſ nõ dei ſ quia ſolem iuſticie perdiderũt
ſ veri
ſuum. et nihil vident. Quaſi vul
ſ domeſticis auibus inſidiantes
pes in deſertis prophete tui iſrael
erant. Non aſcendiſtis ex aduer-
ſo. neq; apposuiſtis murũ pro do
ſ precibus dimicantes et dei ſententie reſiſtentes.
mo iſrael. vt ſtaretis in p̃lio in die
domini. Vident vana ⁊ diuinant
mendaciũ: dicẽtes. ait dominus.
cũ dominus nõ miſerit eos. et pſe
ſ nõ corrigũt ſicut veri pphete ſi qñ errant
uerauerũt confirmare ſermonem.
ſ ergo
Nunquid nõ viſionem caſſam vi-
diſtis. ⁊ diuinationẽ mendacem
ſ ſecũdo. ſ tamen
locuti eſtis. Et dixiſtis. ait domi⁹.
ſ mihi imponentes mendaciũ
cum ego non ſim locutus. Pro-
ptrea hec dicit dominus deus.
ſ o heretici
Quia locuti eſtis vana ⁊ vidiſtis
mendacium. ideo ecce ego ad voſ
ait dominus deus. et erit manus
mea ſup prophetas qui vidẽt va-
ſ ideo
na. et diuinant mendaciũ. In con
ſ in eccleſia. ſed in ſynagoga ſathane
cilio populi mei non erunt ⁊ i ſcri
ſ vñ alibi. recedentes a te in terra ſcribentur.
ptura domus iſrael nõ ſcribentur
ſ viuentiũ ſ pmiſſionis. ſ. ſ ſed in terrã mortuorũ.
nec in terra iſrael ingredientur. et
ſ ſeparati a populo dei.
ſcietis quia ego domin⁹ deus. Eo
ſ Quaſi hec patientur eo q᷑ d. ſ p rigore ſcʒ penitẽtie pſpera nunciantes.
q᷑ deceperũt populum meũ dicẽ-
ſ nõ ſemel ſcʒ ſ methaphorice
tes. pax: pax. et nõ eſt pax. et ipſe
ſ p legis mandata et pphetarũ cõminatões vt omnem impetũ ſummoueret vt cõuerſi ad deũ. hoc quaſi muro cingerent.
edificabat parietẽ. illi aũt liniebãt
ſ puro ſcʒ abſq; temperamẽto et nullius fortitudinis
eũ luto abſq; paleis. Dic ad eos
ſ qui vana ſcʒ pmittũt.
qui liniunt abſq; temperatura: q᷑
ſ hoſtes ſcʒ ſeuiſſimi. babylonij. chaldei
caſurus ſit. Erit enim imber inun
ſ grandines
dans. et dabo lapides p̃grandes
ſ vt inſtabilem maceriam ſubitus turbo ſubuertat
deſup irruentes ⁊ ventũ procelle
diſſipantem. Siquidem ecce ceci
dit paries. Nunquid non dicetur
ſ auxiliũ quod polliciti eſtis
vobis vbi eſt litura quaʒ liniſtis:
Propterea hec dicit dñs de⁹. Et
erũpe faciã ſpm̃ tempeſtatũ in in-
dignatiõe mea. et imber inundãs
in furore meo erit. ⁊ lapides gran
des in ira in conſummationeʒ. Et
ſ defenſionem ſcʒ
deſtruam pietẽ quem liniſtis abſ-
q; tẽpamẽto. et adequabo eũ ter-
re. et reuelabitur fundamentũ ei⁹
et cadet. ⁊ cõſumetur in medio ei⁹
ſ opere ipſo
et ſcietis quia ego ſum dominus.
Et complebo indignationẽ meam
in pariete. ⁊ in his qui liniũt eum
abſq; tempamento. dicamq; vo-
bis. Non eſt paries. et non ſunt q̃
ſ qui liniunt
liniunt eum. Prophete iſrael qui
ſ ſunt ſcʒ cauſa malorũ.
prophetãt ad hieruſalem ⁊ vidẽt
ſ tñ ſ quã pdicãt
ei viſionem pacis. et nõ eſt pax ait
dominus deus. Et tu fili homis:
ſ vt iram meã ſignifices
pone faciem tuam cõtra filias po-
puli tui que prophetant de corde
ſuo. et vaticinare ſuper eas. et dic

Ca. XIII.
Ad prophetas. iſrl. Idioma ſcripture vnũquenq; vaticinationis ſue et ſermonis pphetã vocat. vñ dicũtur pphete baal. et ydolorũ et pphete ↄfuſionis. et paul⁹ dixit. quidã pprius eorũ ppheta. cretenſes ſemper mendaces ⁊c. ⁊ in oſee Sicut propheta inſaniens ⁊c. In eccleſia pphete boni. apoſtoli et apoſtolici viri Pſeudo pphete heretici.

Et nihil vidẽt vñ pphete dicuntur videntes. vñ dr. viſio yſaie. et abdie. et illud Leuate oculos vros et videte. ⁊ alibi. Reuela oculos meos. et. c. m. d. l. t.

Quaſi vulpes Hiero. de quibus dr Capite vobis vulpeſ puulas. q. d. v. et alibi. ptes terre vulpiuʒ erunt.

Quaſi vulpei heretici. vnd. vulpes foueas habent. filius aũt hoĩs ñ habʒ vbi reclinet ca. ſ.

Non aſcendi. ſicut aaron qui ignẽ populum iſrael deuorantem. quaſi murus primo medius phibuit. Hieremie q; dr. ne occurrat domino. neq; ſtet ptra iram domini orationis ſcʒ pſeuerãtia. Dñi enim ſententia ſanctorũ p̃ahoc frangitur. vñ moyſi dr. dimitte me ⁊ delebo populum iſtũ.

Propterea h. Hiero. Hec om̃ia de hereticis dicere poſſumus. omnia em̃ eorũ figmẽta ira dei ſoluuntur.

Et tu fili h. p. f. Supra ad pſeudo prophetas. nunc ad pſeudo pphetiſſas iubet pphetare. vtri⁹q; em̃ ſexus et veri ⁊ falſi pphete fuiſſe leguntur.

Pone faciem Lxx. obfirma faciem tuã. Cui ſimile. vult⁹ dñi ſup facientes mala. et alibi. Sic pereãt peccatores a facie dei

Contra filias hereticos ſcʒ qui qſi ſeie voluptatem et luxuriã pdicãt. ſicut epicurus et huiuſmodi. Alij em̃ qſi viri abſtinentiam laudant. vt pytagoras. vt gignoſophiſte. qui quaſi liniant parietẽ aliquã pollicent fortitudinẽ Sed perit eorũ edificatio. Niſi em̃ domi⁹ edificauerit domũ in v. l. q. e. e.

Falſi ꝓphete aduſus veros prophetaſ ꝛ pſeudo prophetiſſe aduerſus veras ꝓphetiſſas. dei prophetiſſe olda · et debbora · et philippi euāgliſte. iiij filie. pſeudo ꝓphetiſſe priſca et maximilla. has aiunt hebrei maleficis artibus eruditas ꝑ nigromantiā et phitonicū ſpiritū diuinare · qualis fuit illa que viſa eſt ſamuelis animam ſuſcitare.

Ut interficerēt. Decurtāt teſtimonia ſcripturarū vt iuſtos ·ſ· ad mortem trahāt et peccatores vanis ꝓmiſſionibus viuificēt

Hec dicit dñs deus · Ve que con
ſuauem adulationē | metaphora | ſicut epicurus · iouinianus · et eunomius: quorū vox eſt. Manducemus et bibamus. cras enī mo:
ſuūt puluillos ſub omni cubito
requiem ſcꝫ pollicentes
manus. ꝛ faciūt ceruicalia ſub ca
pite vniuerſe etatis ad capiendas
animas. Ut caperent animas po
puli mei viuificabant aīas eorū.
pſuadentes amare voluptates.
et violabāt me ad populū meum ·
quo bruta animalia veſcūtur
ꝓpter pugillum ordei ꝛ fragmen
mortuas dicentes ſi non daꝫ quippiam in ore eorum
panis. vt interficerēt aīmas que
voce
nō moriūꝫ. et viuificarent animas
in re
q̄ nō viuunt. mentientes populo
meo credenti mendacijs. Propꝫ
deſtruendum
hoc hec dicit dñs deus. Ecce ego
ad puluillos veſtros quibus vos
liberas
capitis animas volantes · ꝛ dirū
puluillos ſcꝫ nō ꝓphetiſſas. Nolo enī mortem peccatoris ·
pam eos de brachijs veſtris. et di
liberas
mittam animas quas vos capitis
liberas
animas ad volandū. ꝛ dirumpā
quibus deceptorū capita velabanꝫ. cum vir debeat reuelata facie gloriā dñi cōtemplari
ceruicalia veſtra. ꝛ liberabo popu
lum meum de manu veſtra · neqꝫ
erūt vltra in manibus veſtris ad
id eſt predam | tunc
ꝑdandum. et ſcietis quia ego dñs
falſo timore
Pro eo ꝙ merere feciſtis cor iu
cui impoſuiſtis timorē
ſti mendaciter · quem ego nō cōtri
falſis ꝓmiſſionibus
ſtaui. ꝛ confortaſtis manus impij
penitens
vt non reuerteretur a via ſua ma
viſiones falſas
la e. viueret · propterea vana non
Nō enī voco ꝓphetias. de quibus. nō eſt augurium in iacob neqꝫ diuinatio in iſrael
videbitis · et diuinationes nō di
ſic
uinabitis amplius · et eruam po
in ipſo ope
pulum meū de manu veſtra et ſci
qui ꝑditos liberaui
etis quia ego dominus ·

Ca. XIIII.

poſt hec.
Et venerunt
nō omnes · ne omnes videantur errare
ad me viri ſeniorū
vt indicaret quare veniſſent
iſrael · et ſederunt corā me · Et fa
Nō eſt enim nature hominis etiā ſancti cordis archana cognoſcere · vn̄ de ſolo dicꝫ ſaluatore. videns aūt cogitationes eorū
ctus eſt ſermo domi ad me dicēs ·
Fili homis · viri iſti poſuerunt im
lxx · cogitationes · ſymach⁹ et theodo. ydolā
mūdicias ſuas in cordib⁹ ſuis · et
nihil de priſtinis relinquētes
ſcandalum iniquitatis ſue ſtatue
meliora deſperantes
runt cōtra faciem ſuam. Nūquid
qui taliter veniunt · | q2 ſcꝫ ꝑuerſo corde venerūt
interrogat⁹ reſpōdebo eiſ. Pro
pter hoc loq̄re eis et dices ad eos
Quaſi. nō ex perſona tua. ne leuis videretur auctoritas.
Hec dicit dominus de⁹ · Homo
nō aliarū gentiū · quarū error poteſt habere veniam.
homo de domo iſrael · qui poſue
rit immūdicias ſuas in corde ſuo
et ſcandalū iniquitatis ſue ſtatue
ſic | cū tali corde
rit cōtra faciem ſuā · et venerit ad
prophetam interrogans ꝑ eū me.
ego domin⁹ reſpondebo ei ī mul
.i. decipiaꝫ
titudie immundiciaꝝ ſuaꝝ vt ca
piaꝫ domus iſrael ī corde ſuo quo
cōfidentes
receſſerunt a me in cunctis ydolis
ſuis. Propterea dic ad domū iſra
el · Hec dicit dominus deus · Con
uertimini et recedite ab ydolis ve
ſtris · et ab vniuerſis cōtaminatio
nibus veſtris auertite facies ve
aſtrs · quia homo homo de domo
iſrael et de proſelitis quicunqꝫ ad
uena fuerit in iſrael: ſi alienat⁹ fu
erit a me. et poſuerit ydola ſua in
corde ſuo · et ſcandalū iniquitatis
ſue ſtatuerit cōtra faciem ſuam · et
venerit ad prophetam vt interro
get ꝑ eū me. ego dominus reſpon
vt auſteritate vult⁹ frōtis duricia molliaꝫ
debo ei ꝑ me. et ponam faciē me
am ſuꝑ hominē illū. ꝛ faciam eum
vt illo perdito: alij me dñm eſſe cognoſcant qui cordis archana cognoſco ·
in exemplum et in prouerbium · et
diſperdam eum de medio populi
ſic | ꝓbans corda et renes
mei. et ſcietis quia ego dominus.
pſeudo
Et propheta cū errauerit et locut⁹
nō ali⁹ | exigentib⁹ peccatis | vel decepi
fuerit verbum. ego dñs decipiā

Ca. XIIII.

In multitudie id ē ſm qd vult ꝛ credit audiat · Nō enim meretur correctionem qui nō diſcendi ſed tēptandi aīo interogat

Ut capiaꝫ. d. i. Quaſi. ꝑ ora ſcelera ñ relinquūt. ideo veritatem audire non merētur. ſed frandulento corde decipiendi ſunt vn̄ · Quid me tentatis ypocrite? et alibi. Nec ego dico vobis ī qua poteſtate hec fa.

Quia hō hō d. Scdo homo hō dicitur vt interior ꝛ exterior ſignificetur · Multi enim corporalem faciem hn̄tes diuerſarū beſtiaꝝ aſſumūt imagines. vn̄ · dñe in ciuitate tua imaginē eorū ad nihilū re. et hō cū in honore eēt nō intellexit · cō. ē. iu · i · et ſi. fa. ē ill'. Hi nō ſūt hoīes homīes. ꝫ hoīes iumēta. et in euāgelio. Genimina vipaꝝ ⁊c · nō ſunt homīes hoīes. ꝫ homīes vipe · ꝛ alibi. vulpes foueas habēt et v. c. n · et de herode dicite vulpi illi · ñ ſūt hoīes hoīes ꝫ hoīes vulpeſ. Qui vero homines hoīes ſūt ſi errauerint · ꝑ ſupplicia corriguntur vt cognoſcāt ꝙ ipſe ſit domin⁹.

Ego dñs d. p. Sicut achab rex iſrael vadens ad prelium noluit audire micheā ꝓphetam pſeudo prophetis acquieſcēs. dixitqꝫ micheas q̄ vidit dñm ſedentē in ſolio · ꝛ erroris ſpiritū vltro ſe obtuliſſe ad decipiendū regem. Dyabolus q̄ꝫ ſtat in ɔſpectu dñi. et primo ī ſubſtātiā iob. deinde in corpus ei⁹ a dño accipit poteſtatem. Balaam ariolus a dño mittiꝫ vt decipiat balach filiū ſephor. Hoc autē totū d'· ne pſeudo ꝓphetaꝝ fortitudini reputeꝫ ꝙ decipitur populus et mauult mendaciū audire q̄ꝫ veritati aurē accōmodare · ſed ire dei

Decipiam p. vn̄ · deluſores ipſe deludet. et illud. Si am

bulauerint ad me per
uerſi et ego ambula-
bo ꝯtra eos in furore
ꝑuerſo ⁊ cũ ꝑuerſo ꝑ
uerteris.
¶ Extendã ma.
Hiero. Manus dñi
ſup terram peccatricẽ
extendit vt virga vel
fortitudo panis cõte-
ratur. extenta minat
plagas nolẽte eo qui
clenat ꝑcutere pecca-
tores. ſ; extenſione ter
rere et territos conſer-
uare.
¶ Et ſi fuerint. t.
hic. Cũ abraã. yſaac.
iacob et moyſes et ce-
teri patriarche iuſti
fuerint. hoꝝ tantum
mentio fit. Diluuiuꝫ
eñ cũ terre immineret
noe differre ñ potuit.
ſ; filios q̇ forſitan vir
tutis illius erant. in ſe
minariũ hũani gene-
ris ꝯſeruatos habuit
Daniel q̃ꝫ imminẽtẽ
iudeoꝝ captiuitatem
nullis fletibus mitiga
uit. Job q̃ꝫ non ꝓpter
peccata ꝑcuſſus. ſ; ad
ꝓbationeꝫ: nec domũ
nec filios liberauit. A
lij dicũt q: hi tres vi-
ri et ꝓſpera ⁊ aduerſa
et item ꝓſpera viderũt
ideo ſimul nominatos
et ſic latenter ſignifica
ri. q: iſrael qui prius
bonis abũdauit ⁊ pᵒ
captiuitateꝫ ſuſtinuit
ad priorem felicitateꝫ
redire poſſit ſi penitu
erit.
¶ Quia nec fili.
Hiero. Si hi tres cõ
gregati nõ pñt terrã
peccatricẽ ab ira dei
ꝓtegere q̇d putant q̇
dam virtutibꝫ paren-
tum poſſe filios pecca
tores a gehenne igni-
bus liberari. nec pecca
torẽ filiũ pr̃ vel mater
liberare poterit. nec fi
lij vicia nocebũt eis. ſ;
aĩa que peccauerit
ipſa morietur. loth vxo
rem ſuã q: retro aſpe-
xit liberare nõ valuit
ſ; tm̃ filias que forſitã
ñ peccauerãt. Joſias
vir ſanctꝰ nõ ſolũ pec-
cantẽ populũ nõ libe
rauit, ſed ipſe in pecca
tis eius mortuus eſt.
Aliqñ tñ ꝓpter abraã
et dauid in poſteros
eoꝝ dñs miam ſuam
pollicetur. ſ; in eos tm̃
quoꝝ cõuerſationem

prophetã illum. et extendam ma-
ꝓphetã | Similis peccati pena conſimi
lis vt qui interrogat et qui interrogatur poꝛtꝫ
num meã ſup eum et delebo eũ
iniquitatem ſuam
vterq̃ꝫ.
de medio populi mei iſrl'. et poꝛta
bunt iniquitatem ſuã iuxta iniqui
tatem interrogantis. ſic iniquitas
occaſione eoꝝ.
prophete erit vt nõ erret vltra do-
qui ſcꝫ noluit audire verba dñi.
mus iſrael a me. neq̃ꝫ polluatur i
diuinationibus huiuſmodi.
vniuerſis ꝑuaricationibꝰ ſuis. ſed
vel ero
ſit mihi in populũ et ego ſim eis i
deum. ait dominus exercituũ. Et
factus eſt ſermo domini ad me di-
eccleſia
cens. Fili hominis. Terra cũ pec-
mandata dñi
cauerit mihi vt ꝑuaricetur preua-
aggrauando vindictam
ricans. extendam manũ meaꝫ ſup
Quattuoꝛ plagas inducit ſup terram pec
catricem. famem. gladium. peſtilentiã. beſtias
firmamentum panis
eam. et conteram virgam panis
verbi dei.
eius. et immittam in eam famẽ. et
cui contra homies et iumenta ſaluabis do
mine | rationalem | yoiotã.
interficiam de ea hominẽ et iumẽ
tũ. Et ſi fuerint tres viri iſti in me
eccleſie | eccie rectores | cõtinentes | cõiu
gati boni | quorũ iuſticia ꝑdicatur.
dio eius. noe. daniel. et iob ip
tantũ
ſi iuſticia ſua liberabunt aĩas ſu-
as ait dñs exercituũ. Quod et ſi
demões | ne tradas beſtijs. a. c. t.
beſtias peſſimas induxero ſup ter
ram vt vaſtem eam et fuerit inuiã
eo q̇ non ſit ꝑtrãſiens ꝓpter beſti
magiſtri eccleſie
as. et tres viri iſti ſi fuerint i ea. vi
uo ego dicit dñs deus. quia nec fi
bonis patribus diſſimiles | meritis ſuis et
precibꝰ | Juſticia iuſti ſup euꝫ erit. et impietas
impij. e. ſ. e.
lios nec filias liberabũt. ſꝫ ipi ſo
li liberabũtur. terra aũt deſolabit
de quo dicit. tradetur in manus gladij. et ad
mariã. tuam ipſius animã ꝑtranſibit gladius
Uel ſi gladiuꝫ induxero ſup terrã
illam. et dixero gladio tranſi ꝑ ter-
ram ⁊ interfecero hominẽ et iumẽ
tum de ea. et tres viri iſti fuerint i
medio eiꝰ. viuo ego dicit dñs ds.
non liberabũt filios neq̃ꝫ filias. ſꝫ
ipſi ſoli liberabũtur. Si aũt et pe-
Lxx. mortem. de qua. Mors peccatoꝝ peſſi
ma. et anima q̇ peccauerit ipſa morietur.
ſtilentiam immiſero ſup terrã illã

et effudero indignationẽ meã ſup
eam in ſanguine vt auferam ex ea
hominẽ et iumentũ. et noe ⁊ dani
el et iob fuerint in medio eius. vi
uo ego dicit dñs deus. quia filiuꝫ
et filiam non liberabunt. ſed ipi iu
ſticia ſua liberabũt animas ſuas.
Quoniam hec dicit dominus ds
Quaſi cũ ab his ſingulis nõ poſſit liberare
tantoꝝ viroꝝ oratio. quid ſi ſimul omnia
inducam.
Qꝫ ⁊ ſi quattuoꝛ iudicia mea peſ
hoſtium quo trucidentur | in obſidione.
a quibus fugientes in deſertis et montibꝰ
deuoꝛantur
ſima gladiũ et famem ac beſtias
que ſemꝑ famem ſequitur
vulgata editio moꝛtem.
malas et peſtilentiam immiſero i
his plagis ſimul
hieruſalem. vt interficiã de ea ho
mea clemẽtia.
minẽ et pecus. et tamen relinque
in captiuitatem
tur in ea ſaluatio educentiũ filios
enim
et filias. Ecce ipſi egredientur ad
in babylonẽ ſcꝫ
vos. ⁊ videbitis viam eoꝝ. et ad-
inuentiones eoꝝ. et cõſolabimini
ſup malo quod induxi in hieruſa-
lẽ in omnibus que importaui ſup
eam. et conſolabũtur vos cũ vide-
ritis viam eoꝝ et adinuentiones
eoꝝ. et cognoſcetis q̇ ñ fruſtra fe
cerim oia quecũq̃ꝫ feci in ea ait do
minus deus.

¶ Ca. XV.

ET factus eſt
ſermo dñi ad me di-
varijs ſimilitudinibꝰ euerſio vrbis preſigu
ratur
cens. Fili homis. quid fiet ligno
vitis ex omibꝰ lignis nemoꝛum
que ſunt inter ligna ſiluarũ? Nũ-
vite
quid tolletur de ea lignum vt fiat
opus? aut fabricabitur de ea paxil
lus vt dependeat in eo quodcũq̃ꝫ
vas? Ecce igni datum eſt in eſcam
cum malleoli exciduntur vtranq̃ꝫ. p. coꝛum.
vtranq̃ꝫ ꝑtẽ eius cõſumpſit ignis
et medietas eius redacta eſt in fa-
combuſtum
uillam. Nũquid vtile erit ad opꝰ?

merita patrũ adiuuãt
¶ Quia filium ⁊
Niſi opa et fidẽ eoꝝ
habeãt. Fruſtra ergo
dicũt iudei. pater nr̃
abraam eſt. cũ eiꝰ opa
nõ habeant. Maledi
ctus hõ qui ꝯfidit in
hoĩe. Sint ſancti: ſint
ꝓphete. legimꝰ tamen
Nolite ꝯfidere i hoĩ
bus. Et iterũ. Bonũ
eſt ꝯfidere in dño q̃ꝫ
cõfidere in hoĩe. bonũ
eſt ſperare in dño q̃ꝫ
ſpare in principibꝫ. nõ
ſeculi tm̃: ſ; eccl'aꝝ. qui
ſi iuſti fuerint: tm̃ aĩas
ſuas liberabũt. non fi
lios vl' filias quos i ec
cleſia genuerint
¶ Et conſola. v.
Cũ vos videritis ſcꝫ
me eos a plagis his li
beraſſe. vt eoꝝ ꝑuerſi
tate diſcatis merito
ſubuerſam eſſe hieru
ſalem. templũ incenſũ
populũ captiuũ. hec
de hieruſalẽ dicũtur.
cui ezechiele apd chal
deos ꝓphetãte inſta
bat captiuitas.
¶ Ca. XV.
¶ Quid fiet. l. v.
Uinea dñi ſabaoth
domus iſrael eſt. de q̃
in yſaia. plantaui vi
neam ſoreth. i. pulcrã
et electam. hac vinea
dum fructificat. nihil
in omibus lignis ꝑcio
ſius. alioquin cũ radi
ce et ꝓpaginibus igni
traditur. Alia autẽ li
gna etiã ſucciſa aliq̃ꝫ
habent vtilitatẽ
¶ Hiero. Simile in
euãgelio. Si ſal infa
tuatũ fuerit ⁊c. et ocu
lus qui totũ corpus il
luminat. ſi fuerit exce
catus audit a domio
Si lumen qd in te eſt
tenebre ſunt. ipſe. t. q.
e. Compatione eñ ꝑ
uaricatoris. et eius q̇
prius ꝯfeſſũ negat de
um liuoꝛ eſt pena eo-
rũ qui nunq̃ꝫ deũ co
gnouerũt. Ligna aũt
ſiluaꝝ ſm varietateꝫ
credentiũ i domo dei
habẽt aliq̃ꝫ vtilitatẽ
in qua nõ ſolũ ſũt va
ſa aurea et argentea.
ſed et lignea ⁊ fictilia.
¶ Hie. Poſſumꝰ vi
neam et hieruſalẽ acci
pe credentiũ multitu
dinem. que ſi priſtine
religionis culturam a
miſerit nec fruges vir

tutũ fecerit·nec vinũ qđ letificat cor hominis attulerit:eternis ignibus tra‑
detur et in nibilũ reputabitur. Seruus em̃ qui ſcit voluntatem dñi ſui et
nõ facit. v.m· Simile in euãgelio dr̃. Ego ſum vitis vera et pr̃ meꝰ agrico
la eſt· Om̃is palmes qui manet ĩ me et nõ facit fructũ:tollet eũ·⁊ qui affert
fructũ purgabit e. v.f.p.a. Si ſaluator vitis eſt et nos palmites et pr̃ agri
cola dum p̃cepta dei ſeruamꝰ ſemp extollimur.et cultura noſtra purgatio
eſt· Nõ eſt em̃ volentis n.c ſ̃ m.dei· Q̃ ſi afferentes fructũ purgamur a pa
tre vt plus afferamus
oſtenditur q: ad finẽ
⁊ fructũ plenitudinis
puenienmuſ adiutorio
dei· Palmes qui non
facit fructuʒ tollitur a
patre· ſ̃ quid poſt de
eo fiat ſcriptura nõ di
cit· Forte em̃ ſepatio
a corpe chriſti ppetuꝰ
eſt interitus·

Ca. XVI.

Et factu s eſt· Hiero· Ubi breuis
eſt ſingularũ ꝓphetia‑
rũ circumſcriptio tota
capitula ponimꝰ· q̇đ
nobis videt̃ ilico ſub
ijcientes. Hic autẽ q:
longus ad hieruſaleʒ
ſermo dirigitur vſq;
illucſcʒ Cum placatꝰ
fuero tibi ⁊c·dum im
ꝓperantur ei q̃ pecca‑
uit. neceſſe habemus
omnẽ ꝓphetiã p ptes
ponere· et ſingulis ex‑
planationes debitas
coaptare

Fili hois. Hier. Multũ ꝓdeſt peccato
rib9 ſcire quid fecerit.
vñ penitens. Am̃ ini
quitatem meã·e·c. ⁊c
Quattuor modis ac‑
cipitur hieruſalẽ. vel
quę babylonio et ro‑
mano igne ſuccenſa ẽ·
vel cęleſtis primitiuo
rũ. vel eccleſia que in‑
terp̃tatur viſio pacis
vel animę ſingulorũ:
q̃ fide cernunt deum·
Illud aũt qđ pleriq;
de cęleſti hieruſalem
interp̃tantur. eccleſia
non recipit·ne omnia
quę in p̃ſenti ꝓphetia dicũtur. ad cęleſtium fortitudinũ ruinas atq; cruci
atus et reſtitutionem ĩ priſtinũ ſtatum ſuſcipe compellamur.

Et cũ eſſet integrũ: non erat aptũ
ad opus. quantomagis cuʒ illud
ſ vel conſumpſerit.
ignis deuorauerit et combuſſerit:
nibil ex eo fiet opis· Propterea:
hęc dicit dominꝰ deus. Quomõ
lignum vitis inter ligna ſiluarum
quod dedi igni ad deuorandũ. ſic
tradam habitatores hieruſaleʒ et
ſ lxx. obfirmabo ſ incenſe vrbis·
ponã faciẽ meã ĩ eos· De igne egre
ſ hoſtilis gladius ſ qui euaſerunt.
dietur: et ignis conſumet eos. Et
ſ qui euaſeritis a pondere miſeriarũ.
ſcietis quia ego dominus·cum po
ſuero faciem meã in eos et dedero
ſ in eternam ſcʒ ſolitudinẽ. ſ Aliud eſt
terrã inuiam et deſolatã·eo q pre
enim cõtemnere quod ignores: aliud negligere
uaricatores extiterint dicit domi‑
quod colueris.
nus deus·

Ca. XVI.

Et factus eſt ſermo domi ad me
dicens. Fili homis·notas fac hie
ſ quas diſſimulat
ruſalem abomiationes ſuas et di
ſ datiui caſus vel vocatiui
ces· Hęc dicit dominꝰ deꝰ hieru
ſalem· Radix tua et generatio tua

Notas fac hieruſalem abomiationes ſuas· Sub perſona
meretricis primũ copulatę ꝯſortio viri hieruſalẽ et ortus ⁊ educatio. ⁊ pu‑
bertas et nuptię ⁊ adulterium et repudiũ· et rurſus reuocatio contexitur.
vt clementia viri atq; iudicium. et adulterę atq; meretricis ſcelera cogno‑
ſcantur.

Radix tua et. Hiero. Magna fides: grandis audacia ꝓphetarum·
Magnus eſt daniel qui ad preſbiterũ iungentem adulterio homicidium.
auſus eſt dicere. Semen chanaan et nõ iuda. cũ adhuc puer· Et yſaias q̇
clamat ad populum et principes iudeoꝝ. Audite verbũ dñi principes ſo‑
domoꝝ ⁊c. Magnus quoq; ezechiel·qui totã vrbem ignobilitatis argu‑
ens ait· Radix tua. ⁊c·

Chananea. Hiero· Quia et egipto vocatus eſt populus· ⁊ ibi mul
to tempe fuit. Cham em̃ pater chanaan princeps egiptioꝝ fuit. vel iuxta
ſcelerũ quoq; ſimilitudinem radicem hieruſalem terrę egipti eſſe dicimus:

Pater tuus amoreus. Hiero. Si hoc ad hieruſalẽ dicit̃: quę
eſt de ꝓgenie abraam yſaac ⁊ iacob et patrem habet deuʒ·quid de nobis
fiet: qui de gentilium ſordibus vocati·omnẽ maculam in lauacro ſaluato
ris amiſimus. ſi indumentũ chriſti polluimus. ⁊ in cõuiuio veſtẽ nuptialẽ
nõ habemus·ligatis itaq; pedibus et manib9 ꝓijciemur in tenebras exte‑
riores·ibi erit fletus et ſtridor dentiũ

Mater tua cethea· Hiero. q̃ ſcʒ inſanit. vel alios ĩ amentiã mittit
Om̃is em̃ qui facit peccatũ: de dyabolo natus eſt· vñ et in toto orbe huꝰ
patris antiqui famoſum eſt vocabulũ· et multos vertens in amentiã. vñ
ad hieruſalem dr̃. Audi filia ⁊ vi·⁊.i.a.t.⁊.o.p.t.⁊ domũ p̃ris tui. ⁊ conca
piſcet rex de.t.et ꝓmit
titur ei· q ſi ad veruʒ
patrem redire volue
rit. ſicut nata fuit reſti
tuatur

ſ id ẽ multo ſermone celebratus ſ ·i·loquar·
de t̃ra chananea. pater tuꝰ amor‑
ſ id ẽ que inſanit vel alios in inſaniã mittit
reus et mater tua cethea. Et quã
ſ Genitalia feminarũ in vmbilico· ſicut ſe
minarũ virorũ in lumbis eius. vñ· virtus eiꝰ
in lumbis eiꝰ et in vmbilico ventris illiꝰ
ſ De talibus parentibꝰ.
do nata es in die ortus tui: nõ eſt
† ſ Umbilicus quo ſcʒ fetus alitur in ven
tre ·ſicut arbores et virgulta p radices humo
preciſus vmbilicꝰ tuus·et ĩ aqua
re terre nutriũtur occulto
non es lota in ſalutem. nec ſale ſal
ſ Etiam ſaluator pannis infantie inuolutus
eſt: et omis qui naſcitur ꝓtectione dei indiget.
ſ q: ſ deo
lita nec inuoluta pannis. Nõ pe
offenſo ſ Lxx. tuus.
percit ſup te oculus meus vt face
ſ ſaltẽ ſ quattuor
ret tibi vnũ de his miſertus tui· ſʒ
ſ ꝓ iniquitate tua † ſ oremus ne ꝓ iniquitate
abijciamur ſup fa.t· vbi lata et ſpacioſa via ẽ
q̃ ducit ad mortem·
proiecta es ſup faciem terrę in ab
iectione animę tuę: in die qua na‑
† ſ Notandũ aũt q nullus q̃n naſcitur cõmit
tere quicq; actuale poteſt: niſi lauacri tempore
quãdo ſapiens generatio fide credẽtis aſſumi
tur ſ tamen ſ reã, ſcʒ mortaliũ criminuũ
ta es· Tranſiens aũt p te·vidi te
† ſ vocaui ſcʒ tribuens penitẽtiã
conculcari in ſanguine tuo· Et di
ſ q̃uis † ſ conuerſa.
xi tibi cũ eſſes in ſanguie tuo. Ui
ſ q̃uis
ue. Dixi inq; tibi in ſanguine tuo.
ſ omniũ rerum abũdantia ſ quaſi bendi
ctione iacob· de quo· Ecce odor filij mei ſicut
o·a·p·
Uiue. multiplicatã quaſi germẽ
agri dedi te· et multiplicata es. et

Et quãdo na. Signat q nõ ſtatim
legem accepit. nec abſ
ciſa fuerit exordia pu
dendę natiuitatis· q:
prius gentiliter vixit·

In die ortus. Hiero, Naturale eſt
ortis infantibuſ. ꝓmo
vmbilicum p̃cidi· de
inde ad diluendũ ſan
guinem aqua lauari.
tercio humorem pu
lorũ ſale ſiccari· quar
to tenera corpora pã‑
nis aſtrĩgi ne defluãt·
vel deprauentur. vñ
barbaroꝝ corpora ro
manis ſunt rectiora·
vſq; ad ſcđm em̃ ⁊ ter
cium annũ ſemp pan
nis inuoluũtur· Sed
nihil hoꝝ hieruſalem
habuit.

Non ẽ pre·v.t. Hiero· Lxx· Non alli
gauerunt ma.tu. Ma
ter diligens ſtatim vt
nata fuerit infantula
mamillas eiꝰ ligat vt
a tenero tumere deſi
ſtant et virginalẽ pul
critudinem cuſtodiãt
cũ ad pubertatem ve
nerit dr̃ ei. Nunquid
obliuiſcetur ſpõſa or
natus ſui. faſcię pecto
ralis ſuę.

Nõ eſt p̃ciſus Lxx. Nõ alligauerũt
mamillas tuas. Ha
bet ſcriptura hãc con
ſuetudineʒ vt pro corde pectuſculum ⁊ pecꝰ ⁊ mamillas ponat pro loco‑
rum congruẽtia. Sacerdos de cuiꝰ ore doctrinam ⁊ legem requirunt: acci
pit pectuſculum. Johãnes ſupra pectus domini ſapientiam hauſturus re
cumbit.

In aqua nõ es lo. Hiero. Cruenta infantium naſcentiũ corpora:
ſtatim lauantur. Generatio quoq; ſpũalis lauacro indiget ſpũali· Nullꝰ
em̃ mundus nec infans vnius diei· vñ· In iniquitatibus cõceptus ſum·et
in p.c.m·m.m. Secũda natiuitas ſoluit primã. vñ· Niſi quis renatus fue
rit ex aqua et ſpũſancto. ⁊c·

In ſalutem· Sunt enim lauacra gentilium·hereticorum. ſed non la
uant in ſalutem. In eccleſia quoq; qui non plena fide baptiſmum accipi
unt: aquam accipiunt nõ ſpm̃.

Nec ſale ſallita. Solent infantiũ tenera corpora: dum adhuc vte
ri calorem retinent ſale contingi. vt ſiccentur ⁊ ſtringantur· Sed hieruſalẽ
de malis parentib9 nata nihil ſaporis nihil diligẽtię ꝯſecuta eſt· Renatis
autẽ in chriſto dicitur. Uos eſtis ſal terrę. Et ap̃lus. Sit ſermo veſter in
grã ſale conditus. vnde et vulgo. ſapientes ſalſi: inſipientes inſulſi dicunt̃
Omne quoq; ſacrificium conditur ſale· Qui hoc ſale conditus fuerit· vl
tra non dicit. Putruerunt ⁊.c.ſ.c.m. Ipſe ſal dicitur quo terrena et infer

na atq; celeſtia ſalliuntur. vnde. Gloria in excelſis deo. et in terra pax hoibus bone voluntatis.

¶ Et eras nuda. Hiero. nõ ꝓtecta ſcʒ dei auxilio. Si quis chriſti non habet indumentũ: nudus eſt. qui nõ eſt indutus viſcera miſericordie. bonitatis. humilitatis. pudicicie. manſuetudinis. patientie. iacet ſup faciẽ terre. et pulcritudo eius ↄfuſione et nuditate turpatur.

¶ Tempus amãtiũ. Hiero. Poteſt tempus amantiũ abrae yſaac ⁊ iacob intelligi. quando eis ꝓmiſit dñs poſt egiptiam ſeruitutem populũ ſuũ liberandum.

¶ Amantium. qḋ de hieruſalẽ dr. ad noſtram aĩam referam⁹. que q̃diu in infantia ↄſtituta ẽ: peccato caret. Cũ aũt etatis eius temp⁹ aduenerit. multi ſũt amatores demonum. hereticoꝝ. puerſoꝝq; dogmatum. q̃ ad eam cupiunt declinare. qui ꝓtectiõe domini repellũtur. vt nõ ſatellites dyaboli. ſed miniſtros ſaluatoris ſuſcipiat.

¶ Expãdi. a. Lxx. Expandi alas. vnde. Expandit alas ſuas. ⁊. a. e. a. p. i. h. ſ. et alibi. Quotiẽs volui cõgregare filios tuos ꝛc.

¶ Ignomiam genitalem ſcʒ. Inboneſta eñ noſtra maiori honore circũdamus. vñ Beati quorum remiſſe ſunt iniq̃tates ⁊ q. t. ſ. p. que cham nõ ꝓtexit in patre. et eterna maledictiõe damnatur.

¶ Iuraui tibi. Hiero⁹. Iuxta illud. Iurauit dñs ⁊ n. p. e. tu es ſ. i. ſ. o. m. Et omnis controuerſie inter hoies finis eſt iuramẽtum. In tp̃e igitur nuptiaꝝ iuramentũ dei iſrael accepit ꝓ munere dotali.

† ſ vt poſſes dicere. Introduxit me rex in cubiculũ ſuum

grandis effecta. et †ingreſſa es ⁊ ꝑ

ſ tẽpus pubertatis ſ ornatum

ueniſti ad mundum muliebrem:

ſ boneſte adoleſcentularũ maturitas indicat

Ubera tua intumuerunt. et pilus

ſ q̃uis nubilis:

tuus germinauit. et eras nuda et

† ſ Magna clementia peccantẽ rurſus inuiſit.

confuſione plena. †et trãſiui ꝑ te ⁊

| ſ qñ marito poteras ſociari.

vidi te. et ecce tempus tuũ |temp⁹

ſ dei. ſ. ſ miſertus tui.

amantium. Et expandi amictum

ſ nudam

meũ ſup te. et opui ignominiã tuã

ſ ideo

Et iuraui tibi. et ingreſſus ſum pa

ſ vt mihi potius q̃ ceteris iungaris amatoribus

ctum tecum ait dominus deus. Et

ſ meo cõiugio copulata | ſ ideo † ſ vñ yſaias Si abluerit domin⁹ ſordes filiarũ ſyon et ſanguinem hieruſalẽ lauerit ſ baptiſmatis

facta es mihi. |et† laui te aqua. et

ſ ſicut emorroyſſam lauit.

emundaui ſanguinem tuum ex te:

ſ Non ſufficit aqua lauare et mundare ſãguinẽ. † ſ Lxx. varijs ſ quod mulieri nõ viro conuenit.

et vnxi te oleo. ⁊ veſtiui te †diſcolo

ſ vñ. calciati pedes in ꝑparatiõe. e. p.

rib⁹. et calciaui te iacincto. et cin-

† ſ Lxx. tricapti. quod nomen et ipſi finxerũt. ſicut ſepe nouis rebus noua fingũtur nomina q̃ſcʒ piloꝝ tenuitatem habere credantur

xi te byſſo. et indui te †ſubtilibus.

| ſ Generale: cuius quaſi ſpecies ſupponit

et ornaui te |ornamento. Et dedi

¶ Et vnxi te oleo. Hiero. Sicut ſamaritanus. i. cuſtos qui ĩ ſemineciꝰ vulnera infudit oleum ⁊ vinũ. dñs noſter oleo vnctus eſt. nõ ꝙ dolorem vulneꝝ mitigaret ſed leticiam tribueret. vñ. vnxit te deus. d. t. o. l. p. c. t. Habent et demones ſimulati olei lenitatem dulcia ꝑ hereticos pollicentes. que in amaritudinem vertũtur. vñ. Oleum aũt peccatoris non ĩ. c. m. Ab vnctione vnctus id ẽ chriſtus dr. Vide ergo quantũ hieruſalẽ pfecerit que vncta oleo ſpũali chriſti nomen accepat. vñ de abraam. Nolite tãgere chriſtos meos.

¶ Et veſtiui te diſ. Hiero. varijs ceremonijs legis ſm. lxx. quibus intenta ydola fugeret. hec ſunt varia veſtimenta ioſeph. quib⁹ niſi prius nudaſſent fratres: eum nõ vendidiſſent. de quib⁹. Aſtitit regina a dextris tuis in. v. d. c. v. vñ. Induite nouũ hoiem ꝛc. et alibi. Induimini ǧ viſcerib⁹ mie. bonitatis. humilitatis. manſuetudinis. patientie. quid hac varietate pulcrius? Pontifex quoq; ſemel in anno ſanctaſanctoꝝ ingreſſurus: varijs veſtibus vtebatur. Siquidem diuitie hanc varietatem veſtiũ non faciunt. ſed ſanctitas et virtutũ diuerſitas. alioqꝫin pharao et nabuchodonoſor hec veſtimenta habuiſſe ſcriberentur et nõ ioſeph peregrini ⁊ paſtoris filius

¶ Et calciaui te ia. Hiero. Filo diſertiſſimus iudeoꝝ iacinctum ĩ veſtibus pontificis aeri compat. in quo celeſtia ſignificari putat. nec pri⁹ calciatur q̃ʒ aqua lauetur. vñ et aplis q̇b⁹ ꝓcipitur excutere puluerem de pedib⁹ ſuis: lauantur pedes. Et in canticis. Laui pedes meos: quomõ. i. i.

Moyſi quoq; et ieſu naue ꝓcipitur, vt ſoluant calciamenta. quia locus in quo ſtant ſanctus eſt. vt cũ loti fuerint pedes et ipſi omni ſorde purgati: iacincto calciati. qui eſt aerei coloris gradiantur obuiam dño in aera ⁊ feſtinent ad celeſtia regna.

¶ Cinxi te. b. Hiero. de qua in veſte pontificis tenuiſſima fila texunt. De qua in ꝓuerbijs. mulier duas clamides facit. p̃ſentis ſcʒ ſeculi ⁊ futuri Byſſo accingũtur renes quotiens pinguia libidinis incentiua extenuãda ſunt. vñ apſus. State ergo ſuccincti lumbos veſtros ꝛc. et dñs in euangelio. Sint lũbi vrĩ. p. ⁊ l. a. ĩ ma. v. Niſi enim lumboꝝ fluenta aſtrĩgamus: lucernas ĩ manib⁹ hẽre nõ poſſumus Et dñs ad iob. Accinge ſicut vir lũbos tuos. Agnum ↄmeſturi calciati pedes: tenentes baculũ: ſtantes in euãgelij veritate ⁊ ad ſanguinẽ chriſti ꝑparati: lũbos ſuccinctos hẽre dicũtur. Qua zona mortificante lumbos. helias q̃ʒ et iohãnes baptiſta accingũtur. de q̇bus. Lumbi mei impleti ſũt illuſionibus.

ſ bona opera.

armillas in manibus tuis. et tor-

quem circa collum tuũ. et dedi in

| ſ ſup nares tuas | ſ Ne audias iudiciũ ſanguinis. ne inuidis vel detractoribus miſcearis

aurẽ ſup |os tuũ. et |circulos au

| ſ omnipotentis dei nomen. vñ. Signatum eſt ſuper nos. l. v. t. d. De hac corona dicit apoſtolus. repoſita eſt mihi corona iuſticie. | ſ vel

rib⁹ tuis. |et coronam |decoris ĩ

decoram. ſ ſapientia

capite tuo. Et ornata es auro et

ſ eloquẽtia ſ | ſ ne grauaret decor coniugis graui pallio | iuxta ſymachũ quod ſupra ſubtile. hic polimitũ.

argento |et veſtita es byſſo. et |po

| ſ Poſt veſtimenta cibos ꝓcurat. ſ De qua. Niſi granum frumẽti. c. i. t.

limito. et multis coloribus. |Si-

| ſ ſpũſſancti dona dulcia | ſ patris gratiam que laſſos ſuſtentat et reficit. lumen nutrit vñ lucerne accendũtur in tabernaculo dei

milam ⁊ | mel ⁊ |oleum comediſti

ſ ſic ſ tali cibo ſ ponderoſe. ſ vt

et decora facta es vehementer ni-

nihil poſſit addi. | ſ poſt. | ſ his donis. † ſ q̃ ciuitas magni regis. de quo. Deus iudiciũ tuũ r. d. et. i. t. f. r. et alibi. Aſtitit regina a. d. t. in. v. d. c. v.

mis. |Et |profeciſti †in regnum. et

ſ vt de te omnes gentes loquerent

egreſſum eſt nomen tuũ in gentes

ſ quam dedi

ꝓpter ſpeciem tuaʒ. quia perfecta

| ſ mea largitate. Niſi enim dñs edificauerit domũ. i. v. l. q. e. e. Niſi dñs cuſtodierit ciuitatẽ f. v. q. c. | ſ nõ tuo

eras in |decore |meo quem poſue

ram ſuper te dicit dominus deus

¶ Et idui te ſub. tenuiſſimi ſcʒ. Et pulcre. q2 incraſſatũ erat cor populi. vñ ĩ libro ſapie. Spũs ſapĩe tenuis: et immutabilis dr. et panis angeloꝝ id ẽ mãna: tenuiſſimũ fuiſſe memorat.

¶ Et torquem c. c. Hiero. Puto hic torquem appellari ex varijs gemmis in pectus mulierũ monile deſcẽdens q̇ eſt ornat⁹ pulcerrimus feminaꝝ

¶ Et dedi inau. Circulos ſcʒ inaurib⁹ ſimiles qui ſolẽt a frõte mulieris pendere ⁊ naribus vel ori imminere. Inaures ꝑ ſimilitudine vocat vt ſcʒ chriſti bonus odor ſumus deo. ſecure dicat

¶ Et coronam deco. Hiero. Nomen ſcʒ dei omnipotentis qḋ quattuor litteris ſcribitur et apud iudeos ineffabile dicitur. quod erat in lamina aurea ſuper caput ſacerdotis. quia nomen eius nõ poteſt dici. cuius maieſtatem etiam gentilitas nõ ignorat. vnde in athenienſium ara ſcribebatur ignoto deo

¶ Similam et mel et oleũ. Hieronimus. vt comedat hieruſalem vel ꝑ partes vt pleriq; putant. vel cõmixtione trium dulciorẽ panem qui de celo deſcen. et ſub tribus nominib⁹ vt quidam putant ſacramentum ſignat trinitatis. non ꝙ alia et alia ſubſtantia ſit. ſed diuerſis ſimile et mellis et olei nominibus: patris et filij et ſpirituſſancti vna dulcedo monſtratur.

¶ Et ꝓfeciſti in regnũ. Hoc in. lxx. non habetur: quia alexandrie ĩ grecum ſermonem ſcripturas ex hebraica veritate vertentes timuerũt hoc edere. ne regem egipti viderentur offendere: ſi dicerent a deo regnum iſrael debitum eſſe. Solos tantum moyſi libros magis eruditi ab eis tranſlatos putant.

¶ Hieronim⁹. Quod de hieruſalem dicimus: ne in ſingulis habeamus: ⁊ tedium lectoribus ingeramus: ad eccleſiam ſemel referamus. Si enim iuxta apſm. hieruſalem mater noſtra eſt: et mater noſtra eccleſia eſt. et hieruſalem eccleſia eſt.

¶ Perfecta eras in decore meo. Nõ eſt volentis neq;. c. ſm. d.

Cū omnia fecerimus: dicamus quia ſerui inutiles ſumus. que debuimus facere fecim⁹. nō ꝙ ex beneficio dei liberū tollamus arbitriū. ſed ipſa libertas dn̄m debeat habere adiutorem.

¶ In pulcritu. t. Hiero. Demones ſolitos ꝯtemnunt cibos. ꝑegrina deſiderant alimenta. vn̄. Eſce ei⁹ electe. Nō vult quēlibet recipere. Saulem regem electū a domino iudam apl'm feſtinat ſupplātare. nō ergo ꝯfidamus ī pulcritudine noſtra.

¶ In pulcritu. t. Nō dei liberalitatem putemus eſſe noſtraȝ virtutem. vn̄. Ne glorieris in craſtinū. Neſcis enim quid ventura. p. d.

¶ Ut eius fiereſ. non dei eſſes: ſed eius a quo pollueris. qui cuncta recipit vicia et diuerſoꝝ peccatorum ſpiritū tranſeuntē ſuo ſuſcipit gremio et diuaricat pedes ſuos oī tranſeūti hic effundit fornicationē ſuam. et eius incipit ſuſtinere dominatū: cuius ſpes extiterit

¶ Hinc inde cō. Hiero. Noſtra quoqȝ hieruſalē que dr̄ viſio pacis ab hereticis ſcinditur. quādo vnū ⁊ alteꝝ teſtimoniū de ꝓprijs carpentes locis conantur aſſuere his: quib⁹ nequiunt coaptari. vn̄ ſupra. ve his qui ꝯſuunt ceruicalia ſub omī cubito man⁹ qđ ꝓhibēs dominus ait. Nemo aſſumit cōmixturā panni rudis ⁊c. nec mittit vinū nouum in. v. v. hoc faciunt naçarei. qui veteris legis obſeruantiā euāgelice gratie coaptarunt.

¶ Et tuliſti. v. d. Dominus ꝑcepit vt fierent thuribula. fiale cādelabra. archa teſtamenti. cūcta vel aurea vel deaurata. et alia ex argento. q̄ oīa ꝯſlauit hieruſalem et vertit in ydola belis. ſiue baalis. chamos. aſtaroth. melchon.

ſ Grande diſcrimen nō in dei clementia: ſed ī ſuo decore confidere. quanto quiſqȝ ſublimior tanto magis timeat

Et habens fiduciam in pulchritudine tua: fornicata es in nomie
ſ ideo

tuo. et expoſuiſti fornicationē tuā
ſ nō dei.

omni tranſeunti vt eius fieres. Et
ſ de hieruſalem ſic poteſt accipi omnia ſcȝ ꝑcepta legis et diuitias et omnium rerum abundantiam ydolis deputauit ſ que dedi tibi

ſumēs de veſtimētis meis feciſti
ſ aliꝭ ydola

tibi excelſa hinc inde cōſuta. et for
ſ ab alijs gentibus. Que enim a principio ydolis ſeruierūt minus ree ſunt

nicata es ſuꝑ eis. ſicut nō ē factū

neqȝ futurū eſt. Et tuliſti vaſa de

coris tui de auro meo et argento
ſ Nos vnum habemus virū et vnam veneramur imaginē inuiſibilis. ſ. et omnipotentis dei

meo q̄ dedi tibi. et feciſti tibi imagines maſculinas. et fornicata es

in eis. Et ſumpſiſti veſtimenta tua
ſ vel operuiſti illas

multicoloria. et veſtita es eis. Et
ſ vt ſupra ſ nō tuum ſ aliꝭ incenſum. de quo Dirigatur oratio mea ſicut. i. i. c. t.

oleum meum ⁊ thimiama meum
ſ Lxx. panes ꝓpoſitōnis ſcȝ quos deo iubemur offerre.

poſuiſti coram eis. et panē meuȝ
ſ ſcripturarum ſenſum puriſſimū:

quē dedi tibi ſimilam ⁊ oleum ⁊
ſ Quod guſtauit ionathas et illuminati ſunt oculi eius et cōfortatus eſt

mel quibus enutriui te poſuiſti in
ſ ydolorum ſ ydolis

cōſpectu eoꝝ ī odorem ſuauitatis
ſ iſtud aliud.

Et factum eſt ait dn̄s deus. et tuliſti filios tuos et filias tuas. quas
ſ De quib⁹ dicit. Filios enutriui et exaltaui. i. a. ſ. m.

generaſti mihi. ⁊ immolaſti eis ad

¶ Hieronim⁹ Spūaliter de auro et argento ſanctaꝝ ſcripturaruȝ ydola facimus. quādo gratiam ſenſus ⁊ eloquentie heretica prauitate corrumpimus et os noſtrū in celū ponim⁹. Et feciſti tibi. i. m. in quib⁹ omēs heretici fornicantur. dum quiſqȝ putat robuſtiſſima q̄ fingit. q̄ nulla poſſūt oppugnatione ſuberti. de quib⁹ dr̄. Dn̄e in ciuitate tua imagines eoꝝ diſſipabis. et alibi. verūtamen in imagine. p. h.

¶ Imagines ſcȝ vt omnē cultū quem acceꝑat ad vtendum in blaſphemiam verteret.

¶ Et ſūpſiſti. v. t. Nos quoqȝ idem facimus. quotiēs temꝑantia. prudentia. fortitudine. iuſticia et alijs virtutibus hereticam circūdamus prauitatem. et ſic ſimplices decipimus vt videntes mella virtutum viciorum venena non caueant.

¶ Simila et oleū et mel. Hec poſuit miſera hieruſalem in ꝯſpectu ydoloꝝ ſuorum. que natura dulcia ſunt atqȝ ſuauiſſima. ſed dum offeruntur ydolis et falſis doctrinis: fiunt amara.

¶ Et tuliſti fi. tu. Hiero. Noſtra quoqȝ hieruſalem heretica prauitate ſupplantata tollit filios ſuos qui robuſtiores ī fide ſunt. et filias adhuc ſcȝ ī fide infirmas. aut filios q̄ miſtica cognoſcūt. filias que ſimplicem ſequūtur hiſtoriā et tradit demonib⁹ deuorandos. et cū interficit. viuificare ſe credit et placare ſymulacra. que eoꝝ occaſiōe ſaturantur

devorandum. Nūquid parua eſt
ſ Lxx. tuos: quos ſcȝ de fornicatōe generaſti

fornicatio tua: Immolaſti filios
vn̄ filius meus primogenit⁹ iſrael.

meos. et dediſti illos conſecrans

eis. Et poſt omnes abominationeſ

tuas et fornicationes nō es recor

data dieꝝ adoleſcentie tue. quādo
ſ et te operui

eras nuda et cōfuſione plena. cō
ſ et laui et copulaui te mihi

culcata ī ſanguine tuo. Et accidit
ſ duplex maledictio. vn̄ iohānes. ve ſuꝑ omnes habitatores terre.

poſt omnem maliciā tuam. ve ve
ſ quaſi meretrix

tibi ait dn̄s deus. Et edificaſti ti
ſ Hec omnia de ſingulis poſſunt intelligi ſi vicijs paruerint

bi lupanar. et feciſti tibi proſtibu
ſ Lata eni et ſpacioſa via q̄ ducit ad mortē
ſ omibus cōmunis. ſ vt nulla peccati genera derelinquat

lum in cunctis plateis. Ad omne
ſ quo ſignificetur locus fornicatōis

caput vie edificaſti ſignū proſtitu

tionis tue. ⁊ abominabilem feciſti
ſ anime ſcȝ queȝ a deo ſortita ſ vel diuaricaſti. ſ ſuppeditādo temptatōnib⁹ viciorum.

decorem tuū. Et diuiſiſti pedes

tuos omni tranſeunti. et multipli

caſti omnes fornicationes tuas.
ſ gentilib⁹

Et fornicata es cū filijs egipti vici

nis tuis magnaꝝ carnium. et mul
ſ turpitudine ſuperans eos.
ſ Quaſi ideo feciſti

tiplicaſti fornicationē tuā ad irri
ſ vel extendi

tandū me. Ecce ego extendam ma
ſ corrigendam ſ hinc conſtat iudeos legis obſeruantiam amiſiſſe. ſ vel ius tuum.

nū meā ſuꝑ te et auferā iuſtifica
ſ nō meam ſ auferetur a vobis regnū dei.
ſ vrbes vel opida paleſtine

tionē tuā Et dabo te ī aīas odiē

¶ Unde. Immolauerūt filios ſuos et fi. ſ. d. et alibi. Effuderūt ſanguinem filioꝝ. ſ. et f. ſ. q. ſ. ⁊c.

¶ Et dediſti. il. Symach⁹ et theodocio trāſtuliſti Ethnicē p ignem. vel puros tranſferūt. vel ad ultos tranſire compellūt.

¶ Et edificaſti. t. Deſcribit hieruſalem ſub ꝑſona mulieris q̄ poſt multa mariti beneficia fornicata a viro recedit. Sic enim a deo recedens adheret ydolis.

¶ Lupanar. Libera fronte delinquens vn̄. peccator cum venerit in ꝓfundum. c.

¶ Egipti viciniſ. Hiero. Un̄ ſanctus paruulaꝝ carnium dr̄ que in eo quotidie decreſcant et ꝑ virtutes tenuate: non dicitur caro ſed ſpiritus. vn̄. Sitiuit ad te de⁹ aīa mea. q. m. t. c. m. In de corinthius fornicator traditur in interitum carnis vt ſpirit⁹ ſaluetur. de hac carne dr̄. Omnis caro fenuȝ et. o. g. e. q. f. f. ⁊c. De hac dicit apl's. Caro et ſanguis regnū dei nō poſſidebūt. In geneſi quoqȝ dr̄. Non ꝑmanebit ſpūs meus ī hoībus: qm̄ caro ſūt. Qui in hac carne ſunt: deo placere nō poſſunt. Alia eſt caro ſanctoꝝ. de qua dr̄. videbit omīs caro ſ. d.

¶ Egiptij dicitur magnaꝝ carniū vel ob turpitudinis magnitudinem. vel ob peccatorum deformitatem.

¶ Extendam manum meam vt peccata tua puniendo viſitē. vn̄ Uiſitabo in virga iniquitates eoꝝ. Et notandum ꝙ manus dei ad ꝓbationem mittitur. ad penas peccantium extenditur. vnde ī iob. Mitte manum tuam ⁊c.

¶ Hiero. Noſtra quoqȝ hieruſalē ſi ꝓterierit ceremonias dei: et extenta fuerit manus eius ſuꝑ eam ablata legis obſeruantia traditur filiabus paleſtine: non filijs. Neqȝ enī prius fortiorib⁹ ſupplicijs tradimur. ſed iuxta peccatoꝝ qualitatem minorib⁹. vt correcti ī minoribus: maiora cruciatuuȝ tormenta vitemus. philiſtijm id eſt paleſtini: prima litteraꝝ ꝑte mutata.

interp̄tatur cadentes poculo siue factura. p quod significatur nos traden
dos aduersarijs potestatib9. que biberūt de calice babylonis. ⁊ corruerūt
quoꝝ opa puersa sunt. tantaq3 misere hierusalem erit correctio et ignomi
nia vt erubescant etiam demones in nostroꝝ magnitudine peccatorū.

Et fornicata es i filijs assirioꝝ. Palestina, vicina egipto est.
vñ dñs ad abraam.
Dabo tibi omnē ter
raz a fluuio egipti vs
q3 ad flumen magnū
eufraten. vt .s. ex vna
pte egiptios. ex altera
habeat assyrios. cū q̇
bus in posteriorib9 dr
fornicata

Et fornicata e.
Scdm tropologiam
ab alijs ad alia pecca
ta sepe transimus. et
nec sic satiamur. sed q̄
si longo fune et corri
gia vitule peccata tra
himus. et multiplica
mus fornicationē no
strā in terra chanaam
q̄ interp̄tatur fluctua
tio: cū chaldeis: qui ⁊
ipsi nobiscū sonāt q̄si
demonia. et pedes ha
bem9 i salo. nec vnq3
dicere possum9. statu
it supra petraz pedes
meos ⁊c. Hereticorū
quoq3 prauitatibus
subijcimur. q̇ habent
similitudinē demonū
vel ipsis demonibus
De q̇bus dicit apłus
Nō est nob colluncta
tio aduersus. c. ⁊ .s. ⁊c.

Hiero. Moraliter
hoc ad omnē animaz
pōt referri. que relicto
cultu dei. vicijs se lu
xurieq3 pmittit. nec in
seculari vita quam se
quitur feliciter agit.
sed et mundi ⁊ religio
nis diuitias pdit et se
vltro amatorib9 inge
rit. Est et alia fornica
tio spūalis quādo de
serentes ecclesiam. he
reticis iungimur. et lu
panar nostrū i capite
omnium viaꝝ edifica
mus. quib9 dr. State
in vijs ⁊ querite semi
tas dñi sempiternas.
et videte q̄ sit via bo
na et ambulate in ea.
moysi scz iesu. iudicū.
et regum libris. ysaie
quoq3 et hieremie et
alijs pphetis. in omi
bus viaꝝ pncipijs fa
bricat lupanar suū: q̇
doctrine testimonijs
male abutit' dicens.
hoc ait ysaias. h' osee.
hoc moyses. hoc da
niel. Et pulcre nō in medijs vijs. nec in viaꝝ terminis ponit lupanar: sed
in principio. Si enī ad scientiam et pfunda venerit libroꝝ: errare nō pote
rit. Excelsum q3 suū vel basim facit in omī platea. ethnicoꝝ se ⁊ impiorū

vel palestinorū.
tiū te. filiarū palestiaꝝ: que erube
sicut cū egiptijs: qui et ipsi vicini tui
scūt i via tua scelerata. Et fornica
Ideo vtrisq3 traditi sunt. quia vtrorumq3 symulacra coluerūt.
ta es in filijs assirioꝝ: eo q nec
dum fueris expleta. et postq3 for
vel satiata
nicata es nec sic es sedata. Et mul
Ingredientes enim chaldeaz q̄ est terra chanaam imitati sunt errores eorū: quorum imperio subiacebāt
tiplicasti fornicationem tuā in ter
ra chanaam cum chaldeis et nec
medicamine. Quasi. quid vltra debui facere tibi. vñ osee. Quid faciam tibi effraim quid faciā tibi iuda
sic satiata es. In quo mundabo
cor tuum ait dñs deus. cū facias
predicta. scz
omīa hec opera mulieris meretri
cis ⁊ procacis. Quia fabricasti lu
Quasi. nō in occulto: sz tota libertate ydola coluisti.
panar tuum in capite omnis vie
Lxx. basim. aram scz
et excelsum tuū fecisti in omni pla
vel facis. alias facies. callida
tea. Nec facta es quasi meretrix fa
difficilis scz roganti. vt magis facilius largiretur
stidio augēs p̄cium. sed quasi mu
lier adultera. que sup virum suuz
gratis sibi
inducit alienos. Omnibus mere
tricibus dant' mercedes. tu aūt de
bona q̄ tibi dederam demonib9. ydolis. vñ in osee. Hec nō cognouit q2 ego dedi ei triticum et vinū et oleum et argentum multiplicaui ei
disti mercedem cūctis amatorib9
tuis. et dona donabas eis vt in
trarent ad te vndiq3 ad fornican
dum tecum. Factumq3 est in te cō
tra cōsuetudinem mulierum i for
nicationibus tuis. et post te non
q̄ tibi competur
erit fornicatio. In eo enim q de
quod alie nō faciūt quod alie faciūt
disti mercedes. et mercedes nō ac
cepisti. factum est in te contrariuz.
quia scz p̄dicta fecisti. q̄ fecisti et que passura sis
Propterea meretrix audi verbū

lasciuie vicijsq3 pmiscēs etiam inter ipsos hereticos. cū ab eis fuerit detur
pata. nō hīs gratiā. sed ꝯtemptui patens. q2 facilis fidei pdidit castitatē

Nec facta es. Lxx. nō fuisti q̄si meretrix ꝯgregās mercedes. Quasi
Dedisti que accipe debueras. Demonū enim quos colis: nō ptegeris au
xilio varijs oppressa calamitatib9.

primū fundamēta historie iaciam9
domini. Hec dicit dominus de9.
a te vt dares q̄ accipe debueras quos acceperas a me.
Quia effusum est es tuum. et re
uelata est ignominia tua in forni
cationibus tuis sup amatores tu
os. et sup ydola abominationum
quem imolasti demonijs. bonarū cogitationū quas interficit qui ad mala opera inclinat
tuaꝝ i sanguine filiorum tuorū
quos dedisti eis. ecce ego congre
gabo omnes amatores tuos q̇b9
cōmixta es. et omnes quos dilexi
sti cū vniuersis quos oderas. Et
cōgregabo eos super te vndiq3. et
lege adulterarū.
nudabo ignominiam tuā corā eis
genitalia.
Et videbunt omnē turpitudinem
tuam. et iudicabo te iudicijs adul
terarū. et effundentiū sanguinem.
Magnus est furor viri cōtra adulterā et nullo pōt precio redimi
Et dabo te in sanguinem furoris
et zeli. ⁊ dabo te in manus eorum
seminariū fornicationis
et destruent lupanar tuū. et demo
lientur pstibulum tuum. Et denu
dabūt te vestimentis tuis. et aufe
rent vasa decoris tui. Et derelin
quent te nudam plenāq3 ignomia
⁊ adducent sup te multitudinem.
Sic omnes cōmuniter solent adulteram lapidare.
Et lapidabūt te lapidibus. ⁊ truci
dabunt te gladijs suis. ⁊ cōburēt
domus tuas igni. ⁊ faciēt in te iu
vt similia timeāt ciuitatum
dicia in oculis mulieꝝ plurimaꝝ.
sic Quasi. etiam iratus et vlciscens miserere. Ipsa pena tibi pruideo. q2 sic desines. f.
Et desines fornicari. et mercedes
amatoribus cū te amare desidero.
vltra nō dabis. Et requiescet indi

Omibus me.
Hiero9. Hec q3 ad
ecclesiā et ad aīas fide
lium sunt referenda. q̄
munera maritalia: au
rum scz in sensu. argē
tum in eloquentia. et
vestes quib9 turpitu
do nostra atq3 fedi
tas velatur. dāt ama
toribus suis. i. demo
nibus. vel puersorum
dogmatū doctoribus
quando asserūt nihil
nocere luxuriam. ⁊ cor
poris genitalia natu
raliter coitum poscere
cibis oīmbus indiffe
renter vti et hui9mōi.

Donabis eis
vt in. a. t. v. a. f. Hie.
Omē gen9 pcti signi
cat. ne putet' vno ꝯtē
ta. sed semper peccan
di famem sustineat. et
ꝯtra iura nature oīb9
membris turpata vs
q3 ad verticem pollu
atur.

Quia effusū ē
Hiero. Scdm tropo
logiam. oīs anima
a dño accipit pecuni
am spūalem. vñ. vni
dedit. v. talenta. alij
duo. alij vero vnum.
Sed si neglig̃ēter ege
rit reuelatur ignomia
hierusalez: amatorib9
demonibus scz in die
iudicij vel in tempore
penitentie quādo cor
ripiūtur. et prius sol9
de9 cernit occulta. vñ.
Et pr qui videt in ab
scondito reddet tibi.
Et alibi. Scrutās cor
da et renes deus. Cū
aūt fuerit impletū: ni
hil opertū qd nō reue
letur. et illud. Nolite
ante tempus iudicare
quoadusq3 veniat do
minus. q̇ ⁊ illumiabit
abscōdita tenebrarū:
m. ⁊. c. c. Et cū correcō
nis tēpus aduenerit.
tunc illud osee imple
bitur. Circūdederunt
eū cogitationes sue. et
illud. Inter se cogita
tionib9 accusantibus
vel defendentib9. i die
quādo iudicabit dñs
o. h. et illud. Ecce ho
mo et opera eius ante faciem eius.

Hiero. Omnia hec p methaphoram adultere ⁊ homicide. que non so
lum ꝯtra virum suū fornicata fuerit. sed et filios interfecerit dicuntur ꝯtra

hieruſalem·ꝙꝫ ꝯgregande ſint omnes gentes ꝯtra eam: quarũ adorauit ydola, et omnia dei munera in cultũ eoꝝ conuertit· et deſtruetur templum baal. ⁊ omnes are ciuitatis incendio ſubuertentur. nihilꝫ ĩ ea remanebit ¶ Si hec paſſa eſt hieruſalem que cũ ydolis fornicata eſt· quid illã paſſuram putamus que ſanguinis chriſti rea eſt?

¶ Et auferetur· quia iam ſecurus ero de caſtitate tua ſm eos .ſ· q ĩ bonam ꝑtem hoc accipiũt· Alij em̃ in ꝯtrarium accipiũt. vt magne ire dei ſit nõ iraſci, cum ſemel cõtẽpſerit fornicantem. et illius deſperauit ſalutem.

¶ Hiero. Si heretici qui vetus teſtamentum nõ ſuſcipiunt. reꝑhendũt qd iuxta ·lxx dictũ eſt. ⁊ ꝯtriſtabas me ⁊c. eo ꝙ deus non ſolũ irã ſuſcipiat. ſʒ et merori et triſticie ſubiaceat. interrogemus eos quomõ illud ſuſcipiãt. qd certe boni dei mandatũ eſt· Nolite ꝯtriſtare ſpiritum ſanctum dei· in quo ſignati eſtis. Quidqd em̃ ſuꝑ hoc nobis dixerint· et nos in defenſionem ꝑſentis ſermonis in eos retorqbim⁹

¶ Et nõ feci iuxta Monſtrat diuina dementia cũ minores pene: maiora dicũt peccata.

¶ Ecce omis q.d. Poſt cathalogũ vicioꝝ et correctionẽ· qua retrahitur ad ſalutẽ· aptatur ei tritũ vulgo ꝓuerbium. Sicut mater· ita et fi·

¶ Sicut mater. Cethea ſcʒ q inſaniẽs vel in inſaniã vertẽs interꝑtatur · incẽtiua ſcʒ huius ſeculi. q captiuã aĩam ducũt ad interitũ et a viro ſuo diuidũt· i· dei verbo·

gnatio mea in te. et auferet zelus
† ſ cum a me receſſeris
meus a te· Et quieſcã. †nec iraſcar
cũ te eterne tradiderim captiuitati·
ſ hoc·ſ·feciſti
amplius· eo ꝙ nõ fueris recorda-
ſ beneficiorũ que dedi tibi in adoleſcẽtia
ta dierum adoleſcentie tue. et pro-
ſ Lxx. cõtriſtabas ſ ad triſticiã: q bonis operibus debuiſti ad gaudia ꝓuocare
uocaſti me in omnibus his· Qua
ſ opa tua
propter ⁊ ego vias tuas in capite
† ſ cum ſubuerti debueras Maior eſt enim culpa q̃ pena. ſ tamen
tuo dedi ait dñs deus · et nõ †feci
iuxta ſcelera tua in oĩbus abomĩa
tionibus tuis. Ecce omnis qui di
cit vulgo prouerbiũ: in te aſſumet
illud dicens. Sicut mater. ita ⁊ fi
ſ aſſimilatio
lia ei⁹. Filia matris tue es tu· que
ſ dei verbum
proiecit virum ſuum et filios ſuoſ
et ſoror ſororꝝ tuarũ tu· q proiece-
rũt viros ſuos ⁊ filios ſuos. Ma
ter veſtra cethea· ⁊ pater veſter a-
† ſ quia prior peccauit et ab aſſyrijs prius in captiuitatem ducta eſt
morre⁹· Et †ſoror tua maior ſama
ria. ipſa et filie eius que habitant
ad ſiniſtram tuam· Soror aũt tua
minor te que habitat a dextris tu
ſ gentes
is ſodoma et filie eius· ſed nec in
vijs earum ambulaſti. neqꝫ ſcd̃m
ſ q2 ſ vel pauxillum
ſcelera earũ feciſti· Puſillum mi-
ſ vel ſceleſtiora
nus pene ſceleratiora feciſti illis
ſ opibus· cogitatõibus
in omnib⁹ vijs tuis· Viuo ego di
cit dñs deus· quia non fecit ſodo-
ma ſoror tua ipſa ⁊ filie ei⁹· ſicut fe
ciſti tu et filie tue. Ecce hec fuit †ini
quitas ſodome ſororiſ tue. ſuꝑbia
ſaturitas panis. et abundantia. et
ocium ipſi⁹ ⁊ filiarum eius· ⁊ ma-
num egeno et pauperi non porri-
gebant. Et eleuate ſunt. et fecerũt
abominationes corã me. et abſtu
li eas ſicut vidiſti. Et ſamaria di-
midiũ peccatoꝝ tuoꝝ nõ peccauit
ſed viciſti eas ſcelerib⁹ tuis· et iu-
ſ non ſimpliciter: ſed compatione tui· Sicut illud dicitur· Deſcendit hic iuſtificatus ab illo
ſtificaſti ſorores tuas in omibus
abominationibus tuis quas ope
rata es· Ergo et tu porta confuſio

eo intelligere· ſpũalem· animalẽ: terrenam. ⁊ ſpũalem ad hieruſalẽ referũt animalem ad ſamariam. et terrenã ad ſodomam quos breuiter interrogamus. quomõ tres nature. ſpũalis. animalis. terrena. q inter ſe diuerſe ſũt. vnam matrẽ et vnũ patrem habeant· quod figmento eoꝝ non conuenit· et quomõ animalis et terrena natura iuxta hunc ꝓphetam reſtituantur in antiquũ ſtatũ· i· ſpũalem. hoc em̃ rationib⁹ eoꝝ contrariũ eſt· Qđ ſamaria hereticos ſignificet· et in oſee. ⁊ ĩ multis alijs, et in h ꝑcipue teſtimonio ꝓbatur. Ve qui deſpiciũt ſyon ⁊ ꝯfidunt in mõte ſamarie· ⁊ vindemiauerũt principia gentiũ· Om̃eſ em̃ heretici deſpiciũt ſyon: q interꝑtatur ſpecula ſcʒ eccłaʒ ⁊ ꝯfidũt in m.ſ· in ſuꝑbia. ſ. ꝑuerſorum dogmatũ· que putãt eſſe ſublimia· quib⁹ vindemiant atqꝫ populant principia· g. potentes ſcʒ ad errorẽ ꝯtrahũt.

¶ Viuo ego· abſolute· excellenter. In veteri teſtamẽto h iuramentum eſt. In nouo amen amen dico vob vñ. deus abraam. de⁹ yſaac. et deus iacob. nõ ẽ de⁹ mortuorũ ſed viuoꝝ. et alibi· Placebo dño ĩ regi. vi. Sicut nemo abſolute dr bonus niſi ſolus de⁹. q̃uis dicat arbor bona, homo bonus. paſtor bonus. ſuus bonus. vñ. Nemo bon⁹ niſi ſolus de⁹· Sic angeli et cetere virtutes· ꝑriarche· ꝓphete apl'i q̃uis viuẽtes. compatione oĩpotentis dei: mortui dicũtur. Quis eſt em̃ hõ qui viuat ⁊ nõ videat mortẽ: vñ apl's de deo· Qui ſolus habet immortalitatẽ. et lucẽ hitat inacceſſibilẽ·

¶ Hiero· Iuramento deſcribens ſodome ⁊ filiaꝝ eius ſcelera ꝑmũ ponit ſuꝑbiã dyaboli ꝓpriũ et primũ peccatũ. vñ apl's· Ne inflatus ſuꝑbia ĩ iudicium incidat dyaboli. ꝓpter quã ſcʒ de celo cecidit. Suꝑbiſ em̃ de⁹ reſiſtit. humilib⁹ aũt dat gratiam.

¶ Sororũ. Hier· ſodome ⁊ ſamarie. quaꝝ altera gentilem vitã luxuriãqꝫ deſignat· altera hereticoꝝ decipulas.

¶ Que proiecerũt viros. dei verbum et doctrinã. Semꝑ em̃ errãtium fluctuant pedes huc illucqꝫ diſcurrentes· Circũferũtur em̃ omni vento doctrine. de alia ad aliam falſitatem. et cum in prima fruſtra ſe ſudaſſe cognouerũt ad ſcd̃am terciamqꝫ tranſcendũt·

¶ Mater veſtra ce. Hier. Supra dixit. pater tu⁹ amorreus. ⁊ mater t. c· Hic cõmutato ordie et numero. Mater. v· cethea· ⁊ p. v· a· Cũ em̃ ſcelera ꝑfecerint ſcindũtur in ꝑtes· et vnione deſerta in multitudinẽ ꝑficiunt. et in turbam. que non poteſt cũ ieſu ad montana ꝯſcendere· Sorores aũt hieruſalem· ſamariam et ſodomã· quaꝝ altera a dextris altera a ſiniſtris etiã ſm corꝑalem intelligentiam· ſi de templo hieruſalem ad orientẽ aſpicias comprobabis·

¶ Soror tua ma· ſa· Hieronimus· Media inter duas ſorores. hieruſalẽ que et iudas dr· ⁊ a chaldeis in babyloniã ducta eſt· que mlto ſceleratius peccauit: q̃ʒ ſamaria et ſodoma. in templo ydolũ adorans. ⁊ poſt dei filium interficiens·

¶ Sodoma. que refertur ad gentes. Sodoma em̃ eo tempe non erat que prius cũ gomorra. adama. et ſeboim· diuino fuerat igne deleta

¶ Hiero⁹. Scd̃m tropologiam. ſamaria ⁊ ſodoma· i. heretici et ethnici. ſepe leniora cõmittũt. q̃ʒ qui putantur hieruſalẽ ſcʒ eccleſiaſtici· vñ ad corinthios. Omnino auditur inter vos fornicatio qualis nec inter gentes ⁊c. Solent heretici qui tm̃ vetus teſtamentũ ſuſcipiunt. tres naturas in h lo

¶ Saturi. p· et a. et o. Hie. Suꝑbie ſeminariũ ẽ ſaturitas panis. abũdantia reꝝ et ociũ. vel ſm. lxx· deliciaꝝ luxurieqꝫ abũdãtia. Diues ille euãgelic⁹. nõ aliud peccaſſe memorat niſi ꝙ opib⁹ ⁊ diuitijs affluens in tãtam erupit ſuꝑbiam vt manũ non porrigeret indigenti laçaro ꝯditionis ſue oblitus· vt ne h qdẽ qd ꝓijciendum erat daret miſero· vñ· alibi. Qui ſe exaltat hũiliabitur· et q ſe hũiliat ex·

Superbia. ſa. p. et a· et ocium. peccatũ ſodomiticum eſt· ⁊ ꝓpter h ſequit dei obliuio. q ꝑñtia bona putat eſſe ꝑpetua ⁊ nunqꝫ ſibi indigere dñ· vñ ĩ lege. attende. ne comedẽs et bibens. ⁊ ſaturat⁹. edificatis optimis domib⁹. hñſqꝫ oues et boues. argentũ ⁊ aurũ obliuiſcaris dñi dei tui. vñ ſalomon. diuitias et pauꝑtates ne de. m. h tm̃ v. m. t. n.

¶ Et ocium. Hiero. Alij delicie. iuxta illũ ſenſum. In deſiderijs eſt anima oĩs ocioſi· Semꝑ em̃ eſt aliqd agẽdũ ne ager noſtri pectoris manu ceſſante: malaꝝ cogitatõnũ ſentibus occupetur

¶ Et ſamaria dimidiũ p. t· n. p· Hie. Seruus em̃ ſciens voluntatẽ dñi ſui ⁊ nõ faciens. v. m. ⁊ potentes potẽter tormenta patientur·

¶ Porta confuſionem tuam. Scd̃a poſt naufragiũ tabula ẽ. cũ peccaueris erubeſcere. ne audias. facies meretricis facta ẽ tibi. n· e.

¶ Porta confuſionem· t. Hieronimus: vt ꝓpria ſcʒ torquearis con

ſcientia.et nunc volũtate ꝓpria ſuſtine cruciatũ ne ſuſtineas in ꝑpetuum
¶ Que viciſti ſorores tuas. Hiero. Lxx. quę corrãpis: alias cor
rupiſti.ſ.tuo exẽplo .ſ. ad maiora pctõ ꝓuocãdo. velut ſi ſacerdos male
viuens et ope dignitatẽ deturpans. exemplo laicos corrumpat. vñ. Qui
ſcandalizauerit vnum de puſillis iſtis ꝛc.
¶ Et tu confũdere. Hiero. Confuſionem ſequitur ignominia. igno-
miniam correctio. correctionem ↄſolatio. et eam ſalus. Juxta illud. Tribu
latio opatꝰ patientiã. patientia ꝓbationẽ: ꝓbatio ſpem. Spes aũt nõ ↄfundit in fu-
turo ſcʒ. quia in ꝑſentiaꝝ ſua ꝑ ↄfuſionem peccata deleuerũt. vñ. Eſt ↄfuſio quę ducit ad mortem. et eſt ↄfuſio quę ducit ad vitã. Spũſqꝫ ſanctus peccatores hortatur ſic. Confundantur et reuereantur omẽſ inimici mei. ↄuertantur retrorſum et confundãtur valde velociter. ꝛ in alio loco. Dic tu ꝑmum iniq̃tates tuas. vt iuſtificeris. Et. Juſtus accuſator ſui ẽ in principio ſmonis. q̃d ergo mirũ ſi ꝓuocatur hieruſalem ad ↄfuſionem et ignominiam q̃ ſorores ſuas iuſtificauit peccando:

¶ Et conuertam. Grandis ꝓfectꝰ poſt confuſionẽ et ignominiam quam ſibi iudicio dei illatam libẽter accepit. Quaſi dicerẽ. Jram dei ſuſtinebo q̃niam peccaui ei. Promittitur ei reſtitutio ĩ antiquũ ſtatuʒ. Sed qꝛ cõparatione ſcelerꝫ eius iuſtificata eſt ſodoma et ſamaria. primũ reſtituitur ↄuerſio vel captiuitas ſodomoꝝ ſm aquilã. Secũdo captiuitas ſamarię ſm eundũ. Nouiſſima reſtituitur hieruſalem. Cui enĩ eſt dubiũ ꝙ inter tres. gentileʒ. hereticã. eccleſiaſticam multo maioribus penis dignus ſit qui maioris dignitatis eſt: vñ petrus. Tẽpus eſt vt incipiat iudicium a domo dei. Et ĩ hoc ꝓpheta. A ſanctis meis incipite vt.ſ. extrema hieruſalem. ſororibus ante cõuerſis ꝛ reſtitutis portet ignominiam ſuam ꝛ cõfundatur ſuꝑ peccatis ſuis. et ſorores ſuas conſoletꝰ. dum grauius punitur. Vel ideo ↄfundatur. qꝛ deũ ad iracũdiam ꝓuocauit. vñ patet nõ eſſe naturalẽ iram dei. ſed clementẽ et manſuetum vicijs noſtris ad iracundiã ꝓuocari. vñ. Secõm duriciam tuã et impenitens cor tuũ theſauriſas tibi iram. Et alibi. Miſiſti iram tuam et deuorauit eos. Qd enĩ cõiunctũ eſt et in vno corꝑe copulatũ: mitti nõ poteſt. ſed qd extra eſt vt lancea. telum. ꝛ huiuſmodi
¶ Et ſoror tua ſodoma. Hier. Judei inter alias fabulas. dicũt ĩ aduẽtu chriſti ſui.i. antichriſti. et in mille annoꝝ regno: ſodomã reſtituendã vt ſit quaſi ꝑadiſus dei ꝛ q̃ſi terra egipti. ꝛ ſamariam in felicitatem ꝑſtinã vt ſcʒ de aſſyrijs reuertantur in terrã iudeam. Decem enĩ tribus captas a phul et a ſalmanaſſar et teglaphalaſſar regibus aſſirioꝝ legimus. ꝛ vſqꝫ

nẽ tuã. q̃ viciſti ſorores tuas pec-
catis tuis ſceleratius agẽs ab eis
ſ non ꝙ abſolute ſint iuſte. ſed peioris compa-
tione.
Juſtificatę ſunt enim a te. Ergo et
tu ↄfũdere. et porta ignominiã tu-
am q̃ iuſtificaſti ſorores tuas. Et
conuertã reſtituenſ eas cõuerſiõe
ſodomoꝝ cum filiabus ſuis. et cõ-
uerſione ſamarię ꝛ filiaꝝ eius. Et
conuertam reuerſionẽ tuaꝫ in me-
dio earũ: vt portes ignominiam
tuam. et cõfundaris in omnibus
quę feciſti conſolans eas. et ſoror
tua ſodoma et filię eius reuertenꝰ
ad antiq̃tatẽ ſuã. ꝛ ſamaria ꝛ filię
eiꝰ reuertenꝰ ad antiq̃tatẽ ſuã ꝛ tu
et filię tuę reuertemi ad antiq̃tatẽ
ſ vt ſubuerſionẽ eius reduceres ad memoriã et timeres
veſtraꝫ. Non fuit aũt ſodoma ſo-
ſ quãdo ſuꝑbe peccabas
ror tua audita in ore tuo in die ſu-
ſ ſcʒ
ꝑbię tuę. anteqꝫ reuelaretur mali-
ſ reuelata eſt ſcʒ vt fias in opprobrium filiarũ ꝑ cũctis vrbibꝰ ſyrie et paleſtine.
licia tua ſicut hoc tempe ĩ oppro-
brium filiaꝝ ſyrię ꝛ cunctarum in
circuitu tuo filiarum paleſtinaruꝫ
ſ ergo ſ quo ſuꝑaſti alias in ſcelere
quę ambiunt te ꝑ giruʒ. Scelus
tuum ꝛ ignominiã tuam tu porta-
ſti ait dñs deꝰ. Quia hęc dicit do-
ſ ideo vt portes ſcelus tuũ
minus deus. Et faciam tibi ſicut

hodie ibi eſſe captiuas. Hieruſalem q̃ʒ tunc eſſe fabricandã. et omẽs filias eius vrbes.ſ. ꝛ viculos et caſtella quę ſub eius fuerant poteſtate: vt prius florituras. et ipſam auro et argento et ꝑcioſis lapidibꝫ extruendam. vnde yſaias. Cõſtituam iudices tuos ſicut prius. et ↄſiliarios tuos ſicut a principio ꝛc. Et dauid. Benigne fac dñe in bona volunta.t. ſyon. v.ę.m.i. ꝛ alibi: Edificabũtur ciuitates iudę. Jlli ita. Nos aũt dicimus ꝙ ſodoma redit in antiquũ ſtatum cum naturę ſuę reddita gentilis prius ꝛ impia aĩa ĩtelligit creatorẽ. Samaria quoqꝫ recipit antiq̃ʒ beatitudinem hereticoꝝ errore ↄtẽpto. iũcta doctrinę et fidei chriſtianę. et tũc hieruſalem.i. eccl̃a reuertetur ĩ ſtatũ ſuum De qua dr. Factus ẽ in pace locus eius. Et alibi. hieruſalem quę edificatꝰ vt ciuitas ꝛc.
¶ In oppro. fi. ſi. Hiero. Syria in hebreo dr arã. quę interpretatur ſublimitas. et iuxta explanationẽ illiꝰ loci yſaię vbi arã et effraim conſentiunt ↄtra iudam et hieruſalem ethnicoꝝ arguta ſapientia. quę ſibi ſublimitatem querit ſcientię. ſicut hereticꝰ impugnat iudaʒ. in q̃ ſcʒ vera ↄfeſſio. et nõ poteſt ꝑualere. Hic quoqꝫ eadem arrogãtia ſyrię. id ẽ. ꝓhiloſophoꝝ. cũ filiabus alienigenaꝝ. in quibꝫ multiplex diuerſoꝝ in gẽtibus dogmatũ error oſtẽditur. Jllud ꝛ opꝓbrio habet hieruſalẽ cuiꝰ vicio ſuꝑatur
¶ Et nõ ſit. t. v. a. Hiero. qd ſanctoꝝ eſt. vnde. Os noſtrũ patet ad vos. o. c. Et de ſaluatore. Et aperiẽs os ſuũ. d. e. Et in pſalmo. Aperiam in ꝑabolis os meũ. Peccatori dr. peccaſti quieſce. Et peccatori dixit deus. Quare. tu. e. i. m. et a. te. m. p. o. t. et Nõ eſt pulcra laudatio in ore pecca. Sctõ dr. Aperi os tuũ. z. i. i. vñ debemus etiã cum ꝑ miſam dei receperimus priſtinam gl̃am et pactũ euangelij ſempiternum. et cũ placatus nobis fuerit dñs in omnibus quę fecimus. memoriam noſtri peccati et ſemꝑ os claudere. qui nõ ex opibus noſtris. ſed ex dei gratia ſaluati ſumus. ¶ Ca. XVII.
¶ Aquila grandis. m. a. Hieroꝰ. Secõm anagogen q̃uis violenta videatur interꝑtatio. ſicut cetera animantia et ad bonam ꝛ ad malam partem referũtur. ita et aquila. de leone in bonã ꝑtem dr. Catulus leonis iuda. Jn ↄtrariam. aduerſarius veſter dyabolus tanqꝫ leo rugiens. c. de aquila in bonam ꝑtem ꝙ iuſtus diues effectus accipiat ſibi pẽnas vt aquila. vt poſſit reuerti in domum ꝑdeceſſoris ſui: et in yſaia. Qui ſperant in dño aſſument pẽnas vt aquilę. Recte aũt qui dixerat fortitudinẽ faciam. et ſapientia intelligentię auferam terminos gentiũ et vires eoꝝ deꝑdabor ꝛc. Nunc ſub ꝑſona aquilę de libano qui interꝑtatur candor et refertꝰ ad thimiama non vult ꝑua et hũilia virgulta ꝑſtringere ſ ſũmitates cedroꝝ

ſ vt recipias quod meruiſti ſ ad nihilũ duceres
deſpexiſti iuramentum. vt irritũ
ſ Cũ ſcʒ impletuʒ fuerit. ego occidam et ego viuificabo. ego ꝑcutiam et ego ſanabo
faceres pactũ. et recordabor ego
ſ quod olim habui tecũ.
pacti mei tecum in diebus adoleſcẽ-
ſ vel mee ſ nõ legis quod ꝑterijt. ſed euangelij quod eſt ſempiternũ
tię tuę. et ſuſcitabo tibi pactũ ſem-
ſ ſic ſ operũ
piternum Et recordaberis viaruʒ
cogitationũ ſ recordata ſcʒ.
tuaꝝ. ꝛ confunderis cũ receperis
ſ ſamariã et ſodomam carũqꝫ ſocias
ſorores tuas te maiores cũ mino-
ſ Alij. in ꝓbationẽ. Oportet enĩ eſſe hereſes vt qui ꝓbati ſunt manifeſti. f.
ribꝰ tuis. Et dabo eas tibi in fili-
ſ merito ſcʒ. ſed ex mia mea ſ vt ſcʒ cum penas ꝑ ſacrilegio ſuſtinueris veniam non ex pacto tuo ſed ex mea clementia cõſequaris
as. ſed non ex pacto tuo. ꝛ ſuſci-
ſ tunc
tabo ego pactum meũ tecum. Et
ſ recordata beneficiorũ meorum
ſcies quia ego dominus. vt recor-
ſ ſicut ille qui dicit. non ſum dignus vocari apoſtolus. q. p. ſ. e. d.
deris ꝛ cõfundaris. et nõ ſit tibi
vltra aperire os ꝑ cõfuſione tua.
cũ placatus fuero tibi in omnibꝰ
q̃ feciſti ait dominus deus

Ca. XVII.

ET factũ eſt verbũ dñi ad me di-
ſ obſcurũ ſignificat eſſe quod dicitꝰ. ꝑabola enim aliud verbis prefert aliud ſenſibꝰ tenet.
cens. Fili hominis. ꝑpone enigma
et narra ꝑabolam ad domũ iſrael.
ꝛ dices. Hęc dicit dominus deꝰ.
Aquila grandis magnaꝝ alarum

⁊ de pńcipibus ac ſtir
pe regia. Vñ abacuc.
Eſce eius electe. Po
nit aũt teſtamentũ cũ
his q̃s ceperit vt regi
babylonio colla ſub/
mittant. ⁊ illud imple
ant apl̃i: quos tradi/
di ſathane vt diſcãt
nõ blaſphemare. ⁊ ali
bi: q̃s tradidi ſatha/
ne. i. i. c. vt ſpũs. ſ. f.
Nõ debem⁹ ḡ ſi ob a/
liquod peccatũ de cõ
gregatione fratrum ⁊
de domo dei eijcimur
reluctari. ſʒ equo anĩo
latam in nos ſentẽtiã
ferre. et cũ dñi ꝓpheta
dicere. Iram dñi ſu
ſtinebo qm̃ peccaui ei
donec iuſtificet cauſã
meam ⁊c. Freq̃nter
euenit vt alteri ſubdi
ti ad alterꝰ tranſeam⁹
qui nobis ſuũ ꝓmittit
auxiliũ. nec ſinit in pri
ſtina ſentẽtia ꝑmane
re. Sed hoc omĩ rati
one vitandũ. ne ſiccen
tur palmites noſtri et
areſcant germina ⁊ cõ
tra pactum facere cre
damur.

Aquila. Due aq̃
le in hoc ꝓpheta po/
nũtur. de prima nunc
dr. de altera in ſequen
tibus.

Venit ad liba.
Hiero. vñ ʒacharias
Aperi libane portas
tuas ⁊c. Crebro enim
templum qđ erat incli
tum et ſublime. in ſcri
pturis ſanctis liban⁹
dicitur

Chanaam. id ẽ
in babylonem. vbi ie
chonias conſenuit. de
cuius poſtea genere ſi
cut matheus teſtatur
dñs natus eſt ꝑ ſala
thiel ⁊ ʒorobabel.

Et nõ ibi a. g.
Hiero. Fugiens eñi ſe
dechias. regis egipti
auxilio deſtitutus. a
ducibus nabuchodo
noſor in campis hieri
chontinis cõꝓhenſ⁹
eſt. et ſocij eius hac il
lucq̃ꝫ diſperſi. ſicut li
ber regũ et palipome
non et hieremias atte
ſtantur.

ſ multis imperans nationibus et innumerabili
vallatus exercitu ꞉ ſ lex. vnguium
longo mẽbroꝝ ductu plena ꞉ plu/
ſ diuerſarũ gentium. ſ templum
mis ⁊ varietate venit ad libanũ. ⁊
ſ iechoniam. ſ. regem iuda cũ matre ſua et
principibus populi cunctiſq̃ꝫ opibus hieruſalẽ
et vaſis templi.
tulit medullã cedri. Summitatem
frondium eius auulſit. ⁊ tranſpor
ſ i babylonem. ſ. que eſt in terra. c.
tauit eam in terram chanaam. in
ſ lex. murata:
vrbe negociatoꝝ poſuit illam. Et
ſ nathaniam patruum iechonie. quem verſo
nomine vocauit ſedechiam. et regem in hieru
ſalem prefecit
tulit de ſemine terre. ⁊ poſuit illđ
in terra pro ſemine. vt firmaret ra
ſ impij ſ populos ꞉ ſ q꞉ nõ alta radice
imperij firmauit
dicem ſuper aquas m̃ltas. ꞉ In ſu
ſ patruũ eius
ꝑficie poſuit illud. Cũq̃ꝫ germinaſ
† ſ quia ſub alio
ſet: creuit in vineam latiorem. † hu
꞉ ſ vt preeſſet populis iudeorũ. ſed reſpiceret
ad babylonie imperium
mili ſtatura. ꞉ reſpicientib⁹ ramis
ſ ſubaudi aquilam.
eius ad eam. ⁊ radices eius ſub il
ſ a nathania qui et ſedechias.
la erant. Facta eſt ergo vinea. et
fructificauit in palmites. ⁊ emiſit
† ſ pharao rex egipti
propagines. Et facta eſt † aq̃la alta
꞉ ſ lex. vnguibus ꝑpter rapacitatem. ſ. gentiũ
plurium vaſtatione.
grãdis. magnis alis: m̃ltiſq̃ꝫ ꞉ plu
꞉ ſ Sedechias rex in hieruſalem a nabuchodo
donoſor cõſtitutus.
mis. Et ecce ꞉ vinea iſta quaſi mit/
ſ legatos. ſ. ꞉ ſ aquilam. regem. ſ. egipti cõ
tra nabuchodonoſor poſtulando auxiliũ.
tens radices ſuas ad ꞉ eam. palmi
tes ſuos extendit ad illam vt irri/
garet eam de areolis germinis ſui
In terra bona ſuꝑ aquas multas
ſ a nabucho.
plantata eſt. vt faciat frondes. et
portet fructum. vt ſit i vineã gran
ſ ergo ſ ei o ꝓpheta
dem. Dic. Hec dicit domin⁹ deuſ
ſ vinea talis. vinea infidelis
Ergo ne proſperabitur? Nõne ra
ſ prima aquila
dices ei⁹ euellet. ⁊ fructus ei⁹ di
ſtringet. ⁊ ſiccabit omẽs palmites
germinis eius ⁊ areſcet. et non in
brachio grandi neq̃ꝫ i populo m̃l/
to: vt euelleret eam radicitus? Ec
ſ a nabuchodonoſor. vel confidẽs in auxilio
pharaonis.
ce plantata eſt. Ergo ne proſpera/
bitur? Nonne cũ tetigerit eam vẽ/
tus vrens ſiccabitur. et i areis ger
minis ſui areſcet? Et factũ eſt ver
bum domini ad me dicẽs. Dic ad
domum exaſperãtem. Neſcitis q̃d
ſ hec parabola ꝑmiſſa. ꞉ ſ vel veniet † ſ aqui
la prima.
iſta ſignificẽt? Dic. Ecce ꞉ venit † rex
babylonis in hieruſalẽ. ⁊ aſſumet
ſ iechoniam. ſ.
regem ⁊ principes eius. et addu/
cet eos ad ſemetipſum in babylo/
ſ ſedechiam
nem. Et tollet de ſemine regni. fe/
ſ pacis
rietq̃ꝫ cum eo fedus. et accipiet ab
ſ tenendi fedus
eo iuſiurandum. Sed ⁊ fortes ter
ſ in babylonẽ. ſ iudeorum.
re tollet vt ſit regnũ humile. et nõ
ſ cõtra nabucho.
eleuetur. ſed cuſtodiat pactũ eius
ſ ſedechias ſ nabuc.
et ſeruet illud. Qui recedẽs ab eo
ſ poſtulans auxilium.
miſit nuncios ad egiptũ vt daret
ſ cõtra nabuchodonoſor
ſibi equos et populum multum.
ſ ſed
Nunquid proſperabitur vel con/
ſ ſoluit ſed⁹. ſ id eſt
ſequetur ſalutem qui fecit hec? Et
qui diſſoluit pactum: nunquid ef/
ſ penam
fugiet? Viuo ego dicit dñs deus.
ſ in babylone ſ nabucho.
quoniã in loco regis qui cõſtituit
ſ in iudea
eum regem. cuius fecit irritum iu
ramentum. et ſoluit pactum quod
habebat cum eo. in medio babylo
nis morieť. Et nõ in exercitu gran
di: neq̃ꝫ in populo multo faciet cõ
ſ nabucho. vel ſedechiam.
tra eũ pharao prelium in iactu ag
geris. et in extructione vallorũ vt
interficiat animas multas. Spre
uerat enim iuramentum vt ſolue/
꞉ ſ regi egipti ſe tradens. in deum ſacrilegium
cõmittens.
ret fedus. et ecce ꞉ dedit manũ ſuã
et cum omnia hec fecerit: nõ effu/
giet. Propterea hec dicit domin⁹
deus. Viuo ego: quoniã iuramẽ/
tum quod ſpreuit et fedus quod
preuaricatus eſt ponam in caput
eius. Et expandam ſuper eum re/
the meum. et cõꝓhendetur ꞉ ſage
꞉ ſ Quidquid cõtra ſedechiam fecit nabucho
donoſor. nõ ſuis viribus fecit: ſed dei ira. ſuper
cui⁹ nomine fuerat peieratum.
na mea. ꞉ Et adducam eum in babi

Nũquid effu.
Hiero. Ex hoc diſci
mus etiã inter hoſtes
fidem ſibi ſeruandam
et nõ ꝯſiderandũ cui.
ſed ꝑ quem iuraueris
Multo eñi fidelior in
uentus eſt ille qui pro
pter nomẽ dei tibi cre
didit et deceptus eſt.
q̃ꝫ tu. qui per occaſio
nem diuine maieſtatiſ
hoſti tuo imo iam a
mico inſidias molituſ
es

Qm̃ in loco r.
Captus eñi ſedechiaſ
ductus eſt i reblatha
Ibiq̃ꝫ pri⁹ interfectis
filijs: cecatus. et quaſi
fera cauea clauſus in
babyloniam tranſla
tus. vñ cum ſcriptura
videatur cõtraria in
vtroq̃ꝫ tñ veriſſima.
Dictũ eſt eñi ad ſede
chiam. et intrabis ba
bylonem et non vide
bis eam. Intrauit eñi
quia ductus eſt. et nõ
vidit q꞉ cecatus eſt

Et nõ i. e. g. Hie.
Dupliciter intelligiť
Aut eñi rex egipti⁹ cõ
tra nabuchodonoſor
veniens nõ poterit ꝓ
liari et in paruo exerci
tu tante reſiſtere mul
titudini. Aut ipẽ ſede
chias expugnabitur
a pharaõe. a quo ſpe
rauit auxilium. nõ q꞉
eũ expugnarit. ſʒ quia
eum expugnandi cau
ſa fuerit. q꞉ in eo ſede
chias ſperauit

Iuramẽtũ q. ſ.
Secularis ſententia ẽ
Dolus an virtus q̃s
in hoſte requirat. Se
dechias tñ peius fecit
qui nõ hoſtem. ſʒ ami
cum cui federe domi
fuerat copulatus de
cepit.

¶ Qua deſperit. Qui em̃ iuramentũ deſpicit: illum deſpicit p quez iurauit. et ei facit iniuriam cuius nomini aduerſarius credidit

¶ Et ſumam e.d.m.c. Hiero. Uerus nabuchodonoſor ſumit de me dulla.c.ſ. et de vertice.r.e. vt ſit regnũ humile ꝛ nõ eleuetur. Sed deus pa ter qui loquitur ad ezechiel. de ſtirpe regia. ꝛ de genere dauid plantat ſu per montem excelſum.

¶ Humiliaui lignum. Hiero. Uñ ſymeon. Ecce hic poſit⁹ eſt ĩ rui nam ꝛ in.r.m. Granum q̃ȝ ſynapis minimũ omnibus ſeminib9, poſtq̃ȝ cre uerit in altum auium habitaculum eſt.

¶ Quidã aliter inter ꝑtãtes lignũ ſublime hũiliatũ et hũile exal tatum. ad paſſionem referunt ſaluatoris. q̃ cũ in forma dei eſſet. ñ r.a.ẽ.e.ſ.e.d. ſ ſemet ipſuȝ e.ſ.ſ.a. et poſt re ſurrectionem ipſum li gnũ ſublimatũ eſt. qđ prius vireſ morte ſic catum eſt. et poſtea re uiuiſcens priſtinũ rece pit vigorem. Alij refe runt ad iſrael q in pri mo aduentu humilia tus et arefactus. ſcđo ĩ ſtatum priſtinũ reſti tuatur. vñ paul⁹. Cũ intrauerit plenitudo gentium. tunc omnis iſrael ſaluus fiet

lonem. et iudicabo eum ibi in pre uaricatiõe qua deſpexit me. ꝛ oẽs profugi eius cũ vniuerſo agmine ſuo gladio cadent. Reſidui aũt in omnem ventum diſpergentur. et ſcietis quia ego dñs locutus ſum

Hec dicit domin⁹ deus. Et ſumã

ꝉ ſ chriſtũ.ſ. qui dicit. Ego aũt cõſtitut⁹ ſum. r.a.e.

ego de medulla cedri ſublimis. et

ꝉ ſ vel germine ꝉ ſ defecerat princeps de iuda et venit cui repoſitũ eſt. qui eſt expectatõ gẽtiũ

ponaȝ de vertice ramoꝝ ei⁹ tene rum diſtringam et plantabo ſup montem excelſum et eminentem. In monte ſublimi iſrael plantabo

ſ vnde ſuſcitabo dauid germen iuſtum

illud. et erumpet in germen et fa

ꝉ ſ mons iſte impleuit faciem terre.

ciet fructum. ꝛ erit in cedrum ma gnam. Et habitabunt ſub ea oẽs

ſ celi ſ ſancti ſ De qua dicit abacuc. Cornua in manibus ei⁹ ibi abſcondita eſt fortitudo ei⁹ qui cõgregare deſiderat quẽadmodum.g.c.p. ſ.ſ.a.

volucres. vniuerſũ volatile ſub vmbra frondium eius nidificabit

ſ tropice ſ fideles

Et ſcient omnia ligna regionis qꝛ

ſ iudeos.

ego dominus humiliaui lignum

ſ quondam ſ gentes

ſublime. et exaltaui lignum humi

¶ Ca. XVIII.

¶ Quid eſt q.i.v. Parabola eſt em̃ il lud qđ in exodo dicit Ego ſum q̃ reddo pec cata patꝝ ſup filios: vſq; ad terciam et q̃r tam generationẽ his qui oderũt me. Et ali bi. Reddẽs iniquita tem patrum ſup filioſ et filios filioꝝ vſq; in terciam: ꝛ q̃rtam gene ratõẽ. Hoc em̃ aliud verbis ſonat. aliud ſẽ ſu cõtinet. Nos vſq; nunc putam⁹ duo te ſtimonia que ſup̃ po ſita ſunt. nõ eſſe pabo lam. ſed ſimplicem ex plicare ſententiam. et quanq̃ȝ nõ auderem⁹ quicq̃ȝ dicere. ſicut nec vas ficti le ꝯtra figulum. Quare me ita feciſti: ſcandalum tñ patimur occultum q iniuſticia videatur dei alium peccare. et alium peccata lugere. Si em̃ pec cata reddit vſq; in terciam et.q.g. iniuſtum videtur vt alius peccet et ali⁹ puniatur. Sed addit. his qui me oderunt. Non em̃ ideo puniũtur filij qꝛ peccauerunt patres eorũ. ſed quia eis ſimiles quodam hereditario malo deum oderunt.

¶ In exodo legitur. Ego ſum qui reddo p.p. ſup fi. vſq; ad t.ꝛ.q. genera tionẽ. Sed hic inquiũt heretici qui vetus teſtamentũ nõ recipiũt. quanta eſt crudelitas dei legis ꝛ ꝓphetaꝝ qui vſq; in terciam et quartã generatio nem extendit iram ſuã. Sed his reſpondendum eſt: etiam in hoc dei crea toris clementiam demonſtrari. Miſericordia em̃ eſt nõ ſtatim punire. ſed ſententiam tenere. vindictam differre. Sunt qui ita ediſſerũt. Patrem in nobis leuem punctũ ſenſuũ et incentiua vicioꝝ dicunt eſſe. Filium vero ſi cogitatio cõceperit peccatum. Nepotem ſi qđ cogitaueris atq; conceperiſ ope compleueris. Pronepotem aũt.i. quartam generationẽ. ſi nõ ſolũ fe ceris ſed in peccato glorieris. ſm illud. Impius cũ in profundũ venerit vi cioꝝ ꝯtemnit. Deus ḡ primos ꝛ ſcđos ſtimulos cogitationũ quas greci ꝓ pateias vocant. ſine quib9 nullus hominũ eſſe poteſt: nõ punit. ſed ſi cogi tata quis facere decreuerit et ipſa que fecerit noluerit corrigere penitentia.

Uñ nullus homin ũ ſine peccato: nec ſi vnius quidẽ diei fuerit vita eius: Et alibi. Quis gloriabitur caſtũ ſe habere cor: Et aſtra quoq; nõ ſũt mũ da in ꝯſpectu eius. et aduerſus angelos ſuos puerſum quid excogitauit. Si autem illa ſublimis natura peccato non caret: quanto magis fragilis homo qui dicit cũ apſo. Quis me liberabit de corꝑe mortis huius: Qui cũ bona omnia fecerit. dicere debet. ſeruus inutilis ſum. qđ debui facere fe ci. Et illud. Niſi dñs edificauerit domũ.i.v.l.q̃.e.e. Niſi dñs cuſtodierit ciuitatẽ.ſ.v.q.c.c. Ad ꝓbandum q primus pulſus cogitationis. imo par uus mentis inſtinctus nõ puniatur a deo. ſ ſi qđ mẽte ꝯcepis ope ꝯſumes. Illud de ge neſi afferendum eſt. Cham peccauit irri dens nuditatem pr̃is et ſententiam nõ ipſe ſ chanaan ili⁹ ei⁹ ac cepit. Maledictus ait chanaan ſeruus erit. f.ſ. Que em̃ iuſticia ẽ vt pater peccauerit et filius punitus ſit. Et illud qđ ecõtra ponit apſus. ſaluam eſſe ſcȝ mulierem. ſi filij eius ꝑ manſerint in fide. ꝛ ſcĩ tate et pudicicia. vide tur nõ eſſe iuſtũ vt ſcȝ ſi boni fuerit filij ꝛ ne potes. ſaluentur parẽ tes. Multi em̃ ſancti ꝑentes hñt filios ma los. et mlti peccatores filios ſanctos habent Scđm hũc ſenſum ḡ quem diximus accipi endum eſt. peccata pa trum in ramis nõ ĩ ra dice puniri. hoc de ꝓ uerbio vel pabola di xiſſe ſufficiat. q lex ꝛ ꝓ phete.i. exodus ꝛ eze chiel. imo ipſe de⁹ q̃ et hic et ibi locutus eſt. ĩ ſententijs diſcrepare nõ videatur. aut hic corrigere qđ ibi male dixerit.

¶ Aia q. pec. Hie. nõ abolitione ſubſtã tie. ſed ab eo remota. q̃ dicit. Ego ſum via veritas ꝛ vita. Et ali bi. Omnis qui viuit et credit in me nõ morietur ĩ eternũ. ꝛ. Qui ſmonem meũ cuſtodierit mortem nõ videbit in ſempiternũ. Illud autẽ qđ dicit ba laam. Moriatur anima noſtra morte iuſtoꝝ. ſic accipiẽdũ eſt. Moriatur ſcĩo et peccato ꝛ viuat cũ animab9 iuſtoꝝ: quoꝝ vita chriſtus. Qui dicere poſſunt. Placebo dño in regione v. Nõ eſt deus mortuoꝝ ſ viuoꝝ: Ba laam q̃ȝ qui interꝑtatur vanus popul⁹.i. gentes. que deſiderant habere ꝯſortium cũ animab9 iuſtoꝝ. abraam.ſ. yſaac. et iacob. qui cya eic.i. recti et iuſti nuncupantur. vñ liber geneſeos ex coꝝ vocabulo nomen accepit.

ꝉ ſ.i. iudeos florentes et germinãtes in lege et prophetis

le. et ſiccaui lignum viride. ꝛ fron

ꝉ ſ populum nationũ. vt quod ſemꝑ locutus eſt opere compleret.

dere feci lignum aridum. Ego do minus locutus ſum et feci.

¶ Ca. XVIII

Et factus eſt ſermo dñi ad me di cens. Quid eſt q inter vos para

ſ Ego ſum qui reddo pec. pa. in f.

bolam vertitis in prouerbiũ iſtđ

ꝉ ſ derſorie ꝉ ſ Quaſi. Sicut ridiculum eſt pa tres comedere. v.a. et dentes filiorum obſtupe ſcere. ita iniquũ eſt patres peccare. et filios ne potesq; cruciari.

in terra iſrael dicentes: Patres comederunt vuam acerbam. ꝛ dẽ tes filioꝝ obſtupeſcũt. Uiuo ego

ſ apoſiopeſis

dicit domin⁹ deus. Si erit vobiſ

ꝉ ſ q̃uis in alijs qui dei notitiam nõ habent.

vltra pabola hec in prouerbiũ in

ꝉ ſ natura nõ merito. ſicut moyſes et helias di citur homo dei. homo peccati et filius iniqui tatis nõ vocatur homo dei

iſrael. Ecce omnes anime mee ſũt Ut anima patris: ita et anima filij mea eſt. Anima que peccauerit ip

ſ qꝛ nõ eſt cũ eo qui eſt vita. ꝉ ſ pater ſ catha logus virtutũ patris. q̃ in decem et ſeptẽ ꝑtes diuiduntur.

ſa morietur. Et vir ſi fuerit iuſtus

ſ prima ſ ſecũda ſilis prime

et fecerit iudicium. et iuſticiam.

¶ Aia que pecca. Quaſi. Sicut peccata filioꝝ nõ nocent patribus. ſic peccata patrum in filios nõ redundant. ſed anima que peccauerit ipſa morietur.

¶ Et vir. Quaſi. In hoc poteſtis ſcire qđ dictum eſt. reddam peccã pa trum ꝛc. nõ id ſonare qđ multi eſtimant. nec eſſe ſimile huic ſententie. pres comederunt vuã acer. et huiuſmõi

¶ Et vir. ſi. f. i. In ꝓuerbijs dr. Cogitationes iuſtoꝝ iudicia. Qui hãc virtutem habet vt nihil ſine iudicio et ratione faciat. illud ꝓpheticũ ſecur⁹ cantat. Iudicia dñi vera iuſtificata in ſ.m. et in iudicio nõ accipiat perſo nam. hic in tantam ꝓficiet beatitudinem vt dei iudicia intelligat. que ſũt abyſſus multa.

¶ Et iuſticiam. Hiero. Hanc qui habet. habet chriſtum. qui factus

eſt nobis iuſticia ⁊ ſanctificatio· vt faciat iuſticiam veram. nec pſonam in iudicio recipiat.

¶ In mōtib⁹ nō comederit. Sicut qui dicebat· Gratias ago tibi deus quia nō ſum ſicut hic publicanus· Heretici quoq; qui altiora requirunt in montib⁹ ſupbie comedunt.

¶ Ad ydola· Symulacra. que de corde ſuo fingunt heretici. ad q̄ oculos cordis leuant: dum falſitatem atq; mendaciū putant veritatē·

¶ Dom⁹ iſrael. Quia ī eccleſia reperiuntur. et occaſione falſi nominis ſciētie ſimplices ſeducūt vt philoſophoꝝ dogmata introducant in domū iſrael. i. eoꝝ q̄ mente deū ꝯſpiciūt

¶ Et vxorem. p. ſ. Hiero. Vxor ſcā viri ſapientia eſt· vn̄ ſalomon· Ama illā et amplexabitur te. dilige illaꝫ et cuſtodiet te. hāc ꝯtaminat q̄ alioꝝ bn̄ dicta repꝑhendit ⁊ facit inuidie acceſus· ſcā violat· caſta corrūpit

¶ Ois hō ē pximus. Aliter ei inimici tui vl' extranei vxoreꝫ libere pollueres ſꝫ oīs hō pximus tu⁹ ē· nihil eī hoī hoīe pximi⁹ ē· Preterea ſm hanc pabolā. hō q̄daꝫ deſcēdebat ab hierl'm ī iericho ⁊c· Omis em̄ q̄ benefacit pximus ē

¶ Ad mulierem. Hiero. Si quis acceſſerit· dicūtur concepti fetus viciū ꝯtrahere ſeminis vt leproſi. et elefantici ex hac corruptione naſcantur et feda in vtroq; ſexu corpa. puitate· vel deformitate membroꝝ. Sanies em̄ corrupta degenerat. Precipitur ḡ vt viri non ſolum in alienis. ſed et ī ſuis vxoribus quib⁹ lege videntur iuncti· ſm illud. Creſcite et multiplicamini. ⁊ re. t et modū et tempa ſeruent· vn̄· tempus amplexandi et tempus longe fieri ab am. Caueat ḡ vxor ne illud celet deſiderio coeūdi. et vir ne vim faciat ei· putans omi tempe ſubiectam ſibi voluptate cōiugij· vnde. vt ſciat vnuſquiſq; vas ſuum poſſidere in ſanctificatione et honore· vn̄. in ſexti pithagorici ſententiolis· Adulter eſt vxoris pprie amator ardentior

ſ tercia ſ adorando ydola ſ quarta·
in montib⁹ nō comederit· et oculos ſuos non leuauerit ad ydola
ſ quinta ſ adulteriū pꝛhibꝫ
dom⁹ iſrael. ⁊ vxorem proximi ſui
† ſ ſexta ſ etiam in tua modū ſerua ſ p ſingulos menſes grauia et torpentia mulierum corpora immundi ſanguinis effuſione releuantur
nō violauerit. et ad mulierē men-
ſ ſeptima
ſtruatam nō acceſſerit. et hominē
ſ Nolite contriſtare ſpiritū· ſ. qui habitat ī vobis ſ lxx· oppreſſerit· vn̄ abacuc· Quare impi⁹ opprimit iuſtū ſ octaua† ſ nō omni. alioqui multis occaſio recipiēdorum pignorū diuitiarum fieret materia. ſed ſi manifeſte pauper eſt
nō cōtriſtauerit. pignus debito
† ſ nona ſ de raptoribus dicit apoſtol⁹. Cum huiuſmodi nec cibum ſumere
ri reddiderit· p vim nihil rapuerit
ſ decima ſ quēcunq; cibum † ſ non de rapina ſ nō ſaturo. non qui ructant plenitudine· ſed qui cruciantur inanitate
panem ſuum eſurienti dederit· ⁊
ſ vndecima ſ veſte vel fide et virtutib⁹ ſ De quo· nud⁹ eram et cooperuiſtis me† ſ quotquot baptiſati eſtis chriſtum induiſtis.
nudum operuerit veſtimento. ad
ſ xij. ſ cuiq; · quodcūq; ſ xiij.
vſuram nō cōmodauerit. et ampli-
ſ de quacunq; re ſupabundantiā quamcūq; ſ xiiij ſ vt in omni ope fugiat iniquitatem
us nō acceperit. ab iniquitate a-

¶ Hoiem nō cō· Ne audiat. Quid gloriatur terra et cinis? vt ſcꝫ oblitus conditiōis ſue ponat in celum os ſuū et dicat cū vero nabuchodonoſor· Aſcendam in celū. ſup aſtra celi ponā· t· m·

¶ Pignus de· r. Ei ſcꝫ qui paup eſt et pprium oppignorauit veſtimētum et ante ſolis occaſum debꝫ recipe. ne oppreſſus frigore clamet ad dn̄m qui eſt vltor iniurie· Pignus quoq; debitori reddimus qn̄ ei cui dilectione cōiungimur et qui nobis debet mutuam caritatem: reddimus pignus ſuum· nihil debiti eius apud nos retinentes·

¶ Per vim ni· r. Hiero· Omnis rapina violentie mixta eſt. Eſt ⁊ ſancta violentia et optabilis rapina· vn̄· A diebus iohannis baptiſte. re· ce. vim pa. ⁊ vi. r. i. Aduerſarie aūt poteſtates in rapinam animaꝝ feſtinant Vn̄ iacob· Beſtia mala comedit eū. beſtia rapuit ioſeph· vn̄. ⁊ oues que ſequūtur dominū nō rapiūtur de manib⁹ eius

¶ Panem ſuū. Hiero. Hic docemur elemoſinam nō eſſe ſaturis faciendam· nec his qui eructāt plenitudine. ſed qui cruciantur inanitate· In pane omis cibus accipitur. Suū. nō de rapinis aut de vſuris et alieno malo acquiſitum panem vertam⁹ in miſericordiā. Redemptio anime viri pprie diuitie. Multi clientes paupes et agricolas (vt taceam de militantiū et iudicum vi) opprimūt p potentiam· vel furta cōmittunt. vt de multis pauca tribuant pauperib⁹ ⁊ in ſuis ſceleribus glorientur· et dyaconus publice in eccleſijs recitat offerentiū nomīa· tm̄ offert ille. tm̄ ille pollicitus eſt. placēt q̄ ſibi ad plauſum populi quos torquet ꝯſciētia. damuſq; materiā miſeris vt gaudeant ad ea que tribuūt et nō lugeant ea q̄ rapuūt. Meli⁹ ē aūt vt dicamus paneꝫ iuſti eſſe eū qui dicit· Ego ſum panis vi. q̄ de ce. De q̄ in oratione dici⁹. Panem noſtrū ſubſtantiuū vel ſupuenturū. da nobis vt quem poſtea ſemp accepturi ſum⁹ in p̄ſenti ſeculo quotidie mereamur accipe. Hunc panem iuſtus eſurientib⁹ tribuit. qui ſcꝫ eſuriūt ⁊ ſitiūt iuſtitiam· Hic panis nō ē dandus his qui manducauerūt ⁊ biberunt et ſaturati ſūt ⁊ incraſſati calcitrauerūt ne euomāt eū. Vn̄ ſalomō. Euomet eū ⁊ cōtaminabit ſermones tuos bonos vn̄ ſaluator· Ne detis ſanctum canib⁹

¶ Nudum ope. Hoc veſtimēto nud⁹ de cōuiuio nuptiali pꝛiectus eſt· vn̄ ad hieruſalem. Tu aūt eras nuda ⁊ ꝯfuſiōis plena

¶ Ad vſuram. n. Hiero· In hebraico cūctaꝝ ſpecieꝝ vſura pꝛhibet· Lxx· pecuniā ſuā ad vſurā nō de. ſicut in pſalmo. Pecuniam ſuā nō de. a· v. In q̄ tm̄ pecunie vſura pꝛhibetur. In lege dr̄. Fratri tuo nō feneraбis. alienorum feneraбis. Nota profectū. In principio legis a fratribus tm̄ fenus tollit· In pꝑheta ab omib⁹. In euangelio augmentū eſt. Feneramini his a quib⁹ nō ſpatis accipe.

¶ Et amplius n. Putāt aliqui vſuraꝫ tm̄ eſſe ī pecunia. ſꝫ ſcriptura diuina aufert omiſ rei ſupabundantiā vt pl⁹ nō recipias q̄ȝ dediſti. Solēt in agris frumēti vini ⁊ olei ceteraꝝ q̄ȝ ſpecieꝝ vſure exigi velut ſermo diuin⁹ nō vocet ſꝫ ſupabūdantiā. velut ſi in hyeme dem⁹. x· modios vt in meſſe· xv. recipiam⁹. i. ampl⁹ mediā ſ· ptē Qui iuſtiſſimū ſe putat: quartā ptem plus accipit· Solēt argumētari ⁊ dicere· dedi vnū modiū. qui ſatus fecit decem modios· Nōne iuſtum eſt vt mediū modium de meo plus accipiā. cū ille mea liberalitate nouē et ſemis habeat. Nolite inquit paulus errare. deus nō irridetur. Reſpondeat miſericors fenerator. vtꝝ habēti dederit aut nō habēti· Habenti vtiq; dare nō debuit. ſꝫ dedit q̄ſi nō habenti. Quare plus ḡ exigit q̄ſi ab habente Alij pecunia fenerata ſolent munuſcula accipe diuerſi generis· ſꝫ intelligāt vſuram vocari ſupabundantiā q̄dq̄d ē· ſi ab eo qḋ dederint plus eſt.

ſ xv. ſ idem videtur in primo· ſed hic addit verum ſ Similis prime. ſed in ptes diuiſa
uerterit manum ſuam· et iudiciū
verum fecerit inter virum ⁊ virū·
ſ xvi· ſ pceptum dn̄i lucidū. i· o·
et in p̄ceptis meis ambulauerit. et
ſ xvij· ſ Judicia dn̄i vera i· i· ſ. i·
iudicia mea cuſtodierit vt faciat
† ſ qui hec nō illa fecerit nō morietur p peccatis patris ſ virtutibus ſuis
veritateꝫ: hic iuſtus eſt. Uita vi-
ſ ſed
uet ait domin⁹ deus· Q ſi genue-
ſ lxx. et theodotio· peſtilentē. Sicut eniꝫ peſtilētia morbos creat et regiones vaſtat· ſic hō peſtilēs populatur vniuerſa
rit filium latronem effundentem
ſ lxx. peccata·
ſanguinem· et fecerit vnū de iſtis
ſ ſed patris virtutes cōtaminantem.
et hec quidem omnia nō facientē
ſed in montibus comedentem· et
vxorē proximi ſui polluētē· egenū
et pauperem contriſtantem· rapiē-
tem rapinas. pignus non redden-
ſ que de corde ſuo finxit
tem. et ad ydola leuantem oculos

¶ Ab iniquitate. a. m. Hiero. vt ſcꝫ in omi ope fugiat iniquitatem q̄ nō ſolū manu· ſꝫ ⁊ alijs mēbris cōmittitur: vn̄ ſalomon· Iniqua labia ſint pcul a te. ⁊ alibi Iniq̄tatē in excelſo locuti ſūt. Pes q̄ȝ currit ad iniq̄tatē· et oculus ſi alienā vxorem viderit vt ꝯcupiſcat nō imitator eius. de q̄ dr̄. Qui peccatū nō fecit nec in. eſt do. i. o. e·

¶ Judiciū verū fe· i. v. et· v. Hiero. ſiue primum ſuū· Hoc idem videtur eſſe. ſi fuerit iuſtus ⁊ fecerit iudicium: ſꝫ addita veritate iudicij epitaſim cernitur hic virtutum. vn̄ ⁊ in pꝛuerbijs· Poſt multa p̄cepta infertur correctio iudicij: ⁊ poſt oīa corrigere iudiciū· Ideo apl's repꝛehendit hn̄tes inter ſe iudicia: q: minim⁹ ⁊ ꝯtemptus eligit· q̄ iuxta euāgeliuꝫ prim⁹ eſt vt iudicet inter v. ⁊. v. q̄ deſtruxit ea q̄ ſunt puuli ⁊ puenit ad pfectum virū· ⁊ tūc maiori ſnīa indiget vt poſſit ad veritatē iudicij puenire

¶ In p̄ceptis meis ma. Hiero· Judicia mea ſiue iuſtificatiōes meas cuſtodierit vt faciat ſcꝫ ⁊ facta cuſtodiat· vn̄. Iuſticie dn̄i rec· l· c. p. d. l. i. o Querit aūt q̄nō ī ſꝫ pꝑha eodē dicit dn̄s. Dedi eis iuſtificatiōes nō bonas in q̄bus nō viuant· Sed nō viuunt iudei ſequentes litterā occidentē. ⁊ viuunt chriſtiani intelligentes ſpm̄ viuificantem

¶ Hic iuſtus eſt. Hieronim⁹. Vir iuſtus eſt eccleſiaſticus, qui fidem

catholicam ꝑdicat. fi-
lius eiꝰ diſcipulus q̇ ſi
fuerit hereticoꝝ erro-
re deceptus peſtilens
vocabitur. vñ. In ca-
thedra. pe. n. ſ. Iſte ef-
fundit ſanguinem de-
ceptoꝝ. et in ſe omnia
peccata ꝯgeminat. co-
medens in montibus
ſupbie, et eccleſiã pri-
mi ſui polluens. ege-
nos ꝛ paupes in ſcien-
tia ſcripturarum cõtri-
ſtans. opprimẽs ꝛ ſub-
plantans rapiens eos
quos de eccleſia ſedu-
xit. nõ reddens pignꝰ
qḋ a magiſtro accepit
nõ implẽs illud. Gra-
tis accepiſtis ĝtis da-
te

¶ Qḋ ſi genu. fi.
Hoc etiam ĩ nobis ac-
cipi poteſt. quibus dr
Audi filia et vide. et
inclina aurem tuam ꝛ
o. p. t. ꝛ. d. p. t. ꝛ cõcu-
piſcet rex. d. t. vt q̇ de
gentium ſtirpe ſumus
generati. relinquamꝰ
parentũ crimina. et fa-
ciamus iudicium atq̈
iuſticiam et viuamus
in ea.

¶ Si aũt impiꝰ.
Quaſi. In eo filiꝰ pa-
tris ſceleribꝫ nõ graua-
tur. nec aliꝰ alienis ſce-
leribꝫ inuoluit vt ipſe
vnus atq̈ idem q̇ pri-
us impiꝰ fuit atq̈ pec-
cator. ſi penitentiã ege-
rit nõ damnet ꝑ prio-
ribus peccatis.

ſ vt errorem magiſtri augeat diligẽtia diſci-
puli. et repetit ab his quibus tribuit plus q̃
dederit

ſuos. abominationem facientem
ad vſuram dantem. et amplius ac-
cipientẽ. nunquid viuet? Non vi-
ſ qꝛ
uet. Cum vniuerſa deteſtãda hec
ſ ſed. ſ eterna ſ damnatio
fecerit. morte morietur. Sanguis
ſ nõ in alio. ñ in patre ſ Quaſi. ne mireris
niſi viri iuſti filius. declinans ad peccata mo-
riatur. qꝛ econtrario ſi peccator genuerit filiũ
qui videns. o. p.
eius in ipſo erit. Q ſi genuerit fi-
lium qui videns omnia peccata
patris ſui que fecit: timuerit ꝛ nõ
ſ ſcꝫ
fecerit ſimile eis. ſup montes non
comederit. ꝛ oculos ſuos nõ leua-
uerit ad ydola domꝰ iſrael. ꝛ vxo-
rem proximi ſui nõ violauerit. ꝛ vi-
rum non cõtriſtauerit. pignus nõ
retinuerit. ꝛ rapinam nõ rapuerit.
panem ſuũ eſurienti dederit. ꝛ nu-
dum operuerit veſtimento. a pau-
peris iniuria auerterit manũ ſuã.
vſuram ꝛ ſupabundantiã nõ acce-
perit. iudicia mea fecerit. ꝛ in ꝑce-
ptis meis ambulauerit. hic nõ mo-
ſ cui diſſimilis.
rietur ĩ iniquitate patris ſui. ſed vi-
ta viuet. Pater eius qꝛ calumnia-
tꝰ ẽ: ꝛ vim fecit fratri. ꝛ malũ opa-
tus ẽ ĩ medio populi ſui. ecce mor-
ſ nõ aliena ſ queſtionem ꝓponit.
tuus eſt ĩ iniquitate ſua. Et dici-
tis. Quare non portabit filius ini-
ſ ſoluit. ſ Quaſi. iu-
quitatem patris? videlicet qꝛ filius
ſtus eſt et patris opa nõ ſecutus
iudiciũ ꝛ iuſticiã opatus eſt. om-
nia ꝑcepta mea cuſtodiuit: et fecit
ſ ſicut pater iniquus morte morietur
ſ quia fecit opa vite
illa. vita viuet. Anima que pecca-
uerit ipſa morietur. Filius nõ por-
tabit iniquitatẽ patris. et pater nõ
portabit iniq̄tatẽ filij. Juſticia iu-
ſti ſup eum erit. ꝛ impietas impij
erit ſup eũ. Si autẽ impius ege-
ſ declina a malo
rit penitentiam ab omibus pecca-
tis ſuis que opatus eſt. ꝛ cuſtodie-
ſ fac bona.
rit omnia ꝑcepta mea. ꝛ fecerit iu-

dicium et iuſticiam. vita viuet et
ſ ſi ab omnibꝰ penituit.
non morietur. Omniũ iniquitatum
ſ qꝛ ille meminit.
eius quas opatus eſt nõ recorda-
ſ qua oĩa cuſtodiuit ꝑcepta ſ libero arbitrio
bor. In iuſticia ſua quã opatus
ſ Deus vult omẽs ſaluos fieri et ad noticiã
veritatis venire. vbi ſeuera et truculẽta dei vi-
detur ſentẽtia. ſed nõ homĩes ſed peccata con-
demnat
eſt viuet. Nunqḋ volũtatis mee
eſt mors impij dicit domiꝰ deus.
ſ peccata ſcꝫ ꝑgant hõ ſaluus fiat.
ꝛ non vt conuertatur a vijs ſuis ꝛ
viuat? Si aũt auerterit ſe iuſtus a
iuſtitia ſua ꝛ fecerit iniq̄tatem ſcꝫm
omnes abominationes quas ope-
ſ qui mortis filiꝰ.
rari ſolet impius: nunquid viuet
Omnes iuſticie eius quas fecerat
ſ in ſalutem eiꝰ. ſ ſed
non recordabũtur. In ꝑuaricatio-
ne qua preuaricatus eſt. ꝛ i pecca-
ſ non in alienis
to ſuo qḋ peccauit: in ipſis morie-
ſ tñ
tur. Et dixiſtis. Non eſt equa via
domini. Audite ergo domus iſra-
el. Nunquid via mea non ẽ equa:
ꝛ non magis vie veſtre praue ſũt?
Cum enim auerterit ſe iuſtus a iu-
ſticia ſua ꝛ fecerit iniquitatem. mo-
rietur ĩ eis. In iniuſticia quã opa-
tus eſt morietur. Et cũ auerterit ſe
ſ gentilis ſ ydolatria
impius ab impietate ſua quã opa-
ſ que lege iudeis precepta ſunt
tus eſt. ꝛ fecerit iudiciũ ꝛ iuſticiã
ſ priꝰ mortuam ſ ſe ſ. interiſſe ĩ iniqui-
tatibus
ipſe animam ſuã viuificabit. Coſi-
derans em̃ ꝛ auertens ſe ab omni-
bus iniq̄tatibus ſuis quas opatꝰ
ſ credens in eũ qui dicit. Ego ſum via. veri-
tas et vita.
eſt vita viuet: ꝛ non morietur. Et
dicunt filij iſrael. Nõ eſt equa via
domini. Nunquid vie mee nõ ſũt
eque domꝰ iſrael. ꝛ nõ magis vie
ſ ſiue iudeũ ſiue gentilem. nõ eſt ꝑſonarũ ac-
ceptio apud deũ. Vnuſquiſq̈ in ſua fide coro-
nabit. aut in infidelitate damnabitur
veſtre praue? Idcirco vnumquẽ-
q̈ iuxta vias ſuas iudicabo domꝰ
ſ Iudei et gentes ad eũ ſcꝫ qui poteſt ſanare
iſrael. ait dominꝰ deus. Conuerti-
cõtritiones veſtras.
mini ꝛ agite pñiam ab oĩbꝰ iniq̄ta-
tibus veſtris. ꝛ non erit vobis in

¶ In iuſticia ſua.
Dici. nõ tam mea. ſ.
q̃ ſua, licꝫ iuſticie mee
ſit. bona bonis. et ma-
la malis reddere

¶ Si aũt. a. ſe iu.
Quaſi. Sicut iuſtum
ante peccatorẽ nõ gra-
uant antiqua delicta
Sic peccatorem ante
iuſtũ. veteres iuſticie
nõ adiuuant. Vnuſ-
quiſq̈ em̃ ĩ quo inue-
nitur in eo iudicatur.

¶ Nũquid. v. m.
Quaſi. putatis me
immerito peccata pa-
trum punire ĩ filijs. ſ
vnuſquiſq̈ ĩ peccato
ſuo morit. et in iuſti-
cia ſua viuit. In vtro-
q̈ nõ ꝑterita ſed pu-
niũtur ꝑſentia. Sñia
aũt veſtra iniqua eſt.
qui putatis nõ eſſe pa-
rabolã. ſed hyſtoriã:
vt alioꝝ ſcelera ĩ alijs
puniantur

¶ Cũ enĩ auer. ſ.
Iuſtus prius populꝰ
iſrael auertit ſe a iuſti-
cia ſua. qꝛ iuſticie re-
liquit autorem. ꝛ fe-
cit iniquitatem dei fili-
um denegãdo. In pec-
cato q̃ atq̈ in ſcelere
qḋ opatus eſt morit
nõ in pluribꝫ. ſ ĩ vno
heredem interficiens.
vt ꝑderet hereditatẽ

¶ Et dicũt. vſq̈ ho-
die iſrael blaſpemat
deũ. cur populũ ſuũ
reliquerit. et gentium
mltitudinẽ aſſumpſe-
rit. hos arguit dñs q̄
vie illoꝝ praue ſint.
Dñi aũt iuſta ſenten-
tia vt ꝑditis malis co-
lonis. alijs locet vine-
am ſuã. qḋ intelligen-
tes iudei ĩ euãgelij pa-
bola dixerũt. non erit
iſtud.

¶ Cõuertimini.
Proprie ad iſrael ſer-
mo iſte dirigitur vt
agant penitentiam ꝛ
relinquant iniquita-
tes ſuas

¶ Melius eſt hãc ex-
hortationẽ cõuertimi-
ni ꝛ. a. p. in ꝑſona accipi
iudeoꝝ.

¶ Et facite vo. c. Cor nouū eſt iſraelis credere in eū quē prius negauerat. cor nouū gentiū ydola relinquere ⁊ mortuoꝝ cultura cōtēpta credere in eū q̄ et eſt deus viuentium.

¶ Quia nolo m. Nolo vos mori q̄ſi in ſalutē gentium filios enutriui ⁊ exaltaui. ipſi autē ſpreuerunt me

¶ Quaſi. cur moriemini qui patrū merito et mea debetis viuere miſericordia: q̄r nolo mortē peccātis.

¶ Ca. XIX.

¶ Aſſume plan. Captiuitate vicina ꝓpheta non tam vaticinatur futura q̄ꝫ narrat ꝓterita. Poſt ſextum enī ſedechie regis annum: ſtatim in ſequentibus legimus. Et factū eſt in anno ſeptīo.

¶ Vnū de leun. Ioachaz .ſ. filiū ioſie quē nechao pharao duxit in egiptū ⁊ ſubſtituit ioachim. cui iechonias filius ſucceſſit qui cum matre ⁊ optimatibus ciuitatis a nabuchodonoſor ductus eſt in babylonē. de q̄ natus eſt ſalathiel pater zorobabel.

¶ Leo factus eſt Hiero. Hec iam facta fuerant cū ꝓpheta dicebat. Poſtq̄ꝫ enī hieruſalē eduxit ioachaz filium ioſie. de regia ſtirpe ⁊ regē ꝯſtituit. tam crudelis in breui extitit vt tropologice cepiſſe p̄das et hoīes deuoraſſe memoretur

¶ Et expāderūt. Hiero. Nō q̄ꝫ hoc iechonie factum ſit qui ſe tradidit babylonie regi. et in chaldeam aſportatus eſt. ſed vt leonis ſeruetur tranſlatio. qui capitur in foueis ꝯſtringitur cathenis reſeruatur in caueis. Alioquin iuxta hyſtoriam hoc de ſedechia legimus. q̄ poſt iechoniam in regnū ꝓmotus eſt. ⁊ hoc facit occaſio vt q̄r cathene. cauee. carcer nominantur. ſedechiam potius q̄ꝫ iechoniam pleriq̄ꝫ intelligāt. Seruatus aūt ī carcere eſt iechonias: nec interfectus. ſublato tm̄ regno. Sedechiam vero cecum ductū in babylonē et ſtatim occiſū narrat tm̄ hyſtoria.

¶ Mater tua. q. Hieruſalem ſuperius pulchre mulieri. et poſt leene catulos nutrienti. nūc vinee pulcerrime compatur.

¶ Vinea q̄ꝫuis pulcra. q̄ꝫuis longis ꝓpaginibus extenta. ſi baſilia cala-

ruinam iniquitas. Proijcite a vobis om̄es ꝓuaricationes veſtras

† .ſ. vetuſtatem littere relinquētes

in q̄bus preuaricati eſtis. ⁊ †facite

.ſ. in nouitate ſpūs.

vobis cor nouū ⁊ ſpiritum nouū.

.ſ. qui eſtis filij abraā yſaac et iacob. De quibus dicitur. Deus viuorū et nō mortuorum

Et quare †moriemini domus iſrael? Quia nolo mortem morientis

.ſ. qui diſceſſiſtis

dicit dominus deus. Reuertimini

.ſ. ꝑ penitentiā. mortui ꝑ peccata

et viuite.

¶ Ca. XIX

Et tu fili hominis aſſume plan-

† .ſ. omnes .ſ. qui de ſtirpe ioſie generati ſunt.

ctum ſuper †principes iſrael. ⁊ dices

.ſ. hieruſalem. *.ſ. Methaphorice oīa*

Quare mater tua leena inter leones cubauit? In medio leunculorū enutriuit catulos ſuos. ⁊ eduxit vnum de leunculis ſuis. leo factus eſt ⁊ didicit capere p̄dam hominem

.ſ. famam eius.

q̄ꝫ comedere. Et audierunt de eo

.ſ. egiptie *.ſ. cruēta fuit victoria*

gentes. ⁊ nō abſq̄ꝫ vulneribus uis ſuſceperunt eū ⁊ adduxerūt eum in cathenis in terram egipti. Que cū

.ſ. mater hieruſalem q̄ genuerat et nutrierat. regēq̄ꝫ creauerat eū †.ſ. deficiente regno.

vidiſſet qm̄ †infirmata eſt et periit

† .ſ. iechoniam filium ioachim

expectatio eius. tulit †vnum de le

.ſ. alijs regibus *.ſ. regem.*

unculis ſuis: leonem conſtituit eū

.ſ. viam p̄deceſſoris ingreſſus.

Qui incedebat inter leones. et factus eſt leo. ⁊ didicit predam capere

.ſ. nimia crudelitate

⁊ homies deuorare. didicit viduas facere ⁊ ciuitates eoꝝ in deſer-

.ſ. deſolari

tum adducere. Et deſolata eſt ter-

.ſ. exterrita.

ra et plenitudo eius. a voce rugitus

.ſ. ideo

illius. Et ꝯuenerunt aduerſus eū gentes vndiq̄ꝫ de prouincijs. ⁊ expanderunt ſuper eum rethe ſuū. In vulneribus eaꝝ captus ē. et miſerunt eum in caueam in cathenis ⁊ adduxerūt eum ad regem babylonis miſeruntq̄ꝫ eū in carcerem ne audiretur vox eius vltra ſuper montes

† .ſ. multis ſermonibus res vna dicitur. *† .ſ. lxx. flos in malis granatis.*

iſrl. †Mater tua quaſi †vinea in ſā-

.ſ. rubore florū *.ſ. vbi humore nutritur*

guine tuo ſuper aquam plantata eſt

Fructus eius ⁊ frondes eius creuerunt ex aquis multis. ⁊ facte ſūt

† .ſ. Lxx. in tribū ducum vt .ſ. inde reges fierēt

ei virge ſolide †in ſceptra dn̄antium

.ſ. ſuperbis deus reſiſtit

⁊ exaltata eſt ſtatura eius inter frō-

.ſ. vt ſuperbirēt. alioꝝ bona videamus. noſtra neſciamus.

des. Et vidit altitudinem ſuam in multitudine palmitum ſuorum. ⁊

.ſ. in furore dn̄i. .ſ. ruinas hieruſalem eleganti

euulſa eſt in ira in terramq̄ꝫ ꝓie-

tranſlatione demonſtrat

cta et ventus vrēs ſiccauit fructū eius. marcuerūt ⁊ arefacte ſūt vir-

.ſ. iſmael

ge roboris eius: ignis comedit eā

.ſ. tū *.ſ. tam pulcra tam fructuoſa.*

Et nunc tranſplantata eſt in deſerto in terra inuia ⁊ ſitienti. ⁊ egreſſus

.ſ. iſmael *.ſ. tribu regia.*

eſt ignis de virga ramoꝝ eius qui

.ſ. ex tūc

fructum eius comedit. et non fuit

† .ſ. aliquis rex qui populum gubernaret. .ſ. cū iohanna filio caree in egiptum tranſfugerunt. † .ſ. Regū generis. quod in iudea vltra ceſſauit donec veniret cui repoſitū eſt. qui erit expectatio gentium

in ea †virga fortis †ſceptrū dominantium. Planctus eſt. ⁊ erit in planctum.

¶ Ca. XX.

.ſ. poſt. xi. menſes et. v. dies

Et factum eſt

ſuperioris viſionis.

in anno ſeptimo: in quinto menſe in decima menſis. venerunt viri de ſenioribus iſrael vt interrogarēt dominum. ⁊ ſe-

.ſ. poſt .ſ. anteq̄ꝫ dicāt no

derunt coram me. Et factus eſt ſer-

uit quid querant.

mo domini ad me dicens. Fili hominis loquere ſenioribus iſrael. et dices ad eos. Hec dicit dn̄s deus. Nunquid ad interrogandum me

moſq̄ꝫ ſubtraxeris iūcta terre areſcit calore. marie ſi ventus vrēs quē greci eliſonā alias kayſona vocant: ſiccauerit fructus eius vt emarceſcat et q̄ſi ignis crem etur ardoribus.

¶ Babylonē vel egiptum ſignat. ad quam tranſfugerūt. aut ipſā iudeam. in qua pauci pauperes remanſerant quibus p̄fectus erat godolias. vt ꝯgregaret ⁊ regeret reliquias populi. quem iſmael de ſtirpe regia occidit in malpha. et hoc eſt qd̄ dr̄ ignis comedit eam

¶ Hec. Sm̄ anagogen hec ad eccl̄am referimus. q̄r ī nouiſſimo tp̄e multiplicata iniquitate refrigeſcet caritas multoꝝ. vt ꝓhenī ſi fieri pōt. etiā electi ⁊ prīcipes eius capiant retibus diaboli. qui nō vnius regis captione ꝯtentus. quotidie reges ⁊ principes capere feſtinat. vn̄. Eſca eius electa. Palmites q̄s eccl̄e qui dudam floribus ⁊ rubori ſanguis equabātur vento vrente ſiccant. vn̄ ī euāgelio. q̄ germinauerāt orto ſole eſtuauerunt ⁊ ſiccata ſunt vt vix remaneat vnus ex palmitibus qui ꝯſurgat ī virgam et dignus populi princeps fiat. vn̄ yſai. Inducam famem et ſitim ſuper terram. nō panis famem neq̄ꝫ ſitim aque ⁊c. vn̄ debemus plangere et lamentari ſuper prīcipes iſrael. q̄r vicio ⁊ ſuperbia iudea capta eſt et hirlm.

¶ Planctus ē ⁊ e. Hiero. Hinc patet h̄ qd̄ ſuperius dictū eſt Quare mater tua leena ⁊c. et h̄. mater tua q̄ſi vinea ⁊c. ad hieruſalē ꝑtinere. q̄ ꝑdidit leones ⁊ palmites ſuos. ⁊ nō remāſit in ea virga que ꝯſurgeret ī tribū regiā. a plancta enī cepit et in planctu finit. Aſſume planctū ⁊c. hoc in principio et in fine planctus eſt. ⁊c. Planctu enī et lamentatōe ſtirps regia ꝓſequēda ē.

¶ Nūquid ad interrogādum. Hanc fuiſſe ꝯſuetudinem populi iſrael vt quidquid dubitarent a dn̄o ꝑ ꝓphetas quererent multa exēpla teſtant. Saul q̄rens aſinas ꝑgit ad ſamuel. Egrotante filio ieroboam mittitur vxor eius in ſylo ad achiam ꝓphetam. Dauid quoq̄ꝫ ꝓpheta alium ꝓphetam nathan interrogat. vtrū debeat dn̄o domum ꝯſtituere. In nouo

quocꝫ teſtamẽto aga
bus q̃ paulo euẽtu
ra ſũt ꝑnunciat. Scri
ptũ eſt in deuterono.
Hontes quas dñs p/
diturus eſt in cõſpe/
ctu tuo ſomnia ꝛ diui
nationes audiũt. tibi
aũt nõ ſic dedit dñs

¶ Viuo ego. Cõ
grua interrogantibus
datur reñſio. Sacto
dr. Adhuc loquẽte te
dicã adſum. pctõribꝫ
q̃les ſunt ſeniores iſrl̃
increpatio ꝑ pctĩs: ꝛ
addit̃ iuſiurandũ vt
ſit firmior ſnĩa negãd.

¶ Si iudicas e.
Nõ eſt ꝓpbetę reſpõ
ſio. ſꝫ ſentẽtia iudican
tis ꝑ iniquitatibꝫ. q̃
patrũ iniquitates ſũt
ſecuti.

¶ Abominatões
Nõ q̃ peccata patrũ
redundent in filios. ſꝫ
oſtendũtur prĩbꝫ ſimi
lia feciſſe et hęredita/
rio malo: longũ funez
pccõꝝ traxiſſe. vt q̃rũ
imitantur peccata pti
meſcãt ſupplicia

¶ In die qua ele.
Iſrael cũ eſſ; i egipto
intm̃ deũ ignorabat.
vt moyſes miſſus ad
eos diceret. Si inter/
rogauerit: quis miſit
te. quid dicam eis? Et
ait dñs. qui eſt miſit
me. Ibi ĝ notus ẽ eis.
qm̃ leuauit manũ ſuã
ꝑ eis ꝯtra egiptios.

¶ In terram. q.
Hiei. Sꝫm litteram
iudeam inditam eſſe
et om̃ibus terris ferti/
liorem dubitare non
põt: qui a rinocorula
vſqꝫ ad thaurũ mon/
tem ꝛ fluuiũ eufraten.
omnẽ ꝯſiderauit ter/
ram ꝛ vrbiũ potentiã
et regionũ amenitatẽ.
Paleſtinã videlicet ꝛ
phenicem. arabiã. ſy/
riam. coelem. ciliciam
ꝛ ceteras regiones. q̃ſ
iſraeli ſi ꝑcepta ſeruaſ
ſet: dñs repmiſit. Si
aũt nõ accepit vicium
incredulitatis fuit. nã
et in paleſtina iudęa
qꝫ ꝓuintia multę gen/
tes remanſerunt. quę
eis ſubiectę non ſunt.
Nõ tñ ſponſor reus ẽ
mendacij aut criminiſ
ſed qui ſe ſponſiõe in
dignũ fecit. Preterea
hęc eſt ꝯditio ꝓmittẽ
tis. Si volueritis et

vos veniſtis? Viuo ego. quia non
reſpondebo vobis ait domin9 de9
ſ Quaſi ad interrogandũ venerunt ſup his
que ambigũt. ſed tu fili hoĩs iudica eos.
Si iudicas eos. ſi iudicas fili ho/
minis. Abominationes patrũ eo/
rum oſtende eis. et dices ad eos.
Hęc dicit dñs deus. In die qua
elegi iſrael. ꝛ leuaui manum meaꝫ
ſ cognitus.
pro ſtirpe dom9 iacob: ꝛ apparui
ſ contra egiptios ſ quaſi ꝑcuſſurus.
eis in terra egipti ꝛ leuaui manũ
meam pro eis dicens. Ego domi9
deus veſter. in die illa leuaui ma/
num meã pro eis. vt educerẽ eos
de terra egipti: in terram quã pro
ſ Nondum eni erant ꝑfecti. ſed nutriendi la
cte infantię.
uiderã eis. fluenteꝫ lacte ꝛ melle
quę eſt egregia inter om̃es terras.
ſ primo exeuntes de egipto. ſ ydola.
Et dixi ad eos. Vnuſquiſqꝫ offen
ſcꝫ quibus longo tpe ſeruierãt ne vel aſpicere
ſiones oculorum ſuoꝝ abijciat. et
dignentur. ſ colendo.
in ydolis egipti nolite pollui. Ego
ſ nõ egiptij. nõ varia monſtra.
dominus deus veſter. Et irritaue
ſ q̃. ſ libero arbitrio ſ facientes ſcꝫ ꝓhibi
ta. et muſitantes cõtra moyſen
runt me noluerũtqꝫ me audire
Vnuſquiſqꝫ abominationes ocu/
lorum ſuoꝝ non proiecit. nec ydo
ſ ideo ſ decreui
la egipti reliquerunt. Et dixi vt ef
ſ quã mente cõceperam
funderem indignationem meã ſu/
per eos. ꝛ implerem iram meam i
ſ q̃ nõdum exierant cũ vellet effundere iram
ſ Quaſi pepercí nomini meo. ne haberent
nationes occaſionẽ blaſphemandi. inter quas
notus factus ſum eis
eis. in medio terrę egipti. Et feci
ꝓpter nomen meum vt non viola
ref coram gentibus in quarũ me/
dio erãt. ꝛ inter quas apparui eis
vt educerem eos de terra egipti.
Eieci ergo eos de terra egipti. ꝛ e/
duxi in deſertum. ꝛ dedi eis prece
pta mea. ꝛ iudicia mea oſtendi eis
ſ etiam nihil addẽs ſicut in euãgelio.
quę faciens homo viuet i eis. In
ſup ꝛ ſabbata mea dedi eis. vt eẽt
ſ veri ſabbati. et circũciſio ſignũ eſt vere circũ
ciſionis. vt a vicijs omnibus purgati ꝑ totam
ſeptimanam et die et nocte viuamus. vt i eter
no ſabbato quieſcamus.
ſignum inter me ꝛ eos. ꝛ ſcirẽt q̃

ego dñs ſanctificans eos. Et irri/
ſ etiam
tauerũt me domus iſrael i deſerto
In ꝑceptis meiſ nõ ambulauerũt
ꝛ iudicia mea proiecerunt. quę fa
ſ etiã nihil addẽs ſicut in euangelio
ciens homo viuet in eis. ꝛ ſabba
ſ nõ ſemel ſ nõ parum
ta mea violauerunt vehementer
ſ q̃n dixit moyſi. dimitte me.
Dixi ergo vt effũderẽ furorẽ meũ
ſup eos in deſerto ꝛ conſumerem
ſ parcens egiptijs et ceteris gẽtibus. ne ſcan
dalizarent̃. et ipſis quorũ miſertus eſt expectãs
penitentiam eorũ.
eos. Et feci propter nomen meuꝫ
ne violaretur coram gentibus. de
q̃b9 eieci eos in ꝯſpectu eaꝝ. Ego
ſ ꝑ amalechitas et alios qui dimicauerũt cõ
tra eos in deſerto.
igitur leuaui manũ meam ſuper
eos in deſerto. ne inducerem eos
in terram quam dedi eis fluenteꝫ
lacte ꝛ melle: ꝑcipuam terraꝝ om/
niũ. quia iudicia mea proiecerunt
ꝛ in ꝑceptis meis non ambulaue
runt. ꝛ ſabbata mea violauerunt.
ſ egipti.
Poſt ydola em̃ cor eoꝝ gradieba
tur. Et pepcit oculus me9 ſup eos
ſ omnino ſ filios ſcꝫ cũ patribus. Filios em̃
induxit in terram ꝓmiſſionis
vt nõ interficerẽ eos. nec conſum
ſ Poſt interfectionẽ patrum dat ꝑcepta filijs
in quibus parcit et patribus
pſi eos i deſerto. Dixi aũt ad filios
ſ ne eorum imitemini peccata quorum vidi
ſtis tormẽta.
eoꝝ i ſolitudine. In ꝑceptis patꝝ
veſtrorũ nolite incedere. nec iudi
cia eorum cuſtodiatis. nec in ydo
ſ eadem dicit filijs q̃ ante et patribus
lis eoꝝ polluamini. Ego domin9
deus veſter. In ꝑceptis meis am
bulate. ꝛ iudicia mea cuſtodite. et
ſ ſancta oſtendite venerando.
facite ea. ꝛ ſabbata mea ſanctifica
ſ vt ſupra.
te. vt ſit ſignum inter me ꝛ vos. ꝛ
ſ ſic ſ nõ alius.
ſcietis quia ego dñs deus veſter.
ſ tñ ſ patrum ſcelera imitantes ſ quia
Et exacerbauerunt me filij. ꝛ in ꝑ
ceptis meis nõ ambulauerunt. et
ſ corde
iudicia mea nõ cuſtodierunt vt fa
ſ opere
cerẽt ea. q̃ cum fecerit homo viuet
ſ Manifeſta exponere ocioſi eſt
in eis. ꝛ ſabbata mea violauerũt.

audieritis me. b. t. c. ſi
aũt nolueritis gladi9
deuorabit voſ. Eligũ
tur ĝ ſꝫm ꝑſentia. aliaſ
ſꝫm ꝑſcientiã. nec ſtati
qui eligit̃ temptari ñ
poteſt aut pire. Saul
em̃ electus in regnum
et iudas in apoſtolũ.
p9ea vicio ſuo pierũt

¶ Que eſt. e. i. o.
Hiero. Aquila firma
mentum. ſimachus re
ligio. theodotio forti
tudo. q̃ oĩm terrarũ
iſta eſt q̃ſi fũdamẽtũ
q̃ in ea dei religio ꝛ tẽ
plũ ꝛ ceremonię. ꝛ no
ticia dei.

¶ Vnuſquiſqꝫ.
Hiero. Nobis q̃ꝫ de
egipto exeuntibꝫ ꝑci
pitur vt offenſiones
oculoꝝ noſtroꝝ abij
ciamus. ne ea q̃ oble
ctabant mõ nos capi
ant. ne ſymulacra egi
pti nos polluant. ad
inuentiões. ſ. philoſo
phoꝝ. hereticoꝝ. quę
recte ydola nũcupant̃
Aſpectaculis q̃ꝫ imo
offenſionibꝫ egipti re
moueam9 oculos. are
ne. circi. theatroruꝫ. ꝛ
ab om̃ibꝫ q̃ aĩę ꝯtami
nant puritatẽ. ꝛ ꝑ ſen
ſus ingrediũt̃ ad men
tẽ. vñ. Intrauit mors
ꝑ fe. n.

¶ Et feci ppter:
Nõ facere cogitabaꝫ
ꝓpter iuſticiã. non feci
ꝓpter clemẽtiã. ne pol
lueretur nomen meũ.
ꝛ viderer nõ poſſe cõ
plere q̃d iſraeli promi
ſeram.

¶ Eieci ergo hie.
Hucuſqꝫ q̃d eis pro/
miſerit in terra egipti
et quomõ ſtatim offẽ
derint. et q̃d ꝯ eos co
gitauerit ꝛ tñ non fece
rit: ꝓpheta deſcripſit.
q̃ ſequunt̃ egreſſis de
egipto locutus eſt.

¶ Hec ad eos dicũt̃
qui educti ſunt de egi
pto in deſertũ vt egi
ptioꝝ vicijs liberati.
facilius in ſolitudine
ꝑcepta dei cuſtodirẽt

¶ Coram gen. d.
¶ Hiero. Iam enim
eiecti erant de egipto
Supi9 vero ait. Co
ram. g. in quaꝝ. m. e.
q̃ nõdum exierãt.

¶ Pepercit ocu.
Hiero. Quomõ pep
cit. cũ ꝑter ieſũ naue ꝛ
caleph filiũ iephonę

nullus terrã ꝓmiſſiõis ingreſſus ſit. vñ intel-ligim⁹ viuere eos. nec eternis ſupplicijs reſeruatos. nec de libro viuentium deletos. nec ↄſumptos ante faciẽ dñi. Si eñ q2 in terrã ꝓmiſſionis nõ intrauerũt piſſe credendi ſũt. ergo ⁊ moyſes perijt qui vidit tñ. et nõ intrauit. Moyſi quoqꝫ ꝓces exanditas eẽ credimus. qui ꝓ populo interpellãs ait. Si dimittis eis peccatũ: dimitte. Si aũt nõ vis. ⁊ me dele de libro tuo Sententiam autem domini in filios et famulos nõ ꝑditionem eſſe. ſed emendationẽ audiamus. Quẽ diligit dñs corripit ⁊c. et alibi. Cũ interficeret eos querebãt eũ. Et ĩ alio loco. Ego interficiam ⁊ ego viuificabo

Et cõminat⁹ ſ. Quia ſimiliter pr̃ib⁹ peccauerũt. ſimilẽ ſententiã meruerunt. ꝭ eadem demẽtia ⁊ ob eaſdem cauſas reſeruati ſunt. Idem autor amborum. eadem patiẽtia iram mittigat.

Iterũ le. ma. Ubi ĩ veteri teſtamẽto domin⁹ ꝯ filios eorũ qui ĩ deſerto corruerunt. leuauerit manũ volenſ diſpergere. ſcriptura nõ dicit. ꝭ ex ꝭ qꝺ hic dr̃. factum eſſe credendũ eſt vel ꝭſigt q2 poſtq̃ȝ in terram ꝓmiſſionis ꝑuenerunt: peccatis exigentib⁹. diuerſis gẽtib⁹ et regib⁹ traditi ſunt. et tunc ꝓ̃cepta bona in natura ſua facta ſunt eis non bona.

Ergo et ego. d. Hiero. Nõ ait mala ſed nõ bona. Nõ eñ ſtatim ſequit̃ vt qꝺ ñ eſt bonum malum ſit. Ap̃lus eñ ait. Bonũ eſt homini mulierem nõ tangere. qꝺ ſi fecerit. nec bonũ nec malũ eſt. dedit ergo eiſ diſꝑſis ĩ gentibus ꝓ̃cepta non bona. q2 dimiſit eos ĩ deſideria ſui cordis. vt faciant q̃ non cõueniunt.

Hiero. Poſſum⁹ dicere ꝙ ante offenſã decalogum tñ accepe

ſ ideo
Et cõminatus ſum vt effunderẽ furorem meum ſuꝑ eos. et implerem iram meam in eis in deſerto.
ſ vindictam
Auerti aũt manum meã. et feci ꝓpter nomen meũ vt non violaretur coram gentibus. de quibus eieci eos in oculiſ earꝫ. Iterum leuaui manum meam in eos in ſolitudie vt diſpergerem illos ĩ nationes. ⁊ ventilarem in terras. eo ꝙ iudicia mea nõ feciſſent. et p̃cepta mea reprobaſſent et ſabbata mea violaſſent. et poſt ydola patrum ſuorꝫ fuiſſent oculi eorũ. Ergo et ego de
ſ eis ſcꝫ q̃uis in natura bona. facta ſunt eis nõ bona. dum nõ valent in captiuitate legis ꝓ̃cepta ſeruare
di eis precepta non bona. et iudi
ſ in eis tñ viuere credentes. ſ id ẽpullutos monſtraui. ſicut ſacerdos leproſos a populo ſegrans
cia in quibuſ nõ viuent. ⁊ pollui
ſ cũ ydolis offerrent que deo debentur — ſ primogenita ſcꝫ.
eos in muneribus ſuis. cũ offer
ſ baali traducentes ꝑ ignem
rent omne quod aperit vuluam
ſ a deo deſerti et ydolis traditi
propter delicta ſua. et ſcient quia
ſ quem vicio ſuo ad iracundiam cõcitauerũt.
ego dñs. Quãobrem. loquere ad
ſ ad ſeniores qui venerũt ad te interrogandũ
domum iſrael fili hominis. ⁊ dices
ſ lxx. adonay dñs
ad eos. Hec dicit dominus deus
ſ ſepe et multũ
Adhuc ⁊ in hoc blaſphemauerũt
ſ de quorum ſtirpe deſcendiſtis
me patres veſtri cũ ſpreuiſſent me cõtemnentes. et induxiſſem eos ĩ terram ſuꝑ quam leuaui manum
ſ enim
meã vt darem eis. Uiderũt omnẽ collem excelſum. et omne lignum
ſ ydolis.
nemoroſum. et immolauerunt ibi
ſ Alij. et dederũt ibi irritationem oblatiõis ſue
victimas ſuas et dederunt ibi in
ſ ad me irritandum
irritationem oblationes ſuas. Et poſuerunt ibi odorem ſuauitatis ſue. et libauerunt libationes ſuas Et dixi ad eos. Quid eſt excelſum
ſ antiquus error. nomen ꝓ̃ſtinũ poſſidet
ad qꝺ vos ingredimini: Et voca
ſ In hebreo bama excelſum. bamoth plurale excelſa.
tum eſt nomen eius excelſum vſ
ꝗꝫ ad hunc diem. Propterea dic ad domũ iſrael. Hec dicit domi⁹
ſ ſceleribus
deus. Certe in via patrũ veſtrorũ
ſ ſimilem penam merentes
vos polluimini. et poſt offendicula eorum vos fornicamini. ⁊ in oblatione donorum veſtrorꝫ. cũ tra-
ſ in tantũ ſcelus ꝓrupiſtis
ducitis filios veſtros ꝑ ignẽ vos polluimini in omĩbus ydolis ve-
ſ nõ ſemel ſufficit feciſſe
ſtris vſqꝫ hodie. et ego reſponde-
ſ tantis flagicijs obligatiſ
bo vobis domus iſrael. Uiuo ego
ſ reſponſione mea indignis.
dicit dñs deus. q2 nõ reſpõdebo
ſ Quaſi. ne putetis me poſſe complere
vobis. neqꝫ cogitatio mentis ve
ſ hoc. ſ. ſ noſtro viuẽtes arbitrio
ſtre fiet dicentium. Erimus ſicut
ſ nõ ſub dño ſ vt ſimus et nos vna de pluribus gentib⁹
gentes et ſicut cognatiões terre. vt colam⁹ ligna et lapides. Uiuo
ſ quaſi nõ deſpiciam vos ſicut ſeruos fugitiuos deum negligẽtes.
ego dicit domin⁹ deus quoniam in manu forti et in brachio extẽto.
ſ ad meũ regnum reuocabo.
et in furore effuſo regnabo ſuper
ſ nõ patiar vos eẽ ĩ eterna captiuitate
vos. Et educam vos de populis. et cõgregabo vos de terris in qui-
ſ hoſtili neceſſitate.
bus diſperſi eſtis in manu valida
ſ ꝑcutiente
et in brachio extento. et in furore
ſ velitis nolitis ſ in priſtinam reuocabo ſeruitutẽ. vt ſentiatis iratum. quẽ clementem neglexiſtis
effuſo regnabo ſuꝑ vos. et adducam vos in deſertum populorum
ſ ibi ſcꝫ.
et iudicabor vobiſcum ibi facie ad faciem. Sicut iudicio cõtendi aduerſum patres veſtros in deſerto terre egipti. ſic iudicabo vos dicit
ſ poſtea
dñs. Et ſubijciã vos ſceptro meo.
ſ quibus ligati ab amore meo nõ recedatis.
et inducam vos in vinculis fede-
ſ ad abijciendum ſ qui in malo ꝑſeuerant.
ris. Et eligã de vobis tranſgreſ-
ſ tñ — ſ exilij.
ſores et impios. et de terra incola-
ſ quia in diuerſis regionibus peribũt.
tus eorum educam eos. et terram
ſ diſtinctione malorũ et bonorum.
iſrael nõ ingredietur. ⁊ ſcietis q2
ſ qui facio cuncta iudicio
ego dominus. Et vos dom⁹ iſrael
ſ indigni eſtis meo imperio. nec me cultura veſtra delectat
Hec dicit dñs de⁹. Singuli poſt ydola veſtra ambulate. et ſeruite

runt. poſt ydolatriam vero ⁊ blaſphemiam multiplices legis cerimonias. vt deo poti⁹ q̃ȝ demonib⁹ offerrent hoſtias. ⁊ cõpatiõe ſacrilegij leuius fieret qꝺ nõ erat ꝑ ſe bonũ nec tñ malum. q2 deo offerebatur. ⁊ nõ bonum. quia boni autorem offenderant.

Cũ traducitis Non ꝙ ſeniores in captiuitate poſiti ꝭ facerent. ſed qui hieroſolimis erant. q̃buſ ĩminebat captiuitas. hoc facere nõ ceſſabãt

Uiuo ego di. Quaſi hoc totum faciam vt me regem habeatis. nõ vt vos diſpergã. q̃uis demonibus ſeruire elegiſtis

Sic iudicabo Quaſi. faciam vobis qui in babylone ydola colitis. qꝺ feci patrib⁹ veſtris in egipto. vt adducã vos. in de. po. ⁊ ibi iudicabor. v. f. a. f. ſicut aduerſum illos contẽdi quãdo egreſſi ſunt de egipto

¶ In monte ſcõ.
De quo. Erit mons manifeſtus in vertice montium ⁊c. et alibi. yſaias: Sup montem excelſum aſcende tu q̃ euãgeliſas ſyon.
¶ Quidquid d: de populo iſrael qui liberatus de egipto. in ſolitudine multa ꝯmiſit et dñm offendit. et in terram ꝑmiſſionis introductus ydola coluit et tamen poſtea dei dementia liberatꝰ eſt. referamuſ ad eos qui de egipto huius ſeculi dei manu liberati ſũt. ⁊ĩ vicioꝝ ſolitudine ſuſpirãt ad egiptũ et faciunt q̃ penis digna ſunt. ſed tñ ꝑ penitentiam ſola dei clemẽtia ꝯſeruantur.
¶ Et recordabi.
Hiero. Nõ poſſumꝰ recordari ſcelerum noſtroꝝ atqꝫ vicioꝝ. niſi inducti fuerimus ĩ terram iſrael. vbi poſiti: cũ apl̃o dicamꝰ. Non ſum dignus vocari apoſtolꝰ q.p. ſum e.d.
¶ Et diſplicebi.
Symachus. paruuli vobis videbimini vt ſcꝫ cũ excelſi fuerĩt hũiles ſe eſſe credãt. quia dñs humilibꝫ dat g̃tiam. et alibi ſcriptũ eſt Ante tribulationẽ exaltatur cor. et ante altitudinẽ humiliatur. Supbiam eñ ꝯtritõ et humilitatẽ ſequitᷣ altitudo.
¶ Pone faciẽ t.
Obfirmatione vultꝰ et duricia frontis opꝰ eſt. vt hec ꝓpheta loq̃tur intrepidus. maxie cũ ad totã populi mltitudinẽ triſtia nunciantur.
¶ Stilla ad af.
Hie. vt ſcꝫ ira dei nõ tota videatur effuſa. Si aũt tanta ẽ ſtilla quid de totis imbribꝫ eſtimas?
Hiero. Alleg. Saltũ mundũ iſtũ vocat nõ habentẽ arbores pomiferas ſed habitaculum beſtiaꝝ. vñ. vox domini ꝑpãrantis. c. ⁊ r. c. Iſte ſunt ſilue et ſaltus. qui plus deuorauerũt in ꝑlio de exercitu abſolon q̃ꝫ interfecit gladius. Lignuꝫ viride: qui. ſ. in malo

cis. Q ſi et in hoc non audieritis
¶ dũ mihi offerre ſimulatis q̃ offertis ydolis et nomini meo tantã blaſphemiã facitis. vt q̃ ydolorum cultores eſtis meos tñ vos eſſe dicatis.
me. ⁊ nomen ſanctum meũ polueritis vltra in muneribꝰ veſtris
¶ hoc ſcitote. ¶ chriſto
⁊ in ydolis veſtris in monte ſãcto
vel eccleſia.
meo. in monte excelſo iſrael. ait do
¶ nõ alibi
minꝰ deus. ibi ſeruiet mihi omis
¶ ſeruient mihi.
domus iſrael. omnes inquam in terra in qua placebunt mihi. Et
¶ ꝑ chriſtuꝫ enim vel eccleſiam primitie et decime et omnis cultura in odorem ſuauitatis vertuntur.
ibi queram primitias veſtras. ⁊ initium decimarum veſtraꝝ in oĩbus ſanctificationibꝰ veſtris. In odorem ſuauitatis ſuſcipiam vos cũ eduxero vos de populis. ⁊ cõgregabo vos de terris in quas di-
¶ vel uero
¶ q: videbunt populũ meũ ſcꝫ ſaluatum glorificabũt me.
ſperſi eſtis. et ſanctificabor in vo-
¶ vos ſaluati
bis in oculis nationum. Et ſcietis quia ego dominuſ. cum induxero vos ad terram iſrael: in terrã pro
¶ quam illi vicio ſuo ꝑdiderũt vos non tam merito veſtro q̃ꝫ mea clementia recepiſtis.
qua leuaui manũ meam vt darem eam patribus veſtris. Et recordabimini ibi viarum veſtraꝝ. ⁊ omniũ ſcelerum veſtroꝝ quibus polluti eſtis in eis. et diſplicebitis vobis in conſpectu veſtro in omnibꝰ
¶ ꝑ certo
malicijs veſtris quaſ feciſtis ⁊ ſci-
¶ vos ſaluati ¶ paſſus ꝑ peccatis veſtris
etis quia ego dominꝰ: cum bene-
¶ nõ meritum veſtrũ ſcꝫ quorũ ſcelera nõ miſericordiã meruere ſed penam
fecero vobis propter nomen meũ nõ ſcd̃m vias veſtraſ malas. neqꝫ ſcd̃m ſcelera veſtra peſſima domꝰ iſrael. ait dominus deus. Et factꝰ eſt ſermo dñi ad me dicẽs. Fili hominis: pone faciem tuã contra viam auſtri. et ſtilla ad affricũ. et ꝓ-
¶ Methaphorice. hieruſalem q̃ beſtiarum et ferocium hominũ habitatio eſt
pheta ad ſaltum agri meridiani ⁊ dices ſaltui meridiano. Audi verbum domini. Hec dicit dominus

deꝰ. Ecce ego ſuccendam in te ignẽ
¶ ſcd̃m illud. a ſanctis meis incipite ¶ nõ arbores ſcꝫ: ſed ligna incendio preparata
et comburam in te omne lignum
¶ quod nihil poteſt habere vitale
viride. et omne lignum aridum. non extinguetur flama ſucceſionis. Et comburetur in ea omis facies ab auſtro vſqꝫ ad aquilonem
¶ babylonem. ¶ vt ſcꝫ omne iter ꝑgentiũ in captiuitatẽ. gladio. fame. peſtilẽtia cõpleatur.
¶ noſcet. ¶ q̃ viſura eſt ſalutare dei. ¶ ñ aliꝰ
et videbit vniuerſa caro. quia ego
¶ ꝑ ſiluarũ incendiũ vel flamam. que nullius auxilio extinguatur.
dominus ſuccendi eam: nec extin-
¶ hec intelligens.
guetur. Et dixi. Ha. ha. ha. domine
¶ Quaſi. planius loquere: non intelligimus parabolã tuam
deus. Ipſi dicũt de me. Nũquid nõ ꝑ parabolas loquitur iſte?

¶ Ca. XXI.

E T factus eſt ſermo dñi ad me dicens.
¶ q: apertam querebãt ſententiam quod ſupra methaphorice dictũ eſt manifeſte aperitur
Fili homis. pone faciẽ tuam
¶ hoc ſaltũ ſupra appellauit
ad hieruſalem et ſtilla ad ſanctua-
¶ id ẽ
ria. et propheta cõtra humũ iſrael et dices terre iſrael. Hec dicit dominꝰ deus. Ecce ego ad te. ⁊ eijciã
¶ hunc ſupra flamam vocauit.
gladium meũ de vagina ſua. ⁊ oc-
¶ lignũ viride et aridũ. vñ. Si in viridi hoc faciũt. in arido quid fiet.
cidam ĩ te iuſtum et impiũ. Pro eo aũt ꝙ occidi in te iuſtũ ⁊ impiũ idcirco egredietur gladius meꝰ de vagina ſua ad omnẽ carnẽ: ab au-
¶ Supra. videbit vniuerſa caro. q. e. d. ſ. eam flamã. ſ. vel ſiluã. nec ex.
ſtro vſqꝫ ad aquilonẽ. vt ſciat omnis caro: quia ego dñs eduxi gla-
¶ q: modico tempore interiecto. hieruſalem cũ templo ſuo babylonio igne ſuccenſa eſt.
dium meũ de vagina ſua irreuo-
¶ Quaſi. nõ moderato dolore.
cabilem. Et tu fili hois ingemiſce
¶ vt gemitus tuus ex imis viſceribꝰ et amaritudine animi ꝓferatur
in cõtritione lumboꝝ. et in amaritudinibus ingemiſces coram eis.
¶ Quaſi. cur tanto dolore ingemiſcis. quid tibi mali accidit.
Cumqꝫ dixerint ad te. quare tu gemis? dices. Pro auditu: q: venit
¶ tunc ¶ vt ꝑterrite mentes hominũ repugnare nõ audeant
et tabeſcet omne cor. et diſſoluentᷣ vniuerſe manus. ⁊ infirmabitᷣ omnis ſpiritus. Et ꝑ cũcta genua flu-
¶ bellatorũ.

viuunt. Aridũ: q̃ iuſtitie mortui ſunt. Comburetᷣ. i. e. o. f. a. a. v. a. a. ab his ſcꝫ qui ferueñtes ſpũ videbantᷣ. vſqꝫ ad eos qui creſcẽte impietate. et refrigerata caritate multoꝝ. calorem priſtinũ ꝑdiderũt. ita vt omis caro ꝓſpiciat flamam dñi nõ extingui. Ha. ha. ⁊c. Precatur ꝓpheta ne faciat dominꝰ qđ minatur. i. ne ſuccendatur ſaltus. ne ligna omnia cõcrementur. ſꝫ vel locum penitentie accipiant. aut ſibi nõ imponatur neceſſitas nunciandi ꝓſertim cũ populꝰ nõ intelligat. et obſcuritate dictoꝝ magis ad inſaniam ꝓuocetur.
¶ Et cõbũram i.
Sanctos ſcꝫ et peccõres vt alij captiuitatiſ mala morte effugiant alij ſupplicijs tradantᷣ eternis.
¶ Ab auſtro. Hieruſalem ſcꝫ que his qui in babylone ſunt ab auſtro eſt. quomõ ecõtrario olla hieremie q̃ ſignat hieruſalem a facie aquilonis. i. babylonis ſuccenditur.

¶ Ca. XXI.
¶ Et tu fili hois.
Precipitᷣ prophete. vt tacentibꝫ illis. nec interrogãtibꝫ cur iſta vaticinatus ſit: faciat cur interrogetur. et reſpondeat que dominꝰ locutus eſt.
¶ Pro auditu. q.
Quem ſcꝫ ante audieram nũc opere completur. babylonij ſcꝫ furẽtis exercitꝰ q̃ iam imminet.
¶ Et per cuncta.
Naturale eſt vt timore cogẽte vrine veſica laxetur. qđ ⁊ morboꝝ magnitudine accidere ſolet.

¶ Gladius. dyabol⁹. vñ. Tradere h⁹
modi ſatbanę in inte
ritū carnis. Et ī pſal
mo. Miſit ī eos iram
indignatiōiſ ſuę p an
gelos malos. Nunc
gladiū quidā putant
fuiſſe in manu angeli
ſub dauid quādo p
cutiebat hieruſalē
¶ Probatus eſt.
A domio comproba
tur: quādo iudam et
ſimiles ſubuertit. qui
poſtq̄ꝫ buccellam ꝯme
diti trauit ī illū ſatba
nas
¶ Triplicet gla.
Primo venit nabu
chodonoſoꝛ regnāte
ioachim. Scdo quā
do tulit iechoniā Ter
cio qñ regnabat ſede
chias. hic eſt gladius
triplicatus occiſionis
.m.ꝛc.
¶ Exacuere ꝛ.v.
Gaudet aūt domin⁹
et exultat et hoꝛtatoꝛ
eſt gladij ſeuientis. vt
vadat ad dexteram ſi
ue ad ſiniſtrā. vt inter
fectis malis: remane
ant boni. vt impleat
illō. Quid paleis ad
frumentū: dicit dñs:
¶ Quin et ego. p.
Ut te ſcꝫ ſeuientem ī
aduerſarios meos q̄ſi
fautoꝛ inſtigē ne time
as qō paſſuſ eſt ſenna
charib. meę miniſter
es volūtatis meā cō
ple ſententiam.
¶ Pone ti. vi. d.
Qui egreditur quidē
vno itinere de terra
chaldeoꝝ. ſed cū ve
nerit p deſertam ꝛ ſo
litudinē: ad biuiū ter
rę arabię. q̄ appellat
filioꝝ amon. quarum
viaꝝ. vna hieruſalem
ducit ad dexterā ptēꝫ
ſiniſtra vero ad rab
bath filioꝝ amon. q̄ ē
metropolis. ꝛ nūc phi
ladelphia nuncupat.
memoꝛ internecionis
quę accidit regi aſſyri
oꝝ. quādo. clxxxv. mi
lia nocte vna ceſa ſūt
foꝛmidabit ad dextrā
declinare. et ſtabit in
compito. ritu ſuę gen
tis oraculum ꝯſulens
¶ Hiero. Dyabolus
in biuio ſtat ſuos reti
nere cupiens. et alios
acquirēdo inardeſcēs
ad dexteram ſemp de
ſiderat pgere. i. ad coſ

ſ vrinę. † quod ſepe poiri ſ ope
ent aquę. Ecce ¦ venit et fiet: ait do
ſ non ego
minus deus. Et factus eſt ſermo
domi ad me dicens. Fili hominis
propheta et dices. Hęc dicit dñs
ſ ad gladiū ſ nabuchodonoſoꝛ ſ dyabolus
deus. Loquere. Gladius gladius
ſ occidat ſcꝫ multos
exacutus eſt et limatus. Ut cedat
victimas exacutus eſt. vt ſplende
ſ tu es nabuchodonoſoꝛ
at limat⁹ eſt. Qui moues ſceptrū
ſ iſrael ſ populi. ſ. multitudinē
filij mei ſuccidiſti omne lignū. Et
ſ gladium
dedi eum ad leuigandum vt tene
ſ nabucho.
atur manu. Iſte exacut⁹ eſt gladi
us. et iſte limat⁹ eſt. vt ſit ī manu
† ſ ergo ſ o pphēta. ¦ ſ inſtantia mala lamentatione teſtare.
īterficiētis † Clama et ¦ vlula fili ho
ſ q2 gladi⁹ iſte nulli pepcit ſ ī eccleſia ſ.
minis. quia hic factus eſt ī popu
lo meo. hic in cunctis ducibus iſ
ſ alij hoſpites
rael. Qui fugerant: gladio traditi
† ſ. i. habitū plangentis aſſume.
ſūt cū populo meo. Idcirco † plau
ſ mihi ſ gladius.
de ſup femur: quia probatus eſt
¦ ſ regnū ſcꝫ quod vltra nō erit. et in ſedechia rege finietur.
et hoc cū ¦ ſceptrum ſubuerterit et
non erit. dicit dominuſ deus. Tu
ergo fili hominis propheta ꝛ pcu
ſ ſicut prius femur p ſtupoꝛe et miraculo.
¦ ſ vt ſoluantur peccata hieruſalem. q2 ſuſcepit de manu dñi duplicia p omnibus peccatis ſuis. ſ vt nō mō ſemel ſꝫ ſecūdo ac tercio veniat gladi⁹ ad interficiendū.
te manum ad manū. ꝛ ¦ duplicetur
gladius. ac triplicetur gladius in
terfectoꝝ. Hic eſt gladius occiſio
nis magnę. qui obſtupeſcerę eos
facit et coꝛde tabeſcere. ꝛ multipli
cat ruinas. In omnib⁹ poꝛtis eo
rum dedi cōturbationē gladij acu
ſ alias amicti.
ti ꝛ limati ad fulgendum. acuti ad
¦ ſ o gladie ¦ ſ audacter me duce me adiutoꝛe
cedem. ¦ Exacuere et ¦ vade ad de
xteram ſiue ad ſiniſtram. quocūq̄ꝫ
ſ impetus
facieī tuę eſt appetitus. Quin et
ego plaudam manu ad manum. ꝛ
implebo indignationem meam.
ſ p⁹ hec ſ ſecūdo
Ego dñs locutus ſum. Et factus
† ſ qui vis ſcire quis ſit iſte gladius
ē ſermo dñi ad me dicēs. Et † tu fili
hominis pone tibi vias duas. vt

ſ p illas
veniat gladi⁹ regis babyloniſ. De
terra vna egredient ambo. et ma
ſ cōpito.
nu capiet cōiecturaꝫ. in capite vię
ciuitatis conijciet. Viā pones vt
ſ gentes.
veniat gladius ad rabbath filioꝝ
ſ qui ſub noie chriſti cōgregant.
amon. et ad iudam ꝛ hieruſalem
¦ ſ dyabolus qui in omni viarū capite inſidiatur in occulto. vñ. Iuxta iter ſcandaluꝫ poſuerunt mihi.
munitiſſimā. Stetit eñ ¦ rex baby
lonis in biuio in capite duaꝝ via
rum diuinationem querens. com
ſ in pharetra ¦ ſ ſingulorū noibus inſcriptas vt videat cuius ſagitta exeat. et quā ciuitateꝫ prius debeat oppugnare
miſcens ¦ ſagittas. Interrogauit
¦ ſ vt pgeret cōtra hieruſalem et oppugnaret eam.
ydola. exta conſuluit. ¦ Ad dextraꝫ
eius facta eſt diuinatio ſup hieru
† ſ hoꝛtando ſuū exercitū.
ſalem. vt ponat arietes. vt † aperiat
¦ ſ exultantis exercitus
os ī cede. ꝛ vt eleuet ¦ vocē in vlu
latu. vt ponat arietes contra poꝛ
tas. vt compoꝛtet aggerem. vt edi
ſ quib⁹ clauderet ciuitatē ſ hoc faciens.
ficet munitiones. Eritq̄ꝫ quaſi cō
ſ opinione hieruſalē inhabitantium
ſulens fruſtra oraculum in oculis
ſ quaſi † ſ ludēs. ſ. et nihil opis ppetrans
eoꝝ. ꝛ ſabbatoꝛum † ocium imitās
ſ nabuchodonoſor.
Ipſe autē recoꝛdabitur iniquita
tis ad capiendum. Idcirco hęc di
cit dñs deus. Pro eo q recoꝛda
ſ. i. ſ oibus.
ti eſtis iniquitatis veſtre. et reuela
ſtis puaricationes veſtraſ. ꝛ appa
ruerunt peccata veſtra in omib⁹
cogitatōnib⁹ veſtris. Pro eo inq̄ꝫ
ſ nabuchodonoſoꝛ.
q recoꝛdati eſtis manu capiemini
ſ ſedechia. in quo regū de ſtirpe dauid regnuꝫ finitū eſt vſq̄ꝫ ad chriſtū.
Tu aūt prophane impie dux iſra
el cuius venit dies in tempe iniq
ſ longe ante
tatis pręfinita. hęc dicit dñs deus
¦ ſ et hoc ideo. q2 hec eſt
Aufer cydarim. tolle coꝛonā ¦ Nō
¦ ſ. i. nihil fecit iudicio. ſed ſicut rex babylōis quos volebat humiliabat. et quos volebat exaltabat
ne hęc eſt ¦ quę humilem ſubleua
ſ ergo.
uit. et ſublimem humiliauit. Iniq
ſ nō ſemel. nō bis. ſed tercio iniquitatē ponā.
¦ ſ ter ſcꝫ in ppetuum.
tatem. iniquitatem. ¦ iniquitatem
¦ nō ſtatim tibi reputatum eſt
ponam eam. Et hoc ¦ non factum

expugnandos q̄ in de
xtera ſunt ponēdi. vt
ibi exultet in cede vbi
arietib⁹ ꝛ congeſtione
terrenoꝝ operū miſe
ram capiat hieruſaleꝫ
Et primo quidē vide
tur nihil agere et fru
ſtra conari. Sꝫ recor
dante illo iniquitateſ
eoꝝ qui in eccleſia ſūt
et malis opibus redu
cunt demones ad me
moriam ſcelerū ſuoꝝ
et pateſcūt oīa pec
cata populi et cogita
tiones. et ideo capiū
tur. q2 nouis vetera
peccata cumularunt.
Hęc alius dixerit. no
bis cepta hyſtorię ve
ritas pſequenda ē
¶ Recoꝛdabit i.
Nō ī foꝛtitudine ſua
ſed in eoꝝ iniquitate
ꝯfidēs. q2 ſciet eos of
fendiſſe dñm. et patꝝ
peccata nouis cumu
laſſe delictis ꝛ puarica
tiones eoꝝ omnibus
patuiſſe
¶ Tu aūt ppha.
Poſt vrbis ſubuerſi
onem et populi capti
uitatē ad ducem iſra
el ſermo dirigitur.
¶ Aufer cydari.
Quaſi ꝑpter te perijt
ſacerdotiū et regnum
iudeoꝝ. Cydaris eñ
ſacerdotis. coꝛona re
gis.
¶ Nōne hec eſt.
Hier. Pulcre ſyma
chus. Neq̄ꝫ hoc neq̄ꝫ
illud. ſacerdotium ſcꝫ
vl regnū. ceſſauit vtꝝ
q̄ꝫ. vnde qui poſtea
fuerunt vſq̄ꝫ ad chri
ſtum. reges pariter et
ſacerdotes fuerūt. q̄ꝝ
hyrcan⁹ pontifex dia
dema capiti ſuo impo
ſuit. qui fruſtra ſibi ꝛ
hoc et illud voluit vi
dicare cū regnū ei nō
deberet poſt ſedechiā
ſed ei cui repoſitū erat
De his loquitur ma
lachias. Vos ſacer
dotes contaminaſtis
nomen meū. Et pau
lo poſt. Non eſt volū
tas mea in vobis. et
victimas nō ſuſcipiā
de manib⁹ vr̄is. ꝛ pau
lo poſt. In omni loco
ſacrificatur ꝛ offertur
nomini meo oblatio
munda. qō fit ſcꝫ ī ad
uētu chriſti qñ venit
deſiderat⁹ cūctis gētib⁹

¶ Cui⁹ ē iudiciū
Deus iudicium tuū
r. d. et iuſt⁹. t. f. r. hic
eſt cui repoſitū eſt re
gnū et ſacerdotiū. vn
iacob. Nō deficiet ſce
ptrum de iuda et dux
de fe. e. d. v. q. m. ē. et
ip. e. e. g.
¶ Et tu fili hois
Gladiū babylonij re
gis ſtetiſſe in compito
dextre et ſiniſtre. q̄rū
dextra ducebat in hie
ruſalem. ſiniſtra rab
bath filiorū amon. et
exiſſe ſortem vt pgeret
hieruſalem: ſupra di
ctū eſt. qua expugna
ta et capta. regnum q̄ȝ
et ſacerdotiū piſſe p̄nū
ciat. Reſtat ergo et di
uiſionis ordo expoſcit
quid de ſiniſtra factū
ſit demoſtrare. Impe
ratur g̊ pphete vt lo
quatᷣ ad filios amon.
¶ In igne. fu. m.
Hieroni⁹. Quia ſub
pſona gladij de rege
uno de regno babylo
nio loquebatur: fuat
metaphoram
¶ Hoim inſipiē.
qui neſciunt cudere
gladios et acuere. vt
ſcȝ nō acuaris et lime
ris et fulgeas ad occi
dendū. ſed ſis ignis ci
bus. et ſanguis quem
fudiſti potius in te re
dundet cūctis ſpectā
tibus et tradaris eter
ne obliuioni. et peas
in ppetuū. qȝ ego do
minus hec locut⁹ ſuȝ
cuius dixiſſe feciſſe eſt
¶ Ca. XXII.
¶ Non iudicas.
Quaſi. oſtēde ei qȝ iu
ſte iudicatur et immi
nentem captiuitatem
merito ſuſtinet. et mlᷓ
tis ſanguinibꝫ addu
xit temp⁹ ruine ſue

¶ Adduxiſti tēpe
quod ſcȝ multo ante
pdicebatur et differ⁹
batur vt ageres peni
tentiā. Tu aūt ſm du
riciam tuā et impein
tens cor tuū. t. t. i. i. d.
Ꝓpterea ꝛc.

† ſ chriſtus. ¦ ſ pater nō iudicat. q. ſ. o. i. d. f.
eſt donec †veniret ¦cui⁹ ē iudiciū.
ſ pater tradet chriſto regnū et ſacerdotiū. vel
eccleſiam de gentib⁹ congregatā.
et tradaȝ ei. Et tu fili hois prophe
ta. et dic. Hec dicit dominus de⁹
ſ qȝ et ipſi capiendi.
ad filios amon et ad opprobrium
¦ ſ ad eundem gladium ſermo dirigitur
eorꝫ Et dices ¦Mucro. mucro. eua
gina te ad occidendum. lima te vt
ſ chuis ſcȝ.
interficias et fulgeas. Cum tibi vi
ſ a demonib⁹ reſponderētur. quorū oīa vana
derentur vana. et diuinarent men
dacia. vt dareris ſup colla vulne
ſ filiorū amon ſ p te ſcȝ.
ratorū impiorum. quorꝫ veniet di
ſ a deo
es in tempe iniquitatis prefinita.
ſ expleto ope ſ in babyloniam
Reuertere ad vaginam tuā: in lo
¦ ſ ſcȝ vt in terra. n. t. iudicem te
cū in quo creatus es ¦In terra na
† ſ qȝ medorum et pſarū virtute capieris. vn
yſaias. Ecce ego ſuſcitabo ſup eos medos
tiuitatis tue iudicabo te. et ¦effun
dam ſup te indignationem meam
† ſ vt faciam ſcȝ te cōſumi
In igne furoris mei †ſufflabo in te
daboqȝ te in manus hominum in
ſipientiū et fabricantiū interitum.
Igni eris cibus. Sanguis tuus
erit in medio terre. obliuioni tra
deris. qȝ ego dn̄s locutus ſum.

¶ Ca. XXII.

ET factuȝ eſt
verbū dn̄i ad me di
ſ alias nōne
cens. Et tu fili homis. nō iudicas
ciuitatem ſanguinū. et oſtendes ei
oīs abominationes ſuas? Et di
ſ hec ſcȝ eſt
ces. Hec dicit domin⁹ de⁹. Ciui
ſ publice
tas effundens ſanguinē in medio
ſ loco ſ captiuitatis.
ſui. vt veniat tempus eius et que
† ſ ydolatria quaſi maxima primo exprobratur
fecit †ydola cōtra ſemetipſā vt pol
ſ quē effudiſti
lueretur. In ſanguine tuo qui a te
effuſus eſt deliquiſti. et in ydolis
ſ qȝ opa manuū tuarum
tuis que feciſti polluta es. Et ap
propinquare feciſti dies tuos. et
ſ p hec omnia
adduxiſti tempus annorꝫ tuorum
Propterea dedi te opprobriū gē
¦ ſ vel gentib⁹.
tibus. et irriſionem vniuerſis ¦ter

ris que iuxta ſunt: et que pcul a te
† ſ qȝ munda eſſe deſijt
Triumphabunt de te †. ſordida.
ſ in malo q̄ quondā in bono ceteras vrbes ſu
pabas ¦ ſ quāto ſublimior tanto grauius ruis.
ſ quia.
nobilis. ¦ grandis interitu. Ecce
ſ Quaſi. vt cetera ptermittā pauca numero
¦ ſ non in iuſticia. ſȝ in roboris fortitudine iu
dicantes.
principes iſrael ſinguli ¦ brachio
ſuo fuerunt in te ad effundenduȝ
ſ innoxiū. ¦ ſ alij. ſ cū ſcriptū ſit. Qui maledi
xerit patri vel matri mor. m.
ſanguinem. ¦patrem et matrem cō
ſ alij maledixerunt.
tumelijs affecerunt in te. Aduenā
ſ quaſi nō ſufficeret ad anguſtiā pegrinatō et
exiliū † ſ quorū omne preſidiū in legib⁹.
calumniati ſunt in medio tui. †pu
† alij oppreſſerunt quod peius eſt
pillū et viduā †cōtriſtauerunt apꝰ
¦ ſ vt nō diſcerneretis inter ſanctū et pollutū
et inter dies cōſecratos religioni et permiſſos
opibus et neceſſitatibus carnis
te. ¦ ſanctuaria mea ſpreuiſtis. et
† ſ theodotio et ſymachus doloſi. qui omnia
doloſe et violenter agebāt
ſabbata mea polluiſtis †Uiri detra
ctores fuerunt in te ad effunden
† ſ innocentem: cū ſcriptū ſit. Innocentem et
iuſtū nō interficies ¦ ſ alta ſapientes cōtra de
um eleuati.
dum †ſanguinem. et ſup ¦montes
vel inceſtum
comederunt in te. Scelus operati
† ſ publice. ſ quod in angulis quoqȝ raro fit.
dum timent qui faciūt deprehendi.
¦ ſ nouerce ſcȝ cōtra ius et fas copulati
ſunt †in medio tui. ¦Uerecūdiora
¦ ſ nō parcentes nature. nec inducias dātes tur
pitudini
patris diſcooperuērūt in te. ¦immū
diciam menſtruate humiliauerūt
† ſ ad vxorem primi hinnientes. vel intrantes
in te. Et vnuſquiſqȝ †i vxorem pro
ximi ſui opatus eſt abominationē
ſ quod peius
et ſocer nurū ſuam polluit nepha
ſ neſciens iura ſororis. vt nō vterinam ſed
eiuſdem patris violaret ſororem.
rie. frater ſororem ſuam: filiam pa
† ſ neceſſitatem pauperū verterunt in lucrum
tris ſui oppreſſit in te. † Munera
vt vſuram accipent.
acceperunt apud te ad effundēdū
ſ innoxium. ſ id eſt
ſanguinem. vſuram et ſupabundā
ſ lucri cauſa ſ amicos
tiam accepiſti. et auare proximos
† ſ Quaſi. hec omnia feciſti: qȝ mei oblita. Me
moria dei excludit omnia flagicia
tuos calumniabaris †meiqȝ oblita
¦ ſ habitum iraſcentis aſſumpſi. vt intelligas
ſcȝ et mente cognoſcas vtrū vel animo vel ma
nibus poſſis meam iracundiam ſuſtinere.
es ait domi⁹ deus. Ecce ¦complo
ſi manus meas ſup auariciā tuam
quam feciſti. et ſup ſanguineȝ qui
effuſus eſt in medio tui. Nūquid
ſuſtinebit cor tuum. aut pualebūt
manus tue in diebus quos ego fa

¶ Fili hoīs. Conſequente captiuitate iam imminēte vrbis excidio ignis adhibetur. vt ſub tranſlatione ꝯflationis purum argentū remaneat qđ ere. ſtanno. ferro plumboq́ʒ mixtum fuerat et impuratū. quoꝝ tria eſ. ſtannum. plumbū confuſiles materie ſunt. ⁊ igne ſoluūtur. Ferrū vero inter incudem ⁊ malleū molleſcit. ⁊ renuatur diuerſaſq́ʒ accipit formas ꝑ voluntate artificis. Sicut igit̄ argentum. qđ ſupra dicta metalla violant ī fornacem mittitur. ſic cōgregabo vos ⁊c̄.

¶ Sicut argentū ſcʒ quod ſupra dicta metalla violant in fornacem mittitur vt ablatis ſordibus ⁊ adulterinis materijs purum remaneat. ita cōgregabo vos. i. m. i. et babylonia obſedione circūdabo vt ſuccendam ī vobis ignem ad ꝯflādum

¶ Quod de hieruſalem dicimus: de aīarū ſtatu intelligim⁹. que adeo pure cōdite ſūt Aurum in ſenſu atq́ʒ in ſapientia. argentū in ſermone et eloquentia ſuſceperunt. vt qđ mente cōceperint: verbis explicēt. De argēto. Eloquia dn̄i eloquia. c. a. i. e. De auro ſimul et argento. Si dormiatis inter medios. c. p. c. d. ⁊. p. e. d. ī. p. a. Omniſ em̄ gloria filie regis intrinſecus que dicit in canticis. Introduxit me rex in cubiculū ſuū. qui requierit inter duo teſtamenta. ſtatim aſſumet pēnas columbe deargentatas. et auri fulgore in cordis theſauro radiabit. Hinc eſt q̄ peccatoribus q̄ dei offenſam meruerunt. celum fit eneum. terra ferrea. et maxime terra egipti. de qua eduxit dn̄s filioſ iſrael quaſi de fornace ferrea. In zacharia q́ʒ. iniquitaſ ſedet ſup talentū plūbi. Et in exodo dicit̄. Submerſi ſunt ī aq̄s vehementib⁹ q̄ſi plūbū. Graui em̄ peccōꝝ pōdere premebāt̄ vt dicere poſſent. Sicut onus graue grauate ſunt ſup me. Quomō aūt auri ſpeciē eris ſimilitudo mentitur. ſic argenti candorem ſtagnum ſimulat. qđ ſimplex et ruſticus nō facile dinoſcit. et ſepe accidit vt aurum et argentum heretica prauitate cōmixtum. igne ſpūſſancti et dn̄i iudicio ſeparetur. et purum aurum remaneat atq́ʒ argentū. vn̄ ꝓpheta. Dedi eis argentū ⁊ aurū Ipſi vero fecerunt ex eis baal. Cui ſimile eſt. Eduxit eos in auro et argento. ⁊ nō. e. ī. t. e. ī. Finis aūt penarum omniū fit noſſe q̄ ipſe ſit dn̄s

ciam tibi. Ego em̄ domin⁹ locutuſ
† ſ. cū capta fueris ſ. o hieruſalem
ſum: et faciam. Et † diſpergam te in
† ſ. Quaſi inutiles paleaſ huc illucq́ʒ rapiēdaſ
nationes: † et ventilabo te in terras
Quaſi ſeuicia mea vertetur in clementiā. Hoc enim faciam vt deficiat immundicia tua. et priſtinam puritatem recipias. et ſic poſſidebo. t.
Et deficere faciam immundiciam
tuam a te. et poſſidebo te in cōſpe
† ſ. poſſeſſa a me † ſ. q̄ reddo vnicuiq́ʒ ſ꜊m. o. ſ.
ctu gentiū. ⁊ † ſcies q2 ego † domi⁹.
Et factuʒ eſt verbum dn̄i ad me di
cens. Fili hominis. verſa eſt mihi
† ſ. ſordes et purgamenta metalli
domus iſrael in † ſcoriam. Omnes
† ſ. quod aurū mentitur † ſ. quod argēto ſimile
† ſ. que omnia argentum violant
iſti † es. ⁊ † ſtannum. ⁊ † ferrum. ⁊
ſ. pondus iniquitatis.
plumbum. in medio fornacis ſcoria argenti facti ſunt. Propterea
hec dicit dominus deus. pro eo q̄
verſi eſtis omnes in ſcoriam. propterea ecce ego congregabo vos ī
medio hieruſalem. congregatione
argenti. et eris. et ferri. ⁊ ſtanni. ⁊
plumbi in mediū fornacis. vt ſuc
ſ. famis peſtilentie
cendam in ea ignem ad ꝯflanduʒ.
† ſ. vos ſ. vt ablatis ſordibus purū argentum remaneat
Sic † congregabo in furore meo ⁊
† ſ. cōtentus dolore penarū veſtrarum. vltionē
in ira mea † et requieſcā. Et conflabo
cōpeſcam
bo vos. et congregabo vos. et ſuc
cendam voſ in igne furoris mei. ⁊
conflabimini in medio eius. vt cō
flatur argentū in medio fornacis.
† ſ. Quaſi hec omīa faciā vt vel ſic ſciatis. q2
ſic eritis ī medio eius. † Et ſcietis
. i. e. d. et iudex omniū et retributor.
quia ego domin⁹ effuderim indi
gnationē meā ſup vos. Et factus
eſt ſermo dn̄i ad me dicens. Fili
hominiſ. dic ei. Tu es terra immū
da et nō compluta in die furoris.
† ſ. Lxx. draconum in medio eius habentiū ſimilitudinem leonis. De quo. aduerſarius vr̄ dyabolus. t. l. r.
Coniuratio † prophetaꝝ † in medio
eius. Sicut leo rugiens cupieſq́ʒ
† ſ. dyabol⁹ et ſocij eius animas nō corpa de
predam. animas † deuorauerunt.
uorare cupiunt
opes ⁊ precium acceperunt. vidu
ſ. occidendo viros
as eius multiplicauerūt in medio
† ſ. cū preſules templi eſſe debeant. de quoruʒ
illius. Sacerdotes eius † contem
ore legis noticia requiritur
pſerunt legem meam. et polluerūt
† ſ. miſcentes faſq́ʒ nefaſq́ʒ
ſanctuaria mea. Inter † ſanctum ⁊
† ſ. niſi pecunie.
prophanum nō habuerūt † diſtan
tiam. et inter pollutum et mundū
ſ. differentiā ſ. incōſiderati
nō intellexerūt. et a ſabbatis meis
† ſ. quantum in ipſis eſt
auerterunt oculos ſuos. ⁊ † coinq̄
† ſ. De quo. Medius veſtrū ſtetit q̄ē vos neſcitis. † ſ. Prophete et ſacerdotes leonib⁹. principes quaſi inferiores lupis comparantur
nabar † in medio eoꝝ. † Pricipes
ei⁹ in medio illi⁹ quaſi lupi rapiē
ſ. ſubiectorum. † ſ. nō corꝑm ſʒ aīarū.
tes predam ad effundendum † ſan
guinem. et ad perdendas animas
et auare ſectando lucra. Prophe
† ſ. quia abſq́ʒ cōmixtione palearū liniebant parietem. qui imbribus diſſipatur
te aūt eius † liniebant eos abſq́ʒ tē
† ſ. nō prophetātes.
peramēto. videntes vana ⁊ † diui
ſ. terre miſerabili
nantes ei mendaciū dicētes. Hec
dicit domin⁹ deus: cū domin⁹ nō
† ſ. Qualis magiſter talis et diſcipulus
† ſ. nō dei. ſed terrenorū operum.
ſit locutus. † Populi † terre calum
ſ. imitantes principes et ſacerdotes. ꝑ calumniam et potentiā omnia agentes.
niabantur calumniam. ⁊ rapiebāt
† ſ. Nō diuitē. Redēptio enim viri ꝓprie diuitie ſ. De quo ſcriptu meſt. Pauper aūt non ſuſtinet cōminationē vel cōmutationem.
violenter. egenum et † pauperem
affligebānt. et aduenam opprime

¶ Et cōflabo. v. Unde malachias. quaſi ignis ꝯflatorij. et ſicut herba lauantium. et ſedebit conflans quaſi aurū et q̄ſi argentum et cōflabit filios leui. Et yſaias. Lauabit dn̄s ſordes filiorum ⁊ filiarū ſyon ⁊c̄. Cui ſimile. Proba me dn̄e. et. t. m. et poſt infertur. Ure renes meos et cor meum. vt ſcʒ lumboꝝ noſtroꝝ noxij humoris vniuerſa pituita ſiccetur.

¶ Et factus eſt. Quia quereret auditor que eēt ſcoria que argenti violauerit puritatem. et ere. plumbo. ſtāno. ferroq́ʒ miſcuerit. qđ ibi ſub pſona vrbis et fornacis. hic ſub ſpecie terre nō rigate neq́ʒ ꝯpluite dicitur.

¶ Nō compluta vn̄. Mandabo nubibus meis ne pluāt ſuper eam ymbrē. hanc expectamus cū datur nobis pluuia temperanea et ſerotina. vn̄. pluuiam voluntariaʒ ſegregabis ds: h. t.

¶ In die furoriſ Hiero. quo quiſq́ʒ ſibi cōſiliat multitudinem peccatorum.

¶ Cōiuratio p. i. Hiero. Hec eſt. i. ſcoria vrbis. ⁊ terre duriſſime et ſentibus plene ſqualor.

¶ Alias deuora. Hec tunc accidiſſe populo iudeorum nulli dubiū eſt. Propter ſacerdotes em̄ et principes et ꝓphetas adduxit dn̄s ſup eoſ malum. In noſtra q́ʒ hieruſalem multi ſūt qui animas deuorant ⁊ p̄cium accipiūt. et multas viduas faciunt q̄ ſponſum dn̄m pdiderunt. Hoꝝ aūt ꝓphetarum factio et coniuratio eſt vt ſibi inuicē faueant. ⁊ omnia turpis lucri cauſa faciāt.

¶ Et a ſabbatis. Diei requiem que in noticia ſcripturaꝝ eſt non recogitant. nec dicunt cum ꝓpheta. Reuela oculos meos. et. con. m. d. l. t. Nec cum apoſtolo. Nos auteʒ reuelata facie gloriam domī cōtemplamur.

¶ Et coinquinabar. Hiero. De quo. Medius veſtrum ſtetit quem vos neſcitis.

¶ Et auare. Non contenti eo. Qui altario ſeruiunt de altario viuunt ſed poſtq́ʒ ad altaris miniſterium acceſſerunt creſi congregant diuicias. et alcynoi delicias.

¶ Aduenam. Qui nōdum eccl'e ciuis. ſʒ tm̄ auditor. hn̄s inicia fidei vt cū circuierint mare ⁊ aridā vt faciat vnum ꝓſelitū. f. e. f. g.

¶ Interponeret
qui ſcȝ ire mee poſſet
reſiſtere. ſic moyſes et
aaron et ſamuel. vñ
moyſi qſi reſiſtenti et
renitẽti dr. Dimitte me
et deleo populũ iſtũ
¶ Uiam eorum.
Hiero. ꝓpria peccã au
ctorib9 tribuẽs. vel in
caput populi. duces
ſcȝ principes. ꝓphetas
quoꝝ nullus auſus ẽ
dño iraſcenti reſiſtere
quoꝝ cauſa tra ſqua
lida. ꝛ deſerta imbrem
domini ſuſcipere non
meruit

¶ Ca. XXIII.
¶ Fili hominis
Hie. Duodecim trib9
iſrl' que i egipto iũcte
fuerunt. poſtea in du
as. r. x. trib9 diuiſe ſũt
due iudas. r. iſrl' ap/
pellantur. Inde de tri
bu dauid regnauit ro
boam fili9 ſalomonis
in hieruſalem. vbi tẽ/
plum et ſacerdotes. ꝛ
magna pars trib9 leui
Decem aũt tribubus
in ſamaria ieroboã fi
lius nabath ex tribu
effraim et ioſeph. q̃rũ
ſamaria nũc dr oolla.
qd i lingua noſtra ſo/
nat tabernaculũ. hie/
ruſalem vero oo liba.
.i. tabernaculũ meũ i
ea. Siquidẽ. r. x. trib9
erant tabernaculũ nõ
dei. ſed ydoloꝝ. Aure
os eniȝ (ieroboam vt
populum auerteret a
cultu dei) vitulos lo/
cauerat in dan et be/
thel. vnde. Fili hois
due mulieres.
¶ Matris vni9.
Hiero. cethee ſcȝ. de
q̃ ſupra. pater veſter
amorreus. et mater ve
ſtra cethea
¶ Ibi ſubacta. ſ.
Quãdo dr. vnuſqſqȝ
abomiationes egipti
auferat ab oculis ſuis
ſignificat ꝙ in egipto
iſrael ydolis ſeruierit.
et ibi fracta ſũt vbera
pubertatis eius
¶ Noia autem.
Hiero. Quid ſignifi/
cet ioſeph. effraim. ſa
maria. iſrael. ꝛ iſrael
et quomõ contrarie
ſint domui dauid. et
hieruſalem. i. eccleſie.
i expoſitione oſee ple/
ne dictũ eſt. De qbus
dr. Filij effraim inten
dentes ꝛ. m. a. c. ſũt. i.

ſ inter tot et tanta vicia
bant calumniã abſqȝ iudicio. ꝛ q̃
ſiui de eis virum qui interpone/
ſ interceſſionem
ret ſepem. et ſtaret oppoſitus ꝯtra
me propterea ne diſſiparem eam. ꝛ
ſ loco
nõ inueni. Et effudi ſup eos indi
gnationem meã. et in igne ire mee
cõſumpſi eos. Uiam eorũ i caput
ſ quaſi nõ abſqȝ iudicio et abſqȝ menſura
eoꝝ reddidi. ait dñs deus

¶ Ca. XXIII.

Et factus eſt ſermo domi ad me
ſ ſamaria et hieruſalem.
dicens. Fili hominis. due mulie
ſ ſtirpis iſrael
res filie matris vnius fuerunt. et
ſ Neqȝ enim coacte de egipto accepiſſent legẽ in monte ſyna ꝓhibentes colere ydola. niſi in egipto ydola coluiſſent
fornicate ſunt in egipto. In adole
ſcentia ſua fornicate ſunt. Ibi ſub
acta ſunt vbera earũ. ꝛ fracte ſunt
mamme pubertatis eaꝝ. Nomia
ſ hec. ſ. ſ ſamaria. ſ ſenioꝛ.
aũt earum oolla maioꝛ. et ooliba
ſ quãdo ingemuerunt ab operibus egipti in luto et latere ſeruientes.
ſoror ei9 minoꝛ. Et habui eas. et
ſ in ſolitudine vel in terra ꝓmiſſionis.
pepererunt filios ꝛ filias. Porro
ſ heretici ſ tabernaculũ erroris et demonũ
eaꝝ nomina ſamaria oolla ꝛ hie
ſ cõtra deum. relinquens fidei veritatiſqȝ caſtitatem.
ruſalem ooliba. Fornicata eſt igi
tur oolla ſup me. ꝛ iſaniuit i ama/
ſ ſcȝ ſ ci
tores ſuos. in aſſyrios propinquã
ſ excelſa et celeſtia ſibi ꝓmittentes
ſ nõ quoſlibet de populo
tes. veſtitos iacincto. pricipes ꝛ
ſ hereticoꝝ ſ nõ confectos etate
magiſtratus. iuuenes cupidinis.
ſ quoꝝ ſecuta eſt ydola ſ De quib9. hi in curribus et hi in equis
vniuerſos equites et aſcenſores
ſ a quibus cõtra iuſſionem dei auxiliũ poſtulauit.
equorũ. Et dedit fornicationes
ſ duces ſcȝ ac magiſtratus qui ſibi ſcientiã et eloquentiã repromittũt.
ſuas ſup eos. electos filios aſſy/
riorum vniuerſos. et in omnibus
ſ ydolis.
in quos inſaniuit. et i immũdicijs
eoꝝ polluta eſt. Inſup et fornica/
ſ .i. ante ꝙ crederet ſ in adoleſcẽtia.
tiões ſuas quas habuerat in egi
ſ qꝛ etiã in hereſi exercuit ſ egiptij
pto: non reliquit. Nam et illi doꝛ/
ſ verecunde cõcubuerũt. quoꝝ coluit ſymulacra.
mierunt cũ ea in adoleſcentia eius

ſ deuirginantes et virginitatem quã habuerat in eccleſia ꝑdentes.
et illi confregerunt vbera puber
ſ nõ modo fornicati ſunt. ſed. e. f. ſ.
tatis eius. et effuderunt fornica
tionem ſuam ſup eaȝ. Propterea
ſ vnde paulus. Tradidi eos ſathane
ſ ꝓhul. ſ. et teglaphalaſar et ſalmanaſar
tradidi eam in manus amatorum
ſuoꝝ: in manus filiorũ aſſur. ſup
quoꝝ inſaniuit libidineȝ. Ipſi diſ
ſ Tropologice. vrbis reuelatio captiuitas eſt.
ſ quaſi mulieris meretricis
cooperuerunt ignominiam eius.
ſ ſciẽtia preditos ſ ſimplices atqȝ imperitos
ſ in captiuitatem corpis vel anime.
filios ꝛ filias eius tulerunt. ꝛ ip
ſ ſpũali vel corꝑali ſ qꝛ ſupius dixerat pluraliter filios
ſam occiderũt gladio Et facte ſũt
ſ in omniũ mulierũ exemplo. et vt in malum omniũ ſermone celebraretur.
famoſe mulieres: et iudicia perpe
ſ plagas. ſ. ſororis
trauerunt i ea. Quod cũ vidiſſet
ſ eccleſia ſ hieruſalẽ in qua templũ dei. non timuit exemplo illi9.
ſoror eius ooliba. plus ꝙ illa in/
ſaniuit libidine. et fornicationem
ſ hereticoꝝ. ſ.
ſuam ſup fornicationẽ ſororis ſue
da filios aſſyrioꝝ prebuit impudẽ
ter. ducibus et magiſtratib9 ad ſe
veniẽtibus: indutis veſte varia.
equitibus qui vectabantur equis
et adoleſcentibus forma cunctis
egregia. Et vidi ꝙ polluta eẽt via
ſ vt ambarũ. ſ. vna fieret fornicatio.
vna ambarum. et auxit fornicatio
ſ In hoc ſcȝ auxit fornicatões. ſ.
nes ſuas. Cumqȝ vidiſſet viros de
ſ qui quaſi demones interpretantur.
pictos in pariete. imagines chal
deoꝝ expreſſas colorib9. et accin/
ctos baltheis renes. et thyaras
tinctas in capitibus. eoꝝ formaȝ
ducum omnium: ſimilitudinẽ filio
rum babilonis. terreqȝ chaldeoꝝ
ſ libidine. ſ.
in qua orti ſunt: inſaniuit ſup eos
ſ forma eoꝝ veſtituqȝ decepta
cõcupiſcentia oculorum ſuoꝝ. et
ſ auxilium poſtulans.
miſit nuncios ad eos in chaldeam
ſ demones heretici
Cumqȝ veniſſent ad eam filij babi
lonis. ad cubile mammaꝝ pollue
runt eam ſtupris ſuis. et polluta
ſ voluptas omnis breuis: cito affert ſacietatem ſ ideo receſſit ab illorum federe
eſt ab eis ꝛ ſaturata eſt anima ei9
ſ vt ſcortum publicum.
ab illis. Denudauit quoqȝ forni/
cationes ſuas. et diſcoꝑuit igno

d. h. ꝛ alibi. et repulit
tabnaculũ ioſeph. et
elegit tribũ iuda. Ele
git eñ de9 domũ ꝯfeſ
ſionis. i. eccleſiã ꝛ repu
lit tabnaculũ ioſeph.
qd eſt augmentũ. eos
ſcȝ qui ꝑtermiſſa lege
dei aureos vitulos ad
ierũt. Et dicũtur ool/
la. i. tabernaculũ non
dei. ſ erroris et demo
num. ꝛ ſoror maioꝛ et
ſenioꝛ ꝓpter multitu/
dinẽ ꝛ captiuitatẽ ab
aſſyrijs fornicata ẽ cõ
tra deum
¶ Maior. propter
multitudinẽ. x. tribuũ
vel quia poſt morteȝ
moyſi de tribu effrai
ieſus filius naue ꝑplo
prefuit. vnde et iero/
boam qui ſcidit eas a
domo dauid
¶ Et facte ſunt f.
Heretici fiunt famoſi
inter cuncta ſeculi do
gmata. vt in exemplo
omniũ feminaꝝ turpi
tudo eoꝝ puniat.
¶ Et iudi. per. Ut
nihil in illa ſalutis re/
linquerent. Uſqȝ ho
die eñ captiue tenent
in montibus vrbibus
qȝ medoꝝ.
¶ Pluſqȝ illa in.
Quia illa ſemel et fo
ris ydola fabricata
eſt in dan et bethel.
hec crebro ꝛ in excelſis
et in templo dei ado
rauit ſtatuam baalis
ꝛ cũ aſſyrijs fornicata
ẽ. ydolo eñ baal ſiue
bel ſiue aptius belis.
aſſyrioꝝ regio ꝯſecra
ta eſt in honore pr̃is
a nino beli filio
¶ Super forni.
Hiero. Allegꝫ. Eccle
ſia ſupat hereticam li
bidinem. qꝛ ſeruus ſci
ens voluntatẽ domi
ni. ꝛ nõ faciens. v. m.
Heretici qȝ foris ne
fanda cõmittunt. ꝛ ex
tra archam noe nau/
fragio ꝑeunt. Eccleſi
aſtici aũt veram fidẽ
ſequẽtes. aſſyria ꝛ cal
dea imitantur vicia.
et diſcolores ſequunt
imagines pctoꝝ. ꝛ iõ
maioribus digni cru
ciatib9
¶ Et miſit nun.
Hiero. Ad chaldeos
qui quaſi demones in
terpretantur. nuncios
mittimus quãdo pan
dimus eis et prebem9

frāgenda in pectore
vbera. vbi mētis ho-
ſpitiū eſt. et ſaturati
voluptatibꝰ ab alijs
ad alias tranſimus et
nō tam fornicationē
ꝗ̄ meretricū numerū
deſideramus. et in tā-
tam rabiem ꝑuenimꝰ
vt poſtꝗ̄ diu deo ſer
uierimus in egiptum
reuertamur. ⁊ faciamꝰ
que in ſeculo nō fecimꝰ
anteꝗ̄ accipemus no
men fidei

¶ Et viſitaſti. ſ.
Nō ceſſauit ſcʒ ſcelus
adoleſcentię tuę. poſt
ꝗ̄ facta es mihi. ſed ī
heremo et in terra pro
miſſiōis ſuſpiraſti ad
antiquā libidinē in ꝗ
deuirginata es. et fra-
cte ſūt mammę. p. t.

¶ Ecce ego. ſu. o
Hiero. Tropologi. h̄
de hieruſalem dr̄. ſed
ad animā refertur. ꝗ
virtutibꝰ iūcta dei cō-
plexibus. poſtea adul
terauit in vicia et ab
eo receſſit. et patefactꝗ
ſceleribꝰ ſuis nudata
eſt et turpata. et omī-
bus oſtenſa vt a ſcele
re ſuo deſiſtat. ne glo-
rietur in nomīs digni
tate. ſed ꝑ mali ꝯſcien
tia ⁊ recordatione ęgi-
pti. vltra ad celū ocu
los tollere nō audeat
vñ ei naſus ꝑciditur.
aures amputantur. qꝛ
odorem bone flagran
tię verterat ī fetorem.
⁊ audierat iudiciū ſan
guinis. quod nō ſolū
de odore ⁊ auditu ſed
de viſu quoꝗ intel-
ligimus. quo qꝛ male
abuſi. ſamſon et ſede-
chias ſūt priuati. ſur-
dum ꝗ̄ deus et mutū
facit. ne lingua ꝑtran
ſeat vſꝗ ad terram. ⁊
omīs tactus aufertur
in his qui vitam peni
tus ꝑdiderūt. Et hęc
fient vt igni cūcta pur
gent. et vt pereat ęgi-
pti fornicatio. nec vl-
tra ad mala eleuent
oculos ſuos

¶ Vaſa. Aurea ſcʒ.
et argentea. ꝗ tibi ad
cerimonias templi de
di. de quibꝰ. Ego de-
di eis aurū ⁊ argentū
⁊ ipſi fecerūt ea baal.

¶ Et requieſcere.
Quaſi. hęc omīa feci.
vt ꝑdita pulcritudię.
et vultu venefico de-

ſ quia vidi turpitudines eiꝰ publicatas. vt
que ſororis ſcelera vicerat. penarū quoꝗ ma
gnitudine ſororem ſugaret

minia ſuā. Et receſſit anima mea
ab ea. ſic receſſerat aīa mea a ſoro

ſ etiā in grauiori etate.

re eius. Multiplicauit em̄ fornica

ſ cū in chaldeorum libidine laſciuiret

tiones ſuas: recordans dies ado
leſcentię ſuę quibus fornicata eſt
in terra ęgipti. et inſaniuit libidię

ſ egiptiorū

ſuꝑ concubitum eorum quorum
carnes ſunt vt carnes aſinoꝝ. ⁊ ſi

ſ feminū ſcʒ. vel verenda tā grandia vt ſupēt
equorū difformitatem.

cut fluxus equorum fluxus eorū
Et viſitaſti ſcelus adoleſcētię tuę
quādo ſubacta ſunt in ęgipto vbe
ra tua. ⁊ cōfractę ſunt mammę pu

ſ qꝛ. ſ. egiptiarū carniū recordata es. et imi
tata turpitudinē gentis immūde. que omniū
beſtiarū ſymulacra veneratur.

bertatis tuę. Propterea ooliba
hęc dicit dñs deꝰ. Ecce ego ſuſci-
tabo omnes amatores tuos ꝯtra

ſ quorum ſatiata complexu. ſ. a quorū federe
receſſiſti. vt quantus priꝰ amor fuerat in tāta
tedia verteretis

e. de quibꝰ ſatiata eſt anima tua.
⁊ congregabo eos aduerſum te in
circuitu. filios babylonis et vni-

ſ vel triſtatas. de ꝗbꝰ ī exodo. Electos aſcē
ſores triſtatas ꝓ quibus latina ſimplicitas ter
nos ſtratores tranſtulit. triſtate autē nomen
eſt apud hebreos. ſedere poſt regiam dignita
tem. de quibus. veruntamen ad tres non per
uenit. qui principes equitū peditūꝗ erāt et tri
bunorū. quos nos magiſtros vtriuſꝗ militie
et prefectos annonarij tituli nominamꝰ

uerſos chaldęos. nobiles. tyran-
noſꝗ. ⁊ principes. omēs filios aſ-
ſyriorū. iuueneſꝗ forma egregia.
duces et magiſtratus. vniuerſos
principes principum. ⁊ nomiatos
aſcenſores equoꝝ. Et veniēt ſuꝑ
te inſtructi curru et rota: multitu-
do populorum. Lorica ⁊ clipeo ⁊
galea armabūtur cōtra te vndiꝗ.

ſ vt quos reliqueras. et quorū irritum feceras
pactum. ab his iudiceris

Et dabo coram eis iudiciū. et iu-
dicabunt te iudicijs ſuis. Et ponā

ſ zelus dei etiā inter hoſtes fidei nō ſeruate ē

zelum meū in te. quem exercent te

ſ quaſi adultere et in ſtupro deprehēſe. vt de
formata: placere deſiſtas. Quomō autē ī facie
omnis pulcritudo oris in narium decore conſi
ſtit. et in aur ibus e quibus feminis viniones et
margarite dependent. ita dignitas regis iudi
ciūꝗ. ꝗ ī ore auribuſꝗ ſignatur eorum gladio
preciditur.

cum in furore. Naſum tuū et au-
res tuas precident. et quę reman
ſerint gladio cōcident. Ipſi filios

ſ nō meos ſ non meas. quas de adulterio ge
neraſti.

tuos ⁊ filias tuas capient. ⁊ no-

ſ cetera. ſ.

uiſſimū tuū deuorabitur igni. Et

ſ quibꝰ te ornauerā

denudabunt te veſtimentis tuis.
⁊ tollēt vaſa glorię tuę. ⁊ requieſce-

ſ quam didiciſti. ſ. in egipto

re faciam ſcelus tuum de te. ⁊ for
nicationem tuam de terra ęgipti.

ſ auribus auribuſꝗ truncatis
ſ verecundi adiecta ſ amatores tuos

Nec leuabis oculos tuos ad eos

ſ egiptiorū. ſ. libidinis. quorum magnitudine
carniū delectabaris.

⁊ ęgipti nō recordaberis amplius

ſ ꝓ eſt hieruſalem cōtra aſſirios habere ini
micicias. et egipti nō recordari. ſʒ ecce. e. t. t.

quia hęc dicit dñs deꝰ. Ecce ego

ſ puniendam

tradam te in manus eorum quos
odiſti. in manꝰ de quibus ſatiata
eſt anima tua. et agent tecū ī odio
Et tollent omnes labores tuos. ⁊
dimittent te nudam ⁊ ignominia
plenam. ⁊ reuelabitur ignominia

ſ nō dñs.

fornicatōnum tuaꝝ. Scelus tuū
et fornicationes tuę fecerunt hęc

ſ quarum coluiſti

tibi. quia fornicata es poſt gentes

ſymulacra

inter quas polluta es ī ydolis ea-

ſ ſamarie. ſ.

rum. In via ſororis tuę ambula-

ſ cuiꝰ peccata ſecuta es

ſti. et dabo calicē eiꝰ in manu tua
Hęc dicit dñs deus. Calicem ſo-

ſ penarū magnitudine

roris tuę bibes. profundū ⁊ latū.

ſ tunc ſ tpe captiuitatis

Eris in deriſum et in ſubſannatō
nem quę es capaciſſima. ebrietate
et dolore repleberis. calice mero-
ris et triſticię. calice ſororis tuę ſa

ſ alias epotabis.

marię. Et bibes illum. ⁊ potabis

ſ intantū ſcʒ vorabis vt etiam fragmenta

vſꝗ ad feces. et fragmenta eiꝰ de

ſ tunc: quaſi tedebit te fornicationis tue.
ſ igne egiptio fracta et ab ama
toribus ſubacta et ſciſſa

norabis. et vbera tua lacerabis.
qꝛ ego locutus ſum ait dominus
deus. Propterea hęc dicit domiꝰ
deus. Quia oblita es mei. et pie

ſ corpis vicia. vel genitalia. quibus turpitu
dinis feditas indicatur.

ciſti me poſt corpus tuū. tu quoꝗ

ſ ſceleris. ſ. ſupplicia.

porta ſcelus tuū et fornicationes

turpāto requieſcerē fa
ciam ſcelus tuū.

¶ Hiero. Vniuerſa
hęc dicūtur ſub tranſ
latione adulterę. et ꝓ
pter adulteriū detur
patę. vt vltra nō glo
rietur in decore ſuo. ſʒ
erubeſcat in feditate:
quā meruit volupta
tū magnitudine.

¶ Ecce ego tradā
Non em̄ ante tradit
vt poſtꝗ̄ peniteuerit
veteꝝ peccatorū pur
getur ſupplicijs. vt per
dat omēs labores ꝗs
arte meretricia acqui
ſiuit videatꝗ nudita
tem ſuā ⁊ ignominiā.
⁊ ſciat ꝙ hęc vniuerſa
nō ei fecerit dñs. ſʒ for
nicationes ſuę quibus
poſt gentes fornicata
eſt. quas ſupra enume
rauit vt earū coleret
ſymulachra.

¶ Dabo calicem
Penam ſ. vñ. Calix
in manu dñi vini me-
ri ⁊c. Qui in yſaia. ca
lix ruinę ⁊ poculū fu
roris dr. ⁊ ad hieremi
am ait domiꝰ. Accipe
calicē vini meri de ma
nu mea ⁊ potionabis
omēs gentes. ⁊c

¶ Dabo calicem
Hiero. Sicut enim ꝗ
dam cathartica dant
vt noxius humor qui
eſt in corꝑibus egerat
ſic et dñs calicem dat
tormentorū meraciſſi
mum vt quidꝗd fellis
et amaritudīs inerat
peccatoribꝰ auferatur
⁊ priſtinę ſanitati red
dantur.

¶ Et bibes illū.
Poteſt hoc ſuꝑ hie
ruſalem ſignificanter
intelligi. quę calicem
ſororis ſuę ſamarię bi
bit nouiſſima. ⁊ quaſi
feces tormentoꝝ eius
vſꝗ ad fundū epota
uit.

¶ Vbera tua la.
Lxx. feſtiuitates ⁊ ne
omenias eius auferā
q. e. l. ſ. vt ꝑ ſolennita
te ſcʒ atꝗ leticia ęter
num planctū habeas
atꝗ merorem

¶Quia ſamarie et
hieruſalem adulteria
ſeparatim deſcripſerat.
conſequens erat vt pari
ter eaꝝ ſupplicia nun
ciaret. Omnia aũt di
cũtur quaſi ad adulte
ras. et facta anacepha
leoſi: breuiter eaꝝ ſce
lera ꝓponuntur. vt re
cte iuxta legiſ imperiũ
in adulteras iuſta la
pidatio populi ſequeret
¶Polluerũt ſã.
Quaſi. nõ hoc fecerit
foris. nõ in montibus
nõ in lucis. ſicut ſoliti
erant. ſed ĩ tẽplo meo
ſtatuam baalis poſu
erunt.
¶Et ſabba. me. p
vt nec loci nec tempo
ris apud eos ſeruare
tur religio.
¶Miſerũt ad vi.
Vt peregrinis volu
ptatibus laſciuirẽt aſ
ſyrioꝝ ſcȝ et chaldeo
rum ſymulacra vene
rantes
¶Itaqȝ ecce ve.
Quaſi. cum veniſſent
omnem adultere ha
bitum impleſti ſup eiſ
vt et corpus lauares.
et ſtibio oculos lineres
¶Thimiama. m.
Qd mihi ſpecialiter
iuſſeram fieri: et exter
minare animã de po
pulo que in priuatos
vſus hoc faceret. tu of
ferſ ydolis. vt congre
ges frequentiã popu
loꝝ et oĩm genere mu
ſicorum canis. vt non
ſolum viſu. ſed et au
ditu et odoratu et oĩni
bus ſenſib placeres a
matoribus.
¶Attrita eſt in.
Sic ſcȝ attriuiſtis frõ
tem vt nõ ſecreto pol
luamini vel mariti vł
hominũ aſpectum vi
tetis. ſꝫ q̃ſi publice me
retrices ꝓſtituamini
¶Hiero. Hec omĩa
tropicos et ſub typo
adultere ſunt dicta cõ
tra ſamariam et hieru
ſalem. q̃ aſſyriis tradi
te atqȝ chaldeis du
cte ſunt in captiuitatẽ
vrbes eaꝝ incendio
cremate. populi inter
fecti. qui p deo demo
num ſymulacra vene
rati ſunt.
¶Viri ergo iuſti. Quaſi. ꝙ tradã eas his ad puniendũ. quib vltro
tradite ſunt ad polluendum
¶Hiero. Poſſũt hec et poſt aduentũ chriſti intelligi. ꝙ viri iuſti de po
pulis nationum ſamaritanos et iudeos iudiceut comparatione ſui et tra

tuas. Et ait domin⁹ ad me dicẽs.
† ſ Quaſi. iuſtam ꝓ me ſententiaȝ
Fili hois. Nunquid iudicas ool
lam et oolibam. et annuncias eis
ſ cum ydolis
ſcelera earum. quia adulterate ſũt
ſ eorum ſcȝ quos imolauerũt ydolis. vñ: imo
lauerunt filios ſuos et filias. ſ. d.
et ſanguis in manibus eaꝝ et cum
ydolis ſuis fornicate ſunt: Inſuꝑ
et filios ſuos quos genuerũt mihi
obtulerũt eis ad deuorandũ. Sȝ
ſ tandem
et hoc fecerunt mihi. Polluerunt
ſanctuariũ meum ĩ die illa. Et ſab
ſ etiam hec
bata mea prophanauerũt. Cumqȝ
non ſufficiunt eis.
immolarẽt filios ſuoſ ydolis ſuis
et ingrederentur ſanctuariũ meũ
in die illa vt polluerent illud etiã
hec fecerunt in medio dom⁹ mee.
ſ nõ contente ꝑñtibus adulteris
Miſerunt ad viros venientes de
longe. ad quos nuncios miſerãt.
ſ ooliba
Itaqȝ ecce venerunt quibus te la
et hieruſalem.
uiſti. et circumliniſti ſtibio oculos
ſ cultu. ſ.
tuos. et ornata es mũdo muliebri
ſ libidini patior. cui ſimile. et qꝛ nuda fui ſum
viſa patior illi
Sediſti in lecto pulcerrimo. et mẽ
ſ epulis. quib⁹ fractas ad libidinẽ amatoruȝ
ſa ornata eſt añ te. Thymiama me
vires repareſ. Sine cerere. n. et libero friget v.
um et vngentũ meum poſuiſti ſuꝑ
eam. et vox multitudinis exultan
tis erat in ea. Et in viris qui de mł
† ſ nõ alicuius vrbane elegantie. ruſticorum. ſ.
et latronum habitũ preferentes
titudine† hominũ adducebantur.
† ſ miſere ſorores.
et veniebant de deſerto. †poſuerũt
ſ in tantũ voluptatum fluxum inſaniebant.
ſ amatorũ.
armillas in manibus eoꝝ. et coro
nas ſpecioſas in capitibus eorum
ſ ideo ſ hieruſalẽ. vel ſamarie. vel vtriqȝ.
ſ vel adulteriſ
Et dixi ei que attrita eſt in adulte
riis. Nũc fornicabitur in fornica
ſ polluere cupiẽtes.
tione ſua: etiaȝ hec. Et ingreſſi ſũt
ad eam. quaſi ad mulierem mere
ſ certatim ſ ſcȝ
tricem ſic ingrediebant ad oollam

et ad oolibam mulieres nefarias.
ſ qꝛ adulteram. ſ. et paricidam me
iubente cruciant
Viri ergo iuſti ſunt. Hi iudicabũt
eas iudicio adulterarũ. et iudicio
effundentium ſanguinem: qꝛ ad
ſ immolatorũ ydolis.
ul tere ſunt. et ſanguis in manibuſ
earum. et cum ydolis ſuis fornica
te ſunt. Hec eñ dicit dñs deus.
ſ o ꝓpheta ſ monitu vocis tue ſ populorũ
Adduc ad eas multitudinẽ. et tra
ſ primũ. ſ. diripiatur vniuerſa eorũ ſubſtantia
de eas in tumultum et in rapinam
ſ deinde.
et lapidentur lapidibus populoꝝ
et confodiantur gladiis eorũ. Fili
os et filias earũ interficient. et do
† ſ hec omnia ſcȝ fient vt ſic. a. ſ.
mus earuȝ igni ſuccendẽt. †Et au
ſ earum ſ in earũ penis.
feram ſcelus de terra. et diſcẽt om
ſ ne recipiant ſimilia
nes mulieres ne faciant ſcđm ſce
ſ penam ſceleris.
lus earũ. Et dabunt ſcelus veſtꝛ
ſ que coluiſtis
ſuꝑ vos. et peccata ydolorum ve
ſ ſic ſ ſola vexatio
ſtrorum portabitis. et ſcietis quia
intellectum dabit auditui.
ego dominus deus.

¶Ca. XXIIII.

ET factuȝ eſt
verbum dñi ad me
ſ captiuitatiſ ioachim. Quinto enim anno ce
pit ꝓphetare. ac decimo menſe eiuſdem noni
anni. decima die menſis decimi. factuȝ eſt ver
bum dñi ad eum in babylonis regionibus cõ
ſtitutum
in anno nono. ĩ menſe decimo. de
cima die menſis dicens. Fili hois
ſ in memoriam† ſ id eſt ſcitote qđ rex babylo
nis hodie obſidere cepit hieruſalẽ
ſcribe tibi nomen †diei hui⁹ ĩ qua
confirmatus eſt rex babilonis ad
ſ Quaſi. ip
uerſus hieruſalem hodie. et dices
ſam obſidionem per ꝑabolam deſcribe.
prouerbium ad domum irritatri
ſ Metaphoram. ſ. et tranſlationem
cem ꝑabolam. et loqueris ad eos.
Hec dicit dominus deus. Pone
ſ lebetem. ſ.
ollam eneã. pone inquã et mitte in
eam aquam. Congere fruſta eius
ſ ſcȝ
in ea. omnẽ partem bonã. femur et

dant eos ad deuoran
dũ. q dixit. Relinq̃
tur vobiſ dom⁹. v. d.
et. qñ videritis ab ex
ercitu circũdari hieru
ſaleȝ. ſcitote qꝛ appro
pinq̃t deſolatio eius.
Vſqȝ hodie eñ adul
tere ſunt. et totius or
bis lapidib opprimũ
tur. qm miſerũt nunci
os ad eos q̃ erãt ꝓcul
vt. ſ. nõ diceret. Ego
dñs appinquãs et nõ
de longe. et preparauit
ſe amatorib ſuis. ſ. de
monib. et omnẽ cultũ
atqȝ ornatum queȝ a
deo acceperant. natura
li bono verterũt ĩ cul
tum demonũ et ope. a
ſua decoremqȝ. que ĩ
armillis et diademate
intelligim⁹ amatorib
ꝓb uerũt. quoꝝ pena
gentib timor eſt. imo
his qui ex gentib cre
diderũt ne ſĩlia patiã
tur ſi ſĩlia fecerint. a q̃
bus tunc auferent im
pietates cum receperint
ſcelera ſua. et velamẽ
qđ poſituȝ eſt añ vul
tũ moyſi. abſtulerint
ab oculis ſuis. vt co
gnoſcãt ꝙ ipſe ſit dñſ
ieſus chriſtus quẽ dei
filiũ negauerũt.
¶Ca. XXIIII.
¶Et factum eſt.
Hiero. Notandũ au
tẽ quomõ a principio
ꝓphetie vſqȝ ad ꝑſen
teȝ diẽ quo ciuitas ce
pit obſideri. p ordinẽ
captiuitas venerit. ꝑ
mũ gladium ꝓuocat.
deinde due vie ponũ
tur. amon et hieruſalẽ
quaꝝ ad dexteraȝ ca
dit ſors nabuchodo
noſor. Conflatur in ci
uitate argentũ. es. ſtã
num. plumbũ. et ferrũ
Terra q̃ȝ nõ ꝯpluitur
ſꝫ ſentib occupat. po
ſtea ſub nomine dua
rum ſoroꝝ ſamarie et
hieruſalẽ peccata nar
rantur quõ illa capta
eſt iſta capienda. Ad
extremũ nono anno.
decimo mẽſe. decima
die menſis in captiui
tate poſito ezechieli et
his qui cũ eo erant. et
ſe cũ rege iechonia tra
diderãt. oſtendit qua
die ciuitas cepit obſi
deri. et ſimilitudo lebetis ponit. vt quõ carnes et oſſa ĩ lebete incendio cõcre
mant. ſic cũcta ciuitas cũ ſuis intereat ciuib. et nullus remaneat obſeſſoꝝ
q̃ nõ fame gladio peſtilẽtia ꝯſumat. et ꝑs cetera captiua ducat ĩ babilonẽ
¶Et factum eſt. Hiero. Sunt qui hm tropologiam hunc locum ad

conſummationē mundi transferunt.nōnūq̄ʒ numerꝫ qui in ſcripturis di
uinis penarum ⁊ dolorꝫ eſt.et ſemp ſequitur iuſticiam.decimi menſis ⁊ de
cime diei clementia temperant·Idcirco eñ adhibentur egrotantibꝰ penę vt
dolorem ſanitas ꝯſequatur·Mundus ergo qui in maligno poſitus eſt.in
die iudicij diuino igne
ſuccenditur·et ciuitas
ſanguinū ponitur ſu
per carbones ignis vt
impleatur illud yſaię
Habens carbones
ignis.ſede ſuper eos.
hi erunt tibi in adiu
torio.Illud aūt diffi
cile.quomō cū carnes
et oſſa conſumant·q̄
bus pleni ſunt etiam
pharisei.vñ.Vę vo
bis ſcribę et pharisei·
qui ſimiles eſtis ſepul
cris dealbatis.q̄ ple
na ſūt oſſibus mortu
orū·nūc dicatur ꝙ ru
bigo ſordeſq̄ʒ mundi
ꝯſumptę nō ſint.ſed
etiaʒ poſt iudicij ſeue
ritatem malicia rema
neat·qd facile ſoluit.
ſm illud apl̄i.Cōclu
ſit deus omīa ſub pec
cato vt omnibꝰ miſe
reatur.Vanitati eñ
creatura ſubiecta ē.et
ponitur ſanguis q̄ ef
fuſus eſt in ꝯſpatulo
vniuerſę creaturę vt
omniū ſcelera pateāt.
Petra aūt limpidiſſi
ma chriſtꝰ.q̄ ſequeba
tur in ſolitudīe popu
lum iſrael·de qua.bi
bebant aūt de ſpūali
ꝯſequente.e·p.petra
aūt.e.chriſtus.eo ꝙ ī
illo omnia reuelentur
⁊ impleatur illud.Ni
hil occultū qd non re
ueletur.Dicit aūt do
minus ſe nō miſereri.
nec ꝯterire pcc̄a mūdi
neq̄ʒ parcere impijs·
neq̄ʒ placari vt vię p
eant impiorꝫ·vñ.Et
iter impiorꝫ pibit·

¶ Ve ci.ſang·ol.
Hiero·Poteſt hec ꝓ
phetia ad tempꝰ dñi
cę paſſionis ꝑtinere ꝓ
pter quaʒ exercitu cir
cūdata eſt hieruſalem
⁊ filij eius interfecti.et
obſidente tito veſpa
ſiani filio ad ſalutem
nullus euaſit.templū
q̄ʒ ſub tito.⁊ poſt.l.ā
nos ſub adriano ciui
tas eterno igne con
ſumpta eſt·Preſen
tem autē ſignat capti
uitatem qñ ezechiel ī
babylone hec cerne
bat.et hieremias in principio voluminis ſui ponit ſic.Ollam ſuccenſam
ego video ⁊.f.e..a.f.a
¶ Super limpidiſſimam petram·vt omnibus pateret·ne terra

armum·electa et oſſibus plena·

Pinguiſſimū pecus aſſume·com
ſ cumulos ſ ad coquendū
pone quoq̄ʒ ſtrues oſſium ſub ea.
ſ lebetis ſ nimia coctione ſ vel diſcocta·
Et efferbuit coctio eius.et diſſo

luta ſunt oſſa illius in medio eius
ſ Quaſi.o ꝓpheta vis ſcire quid ſit lebes que carnes aut que oſſa·loquere hec dicit dñs
Propterea hec dicit dominꝰ deus
ſ hieruſalem ſ q̄ eſt lebes
Vę ciuitati ſanguinum ollę cuius
ſ malicia nimia
rubigo in ea eſt·⁊ rubigo eius nō
ſ quibus ignis ſuppoſitus ſit ſ ꝯſeuerauerunt enī quibus capti quibus cruciati in priſtino ſcelere
ſ ſigillatim
exiuit de ea ꝑ partes.⁊ per partes
vt nemo remaneat.in ſalutē ſcꝫ ſ vt alij perirent alij ſaluarentur·ſed omnibus cōmunis veniet interitus
ſuas eijce eam.Nō cecidit ſuper
ſ homicidia.filiorū neces·
eam ſors·Sanguis eñ eius ī me

dio eius eſt.ſup limpidiſſimam pe

tram effudi illum.non effudit illū

ſup terram vt poſſit operiri puluere
ſ Quaſi.ne tranſiret indignatio mea.ſed ſup aptiſſimū vltio ꝓpararet homicidium·
vt ſupinducerem indignationem
ſ alias venit
meam.⁊ vindicta vlciſcerer.Dedi
ſanguis
ſanguinem eius ſup petram limpi

diſſimam ne operiretur·Propterea
ſ nō vnius ſed multorū.
hec dicit dñs deꝰ.Vę ciuitati ſan

guinū·cuius ego grandē faciam pi
ſ Nō ſolum enim carnes molles et tene
ram·Congere oſſa·quę igne ſuccē
ras.ſed duriſſima quoq̄ʒ oſſa ſuccendam vt ni
dam·Conſumentur carnes·⁊ coqua
hil incrematū remaneat·
tur vniuerſa compoſitio.⁊ oſſa ta
ſ cū omnia fuerint cōſumpta
beſcēt.Pone quoq̄ʒ eam ſup pru
ſ alias et ſ cōſūmat
nas vacuam vt incaleſcat.et lique

fiat es eius.et conflētur in medio
ſ cū ea
eius inquinamentū eius ⁊ conſu
ſ malicia· ſ Quaſi.nō poteſt
matur rubigo eiꝰ.Multo labore
feciſſe quod iuſſum eſt ſ ciuitate
ſudatū eſt·et ñ exiuit de ea nimia
ſ malicia ſ etiam
rubigo eius neq̄ʒ ꝑ ignem.Immū

opiretur·aut puluere·Natura eſt.vt ſi ſanguis fuſus ſit in terram.ebibat
humus humorem ſanguinis.aut paulatim terra opiatur aut puluere.Si
autē ſup planam petrā effuſus:labitur et latam obtinet ſedem.In h̄ patꝫ
quia nō occulta.ſed publica ⁊ apta fecerit homicidia.ſm illud.Sanguis
fratris tui clamat ad
me de terra.,

ſ apoſtrophat ad ipſam ciuitatem.
dicia tua execrabilis.quia mūda

re te volui.⁊ nō es mundata a ſor

dibus tuis.Sed nec mundabe

ris prius:donec quieſcere faciam
ſ cōpletam
indignationem meam in te·Ego
ſ cuiꝰ verba nō tranſeūt ſ vrbis obſidio
dominꝰ locutus ſum.Venit et fa
ſ q̄ minatꝰ ſum ſ ſicut ſepe ſ ſcelera tua
ſ etiam ſi multiplicaueris pcc̄a
ciam.non tranſeam.nec parcam
ſ cogitationes.
nec placabor·Iuxta vias tuas et
ſ opa
iuxta adinuentiones tuas iudica

bo te dicit dñs.Et factum eſt ver

bum domini ad me dicēs.Fili ho

minis.ecce ego tollo a te deſidera
ſ tñ
bile oculorum tuorꝫ in plaga·⁊ nō

planges neq̄ʒ plorabis.neq̄ʒ fluēt
ſ mōſtrantes dolorē ſ ſupatus dolore.
ſ ne ī verba ꝓrūpas
lacrime tuę Ingemiſce tacens.mor
ſ que tondetur in luctu.et calciamenta habebis in pedibꝰ.que lugentes ſolent abijcere.vñ
tuorꝫ luctum non facies.Corona
dauid abſolon fugiens et penitens ſuper necē vrię nudis pedibus ambulauit
tua circūligata ſit tibi·et calciamē

ta tua erunt in pedibus tuis.nec
ſ ſicut in luctu fit
amictu ora velabis.nec cibos lu
ſ q̄ mihi fuerāt impata
gentiū comedes.Locutus ſum er

go ad populum mane.et mortua
ſ oculorū deſiderabile·lūborūq̄ʒ et ſanguinis luctus ſm·lxx. ſ ſtatim ſ die altera
ē vxor mea veſpere·Feciq̄ʒ mane
ſ dñs·
ſicut preceperat mihi Et dixit ad me

populus.Quare non indicas no
ſ cōtra morē omnibus
bis quid iſta ſignificent que tu fa
ſ cauſas querentes tante patientie
ſ reſpondens illis pro me
cis:Et dixi ad eos·Sermo dñi

factꝰ ē ad me dicēs.Loquere domui

iſrael.Hec dicit dominus deus·
ſ vt incendatur ſcꝫ et alienigenis pateat ac ꝓphanis.
Ecce ego polluā ſanctuariū meuꝫ
ſ cōfidentiā et ſpem ſ in quo deſiderium veſtre ſalutis.
ſupbiam impij veſtri:et deſidera

¶ Nec parcam.
Sicut medicus:q pu
tribꝰ non parcit carni
bus vt ſana membra
ſeruentur·nō pcit vt
parcat.crudelis eſt vt
miſereatur·nō cōſide
rat patientis dolorem
ſed vulneris ſanitatē
vñ·Melius eſt ad vi
tam ingredi debilem
⁊ claudū.⁊c.
¶ Et factū eſt.v.
Sup lebetis ſucceſſio
vrbis obſidionē oſtē
dit.nūc captā atq̄ʒ de
letam.⁊ omneʒ popu
lum vl' gladio interfe
ctū vel ī captiuitatem
ductuʒ.ꝓphetalis ſer
mo teſtatur.
¶ Mortuorꝫ lu.
Et ſi vxor tua moriat
q̄ ſi bona fuerit·nihil
viro amabilius·que
a deo homī pnidetur
⁊ lege iungitur ⁊ vnū
corpus efficitur
¶ Corona tua c.
Hiero.Aiunt hebrei
babilonios magiſtros
legis ꝓcepta ſeruātes
vſq̄ʒ nunc decalogum
ſcriptū in mēbranulis
circundare capiti ſuo
⁊ hec eſſe q̄ iubeantur
ante oculos ⁊ ī fronte
pēdere.vt ſp videāt
q̄ ꝓcepta ſūt·et quia
ezechiel ſacerdos erat
nō debere eū depone
re coronā gloriationis
ſed ligatā hic in capi
te·Nos aūt iuxta·lxx.
coronā capillorum in
telligimus·
¶ Hiero·Alleg.Ve
niamus ad anagogen
ſi tñ violenta viſa nō
fuerit lectoris vigilan
tię.Filiꝰ hoīs chriſtꝰ
qui in veſpera huius
mūdi vxoreʒ priſtinā
pdidit.nec eam fleuit
nec amictu ora vela
uit·nec recepit vllam
hominū ꝯſolationem
et hec ventura ꝓdixit
mane·que ꝯpleta ſūt
veſpe·⁊ rurſum mane
in ſcd̄o aduentu facta
ꝓbauit.que ventura
ꝓdixerat.Sanctuari
um iudeorꝫ ⁊ qd deſiderabile habuerant ī oculis.et ſup quo tremebant
anime eorum eſſe pollutum.filios quoq̄ʒ eorum et filias romano gladio
concidiſſe.

Ora amicti. Quando ꝯſuetudo ſeruatur in luctu: medius dolor ē
quādo aūt tanta malorum incumbit neceſſitas vt omni ploratu maior ſit
vnuſquiſqꝫ de ſua nece ſolititus. ad alioꝝ ꝯſuis, primi ſint nō, ingemiſcit
miſerias.

Coronas habebitis. in. c. v. Non eīn debent lugere ⁊ ſigna luct⁹
aſſumere. qꝛ p vmbrā
receperunt veritatem
⁊ naçarei quidā facti
fuerūt ⁊ vnuſquiſqꝫ
a fratre ſuo conſolabi
tur. vt eçechiel quem
deus pͥ ꝯfortauit: ſit
eis in portentū: ventu
ra pnunciās. ⁊ poſtqꝫ
ſubuerſa fuerit hieru-
ſalem: templūqꝫ ſuccē
ſum. et hoc totus mū-
dus audierit. et diſp-
ſio iſrael. q̄ orbis ter-
minos colit. tunc ver-
ba dn̄i ope completa
habebunt libertatem
⁊ polluto ſanctuario
eius. ⁊ lege completa.
vel deſtructa ſm occi-
dentem litterā. apian
tur euāgelia. ⁊ cogno-
ſcat iſrael qꝛ ipſe ſit do
minus deus. qui hec
mane ventura pdixit
veſpe. i. ī mūdi ꝯſum-
matōne eſſe completa
ſuo pbauit aduentu.

Cū eo q̄ fugit.
nō ad ipſum. qꝛ q̄ ve-
tura pdixerat. ille nū-
ciat iam pfecta. et v-
tra nō tacebis. ſꝫ argu
es eos ⁊ dices omīa il
lis merito accidiſſe vt
ſis illis in portentum
ſm illō çacharię. quo
pphetę viri portendē
tes dicūtur. et dn̄s ali
bi dicit. In manibus
pphetaꝝ aſſimilatus
ſum.

¶ Ca. XXV.

Et factus eſt ſ.
Hiero. Capta vl' ob
ſeſſa hieruſalē poſtqꝫ
venit in babylonē. q̄
potuit euadere ⁊ nun
ciauit vrbem captā. vl'
iamiamqꝫ capiendā tē
pluqꝫ. iux ꝯſuetudię
oīm pphaꝝ aduerſuꝫ
ceteras in circuitu na-
tiones. que inſultaue-
runt ruinę ciuitatis tē
pliqꝫ incendio. ſermo
conuertitur. et primū
ꝯtra filios ammon

ſ cui⁹. ſ. obſidione
bile oculorum veſtroꝝ. et ſup quo
ſ qui ſcꝫ fami et peſtilētię ſuperant.
pauet anima veſtra et filij veſtri:
et filię quas reliquiſtis gladio ca-
ſ tunc ſ mortua vxore
dēt. Et facietis ſicut feci. Ora ami
ſ a conſolantib⁹ oblatos.
ctu nō velabitiſ. et cibos lugentiū
ſ capillorum. ſ cōtra morem. vrbe et tēplo
nō comedetis. Coronas habebi
ſuccenſis. ad malorū magnitudinē ſtupebitis.
tis in capitib⁹ vr̄is. ⁊ calciamēta
i pedibus. Nō plangetis neqꝫ fle-
bitis. ſed tabeſcetis i iniquitatib⁹
ſ vir hn̄tes liberū gemitū. ne offendant
victorū ſupbiā ſi publice flere videant.
veſtris. ⁊ vnuſquiſqꝫ gemet ad fra
trem ſuum. Eritqꝫ ezechiel vobis
ſ vt que nō fecit in morte vxoris non faciatis
i portentum. Iuxta omnia quę fe
in euerſione vrbis et templi
cit facietis. cū venerit iſtud. et ſcie
ſ adhuc apt.⁹
tis quia ego dn̄s de⁹. Et tu fili ho-
minis: ecce in die qua tollam ab
ſ templi confidentiam.
eis fortitudinem eorum ⁊ gaudi-
um dignitatis. et deſiderium ocu-
lorum eoruꝫ ſup quo requieſcunt
ſ tollam: ſubaudi: tur a ſupiori.
animę eoꝝ filios et filias eoꝝ. in
ſ de hieruſalem
die illa cum venerit fugiens ad te
ſ vrbem euerſam
vt annunciet tibi. in die inquā illa
ſ qui prius tacebas et liberū gemitum nō ha
aperietur os tuum cum eo qui fu
bebas. et tāte eras patiētię. vt i vxoris nece et
git. et loqueris ⁊ non ſilebis vltra
liberorū dolore lacrimam nō emitteres
eriſqꝫ eis in portentum. et ſcietis
quia ego dominus.

¶ Ca. XXV.

Et factus eſt ſermo domini ad me

Fili hominis. Hiero. Amodo ſupponit increpationē filioꝝ āmon
et ceterarum gentium ⁊ vaticinium futurorum

Hiero. Allegi. Poſſumus p filios ammon. qui de ſemine loth in ſpe-
lunca ⁊ in ebrietate: ex inceſtu generati ſunt. oēs hereticos intelligere. de
quib⁹ iohānes. A nobis exierunt. ſꝫ. e. n. n. e. Si eīn fuiſſent ex nobis p. v.
n. Hi de declinatione orti ſunt. Hoc eīn ſignat loth. qꝛ omnes declinaue-
runt. ſ. i. f. ſ. nō eſt qui. f. b. Aduerſus eos ponitur vel obfirmatur facies p
phetę. vt ſua eos autoritate cōterat. et dicit eis. Quia inſultaſtis eccleſię i
pſecutione ⁊ vicioꝝ oppreſſione. qꝛ pollutum eſſet ſanctuariū. vel vicio ſer-
uentiū. vel crudelitate hoſtium. terra quoqꝫ iſrael. i. ſenſus deuꝫ vidētes

deſolata a choro virtutū. ⁊ filij iudę. i. veri fideles ⁊ recte ꝯfitētes ducti in
captiuitatem: domio ſeruire deſierunt. Ideo o oīs inſultans. traderis fi
lijs orientalibus. qui a lumine ceciderunt. vt tu quoqꝫ diſcas ꝯfiteri dn̄m
Per tranſlationem aūt dr̄ qꝛ filij orientis ponant ſuper eos caulas ſuas
et figant tentoria. ⁊ bibant lac. ⁊ comedant fruges. ⁊ ciuitas quondam ſu
perba fiat habitacu-
lū camelorum. qui de
poſito onere pctōrum
poſſint intrare pfora-
men acus. et filios. a.
in cubile pecoꝝ. qui re
gūtur a paſtore bono
vt cū fuerit traditi ori
entis paſtorib⁹. ſciant
qꝛ ipſe ſit dn̄s. Rurſū
qꝫ exprobrat eis qꝛ inſul-
tauerūt nimio cordis
affectu ruine populi.
et terram iſrael puta-
uerunt omnino deſer
tam. p quo merentur
manū vlciſcentis dei
vt qui exceſſerunt mo
dū inſultatiōis ⁊ gau
dij ſup ruina domus
iudę. nō tradant' filijſ
orientis. ſed ſint in di
reptionē cunctaꝝ gen
tium. et interficiantur
de populis. ⁊ peant ⁊
ꝯterant'. ⁊ n̄ de ſtirpe
abrahę. ſꝫ de oīb⁹ natio
nib⁹ eſſe credēdi ſūt ⁊
tūc cognoſcāt maloꝝ
magnitudie. ꝯtritōe.
populi interfectione.
qꝛ ipſe ſit dominus.

Hiero. Nō genera
liter de eccleſia intelli
gimus ſup vnūquēqꝫ
ſanctoꝝ ītelligere poſ
ſum⁹. ad quoꝝ ruinā
gaudent hoīes huius
ſeculi ⁊ demones. ſi lō
gaꝫ pdiderint pudici
ciam. dum putant cō
ſolationem ſuā. ſi plu
res habeāt ꝯſortes cri
minis ⁊ ſupplicij. Hoc
aūt nemo facit niſi fili
us āmon. filius. ſ. po
puli. qui in declinatio
ne generatus eſt.

Madianitę et to
ta heremi veſtitas ad
iacet terrę arabię. qui
habent cameloꝝ gre
ges oniumqꝫ et capra
rum multitudines. et
his opib⁹ victitant.
hoc ⁊ terrę iſrael in li
bro iudicum acci diſſe
narrat hiſtoria. quan
do venerunt madianei. ⁊ depaſti ſūt vſqꝫ gaçam oēs regiones eorum.
Metaphorice ſꝫ p madianeos hiſmaelitas. ⁊ agarenos. q̄ nūc ſaraceni di
cūtur. aſſumentes ſibi falſo nomen ſarę. vt de ingenua ⁊ domīa videant'
eſſe generati. ſcriptura ſignat

ſ alij obfirma
dicens. Fili hominiſ: pone faciem
ſ qui de loth.
tuā contra filios ammon. ⁊ pphe-
tabis de eis. et dices filijs āmon.
Audite verbum dn̄i dei. Hec di-
non ego
cit dominus deus. Pro eo qꝛ di-
ſ inſultaſtis. ſ. gaudentes in ruina templi.
xiſtis euge euge ſup ſanctuarium
ſ ingreſſu hoſtiū.
meū quia pollutum eſt. ⁊ ſup terrā
ſ ſpēaliter
iſrael quoniā deſolata eſt. ⁊ ſuper
ſ duas tribus
domum iuda qm̄ ducti ſunt in ca-
ptiuitatem. Idcirco ecce ego tra-
ſ nabuchodonoſor et exercitui eius
dam te filijs orientalibus in here
ſ Metaphor. ſ quaſi paſtores.
ditatem. ⁊ collocabunt caulas ſu
as in te. ⁊ ponēt in te tentoria ſua
ſ immiſſis gregib⁹ camelorū et oīm populorū
Ipſi comedent fruges tuas. ⁊ ipi
ſ vbertatem terre. ſ pprium
bibent lac tuum. Daboqꝫ rabath
nomen. vel ob magnitudinē: interpretat' enim
maxima.
in habitaculum cameloꝝ. ⁊ filios
ſ malorū ne
ammon in cubile pecorū. ⁊ ſcietis
ceſſitate ſ qui futura pdixi et impleui
quia ego dominus. Quia hec di-
ſ nō mō inſultaſti. aut
cit domin⁹ deus. Pro eo qꝛ plau
dixiſti. euge. e. ⁊c
ſiſti manu ⁊ pcuſſiſti pede. ⁊ gaui
ſ deſolatā.
ſa es ex toto affectu ſup terrā iſrl'.
ſ non p angelum. nō p quēlibet miniſtrum
ſ ad pcutiendum.
Idcirco ecce ego extendā manuꝫ
meā ſup te. ⁊ tradā te i direptionē
ſ n̄ camelorū aut oīm ſ eradicādo ſ de nu
gētiū. et interficiā te de populis.
mero populorum
⁊ pdam de terris. ⁊ conterā. ⁊ ſci-
ſ qui oīa iudico. q̄ in oēs gentes ptātē habeo
es qꝛ ego dominus. Hec dicit do
ſ inſultātes domui iuda qꝛ a chaldeis capta
minus deus. Pro eo qꝛ dixerūt

Hiero. Rabath eſt metropolis filioꝝ āmon: q̄ poſt a ptholomeo phi
ladelpho. qui arabiam tenuit. philadelphia vocata eſt.

Hiero. Ne dubitemus nabuchodonoſor arabiam ſubuertiſſe capta
hieruſalem: ſupra ſcriptura teſtatur. et tu fili hoīs pone tibi duas vias
ammon et hieruſalem. et veniat gladius regis babylonis.

Pro eo qd̄. d. Hiero. Fabulantur iudei, quia vrbe capta tēploqꝫ

reſerato. filij ammon. et moab. ⁊ ſeyr. videntes cherubin obumbrantia ꝓpiciatoriū dixerunt. Sicut om̄es gentes colunt ſymulacra. ſic ⁊ iudas habet ſue religionis ydola. ⁊ ideo iratus dn̄s tradidit eos captiuitati.

¶ Hiero. Allegoria. Moab ex patre. ſeyr piloſus et hiſpidus. vſqꝫ nunc deſpicit domum iuda. in qua vera ꝯfeſſio. et putat tā facile ſubuerti. q̄ꝫ ceterarum vrbiū munimēta. vñ dominus cōminatur apturum ſe vel diſſoluturū omnē fortitudinē moabitarū. vt ciuitates hic deſiſtant ⁊ ī dyaletica arte nō ꝯfidant. ſꝫ cuncti illi⁹ termini q̄s ꝑ illiſione fluctuū vocant ꝓmontoria deſtruant̄. ⁊ indite atqꝫ electe terre bethieſimoth. i. domus ſolitudinis atqꝫ deſerta. ⁊ beelmeon. i. habens fontē vel ſuꝑ fontem. ⁊ cariathaim quā. lxx. ciuitatē maritimā tranſtulerūt. pereant. q̄ꝫuis habeant robur pugnatorum. ⁊ inciti ꝑgant ad ꝑliuꝫ arte pugnādi ⁊ vndiqꝫ muniti. Indita tñ terre eoꝝ nō eſt dom⁹ habitationis. ſꝫ ſolitudinis. ſed que putant habere fontē ſcientie. ⁊ vrbem maritimā. q̄ oēs ſuſtinere poſſint ſeculi tēpeſtates patiētiā ſibi et fortitudinē ꝓmittētes. tūc illuc ꝯiū tētur vt tradant̄ filijs orientis. veri ī chriſto luminis. ſicut filij. a. q̄ in heretica multitudine ꝯfidebant. Conſideremus aūt ꝑfectum ⁊ in ipſa cōminatione clementiā dei. vt tradantur cū filijs āmon filijs. o. in hereditatē vt nulla hereſis noīetur in gentib⁹. ſꝫ factis in moab iudicijs ⁊ vltionib⁹ ꝓ arrogantia reꝝ fine cognoſcāt dominū eſſe qui cūcta diſpenſat. Q aūt ꝑ moab philoſophoꝝ hēatur ſuꝑbia. de quib⁹. Perdam ſapientiaꝫ ſapiētū ⁊c. Amos oñdit ſic. Suꝑ trib⁹ impietatibus moab. ⁊c.

ſ ſine auxilio dei.
moab ⁊ ſeyr. ecce ſicut om̄s gētes
ſ patens babylonie poteſtati ſ in preſentiarū
domus iuda. idcirco ecce ego ape
ꝉ ſ fortitudinē moab. vt ad ipſos quoqꝫ babilonius introeat.
riaꝫ ꝉ humerū moab de ciuitatib⁹.
ſ vt eſſe deſiſtant.
de ciuitatibus inquam ei⁹. et de fi
ſ ciuitates ſ villa d̄ſerta
nibus eius inclitas terre. bethieſi
ſ vicus marim⁹ ſ ciuitas maritima.
moth. ⁊ beelmeon. et cariathaim.
ſ babylonijs ſ trad̄. f. moab
filijs orientis cū filijs ammon. Et
ſ moab ſ ſicut ſcꝫ filiorū āmon nō eſt memoria vltra in gentibus
dabo eam in hereditatem. vt non
ſit memoria vltra filioꝝ ammon i
ſic in moab. f. i.
gentibus. Et in moab faciam iudi
ſ ita ſ qui tradidi iudam ꝓ peccato. et i filios āmon et moab vin
cia. et ſciēt quia ego domin⁹. Hec
dicabo.
dicit dominus deus. Pro eo ꝙ fe
ſ caro que inſurgit cōtra ſpiritū ꝉ quia a iacob ſupplantatus in vtero a quo iudas. ſ pri⁹ dominantē. mō ſubditā.
cit ydumea vltionem ꝉ vt ſe vindi
ſ qui ſequūtur ſpiritum.
caret de filijs iuda. peccauitqꝫ de-
linquens. ⁊ vindictam expetiuit
de eis. idcirco hec dicit dominus
ſ ergo ſ ego ipſe. nō ꝑ alios.
deus. Extendam manū meaꝫ ſuꝑ
ꝉ ſ qui rationalis videtur.
ydumeam. et auferaꝫ de ea ꝉ homi
ſimplicis fidei
nem. ⁊ iumentum. ⁊ faciam eā de-
ꝉ ſ alij de theman. que interpretat̄ deficiens.
ſertam ꝉ ab auſtro. et qui ſunt in
ſ ciuitate que cognationem ſonat.
ſ ſpūali ꝉ ſ cū de iuda ſe vlti fuerint.
dedan gladio cadēt ꝉ Et dabo vlti
ſ ñ ꝑ aliū
onem meam ſuꝑ ydumeam. ꝑ ma
ſ in quem exercuere vindictam
ſ popul⁹ me⁹
num populi mei iſrael. ⁊ facient in
ſ gentē inimicā ſ meā explentes indignatiōꝫ
edom iuxta iram meam. ⁊ furoreꝫ
ſ iuſtam. ſ. faiſſe.
meum. Et ſcient vindictam meam
ſ Lxx. adonay dn̄s.
dicit domin⁹ deus. Hec dicit do-

vſqꝫ eo ꝙ combuſſit oſſa regis ydumee ī cineres. Quidq̄d eñ in ſeculo ꝑuerſoꝝ dogmatum eſt. quidquid ad terrenam ſcientiā ꝑtinet ⁊ putat̄ eſſe robuſtum. hoc dyaletica arte ſubuertitur. ⁊ inſtar incendij in cineres fauillaſqꝫ diſſoluitur. vt ꝓbet̄ eſſe nihil. quod putabatur eē fortiſſimū. vnde yſaias. Audiuimus cōtumeliam moab. cōtumelioſus eſt valde

¶ Pro eo qd̄ fecit ydumea. Hiero. Cū ſupra duo ſimul poſuerit moab ⁊ ſeyr. poſt de ſeyr tacens. contra moab locutus eſt. deinde ad ſeyr redit. Sciendum aūt ꝙ idem edom. ſeyr. eſau dictus eſt. et vna gens ydumea ⁊ duma. ⁊ edom. ⁊ eſau. ⁊ ſeyr. Seyr quia hiſpidus: piloſi nomen accepit. edom ſanguinari⁹. qui ob lenticule rufe coctionem primogenita ꝑdidit. ⁊ ab edulio ſortit⁹ eſt h̄ vocabuluꝫ. eſau q̄ꝫ factura interp̄tat̄

minus deus. Pro eo ꝙ fecerunt
paleſtini vindictam. ⁊ vlti ſe ſunt
toto animo. interficientes ⁊ implē
tes inimicicias veteres. Propte-
rea hec dicit dominus deus. Ecce
ſ vt interficiam interfectores.
ego extendam manum meā ſuper
paleſtinos. ⁊ interficam interfecto
ſ que ſalſis tū
res. Et ꝑdam reliquias maritime
ditur fluctibus.
regionis. faciamqꝫ in eis vltiones
† ſ qui tñ finem habeat miſericordie. quia ſic ſcient. ⁊c. ſ paleſtini
magnas. arguēs † in furore. ⁊ ſciēt
ſ qui ꝑcutit ipe me
quia ego dominus. cū dedero vin
detur.
dictam meam ſuꝑ eos

ſ Ca. XXVI.

Et factuꝫ eſt
in vndecimo anno
prima menſis. factus eſt ſermo do
mini ad me dicens. Fili hominis.
ſ inſultans et gaudens. ſ capta.
pro eo ꝙ dixit tyrus de hieruſalē
ſ quaſi. ego portū habeo tutiſſimum
euge confracte ſunt porte populo
ſ illa capta ſ multitudo ſcꝫ que illi⁹ regebatur arbitrio ſ illa deſerta
rū. conuerſa eſt ad me. implebor.
ſ q̄ ante plena ſ q2 hec. ſ. dixiſti.
deſerta ē. Propterea hec dicit do
ꝉ ſ quaſi. pn̄s eſt ſ nō ꝑ alios. ſed ego ipſe.
min⁹ deus. ꝉ Ecce ego ſuꝑ te tyre
ſ babylonios
et aſcēdere faciam ad te gentes ml̄
cū multis nationibus.
tas. ſicut aſcendit mare fluctuans
ſ oppugnatione argumentorū munitōes.
Et diſſipabunt muros tyri. ⁊ de-
ſ ſophiſmata † ſ vſqꝫ ad ſolū. ſ. vt etiaꝫ puluis radat̄.
ſtruent turres eius † Et radam pul
ꝉ ſ quaſi. ſic humiliabit̄ vt petre nitidiſſime cōparetur exinanita
uerem eius de ea. ꝉ ⁊ dabo eam in
† ſ vt ſagene expandantur in vrbe quondam frequētiſſima
limpidiſſimam petram. † Siccatio

¶ Extendam manū meā ſuꝑ ydu. Sciendū aūt ꝙ in hebreo nūq̄ꝫ ſcribit̄ ydumea ſꝫ ſemꝑ edom quē idumeam expreſſit greca tranſlatio.

¶ Due legiones dauid. altera pheleti. altera cherethi. i. interfectoꝝ vocabantur.

¶ Et dabo vltio. Hiero. In manu iſrl̄ ponit gladium vt ſubuertatur edom ⁊ iram dn̄i ſentiat ⁊ furorem ⁊ intelligat vindictaꝫ eius ad h̄ ꝑfeciſſe. vt ſeruiat domui iude. vñ. iacob dilexi. eſau aūt odio ha. Diligit aūt iacob. q2 carneū ⁊ terrenū ſupplantat. et benedictiones illi⁹ meretur accipe. Pri⁹ eñ iuxta carnē. ⁊ p⁹ iuxta ſpm̄ viuim⁹. ante ſunt vicia. deinde virtutes quib⁹ vicia ſubuertūt̄. Cor eñ hoīs appoſitū eſt ad maliciā a puericia. erroreſqꝫ adoleſcētie matura etas cōdemnat. vñ. Delicta quis intelligit. ⁊ ignorātias meas ne memineris. Et notandum ꝙ iacob ṗmū accepit benedictionē. eſau ſecūdam. ⁊ ad extremuꝫ dr̄ de eo. Seruus eris fratris tui. vt poſtq̄ꝫ caro ſpiritui ſubiecta fuerit ⁊ cōiūcta illi caro eſſe deſiſtat et ydumea tranſeat ī iudeā.

¶ Pro eo. q. f. p. Poſt filios āmon. et moab. ⁊ ſeyr. qui ⁊ ipſi ſunt ydumei. ꝑ loth ⁊ eſau populo iſrael ⁊ domui iude cognatione ſociantur. venit ad philiſtijm qui ſūt ī littore ⁊ funiculo maris Philiſtijm potione cadētes. qui de aureo babylōis calice inebriati ſeuiūt ⁊ toto aīo inſultant veterū inimiciciaꝝ ꝯ iſrl̄ recordantes. q̄b⁹ a dei populo diuiſi ſunt. cunqꝫ dn̄s dicat. Mihi vindictā ⁊ ego. r. ipſi ſe vlciſcūtur implentes veteres inimicicias.

¶ Paleſtinos. Hie. Lxx. allophilos. i. alienigenas tranſtulerūt. non generali noīe gentiū q̄ non ſunt de genere iudeoꝝ ſꝫ ſpēali gentis hue. que nūc dr̄ paleſtina mutata ſe littera iuxta grecoꝝ ꝯſuetudinē. in pi. ſicut apd̄ nos ꝑ hebraico faſca grecū ⁊ latinū paſcha celebrat̄ Ca. XXVI.

¶ Et factum eſt. Poſt paleſtinos ſuccedit regio phenicis. cui⁹ metro

polis tyrus·que he/
braice ⁊ ſyriace ſor dr.
¶ Hiero. Sor inter/
pretatur anguſtia. ⁊ ſi
gnat animā q̄ ꝑturba
tionib' eſt occupata,·
que cum viderit vi/
cijs ſuis ſuberti hie
ruſalem·in qua fuit tē
plum ⁊ pacis viſio. ex
ultat. et ad ſe imperiū
vrbis quondā indite
trāſferri putat. Hoc
⁊ in ꝯtrarijs dogmati
bus accipit·⁊ in homi
nib' ſeculi cū viderint
aliquē iuſtū ꝑ negligē
tiam lapſum. gaudēt
inſultant. quaſi alioꝝ
ruina: ſua reſurrectio
ſit·vn̄ ſequitur. Pro
pterea h̄ dicit ⁊c.
¶ Sagenarum.
quib' deceptam mul/
titudinē piſcabantur
Sagenas faciet ſicca/
ri vt ſubeāt alij piſca
tores: quos dn̄s miſit
ad piſcandum.
¶ Filie quoqꝫ. e.
Hiero. Filie q̄ quaſi
in thalamo ſeruaban
tur·⁊ ꝑ ſecretiorib' do
ctrinis nulli facile cre/
debantur. ꝓtrahētur
i publicū eccleſiaſtico
mucrone truncande
¶ Et ſciēt. q. e. d.
Hiero. qui hieruſalē
ꝑ peccatis patꝝ ꝑden
dam reliqui·⁊ tyri ꝑ
inſultatione ⁊ gaudio
munimenta deſtruxi·
¶ Ab aquilone.
qui ventus duriſſim'
⁊ ſiniſter noīe dexter
vocatur. ꝓſumēs ſibi
noīs dignitatē.
¶ Cum equis ⁊.
De q̄b. Fallax equus
ad ſalutem. et. dormi
tauerūt·qui aſcēderūt
equos·et alibi. Equū
et aſcenſorem proiecit
in mare.
¶ Nec edificabe
ris·in regnū. ſ. popu
lorum vt habeas pro
priū imperium. ſicut
ſub hyram. ſed ceteris
regib' vl' chaldeis vl'
macedonib'. vl' ptho
lomeis. vl' romanis re
gibus ſeruitura
¶ Exuuias. Hie
ronim'. Lxx. coronas
quas. ſ. bonis opib'
videbātur poſſidere.
¶ Veſtimeta va.
varietatem. ſ. virtutū
¶ Que habitas.
Tyrus em̄ prius vt ꝑ
hibent inſula fuit. ſed

ſagenarū erit in medio maris·q2
ſ cui' verba irrita eſſe nō poſſunt·
ego locutus ſum ait dominus de'

Et erit in direptionem gentibus.
ſ vrbes. opida. vici·† ſ phenicis ſ phenicis
Filie quoqꝫ † eius que ſūt in agro
ſ Metapho·q2 filias appellauit·interfectionē gladij ponit ſ rerum fine
gladio interficientur. et ſciēt quia
ſ qui hec fieri precepi.
ego dominus. Quia hec dicit do/
ſ enim.
minus deus· Ecce ego adducā ad
ſ dyabolus
tyrum nabuchodonoſor regē ba/
ſ cōfuſionis·† ſ nō ſolūmodo populorum ſ regnorū· ſ. de quib' dicit. hec omia tibi dabo·ſi. c. a. me·
bylonis ab aquilone. regem † regū
cū equis ⁊ curribus ⁊ equitibus.
† ſ vrbes. ſ. tibi ſubditas et caſtella
ſ animas. in anguſtia peccati·
et cetu· populoqꝫ magno. † Filias
† ſ in campo mundi· ſ in littore
tuas que ſūt † in agro gladio inter
ſ poſt ſ † ſ ne dyaboli euadas impium
ficiet. ⁊ circūdabit te † munitioni/
bus. ⁊ comportabit aggerem in gi
ro· Et eleuabit cōtra te clipeum· et
† ſ quidquid forte habuerit in dogmatibus
vineas ⁊ arietes temꝑabit † in mu
ros tuos·⁊ turres tuos deſtruet i
ſ multitudine armatorū ſuorum
armatura ſua· Jnundatione equo
† ſ tanta. ſ. erit multitudo
rum operiet te puluis eoꝝ † a ſonitu
equitum ⁊ rotarum ⁊ curruū mo/
ſ opinione.
uebūtur muri tui. Dum ingreſſus
ſ ſecurus quaſi in cāpo
fuerit portas tuas: quaſi ꝑ introi/
† ſ tanta erit ſecuritas victorum
tū vrbis diſſipate· † vngulis equo
ſ lata et ſpacioſa
rum ſuoꝝ cōculcabit oīs plateas
eſt via que ducit ad mortem·
tuas. populum tuū gladio cedet·
ſ. ſ. ydola: que corde fingūtur. vn̄. Jmagines
⁊ ſtatue tue nobiles in terram cor
ipſorum ad nihilū rediges
ruent. Vaſtabunt opes tuas· diri
piēt negociationes tuas· ⁊ deſtru
ſ in quib' exultabas
ent muros tuos. ⁊ domos tuas ꝓ
† ſ quibus edificaueras muros.
ſ in tantā ſc3 deſolationē venies
claras ſubuertēt· † ⁊ lapides tuos
⁊ ligna tua·⁊ puluerem tuū in me
dio aquarū ponent. Et quieſcere
ſ ego dn̄s † ſ quib' in ſapia ſeculi cōfidebas·
ſ alia lrā· canticorū tuorū
faciam multitudinem † cantoꝝ tuo
rum: et ſonitus cytharaꝝ tuarum
nō audietur amplius. Et dabo te
ſ † piſcatio. ſ. ceſſabit et eris hūilis. vt ſis. ſ. ſ.
in limpidiſſimā petram. † ſiccatio
† ſ q2 nabuchodonoſor a dño tradita: omino
ſagenaꝝ eris·nec edificaberis vl

ſubuerſa ē. vn̄. quos tradidi ſathane vt diſcāt nō blaſphemare
tra·quia ego locutus ſum ait dn̄s
deus. Hec dicit dominus de' de
tyro. Nunquid nō a ſonitu ruine
ſ † dum cadit anima diu pudicicie et alijs virtibus dedita. ſ in oppugnatione nabuchodonoſor ſ virtutum. ſ.
tue † ⁊ gemitu interfectorū tuoꝝ.
cum occiſi fuerint in medio tui· cō
ſ qui ſalſis huius ſeculi tundūtur fluctibus
mouebuntur inſule. ⁊ deſcendent
ſ de throno ſuguie † ſ opinione ſ qui diuerſis imperant inſulis
de ſedibus ſuis oēs † principes
† ſ omnē gloriam regnandi
maris. et auferent exuuias ſuas·⁊
ſ varietate fulgentia ſ a ſe
veſtimenta ſua varia abijcient. et
ſ et. † ſ hūilitate deiecti.
induentur ſtupore: Jn terra † ſede
būt: ⁊ attoniti ſuꝑ repentino caſu
ſ et caſu tuo: nihil putantes i mūdo ꝑpetuū
tuo admirabuntur. et aſſumentes
ſ flebile carmen ſ et
ſuꝑ te lamentū: dicent tibi. Quō
ſ qui prius ſaluus eras ſ hui' ſeculi·
periſti que habitas in mari. vrbs
ſ opinione ſ cōtra ignita iacula diaboli:
inclita·que fuiſti fortis in mari: cū
ſ cogitatōibus
habitatoribus tuis quos formida
aduerſarij ſ alias tūc ſ i caſu tuo
bant vniuerſi: Nunc ſtupebūt na
ſ qui h' ſeculi fluctus tranſcunt
ues in die pauoris tui. ⁊ turbabū
ſ f. re
tur inſule in mari. eo ꝙ null' egre
diatur ex te· Quia hec dicit domi
nus deus· Cum dedero te vrbem
deſolatam ſicut ciuitates que non
† Metaphorice·q2 ad inſulam ſermo eſt·
habitant·† ⁊ adduxero ſuꝑ te abyſ
ſ hoſtium multitudinem ſ populi multi
ſum. et operuerit te aque multe. et
† ſ De quibus: Jntroibūt i inferiora terre
detraxero te cū † his qui deſcēdūt
ſ inferni ſ vbi. ſ. erit fletus et ſtridor dentiū
in lacum ad populum ſempiter/
ſ in qua draco antiquus.
num. ⁊ collocauero te in terra no/
† ſ vbi nulla ſanctorū recordatio
uiſſima. ſicut † ſolitudines veteres
ſ de q̄b'. Jntroibūt i inferiora terre ſ inferni
cum his qui deducūtur in lacum
vt nō habiteris· Porro cum de/
ſ econtra
dero gloriam in terra viuentiū· in
ſ ꝑibis in eternum.
nihilū redigam te. et non eris. Et
requiſita non inuenieris vltra in
ſ ſeculum
ſempiternum dicit dominus de'.

¶ Ca. XXVII.

Et factū eſt
verbū domini ad me

iactis aggerib'. vel a
nabuchodonoſor vel
ab alexandro· de inſu
la pene inſula facta ē·
¶ Turbabūtur.
ne ſimilia ſuſtineant·
alioꝝ ruine alioꝝ ex
empla ſunt· Nā mea
res agitur: paries cū
ꝓximus ardet. dum i
h̄ ſalo vite. nunqꝫ cer
ta ſecuraqꝫ victoria
¶ Eo q. nul. egre.
ex te· Hiero· Lxx. i exi
tu tuo. Nō em̄ ex ꝑte/
ritis·ſed ex ꝓſentibus
iudicamur. Cauendū
qꝫ eſt ⁊ ſemꝑ timendū
ne veterem glām ⁊ ſo
lidam firmitatem vni
us hore procella ſub
uertat.
¶ Cū dedero te.
Hiei. Hoc ad eos re/
ferri poteſt. qui in an/
guſtijs ſeculi ꝯſtituti.
deducūtur ad inferos
⁊ abyſſi fluctibus ope
riūtur penaꝝ. ſ. et tra/
hūtur ad inferiora ter
re. ⁊ copulātur his q̄
i veteri ſolitudine ſūt.
vt nō habitent a ſpū
ſancto. de quib'. Jm
pius cū venerit in ꝓ.
m. c. Nec de celo erūt
i tra. v. ſed ꝑibūt· ⁊ re
digent in nihilū. ideo
eſſe ceſſabūt· His teſti
monijs abutūtur. qui
dicūt impioꝝ penas·
⁊ nō peccatoꝝ eſſe per
petuas. qui queſiti a
deo. nō ſunt inuenti.
⁊ in eternū eſſe ceſſaue
runt·q2 ſuo vicio eum
ꝑdiderūt. q̄ dicit·ego
ſum vita.
¶ Jn terra viuē.
De q̄· Credo videre
bona dn̄i in terra vi/
uentiū. ⁊ alibi· Beati
mites. qm̄ ipſi·p. t.
¶ Et non eris. vn̄
Remitte mihi vt refri
gerer priuſqꝫ abeam·
⁊. a. n. e· qd em̄ in deo
nō eſt qui ſolus vere ē
nō eſſe dr·
¶ Et requiſita. ab
eo qui venit querere
qd pierat· Nō eſt q̄ q̄
rentis vicū. h̄ ei' q̄ bo
ni paſtoris fugerit ma
num·
¶ Jn ſempiternū·i·ſe
culum·lxx. ſ. annos. q̄
eſt etas homīs. vnde.
Dies annoꝝ noſtroꝝ
in ipſis lxx: anni. Ait
enim yſaias. poſt·lxx
annos tyrū reſtituen/
dam in integrum.

¶ Aſſume. ſ.t.la. Qui plangitur curę eſt plangenti. vñ ⁊ ſamuel plangebat ſaul. ⁊ aplus eos qui nõ egerunt penitentiã. ⁊ hieremias euerſionē hieruſalē quadruplici planxit alphabeto.
¶ Allego. Quidquid de tyro dr. ad anguſtias ſeculi refertur. qđ in maligno poſitũ eſt. ⁊ varijs fluctib. i. pturbationibus coartatur atq3 concutit. vñ. Qui deſcendũt mare in nauib. f.o.i.a.m.i.v.o.d.⁊.m.e.i.p.
¶ Negociationi poplor. Vſq3 hodie eñ omniũ fere gentiũ ibi exercentur cõmercia.
¶ Perfecti deco. Hier. pfecta pulcritudo nõ eſt niſi in corpe chriſti qđ eſt eccleſia. vñ. Tota pulcra es amica mea ⁊c.
¶ Et in corde. medio. ſm illđ. Et transferentur montes ĩ cor maris. Dñs quoq3 in corde terrę dr fuiſſe. et ad inferos deſcẽdiſſe.
¶ Finitimi t. q. t. Anteq3 veniat ad eos qui longe habitant finitimor deſcribit auxilia.
¶ Abietibus de. Tropice. quaſi ad nauẽ loquens vrbis pulcritudinem ⁊ abundãtiam ſignat. vt quaſi naufragiũ: poſtea ipſius euerſionẽ pnũciet.
¶ Hier. Allegor. Abietibus ſiue cedris de ſanyr tabulata cedũtur quib nauis texitur. et d cedro ſiue cypariſſo de libano malus erigitur. Abietib pp̃ter leuitatem iñcturaſq3 tabularũ mollius inuicem tenentiũ ſeſe atq3 mordentiũ. ſiue cedris imputribilibus. Sanyr via lucernę. vl' verius deus vigiliarum qr omis nauis pſperitas ⁊ illuminatio venit ex lumine vero.
¶ Quercus de. Vnde. Dixit dominus ex baſan. c.c.i.p.ma. Baſan ignominia interp̃tatur. Eos q̃ qui

dicens. Tu ergo fili hois: aſſume
ſup tyrum lamentum. et dices ty
¶ Inſula enim fuit. vel qr portus eſt tutiſſimus. et de alto venientes excipit naues
ro quę habitat in introitu maris
negociationi populorum ad inſu
¶ bonum qđ habes tibi attribuẽs. et decorẽ qui tibi venit de diuerſis regionibus
las multas. Hęc dicit dominus deus. O tyre tu dixiſti. Perfecti de
Sed hec largitate dei tibi collata ſunt.
¶ quaſi tuũ putas quod alienum eſt.
coris ego ſum. et in corde maris ſita: Finitimi tui qui te ędificauerunt: impleuerunt decorem tuum.
¶ qui et hermon. quẽ montem alij vocant ſanior
abietibus de ſanyr extruxerunt te
cũ omnib tabulatis maris. cedrũ
¶ libanus candor vel dealbatio. qđ ptinet ad gratiam aliunde venientem.
de libano tulerunt vt facerent tibi
¶ nimia nauiſ pulcritudo ¶ artificeſ dñi
malum. quercuſ de baſan dolaue
¶ mortificantes corpa. vel vſum dentium ad laudem dei cõmutantes.
rũt in remos tuos. ⁊ tranſtra tua
fecerũt tibi ex ebore indico. ⁊ pre
¶ alij cellaria ¶ que de terra
toriola de iſulis italię. Byſſus va
¶ in qua maxima naſcitur.
ria de ęgipto texta eſt tibi in velũ.
vt poneretur in malo. iacinctus ⁊
¶ q. ſ. afferũtur ¶ ionij maris inſulas ſic vocat
purpura de inſulis eliſa facta ſũt
¶ vmbraculũ nautis in calore.
operimentum tuum. Habitatores
¶ q. eſt vicina inſula
ſydonis et aradij fuerũt remiges
¶ De quib. Filij hui ſeculi ſapiẽtiores ſũt filijs lucis ¶ ad ſapientiã eni
tui. ſapienteſ tui tyre facti ſũt gu

fuerũt in pfundo maris ⁊ ignominia pctõrũ. cõuertit dominus in remos vt cũ aplis nauigantes ad littus patrię pueniant.
¶ De inſulis italie. Lxx. de inſulis cethim. qđ nos in italiã vertimus ex ea regione q̃ grecię ppinquior eſt. omes occidentaliũ ptes inſular intelligentes.
¶ Lxx. cethim quę interp̃tatur pcuſſa. vt plagis dyaboli nõ tam interfecta q3 probata ſit.
¶ Biſſus varia. Quaſi. Quid habes quod nõ accepis? Quid ergo gloriaris quaſi non acceperis?
¶ Biſſus. Deſcribitur quid vnaqueq3 puintia dederit.
¶ Iacinctus. ad aerem cui colorẽ habet. refert. purpura ad mare. de quo eſt. ſicut byſſus ad terrã de qua oritur. qbus addito cocco bis tincto: pontificis veſtimenta texũtur. q̃ qtuor elemẽta ſignificant. terrã. aerẽ. ignẽ ⁊ aquã. ex qb ſũt oĩa q̃ ſibi aſſumit tyr creatori ingta. dicẽſ. pfecti deco. ſ.
¶ Habitatores ſydonis. Hiero. Sydonij venatores. aradij deponentes dicim tyrum ſupbiſſimã ciuitatem. q̃ vento flante poſtea conterenda eſt. habere ciues ſiue principes venatores. de qb. Anima noſtra ſicut paſſer. e.e.d.l.v. Ubi eñ nos legimus venantiũ. in hebreo habetur ſydonior. hi incautas animas venantur. ⁊ remiges efficiũtur. vt deducant eas ad naufragia
¶ Senes bi. Hie. In typum ſynagogę: ſenes reprobãtur. vt caim iſmael. in typum eccleſię abel iunior eligit. yſaac hereditatẽ accipit. Filior quoq3 yſaac iacob iunior domi ſimpliciter habitat. Eſau ſenior venator eſt. ⁊ vagatĩ ſaltib. vñ. iacob dilexi. e.a.o.h. Hi in vtero nihil boni vel mali fecerãt. qre alter eligeret. alter abijceretur. h in typo ſynagogę ⁊ eccle: repellit ſenior ⁊ aſſumitur iunior.

ptinẽt gubernacula: ¶ inueterati dierũ ma
bernatores tui. ſenes biblij ⁊ pru
lorum ¶ ad naufragiũ trahentes
dentes ei habuerunt nautas ad
miniſteriũ varię ſuppellectiliſ tuę
Omnes naues maris ⁊ nautę ea
rum fuerunt in populo negociat
onis tuę. Perſę. ⁊ lidij. ⁊ libies.
¶ qr in prelio fortiſſimi. famoſiſſimi
erãt in exercitu tuo. viri bellato
¶ ad deterrendos hoſtes.
res tui. clipeum ⁊ galeam ſuſpen
derunt in te pro ornatu tuo. Filij
¶ alias ſuo
aradij cũ exercitu tuo erant ſuper
¶ ad bella pmptiſſimi.
muros tuos in circuitu. ſed et pi
¶ Apotoy pigmeos. q. in certamen vertitur
gmei qui erant in turribus tuis.
¶ qr ſagittarij
pharetras ſuas ſuſpenderunt in
¶ murorũ ppugnaculis.
muris tuis p girum. Ipſi comple
¶ q. eſt colonia tyriorum.
uerunt pulcritudinem tuã. Carta
ginenſes negociatores tui. A mul
¶ venuſtate eloquij
titudine cunctar diuitiar argen
¶ armis ad pugnãdũ ¶ impietatę grauiſſima q̃ in zacharia ſup talentũ plumbi ſedet
¶ ab occidentis ptibus
to. ferro. ſtãno. plumboq3. reple
¶ iones. qui hebraice ianam
uerunt nundinas tuas. Grecia ⁊
¶ qui precioſum fece
tubal. et moſoch. ipi inſtitores tui
re mercatum tuũ ¶ de corintho
Mancipia ⁊ vaſa ęrea adduxerũt
¶ phrigia que quondã his maxime abũdauit
populo tuo de domo thogorma:

¶ Omẽs naues. Hiero. Omes naues maris ⁊ remiges carũ facti ſunt ĩ occidentem occidentis. Sicut dr. canticũ canticor. op operũ. ſeculũ ſeculorũ maius. ſ. et plura alijs ſeculis. ſic ĩ h loco magnitudinẽ occidẽtaliũ partiũ ſignat. Huiuſmoi eñ naues ⁊ remiges ñ pgunt ad orientẽ. nec ad ortũ lumis vbi ſol iuſticię naſcit. h ad occidentẽ occidẽtis vbi lumen occumbit. vbi tenebrar exordiũ
¶ Perſe. fortiſſimi. quor rex cyrus yſaię vaticinio pdicat. qui ſubuerſo aſtiage rege medor babylonẽ cẽpit. lidij q3 eo tpe fortiſſimi. quor rex creſ ab eodem cyro capt. Lybieſ vero cũ trogoditis ⁊ ethiopib contra hieruſalẽ veniſſe ĩ paralipominon legim
¶ Hier. Perſę temptantes vel temptati lidij generati. Libies qui hebraice fut: os interp̃tant. hi fruſtra tyrũ nitũtur defendere cũ tẽptatione ſuperent. ⁊ generatiõi ac libidini ſeruiãt caſſaq3 verba multiplicẽt nõ hñtes galeã ſalutis neq3 ſcutum fidei. h glam tm̃ ſtrepitumq3 ſermonum ptendant ad ornatũ ipſius
¶ Filii aradii. Aradim inſula q̃ totã ciuitas ⁊ ĩ ſe habet opidũ antaradum vicina tyro.
¶ Hiero. Aradij deponẽtes. q̃ ptendunt falſi nois ſcientiã. ⁊ hñt in pharetra pectoris ſui ignita dyaboli iacula. quib deceptor corda vulnerent ⁊ accendant. Hi nitũtur deponere eos q ad alta nitũtur aſcendere. ⁊ complent pulcritudinẽ tyri. de qua in pverbijs. Nõ decipiat te pulcritudinis deſiderium.
¶ Cartagineſes. Lxx. tharſis qđ eſt exploratio gaudij nõ in bonam ptem ſicut exploratores quos miſit moyſes ad explorandam terram pmiſſionis. ſed qui ſubintrant explorare libertatem noſtram
¶ Stanno. ſimilitudine eloquij. Stannũ eñ argentum mentit.
¶ Grecia. Hiero. Grecia. i. iauam. quod interp̃tatur eſt. et nõ. ⁊ ſignat ſapientiam ſeculi. q̃ ſi recte aliquid repperẽrit: eſt dr. ſi in ɔtrarium: nõ eſt. Multi eñ bono naturę diſſerunt de officijs. de cõtinentia. de opibus cõ

temnendis. qđ ꝓpue ſibi ſtoici vendicant. ⁊ videntur animas hominū q̄s deceperunt: lucrifacere. habentq̄ʒ vaſa enea quib⁹ mentiuntur auri ſimilitudinē. q̄ ingerūt poplis tyri vt eos ſupplantent falſe doctrine opinione.
¶ Tubal hiberi. ſ. vel orientales. vel de occidentis ꝑtibus hiſpani. ab hibero flumine dicti
¶ Moſoch i. capadoces. quorū metropolis q̄ ab auguſto ceſare p⁹ ceſarea dicta ē vſq̄ʒ hodie lingua ipſoꝝ maçaca dr̄.
¶ Peregrinus ⁊ aduena interꝑtatur. qui ſcʒ nō comedit carnes agni. de q̄bus. Aduena ⁊ mercinari⁹ nō comedēt ex eo.
¶ Equos ⁊ equi. De q̄b⁹. Fallax equus ad ſalutē. ⁊ alibi. dormitauerūt qui aſcēderunt equos. Et. Nolite fieri ſicut equ⁹ ⁊ mulus. q. n. e. i. vn̄ doech accuſator. et iterfector ſacerdotū ꝑfect⁹ mulorum fuit.
¶ Dedan. ꝓprium nomen loci. qđ niterꝑtat cognatio vt ſimilitudinem diuinoꝝ dogmatū in hereticis cognoſcamus. Eſt autē dedan indie regio vel ydumeorum
¶ Eburneos. et india. candorem. ſ. eloquētie ꝓmittētes. ſed hebenini ⁊ nigri coloris ſunt. ſm̄ illud. Si mutabit ethiops pellē ſuam.
¶ Syrus. aram. ſ. qđ interꝑtat excelſus qui tumet ſupbia promittens ſibi ſcientiam falſi nomīs
¶ Sericum. Hiero. pro quo ī hebreo ramoth. qđ inteꝑtat viſio mortis. Omnia tm̄ opa terrena ad interitum ꝑperant.
¶ Juda et ter. iſ. Hiero. eccleſia ſcʒ q̄ ⁊ ꝯfitetur et cernit deū. nō debet frumentum primū. i. dei verbum. de quo. Nō i ſolo pane viuit homo. ſʒ i. o. v. q. p. d. o. d. deferre tyro.
¶ Balſamū. Qđ naſcitur i vineis engadi. ſiue vnguentū. de quo dr̄. Sicut vnguentū in capite qđ deſcendit. i. bar. b. a.

equos et equites et mulos adduxerūt ad forum tuum. Filij dedan
ſ q̄ amaris fluctib⁹ tūdūt
negociatoreſ tui. Inſule multe negociatio manus tue. Dentes ebur
ſ ligna nigri coloris precioſa
ſ alijs mercibus.
neos. et hebeninos cōmutauerūt
† ſ cui ingenitus negociationis ardor
in precio tuo. † Syrus negociator tuus. Propter multitudinē ope
ſ optimi odoris ſ regie dignitatꝭ
rum tuoꝝ guttam et purpuram. ⁊
ſ arte dyaletica ſ terre opibus deditos
ſcutulata et byſſum. et ſericum ⁊
ſ Aiunt hebrei. omnes precioſas merces hoc nomine ſignificari. vel ſpecīē mercīū. quam noſter ſermo non exprimit
coccum propoſuerunt in mercatu
ſ q̄ nūc dicit paleſtina
tuo. Juda et terra iſrael ipſi inſti
ſ quibus terra iuda. q̄ nunc paleſtina dr̄ abundat
tores tui. in frumento primo. balſamum. ⁊ mel. ⁊ oleum. ⁊ reſinam propoſuerunt in nundinis tuis.
Damaſcenus negociator tuus in multitudine operum tuoꝝ. in mul
† ſ de damaſco enim deferebatur vinum pinguiſſimū et lane precipue
titudine diuerſaꝝ opum † in vino
ſ tyrus eni ꝓpria indumēta nō habet.
pingui. in lanis coloris optimi.
ſ de his regionibus hec ad tyri nundinas afferūtur.
Dan. ⁊ grecia. et mozel in nundi
† ſ dyaletica arte cōſtructū
niſ tuiſ propoſuerūt ferrum † fabrefactum. ſtacten ⁊ calamus i negociatione tua. Dedan inſtitores tui
ſ quibus vehūtur et requieſcunt
ſ ſermonum pulcritudine.
i tapetibus ad ſedendum. Arabia
† ſ regio ſaracenorum q̄ his aīalib⁹ abundat.
et vniuerſi pricipes † cedar: ipſi ne
† qui immolabant ſ qui dei mentiūtur agnū
gociatores man⁹ tue † cum agnis
ſ qui aquas cōturbāt oues impingūt. cornib⁹ dimicāt ſ qui ad ſiniſtram ſtabunt.
et arietibus. et hedis venerunt ad te negociatores tui. Venditores
ſ cōuerſio. ſed hic in malo † ſ arabia.
ſaba ⁊ † rema ipſi negociatores tui

¶ Et mel. De quo. Mel inueniſti. comde quantum ſatis eſt.
¶ Oleum. De quo lucerna in tabernaculo domini accenditur. ne nob dicatur. Oleum i egipto venūdabas. de q̄. Oleū pctōris. n. i. c. m.
¶ Reſina. leſis apta corpibus. ꝓ medicina accipit. vn̄ in hieremia. Nūquid reſina nō eſt in galaad. aut medicus nō eſt tibi.
¶ Vt manifeſtius ſciamus quid ſit hec oīa fer: ad mercatū tyri audiamus. Nolite ſanctū dare canibus. ꝛc. Et illud. Nō eſt bonū ſumere panem filioꝝ ⁊. m. c. Mulier tamen chananea quia exiens de finib⁹ tyri ⁊ ſydonis appropinquabat terre hirlm̄. quod rogauit conſecuta eſt.
¶ Damaſcenus ſanguinē bibēs. q: ſm̄ hebreos. ibi campus eſt vbi abel a caim interfectus eſt. de talib⁹ tyri nundine cōgregātur.

† ſ q̄ mentiūtur odorem optimū. lapide precioſo quo ꝑuerſitatis eccleſias extruunt.
cū vniuerſis primis † aromatibus
ſ ſenſu.
et lapide precioſo. et auro quod ꝓ
ſ Nihil eni gratis faciūt. cū reges arabū et ſaba gratis chriſto munera offerāt.
ſ turpis lucri gratia
poſuerunt in mercatu tuo: Aran
ſ ꝑpatio. ſ delicie ſ venditores.
⁊ chenne ⁊ eden negociatores tui
ſ dirigēs ſ vel cherma
Saba. aſſur. chelmath vēditores
† ſ hūtes. ſ. ſuppellectilem. ſ aſtrictam.
tui. ipſi negociatores tui. † multi
ſ funib⁹ aeriarum poteſtatū. que theſauros ſuos ſeculi nundinis largiūtur.
phariam inuolutris iacincti ⁊ polimitarum gazarumq̄ʒ precioſarū.
ſ peccatorum
q̄ obuolute et aſtricte erant funib⁹
ſ lxx. cypariſſos
cedros quoq̄ʒ habebant in negoci
ſ in hebreo tarſis
ationib⁹ tuiſ. Naues maris. pricipes tui i negociatiōe tua. et reple
† ſ q: delicias tuas ferre non potes
ta es. et glorificata † nimis i corde maris. In aquis multis addure
† ſ hebraice cadim. grece kaicon. quē ventum vrentē dicimus. de quo ꝑ diē ſol nō vret te. neq̄ʒ luna ꝑ noctē
runt te remiges tui. Vent⁹ † auſter contriuit te. In corde maris diuitie tue. et theſauri tui. et multiplex
ſ ſydonij et aradij
inſtrumentuʒ tuum. Naute tui ⁊
ſ Juxta. lxx. cōſiliarij biblij. quod hebraice dr̄ gebal
gubernatores tui qui tenebāt ſuppellectilem tuā: et populo tuo pre
ſ perſe. lydij. lybies
erant. viri quoq̄ʒ bellatores tui q̄
† ſ vulgi ſ lxx. cōmixtione
erant i te cū vniuerſa † multitudie
ſ quaſi nihili
tua que eſt in medio tui. cadent in
ſ medio. ſ mūdi. ſ iudicij. ſ malorum.
corde maris in die ruine tue. A ſo
ſ i caſu tuo ſ hi epiſcopi ſūt hereticorū.
nitu clamoris gubernatorū tuoꝝ
ſ deceptorū
conturbabuntur claſſes. et deſcen
ſ in quib⁹ gloriabantur
dent de nauibus ſuis omnes qui

¶ Dan. Ex nomine patriarche dan. ⁊ tribus et locus ī q̄ habitauit nomen accepi. vbi hodie paneas. q̄ quondaʒ ceſarea phlippi vocabat. vn̄ iordanis. i. fluuius dan qui fluit de libano
¶ Ferrū fabre f. Hiero. Grecia iactat ſe oīa iudicio ⁊ ratione ꝓferre vocalemq̄ʒ ſonū qui ſignificat in calamo ⁊ ſtacten odoris optimi.
¶ Arabia ⁊ vni. Hier. Arabia veſꝑa. cedar tenebre. q̄ deferunt tyro arietes et agnos. ⁊ hedos. quos immolant altarib⁹. q̄ de iniquo ⁊ rebelli corde ſimularunt.
¶ Aran. Lxx. charan. i. foramina. q̄ carneos ſcʒ ſenſus ſignificant. ꝑ q̄s tota ſeculi hominū ꝑpeꝑatio ē. q̄ ſolas delicias putant ſi augeant tyri cōmercia.
¶ Chelmath: qđ vineaſ ſonat ſodomorum. ſ. qui veniūt ad mercatum tyri vt prauna dirrgāt. imo vt arguāt penis ⁊ corrigāt depꝛauata. vn̄. vt deſtruas inimicū ⁊. v. ꝛc.
¶ Cedros quoq̄ʒ Nihil ſcʒ tibi defuit. qđ ꝑtineret ad diuitias inſulaꝝ. ſed hec glificatio eſt tibi aggrauatio. q: nō poteſ moderate ferre diuitias. pauꝑtaſ quoq̄ʒ tēptatio eſt. vn̄ ſalomō Diuitias ⁊ pauperta tes ne dederis mi. In altero em̄ ſupbia. In altero impatientia et mendaciū ſurripit
¶ Remiges tui. Hiero. Qui ſupra ſydonij ⁊ aradij. i. venatores ⁊ deponētes. venantur em̄ in h⁹ ſeculi fluctib⁹ aīaſ ad mortē q̄s i ꝓfunda deponūt

¶ Ventus au. Hiero. ſʒ vento iacob exuſt⁹ erat. nō tm̄ ꝯtritus. q̄ ait. Fui ꝑ diem exuſtus eſtu ⁊ gelu noctis. Illi quoq̄ʒ qui ab hora prima ꝯducti ſunt. totius diei calorem ⁊ eſtus ꝑtulerunt ⁊ tamen denariū accipiunt. q: exuſti nō cōtriti. vn̄. Nigra ſum ſʒ formoſa q: decolorauit me ſol.
¶ In corde m. d. t. i. fluctibus ſeculi vbi nihil ſtabile nihil perpetuuʒ Vnde. Stulte hac nocte auferetur aīa tua a te. Et illud apl̄i. Qui volūt diuites fieri incidunt in tentationem ꝛc.
¶ Hiero⁹. Manifeſta eſt hyſtoria: ideo ingulis pene verſiculis breues

ſententiolas coaptamus.
¶ Hiero. Mixta ꝓphetia eſt inter vrbem et nauē. vt ex altero alteꝝ intel
ligas. ⁊ vtrūqꝫ ad con
ſummationē ſeculi ꝑ
tinet atqꝫ naufragiū.

¶ Et ſuperiaciēt
puluerē. pro terrenis
opibus agentes peni
tentiā. vel cinere vitu
lę ꝯſpergūtur ſ͞m legē
vt purgentur. vel ſub
ſternent ſibi cinerem.
vñ. Cinerē ſubſterne
tibi ⁊ fac planctū. Et
illud. Si in tyro et ſy
done. f. f. b. ſ. olim pe
nitentiā egiſſent in ſac
co ⁊ cinere. Et. Cine
rem tanqꝫ panē m. ⁊c.
¶ Radent. ſ. t. c.
Qđ ī luctu ſolet fieri.
cū excluſa fuerit om̄is
leticia. Aploꝝ capilli
numerati ſūt. quia cri
nem ſuum ſicut naça
rei domino ꝯſecrarūt
Samſon dum crines
habuit. hūit ⁊ forti
tudinē. ablata ceſarie
captus eſt ab allophi
lis.
¶ Et accingent.
Hier. Vetus libido
dānat. vt q̄ vixerant
in delicijs: penitentes
viuāt in auſteritate ⁊
duricia. Niniuitę in
ſaccis penitent. Et ad
hirl'm dr̄. Plange ad
me q̄ſi virgo accincta
cilicio.
¶ Hiero. Om̄ia hec
ad hereticos referim⁹
qui ī ꝯtritione tyri at
qꝫ naufragio ſentient
errorē ſuū. ⁊ in medio
maris poſiti liberare
animas ſuas concupi
ſcent. plangentqꝫ ma
le congregatas diuiti
as. quib⁹ multos dita
uerunt reges. i. hereſi
archas ſuos ⁊ vulgus
ignobile. quoꝝ opes
ī medio corruēt mari.
¶ Nō eris. Hieꝛ.
Vnde. Ne tradas ſce
ptrum tuū his q̄ non
ſunt. Et alibi. Prius
q̄ꝫ abeam ⁊ amplius
nō ero
¶ In perpetuū.
.i. in eternum. hebreū
in hoc loco vtrūqꝫ ſi
gnificare pōt: ⁊ vnum
ſeculū. ſ. ⁊ eternitatē.
¶ Ca. XXVIII.
¶ Fili hominis
Sicut ſupra: tyri ſub
figura nauis. primum
diuitię. deinde ruina
⁊ luctus deſcribit'. ſic ꝑncipis tyri ⁊ ſuꝑbia et ruina ordinatur.

ſ putatiue.
tenebāt remum. Nautę et vniuer
ſ iactati fluctibus. ſ in ſtabili loco
ſi gubernatores maris in terra ſta
† quā locupletauerunt mercibus
bunt. et eiulabunt ſuꝑ † te voce ma
ſ metis amaritudinē clamore ſignātes
gna. et clamabunt amare. Et ſuꝑ
iacient puluerem capitibus ſuis.
⁊ cinere cōſpergentur. ⁊ radēt ſuꝑ
te caluicium. ⁊ accingent ciliciis.
ſ Melius eſt ire ad domū luct⁹. q̄. a. d. cō.
Et plorabūt te in amaritudine aię
ſ vt plangant tyrum et carmen lugubre cōge minent
ploratu amariſſimo. et aſſumēt ſu
ſ dicentes.
per te carmen lugubre ⁊ plangent
† ſ ſ͞m illđ. obmuteſce et tace. et peccatori di xit deus. quare tu enarras iuſticias meas.
te. Quę eſt vt tyrus quę † obmu
† ſ Quaſi. Quid tanto labore profeciſti
tuit ī medio maris? † Quę in exitu
negociationum tuaꝝ de mari im
pleſti populos multos. in multitu
dine diuitiarum tuaꝝ ⁊ populoꝝ
† ſ de quib⁹. Aſtiterunt reges terre et. p. c. i. v. aduerſus. d. ⁊c. ſ autem
tuorum ditaſti † reges terrę. Nunc
ſ S͞m illud. Currus pharaonis et exercitum eius proiecit in mare. Et alibi. Submerſi ſunt quaſi plumbū in aquis. v. † ſ vt dicas. ſ. Veni
contrita es a mari. † in profundis
in altitudinem maris. et. t. d. m.
aquarum opes tuę. ⁊ omnis mul
titudo tua quę erat ī medio tui ce
ciderunt. Vniuerſi habitatores in
ſ que huius ſeculi fluctibus verberantur
ularum obſtupuerunt ſuper te. ⁊
ſ alias remiges.
reges earum omnes tempeſtate ꝑ
ſ ſcientes interitum ſuū. cordis merorē fletu et lacrimis indicantes
cuſſi mutauerunt vultus. Nego
† ſ imitantes vocem colubri. vel ſtuporis ma gnitudinē admiratione et ſibilo teſtantes.
ciatores populoꝝ † ſibilauerūt ſuꝑ
te. Ad nihilum deducta es. et non
ſ deo. qui vocat ea q̄ nō ſunt tanqꝫ ea que ſūt. Vñ yſaias. Erūt omnes aduerſarij eius tanqꝫ nō ſint ſ alij ſeculum. vnius. ſ. hominis etatē. lxx. ſ. annos.
eris vſqꝫ in ꝑpetuum.

¶ Ca. XXVIII.

ET factus eſt
ſermo domini ad me
dicens. Fili hominis: dic principi
tyri. Hec dicit domin⁹ deus. Eo
ſ in celum
ꝙ eleuatum eſt cor tuū: ⁊ dixiſti.
deus ego ſum. ⁊ in cathedra dei ſe
ſ .i. cū inſule tenearis anguſtiis ſ fragilis
di in corde maris. cū ſis homo et
ſ chriſtus homo eſt et de⁹. † ſ vt etiā regni tui homines enigmatibus ſalomonē ꝓuocarent.
non deus. † et dediſti cor tuum
ſ quaſi ponamus hoc
quaſi cor dei. Ecce ſapientior es
daniele. omne ſecretum non eſt ab
ſconditū a te. In ſapientia ⁊ pru
dentia tua feciſti tibi fortitudinē.
et acquiſiſti aurum ⁊ argentū in
theſauris tuis. In multitudine ſa
pientię tuę. ⁊ in negotiatione tua:
multiplicaſti tibi fortitudinē. et ele
uatum eſt cor tuum in robore tuo
Propterea hęc dicit domin⁹ de⁹.
Eo qđ eleuatum eſt cor tuū quaſi
cor dei. idcirco ecce ego adducam
ſuꝑ te alienos robuſtiſſimos gen
ſ capta vrbe ſua
tium. Et nudabunt gladios ſuos
ſ in qua confidis.
ſuꝑ pulcritudinem ſapientię tuę.
† ſ multis confoſſum vulneribus
⁊ polluent decorem tuum. † Inter
ficient et detrahent te. ⁊ morieris
in interitu occiſoꝝ in corde maris
ſ et tunc
Nunquid dicens loqueris. deus
ego ſum coram interficiētibus te:
cū ſis homo et non deus? In ma
ſ turpiſſima. ſ. ſ immun
nu occidentium te morte incircūci
dorum ſ poteſtate
ſorum morieris in manu alienoꝝ
quia ego locutus ſum ait domin⁹
deus. Et factus eſt ſermo domini
ad me dicens. Fili hominis: leua
planctum ſuꝑ regem tyri. ⁊ dices
ei. Hec dicit dominus deus. Tu

de ſolio: meruit audire. Quomō cecidiſti lucifer. q. m. o. Et in ꝓpheta hoc
pharao dic̄. Mea ſūt flumīa ⁊ ego feci ea. Et princeps tyri. De⁹ ego ſum.
⁊c. Quę oīa q̄uis nō
hoīm ſint. ſ͞ʒ inſanien
tiū demonū: yꝑbolice
tñ debem⁹ accipe. q̄ ī
tm̄ de felicitate tumu
erūt vt ſe hoīes eē ne
ſcirent. ⁊ eternum im
ꝑiū ſibi ꝑſumerent. li
cet ſub typo regum et
principū. ⁊ ſingularum
vrbiū ⁊ ꝓuītiaꝝ ꝯrie
poteſtates demōſtrē
tur. de quib⁹. Nō eſt
nob̄ colluctatio adū
ſus carnē ⁊ ſanguinē.
⁊c. ⁊ alibi. Nō ſapiāʒ
principū mūdi h⁹. Et
iteꝝ. Quā null⁹ princi
pū h⁹ mūdi nouit. In
daniele q̄ʒ legitur. mi
hael princeps iudeoꝝ
⁊ princeps grecię. prin
cepſqꝫ pſaꝝ. Et ī deu
teronimio. qñ diuide
bat altiſſim⁹ gētes ⁊c.
Nec miꝝ in figura de
monū peſſimos prīci
pes ꝓceſſiſſe. ſicut in fi
gura chriſti optimi ꝓ
ceſſerunt.
¶ Sa. es daniele
qui omnē egipti vicit
ſapīam. vel etiā ſi ſis
eo ſapientior ⁊ magni
tudini dei cupias te co
equare. tñ capieris ab
aduerſarijs ⁊ vltra nō
dices. de⁹ ego ſum. do
ctus interitu: hominē
te eſſe nō deū
¶ Propterea. h.
Hiero. Vbicunqꝫ iu
xta. lxx. ſcđo ponit' do
min⁹. primū nomen te
tragrāmaton eſt. qđ
ꝓprie ad deū ꝑtinet. ⁊
ineffabile dr̄. ſcđm cō
mune qđ ſepe ⁊ in ho
minib⁹ inuenitur
¶ Hieꝛ. Si volum⁹
ꝑncipē tyri eandē di
cere ꝑtātem. cui a deo
credita eſt ipa ciuitas
ſiue ꝓuītia. h̄ teſtimo
niū aſſumam⁹. ego di
xi dij eſtis ⁊ filij excelſi
oēs. Vos aūt ſicut. h
.m. ⁊. ſ. v. d. p. c. Illis
eīm tradite ſūt ad regē
dū ꝓuītię q̄ſi iudicib⁹
ab imꝑatore. q̄ obliti
honorē ſuū. erigūt' cō
tra dn̄m ſuū vt ī toto
orbe diſꝑſi ſub noīb⁹
ydolatrę deoꝝ ſibi no
mia aſſumerēt. ⁊ infla
ti ſuꝑbia ī iudiciū ⁊ la
queū dyaboli incide
rēt. de q̄. Vidi ſathanā. q̄ſi. f. d. c. c.
¶ Leua planctū. Quia vidicim⁹ q̄s ſit princeps tyri. ⁊ quō ꝑ ſuꝑbiā
corruerit, lamentationem ſuꝑ priſtinam gl'am cognoſcam⁹. primū cōmonet

¶ Hec dicit do. Hiero. Nabuchodonoſor in yſaia intm̄ elatus eſt vt
dicere auderet. Suꝑ ſydera celi aſcendā ⁊ ero ſimilis altiſſimo, ⁊ ꝓcipitat⁹

quid fuerit. vt doleat ſe ꝑdidiſſe quod habuit.
¶ Tu ſignaculum ſimilitudinis. qđ de ſaluatore đr. hunc ſignauit deus pater. Et in pſalmo. Signatū eſt ſup nos lumen vultus tui dñe. Et alibi. Cariſſimi ſcimus quoniā cū apparuit. ſimiles ei erimus. Et alibi. Quis ſimilis tibi. Aliud eſt enī ſimilitudo. aliud equalitas. vñ ſeuiſſima hereſis que in chriſto tm̄ patris ſimilitudinem confitetur. aufert naturam.

¶ Tu ſignaculū. Hiero. Alij reſignaculum. eo ꝙ rex tyri imaginem dei ad quā factus eſt reſignauerit. i. deſtruxerit. Et notandum ꝙ imago tūc tm̄ facta ſit. ſimilitudo in chriſti baptiſmate cōpleatur.

¶ Paradiſi dei. Eſt enī nō dei apud eos qui veritatē mutāt in mendaciū ⁊ paradiſum ſe hēre iactant. hic demonſtrat ñ hominē eſſe. ſed ꝯtrariaȝ fortitudinem. q̄ in paradiſo cōmorata eſt. q̄ꝯuis iudei ꝑ tropum q̄ đr yꝑbole. de hyram rege tyri eſtiment prophetari.

¶ Omis la. ꝑcio. Nō đr omni lapide. ꝑci. reges tyri fuiſſe circūdatū. ſed omnē lapidem quē habuit ꝑcioſū. Multi ſūt enī lapides ꝑcioſi q̄s hic nō ꝯmemorat. calcidonius. ſardonix. criſopaſſus. criſtallus. et alij.

¶ Sardi⁹ topaſius. ⁊c. Hier. Hi ſūt lapides quos in rationali deſcriptos in pectore portat pontifex. qui eſt ſacerdos ī eternum. ſ. o. me. Hi ſunt lapides viui. De q̄bꝰ in apocal. iohis ciuitas edificatur. he margarite ꝓphetaꝝ ⁊ apoſtoloꝝ. q̄ omnes vendūtur vt ematur ꝑcioſa margarita. q̄ habet. vij. oculos. i. vij. gratias ſpūſſancti.

¶ Topaçius ardens ſanctoꝝ ꝯtemplatio
¶ Chriſolitus quaſi aurum fulget. ſcintillas ardentes habet. in quo ſancti ſignificantur: qui ſapientia fulgent. ⁊ ꝑdicationis verba ⁊ virtutum ſigna alijs prebent.
¶ Onix niger ſignificat humilitatē. candidus puritatem. rube⁹ paſſionē.
¶ Berillus virens ⁊ pallens. Sancti vero fide virent. hūilitate pallent.
¶ Smaragdus virens nimium. qui herbas ⁊ aerem circa ſe virore inficiens. fideles ſignificat. qui ad hereditatem immarceſſibilem ſpe aſcendunt ⁊ in primos verbis ⁊ exemplis ſpargunt.
¶ De his lapidibꝰ plinius in triceſimoſeptimo naturalis hiſtorie plene diſſerit.
¶ Tu cherub ex. et protegēs. ſ. archam. ſ. ⁊ ꝓpiciatorium. vel vrbem tyri. cui quondā ſancta ⁊ precipua poteſtas impoſita eſt.
¶ In me. lapidū. De quibꝰ. Qui facit angelos ſuos ſpūs. ⁊. m. ſ. i. v. vt nō ſolū deus q̄ vocat ignis ꝯſumens. fenum. ſtipulam. ligna q̄ꝫ ꝯſumat. ſed ⁊ angeli qui vocantur igniti lapides. vñ. Ignem veni mittere in. t. ⁊c.
¶ Et perdidi te o cherub. Hiero. Cherub generis maſculini. numeri ſinglaris. cherubim plurale. qui interꝑtat multitudo ſcientie. in quibus requieſcit ⁊ ſedet deus. vñ. Qui ſedes ſup cherubim. m. c. e. h. ⁊. m. ⁊ alibi. aſcēdit ſup cherubim ⁊. v.

ſ expreſſum | ſ vbi ſimilitudo
ſignaculum ſimilitudinis. plen⁹
dei. ibi plenitudo ſapiētie et ꝑfectus decor
ſapientia ⁊ ꝑfecus decore. In de
ſ hebraice eden | ſ oſtendit ei quidq̄d
licijs paradiſi dei fuiſti. Omis lapis
poſſiderit | ſ puniceus in quo crucis cruor
precioſus operimentuȝ tuū. Sar
ſ viroꝝ fidei
dius. topazius. ⁊ iaſpis. chriſolit⁹
ſ quorum cōuerſatio in celis eſt
⁊ onix ⁊ berillus. ſaphirus. ⁊ car
ſ ſpiritu feruentes | ſ ſapientia.
bunculus. et ſmaragdus. Aurum
ſ mentis capacitatem ſignificat
opus decoris tui. ⁊ foramina tua
ſ diuinis ſacramentis accipiendis.
in die qua conditus es preparata
ſunt. Tu cherub extentus et prote
ſ hieruſalem celeſtē ſignificat | ſ in paradiſo terreſtri. ſ. celo. ad quod paulus raptus eſt.
gens. ⁊ poſui te in monte ſancto
dei. in medio lapidum ignitorum
ſ Quaſi. iniquitas tua voluntatis eſt. nō nature. Omis creatura bona et ꝑfecta condita eſt
ambulaſti. perfectus in vijs tuis
ſ a deo
a die condicionis tue. donec inuē
ſ in theſauro pectoris tui ꝑ ſupbiam et abuſionem poteſtatis | ſ i. dum multa queris nō cōtentus bñficio conditoris
ta eſt iniquitas in te. In multitu
dine negociationis tue repleta ſūt
ſ pectoris. ſ. vt ſaturatus et incraſſatus recalcitrares et deum derelinqueres
ſ q2 de corde tuo ꝓcedūt cogitatōes peſſime
interiora tua iniquitate. ⁊ peccaſti
ſ paradiſo.
et eieci te de monte ſancto dei ⁊ ꝑ
ſ multomagis ergo nobis timendum eſt. ſi ille tantus eiectus eſt.
didi te o cherub protegens de me
ſ q2
dio lapidum ignitoꝝ. Et eleuatuȝ
ſ dum tuū putas eſſe quod dei eſt.
ſ dum plus eſſe vis q̄ꝫ conditus es.
eſt cor tuū in decore tuo. Perdi
diſti ſapientiam tuā in decore tuo.
ſ vt ꝑ pulcritudine et ſapiētia. deformitas te et ſtulticia poſſideat. | ſ a monte dei. vñ. Quomō cecidiſti lucifer.
in terram proieci te. ante faciem
regum dedi te vt cernerent te. In
multitudine iniquitatum tuarum
⁊ iniquitate negociationis tue pol
ſ quam habuiſti in monte dei.
luiſti ſanctificationem tuam. Pro
ſ Accenſum ignitis iaculis dyaboli. de quo: Omnes adulterātes. quaſi clibanus corda eorū. De quo yſaias. Ambulate in lumine ignis veſtri ⁊c.
ducam ergo ignem de medio tui:
ſ foras egrediens
qui comedat te. et dabo te in cine
rem ſuper terram in cōſpectu om
nium videntium te. omnes qui vi
derint te in gentibus: obſtupeſcēt
ſ quia | ſ Ezē illud. Nō parcam tibi et nō miſerebor
ſup te. Nihili fact⁹ es. ⁊ nō eris
ſ Poſt tyrum: fit ſermo ad ſydonē. quia vici⁹ ꝓuintie ſunt
in perpetuū. Et factus eſt ſermo
domini ad me dicens. Fili homis
pone faciem tuam contra ſydoneȝ
⁊ prophetabis de ea ⁊ dices. Hec
dicit dominus deus. Ecce ego ad
ſ veniā | ſ cū a babilonijs capta fueris
te ſydon ⁊ glorificabor in medio
ſ maloꝝ pondere cōuicti.
tui. Et ſcient quia ego domin⁹: cū
ſ puniēdo cā.
fecero in ea iudicia ⁊ ſanctificatus
fuero in ea. Et immittam ei peſtilē
tiam ⁊ ſanguinem in plateis eius.
ſ qui male ſteterant
et corruent interfecti in medio ei⁹
ſ quē venit domin⁹ mittere in terram vt male iuncta ſeparet | ſ ita ſ q̄ remāſerit
gladio ꝑ circuitum. et ſcient quia
ſ cum illi ceſſauerint.
ego dominus. Et nō erit vltra do
ſ ſicut ante cū impugnarent eos.
mui iſrael offendiculum amaritu
ſ populo dei.
dinis. ⁊ ſpina dolorem inferens
vndiq̄ꝫ ꝑ circuitum eoꝝ qui aduer
ſantur eis. et ſcient quia ego dñs
deus. Hec dicit dominus deus.

¶ Ante faciem. r. Hiero. vt. ſ. tuo terreatur exemplo. vl bonorū regum. quoꝝ cor in manu dei eſt. vel maloꝝ quoꝝ regna oſtendit dyabol⁹ ſaluatori qui occurrerūt regi babylonio dicētes. et tu captus es. ſicut et nos ⁊c.

¶ Ante faciem r. Vñ. Videbā ſathanam ſicut fulgur. d. c. c. vñ hieremias. Quō obſcurauit dominus in ira ſua filiam ſyon. ꝓiecit de celo terrā glorioſam iſrael

¶ Qui comedat. Hie. vñ yſaias. deuorabit ſic fenū materiā in die illa ⁊c. Hunc ignem qui alienus đr nadab ⁊ abiu: ad altare dñi obtulerūt. ⁊ ideo diuino igne conſumpti ſūt. vñ moyſes. Hoc eſt verbum qđ dixit domin⁹. In his q̄ appropinquant mihi ſanctificabor. Sanctificatio enī domini eſt pena peccātiū.

¶ Et dabo te i. ci. Vt omia q̄ edificaſti male conſcientie tue ignis abſumat. Qui cū deberes in requie ⁊ in ſabbato nihil facere ſeruile. ligna in ſabbato collegiſti vt hēet qđ in pectore tuo deuoraret ignis. Prodeſt aūt omnia mala opa conuerti in cinerē vt ignis noxius omnino extinguatur

¶ Hiero. Solent hebrei inter ceteras fabulas. hec ꝯtra hyram regeȝ tyri dicta intelligere. cū a ſalomone vſq̄ꝫ ad ezechielem anni fuerint plurimi. quos eo tempꝫ homīes non ſupuixiſſe ꝑſpicuū eſt. ⁊ ſic ꝑnūciare q̄ſi ꝑ yroniā ad ipſū ꝓpheta loquat. Nunquid tu es ſignaculum ſimili. ⁊c. cū econtra peccaueris ⁊ in cinerem ſoluendus ſis. Adduntq̄ꝫ fabule ſue miraculum. vt ſine ſcripture autoritate dicant hyram mille annis vixiſſe.

¶ Fili hominis pone faciem tuam. Hiero. Alleg. Sydonij venatores. De quibꝰ. Anima noſtra ſicut paſſer. e. e. d. l. v. Et alibi. De laqueo venantiū ⁊ a verbo aſpero. In ꝓuerbijs quoq̄ꝫ. Oculus meretricis laqueus eſt peccatoris. Sunt aūt ⁊ boni venatores. Vñ hieremias. Ecce

ego mittam piſcatores ⁊ venatores qui venentur vos de omni colle. Hi de piſcatoribꝫ piſciũ facti ſunt piſcatores animarũ. vñ. Viculus petri ⁊ andree bethſaida.i.domꝰ venatorũ dr. Imparatur ergo ꝓphete vt ponat faciem ſuam ↄtra ſydonem vt firmiter conſiſtens. tales venatores interficiat. Ecce ego ad te veniam.ſ.et glorificabor in te. cũ te intefecero. ⁊ ſciẽt omẽs qui vixerint ꝙ ego ſum dominꝰ qui reddo tibi qđ mereris. Mittam peſtilentiam.⁊.ſ.i.p.tuas. Lata em̃ ⁊ ſpacioſa ẽ via q̃ ducit ad mortẽ

¶ Qñ congrega. Hiero. Om̃ia autem hec dicũtur ↄtra aduſarias poteſtates. ꝙ ſcꝫ in extremo tp̃e deleantur. et ſit ęterna ſecuritas. quando cõgregauerit dominus domũ iſrael. eos.ſ. q̇ ſenſu cernũt deum. et ſãficatꝰ fuerit ĩ eis. co completo qđ ſcriptũ ẽ Sancti eſtote.q.e.ſ.ſ

¶ Hiero Hec multi ad tp̄us zorobabel. eſdre. et neemię referũt quãdo reuerſus ẽ populus iſrael. ⁊ habitauit in terra ſua. alij in vltimo tempore. ⁊ ĩ mille annis ſperant eẽ cõplendum

¶ Ca. XXIX

¶ In anno deci. Quem locum habet inter decem dies vna. Vñ in principio geneſeos nõ dr dies prima ſed vna. vt eandẽ diẽ reuolui ſemꝑ doceat. eundem ad cẽtenariũ habet. x. quo ad victimam agnus aſſumit. vt quartadecima die immoletur. et ſic vſqꝫ ad mille. ⁊. x. milia. et c. milia. ⁊ vltra ꝑ decades ſuas numerorũ ordo ꝓcedit. Poſt. x. annum. menſis duodecimus ponit. vt pfectꝰ. xij. apl'orũ et ꝓphetarum qui in vno volumine ↄtinent. numerus demonſtret

¶ Cõtra phara. Apud egiptios h̃ nomine regia dignitas ſignificatur. ſicut apud romanos ceſares ⁊ auguſti reges eorũ dicuntur. et apud ſyros antiochi. apđ pſas arſacide. apud philiſtijm abimelech. et poſt alexandrum in egipto ptholomei vſqꝫ ad cleopatram: qua victa apud acciũ egiptus facta eſt romana ꝓuintia

¶ Hiero. Pharao lacerator. cuncta gladio cõcidens. et diuidens. ſignificans ↄtrariaꝫ poteſtatem. cui ſubiecta eſt egiptus. Homo em̃ dicere nõ auderet. Mea ſunt flumina. et ego feci ea ⁊ huiuſmodi. Egiptus hebraice meſraim id eſt coanguſtans ⁊ tribulans ſubditos. nec ꝑmittẽs oculos ad celum leuare. exemplo mulieris euãgelicę. decem ⁊ octo annis a dyabolo incuruatę.

¶ Hiero. Hec ꝑ metaphoram dicũtur quaſi ad regem egipti. q̃ illa non

ſ.ſ. cũ hoc factũ fuerit — ſ añ diſpſam

Quando congregauero domum iſrael de populis in quibus diſper

ſ nõ vt in ſydonijs in malo. ſed in bono. ſ. cũ miſertus eis fuerit et habitauerint in terra quã dedit patri eorum iacob.

ſi ſunt. ſanctificabor in eis coram

ſ de q̃ na. Credo videre bona dñi in terra. v. quaꝫ dedit iacob. qui priorẽ ſupplantauit fratrẽ. et primitiua eius meruit accipe

gentibus. et habitabunt in terra ſua quam dedi ſeruo meo iacob et

ſ ſupra firmã petrã. vñ. niſi dñs edificauerit domum. i. v. l. q. e. e.

habitabũt in ea ſecuri. Et edificabunt domos ⁊ plantabũt vineas.

ſ ſecuri

⁊ habitabunt confidenter: cũ fecero iudicia in omnibus qui aduer-

ſ tunc

ſantur eis ꝑ circuitum. ⁊ ſcient q̃ ego dñs deus eorũ.

ſ cuius firma ꝓmiſſa. cuiꝰ vera iudicia

¶ Ca. XXIX.

In anno de-

ſ captiuitatis ioachim.

cimo. duodecio mẽ-

ſ Poſt ſydonem. q̃ et ipſa in phenicis littore poſita eſt.

ſe. vna die menſis. Factũ eſt verbum domini ad me dicẽs. Fili ho-

ſ quẽlibet regem egipti.

minis: pone faciem tuã ↄtra pha-

ſ q̃ ex alia parte iudee. in eodẽ littore cõſtituta — ſ q̃ illi vẽtura

raonem regem egipti. ⁊ prophetabis de eo. et de egipto vniuerſa loquere ⁊ dices. Hec dicit dominꝰ

ſ ipſe: nõ angelũ mittã. ſ veniam.

ſ poteſtas magna. cui regẽda tradit egiptus.

deus. Ecce ego ad te pharao rex

ſ iuxta ſitũ terre dr ei ꝙ in fluminibꝰ cõfidat

egipti. draco magne qui cubas in

ſ nyli ſ hereſũ ſ nõ modo vnius — ſ nõ deſideras pluuias de celo

medio fluminum tuorũ. et dicis:

ſ Mea factura ſ nylus quo egiptꝰ irrigatur. — ſ nõ alius

Meus eſt fluuius. ⁊ ego feci me-

ſ cũ venero. — ſ quibus magnifice loqueris.

metipſũ. Et ponam frenum in ma-

fuit aduerſaria iſraeli. ſed magna ꝑmittens. eos a deo ſeparauit. draconem ſm anagogen dyabolum vocat. qui et pharao dicit. eo ꝙ a deo ſeparet ⁊ diuidat. Egiptus. i. meſraim tribulantes ⁊ affligentes ſignificat. eos.ſ. quos ſibi poteſt ſubiugare. De hoc dracone iob pleniſſime loquitur. Et dauid. Tu confregiſti capita draconis. Hic draco magnus ad comparationem minorũ draconum dr. De quibus. Confregiſti capita draconum in aquis. Et alibi. Illic reptilia quorũ non eſt numerꝰ. animalia puſilla cũ magnis. hic draco eſt rex omnium qui ſunt in aquis. Sedet autem ⁊ cubat in medio fluminum id ẽ hereſum. per quas fluxit in egiptum huius ſeculi. ⁊ irrigauit aĩas ſeductorũ. nõ pluuijs de celis. ſed aquis turbidis de terra. Unde hieremias. Quid tibi ⁊ vię egipti vt bibas aquas geon. ꝓ quo in hebreo ſyor. quod ſignificat aquas turbidas ⁊ cenoſas. his ſũt ↄtrarię aquę. de q̃bꝫ dr. Flumina de vẽtre eius fluent aquę. v. ⁊ alibi. Qui biberit aquam quã ego dedero nõ ſitiet in ęternũ. ſꝫ fiet in eo fons aquę ſ. i. v. e. Hec flumĩa de celo veniunt. vñ. Fluminis impetus lętificat. c. d. ſ. t. ſ. a.

¶ Et ponam fre. Per eccleſiaſticos viros. ſ. imponam tibi ſilentium vt vniuerſa dogmata tua diſſoluantur.

¶ De medio flu. Non vnũ flumen habet draco iſte egiptꝰ. ſed multa. quibus irrigat egiptũ. humileꝫ atqꝫ deiectam nõ habentem montes. non aquas ſyloe. q̃ vadũt cum ſilentio. ſed turbidas et cenoſas.

¶ Et volatilibus celi. De q̃bus. Volucres celi comederũt illud. et a domino dicũt eſſe dyaboli. Nõ ſolũ em̃ pꝛinceps malicię. ſꝫ ⁊ diſcipuli eiꝰ dyaboli noĩantur. vnđ. vñ ex vobis dyabolus ẽ

¶ Pro eo qđ fu.

ſ vt vnũ corpus efficiant. ſicut qui adheret deo vnꝰ ſpũs eſt. — ſ ſocios et duces

xillis tuis. et adglutinabo piſces

ſ quibus ad alta ſupbe feſtinas

fluminum tuorum ſquamis tuis

ſ ne in eis cubes. ſ cũ illis

Et extraham te de medio fluminũ

ſ heretici

tuorum. ⁊ vniuerſi piſces tui ſqua-

ſ erroris ſimilitudine vel ſupplicio ſ ꝑ qualitate viciorũ ꝑ totũ corpus draconis. vel capiti vel ventri. vel caude. et extremis ꝑtibus

mis tuis adherebunt. Et proijciã

ſ vt nõ habeas quos decipias

te in deſertum. ⁊ om̃es piſces flu-

ſ ad quã de celo precipitatus

minis tui. Super faciem terre ca-

ſ in hereticorũ eccleſijs ſ in ſepulcro

ſ i. his q̃ tibi crediderãt cũ a te fuerit liberati

des. Non colligeris neqꝫ cõgre-

ſ q̃ ſ que nihil hñt mic. ſ de quibus dr. Ne tradas beſtijs animas. c. t. ſ q̃ feruntur omni vento doctrine.

gaberis. Beſtijs terrę ⁊ volatilibus celi dedi te ad deuorandum.

ſ his viſis — ſ hꝰ mundi

et ſcient om̃es habitatores egipti:

ſ qui ſic vindico ſ fruſtra ꝓmiſiſti auxilium.

quia ego domiꝰ. Pro eo ꝙ fuiſti

ſ fragilis. nullius ſuſtentationis

baculus arundineus domui iſrael quãdo apprehenderũt te manu

ſ ilico — ſ ꝓ auxilio vulnera inflixiſti.

et confractus es. et laceraſti om-

ſ fortitudinẽ. ſ qui ſecuti in te

nem humerum eorum. et inniten-tibus eis ſuꝑ te cõminutus es. et

ſ ne accincti lumbis paſcha celebrent

diſſoluiſti om̃es renes eorũ. Pro-

ſ q̃ fuiſti baculus arundineus ⁊c.

pterea hec dicit dominus deus.

ſ De quo. Inebriatus eſt i celo gladiꝰ meꝰ.

Ecce ego adducam ſuꝑ te gladiũ

ſ vt tibi ꝑeant. nõ omino — ſ rõnalẽ opinione.ſ.

meũ ⁊ interficiam de te hominẽ

ſ ſimplices

et iumentum. Et erit terra egipti i

ſ vt nõ habeat peſſimũ hoſpitem.

ſ ita ꝑditi. vñ. Cum occideret eos: q̃rebant eum. Omnis enim qui querit inuenit ſ ſcđo

deſertũ et in ſolitudinem. et ſciẽt

Hec tibi fient. ſ. q̃ populum meũ tuo auxilio decepiſti vt magis in te q̃ĩ creatore ſuo confideret

¶ Arundineus. vacuus. inanis. cũ dicatur. Nõ apparebis in cõſpectu meo. v. Huiꝰ ↄtrarius eſt. de quo dr. Virga tua ⁊ baculꝰ tuus. i. m. c. Hanc virgã habuit aaron que dracones egiptios deuorauit. hec floruit ⁊ amigdala germinauit. Vñ. Vultis in virga veniam ad vos. Qui paſcha celebrãt baculos tenẽt in manibꝫ. ſine q̃bꝫ humanã imbecillitatẽ ſuſtinentibꝫ. carnes agni comedere non poſſunt. Unde. Egredietur virga de radice ieſſe.

Ecce ego ad te. Hiero. Allego. Diuine miſe e ut mundi hui⁹ ꝑeat abundantia. ⁊ egipti fluenta ſiccentur. et terra deſoletur. ⁊ ſententia dei diſſipetur a turre ſyenes. ꝗ interꝑtatur girus ut nihil in ſe recti habeat. uſ ꝗ ad terram ethiopū. qui humiles dicūtur. ut. ſ. oīs ſupbia: ꝗ ſe contra dei ſciam exterat. ⁊ deſtruat ⁊ humilietur in ſalutem.

Turre. Lxx. magdalo: nomen loci ſcꝫ turris ſyeneſ uſꝗ hodie ꝑmanet caſtrū romanis ſubditum. ubi ſunt nyli cataracte. uſꝗ ad quem locū nyl⁹ de noſtro mari nauigabilis eſt. Totam ꝗ egiptum dicit eſſe populandā uſꝗ ad terminos. e. quib⁹ extrema egipti regio iūgit.

Nō pertrāſibit eam pes hoīſ. Hiero. id eſt rōnale quippiā nec pes iumēti ut nec ſimplices in ea remaneant. quos dimiſſis hominib⁹. pharao in egipto retinere cupiebat. moyſe ꝯtradicente et volente iumenta quoꝗ de captiuitate egipti liberare. et non habitabit. xl. ānis. ꝗ numerus afflictionis ⁊ pene eſt. vñ moyſes et helias ⁊ ipſe chriſt⁹ xl. dieb⁹ ⁊ xl. noctibuſ ieiunauerunt. ⁊ populus erat in ſolitudine p. xl. ānos. ut poſt circūciſus in galgalis oꝑprobrio ⁊ ignominia egipti liberaretur. h⁹ numeri ſacramēto ezechiel. xl. dieb⁹ dormiuit in dextro latere. et cccc. annis populus in egipto ſeruitur⁹ ſignificatur. ꝗ faciūt. xl. decades. vel ꝗtuor ecatōtadas. Pluuie ꝗꝫ diluuij. xl. dieb⁹ inferuntur orbi naufragiuꝫ. Juſtum eñ erat. ut ꝗ ꝑ ꝗtuor elemēta mūdi quib⁹ oīa ꝯſtant deum offenderat ipſo numero puniret. et iſrael qui peccauerat in ſabbatū. vij. decaduꝫ. i. lxx. annoꝝ ſupplicium ſuſtineret

quia ego domin⁹. Pro eo ꝙ di-

ſ Quaſi. nō hoc ero ſine contentus. ſed eo ꝙ dixiſti ⁊c.

xeris. fluuius meus eſt. et ego feci

ſ veniam. ſ. puniendum qui te dixiſti eſſe creatorē et flumina

eum. idcirco ecce ego ad te ⁊ ad flumina tua. Daboꝗ terrā egipti

eſſe tua.

ſ vel diſperditam

in ſolitudinem gladio diſſipatam a turre ſyenes uſꝗ ad terminos ethiopie. Nō ꝑtranſibit eam pes hominis. neꝗ pes iumenti gradietur in ea. et nō habitabitur. xl. annis. Daboꝗ terram egipti deſer-

† ſ Paleſtinos. ydumeos. moabitaſ. aliaſꝗ regiones ſignificat. cōtra quas ꝓphete vaticinati ſunt.

tam: in medio †terrarum deſertaꝝ

ſ edificatas de paleis et laterib⁹: nō de viuis lapidibus

et ciuitates eius in medio urbium ſubuerſarum. et erunt deſolate. xl.

ſ male cōſtructos

annis. Et diſpergam egiptios i nationes. et ventilabo eos in terras.

ſ ut frumentū a paleis ſeparet

ſ patiēs et multū miſericors

Quia hec dicit dñs deus. poſt finem. xl. annoꝝ cōgregabo egiptū de populis in quibus diſperſi fuerant. et reducam captiuitatem egipti. ⁊ collocabo eos in terra pha-

ſ urbis metropolis. ubi orta. unde ꝓfecta

tures. in terram natiuitatiſ ſue. Et

ſ ita ſcꝫ ut amittant antiquā ſupbiam.

ſ in imo

erunt ibi in regnum humile. et in-

ſ eccleſie † ſ ſciēs in quem peccauerit

ter regna cetera erit † hūillima. Et

ſ reſtituta. † ſ eccleſias toto orbe diffuſas

nō eleuabitur ultra ſup †nationes

ſ Ne ſe extollant multitudinē deceptorū. vñ. Da illis dñe vuluā ſterilem et ubera arentia

et imminuam eos ne imperēt gentib⁹. neꝗ erūt ultra domui iſrael

ſ eccleſie

ſ ut deſerto. ſ. dei auxilio in egiptū confidant

in confidentia. docentes iniquitatem. ut fugiant ⁊ ſequantur eos. ⁊

ſ eccleſie diſciplinā ſ egiptias voluptates

ſcient q ego domin⁹ deus. Et factum eſt in viceſimo et ſeptimo anno. in primo. in vna menſis. factū

ſ menſe. ſ alias in viceſima.

eſt verbum dñi ad me dicenſ. Fili hominis: nabuchodonoſor rex babylonis ſeruire fecit exercitū ſuuꝫ

ſ mihi in oppugnatione tyri. ut impleret voluntatem meam

ſeruitute magna aduerſum tyrum

ſ geſtantiū cophinos terre et lapides

Omne caput decaluatuꝫ. et oīs humerus depilatuſ eſt. Et merces

ſ ei vel exercitui. q nihil precioſū inuenit in tyro

nō eſt reddita ei. neꝗ exercitui ei⁹ de tyro pro ſeruitute qua ſeruiuit mihi aduerſum eam. Propterea hec dicit dominuſ deus. Ecce ego dabo nabuchodonoſor regem babylonis in terra egipti. et accipiet multitudinem eius. ⁊ depredabit manubias eius. et diripiet ſpolia eius. ⁊ erit merces exercitui illius ⁊ operi pro quo ſeruiuit aduerſuꝫ

ſ tyrū in

eam. Dedi ei terrā egipti pro eo ꝙ

ſ alias laborauit.

laborauerunt mihi: ait dominus

Et nō habitabit. xl. annis. Parcitur egiptijs. ⁊ q quōdam fuere hoſpites iſrael. breuiori tempe ꝯdemnata eſt. tyrus ſabbatiçauit ſabbata ſua p. lxx. annos. ⁊ tandem reſtituta eſt. captiuitas iudee tēpliꝗꝫ ſubuerſio uſꝗ ad cyrū regem. lxx. annos cōpleuit. Potētes eñ potenter. t. p.

Phatures. que interpretat panis conculcatus. ubi. ſ. panis qui de celo. d. ab hereticis cōculcatus. ē ut cū venerit ad eccleſiam habitēt in pane conculcato

Et erūt. i. i. r. h. ſemp recolentes qđ in egip to extruxerunt latericias ciuitates

Et ſcient quia. Quaſi. hec oīa fient ut tercio ſciant egiptij. q ego d. d. qđ ideo videtur dici. ut cognitio prima egiptioꝝ in carne ſit. ſcđa in aīa. tercia in ſpū. ꝑmo ſup terrā. ſcđo mūdi hui⁹ cōuerſatione finita. tercio poſt reſurrectionem

Et factū eſt in vice. Queritur quomō poſt annū decimum ſuꝑioris ſermonis ſtatim viceſimus ⁊ ſeptim⁹ annus ponatur. ⁊ in ſequentib⁹ decimus ⁊ duodecim⁹. ⁊ in extrema deſcriptione templi viceſimuſquint⁹. Sed facilis ſolutio eſt. Quia eñ de egipto ⁊ ſuꝑior ⁊ hec ꝓphetia ē. licet diuerſis ſit facta temporib⁹. tñ q de vna ſunt ꝓuintia: iuncte ſibi ſunt. qđ ī hieremia crebro legim⁹. ut. ſ. prepoſtero ordine tempora deſcribant. Prius eñ ſedechie in ꝗbuſdam geſta referūtur. poſt ioachim qui ante eum fuit. Jn pſalmis ꝗꝫ q carmen eſt lyricum hyſtorie ordo nō queritur.

Et factū eſt in. Jn geneſi legim⁹ viceſimaſeptima die menſis ſecūdi ſup faciē terre aquaſ diluuij inundaſſe. ⁊ viceſimaſeptima die ſeptimi mēſis ceſſaſſe. ⁊ archam noe ſup montes ararath. id eſt armenie ſediſſe. vñ habem⁹ hūc numerū ⁊ ad bonū ⁊ ad malum referri. cū in eo et ira dei ꝑ diluuiū incipit. ⁊ clementia redit. Et q apud hebreos menſis. ꝗ apđ nos kalendis. nonis. idib⁹ꝗ deuoluitur. ſm lune curſū computat. Vñ grece mene id eſt luna a mēſe nomen accepit. Hoc numero dictū ē ī viceſimoſeptimo die lune parꝝ quid lumīs remāſiſſe. ne penitus ira dei abſꝗ mīa ſit. Quādo aūt totus lune orbis implet. tunc paſcha ⁊ oīes marie ſolennitates celebrantur. Jn hoc ꝗ numero et bona et mala ꝑiter ꝯtinētur. bona nabuchodonoſor. mala egiptijſ. quoꝝ vaſtitas nunciatur.

Fili hominis. Hiero. Nabuchodonoſor cū oppugnaret tyrum. ⁊ arietes ⁊ machinaſ vineaſꝗ. quia cincta erat mari muriſ non poſſet adiungere infinitam exercit⁹ multitudinem iuſſit ſaxa et aggerem comportare. et expleto medio mari imo freto anguſtiſſimo vicinū litus facere inſule continuū. Qđ cū viderēt tyrij iamianꝗ ꝑfectum. et ꝑcuſſione arietum muroꝝ fundamēta quaterent. quicꝗd ꝑcioſum habuerūt. nauibus ad inſulas aſportauerūt. ut capta urbe. nihil dignū inueniret nabuchodonoſor. tanto labore. Et q dei in hac parte obediuit voluntati. p⁹ aliquot annos data eſt ei egiptus. Multoꝗ ſeuior tyrus egipto. Jlla eñ oppugnabat hieruſalem. hec vanū ꝓmittebat auxiliū. Aliud eſt aūt ſpe inbecillitatem decipe. aliud aduerſus populū dei pugnare et hoc eſt nabuchodonoſor rex. b. ſ. f. e. ſ.

Hiero. Cum nabuchodonoſor mercedem accepit boni opis. intelligimus ethnicis ſi quid boni fecerint: mercedem reddi. vñ in hieremia. nabuchodonoſor columba dei đr ꝙ ꝯ populū peccatorem voluntati dei ſeruierit. vñ. Adducam ſeruū meum nabuchodonoſor. Cōdemnamur ꝗ cōparatione gentiliū. ꝗ legem naturaliter faciūt. Nos etiam ſcriptā negligim⁹. de quo paulus ad romanos pleniſſime diſputat.

Ecce ego dabo. Hoc quidā dicūt ſub nabuchodonoſor completū eſſe. Alij ſub cambiſe filio cyri. qui egip tum uſꝗ ad ethiopiā vaſtauit. ut

apim quoq; interfecerit. ⁊ omia eoꝝ ſymulacra deleuerit. Quã ob cauſas
putant eum verſum in amentiam caſu equi. ⁊ ꝓprio pugione confoſſum.
Pleniſſime narrat hãc hyſtoriã herodotus. vbi ⁊ omis egiptus p pagos
⁊ vicos et caſtella deſcribitur. ⁊ nyli origo gentiſq; ⁊ populi. ⁊ menſura ter
re p circuitũ vſq; ad
deſertum ethiopie. et
littora magni marl. ly
bieq; ⁊ arabie ꝯfinia
demonſtrant. Cauſa
aũt ire dei eſt ꝯtra egi
ptios. ꝙ populũ dei
ſuo deceperit auxilio.
ne in deum ſperauerit
⁊ illum ad iracundiã
ꝓuocauerit
Cornu. i. regium
genus. qđ alij putant
ʒorobabel filium ſala
thiel. qui p iechoniã
de ſtirpe dauid deſcẽ
dit. Alij ad vltimum
tempus referũt qñ pu
tant helyam venturũ
Nos aũt cornu domi
ſup chriſto intelligen
tes pñtem carpim⁹ hy
ſtoriam
Ca. XXX.
Et factũ ẽ ver.
Hie. Poſt vceſimũ
⁊. vij. ãnũ captiuitatꝭ
ioahaim reuertit ad
pñſens tempus. qñ cõ
tra egiptũ cepat ꝓphe
tare. i. ad annum deci
mũ. menſem duodeci
mũ. in vna menſis
Fili hominis.
Leo rugiet qs ñ time
bit. domin⁹ locut⁹ eſt
qs nõ ꝓphetabit?
Fili hominis
Voci diuinis ſcriptu
ris ſemp in bonã par
tẽ accipit: numero ſin
gulari. ſed in plurali i
malam. filij hominũ
dentes eoꝝ. a. ⁊. ſ. Et
alibi. Filij hominum
vſq; q̃ graui corde?
Iuxta eſt dies
Hiero. Omne temp⁹
eternitati compatum
breue eſt. vñ iacob. c.
⁊. xxx. annos quib⁹ vi
xerat paucos ⁊ peſſi
mos vocat. Et dauid
Dies noſtri ſicut vm
bra pterẽunt. Hec re
putãtes. nec potentia
erigimur. nec diuitijs
incubamus. nec felici
tate letamur. Dia eñi
ſicut vmbra pterẽunt
Dies domini.
Hie. qñ omis ꝯuerſa
tio ſeculi deſtruetur. ⁊ errore ſublato vna veritas apparebit
Et erit p. i. eth. In eis. ſ. qui trans egiptum ĩ nocte erroris ⁊ tenebris
cõmorantur. quoꝝ nigredo in candorẽ aut vix aut nunq; cõuertitur.
Et deſtructa. f. e. vt nihil priſtine firmitatis remaneat. vt deſtruct̃
peſſimis fundamẽtis: ponat̃ fundamentũ chriſti. ſup qđ edificat̃ eccleſia.
Omis eñi plantatio quã nõ plantauit pr̃. m. c. e. Vñ. vt euellas et deſtru
as ⁊. d. ⁊. d. ⁊. e. ⁊. p.

ſ quo egiptus capta fuerit ſ chriſtus
deus. In die illo pullulabit cornu
ſ tunc ſ o ꝓpheta ſ vaticiniũ
domui iſrael. Et tibi dabo apertũ
tuũ ope completũ. ſ Quaſi. hec fient vt
os in medio eorum. et ſcient quia
qui audierint. ſcient quonĩã ego. d.
ego dominus.

Ca. XXX.

ET factuʒ eſt
ſ qđ erat in principio apđ
verbũ domi ad me
deum ſ omib⁹ natõibus
dicens. Fili hominis: ꝓpheta ⁊ dic
ſpẽaliter ad egiptios
Hec dicit domi⁹ deus: Vlulate.
ſ q: ſ aie et corpis
ve ve diei: quia iuxta eſt dies. ⁊ ap
† ſ cuiuſq; in morte. vel omnĩũ in iudicio gene
rali † ſ non claro ſole rutilans babyloniam
afferens tempeſtatem.
propinquat † dies domi: † dies nu
ſ omniũ nõ tantũmodo egipti. in quo certũ
eſt de cunctis gentibus prophetari
bis tempus gentium erit. ⁊ veniet
ſ flameus et verſatilis ſermo diuinus. qui bo
nos a malis diuidat. et peſſimos ſuo igne con
ſumat ſ tunc
gladius in egiptum. ⁊ erit pauor i
ſ q̃ vicina egipto † ſ. i. q: † ſ qui male ſteterãt
ethiopia: † cum † ceciderit vulnera
† ſ Lata et ſpacioſa via que ducit ad mortem
et multi ingrediũtur p eam
† ſ malorũ. multi vocati. pauci. v. e.
ti i egipto. † ⁊ ablata fuerit † mltitu
† ſ etiã † ſ ita. ſ. vt ſi quis in egipto reperiatur
de ethiopia. et lybia. et lidia. et generaliter de
do illius. † ⁊ † dſtructa fundamẽta
vniuerſis populis gladio cadat
eius. Ethiopia. ⁊ lybia. ⁊ lydij. et
ſ Lxx. hibride. vel mixticij
† ſ arabia ſ̃m ſymachum
omne reliquum vulg⁹. ⁊ † chub. ⁊
ſ iudee. ſ. ſ dei
filij terre federis cũ eis gladio ca
dent. Hec dicit dominus de⁹. Et
ſ dyaletica arte et huiuſmodi
ſ qui erant in auxilium egipto
corruent fulcientes egiptum. ⁊ de
ſ q̃ eccleſie ſimplicitatem deſpicit
† ſ que ſita in extremis finibus
ſtruet̃ ſupbia imperij ei⁹ † A turre
egipti. ſiue a magdalo vſq; ad ſienen ſ̃m. lxx.
ſyenes gladio cadent in ea: Ait do
ſ ciuitates egipti
minus exercituum. Et diſſipabun
ſ vt nihil firmitatis remaneat in egipto.
tur in medio terraꝝ deſolatarum.

Ethiopia ⁊c. Lxx. Perſe ⁊ cretenſes. ⁊ lydij. ⁊ libies. ⁊ omis cõmixti
⁊ filij teſtamenti mei in ipſo gladio cadent.
Ethiopia ⁊ li. Hie. Quaſi hi oẽs peribũt q̃ʒ i egipto. hos oẽs pro
diuerſitate vicioꝝ et interꝓtatione nominũ. q̃ in viſione tyri poſuim⁹. di
uerſaſ poſſumus intel
ligere nationes. Vñ
apłs. Vos gentes in
carne qui dicimini ꝑ
pucũ. Nunq; eñi di
xiſſet gentes in carne.
niſi eſſent gẽtes i ſpũ.
Et alibi. Videte iſrł
⁊ ſ̃m carnẽ. Caueam⁹
ẽ ne corde reuẽtamur ĩ
egiptũ. vñ ſemel exiui
mus. ne inter gẽtes in
uenti. gladio dei pere
amus.
Federis. alij te
ſtamenti. Si alie gen
tes trucidantur in egi
pto. q̃ntomagis filij
teſtamenti dei. q̃ ꝯtẽ
nentes panẽ angeloꝝ
egipti peponũ cepaꝝ
ac porroꝝ ⁊ cucumeꝝ
recordati ſunt.
A turre ſienes
Vbi nylus innauiga
gabilis ⁊ cataractarũ
fragor. ⁊ omnia inuia
plena ſerpentib⁹. ⁊ ve
nenatis aĩmalib⁹. Si
aũt magdalus magni
ficẽtiã. ⁊ ſyene gyrũ ſo
nat. patet ꝙ egiptie
opes ⁊ ꝯtumelioſa for
titudo a magnificẽtia
⁊ exaltatione ſui ꝑeat
vſq; ad girum egipti
vbi ſtabile nihil. ſ̃m in
certo voluitur lapſu.
⁊ ꝑuenit ad ruinã.
Nuncii. De qui
bus. Angeli eoꝝ ſem
per vident faciẽ pr̃is.
Hi ſunt meſſores qui
colligũt de regno dei.
omia ſcãdala. vt mit
tant in caminũ ignis.
vbi erit fletus ⁊. ſ. d.
In ma. nabu.
Hiero. cui. ſ. traditi
ſunt ad puniendum.
Ipſe eſt eñi inimic⁹ et
vindex. qui etiã mer
cedeʒ accepit. eo ꝙ ſer
uierit in expugnatiõe
tyri. egipti multitudi
nem. vt multi ĩ egipto
eſſe deſiſtãt. qui ſemp
in ea ſunt. Nõ aũt dr̃
in deuteronomio. In
lxx. aĩabus deſcende
runt patres veſtri in
egiptum. Nũc aũt fa
cti eſtis ſicut ſtelle celi ĩ multitudine. nõ exemplũ terrene multitudinis poſu
it. ſed celeſtis. que virtutib⁹ fulget.
Et diſperdam. Hie. Diuine dementie eſt malefacta ſubuertere vt
nulla ſimilitudo q̃ mentiatur imaginem veritatis remaneat in egipto
De memphis. que vſq; hodie metropolis eſt ſupſtitionis egipti.
Hiero. Memphis ex ore. Hi ſunt qui dicũt. frater; ſine eijciam feſtucã
de oculo tuo. cũ ipſi trabem habeant.

ſ congregationes
⁊ vrbes eius in medio ciuitatum
ſ rerum fine.
† ſ cum ignis chaldeorũ omnia vaſtauerit
deſertaꝝ erunt. ⁊ † ſcient quia ego
† ſ qui comburat lignum. fenũ. ſtipulam. que
ſup fundamentũ chriſti edificata ſũt ſ d equo
dominus deus. cũ dedero † ignem
Ignem veni mittere in terram ⁊c
in egipto. ⁊ attriti fuerint omnes
ſ. ſ. ſciẽtia falſi nominis. De quib⁹ dr̃. diſſipa
gentes q̃ bella volunt † ſ ad ꝑceptũ cõplendũ
auxiliatores ei⁹. In die illa † egre
ſ aquila et theodocio ſ̃m. quos ſy
machus feſtinantes dicit.
dientur nuncij a facie mea in trie
† ſ qui ad ſummũ malicie verticẽ ꝑuerterunt.
ribus ad conterendã † ethiopie cõ
† ſ vaſtata vicina prouintia. ſ ethiopibus.
fidentiam. ⁊ erit † pauor in eis in
ſ in euerſione egipti
ſ vltiõis egipti. qua fugãtur tenebre peccato
die egipti. q: abſq; dubio veniet.
rum. et lux virtutum ſubintrat
Hec dicit domi⁹ deus. Et ceſſare
faciam multitudinem egipti i ma
ſ cui⁹ gladius vaſtat egiptũ ethiopiã terret
nu nabuchodonoſor regis babilo
ſ quaſi nõ ſolus veniet. ſ angeli.
nis. Ipſe ⁊ popul⁹ ei⁹ cũ eo fortiſ
ſ ſup multitudinẽ egipti
ſimi gentium adducent ad diſper
dendam terram. Et euaginabunt
ſ vltionis. ſ ſic
gladios ſuos ſup egiptum. et im
† ſ tanta. ſ. erit ira dñi vt ſiccetur alueus nyli
plebũt terram interfectis. † ⁊ faciã
ſ flumina eloquẽtie quibus irrigabantur
ſ vel fluminis.
alueos fluminũ aridos. et tradam
ſ tortorum
terram in manus peſſimoꝝ. ⁊ diſ
ſ q̃ male creuerat
ſipabo terram ⁊ plenitudinẽ eius
† ſ a deo. nõ enim boni angeli ſed mali torto
res ſũt † ſ cui⁹ verba irrita eſſe nõ poſſunt
i manus † alienorum. Ego † domi⁹
† ſ hoc ſepe repetit̃ vt dei verba ſciamus eſſe.
q̃ fieri eſt neceſſe ſ ideo neceſſe eſt fieri
locutus ſum. † Hec dicit domin⁹
ſ Ad hoc ꝓficiet indignatio mea
deus. Et diſperdam ſymulacra. et
ſ lxx. abominationes.
† ſ ex ore. quo ydola conficta.
ceſſare faciaʒ ydola † de memphis
ſ vt magiſtris quaſi capitib⁹ truncatis. alij ñ
ſeducantur.
et dux de terra egipti non erit am

In tafnis. His ciuitatib9 conciliabula hereticoꝝ ſignantur
In alexandria. Que in hebreo no. hic ſm prolempſim. i. anticipationem alexandria dr. ſm illud virgilij. Lauinaq3 littora venit. q̃ ſ. poſtea ſic vocata ſunt: quãdo eneas in lacium venit

Alexandria. Hiero. In hebreo. no. q̃ interp̃tatur requies. In eis em̃ ſu͞nt iudicia qui i delicijs quieſcu͞t ſm illud. Homo q̃dã erat diues. ꝛ. i. p. ꝛ b. ꝛ tentationib9 inſerui unt. quoꝝ vnus iob expetit tentandũ. tentationem nanq3 ſaim dicunt

Alexandrie. q̃ hebraice no. ꝛ dr requies. Multi em̃ ſu͞t qui requiem queru͞t ꝛ iacere ſup lectos eburneos. ꝛ comedere lactentes agnos

In memphis vñ nylus diuiditur. vbi apis tẽplũ et ꝯſulta reſpondẽt oracula.

Iuuenes heliopoleos. Hiero. Hebraice on. q̃ interp̃tat dolor. bubaſti lingua egiptiaca oris exp̃imẽtum. Om̃es iſti q dolorem ſcli ferre non poterant. ſed delicias diopoleos ſectabantur ꝛ ꝯfidebãt ſibi in volubilitate ſermonum. et aduerſũ cetera dogmata diſputantes. habuerãt exp̃ĩnta victorie. gladio ſermõis dñi concident

Et in tafnis Hiero. Taphniſ cedentes eī. ſubaudi dyaboli cui cedentes amittent lumen veritatis ꝛ diẽ nocte mutabunt. ꝛ ſceptra egipti atq3 om̃e imperium ſentient in tafnis eſſe ꝯtritum

Iudicia. mlta nõ vnũ. Sic em̃ i domo dei manſiones multe ſunt. ſic egipti diuerſa ſupplicia. vt cũ hec om̃ia facta fuerint. ſciant egiptij. ꝙ ipſe ſit domin9. cuius iudicia vera iuſtificata in ſemetipſa.

Et factũ ẽ. in. v. Hiero. Reditur ad ordinez ꝓpheti͞e. poſt viceſimum ꝛ ſeptimũ annum. nunc ponit vndecimũ. que queſtio etiam in ſup̃ioribus ꝯtinetur. Cum em̃ ſermo domini ꝯtra tyrum factus ſit in anno vndecimo. qui p̃us poſitus eſt. in ſequentib9 loquit̃ ad pharaonem anno decimo. Rurſũq3 ponit viceſimũ ſeptimum vt diximus. ꝛ nũc vndecimũ. Sed vt cetera pretermittam q̃ in pſalmoꝝ ordine ꝯtinentur. quomõ hi pſalmi: in q̃b9 mutauit faciem ſuã dauid coram abimelech. et de doech idumeo. et q̃n inuent9 eſt in ſpelunca. ꝛ quinquageſimus pſalm9 penitentie. in cuius titulo demõſtratur ꝙ introierit ad berſabee vxorem vrie: p̃ores ſint pſalmi tercio in

ſ ſic.
plius. Et dabo terrorem in terra
† ſ in terrore † ſ conculcatio panis interpretatur. terram coꝝ3. ſ. qui conculcant panem qui de celo. d.
ſ ciuitas egipti
egipti. † ꝛ diſp̃dã terrã † pharures:
ſ q̃ eſt mandatũ dñi
Et dabo ignem in tafnis. ꝛ faciam
le. quod ad celum nõ ducit
iudicia in alexandria. Et effundam
† ſ alij ſaim. i. tentatio. que eſt robur egipti.
indignatõnem meã ſup † peluſium
ſ qd eſt. ſ. ſ q2 portum habet tutiſſimũ. et negociationes maris ibi exercentur. vñ poeta vocat peluſiacam lentem
robur egipti. et interficiam multi
ſ q̃ iam eo tempe populoſa
† ſ qui verboſitatẽ atq3 delicias ſuo ardore cõſumat
ſ regem
tudinem alexandrie. ꝛ dabo † ignẽ
. ſ. babylonis. qui ſicut ignis cuncta vaſtat.
in egipto. Quaſi parturiens dole
ſ oĩs tentatio ſ lxx. dioſpolis
† ſ vt omnis peſſima congregatio diſſipetur
bit peluſium. et alexandria † erit diſ
† ſ que interpretat̃ ex ore
† ſ q2 de omni verbo ocioſo reddent rationem
ſipata. † ꝛ in memphis † anguſtie
ſ q̃ hebraice on
quotidiane. Iuuenes helyopole
ſ ciuitas.
† ſ vrbes. ſ. habitatores vrbium. vel mulieres qui ſexus iniurie citius ſubiacet
† ſ nõ iuuenes ſ3 mulieres: imbecillitate mẽtis
os. ꝛ bubaſti gladio cadent † ꝛ ipſe
† ſ que regia ciuitas
captiue ducentur. Et in † tafnis ni
ſ cum caliginis et tenebrarũ omnia cõplebũt.
ſ nube meroris et luctus
greſcet dies cũ contriuero ibi ſce
ſ genus regium. ſ.
ptra egipti. ꝛ defecerit in ea ſuper
† ſ ne ſolis iuſticie radij in ea luceant.
bia potentie eius. Ipſam † nubes
ſ non mulieres tantũ
ſ opida.
opiet. filie autẽ eius in captiuitatẽ
ducentur. Et faciam iudicia in egi
ſ tunc cũ me. ſ. iudicem demonſtrauero
pto. ꝛ ſcient quia ego domin9. Et
factum eſt in vndecimo anno. in
primo menſe. in ſeptima menſis.
factum eſt verbũ dñi ad me dicẽs.
Fili hominis: brachiũ pharaonis
ſ Metapho. ſ ſ3m
regis egipti confregi. ꝛ ecce nõ eſt
illud. Nõ eſt malagma imponere. nec oleũ. nec
obuolutum vt reſtitueretur ei ſani
alligaturas † ſ vel vt accipet malagma
tas. vt ligaretur pannis † ꝛ faſcire
† ſ Si hoc factum fuiſſet. ſ. Ideo enim clemẽs et miſericors dñs: rurſum comminuit brachium eius. vt penitus cadat gladius de manu eius. et egiptus in gentes diſp̃gatur. vel diſſipetur.
tur linteolis † ꝛ recepto robore poſ
ſ p̃cedere ad bellum
ſet tenere gladium. Propterea hec
dicit dominus deus. Ecce ego ad
pharaonem regem egipti. ꝛ cõmi
ſ prius ſ iam
nuam brachium eius forte ſed cõ
fractum. ꝛ deijciam gladiũ de ma
ſ tunc
nu eius. Et diſpergam egiptum in
gentib9. ꝛ ventilabo eos in terris
Et cõfortabo brachia regis baby
lonis. daboq3 gladium meũ in ma
num eius. et confringam brachia
pharaonis. et gement gemitibus
interfecti coram facie eius. Et con
fortabo brachia regis babylonis.
et brachia pharaonis concident.
ſ vel ſic
Et ſcient quia ego dominus: cum
dedero gladium meum in manum
regis babylonis. et extenderit eũ
ſup terram egipti. Et diſpergã egi
ptũ in nationes. et ventilabo eos
in terras. et ſciẽt q2 ego dñs.

Ca. XXXI.

ET factũ eſt in vndecimo anno tercio menſe. vna menſis. factum eſt verbum domini ad me dicens

quo fugere notatur a facie abſolon filij ſui. Sed in pſalmis facilis reſponſio eſt. Carmen em̃ liricũ eſt. in quo nõ querit̃ ordo hyſtorie. ſed factorum carmina ſinguloꝝ. In hyſtoria vero illud dicendũ eſt: ea q̃ de una re diuiſis dicta ſu͞t tp̃ib9 nõ debere rõe diuidi. ſ3 vni9 loci narratõe ꝯcludi. verbi grã. vt q̃ de egipto dcã ſu͞t alio atq3 alio tp̃e vno lectõis ordie cognoſcant̃. Cũ h̃ dixerim9 manet adhuc queſtio. cur in hoc eodem loco primum factus ſit ſermo dñi ad pharaonem anno decimo. ꝛ poſtea in viceſimoſeptĩo. ꝛ deinceps vndecimo. cum ſm ordinem primũ decim9. ſcdo vndecim9. tercio viceſimus annus ſingulis ꝓphetijs debuerant p̃notari. Sed reſpondere poſſumus. O altitudo diuitiaꝝ ſ. ꝛ. ſ. d. ꝛc. ꝛ alibi. abiſſum ꝛ ſapientiã quis inueſtigabit? Poſſumus q3 hoc dicere ꝙ in ꝓphetis ordo hiſtorie nõ ſeruatur niſi in aliquib9 locis. Nõ em̃ narrant p̃terita. ſ3 prenunciant futura. put fuerit ſp̃ũſſancti voluntas. In hyſtoria vero ñ p̃poſterat̃ narratio.

Brachiũ. robur fortitudinis. vñ. Contere brachiũ peccatoris ꝛ maligni. Hoc cõteritur in aduerſarijs noſtris dum nos perſequentes non poſſunt opprimere. ꝛ p ſainte ſeruoꝝ dei ſepe aduerſus pharaonẽ rex babylonis ꝯſurgit vt potentem opp̃imat potẽtioꝝ. ꝛ mali tradantur peioribus. ꝯfortante domino brachia peſſimoꝝ. vt ſciat q̃ liberatur ꝙ ipſe ſit domin9

Hiero. De rege babylonio in hoc cap̃lo nulla fit mentio. ne videatur ꝯtra captiuum populũ in chaldea poſitũ dñoꝝ iracundiam ꝓuocare. Sed dr de rege aſſyrioꝝ. q̃ eo iam tempe capt9 fuerat a chaldeis ꝛ om̃e robur aſſyrioꝝ babylonio ſubiacebat impio. vñ ꝛ decẽ tribus. i. iſrael aſſyrij capiũt. duas aũt. i. iudã ꝛ beniamin chaldei ſup̃ãt ꝛ hirlm ſubũtũt

Et ſcient. Profectus virtutis eſt ſcire ꝙ ipſe ſit domin9. vnde p ꝯtrarium de filijs heli. filij peſtilentes neſciẽtes dominũ. De regib9 aũt q̃ rectũ fecerũt in ꝯſpectu dei. ſcriptũ eſt ꝙ nouerũt dñm.

Ca. XXXI.

Et factum eſt. Inuehitur hic ꝯtra eundẽ pharaonẽ q̃ ꝯpatur regi aſſirio ꝛ p9 longiſſimã ꝓpheciam lamentatio ſup eodem aſſumitur ꝛ deinceps ꝯtra omnem egiptum

Undecimo an. Allegi. Nondum em̃ venerant ad duodecimũ. qui

numerus plene ꝯſum
mateqꝫ virtutis ē. vñ
ꝛ. xij. ſunt filij iacob. a
quibus poſtea. xij. di
cunt trib9. ꝛ. xij. noīa
ꝓphetarum vno volu
mine ꝯtinētur. et apo
ſtoli. xij. ſunt. quorum
vnus iudas proditor
cuius in locū mathias
eligit. et archiſynogo
gi filia annorum. xij. a
dño ſuſcitatur. Emor
roiſſa quoqꝫ anno. xij
recipit ſanitatē. ſꝫ qꝛ
corripitur pharao. et
poſtea plangitur. ter
cius menſis et vn9 di
es. xi. annoꝝ numero
cumulantur. vñ in ſe
quentib9. xij. anno mē
ſe. xij. vna mēſis fit v
buꝫ dñi ad ezechielē
dicens. Fili hominis
aſſume planctum ſup
pharaōꝫ. r. e. ꝛ. d. a. e.
Qui eñ plangit ideo
plāgitur vt intelligat
quanta bona ꝑdide
rit. et tñ qꝛ pharao e
rat et brachiū eius nō
dum fuerat colligatū
nec priſtinam recepat
fortitudinem. ideo in
anno ꝛ in menſe duo
decimo. xxviij. dies
adhuc remanēt vt. xij
annoꝝ numerus com
pleatur. vna igit menſ
ſis die fit ſermo domi
ad ꝓphetam

¶ Cui ſilis fact9
Quaſi. Non mireris
ſi babylonij te vincāt
atqꝫ ſubuertant ꝛ im
perium tuū ꝛ opes egi
ptias deſtruant. cū aſ
ſur multo te fortior ab
eis deletus ſit.

¶ Ecce aſſur. q. c.
Hie. Pulcritudo illi9
ꝑdicatur q̄ in turpitu
dinem praua volūta
te mutata eſt. vñ. Cō
fringet dñs cedros ly
bani. vt excelſus ſcꝫ
in altiſſimo montium
libano ꝯſtitutus quā
to fuerit ſublimior. tā
to fortius caderet. vñ
ſenſus magnus dr.

¶ Sciendū aūt. quia
quecūqꝫ dicūt de rege
aſſirioꝝ futuro tēpe
a. lxx. quaſi tranſacta
memorantur. et ſic vel
ad arborem vl ad ꝑn
cipem loquit aſſirioꝝ
vt ꝓꝑam maſculino qꝫ
femino genere in vna
ꝑſona vtatur. dum ꝛ
arbor refert ad aſſyriū ꝛ aſſyrius ī arbore nomiatur.

¶ Aque. ſ. abūdantiſſime. Abyſſus enim multitudo ſonitus aquarum.

ꝑ ſ antichriſto quo corruēte. et alij rectores te
nebrarum harum et principes mundo facilius
corruāt

Fili homis dic ꝑ pharaoni regi egi
ſ alij multitudini. Multi eñ ſūt vocati pau
ci vero electi
pti. et populo eius. Cui ſilis fact9
ſ alij altitudine. omis qui ſe exaltat. h.
ſ Sub figura
es in magnitudine tua. Ecce aſſur
arboris deſcribit potentiā aſſyrij regis.
quaſi cedrus in lybano pulcer ra
mis. ꝛ frondib9 nemoroſus. excel
ſuſqꝫ altitudine. ꝛ inter cōdenſas
frondes eleuatum eſt cacumen ei9
ſ Quaſi. nō tantum concreuit. quia aque. n. ſ.
ſ nō ſyloe q̄ vadūt cū ſilentio. ſed aque raſim
et egipti. ſ ſuꝑ quā in prin
Aque nutrierūt illum. abyſſus ex
cipio mūdi tenebre ferebant.
altauit illum. Flumina eius mana
bant in circuitu radicum eius. et
ſ ſocios illius. ſ.
riuos ſuos emiſit ad vniuerſa li
gna regionis. Propterea eleuata
ſ vñ. hec omnia tra
eſt altitudo eius ſuper omnia li
dita ſunt mihi
gna regionis. et multiplicata ſunt
arbuſta ei9. ꝛ eleuati ſunt rami ei9
ſ irrigati. ſ. aquis abyſſi ſ vt omēs ſub
ꝑ aquis multis. Cumqꝫ extendiſſet
ijceret ſue ditioni. ſ omis qui facit peccatum.
vmbram ſuam. in ramis eius fece
de dyabolo natus eſt. et in ramorū eius nume
runt nidos omnia volatilia celi. ꝛ
ro computatur.
ſub frondib9 eius genuerūt omēs
ſ q̄ chriſti manſuetudnē ꝑdiderūt
beſtie ſaltuum. et ſub vmbraculo
† ſ hec ſunt volatilia. he beſtie. ſ.
illius habitabat † cetus gentiū plu
ſ vt nullus eſſet qui nō eius tegeret vmbracu
rimaꝝ. Eratqꝫ pulcerrimus in ma
lo. preter eū qui dixit. venit princeps h9 mūdi
gnitudine ſua. ꝛ in dilatatione ar
et in menō. h. q.
buſtorū ſuorum. Erat enim radix
ſ vl cypariſſi.
illius iuxta aquas multas. Cedri
nō fuerūt altiores illo in paradiſo
ſ vel pini
dei. Abietes nō adequauerunt ſū
mitatem eius. ꝛ platani nō fuerūt
ſ vt ſingulas
eque frondibus illus. Omne li
arbores colligam.
gnum ꝑadiſi dei nō eſt aſſimilatum
illi et pulcritudini eius. quoniam
ſ vel eam
ſpecioſum feci eum. ꝛ multis con
denſiſqꝫ frondib9. Et emulata ſūt
eum omnia ligna voluptatis: que
erāt in ꝑadiſo dei. Propterea hec
ſ metaphoricos
dicit domin9 deus. Pro eo ꝙ ſub
limat9 eſt in altitudine. ꝛ dedit ſū
mitatem ſuam virentem atqꝫ con
ſ vt diceret, ero ſimilis altiſſimo.
ſ antichriſti. ſ.
denſam. ꝛ eleuatum eſt cor eius in
ſ vel eam
altitudine ſua. tradidi eum in ma
† ſ babylonij. ſ. regis: vt ꝙ vicit aſſyrium dei
potentie eē intelligatur ꝑ ſ ſcꝫm dñi impata.
nus † fortiſſimi gentium. ꝑ Faciēs
ꝑ ſ occulte babyloniū monet: ne populum dei
crudeliter opprimat. qui ſibi traditus eſt. ne ſi
milia aſſyrio patiat qui crudelis fuit et impi9
faciet ei. ꝑ Iuxta impietatem eius
ꝑ ſ interficiēt ſ ſecuris ad radicem arboris po
ſita ē. vel eā
eieci eum. ꝛ ꝑ ſuccident eum alieni
ꝑ ſ vt corruat in ſuꝑbia ſua.
ꝛ crudeliſſimi nationū. Et ꝑ ꝓijciēt
ſ alias eam ſ vt ad tartarū omēs
eum ſuper mōtes. ꝛ in cunctis cō
deducantur. qui fuerūt in comitatu eius. parti
uallibus corruent rami eius. ꝛ cō
cipes pene ſicut culpe.
fringentur arbuſta eius in vniuer
† ſ quo tegebantur ne viderent ſolem
ſis rupibus terre. ꝛ recedēt de † vm
ꝑ ſ volatilibus celi et beſtijs terre compati.
braculo eius omēs ꝑ populi terre
ſ vel eā
et relinquent eum. In ruina eius
habitauerunt omnia volatilia celi
ꝛ in ramis eius fuerūt vniuerſe be
ſ viſa ꝑditione tua.
ſtie regionis. Quamobrem nō ele
ſ in ſuꝑbiā. nec ſe aliquid extimabūt. nec irri
gatione aquarū ſuarum ꝓprias extimabunt di
uitias.
uabūtur in altitudine ſua omnia
ſ metu confuſa.
ligna aquarum. neqꝫ ponēt ſubli
mitatem ſuam inter nemoroſa atqꝫ
frondoſa. nec ſtabūt in ſublimita
ſ alias ſua ſ q̄ erant ſub impio aſſur.
te eoꝝ. omia que irrigantur aquis
ſ q̄ ꝑ metaphoram dixit apit. ꝑ ſ reges
† ſ vñ. Cadent omēs qui deſcēdūt in terram
quia omēs ꝑ traditi † ſunt in mortem
ſ infernum. vñ. Ingredictur ad extrema terre
† ſ nō arborū ſ nō cū angelis dei.
ad terram vltimam in medio † filio
rum hominū ad eos qui deſcēdūt
ſ alij in foueam ſempiternā
ſ inferni
in lacum. Hec dicit domin9 deus
In die quando deſcendit ad infe
ꝑ ſ ſocij eius. vel ſanctis fortitudinibus. q̄ illū
dolebunt ad inferos deſcendiſſe.
ꝑ ſ ꝑ tranſlationem. ſcꝫm illō. veni in altitudi
nem maris. et. t. d. m:
ros ꝑ induxi luctum: ꝑ operui eum

¶ Abiſſus. Hie. ad
quā ī euāgelio demo
nes rogāt ne mittant
¶ Flumina. De
quibus. Quid tibi et
vie aſſyrioꝝ vt bibas
aquam fluminiū. ꝛ ali
bi. Ecce dñs inducet
ſuꝑ vos aquā flumis
fortem ꝛ multā. regem
aſſyrioꝝ ꝛ omnē glo
riam eius

¶ In ramis eius
Hiero. Nota. in ipſa
habitatione diuerſa
ꝯditio eſt. Alij habi
tant ī ramis quaſi vo
latilia. ſcientiā ſibi in
philoſophia ꝛ in he
reticoꝝ dogmatibus
pollicētes. Alij q̄ſi be
ſtie fere. immites atqꝫ
crudeles. Alij q̄ſi mul
titudo gentium pluri
maꝝ cōmixti. ſ. diuer
ſis vicijs.

¶ Volatilia celi.
Que iuxta viā come
dere ſementem. vel
qꝛ omēs peccauerunt
et egēt. g. d. vnd. Oēs
declinauerūt ſil inuti
les facti ſūt. ideo ī ra
mis ei9 fecerūt nidos.

¶ Omne lignū.
Per hoc multi intelli
gunt nō de rege aſſiri
oꝝ hoc dici. ſed de cō
traria fortitudine. q̄ i
ſermone tyri inter che
rubin dr eſſe generata
et ꝑcioſis diſtincta la
pidibus. ꝛ poſtea ad
terrena ſuo vicio cōci
diſſe. qui cadens luci
fer, dr. vnde. Videbā
ſathanam q̄ſi fulgur.
d. e. c. Sꝫ nos hec oīa
vt ſeqmur hyſtoriam
hyꝑbolicos dicta in
telligim9. ꝙ tante po
tētie aſſyrius fuerit ꝛ
ſic cunctas nationes
oppreſſerit vt ſe ange
loꝝ altitudini compa
raret

¶ Hiero. Ideo nulla
arbor in ꝑadiſo adeq̄
tur ei. qꝛ ome lignū nō
eſt aſſimilatū illi. ꝛ pul
critudini ei9. qꝛ nō ere
cta ī ſuꝑbiā ꝯ nouerūt
humilitatē ſuam nec ſi
militudinē dei ſacrile
go auſu affectarunt.

¶ Et emulata ſūt.
Quātos eñ aſſur ce
pit habere ī ꝑditionē
tantos cupiunt in ſa
lutem.

¶ Fortiſſimi gen. Hiero. alij. ſ. deteſtabili poteſtati cui traditur ad
puniendum. antichriſti. i. ſathane.

Omia ligna. vo. vel oīa ligna ꝙ quondā fuerunt bona. et irrigabā
tur aquis ⁊ in libani altitudine morabantur. accipient ꝯſolationem quā
do principem ſuū vi
derint ſimilia ſuſtine
re tormenta.

Cui aſſi. es o. i.
o pharao. ſ. cui dictū
eſt in principio. cui ſi
milis factus es in alti
tudine. t. ꝛc. aſſyrio. ſ.
qui corruit

Ipſe ē pharao.
Lxx. Sic eſt pharao
⁊. o. m. e. vt quomō ſu
pra aſſyrius ſuccaſus ē
et corruit. ſic ⁊ egipti⁹.

Ipſe eſt pha.
Anterioribꝰ extrema
cōiungit. qꝛ ſupra di
xerat. Cui ſimilis fa
ctus es in magnitudīe
tua. ecce aſſur qſi. c. i.
l. ꝛc. Nūc infert. Sic
eſt pharao ⁊. o. m. e. q̄
ſi. Sicut aſſyrius ce
drus ⁊ cypreſſuſ. babi
lonio ſuccidente deie
cta eſt. ſic ⁊ pharao et
popul⁹ eius. i. ipſa ar
bor ⁊ rami illius a ba
bylonio ſuccidentꝰ.

Ca. XXXII.

Et factū eſt in.
In multis exemplari
bus iuxta. lxx. duode
cimus annus ⁊ mēſis
decimus ponitur. Iu
xta alios autem inter
ꝑtes. decimus annus
⁊ duodecim⁹ menſis.
vt vel iā capta ſit hie
ruſalē. ⁊ gaudiū pha
raonis malis ſibi im
minentibus auferatꝰ.
vel certe capiēda: ſuis
magis miſerijs doleat
ꝙ aliorū captiuitate
letetur

Leoni. De quo.
Inſidiatur in abſcon
dito quaſi leo. in. ſ. ſ.
Et hieremias. Leo d̄
ſilua percuſſit eos

In fluminib⁹.
hereſeos principibus
q̄ imitantur eccleſiaſti
cos viros dicētes do
mino. In te inimicos
noſtros ventilabim⁹
cornu. ſed nō ventilāt
ad ſalutem. vt de ter
ra ad celum leuēt. ſed
vt in ꝓfūdū abijciāt.

Et cōturbabaſ.
Hiero. Non vult bi
bere aquas ſyloe que
v. c. ſ. ſꝫ aquas egipti
turbidas ⁊ cenoſas ꝙ anteꝗ̄ pedibus draconis cōculcarentꝰ pure erant ⁊
ſuo fluētes ordine. poſtea autē ꝗ̄ ꝯturbate ſunt curſ⁹ ſui ordinē ꝑdiderūt
Nō eī vtūtur heretici teſtimonijs ſcripture coherentibꝰ. ſꝫ oīa cōturbant
Qui aūt eſt inimicus et vltor. non ſolum aquas alienas ꝯturbat. ſed etiā
conculcat flumina ſua. nec parcit etiā ſuis. vñ. Miſerere mei domīe q̄m cō
culcauit me homo. de quo. Nō magnificetur hō ſup terrā.

ſ cui⁹ aquis ante irrigabat ſ nationēſ ſ abiſſi
abyſſo. et prohibui flumina eius:
ſ ne irrigarent eum: ſꝫ opprimerēt.
⁊ cohercui aquas mltas. Cōtriſta
ſ aſſyriū. vel eā arborem. ſ.
ſ in quo fuerat exaltatus.
tus eſt ſup eum lybanus. et oīa li
ſ idem ſibi timētia
† ſ apte oñdit ſe de aſſyrio metaphorice loqui
Cuius eni arboris ruina cōmoueret oēs gētes
gna agri concuſſa ſunt. † A ſonitu
ſ vt omēs ſcirēt ꝑditionem eius.
ruine eius cōmoui gentes. cū de
ſ hoc quoqꝫ arbori nō cōuenit. ſ ſocijs ſuis
ducerem eū ad infernū cū his qui
ſ inferni ſ dū vidēt ma
deſcendebāt in lacum † Et ꝯſolata
la malis et bona boniſ retribui
ſ in corde terre
ſunt in terra infima omnia ligna
ſ hebraice eden
ſ paradiſi
voluptatis. egregia atqꝫ preclara
ſ ſicut ipſe.
in lybano vniuerſa que irrigabāt
ſ dei † ſ arbore. vel eo aſſyrio. ſ.
aquis. Nam ⁊ ipſi cum † ea deſcen
† ſ ligna nō interficiūtur gladio
dent ad infernum † ad interfectos
gladio. ⁊ brachium vniuſcuiuſqꝫ
ſ requieſcet ſ pena
ſedebit ſub vmbraculo eius i me
ſ nō ſiluarū. ſed gentium
ſ que in inferno erunt
† ſ Poſtremo apoſtropham facit ad ipſum aſ
ſyrium ſ Quaſi nullus ti
dio nationum eius. † Cui aſſimila
bi ſimilis. omnes reges ſupaſti.
tus es o inclite atqꝫ ſublimis iter
ſ tamen
ligna voluptatis: Ecce deductus
ſ regibus qui erāt in comitatu tuo
es cū lignis voluptatis ad terram
ſ inferos. ſ. vñ. introibūt in inferiora terre. t. i.
m. g. p. ꝛc. ſ immundorum
† hec ſūt ligna ꝙ cedros vel cipariſſos vocauit
vltimam. In medio † incircūciſorū
ſ nō in requie
dormies cum eis qui interfecti ſūt
ſ dñi ſ cui dr. cui aſſimilat⁹ es o
gladio. Ipſe ē pharao ⁊ omīs mlt
inclite. ꝛc.
titudo ei⁹ dicit domin⁹ deus.

Ca. XXXII.

ET factū eſt
duodecimo anno. i
ſ prima
menſe duodecimo. in vna menſis
factum eſt verbū dñi ad me dicēs

In ſagena. De qua. Simile ē regnū celoꝝ ſagene mi. ſ. m. ⁊. e. o. g. p.
e quoꝝ bonos elegerūt in vaſa ſua. malos autē foras miſerunt.

Fili hominiſ: aſſume lamentum ſup
ſ poteſtatē. cui egiptus cōmiſſa eſt. vel vna ꝓ
uintia. vel egiptus totius mūdi
pharaonem regem egipti. ⁊ dices
† ſ qui circuit. q. q. d. † ſ nō vni⁹. ſ.
† ſ vicio ꝓprio. nō factus es a principio. vnde
hō cū i honore eēt nō. i. c. e. i. i. e. ſ. ſ. c. ſ.
ad eū. † Leoni † gentiū † aſſimilat⁹
ſ dyabolo qui dixit. Mea ſunt flumia.
et ego feci ea
es. ⁊ † draconi qui eſt in mari. et
ſ erectus in ſupbiam irrigatione fluminū
ſ vt terram ſcꝫ aquāqꝫ poſſideas † ſ quaſi.
ventilabas † cornu in fluminibus
† ſ multitudine exercitus ſ vñ apl's. Qui autē
tuis. et † conturbabas aquas pedi
cōturbat vos portabit iudiciū quicūqꝫ eſt ille.
bus tuis. et conculcabas flumina
eorum. Propterea hec dicit dñs
† ſ vet⁹. ſ. et nouū. t.
de. Expandam ſup te † rete meū
ſ dyabol⁹ ſꝑ in multitudine delectatꝰ et turbis
in multitudine populorū multoꝝ
ſ qui quaſi coluber multis fueras ſpiris inuo
lutus
⁊ extraham te in ſagena mea. ⁊ ꝓ
† ſ qui in celum poſuiſti os tuū. et te altiſſimo
ſimilem iactabas. ſ Cuius inſidie latebant in
ijciam † te in terrā. Super faciem
mari hui⁹ mundi.
agri abijciam te. et habitare faciā
ſ deuorandū † ſ ſcꝫm illud. dediſti eum eſcā po
pulis ethiopū ſ q̄ ſementē comedūt ſecus viā.
ſup te oīa † volatilia celi. et ſatura
ſ nō ſolum volatilia.
bo de te beſtias vniuerſe terre. Et
ſ reliquias. ſ.
dabo carnes tuas ſuper montes.
† ſ minores. ſ. ſ alias valles. ſ hereticorū
et implebo † colles tuos ſanie tua.
ſ cū omnia vermib⁹ ſcatebunt
Et irrigabo terram fetore ſanguis
ſ inferiores fideles.
tui ſup montes. ⁊ valles implebū
† ſ qui transfigurabas te in angelum lucis.
tur ex te. Et operiā cū † extinctus
† ſ ſuper te. et nihil tibi letum erit. et ad interi
tum tuum. omēs populi et reges. nimio horro
re formidabunt
fueris celos. ⁊ † nigreſcere faciam
ſ celi vel draconis
ſtellas ei⁹. Solem nube tegam. ⁊
luna nō dabit lumen ſuū. Omnia
luminaria celi merere faciā ſup te
ſ. i. habitatores terre mittam in tenebras. ibi
erit fletus et ſtridor. d.
et dabo tenebras ſup terram tuā:
† ſ vt qui prius pharaoni ſeruierant. iraſcantꝰ
contra eum. videntes captiuitatem ei⁹ ſ ad aliā
dicit domi⁹ deus. Et † irritabo cor
terram quā draco neſciebat eſſe perductam
populoꝝ multorum cū induxero

Beſtias. q̄ vicīſ
efferantꝰ. ꝑ beſtias au
tē ⁊ volatilia etiā he
retici ſignificari pñt.

Vel ꝑ volatilia ce
li ⁊ beſtias terre popu
los dceptoꝝ ⁊ crudeli
tatem gentiū intelliga
mus.

Montes. prin
cipes. ſ. hereticoꝝ vel
poteſtates ꝯtrarias q̄
ꝑ aera diſcurrūt. ⁊ val
leſqꝫ ad inferna pene
trāte terrnis mācipate
plicijs.

Hec oīa tranſla
tiue. vt. ſ. cū volatilia
celi ⁊ beſtie carnibus
eius fuerint ſaturate:
id eſt exercitus eius et
vniuerſa multitudo
cetera pars ī vermes
⁊ ſaniem cōuertatur.
tunc celi tenebris ob
uoluentur.

Et irrigabo. t.
Hiero. Supbia eīm ⁊
arrogans tumor here
ticoꝝ nō tam vitali et
puro. ꝗ̄ putrido ⁊ fe
tenti ſanguie completꝰ
vñ. Pone eoſ vt ſter
cus. t. Et alibi. de ſter
core erigens paupem
Valles nimiū depreſ
ſas mētes. aut inferna
aut humilē hereticoꝝ
ſenſum ꝑ terrenis oīa
facientium

Et operiam. c.
Unde. Lux impiorū
extinguetur.

Celos. de quibꝰ.
Cōtra ſpūalia neqcie
in. c.

Et nigreſcere.
Hiero. Ad litterā in
telligi nō pōt. Nunqꝫ
eīm hoc factū eſt vꝉ fa
ciendū eſt

Stellas. de qbꝰ
iacobus. Sidera errā
tia quibuſ caligo tene
braꝝ in eternum reſer
uatur.

Solē nube te.
cui. ſ. contrari⁹ eſt ſol
iuſticie.

Solem nu. te.
dñm. ſ. qui deſcendit
in egiptū ſup nubem
leuē. nullo peccati pō
dere ꝑgrauatā. vel ꝓ
phetis vel aplis. de q
bus. Mādabo nubibus meis ne pluāt ſuper. e. i. Et in pſalmo. Veritas
tua vſqꝫ ad nubes.

Luna. i. hereticoꝝ eccleſia nō dabit lumen ſuū. nec decipiet credētes.
falſi nominis ſcientia

Omia lumiaria. Quidquid videtꝰ in hereticis eſſe doctrine. extin
cto dracone necabitur. ⁊ ipſe dominus terram hereticorum opiet tenebris

ignorantię. vt ceci ce/
cos ducant in foueā.

¶ Super terras.
bonas. ſ. quas pha/
rao neſcit. quando ſcꝫ
captiuitas pharaōis
alia captiuitate muta
tur. de qua. Aſcendēs
in altum captiuā du
xit. c.

¶ Gladiꝰ. m. De
q. Viuꝰ eſt ſermo dei
ꝛ efficax ꝛc. qui volat
diſcurrit pſtringit cer
nentiū oculos v ultus
ꝙ deterret. vt obſtu/
peſcentes ſup ruinam
pharaonis ſe i illo vi
deant eſſe deiectos

¶ Gladius me.
filiꝰ. De q. Ecce poſitꝰ
eſt hic in ruinā ꝛ. i. r.
m. i. i. vt. ſ. iacētes ele/
uet ꝛ male erectos hu
miliet.

¶ Inexpugnabi.
Omnes hi tradentur
puniendi peioribus.
De quibꝰ. Immiſſio/
nem p angelos maloſ
Et apl's. Quos tradi
di inquit ſathanę.

¶ Super aquas.
Si beatus q̄ ſeminat
ſup aquas vbi bos et
aſinus calcant. ecōtra
infelix eſt qui nec ſim/
plices quidem ſuo vl
tra poteſt errore deti/
nere. ita vt pes homi
nis nō calcet in eis vt
nec ſignum quidē ſa/
pientię ꝛ ratōis aquę
egiptię i ſe hic videāt

¶ Et factū eſt in.
Hiero. Supra vna
die menſis. hic quīta
decima die. In prima
die. i. in kalendis. mē/
ſis principiū ē. In quī
tadecima. i. qn̄ totus
lunę orbis impletur.
ꝛ ſiquidē primꝰ mēſis
fuerit: azimoꝝ ē pma
dies. Sin aūt ſeptimꝰ
ſcenophegiaꝝ. quan/
do figūtur tabernacu
la q̄ ſolennitates apd̄
hebręos maxīe ſūt. fit
aūt planctꝰ ſup forti/
tudinē egipti. vt i ma
lo fortis eē deſiſtat. ꝛ i
firmitatē recipiat. qn̄/
to em̄ infirmior tanto
fortior. In hebręo mł
titudinē. Lata em̄ ꝛ
ſpacōſa ē via q̄ ducit
ad. m. ꝛ młti igrediūt
p eā. Ad iſrł ecōtra dr̄
Vos pauci eſtis ſup oīes gētes. Virtus em̄ rara ꝛ arta ꝛ anguſta via
q̄ ducit ad. v. ꝛ pauci igrediūt p eā.

¶ Cū his qui deſcendūt. animabꝰ. ſ. i hoc ſeclo mortuis. q̄ pdiderūt

contritionem tuā in gentibus ſup
terras quas neſcis. ꝛ ſtupeſcere fa
ſ caſu. ſ. tuo ſ q̄ tuā priꝰ mirabāt potētiā
ciam ſup te populos multos. Et
ſ quoꝝ regna dyabolus dn̄o oſtendit. Et de
quibꝰ. Aſtiterunt reges terre et pri. c. i. v.
reges eorum horrore nimio formi
ſ hoc. ſ. fiet
dabunt ſup te. propter vniuerſas
iniquitates quas opatus es. cum
ſ huc et illuc nulli parcens
volare ceperit gladius meus ſup
ſ regum. ſ. ſ ſimilē ſibi ruinā timentes.
facies eorum. ꝛ obſtupeſcent repē
te ſinguli p anima ſua in die ruinę
ſuę. Quia hęc dicit dominꝰ deus.
Gladius regis babylonis veniet
ſ aliȷ̄ gigantum ſ que te ſe
tibi. in gladȷ̄s fortiū deȷ̄ciā mul/
ctabatur. ſ gigantes. qui babylo
titudinē tuā. Inexpugnabiles gē
niȷ̄ regis tenebantur exercitu
tes omnes hę. Et vaſtabūt ſupbiā
ſ talibꝰ miniſtris.
egipti. ꝛ diſſipabitur młtitudo eiꝰ
ſ nō ſolum homies.
ſ qui compati ſunt
Et perdam omnia iumenta eius:
iumētis inſipientibꝰ ſ vel multaſ
quę erant ſup aquas plurimas. et
non cōturbabit eas pes hominis
† ſ tanta erit ſolitudo ſ vt
vltra. neqꝫ vngula iumentoꝝ †tur
lipidas faciat turbidas et ceroſas ſ ego ñ aliꝰ
babit eas. Tūc puriſſimas reddā
ſ draconis dn̄atione turbatas
aquas eorum. ꝛ flumia eoꝝ quaſi
ſ vt ſint. ſ. veri luminis nutrimētum
ſ puriſſima. ſ. et nitentia: nullo turbāte.
oleum adducam ait dominꝰ deus
ſ Quaſi. hec fient, pter egipti ſolitudinem
cū dedero terram egipti deſolatā
Deſeretur autem terra a plenitudi
ne ſua. quādo pcuſſero omnes ha
ſ vel ſic ſ qui remanſerūt.
bitatores eius. et ſcient quia ego
ſ ſolus ſ ergo ſ pharaonis
† ſ nō ſpe ſalutis ſꝫ qꝛ de tanta potētia vicio
ſupbie ſue deiectus ſit i eterna ſupplicia
dominus. Planctus eſt. ꝛ †plan/
† ſ anime ab eo oppreſſe. vel etiā alie q̄ iam nō
morabantur in egipto. ſꝫ in regione viuorum.
gent eum †filię gentium. plangent
ſ draconem ſ deleta a dn̄o
eum ſuper egipto ꝛ ſup multitudi
ne ſua plangent eum ait dominus
ſ codē. ſ. āno et mēſe
deus. Et factum eſt in duodecimo
ſ nō in vna vt ſupra
anno. in quintadecima menſis. fa
ctum eſt verbum dn̄i ad me dicēs
Fili homis: cane carmen lugubre

ſ aliȷ̄ fortitudinem.
ſ nō ſup pharaonē ſ qꝛ. ſ. ſ a ſup
ſup multitudinem egipti. Et detra
hia ſua.
he eam ipſā. ꝛ filias gentium robu
ſ in pfundum inferni
ſtarū ad terram vltimā cū his qui
ſ o rex. e.
deſcendunt in lacū. Quo pulcri
ſ vt merearis euadere mortē ſ. i. immūdis
or es deſcēde. ꝛ dormi cū icircūci/
circūciſi eni mūdi ſunt. vn̄. Nos ſumꝰ circūci
ſis. In medio interfectorū gladio
ſio: qui ſpū deo ſeruimus
cadēt. Gladius datus eſt. Attraxe
ſ vel eam
runt eum. et oīes populos eius.
ſ aliȷ̄ gigantes. ponētes in
Loquentur ei potentiſſimi robu/
celum os ſuū. qui quāto ſe ſuſtollunt. tanto ad
ſtorū de medio inferni. qui cum au
inferna detrahentur
xiliatoribꝰ eiꝰ deſcenderunt ꝛ dor
mierunt incircūciſi interfectiqꝫ gla
ſ hos. ſ. habebis ſocios.
dio. Ibi aſſur et omnis multitudo
ſ dece
eius. in circuitu illiꝰ ſepulcra eorū
ptorū. ſ. ab eo ſ ideo
oīes infecti ꝛ qui ceciderunt gla
dio. quoꝝ data ſunt ſepulcra i no/
ſ inferni. vn̄. Cū his q̄ deſcēdūt i lacū
uiſſimis laci. Et facta eſt multitu/
do eiꝰ p girum ſepulcri eius. vni/
ſ qui nō pn̄t audire qui ſta
uerſi interfecti cadenteſqꝫ gladio:
tis i domo dn̄i
qui dederant quondā formidinē
ſ. i. pſe
ſuā in terra viuentium. Ibi ęlam
et oīs multitudo eius p girū ſe/
pulcri eiꝰ. Omnes hi interfecti ru
† ſ dei † ſ licet in excelſo poſuerint os ſuum.
enteſqꝫ †gladio. qui †deſcenderunt
ſ imundi. † ſ quanto ſublimius eleuati: tanto
fortius ceciderunt
incircūciſi ad †terram vltimā. Qui
ſ nō ſemel.
poſuerūt terrorem ſuū in terra vi/
ſ aliȷ̄ tormētū.
uentium. et portauerunt ignomi/
vel deſcēderūt
niam ſuam cū his qui deſcendunt
† ſ quoſ ſuo mucrone iugularunt.
in lacum. In medio †interfectorū
poſuerunt cubile eius. in vniuer/
ſ ſ aſſyrȷ̄s. ſ.
ſis populis eiꝰ. in circuitu eius ſe
ſ cōiuis circū
pulcrum illiꝰ. Omnes hi incircūci
ciſos ſe iacent. ſ ſecundo.
ſi interfectiqꝫ gladio. Dederūt em̄
terrorem ſuum in terra viuentiū.
ſ tormentum
et portauerūt ignominiam ſuā. cū

eū qui dicit. ego ſum
vita. ꝛ i pctīs mortę
pondere eoꝝ ad infe/
ros detrahūtur. vn̄d
Sicut onus gue. g. ſ.
ſ. m. ꝛ alibi. Introibūt
in inferiora terrę. Qui
em̄ fodit foueā incidit
in eā. vn̄. lacum apuit
ꝛ effodit eū. ꝛ. i. i. ſ. q. ſ.

¶ Quo pul. es.
Quaſi. quo melior es
o rex egipti vt debeaſ
euadere cum aſſur et
elam ꝛ aliȷ̄ peant.

¶ Gladio. ei. ſ. con
trario. quē dn̄s venit
mittere i terrā. Sicut
chriſti gladius bonoſ
a malis ſeparat dicēs
Non veni pacē mitte
re ſup terrā: ſ gladiū
Sic hereticoꝝ gladiꝰ
omnes populos trun
cat. ꝛ vulneratos de/
ducit ad inferna

¶ Ibi aſſur. Hie.
Aſſur princeps hereti
coꝝ dyabolus. Mul
titudo. aliȷ̄ ſynagoga.
vn̄ in apocal. qui ſūt
ſynagoga ſathanę

¶ In nouiſſimis.
Hiero. Nō vt eſt lacꝰ
tyberiadis. et larios ꝛ
benacus. ꝛ multi aliȷ̄.
ſ ciſternę. Hos enim
lacus qui aquas refri
gerant ꝛ omnē ab eis
ſpūs calorem auferūt.
peccatores ꝛ oīes hę
retici fodiunt. et q̄uī
in mea memoria ē. nul
lus ſanctoꝝ ciſternam
fodiſſe ſcribitur. ſ pec
catoreſ. ſicut ozias rex
leproſus. De quo dr̄.
ꝙ fuerit terrę opibus
incumbens ꝛ lacus fo
derit ad iuſtum autē
dr̄ fons aquę tuę ſit ti
bi perennis. Et alibi.
Me dereliquerūt fon
tem aquę viuę ꝛ fode
runt ſibi lacus. id eſt
ciſternas.

¶ Qui d. q. f. ſ. in
terra viuentiū. his ſcꝫ
qui erant in terra vi/
uentiū: ꝓpoſitis ſcꝫ ec
cleſię ꝛ ſimplices dece
perunt. vn̄d timeo ne
ſicut ſerpens ſeduxit
euam ita corrumpan
tur ſenſus veſtri p ſim
plicitatē ſ hūc timorē
dn̄s mitigat. de quo
Dn̄s illūiatio mea et
ſalꝰ mea quē timebo.

¶ Elam. aſcēſus eo
rū. Qui em̄ ptēpta hūilitate chriſti i ſupbiā dyaboli aſcēdunt: falſi nois
ſcīa: elamitę ſunt ꝛ aſſyrȷ̄ regis ſepulcrum ambiunt

¶ Qui poſu. ter. Quis em̄ eccłiaſticoꝝ ad huiuſmōi terrorē ſecurꝰ eſt?

Quis nõ aliqueʒ per
didit e grege christi ⁊
eccleſia terra viuentiũ
hereticoꝝ conciliabu
lum mortuoꝝ terra

Tubal. cõuerſio
ĩ malum. ſ. ſiue vniuer
ſa vt oſtendat omnes
hereticos inſanire. et
pari ſtudio ad peiora
conuerti. nec mirum ſi
inſanientes et coacer/
uati in malum habe
ant multitudinem. cã
egiptij regis ſocij ſint.
qui gaudet multitudi
ne.

Et poſuerũt. g.
ſub capitib⁹ ſuis. req/
eſcentes ſtudio et aĩo
bellandi. ⁊ ꝑ ſumma
victoria ſententiarum
ſuaꝝ iacula complerã
tes. intrĩſ ſcʒ vt fuerint
iniquitates eoꝝ in oſ/
ſibus eoꝝ

Ibi ydumea.
Omnes qui terrenis
opibus ſeruierũt. vel
ſanguine delectati ſũt
idumea eñ terrenam.
vel ſanguinariam ſo/
nat. et reges. e. ⁊. o. d.
e. terrenis opibus in/
cubantes ⁊ effunden/
tes quotidie ſanguinẽ
eoꝝ quos fraude de/
ceperunt.

Vidit eos. hũs
adhuc maliciam ſuaʒ
multos pene ſuę ſoci/
os videns: cõſolatus
eſt.

Gladio. phara/
onis ſcʒ. vel ſociorum
ꝑcipue regis aſſyrij et
moloch ⁊ tubal. ⁊ idu
meoꝝ ⁊ principum aq̃
lonis ⁊ ſydonioꝝ. qui
omnes dederunt ter/
rorem ſuũ in terra vi/
uentium.

Quia de. terro
rem ſuũ. qđ quinto dr
vt huiuſmõi natiões
ſummopere caueam⁹
que cunctis nos ſenſi/
bus deceperũt. ⁊ hor
ribiles eſſe ſciam⁹. nec
facile poſſe vitari. niſi
omni cuſtodia cor no
ſtrum ſeruemus.

Ca. XXXIII.

Et factũ eſt v.
Rurſum ad ꝓphetaʒ
fit ſermo domini. qui
aliquo ſiluerat tempe
quia non poteſt ꝓphe
ta vel humana natura cõtinuum ſuſtinere vaticiniũ. ⁊ loquitur eadem q̃
ſuperius. fili hominis. ſpeculatorem dedi te. d. i. ꝛc. que ſi diligenter in/
ſpicias: ſimilia quidem ſunt. ſed nõ eadem. dum in pleriſq; diſcordant. et
hoc in omnibus ſcripturis ſanctis obſeruare debemus. vbi videt aliq̃
ſimilitudo eſſe ſententię. non in omnibus eadem dici. ſed vel ſubtrahi ple

ſ vel deſcẽderunt
his qui deſcendunt in lacum. In
ſ fraudib⁹ ſuis
medio interfectorum poſiti ſunt.
ſ rex. aſſyrium.
ſ capadoces ſ inſania . ſ quos alij hi
Ibi moſoch et tubal. et omĩs mul
beros. alij italos putant.
titudo eius. in circuitu eius ſepul
cra illius. Omnes hi incircumciſi
interfectiq; et cadentes gladio. q2
ſ etiã tercio ſ cunctis gentib⁹ ſ eccleſia
dederunt formidinem ſuam in ter
† ſ ideo. peiora enim meruerũt ſupplicia
ra viuentium. †⁊ nõ dormient cũ
ſ vel gigantib⁹ ſ a pricipio. ſ ideo
fortibus cadentibuſq; ⁊ incircũci
ſ nõ acta erroris penitentia
† ſ adhuc cõtra deũ et eccleſiã rebel
lantibus etiã animis poſt mortẽ.
ſis. qui †deſcenderunt †ad infernũ
ſ De quib⁹. Filij hominũ dentes eorum. a. et.
ſ. et. l. e. g. a. ſ enphaticos econ
cum armis ſuis. Et poſuerũt gla
dios ſuos ſub capitibus ſuis. ⁊ fu
ſ. i. fortiſſima figmenta et erroris dogmata
poſſederunt ſ gladijs
erũt iniquitates eorum in oſſibus
† ſ quarto ¦ ſ habentiũ. ſ. ſciẽtiã ſcripture. et qui
erant de regione vi.
ſ cũ ſic deſcẽdũt. a. i. cũ armis ſub capi
tibus et gladijs.
eoꝝ. q2 †terror ¦ fortiũ facti ſũt i t̃ra
ſ alij in vita ſua.
† ſ Quaſi. tu nõ poteris eadem ſuſtinere
† ſ pharao . vel contraria fortitudo. vel egipti
multitudo.
viuentium. Et †tu ergo i medio in
† ſ ſcʒm illđ. de⁹ cõteret ſathan ſub pedib⁹ vris
ſ ſomno ꝑpetuo
circũciſorũ †cõtereris. ⁊ dormies
ſ cũ aſſyrio. cũ egipti multitudie
cũ interfectis gladio. Ibi idumea
⁊ reges ei⁹. ⁊ omnes duces eius.
qui dati ſunt cum exercitu ſuo. cũ
interfectis gladio. ⁊ qui cum incir
ſ immũdis
cumciſis dormierũt. ⁊ cũ his qui
deſcenderunt in lacum. Ibi prici/
ſ a quo exardeſcunt mala ſuper terram
pes aquilonis omnes. ⁊ vniuerſi
ſ ſydonij. de quib⁹. anima noſtra ſicut paſſer
venatores qui deducti ſunt cũ in/
erepta. e. d. l. v.
terfectis. pauentes ⁊ i ſua fortitu/
dine confuſi. q̃ dormierunt incir/
cumciſi cum interfectis gladio. et
¦ ſ ſupplicium. quorum ignis nõ extinguetur
et vermis ñ. m.
portauerunt ¦ confuſionem ſuam
ſ vel deſcendunt ſ inferni.
cum his q̃ deſcenderunt i lacum.
ſ omnes ſ leuiora eſt nãs
Vidit eos pharao. ⁊ conſolat⁹ eſt
multis cõmunicata tormenta.
ſup vniuerſa multitudie ſua que
interfecta eſt gladio. ⁊ portauerũt
confuſionem ſuam cum his q̃ de/
ſcendunt in lacum. pharao ⁊ om/
nis exercitus eius ait dominus
ſ quinto.
deus. quia dedit terrorem ſuum i
ſ ſomno mortis eterne
terra viuentium. et dormiuit i me
dio incircumciſoꝝ cuʒ interfectis
ſ ſocij eius. ſ q̃ ꝑ latam et
gladio. pharao ⁊ omĩs multitudo
ſpacioſam viã tendit ad mortem
eius ait domi⁹ deus

Ca. XXXIII.

ET factũ eſt
verbum dñi ad me
dicens. Fili homĩs: loquere ad fi/
ſ vel iudea
lios popli tui ⁊ dices ad eos. Ter
vel eccleſia q̃ ſepe de nouiſſimis populi. ſpecu
latorem eligit. quẽ aplus ad corinthios vocat
iudicem.
ra cum induxero ſup eam gladium
ſ electione. ſ ſine cui⁹ petitõne fieri nõ debet.
ſ prelatum
⁊ tulerit populus terrę virũ vnuʒ
ſ etiã ſ nõ eſt ꝑſonarum acceptor deus.
ſ in his q̃ ſũt
de nouiſſimis ſuis. ⁊ conſtituerit
ad deum ſ prelatum ſ prelatus
eum ſup ſe ſpeculatorem. ⁊ ille vi
ſ iram domini
derit gladium venientem ſup ter
ſ aperte annunciauerit ſ id eſt
rã. ⁊ cecinerit buccina ⁊ annunci
auerit populo. audiens autẽ quiſ
ſ de ſubiectis ſ predicationis
quis ille eſt ſonituʒ buccinę. ⁊ nõ
ſ preuidẽdo. penitẽdo. ſ interfecerit corpora
liter vel ſpiritualiter
ſe obſeruauerit veneritq; gladi⁹ ⁊
† ſ vnuſquiſq; ex officio iudicatur. epiſcopus ſi
tulerit eum. †ſanguis ipſius ſuper
locutus nõ fuerit. populus ſi contempſerit
caput ei⁹ erit. Sonum buccinę au
diuit ⁊ non ſe obſeruauit. ſanguiſ
ſ ſcʒm vocem prepoſiti
eius i ipſo erit. Si aũt ſe cuſtodie
ſ admonit⁹
rit: animam ſuam ſaluauit. Qđ ſi
ſpeculator viderit gladium veniẽ
tem et nõ inſonuerit buccina. ⁊ po
ſ ignorans venturum gladium.
pulus ſe nõ cuſtodierit. veneritq;
gladius et tulerit de eis animam.

raq; vel addi. ⁊ ſingu
lorum inter ſe verboꝝ
diſcrepantium habe
re rationem.

Terra. Hiero.
vel terra anima credẽ
tis. que mentem atq;
rationeʒ preponit tur
bę cogitationum. ne
omnia earum incenti
ua ſuſcipiat. ſ iudicet
⁊ diſcernat que ſectan
da q̃ fugienda.

Speculatorẽ.
Speculator iudex rex
vel propheta. eccleſie
epiſcopus. presbiter.
a populo electus. di/
uina electione cogno
ſcens et ꝓuidens futu
ra. annunciat populo
corrigit delinquẽtem
formidandũ ſũmopere
officium ne accedam⁹
indigni. ne aſſumpti
a populo negligentes
ſimus. ⁊ ventri ⁊ ocio
ſeruiamus. ne honorẽ
nos accepiſſe nõ onus
putemus. Filius enim
homĩs venit miniſtra
re. non miniſtrari. pe
des diſcipuloꝝ lauit
oſtendẽs a magiſtris
omnes diſcipulorum
ſordes debere purga
ri.

Qđ ſi ſpecula
tor viderit. De hui⁹
modi dicit ſalomon.
Sapientia abſcondi
ta ⁊ theſaurus occult⁹
que vtilitas i vtriſq;
Et dñs in euangelio.
Qui ſcandalizauerit
vnum de puſillis iſtis
qui in me credunt. ex
pedit ei vt ſuſpendat
mola aſinaria in. c. e. ⁊
d. in ꝓ. m. ꝛc. q̃ſi i ſpe
cula ſcʒ ꝯſtitutus plu
rimis noceat

Hiero. Ex his di
ſcimus poſſe hominẽ
q̃uis iniquum et im/
pium ſi magiſtri vba
audierit. ⁊ penituerit
a ſua impietate ſalua
ri. nec minus magiſtꝝ
damnari ſi non docu
erit vel timore diſcri
minis vel deſperatio
ne peccantis. dum re⁹
eſt etiam ſanguinis ei
us qui potuit liberari
⁊ in vtroq; liberũ ſer
uari arbitrium. dum
⁊ in magiſtri volunta
te eſt vel loqui vel ta
cere. ⁊ in auditoris vel audire et facere ⁊ ſaluari vel ꝯtemnere ⁊ contem/
tu perire. nec ſtatim ſequitur. vt quia ꝓpheta predicit: veniat quod predixit
Non enĩ ꝓdicit vt veniat. ſ minatur ne veniat. nec quia deus loquit: ne
ceſſe eſt fieri qđ minatur. ſ ideo cõminatur vt peniteat cui minatur. ⁊ nõ
fiat qđ futuꝝ eſt: ſi verba domini contemnantur.

¶ Tu ergo fili h.
Negligentibuſ videt
hec pphetia eadem ei
n qua d: Nunquid
volens cupio mortem
iniqui dicit domi⁹. ni
ſi converti eum a via
mala et vivere. et in fi
ne eiuſdē ſupra dictū
eſt. Convertimini et re
dite ab vniuerſis im-
pietatibus veſtriſ ꝛc.
Sed ibi ad eos eſt ſer
mo qui volunt agere
penitentiā. et iuſticia
peccata delere vt cōfi
denter cōuertant. hic
ad eos qui impietatū
magnitudine deſpāt
¶ Moriemini. ſim
illud. Anima q̄ pecca
uerit ipſa morietur
¶ Juſticia iuſti.
A ſpeciali ämonitiōe
qua iſrael domui loq̄
batur. tranſit ad gene
ralem diſputationem
¶ Si aūt dixero
impio morte morieris
Cōminatio peccato-
ris iuſtū punire nō de
bet. Simile loquit ſer
mo diuinus ad hiere
miam. qñ deſcendit ī
domū figuli. et audit
vel pmiſſa. vl cōmina
tionem dei id agere.
vt vel hoīeſ puocēt
ad ſalutē. vel deterre-
ant a peccato. vñ qui
dicūt. nō eſt eq̄ua via
dñi: arguūtur ꝙ ipſo
rū ſit iniqua ſentētia.
¶ Cū eni receſſe-
rit iuſtus. His omni-
bus demonſtrat. nec
peccatorem de ſalute
deſperare dbere ſi pe
nitentiam agat. nec iu
ſtum in ſua confidere
iuſticia. ſi negligentia
pdiderit qd magno
labore queſierat
¶ Hiero. Manifeſta
tranſcurrim⁹ vt in ob
ſcurioribꝫ immoreṁ.
¶ Et factum eſt.
Hiero. In quibus au
tem preſens pphetia
differat a preterita ꝛ
in quibus dicat ſilia.
collatio vtriuſq̄ pote
rit indicare.
¶ Et factū ē in d.
Undecimo anno re-
gni ſedechię. quinto
menſe. capta eſt hieru
ſalem. Hec aūt pphe
tia fit duodecimo an
no. decio menſe. quin
ta menſis captiuitatis ſiue tranſmigrationis, quando captus eſt iechoni-
as. Ex quo oſtenditur poſt vnum annum et quatuor menſes et. v. dies.
capta hieruſalem, veniſſe vnū ciuem hieruſalem. qui nunciauit vrbem ca

ſ ignorans ignorabitur. ſ ſi cecus cecū
ille quidē in iniquitate ſua captus
ducat. a. i. f. ca
eſt. ſanguinem autē eius de manu
ſ qui debuit pmunire † ſ ñ popul⁹ terre ſꝫ ego
ſ quaſi licet ge
ſpeculatoris †requirā. Et tu fili ho
nerale ſit qd dico. ad te hoc potiſſimū ſpectat.
‖ ſ nō terra. nō populus terre. ſed ego
minis: ſpeculatorem ‖ dedi te do-
ſ mēte ſ filio
mui iſrl. Audiens ergo ex ore meo
ſ ñ ex te
ſermonem: annunciabis eis ex me
Si me dicente ad impium. impie
morte morieris. nō fueris locutus
vt ſe cuſtodiat impi⁹ a via ſua. ipſe
ſ quā prius cōmiſerat. de qua te annun
impius in iniquitate ſua morietur
ciante potuit liberari
ſanguinem aūt eius de manu tua
requiram. Si aūt annunciante te
ad impium vt a vijs ſuis conuer-
tatur. nō fuerit cōuerſus a via ſua
ipſe in inquitate ſua morietur. por
ſ a morte negligentie
ro tu animā tuā liberaſti. Tu ergo
fili hois: dic ad domuꝫ iſrael. Sic
‖ ſ inexpiabiles ſ in actos.
locuti eſtis dicētes. ‖ Iniquitates
ſ in nos ſ aggrauate
noſtrę ꝛ peccata noſtra ſuper nos
ſ quaſi nulla iam vulnerib⁹ noſtris ſup
ſūt. ꝛ i ipſis nos tabeſcim⁹. Quo-
eſt medicina. ſ ſaltem pñte vita fruamur. qui
modo ergo viuere poterim⁹? Dic
futurā pdidimus. manducemus et bibamus.
cras enim moriemur
ad eos. Viuo ego dicit domin⁹ de⁹
ſ Quaſi. nolite deſpare: cōuertimini: de venia
Nolo mortem impij. ſed vt cōuer-
ſecuri ſ i regiōe viuorū
tatur impius a via ſua ꝛ viuat. Cō
ſ Apoſtropham facit ad impios deſperantes:
uertimini a vijs veſtris peſſimis.
ſ morte et. xna. ſ hi ſunt impij
Et quare moriemini dom⁹ iſrael?
ad quos loquitur.
Tu itaq̄ fili hominiſ: dic ad filios
ſ non mei ſ pterita ſ cuiuſlibꝫ
populi tui. Juſticia iuſti nō libera
bit eum: in quacunq̄ die peccaue
ſ antiqua ſ ad ſalutem .ſ.
rit. et impietas impij non nocebit
ſ penitenti et bene agenti. dñs enim in vtroq̄
ei. in quacūq̄ die cōuerſus fuerit
nō preterita. ſed preſentia iudicat
ab impietate ſua. Et iuſtus nō po-
terit viuere i iuſticia ſua: in quacū
ſ pmia iuſticie
q̄ die peccauerit. Etiam ſi dixero
pollicens.
iuſto ꝙ vita viuat. ꝛ cōfiſus i iuſti

cia ſua fecerit iniquitatem, omnes
ſ priſtine. nō tñ dei mutata eſt ſententia. qui ñ
iuſticię eius obliuioni tradentur.
pōt in eodem homie peccāt reddere quod iuſto
ꝛ in iniquitate ſua quam opat⁹ eſt
promiſit ſ ſicut illud
i ipſa morietur. Si autem dixero
Adhuc tres dies et niniue ſubuertetur. ſ ſicut
impio. morte morieris. ꝛ egerit pe
niniuite
nitentiam a peccato ſuo: feceritq̄
iudicium ꝛ iuſticiā. ꝛ pignus reſti
tuerit ille impi⁹: rapinā q̄ reddide
rit. in mandatis vitę ambulauerit
ſ q̄ ē chriſt⁹
nec fecerit quicq̄ iniuſtuꝫ: vita vi
uet ꝛ nō morietur. Omnia peccata
eius quę peccauit non imputabū-
tur ei. Judiciū ꝛ iuſticiam fecit. vi
ta viuet. Et dixerūt filij populi tui.
Non eſt equi ponderis via domi.
ſ .i. ſꝫ ſ qui hoc dicūt
Et ipſoꝝ via iniuſta eſt. Cū eñi re
ſ a via ſua
ceſſerit iuſt⁹ a iuſticia ſua feceritq̄
iniquitates, morietur in eis. Et cū
receſſerit impius ab impietate ſua
ſ ſicut ſupra
feceritq̄ iudiciū ꝛ iuſticiam viuet
i eis. Et dicitis Nō eſt recta via do
mi. Unūquenq̄ iuxta vias ſuas
iudicabo de vobis domus iſrael.
Et factū eſt in duodecimo anno. i
decio menſe. in quinta mēſis trāſ
migrationis noſtrę. venit ad me q̄
fugerat de hieruſalem dicenſ. Va
ſtata eſt ciuitas. Manus autē do
mini facta fuerat ad me veſpe an
ſ diu
teq̄ veniret q̄ fugerat. apuitq̄ os
clauſum
meum donec veniret ad me mane
ꝛ aperto ore meo nō ſilui amplius
Et factū ē verbū dñi ad me dicens
† ſ paupeſ qui relicti in hieruſalē vt hieremias
ait vt vineas agroſq̄ colerent ſ incenſe
Fili hominis. †qui habitant in rui
vrbis ‖ ſ cū debeant agere penitētiā ſup his
p quib⁹ captiuitas accidit. ſ ſe va
noſis his. ſup humū iſrael ‖ loquē
na ſpe decipientes. ſ pater noſter. ſ.
ſ tamē
tes aiunt. Unus erat abraam ꝛ he
ſ in ſemine ſ. ñ in ſe ſ pmiſſiōis ſ quaſi
reditate poſſedit terram. Nos aūt

ptam atq̄ vaſtatam
veniſſe babylonē. An
te aūt vnum diem q̄
veniret, veſpere facta
eſt manuſ domini ad
ezechielem. que apuit
os eius: qd diu clau-
ſū fuerat. ꝛ quidquid
erat ille dicturus. hoc
factuꝫ ante replicauit
nec ſiluit amplius vi-
dens pphetiam ſuam
ope completam. ꝛ nō
dubitare populū qui
erat in babylone. vel
eos qui captiui erant
de vaticinio ppheta li
Tunc eñi apitur os p
phetę: quādo qd pre
nunciauit ope oſtēdit
ꝛ tota libertate pda
mat. cū nō futura. ſed
pſentia vel tranſacta
demonſtrat
¶ Hiero. Alleg. Eze
chiel interptatur forti
tudo dei. Chriſt⁹ aūt
dei virtus et dei ſapi
entia. Intelligit ergo
ꝙ capta hieruſalem ꝛ
euerſa. quicūq̄ pſidi-
am iudeorum poterit
euadere. quales fuerūt
apoſtoli ꝛ reliquię q̄
ſalue facte ſūt. ipe chri
ſto nunciat omēs ceri
monias iudeoꝝ ſub
uerſas. quas illi vſq̄
hodie ſeruandas pu
tant, non audientes
illud apoſtoli. Qui
in lege iuſtificamini. a
gratia excidiſtis. Ca
pta ergo hieruſalē at
q̄ ſubūſa: apitur os
domi p apoſ. et eos
qui dicere poſſūt. Os
meū aptū eſt ad vos
o corinthij. ꝛ exprimen
tū q̄ritis eius qui i
me loquit chriſtus. et
illud. Os meū aperui
ꝛ attraxi ſpm. ꝙ. ſ. nū
q̄ tacere poterit. nec
audire cū iſrael. Audi
iſrael et tace. ſed i om
nem terrā exiuit ſon⁹
eius. vñ ſm hūc ſenſū
vndecim⁹ annus ad
.xij. trib⁹ refertur. deci
mus menſis ad temp⁹
iudaicę pſcriptionis ꝛ
quinta dies mēſis ad
quinq̄ ſenſus. q̄ oia
capta hirlm ꝛ euange
lio ſuccedēte deleta eē
demonſtrant. ꝛ veſpe
.i. in ꝯſummatiōe mū
di. facta ē manus dei
ad ezechiel. q̄ futuras
ruinas vrbis cecinerat pphetas ꝛ mane impletas eſſe monſtrauit.
¶ Qui habitāt in ruinoſis. Hiero. Alleg. Omis heretic⁹ in ruino
ſis habitat, ꝛ putat ſe poſſidere terram iſrael, dicitq̄ ſibi. Abraam vnus

homo fide ſua meru-
it ſemen ſuū multipli-
cari ſicut arenā maris
ꝛ aſtra celi. q̄ntoma-
gis nos plures terraꝫ
iſrael.i.cernentiū deū
et iudeam ꝓfeſſionis
dñice poſſidebimus.
Quib9 dñs. Ille inq̄t
fidei merito poſſedit.
veſtra autem infide-
litas imo blaſphemia
terram iſrael.i.eccleſiā
poſſidere nō poterit.
Idcirco dices
Hiero. Quaſi. vnus
abraam terram ꝑ fide
poſſedit. vñ. credidit
abram deo ꝛ.r.e.e.a.
i. vos crudelitate ꝛ ſce-
lere amittetis.
Stetiſtis. non
ſuꝑioribus contenti.
quotidie parati ad oc-
cidendū: ſicut eſau. q̇
ſtetit ꝛ vixit in gladio
ſuo
Stetiſtis i gla-
dijs veſtris. Hiero.
ꝑſeueratis.ſ.in praui-
tate ſententie. pati ad
cedem. et feciſtis abo-
minationes. agentes
ſcꝫ ea in cubilib9. que
turpe eſt etiā loqui
Gladio cadēt.
Hier. Alleg. Gladio
cadent eccleſiaſtico.ſ.
de quo ſcriptum eſt. ꝛ
gladij ancipites in ma-
nibus eoꝝ. ꝛ alibi. nō
veni mittere pacem. ſ̄
gladium.
In preſidiis.
de quib9. Ciuitates fir-
miſſimas aſcendit iu-
ſtus. et deſtruxit mu-
nitiones eaꝝ.
Deſolabūt.m.
iſrael. Hiero. Mōtes
iſrael dicūtur. q2 ſub
chriſti nomine decipi-
unt quoſqꝫ ſupplan-
tant. nullus ſit qui ꝑ.
e.t.ne.ſ. dicāt cū moy-
ſe. videbo tranſiens
viſionem hāc magnā
habitatores eñ ſunt
montiū ꝑuerſoꝝ. non
ꝑegrini. ſ̄ accole
Et tu fili hois.
Eodem die. eodē tpe
.i. duodecimo anno.
decimo menſe. in quī-
ta menſis. fit ſmo do-
mini ad ꝓphetam. vt
arguat eos qui verba
ſua audire deſiderāt.
nō ad anime ſalutem
ſed ad aurium volu-
ptatem.
Et audiūt v.t.
Tales hodie ſunt mī-

nos plures multomagis multiplicabimur. vt plura poſſideamus ſ iudea
multi. nobis data eſt terra i poſſeſ-
ſionē. Idcirco dices ad eos. Hec
† ſ Sex generibus peccatorū deū offenderant.
ſ primū ſ eorū quos
dicit dñs deus. † Qui in ſanguine
ſcandaliſatis. ſ ſcdm
comeditis. ꝛ oculos veſtros leua
ſ nō ad deum qui habitat in celis.
ſ ydola ſ quas de corde veſtro fingitis
ſ tercium
tis ad immūdicias veſtras. ꝛ ſan-
ſ ſeductorū ſ homicidiū.ſ.facitis
guinem funditis. nunquid terraꝫ
ſ qui tales eſtis ſ quartum
hereditate poſſidebitis? Stetiſtis
ſ quintū. ſ libidinū
in gladijs veſtris. feciſtis abomia
turpitudines ſ ſextū | ſ eccleſiaſticā cōuerſatio nem.ſ.
tiones. ꝛ vnuſquiſqꝫ | vxorem pro
ſ amici † ſ qd ſceleratius.
ſ quotidie de cōplexu chriſti aliquos rapere nitentes.
ximi ſ ſui polluit. ꝛ terraꝫ heredita
ſ qui tales ſ verbis meis
te poſſidebitis? Hec dices ad eos
† ſ Quaſi. in memetipſo iuro
Sic dicit domi9 deus † Viuo ego
ſ hereticorū conciliabulis. ſ meo
quia qui in ruinoſis habitant gla
ſ de quib9. ne
dio cadent. et q̄ in agro eſt beſtijs
tradas beſtijs. a.e.t.
tradetur ad deuorandum. qui aūt
ſ alij muratis ſ vñ. vos aūt feciſtis illā ſpeluncaꝫ latronū ſ irā
in preſidijs ꝛ in ſpeluncis ſunt pe
dei.ſ. vitare nō poſſunt. ſed fame morientur et peſtilentia ſ hereticorū
ſte morientur. Et dabo terram in ſo.
ſ ſic
litudinem ꝛ deſertuꝫ. ꝛ deficiet ſu
ſ Superbis deus reſiſtit. humilibus aūt dat. g.
ſ fracta
perbia ꝛ fortitudo ei9. ꝛ deſolabū-
ſ ſuꝑbia. ſcientia.
ſ tanta erit ſolitudo vt
tur montes iſrael. eo ꝙ nullus ſit
nō cōfidant in multitudine. pauci qui remanſerint ſ cum hec paſ
qui ꝑ eos tranſeat. Et ſcient quia
ſi fuerint.
ego dominus. cū dedero terrā de
ſolatam et deſertam, ꝓpter vniuer-
ſas abomiationes ſuas quas ope
rati ſūt. Et tu fili hominis: filij po
ſ in babylone tecum cōuerſantes.
ſ nō in ſenſū
puli tui q̄ loquūtur de te iuxta mu
ꝓphete intrare cupientes
ros ꝛ in oſtijs domorum. et dicūt
vnus ad alterū vir ad proximum
ſuū loquētes, venite ꝛ audiamus
quis ſit ſermo egrediens a domio
ſ eccleſiā dei
Et veniunt ad te quaſi ſi ingrediat
populus. et ſedent coram te popu
ſ verbo ſ nō faciūt. ſ hiſ ſimiles ſūt
lus meus. Et audiunt ſermones

qui theatralib9 ludūt carminibus et tragedos.
tuos. et non faciunt eos. q2 in can
audiūt. vel comedos. et audiētes delectantur.
ticum oris ſui vertūt illos. Et aua
et egreſſi replicant ea.
riciam ſuaꝫ ſequitur cor eorum. ꝛ
eſt eis quaſi carmen muſicū quod
ſuaui dulciqꝫ ſono canitur. Et au-
diunt verba tua ꝛ non faciunt ea.
ꝛ cū venerit quod predictum eſt.
ecce eñ venit. tunc ſcient ꝙ ꝓphe
tes fuerit inter eos.

Ca. XXXIIII.

ET factū eſt verbum dñi ad me
dicēs. Fili homis: propheta de pa
ſ principib9
ſtoribus iſrael. propheta et dices
paſtoribus. Hec dicit domi9 de9.
ſ luxurie ſue ſtudētes
Ve paſtoribus iſrael. qui paſcebāt
nō ſubdito gregi ꝓuidētes
ſemetipſos. Nonne greges paſcū
ſ omnes opes intellige
tur a paſtorib9? Lac comedebatis
ſ multiplici veſtiū varietate. ſ diuites
ꝛ lanis operiebamini. et qd craſſū
ſcꝫ adulando: laudando. peccata fouēdo lucri
erat occidebatis. gregem aūt meū
cauſa. vñ. populus me9 qui beatū te dicunt ipſi
nō paſcebatis. Quod infirmū fuit
te ſeducūt
nō conſolidaſtis. et qd egrotum ñ
ſ criminali pctō ſ correcti
ſanaſtis. Qd fractū eſt nō alliga-
one ſ errore. hereſi.
ſtis. et qd abiectum eſt nō reduxi-
ſ Magis enim qui preſunt in eccleſia cupiūt deuorare. ꝙ ꝑditos ſaluare.
ſtis. ꝛ quod ꝑierat non queſiſtis.
ſ hoc ꝓprie de ſuꝑcilio epiſcoporū. qui opib9 decorant nominis dignitatē pro humilitate aſſumentes ſuperbiam, qui honorē ſe aſſecutos putant. non onus.
ſed cum auſteritate impabatis eis
ſ vicijs. hereſib9
ꝛ cū potentia. Et diſperſe ſūt oues
ſ bonus.ſ. qui ponit
mee. eo ꝙ non eſſet paſtor. et facte
animā ſuaꝫ p.o.ſ. ſꝫ tantū mercenarij. vñ. mercenarius autē et qui nō eſt ꝛc.
ſunt in deuorationem omniuꝫ be-
ſ de quib9. poſuiſti tenebras et facta eſt nox.i.ſ.p.o.b. agri ꝛc.
ſtiarum agri. et diſperſe ſunt. Erra
ſ qui ele
uerunt greges mei in cunctis mō-
uantur cōtra ſcientiā dei. qui per hereticam ſuperbiā deſpiciunt eccleſie ſimplicitatē
tibus. et in vniuerſo colle excelſo:
ſ terrena.ſ. nō cele
ꝛ ſuꝑ omnem faciem terre diſperſi
ſtia querētes. † ſ qui eñ delicias ꝓcurant. gregis dñici damna nō curant
ſunt greges mei. † et nō erat qui re
quireret. Non erat inquam qui
† ſ nomine nō re ꝛc.
requireret. Propterea † paſtores

ti in eccleſia. qui aiunt
Venite audiam9 illū
vel illum. mira predi-
cationis ſue verba vol
uentem. plauſuſqꝫ ei
cōmouent. ꝛ vociferā-
tur. et iactant manus
ꝛ q̄ prius neglexerant
cum aduenisse cogno-
uerint. Neceſſe eſt eñ
euenire qd ꝓpheta di
ſermone ꝓnunciat. tūc
incipient approbare ꝛ
noſſe ꝙ ea que audie-
rant nō fuerant hois
verba: ſ̄ dñi. qui ꝑ ꝓ-
phetam ꝛ virū eccleſi-
aſticū locut9 eſt.
Ca. XXXIIII.
Et factū eſt v.
Poſt captam hirlm
qd annunciauit in ba
bylōe q̇ fugerat locu-
tus eſt de his q̄ habi-
tant in ruinoſis hieru
ſalē. deinde ad eos q̄
in captiuitate poſiti.
nihilominus in nequi
cia ꝑſeuerabāt. ꝓphe
te verba audire nolē-
tes. nūc ad paſtores.i.
principes ſermonē di
rigit. quoꝝ vicio oues
.i. popli diſſipati ſūt.
Et notandū ꝙ a du-
odecimo anno. decīo
menſe, quīta menſis.
captiuitatis iechonie
ꝛ q̄ cū eo capti fuerāt.
vſqꝫ ad viceſimum ꝛ
q̄ntum annū. qñ ſuꝑ
montē vrbis edifica-
te templū extruitur. et
īcredibilia eccl'e ſacra
mēta pandūtur. null9
in medio annus nullū
qꝫ tēpus poſitū eſt. ſ̄
ſimpliciter dr. et fact9
eſt ſermo dñi. a.m.d.
Loquere ad illos vel
ad illos. vt intelliga-
mus oīa q̄ legūtur
ꝑ.xiij. annos: diuerſis
dicta tpib9. et tñ inter
ſe certa ſpacia tempo-
rū non hře. Ad paſto
res aūt iſrael factū eſt
verbū dñi.i. reges et
ꝑncipes vel ſcribas ꝛ
phariſeos ꝛ mgrōs iu
daici populi. et ī euā-
gelio ad epiſcopos ꝓ-
ſbiteros. dyaconos.
Vel alleg. ad angtos
eccleſiaꝝ ſingulaꝝ. ad
quos ſcribit iohānes
in apocalipſi.
Qd infirmum
de quo. Infirmū in fi-
de aſſumite. Et alibi.
Suſcipite infirmos.
Ad quos.ſ. ſanandos
mittit ſermo dñi. vñ.

Miſit verbū ſuum et
ſanauit eos.
¶ Hiero. Magnope
cauendū ⁊ illud nobiſ
eſt timendum. ne que
ras iudex fieri. ne for
te nō poſſis auferre in
iquitates. Et illō. q̄n
to maior es humilia
te in omnibꝰ. Et. Du
cem te ꝯſtituerunt. ne
eleueris. eſto inter eos
quaſi vnuſ ex illis. vñ
⁊ apls. Quaſi paruu
lum ⁊ lactentem inter
diſcipulos ſe eſſe oſtē
dit

ſ qr. ſ. hec feciſtiſ. q. ſ. enumero vel enumeraui
audite verbum dñi. Viuo ego di
cit dominꝰ deus. quia pro eo ꝙ fa
cti ſunt greges mei in rapinam. et
oues meę in deuoratione omniuꝫ
beſtiaꝝ agri: eo ꝙ nō eſſet paſtor.
neqꝫ em̄ queſierunt paſtores gre
gem meū. ſed paſcebant paſtores
ſemetipſos. ⁊ greges meos nō pa
ſ noīe nō re.
ſcebant. propterea paſtores audi
te verbum domini. Hęc dicit dñs
ſ quibꝰ expedit vt ſuſpēdatur mola. a. in col
lo eorum ⁊c. q̄ꝫ vt ſcandalizent vnuꝫ de popu
deus. Ecce egoipſe ſup paſtores
lo dei.
requiram gregem meum de manu
ſ hec. ſcilicꝫ erit eis maxima pena vt non ſub
eoꝝ. et ceſſare eos faciam vt vltra
occaſione ouium ſeipſos paſcāt. opes cōgerāt.
nō paſcant gregem meum. nec pa
ſcant ampliꝰ paſtores ſemetipſos
ſ que auidis faucibꝰ deuorant
Et liberabo gregem meū de ore eo
rum. ⁊ nō erit vltra eis in eſcam.
quia hęc dicit dominꝰ deus. Ecce
ſ diſꝑſas
egoipſe requiraꝫ oues meas. ⁊ vi
ſ egras macilētas ſ hec oia tranſlatiue
ſitabo eaſ. Sicut viſitat paſtor gre
gem ſuū. in die quando fuerit ī me
dio ouium ſuaꝝ diſſipatarum. ſic
viſitabo oues meas. ⁊ liberabo
eas de omnibus locis in quibꝰ di
ſ vñ ioel. Dies tenebrarum
ſperſę fuerant in die nubis ⁊ cali
et caliginis ⁊c.
ginis. Et educam eas de populis.
⁊ cōgregabo eas de terris. ⁊ indu
ſ cōgregatas ſ viuentium
cam eas in terram ſuaꝫ. ⁊ paſcam
ſ de quibꝰ. leuaui oculos me. ī m. v. v. a. m.
eas in montibꝰ iſrael. in riuis ⁊ in
ſ in domo patris mei. m. m. ſunt.
cunctis ſedibꝰ terrę. In paſcuis
vberrimis paſcam eas. ⁊ in monti
bus excelſis iſrael erunt paſcuę ea
ſ dicentes. dñs paſcit me et nihil
rum: Ibi requieſcent in herbis vi
mihi deerit. in loco paſcue. i. m. c. Sup aquam
rentibus. ⁊ in paſcuis pinguibus
refectionis. e. m. a. m. con.
paſcentur ſup montes iſrael. Ego
ſ Magna ſpes beatitudinis. dñs ipſe ꝑmit
ſ nō cōmittā alijs paſtoribꝰ tit ego. p. o. m.
paſcam oues meas. ⁊ ego eas ac
ſ vt requieſcāt in ſinu abraā et yſaac et iacob
cubare faciam dicit dominꝰ deus
ſ in populis gentium ſ ab
Quod ꝑierat requiraꝫ. ⁊ quod ab
hereticis.
iectum erat reducam. ⁊ quod con

ſ vñ. Qui alligat cōtritōes corū et ſanat infir
mitates eorum. et alibi. Sana me dñe quoniā
cō. ſunt. o. o. m.
ſ Cor cōtritū et humiliatū deus non. d.
fractum fuerat alligabo. ⁊ quod in
firmum fuerat ꝯſolidabo. ⁊ quod
ſ ne vorēt a beſtijs ſ cui oui
pingue et forte cuſtodiam. ⁊ paſcā
q̄ paſcua debeātur diſcernēs ſ audite. ſ.
illas in iudicio. Vos autē greges
mei hęc dicit dominꝰ deus. Ecce
ego iudico inter pecus ⁊ pecus. ⁊
arietem ⁊ hircuꝫ. Nōne ſatis erat
ſ ſcripturaruꝫ ſ nō ſubaudis. ſed
vobis paſcua bona depaſci: Inſu
inſup.
per ⁊ reliquias paſcuaꝝ veſtraruꝫ
cōculcaſtis pedibꝰ veſtris. ⁊ cum
ſ eloquij mei
puriſſimam aquam biberetis. reli
quam pedibꝰ veſtris turbabatis.
ſ cū ꝑ ſe bone. vicio veſtro
Et oues meę his quę conculcata
corrupte ſ ſcriptura ſancta
pedibꝰ veſtris fuerant paſcebant.
et cibus eſt et potus.
⁊ q̄ pedes veſtri turbauerant: hęc
bibebant. Propterea hęc dicit do
ſ alias ad vos ſ paſtor bonꝰ. ſ q̄
minꝰ deus ad eos. Ecce egoipſe iu
omne iudicium accepi a patre.
ſ iudex verus. ſ inter pecus. ſ. et pecus.
dico inter pecus pingue ⁊ maci
ſ cū bos cornupeta ſꝫm legem puniebatur
lentum. Pro eo ꝙ lateribꝰ et hu
ſ quaſi fortiores
meris impingebatis. ⁊ cornibus
veſtris ventilabatis omia infirma
ſ Sicut hodie ſupbia ꝑpoſitoruꝫ multi
ab eccleſia iniuſte pelluntur
pecora donec diſpergerent foras.
ſ ſed ſ paſtor bonus
ſaluabo gregem meum. ⁊ non erit
ſ prelatorum
vltra in rapinam. ⁊ iudicabo inter
ſ nō iuxta noīa dignitatum quibꝰ tument. ſed
inter hominē et hoīem: iuxta opera. iuxta id ꝙ
vterqꝫ ſeruus domini eſt.
pecus ⁊ pecus. Et ſuſcitabo ſuper
ſ ſingularē ſ vñ magiſter veſter vnꝰ ē chriſtꝰ
ea paſtorem vnum qui paſcat ea.
ſ ſꝫm hominem. qui de dauid.
ſ q̄ manu fortis interpretatꝰ ſ panē angelorū
ſeruum meū dauid: ipſe paſcet ea
ſ filius iuxta aſſumptā carnem ſ pater et fi
⁊ ipſe erit eis in paſtorē. Ego au
liꝰ et ſpūſſanctꝰ. ſ idē filius ſꝫm deitatem.
tem dominꝰ ero eis in deum. ⁊ ſer
ſ ꝑficiētibus ſcꝫ pecudibus in rationale aīal.
non iam paſtor ſed princeps vocabitur.
uus meus dauid princeps in me
ſ vñ. Medius veſtrum ſtetit quē vos. n.
ſ cuius verba non tranſeunt
dio eorum. Ego dominꝰ locutus
ſ nō belli: non diſcordie. qr in pace factus ē
locus eius. ſꝫ pactū pacis. q̄ exugat omnē ſenſū
pacis chriſti. q̄ ait. pacē relinquo. v. p. m. d. v.
ſum. Et faciam cū eis pactū pacis
ſ demones: animi perturbatiōes
⁊ ceſſare faciam beſtias peſſimas
ſ viuentium.
de terra ⁊ qui habitant in deſerto

¶ In iudicio. Hie
ro. Diuerſę em̄ man
ſiones apud patrem
ſunt. ⁊ pater non iudi
cat. q. l. o. i. d. f.
¶ Ecce ego iudi.
Supius ad paſtores
nunc ad oues. i. ad po
puluꝫ loquitur. et ad
vtriuſqꝫ pecoris gre
gem. i. ouium ⁊ capra
rū. ⁊ etiam ad arietes
et hircos. i. ad princi
peſ. quibꝰ ait. Nonne
ſatis. e. v.
¶ Et cū puriſſi.
Hiero. Hoc oms he
retici faciunt. ſed et ca
tholici qui dogmatū
nō cuſtodiūt veritatē
ſed de corde ſuo ꝯfin
gunt. et habent magi
ſtram ꝑſumptionem
ſuā. Simili errore ba
chantur. qui cū popu
lo ꝑſuaſerint vera eē
quę fingunt. ⁊ in thea
tralem modū plauſuſ
cōcitauerint ⁊ clamo
res īmemores īperitię
ſuę adducto ſupcilio
ſuo. libratis ſermoni
bus atqꝫ trutinatis:
magiſtroruꝫ ſibi aſſu
mūt autoritatem.

¶ Paſtorem Hie
ro. q. ſ. dicit. ego ſum
paſtor bonus

¶ Et dabit lignũ.
Hic. Lignũ. ſ. ſapie.
De q̃ dr. lignũ vite ẽ
his qui apprehẽderit
eam.
¶ Hiero. Alij. ligna
regionũ. plurima ſan
ctoꝝ multitudo

ſ dñs illuminatio mea et ſal⁹ mea quẽ. t.
ſ eiectis beſtijs et deſolata terra ab eis.
ſ qꝛ dñs reuelabit cõdenſa
ſecuri dormient in ſaltibus. ⁊ po-
ſiluarũ. et in templo eius omnes dicẽt gloriam
nam eos in circuitu collis mei be
nedictionem. ⁊ deducam imbrem
† ſ quas in deuteronomij bñdictõib⁹ pollicet.
in tempe ſuo † ⁊ pluuię benedictio
ſ vite. ſ. ſ de quo. ecce
nis erũt. Et dabit lignum agri fru
odor filij mei. ſ. o. a. p.
ſ eodem tpe. ſ. ſ veritas de
ctum ſuum. ⁊ terra dabit germen
terra orta eſt. ſ viuentiũ mitiumqꝫ. de qua.
beati mites quoniã ipi. p. t.
ſuum. ⁊ erunt in terra ſua abſqꝫ ti
ſ rerum omniũ felicitate
more. Et ſcient quia ego domin⁹:
ſ quo quaſi gra
cũ contriuero cathenas iugi eorũ
uiſſimo premebantur impio. ſ demonum.
et eruero eos de manu imperantiũ
ſibi. Et non erunt vltra in rapinã
ſ vicijs ſ De quib⁹. Ne tradas beſtijs aias
cõfitẽtes tibi. et alibi. oẽs beſtie agri
in gentib⁹. neqꝫ beſtię terrę deuo-
ludũt ibi. ſ in terra viuẽtium
rabunt eos. ſed habitabunt con-
ſ qui cõfidunt in dño ſicut mons ſyon.
fidenter abſqꝫ vllo terrore. Et ſu-
ſ vñ. ſuſcitabo dauid germen
ſcitabo eis germen nominatum. ⁊
iuſtum ſ verbi dei
nõ erũt vltra imminuti fame in ter
† ſ vñ. ꝓpter vos nomen meũ blaſphemat in
ra. neqꝫ portabũt amplius † oppro
gentib⁹ ſ ſic ſ cũ erit de⁹
bria gentium. Et ſcient qꝛ ego do-
omia in oibus
minus deus eoꝝ cũ eis. ⁊ ipſi po
ſ ſcꝫ
pulus meus domus iſrael ait dñs
ſ quib⁹ dictũ ẽ. Nolite timere puſillus grex
de⁹. Uos autẽ greges mei greges
ſ de qua. In loco paſcue ibi me. c. ſ ſolus
paſcuę meę homines eſtis. ⁊ ego
ſ Quaſi. non ezechiel. nõ hõ: quẽ audire deſpi
dominus deus veſter dicit domi
citis
nus deus.

¶ Ca. XXXV.

Et factus eſt
ſermo domi ad me
† ſ alij cõuerte ab alia. ſ. ꝓphetia
ſ animi. ſ. vñ apl's. Nos reuelata facie gloriã
dñi contẽplantes.
dicens. Fili hominis † pone facię
ſ idumeos. ſ.
ſ dyabolũ. qꝛ ſeyr hiſpid⁹
tuam aduerſum montem ſeyr. ⁊ ꝓ
et piloſus interptat. hic preſidet gẽti filiorum
eſau. et ſe cõtra iudã. i. populum cõfeſſionis et
phetabis ad eũ. ⁊ dices illi. Hęc
vere fidei erexit. ſ ipſe. non
dicit dominus deus. Ecce ego ad
mittã angelos. nõ vtar miniſtris.
ſ qui diu ſuſtinui ſ habitũ ꝑuertẽtis aſſũm
te mons ſeyr. ⁊ extendam manũ
ſ qui plurimos ſocios impietatis habebas.
ita vt vrbes etiã cõſtrueres. et ꝓpriũ tibi impe
rium vendicares
meam ſup te. ⁊ dabo te deſolatũ
ſ munitões malas vt edifi
atqꝫ deſertum. Urbes tuas demo
cem bonas. ſ rerum fine
liar. ⁊ tu deſertus eris. et ſcies qꝛ
ſ quẽ ante ſolitudinẽ noſſe nõ poteras.
ſ nõ alius ſ hec eſt cauſa. ſ cõtra
ego dominus. eo q̃ fueris inimic⁹
qd dr. Iraſcimini et nolite p. vt. ſ. cito concilię
mur inimicis. et odiũ caritate mutemus
ſ inſup
ſempiternus. ⁊ concluſeris filios
ſ cũ affligerẽ
iſrael in man⁹ gladij i tempore af-
tur a babylonijs ſ quo dies mali ſunt et
mũdus i maligno poſit⁹ eſt. et multiplicata in
iquitate. refrigeſcit caritas multorũ. ſ tue
flictionis eorum. in tempore iniq
vel babyloniorũ.
tatis extremę. Propterea viuo ego
ſ vltioni
dicit dominus deus: quoniã ſan
ſ. effuſi ſanguinis ſ tu⁹. ſ. quẽ odiſti
guini tradam te. ⁊ ſanguis te per-
ſ vñ. Sub altari dei oẽs ſancti clamãt. Uin
dica ſanguinẽ noſtrũ ⁊c. Et alibi. Omnes qui
accepint gladiũ: gladio peribũt † ſ cõſanguine
ſequetur. Et cum ſanguinem ode
os tuos
ris. ſanguis ꝑſequetur te. Et da-
bo montem ſeyr deſolatum ⁊ de-
ſ omnes. ſ. habitatores vel hoĩes et iumẽta.
De quib⁹. hoĩes et iumenta ſaluos facies dñe.
cos. ſ. qui aliquid videnť habere rationis. vel
ſimplici fide contenti ſunt.
ſertum. ⁊ auferam de eo euntem ⁊
ſ qui ad impietatis
redeuntem. ⁊ implebo montes ei⁹
verticem ꝑuenerũt ſ diſcipulis
occiſoꝝ ſuoꝝ. In collib⁹ tuis ⁊ in
ſ q̃ i ima depreſſe ſ qui turbidas hñt aquas
hincinde collectas venietesqꝫ de ſupbia
ſ lxx. campis qui
vallib⁹ tuis atqꝫ in torrentibus.
inter mõtes et valles ſunt.
ſ hi ſunt oẽs ſ dñi et manus extente.
interfecti gladio cadent. In ſolitu
dines ſempiternas tradam te. ⁊ ci
ſ conciliabula praue habitatõis
uitates tuę nõ habitabũtur. Et ſci
† ſ non ſolũ ſupradicta.
etis quia ego dominus † eo q̃ dixe
ſ ydumea. ſ. et iudea. i. hereticos pariter et
eccleſiaſticos poſſidebo. ſ ydumeorũ. ſ. et iude
ris. duę gentes ⁊ duę terrę meę e-
orũ. vel iude et iſrael. i. duarũ et. x. tribuum
runt. ⁊ hereditate poſſidebo eas.
ſ cꝰuis ſ q̃ ſuo populo pſidebat.
cum domin⁹ eſſet ibi. Propterea
viuo ego dicit dominus deus. qꝛ
ſ qua ſeuiebas i populũ dei ſ quo
faciam iuxta iram tuam ⁊ ſcꝫm zelũ
perſeq̃baris familiã chriſti ſ quos
tuum quem feciſti odio habẽs eos
poſſidere cupiebas
⁊ notus efficiar ꝑ eos cũ te iudica
uero. ⁊ ſcies quia ego domi⁹. Au
ſ nõ alius retulit.
diui vniuerſa opprobria tua quę
ſ contra
locutus es de montibus iſrael di
ſ montes
cẽs. Deſerti nobis dati ſunt ad de
ſ Quaſi. hec iniuria redũdat i me
ſ nõ ſup mõtes vt putatis
uorandũ. Et inſurrexiſtis ſup me

⁊ manentem in eo. ip
ſe eſt ⁊c. Non enim hẽ
chriſto ꝓprium eſſet ſi
ſemp in alijs maneret
Ad moyſen q̃z dicit.
Auferam de ſpiritu q̃
i te eſt. quem vtiqꝫ nõ
haberet: niſi ad eum a
dño deſcendiſſet
¶ Hiero. Allegoria.
Montem ſeyr. nõ mi
rum ſi in hoc loco ſeyr
. i. hiſpidus ⁊ piloſus
in malam ꝑtem intelli
giť cum helyas quoqꝫ
vir piloſus dictus ſit.
Eſau enĩ rufus fuit et
quaſi pellis hiſpidus
helyas tñ piloſus de
ſcribiť. In eſau q̃ ⁊ ſã
guinarius ⁊ cruentus
pelli hiſpide compať:
mortalium oper ⁊ ip
ſius mortis indiciũ eſt
In helya virilitatis
augmẽtũ. cuius habi
tatio in ſolitudine. et
vitę auſteritas: nõ mõ
virum: hẽ et fortiſſimũ
demonſtrat. Porro
iacob qui ſupplanta-
uit eſau. ⁊ primogeni
ta ei⁹ accepit qꝛ ſimpli
citer habitabat domi
⁊ non erat venator ſi
cut gigas nemroth le
nis vocať et nitidus.

¶ Ca. XXXV.
¶ Et factus eſt.
Tota ꝓphetia huius
capituli eſt ↄtra mon
tem ſeyr. i. filioꝝ eſau
et edom. qui greca lin
gua ⁊ noſtra idumei
vocať. qꝛ i tpe neceſſitat̃
⁊ anguſtię qñ iudas
capiebatur a babylo
nijs. inſultauerũt eis.
⁊ cuncto populo iudę
orum. ⁊ ſibi putauerũt
terram traditã ad poſ
ſidendũ. ⁊ nõ mõ non
ſuſceperũt filios ſuos
. i. iacob fratris ſui. hẽ
ꝑſequentes ↄcluſerũt
in manus gladij. qd
ſymachus dicit apti⁹
Sanguinẽ tuũ odiſti
et ſanguis tuus perſe
quetur te.
¶ Hiero. Si ſemp i
ꝓphetis eſſet ſmo dñi
⁊ in pectore eoꝝ conti
nuum haberet hoſpi
tium. nõ ezechiel tam
crebro diceret. factus
eſt ſermo. d. a. m. d. hẽ
ob humanam fragili
tatem. ⁊ vitę hui⁹ ne-
ceſſitates: ſepe recedit.
vñ. Sup quẽ videris
ſpiritũ deſcendentem

¶ Nõ habitabũť
vt deſinant in malã
ꝑtem habere ↄſenſum
⁊ diuidanť lingue eo
rum. ne turrẽ blaſphe
mie ↄtra deũ poſſint
extruere. ⁊ redacta in
ſolitudinẽ atqꝫ deſer
tum cognoſcant q̃ ip
ſe ſit dñs

¶ De montibus
moyſe ꝓphetis ⁊ apo
ſtolis. quos heretici ⁊
eoꝝ ꝑticeps dyabol⁹
ſibi putant traditos
ad deuorandũ. quan
do aut rarus aut nul
lus in eccleſia reperiť
qui poſſit pugnare ꝓ
montib⁹ dñi. ⁊ eoꝝ la
cerationem ſua voce
defendere.

Et rogaſtis. a.
Quaſi. preces veſtre
cōtra me blaſphemię
ſunt.

Ca. XXXVI.
Tu aūt fili. Hie:
Hęc p anfraſticoſ mo
re iudaico dicūtur. q
illi expectant in mille
annoꝝ regno. quan-
do ciuitatem hieruſa
lem aſſerunt extruen-
dam ⁊ templum illud
quod in fine volumi-
nis deſcribitur ⁊ rerū
omniū fęlicitatem. alij
ſub ʒorobabel cōple-
ta. ſed ſequentia non
patiūtur. Tunc enim
nō tanta bona habu
erunt quanta a princi
pio ne dum maiora.
Hiero. Prophe-
tię totius ad montes
iſrael breuiter hic ſen-
ſus eſt. Quia inſulta
uit vobis inimicus. i.
mons ſeyr. et putauit
ſe vos i ppetnū poſſi
dere ⁊ altitudines qn
dam domini nunc de
ſertas ceſſiſſe ſibi i he-
reditatem. et aliquan
to tempe poſſedit. p-
ptera hec dicit dn̄s
montib ⁊ collibus ⁊c.
Collibus inferi
oribus in monte eccle
ſię ɔſtitutis p ſingu-
los gradus. vij. Non
poteſt abſcondi ciui-
tas ſup montē poſita
Torrentibus.
Hiero. Torrentibus
quoꝝ. ſ. hyeme pſecu
tionum ⁊ tempeſtate
preſſure. augetur fides
vallib his. ſ. qui hu-
militate depreſſit ſūt.

ſ De quo. Diſpdat dn̄s vniuerſa labia doloſa
et. l. m. ſ alij clamaſtis
ore veſtro. ⁊ rogaſtis aduerſū me
ſ ipſe ſ ergo
Verba veſtra ego audiui. Hęc di
reddito priſtino ſtatu
cit domin deꝰ. Lętante vniuerſa
ſ cōuerſa ad ſeruitutē dei.
ſ iudea ſ ſempiternam
ſ ſanctorum viuorum
terra. in ſolitudinem te redigam. ſi
ſ diſſipatam
cuti gauiſus es ſup hereditatē do
ſ in toto orbe
mus iſrael. eo q fuerit diſſipata ſic
pſecutionibꝰ.
faciam tibi. Diſſipatus eris mons
ſ hiſpide piloſe † ſ in hoc pficit ira dei.
ſ opa terre et ſanguinis ſ ſic.
ſeyr. ⁊ idumęa omnis. ⁊ † ſcient qꝛ
ſ ſolus
ego dominus

Ca. XXXVI.

ſ Supra poſuit faciē con
Tu autē fili
trā montē ſeyr pphēta. hic filius hominis lo
quitur ad montes vel ſup montes. i.
hoīs: propheta ſup montes iſrl. ⁊
ſ Apoſtoli. pphete. hi eni audierūt ver
dices. Montes iſrael audite ver-
bum domini
bum domini. Hęc dicit dominus
ſ mons ſeyr
ſ diabolꝰ inſultās ꝯ vobis
deꝰ. Eo q dixerit inimicus de vo
ſ quondam dei
ſ de quibꝰ dr. Montes in circuitu eiꝰ
bis. euge altitudines ſempiternę i
ſ in pſecutionis anguſtijs.
hereditatem datę ſunt nobis. pro
pterea vaticinare ⁊ dic. Hęc dicit
† ſ nō ſolum eni dixit. ſꝫ aliquādiu poſſedit.
† ſ dum multi labūt.
domiꝰ deus. † Pro eo q † deſolati
ſ quaſi vile lutum ſ omniū nationū vel
eſtis ⁊ conculcati p circuitum ⁊ fa
gentium. ſ pſecutoribus. vicijs.
cti in hereditatem reliquiſ gentibꝰ
demonibꝰ ſ ab omnibꝰ blaſphemati.
et aſcendiſtis ſup labium lingue ⁊
ſ eſtis. ſ.
opprobriū populi. propterea mō-
tes iſrael auditę verbum domi dei
† ſ nō tantū montibꝰ ſeyr. ſꝫ et mōtibꝰ eius et
Hęc dicit dominus deus † monti
collibꝰ ⁊c. ſ cōculcatis.
bus ⁊ collibus. torrentibus valli
† ſ eccleſijs. ſ. ſub diacleciano et maximiano in
buſqꝫ ⁊ † deſertis parietinis ⁊ vrbi
toto orbe diſſipatis
buſ derelictis quę depopulatę ſūt
ſ a gētilibꝰ. ab hereticis
et ſubſannatę a reliquis gentibus
ſ vbiqꝫ. terre.
p circuitū. Propterea hęc dic do
minus deꝰ. Quoniam in igne zeli
ſ contra
mei locutus ſum de reliquis genti
ſ pcipue
ſ q terrenis operibꝰ volebat oīa ꝯ
poſita imagine celeſtiſ portare imaginē terreni
bus ⁊ de idumęa vniuerſa. q dede

ſ eccleſiam
runt terram meam ſibi ij in hereditatem
ſ in gladio poſſederunt.
ſ tam materiali q ſpūali
tem cum gladio ⁊ toto corde ⁊ ex
ſ de ſedibus ſuis ſ habitatores
animo. ⁊ eiecerūt eam vt vaſtarēt.
ſ o ppheta.
ſ Quaſi. nihil pderit gentibꝰ. nihil here
ticis eccleſiam perſequi.
idcirco vaticinare ſup humū iſra
el. ⁊ dices montibus ⁊ collibꝰ. iu-
ſ lxx. nemoroſis q amenitate paradiſi virebāt
gis ⁊ vallibus. Hęc dicit dominꝰ
† ſ Quaſi. opprobrij veſtri vltor exiſtam
deus. Ecce ego in zelo meo † et i fu
† ſ cōtra aduerſarioſ qui eccleſiā perſecuti ſūt.
rore meo † locutus ſum. eo q cōfu
ſionem gentium ſuſtinueritis. Id
circo hęc dicit dominꝰ deus. Ego
ſ leuabo ſ potētiā ſ vel in
leuaui manum meam. vt gentes q
† ſ qua vos confuderunt
in circuitu veſtro ſunt: ipſę † confu
ſionem ſuam portent. Vos autem
ſ apoſtoli et apoſtolici viri
† ſ aduerſarijs interfectiſ. pace reddita eccleſie
mōtes iſrael: † ramos veſtros ger
ſ lxx. vuas quibꝰ. ſ. populꝰ meꝰ ſaturet
minetis. ⁊ fructum veſtrum affera
† ſ ne putetis poſt longū tēpus futurum
tis populo meo iſrael. † Prope eſt
ſ ne vobis videatur difficile.
enim vt veniat. quia ecce ego ad
ſ veniam. ſ. in auxilium † ſ qui auerſus eram
† ſ chriſti vomere. † ſ vt priorē culturaꝫ
vos: ⁊ † cōuertar ad vos. † ⁊ arabi
recipiatis ſ virtutum ſ ſic ſ de ſe
mini ⁊ accipietis ſementem. ⁊ mul
mente.
tiplicabo in vobis homines omnē
ſ redeuntibꝰ turbis
q domum iſrael. Et habitabuntur
ſ eccleſie ſ q ante deſtructe
ciuitates et ruinoſa inſtaurabūtur
† ſ qui pollēt ſciētia ſcripturarum
† ſ nō ſolum hoībus ſ ſimplicibus
⁊ replebo vos † hominibꝰ ⁊ † iumē
ſ iumenta ſ eccleſie
tis et multiplicabuntur ⁊ creſcent
ſ ante pſecu
⁊ habitare vos faciam ſicut a prici
tionē ſ martirum victorijs
pio boniſqꝫ donabo maioribꝰ q
† ſ tūc † ſ anq captiuitates varias ſentiretis
habuiſtis ab initio. † ⁊ † ſcietis qꝛ
ſ qui reſtituo plebem meā. q poſſideat eccleſi
ego dominus. Et adducā ſup vos
as. et ipſa ſit eccleſiarum hereditas.
homies populū meum iſrael. ⁊ he
reditate poſſidebunt te. Et eris eis
in hereditatem. ⁊ nō addes vltra
ſ quos i pſecutione perdideras
ſ vel liberis.
vt abſqꝫ eis ſis. Hęc dicit dominꝰ
deuſ. Pro eo qꝺ dicunt de vobis
deuoratrix hominū es ⁊ ſuffocās
gentem tuā. propterea homies nō
ſ quaſi deuoratrix
comedes amplius. ⁊ gentem tuam

Fructum Hie
ro. Lxx. vuas calcan-
das. ſ. i prelo dn̄i. de
quibus muſta fundū
tur q inebriant. et vi
num exprimitur qꝺ le
tificat cor hominū. vt
omnis fructus mon-
tium de quibus confi
citur panis de celo de
ſcendens. comedatur
a populo dei iſrael. et
ne deſperemus in pſe
cutionib addit. ppe
eſt ⁊c.

A pncipio qn̄
duę trib ⁊ ſemis trās
iordanem moyſe du-
ce acceperunt poſſeſſi-
onem. et ſub ioſue tri-
buſ alię terrā iudęam

Pro eo qꝺ di.
Quaſi. Nō vltra pſe
cutorum patieris op-
pbria. nec inſultabūt
ingulatum populum
tuū. ſicut oues occiſio
nis. pace eni reddita
omnia opprobria ceſ-
ſauerunt.

¶ Fili hominis. Reddit dñs cauſam manifeſtius quare po pulum iſrael captiui tati tradiderit. ⁊ pro pter dementiam ſuaʒ ſe reductarũ pollicet. ⁊ multo ampliora tri buturum

¶ Fili hominis. Hiero. Allego. Qui cunq₃ eſt de domo iſ rael. ⁊ cernit pacẽ chri ſti q̄ ecupat omnẽ ſen ſum. habitat in terra ſua. i. eccleſia. vel car nis hoſpitio. qđ ei a deo traditum eſt. Si aũt vtranq₃ polluerit ⁊ immũdicię menſtru atę fuerit compatus. effundet. deꝰ indigna tionem ſuam ſup eũ ꝓ ſanguine vel ſuo vel eoꝝ quos ſcandaliza uerit.

¶ Pro ſanguine. ꝓphetarum ⁊ aliorum iuſtoꝝ. Vñ. Hieru ſalem q̄ occidis ꝓphe tas. ⁊. l. e. q. a. t. m. ſ. et ſanguis qui effuſus ẽ requiretur a generati one hac. a ſanguine a bel iuſti. v. a. ſ. ç.

¶ Hiero. Alij iudeo rum referũt hęc adẽ t pus zorobabel. quan do ſub cyro rege: mul ti de iuda ⁊ beniamin in iudeam reducti ſũt Alij ad regnum mille annoꝝ qñ ſub chriſto quem putant ventu rum. ⁊ ciuitas hieruſa lẽ extruatur. ⁊ templũ de quo in vltima pte huius ꝓphetię agitur

ſ ſicut im ꝓperant
nõ necabis vltra ait dominꝰ deus
Nec auditam faciã in te amplius
cõfuſionem gentiũ. ⁊ opprobrium
ſ vñ in
populoꝝ nequaq₃ portabis. ⁊ gẽ-
ſultant tibi ſ ſedata perſecutiõe.
tem tuam nõ amittes amplius. ait
ſ Quaſi. veritas ꝓmiſſionis ipſo dño loquẽte
dominus deus. Et factum eſt ver
firmata eſt.
bũ domini ad me dicens. Fili ho-
ſ populus iudeorũ ſ qñ educti de egi
minis: domus iſrael habitauerũt
pto ſ iudea. ſ. ſ ydola
i humo ſua. ⁊ polluerũt eam i vijs
tria ſ in tantũ
ſuis ⁊ in ſtudijs ſuis. iuxta immũ
polluti.
diciam menſtruatę facta eſt via eo
ſ cui omnia apta.
rũ coram me. ⁊ effudi indignatio-
nem meã ſuper eos pro ſanguine
ſ inſup
quem fuderunt ſup terram. Et in
ſ ꝑuerſi s cogitationibꝰ.
ydolis ſuis polluerunt eam. et di
ſ vt incredulis gentibus compararentur.
ſ babylonia captiuitate vel romana. quoniã
effuderũt ſanguinẽ chriſti ſ tanq₃ palee a fru
ſperſi eos in gentes. et ventilati ſũt
mento eccleſię.
in terras. Iuxta vias eorum et ad
inuentiones iudicam eos. Et in-
ſ. Quaſi. nec ſic ſenſerũt peccatum ſuũ. ſ₃ pol
luerũt nomen dñi. cũ diceretur de eis. Ecce po
pulus domini ⁊c.
greſſi ſunt ad gentes ad quas in-
ſ captiui
troierunt. ⁊ polluerũt nomen ſan
ſ irriſionem. ſ qui
ctum meũ cum diceret de eis. po-
ſe ſolũ iactabat cultũ dei noſſe. ſ eccleſia
pulus domĩ iſte eſt. et de terra eiꝰ
ſ nõ propter eos. cre
egreſſi ſunt. Et peperci nomini ſan
ator enim omnium ſum
cto meo. quod polluerat domus
iſrael in gentibꝰ ad quas ingreſſi
ſunt. Idcirco dices domui iſrael.
Hęc dicit dominus deus. Nõ ꝓ-
ſ nõ nobis dñe nõ nobis. ſ₃ nomini tuo. d. g.
pter vos ego faciam domus iſrael
ſed propter nomen ſanctũ meum
quod polluiſtis i gentibꝰ ad quas
ſ ſanctum demonſtrabo
intraſtis. Et ſanctificabo nomen
meũ magnũ qđ pollutũ ẽ inter gẽ
ſ corã omnibꝰ
tes. quod polluiſtiſ in medio eaꝝ
vt ſciant gentes quia ego dominꝰ
ſ reducendo vos in priſtinam gloriam.
ſ. ſ. ſi egerint penitẽ
ait dñs exercituũ. cũ ſanctificatꝰ
tiam. tunc omnis turba gentium cognoſcet ꝙ
fuero in vobis coram eis. Tollam
ego tollam eos ⁊c.
quippe vos de gentibus. et cõgre
gabo vos de vniuerſis terriſ. ⁊ ad
ſ. ſ. eccleſiam
ducam vos in terram veſtram. Et
ſ credentes. ſ. et ab errore conuerſos
ſ doctrine. ſermonis dei
ſ baptiſmi ſalutaris
effundam ſup vos aquam mũdã
et mundabimini ab omnibus in-
ſ peccatis
quinamentis veſtris. ⁊ ab vniuer
ſ que in corde ſimulaſtis
ſis ydolis veſtris mundabo vos.
ſ qđ ꝑ peccatũ perdidiſtis
ſ credendi in filium dei.
Et dabo vobis cor nouum. et ſpi-
ſ vñ dauid. Cor mũdũ crea i me dś. e. ſ. r. i. ⁊c.
ritum nouũ ponam i medio veſtri
ſ tũc † omnẽ duriciã ſ incredulum.
Et auferã cor † lapideum de carne
ſ quo precepta dei ſuſcipiat
ſ molle tenerũ qđ poſſit in ſe recipe ſpiritũ
veſtra ⁊ dabo vobiſ cor carneũ. ⁊
ſanctum inſcriptum litteris ſalutaribus.
ſpũm meũ ponam in medio veſtri
ſ tunc † ſ de virtute in virtutem
Et faciã vt i preceptiſ meis † ambu
ſ q̄ prius neglexiſtis. ſ corde
letis. et iudicia mea cuſtodiatis et
ſ confeſſionis.
operemini. Et habitabitis in terra
ſ magiſtris ſ ſic ſ rurſũ.
ſ abraam yſaac iacob et oibꝰ ſanctiſ
quã dedi patribꝰ veſtris. et eritis
et ꝓphetis ſ quẽ offendiſtis
† ſ hoc preſenti tempore comprobatur
mihi i populum. † ⁊ ego ero vobis
in deũ. Et ſaluabo vos ex vniuer
ſis inquinamẽtis veſtris. et voca-
ſ de quo efficitur celeſtis panis
ſ niſi granũ frumẽti cadẽs i terrã. m. f. i. ſ. m.
bo frumentum et multiplicabo il
† ſ verbi dei. quã paſſus eſt filius ꝓdigus. qui
diſſipauit ſubſtantiam ſuam. et fame cogente
porcorum ſiliquis paſtus eſt.
lud. ⁊ nõ imponam vobis † famem
ſ ſapientie. de qua. lignũ vite ẽ oibꝰ qui. a. e.
et multiplicabo fructum ligni ⁊
ſ in ſimilitudinẽ iacob. cuius odor erat ſicut
odor. a. p. c. b. d.
genimina agri. vt nõ portetiſ vltra
ſ qđ vſq₃ hodie iudeorũ patitur incredulitas
ſ₃ pꝰ ꝙ btitudinẽ fuerit cõſecuti: dicẽt cũ aplo.
Nõ ſum dignꝰ vocari apoſtolꝰ quoniã. p. ſ. e. d
opprobrium famis in gentibꝰ. Et
ſ ſcientes vbi fueritis diſperſi.
recordabimini viarum veſtrarum
peſſimaꝝ ſtudiorũq₃ nõ bonorũ.
ſ q̄ ante placebant.
et diſplicebunt vobis iniquitates
veſtrę et ſcelera veſtra. Non pro-
ſ qui ꝓprio errore giſtis.
† ſ ſupradicta ſ ſ₃ ꝓpter clementiã meam ſub
pter vos ego † faciam ait dñs deus
audis. ſ ergo ſ ſup prioribus
notum ſit vobis. Confundimini ⁊
vicijs. et veſtrũ intelligite creatorem.
erubeſcite ſup vijs veſtris domꝰ
iſrael. Hęc dicit dñs deuſ. In die
qua mundauero vos ex omnibus
iniquitatibꝰ veſtris. ⁊ habitari fe
ſ eccleſias. † ſ q̄ in vobis. ſ. corruerunt.
† ſ q̄ in ſynagogis cõciderant.
cero vrbes ⁊ iſtaurauero † ruinoſa

¶ Spiritũ nouũ Hiero. Nota ꝙ ſpiri tum nouum ⁊ cor no uum dat poſt effuſio nem aquę.

¶ Confundimini Cohortatur errantes vt confundant i vijs ſuis. ⁊ reſtituantur in vrbes eccleſię

In ſolẽnitati. quib' comeditur azi-
mum ſinceritatis ⁊ v.
⁊ agni caro ⁊ ſanguis
et in. vij. hebdomadi
bus ⁊ in tabernaculiſ
huius ſeculi domini
feſta celebramus. vt ci
uitates quondam de
ſerte: plene fiant gregi
bus hominũ ⁊ ratiõe
cognoſcant ꝙ ipſe ſit
dominus qui omnia
preſtitit.

Et ſcient. q. e. d.
diſſimulans peccata
hominũ ꝓpter penitẽ
tiam

Ca. XXXVII:

Facta ẽ ſuper
Hiero. Per reſurre-
ctionis ꝑabolam: de
reſtitutione iſrael agit
Quomõ eñ videtur
incredulum ꝙ oſſa ari
da ⁊ multa vetuſtate
confecta reſurgant. ſic
reſtitutio populi iſra
el in captiuitatẽ ducti
⁊ toto orbe diſperſi. ẽ
his qui nõ nouerunt
dei potentiam: ſed tñ
futura eſt. q; ego inqt
dñs locutus ſum ⁊ fa-
ciã que pollicit' ſum.
Deniq; ⁊ [illegible] ꝓphetia
in qua montib' iſrael
antiquuſ ſtatus ꝓmit
tit. quib' dr. cõuertar
ad vos ⁊ arabimi ⁊c.
ad h' ꝑtinet qd nunc
ſub ꝑabola dr. ad oſ-
ſa arida. impleto eo
qd in euãgelio dr. que
apud hoĩes impoſſi-
bilia ſunt. apud deuz
poſſibilia ſũt. Educti

ſ confeſſionis. ſ pristinis cerimonijs.
ſ cerimonijs dei
⁊ terra deſerta fuerit † exculta. que
ſ videbat. ſ. omib' ſanctis. qui terrene
conuerſationis opera preterunt
† ſ ſanctorũ mundana tran
quondã erat deſolata † i oculis om
ſeuntium. ſ admirantes ſ Quaſi. quomõ
factũ eſt hoc
nis viatoris. dicent Terra illa in-
ſ olim. ſ nunc ſ ſimilis ꝑadiſo dei
ſ quondam in qua omẽs ꝑiere virtutes
culta: facta eſt vt ort' voluptatis.
ſ iudee ſ que deum hoſpitẽ nõ habebant
ſ a ſpũ ſancto
et ciuitates deſerte et deſtitute at-
ſ ſua incredulitate ſ confeſſiõe et ſaluatoris no
mine. ſ fide chriſti ſ ſic
q; ſuffoſſe: munite ſederunt. Et ſci
ſ omnis creatura. ſ. et angeli. qui ambiunt ter
ent genteſ quecunq; derelicte fue
ram iſrael
rint i circuitu veſtro. quia ego do
ſ in eis ſ omnium
minus edificaui diſſipata. planta-
virtutũ arborib' ſ quaſi. impleui quod per ꝓ
phetas ꝑdixi
uiq; inculta. ego dominus locut'
ſ qd verbo ꝓmiſi. ſ Admonent penitẽ
ſim ⁊ fecerim. Hec dicit dominuſ
tes vt etiã cũ regreſſi fuerit i eccleſias ſꝑ requi
rant dñm. et inueniant eum vt multiplicentur
redeuntiũ turbis greges dñi. ſ quitum
deus. Adhuc in hoc inueniet me
diu. et nõ inuentũ ſ tunc
domus iſrael vt faciam eis. Mul
ſ nõ ſolũ in ꝑdictis ſentiẽt liberalitatẽ meam
† ſ qui. ſ. ratõis et cõfeſſionis ſint pleni et fidei
ſ nõ brutorũ
tipicabo eoſ ſicut gregem † hominũ
animalium ſ in
vt gregem ſanctum. vt gregem hie
qua ꝓprie dei cultus. et viſio pacis
ſ quas dñi clementia receperunt
ruſalẽ in ſolẽnitatib' ei'. Sic erũt
ciuitates deſerte pleneq; gregib'
ſ tũc ſ nolẽs mortẽ pctõris
ſ ſolus
hominũ. ⁊ ſciẽt q; ego dominus.

Ca. XXXVII.

Acta eſt ſup
ſ filius ꝑ quẽ pater
me manus domini
opatur. Omnia eni ꝑ ipſum facta ſunt. et ſine
ipſo factũ eſt nihil. ſ nõ in corpe. ſed extra
⁊ eduxit me in ſpiritu domini. ⁊ di
miſit me in medio campi qui erat
ſ nõ paſſa quieſcere
plenus oſſibus. ⁊ circumduxit me
ꝑ ea in giro. Erant autẽ multa val
ſ nõ operta humo ſ arida tẽporis ve
de ſup faciem campi: ſiccaq; vehe
tuſtate
menter. Et dixit ad me. Fili hois:
ſ poterint viuere
putaſne viuent oſſa iſta? Et dixi.
ſ qui plenã hab cõſciẽtiã fu
Domie deus: tu noſti. Et dixit ad
turorum.
me. Vaticinare de oſſibus iſtiſ. Et
ſ Mirum ꝙ ad oſſa arida loquit. que ante ner
dices eis. Oſſa arida: audite ver-
uos. carnes et cutẽ. et ſpiritũ viuificantem dei
bum domini. Hec dicit dominus
nõ poſſunt audire ſermonẽ.
deus oſſibus his. Ecce ego intro-
mittam in vos ſpiritum. ⁊ viuetis
ſ vt coniungamini.
et dabo ſup vos neruos. et ſuccre
ſcere faciam ſup voſ carnes. ⁊ ſup
† ſ ꝓ pulcritudine vt. ſ. nudarũ carnium operi
et feditatẽ ſ tunc
extendam in vobis † cutem. ⁊ dabo
ſ in eo ſ poſt hec
vobis ſpiritũ et viuetis. ⁊ ſcietis
quia ego domin'. Et prophetaui
ſicut preceperat mihi. Factus eſt
autẽ ſonitus prophetante me. ⁊ ec
ce cõmotio. Et acceſſerunt oſſa ad
oſſa. vnũquodq; ad iuncturam ſuã.
Et vidi. et ecce ſup ea nerui et car
nes aſcenderũt. ⁊ extenſa eſt i eis
ſ iacebant tantũ humana
cutis deſup. ⁊ ſpiritũ nõ habebãt
corpora ſpiritum nõ habentia
Et dixit ad me. Vaticinare ad ſpm
vaticinare fili hois. ⁊ dices ad ſpi
ritum. Hec dicit domin' deus. A
ſ. ſ. plagis mundi
quattuor vẽtis veni ſpũs. ⁊ inſuf
fla ſup interfectos iſtoſ. ⁊ reuiuiſcãt
Et prophetaui ſicut ꝑcepat mihi.
ſ ſic.
Et ingreſſus eſt in ea ſpiritus. ⁊ vi
ſ vñ. Emitte ſpiritũ tuũ et creabũtur. et. r. f. t.
xerunt. ſteterũtq; ſup pedes ſuos
ſ congregatio mortuorum
exercit' grandis nimis valde. Et
dixit ad me. Fili homis. oſſa hec
vniuerſa domus iſrael eſt. Ipſi di
cunt. Aruerunt oſſa noſtra. ⁊ ꝑijt
ſpes noſtra. ⁊ abſciſi ſumus. Pro
ſ quaſi compulſus ab his qui hoc di
ſ tercio cunt
pterea vaticinare. ⁊ dices ad eos.
Hec dicit domin' deus. Ecce ego
apiam tumulos veſtros. ⁊ educã
vos de ſepulcris veſtris populus
† ſ Quaſi. nõ in toto orbe reſurgant. Sz terrã
iſrael illam dicũt. de qua dr. Beati mites quo
niã. i. p. t. Et iterũ. Placebo dño in regione. v.
meus. † ⁊ inducam vos in terrã ve
ſ tunc ſ educti de tumulis.
ſtram iſrael. ⁊ ſcietis q; ego domi
nus cũ aperuero ſepulcra veſtra ⁊
eduxero vos de tumulis vr̃is po
pulus meus. ⁊ dedero ſpiritũ me
um in vobis ⁊ vixeritis. ⁊ requie
ſcere vos faciam ſup humũ veſtrã
ſ ꝑ hec oia ſ qui ꝓmiſſa opꝫ compleo
et ſcietis quia ego dñs locut' ſum
⁊ feci, ait dominus de'. Et factus

ſunt aũt de ſepulcris
captiuitatis ⁊ vinculis
quib' in ſeruitute ba-
bylonis tenebãtur a-
ſtricti. Iudei hec ſub
zorobabel completa
mentiuntur. qñ cõmo
tio magna facta eſt. et
regnũ chaldeoꝝ i me
dos perſaſq; tranſla
tum. vel in preſentia
chriſti ſui quem expe
ctant. Nos aũt ſpũali
ter poſt crucem ſalua
toris. ⁊ quotidie fieri
in his qui inſtar laza
ri pctõꝝ ſuoꝝ faſciis
colligati ad vocẽ dñi
ſuſcitantur. ⁊ vere ſũt
dom' iſrael arens qu
dam ⁊ nullã ſpem ha
bens ſalutis. ẽ intran
te i ſe ſpũ gratie. ⁊ por
rigente dño manum.
de ꝓfundo inferi libe
rantur. ⁊ qui prius di
xerant. domine deus
tu noſti hec. poſtea au
dient liberati. Modi
ce fidei qre dubitaſti.

Et inſuffla. vt
quomõ in prima ꝯdi
tione hois inſufflauit
deus in faciem eius. ⁊
factus eſt hõ in aiam
viuentem. ſic ⁊ ſecũda
ꝯditio id ẽ reſurrectio
mortuoꝝ inſufflante
ſpũ viuificetur

Fili hois oſſa.
Videt facere qſtionẽ
cũ nõ de generali. ſed
de reſurrectiõe dom'
iſrael hec dicantur. q
dicit. aruerũt. o. n. ⁊c.
Quid eñ neceſſe fuit
ſpẽaliter dici? Sed q
de generali reſurrecti
one hoc capitulum le
gunt. hoc ad ſanctoꝝ
referũt reſurrectionez
De qua. Beatus qui
habet ꝑtem in reſurre
ctiõe prima. ſup eum
ſcda mors non habet
poteſtatem. quia alia
ſanctoꝝ: alia pctõrũ.
vñ ⁊ in pſalmo. Non
reſurgunt impij in iu
dicio ⁊c.

Ecce ego. Hic
qz queritur ſi apiũtur
tumuli quomõ erant
oſſa ſup faciẽ campi. ⁊
ſicca vehementer?

Et educã vos.
Scdm illd. Veit ho
ra: qñ qui in monumẽ
tis ſunt audient vocẽ
filij dei et exibunt qui
bona egerũt in reſurre
ctionez vite. Et alibi
Qui audierit: viuent

Et tu fili hoīs ſume tibi lignū. Decē tribus que dicuntur iſrl. vſqꝫ hodie ī mon tibus ⁊ vrbib⁹ medo rum ſeruiunt captiue. Duę aūt q̄ iudas dicū tur a chaldeis capti uate. poſt. lxx. annos in terram ſuā rediere. dominus aūt hic pol licetur. ꝙ ſuo impe rio ſubijciat vtroſqꝫ.

Hiero. Qꝛ abiece rit domin⁹ tribum ef fraim. ⁊ elegerit tribū iuda. dauid dicit ſic. Et repulit tabernacu lum ioſeph. ⁊ tribum effraim nō elegit. ſ; ele git tribuꝫ iuda. De q̄ dr. Nō deficiet ſceptꝝ de iuda ⁊c. In aduen tu aūt ſaluatoris dñe virge. ⁊ ſḿ hebraicā duo ligna in vnū im perij ſceptrum iuncta ſūt. ⁊ in baptiſmo chri ſti dudum ſepata ſo ciantur in vnū nouuꝫ hominē. ⁊ in vnā gen tem. ne polluantur vl tra in ydolis ⁊ abomi natōnib⁹. ſed lauacro mūdi ſint popul⁹ dei. et imperet eis chriſtus ⁊ habitent ſup terrā mi tium ⁊ viuentiū. quā dedit ſeruo ſuo iacob qui populū iſrl̄ in ma tris vtero ſupplanta uit. Sin aūt volueri m⁹ iuxta ꝓphetiā oſee que pene omīs ad. x. tribus dirigitur. i. ad ioſeph ⁊ effraim et ſa mariam et iſrael intel ligere falſi nomis ſcie tiā ⁊ diuerſas turbas hereticoꝝ. hoc dicim⁹ ꝙ ī vltimo tempe. q̄n ſubintrauerit plenitu do gentium. ⁊ omīs iſ rael ſaluus fuerit. dice mus ꝙ aduerſarij po puli dei. qui ꝯtra do mum inde ⁊ ꝓfeſſionē eccleſie pugnauerunt tradāt ſe eccleſiaſtice fidei. ⁊ vniuerſis erro ribus relictis ⁊ p̄ncipi bus mūdi hui⁹ qui de ſtrauit. ⁊ patriarchis ſuis qui eos ī baratrū demerſerūt ꝯſurgant ⁊ relinquāt ydola ſua. ⁊ abominationes ſuas quas de corde finxerūt. ⁊ de cunctis ſedib⁹ ſuis in quibuſ peccauerant. tranſeant ad eccleſiaſticam fidem. ⁊ mūdentur. et ſint populus chriſti ⁊ ipſe de⁹ eorum.

Ecce ego aſſumā filios iſrl. Hiero. Si iudei ⁊ chriſtiani iudai zantes ad mille annoꝝ regnum hec referre voluerint: neceſſitate cogentur. vt ſuſcipiant om̄es qui ſalui fuerint inhabitaturos in terra iſrael. edifican dam hieruſalem. extruendum templū. om̄es legis cerimonias obſeruādas

---

eſt ſermo domini ad me dicēs. Et tu fili hominis ſume tibi lignum
ſ duarū tribuū ſ nomē ſ. i.
vnū. ⁊ ſcribe ſup illud. iude ⁊ filio
ſ nomen ſ cū ſ Duo enim re
rum iſrael ſocijs eius. Et tolle li
gna fuerūt diu ſibi cōtraria ſ ꝓpheta iubetur hoc facere in typo dñi. qui dicit in manib⁹ ꝓphetarum aſſimilatus ſum.
gnum alterum. ⁊ ſcribe ſup illud.
ſ alij virga. ſ qui de ioſeph. i. decem tri
ioſeph lignum effraim. ⁊ cūcte do
buum.
mus iſrael ſociorumqꝫ eius. Et ad
ſ vt nō ſint duo ſed vnum. nec vocent iudas
iunge illa vnum ad alteruꝫ tibi in
et iſrael. ſed vno nomine iudei. et nō teneantur
lignum vnū. ⁊ erunt in vnionem ī
duabus manibus. ſed vna manu ſaluatoris
manu tua Cum autē dixerint ad te
filij populi tui loquentes. nonne
indicas nobis quid in his tibi ve
lis: loqueris ad eos. Hec dicit do
minus deus. Ecce ego aſſumam li
ſ. x. tribus ſ de
gnum ioſeph. quod eſt in manu ef
quo hieroboam filius nabath.
fraim ⁊ tribus iſrael que ſunt ei ad
iuncte. et dabo eas pariter cum li
ſ duabus tribubus.
gno iuda ⁊ faciam eas in lignum
ſ Methaplaſmus
vnum. et erunt vnum in manu ei⁹
Erūt autē ligna ſup que ſcripſeris
in manu tua ī oculis eoꝝ. ⁊ dices
ad eos Hec dicit dominuſ deus.
ſ Expoſitio ſupiorum
Ecce ego aſſumam filios iſrael de
medio nationum ad quas abierūt
⁊ congregabo eos vndiqꝫ. ⁊ addu
cam eos ad humum ſuā. Et faciaꝫ
ſ ſub vnius regis impio. ſ De
eos in gentē vnam in terra in mō
quib⁹ ſupra dictū ē. ſ chriſtus. De quo. Et re
tibus iſrael. ⁊ rex vnus erit omni
gni ei⁹ non erit finis
bus imperans. Et non erunt vltra
ſ ſed vnum ouile et vnus paſtor.
due gētes. nec diuidentur ampli⁹
ſ Quaſi. ab omnib⁹ vicijs emū
in duo regna. Neqꝫ polluentur vl
dabo.
tra in ydolis ſuis ⁊ abominationi
bus ſuis. et cunctiſ iniquitatibus
ſuis. et ſaluos eos faciam de vni
ſ dum ad
uerſis ſedibus ſuis in quib⁹ pecca
huc captiui ſ mūdati.
uerunt. ⁊ mundabo eos. Et erunt
mihi populus. et ego ero eis deus
et ſeruus me⁹ dauid rex ſuper eos
ſ. ſ. nō tantuꝫ rex. ſed et paſtor. magna digna tio. ſupbum nomen imperij: mitigat paſtoris
⁊ paſtor vnus erit omniū eorum.
nomine. ſ viuiti in terra ſua.
In iudicijs meis ambulabunt. et
ſ corde ſ opere
mandata mea cuſtodient ⁊ facient
ſ viuentiū ſ nō aliā
ea. Et habitabunt ſup terram quā
dedi ſeruo meo iacob. in qua habi
tauerūt patres veſtri. ⁊ habitabūt
ſ non ſoli. ſ. ſ Quaſi. et
ſup eam ipſi ⁊ filij eoruꝫ ⁊ filij filio
nati natorum. et qui naſcentur de illis
rum eoꝝ vſqꝫ in ſempiternum. et
ſ chriſtus
dauid ſeruus meus princeps eoꝝ
ſ nō breui tempore. ſ cum ſub tali rege
in perpetuum. Et ꝑcutiam illis fe
fuerint.
dus pacis. pactum ſempiternum
ſ in eccleſia vt dicere poſſint. ſtatuit ſupra petrā. p. m. ſ numero fi
erit eis. Et fundabo eos. ⁊ multi
deliū. vel virtutū ſ ſcḿ iudeos templū.
plicabo. ⁊ dabo ſanctificationem
qḋ ſub zorobabel cōſtructū eſt. ſed illud roma no igne ſuccenſum eſt. Omnia ergo referenda
meam in medio eorum in ꝑpetuū.
ſunt ad eccleſiam et ad tpa ſaluatoris. quando tabernaculū eius poſitum eſt in eccleſia. vbi fa
Et erit tabernaculum meū in eis.
ctus eſt deus noſter. et nos populus eius.
⁊ ero eis deus. ⁊ ipſi erunt mihi
ſ hic eſt ꝑfectus omnium.
populus. Et ſcient gentes qꝛ ego
ſ in ſpiritu
dominus ſanctificator iſrael. cum
fuerit ſanctificatio mea in medio
ſ fidelium
eorum in ꝑpetuum

Ca. XXXVIII.

ET factus eſt ſermo domi ad me
ſ alij obfirma
dicens. Fili hominis: pone facieꝫ
ſ grece doma. latine tectum.
tuam contra gog ⁊ terram magog
ſ amentia ſ tota vel
principem capitis moſoch ⁊ tubal
omnia
⁊ vaticinare de eo. et dices ad eū:

⁊ ſabbatum ⁊ circūciſi onis iniuriam. mādu candam ⁊ bibendum ⁊ diuitiaꝝ abūdanti am. ꝓ ſumma beatitu dine ⁊ cunctis opibuſ eſtimandam. cū apl̄s dicat. Eſca debet ve tri ⁊. v. e. deus autē et hunc ⁊ hanc. d. Quo mō aūt in typo reſur rectionis ſupiorꝫ ꝓphe te ſermo reſtitutioneꝫ iudaici populi demō ſtrauit: nō carnalem ſ; ſpūalem. ſic ⁊ hic non ad carnis ſed ad ani me ꝑtinet felicitatem. ⁊ ad chriſti fideꝫ qua mundamur in baptiſ mo. cuius regnum ꝑ petuū eſt.

Et ſeruus me⁹ dauid. De quo. Da bit ei domin⁹ deus ſe dem dauid patris ei⁹ ⁊c. Qui cum in forma dei eſſet. nō rapinā arbitratus eſt. e. ſ. e. m ſed. ſ. e. formam ſerui accipiens. factus obe diens vſqꝫ. a. m.

Fedus pacis. nō certaminis vel bel li ſicut in veteri. t. ſed pacis q̄ exupat omnē ſenſum. De qua. Pa cem relinquo vobis. p. m. d. v. et alibi. Fa ctus eſt in pace locus eius.

Ca. XXXVIII.

Et factus eſt. Sciendū eſt ꝙ hic vl tim⁹ ſermo ad ezechiel fit. Neqꝫ em̄ poſt hūc ſimile aliq̄d poſſumuſ inuenire. ꝑter illḋ qḋ viceſimo. v. anno ſcri ptum eſt tranſmigra tionis iechonie. facta eſt ſup me man⁹ dñi. et adduxit me illuc. i. in terrā iſrael. quādo edificatio tēpli deſcri bitur. et cerimoniarū eius ordo narratur.

Pone faciē. t. Mira ꝯſideratiōe vl obfirmatione vultus opus eſt. vt q̄ dicun tur reuelata facie poſ ſimus agnoſcere.

Contra gog ⁊ magog ⁊c. Gog ⁊ ma gog cōtrarie gentes. ſ. et inimice ſanctoꝝ. q̄ egrediūtur ab angulis terre. rectā. ſ. lineam relinquen tes. he caput ſupbientis amentie ⁊ omniū maloꝝ. iuxta illud. Mundus ī maligno poſitus eſt.

Hiero. Gog tectū. Magog de tecto. Tectum hereticorū principes. De tecto qui illoꝝ ſuſcipiunt doctrinas. Et pulcre poſt multas ⁊ miſticas in hoc volumine ꝓphetias. extremam ꝯtra magog ⁊ gog dirigit. Si em̄ tps iudicij eſt ſḿ petrum vt incipiat a domo dei. et ezechielē qui ait. a ſanctis

meis īcipite· ⁊ noviſſi-
mus inimicus deſtru
etur mors. In yſaia q̄
ꝗ primus ſermo fit cō
tra iudeā, in q̄ ꝯfeſſio
dn̄i eſt. et extremus cō
tra quadrupedes que
in deſerto ſunt. et hic
recte noviſſimus ſmo
fit ꝯtra gog ⁊ magog
q̄ pugnāt ꝯtra civita-
tem dei. i. eccleſiam. de
qua· Fluminis impe-
tus. l. c. dei· Et· Non
poteſt civitas abſcon
di ſup. m. p· Et. Hie-
ruſalem que edificat
ut civitas.

¶ Magog de tecto.
Omnis ſupbia ⁊ falſi
nomīs ſciētia: que eri-
git ſe cōtra noticiā ve
ritatis. his nominibꝫ
demonſtratur. de tali
bus tectis yſaias ait.
In viſione ꝯtra vallē
ſyon. aſcendiſti in te-
cta.

¶ Ecce ego ad te
Hier· Iudei ⁊ noſtri
iudeizantes putāt ma
gog ⁊ gog ſcithicas gē
tes eſſe innumerabiles
et immanes. q̄ trans
caucaſuz montē ⁊ me
otidiaz paludem· ⁊ p
pter caſpiuz mare ad
indiam uſq3 tendunt
et has poſt mille āno
rum regnū eſſe a dya
bolo cōmovendas ut
veniant in terrā iſrael
ut pugnent ꝯtra ſcōs
gentibus ſecū multis
cōiunctis· primū mo-
ſoch quos ioſephꝰ ca
padoces dicit. deinde
tubal· quos idem hi
beros vel hiſpanos.
hebrei italos ſuſpicāt
habentes ſecū perſas
⁊ ethiopes ⁊ lybies.
Homer quoq3 et tho
gorma quos galathas
⁊ frigas dicūt Sabe-
os quoq3 et dedan.
⁊ carthaginenſes ſiue
tharſis. ⁊ hoc eſſe qd
iohānes ait· Et cum
finiti fuerint mille āni
ſolvetur ſathanas ut
ſeducat gentes in· iiij.
angulos terre. gog et
magog ⁊c. non intelli
gentes totū librum io
hānis. qui revelatiōis
titulo prenotatur eſſe
miſticū· Alij vero ter
renum ſenſū relinquē
tes· ⁊ iudaicas atq3 a
niles fabulas· q̄ noxie
ſunt. ⁊ acquieſcētes ſi
bi detrahūt in pſū dū

Hec dicit dominꝰ deus. Ecce ego
ſ principis ſ amē
ad te gog principem capitis mo-
ſ omniū ſ primū a ſententia tua
ſoch ⁊ tubal· Et circumagam te et
fluctuare te faciam
ponam frenum in maxillis tuis· et
ſ i ſalutē ſ diſpſum.
educam te ⁊ omnem exercitū tuū.
ſ qui imitant armatu
equos ⁊ equites veſtitos loricis
ram dei. et loricas iuſticie habere ſe iactant.
univerſos. multitudinem magnā
ſ qua feriāt ſ quo ſe tegāt ſ cōtra eccleſiā.
haſtam ⁊ clipeum arripientium et
ſ Gentes· ſ· ſeviſſime et inimice iſrael
gladium. Perſe ethiopes ⁊ libies
quarū cōtra populū dei bella legunt
cum eis, omnes ſcutati ⁊ galeati.

Homer ⁊ univerſa agmina eiꝰ do
ſ. ſ. ab aquilone veniētes. qui frigidiſſi
mus et nomine dexter vocatur.
mus thogorma latera aquilonis
ſ magog ſ ſubiecti.
⁊ totū robur eius· populiq3 multi
ſ yronia
tecū. Prepara ⁊ inſtrue te ⁊ om-
ſ ſubdi
nem multitudinem tuam que coa
ta tuo impio ſ prece
cervata eſt ad te· ⁊ eſto eis in pre-
ptorē. ſ viſitabo i virga iniquitates eorū ⁊c.
ceptum· Poſt dies multos viſita
ſ vn̄ iohēs. Noviſſima hora eſt· et popu
lus gentiū· xi. hora ducitur ad colēdā vineam
beris· In noviſſimo annorum ve
ſ expugnandam
ſ ſanctorum q̄ affert fructꝰ centenos
et ſexagenos et tricenos· ſ ut i pa
nies ad terram que reverſa eſt a
ce conſiſtat. ſ contempto errore gentilium
gladio. ꝯgregata eſt de populis
ſ patriarchas· ꝓphetas
multis ad mōtes iſrael qui fuerūt
ſ ſine lege et pceptis dei· vn̄ poſtea dr. Plures
filij deſerte q̄ eiꝰ q̄ habet virum.
ſ terra.
deſerti iugiter· Hec de populis e-
ſ alias habitabunt
ducta eſt· ⁊ habitaverunt in ea cō
ſ gog: dyabolus pīceps hereticorum·
fidenter univerſi. Aſcēdens autē
ſ ut omnia tenebris et errore cōfundat· Non
eni habet imbrē temporaneū et ſerotinū ſ ver
quaſi tempeſtas venies ⁊ quaſi nu
borū ſ quātū in te eſt ſ credentium·
bes ut operias terram. tu ⁊ omnia
agmina tua ⁊ populi tui multi te-
cum· Hec dicit dominꝰ deus. In
ſ temporibus noviſſimis.
ſ Vn̄. Si ſpūs poteſtatē hn̄tis aſcende
die illa aſcendent ſermones ſuper
re voluerit ſup te ⁊c. Dn̄s autē aſcendit in cor
cor tuum· ⁊ cogitabis cogitationē
iuſti. qui aſcēſiones diſpoſuit in corde ſuo
peſſimam ⁊ dices. Aſcendā ad ter-
ſ dei auxilio vel dyaleticorū argumentatiōe
ram abſq3 muro. veniam ad quie-
ſ Rex noſter pacificus· quia in pace
factus eſt locus eius
ſcentes habitāteſq3 ſecure· Omes
ſ inquit ille ſ ſeculari ſciētia. q̄ ſtulticia ē
hi habitant ſine muro. vectes et
apud deum ſ eccleſie
porte non ſunt eis. Ut ſpolia diri

pias ⁊ invadas predaz ut inferas
ſ chriſtianos ſ ante
manum tuam ſup eos qui deſerti
a dei noticia ſ p chriſtū q̄ ait. Pa
ſ id eſt
fuerunt. ⁊ poſtea reſtituti. ⁊ ſuper
ter revelavi nomen tuum hominibꝰ.
populum qui eſt congregatus ex
ſ hereditatem chriſti
gentibus· qui poſſidere cepit. ⁊ eē
ſ Vn̄. opatus eſt ſalutem in medio terre. Veri
tas eni orta eſt de terra q̄ dicit· ego ſum via ve
habitator umbilici terre. Saba ⁊
ritas et vita.
ſ carthaginis. vel maris· qui inter huiꝰ ſecu
li fluctus. bonis opibꝰ querunt mercimonia·
dedan ⁊ negociatores tharſis et
ſ ſancti ſ o gog
omnes leones eius dicet tibi. Nū
ſ eccleſie.
quid ad ſumenda ſpolia tu venis?
ſ ut chriſti poſſeſſio fiat tua hereditas·
Ecce ad diripiendam predam con
gregaſti multitudinē tuam· ut tol-
ſ eloquētie ſ intelligētie
las argentum ⁊ aurū. auferas ſup
ſ virtutum
pellectilem atq3 ſubſtantiam. ⁊ di
ſ chriſti victorijs congregatas.
ripias manubias infinitas· Pro
ſ o ezechiel. qui in typo chriſti diceris
pterea vaticinare fili hominis· ⁊ di
filius hominis
ces ad gog. Hec dicit domiꝰ deꝰ.
ſ totius mūdi errore ſublato· ſ i eccleſia
Nunquid nō in die illo cū habita
ſ qui mēte cernit dn̄
verit populus meus iſrael cōfidē
ſ .i.
ter. ſcies ⁊ venies de loco tuo. a la
ſ qui omnē calorem credentium refri
gerare conatur
teribus aquilonis tu ⁊ populi mlt
De quibus. Equum et aſcenſorē proie
ti tecū? Aſcenſores equorum uni
cit in mare
verſi· cetus magnus ⁊ exercitꝰ ve
hemens. ⁊ aſcendēs ſup populum
meum iſrael quaſi nubes ut opias
ſ in tēpore evangelice pdicationis.
terram? In noviſſimis diebꝰ eris
ſ opter eſſe hereſes. ut qui pbati ſunt· m. f.
⁊ adducam te ſup terram meaz ut
ſ .i. cum penitus me
ſciāt gentes me. cum ſanctificatus
intellexerint iudicem
fuero in te in oculis eorum o gog.
Hec dicit dominꝰ deus. Tu ergo
ille es de quo locutus ſum i diebꝰ
ſ Ioel quoq3 in valle ioſa
antiqs. in manu ſervorum meoꝝ
p hat dicit populos congregandos. Et yſaias
prophetarum iſrael. qui propheta
et omēs ꝓphete. in quorū bonis opibus ſermo
verunt in diebus illoꝝ temporuz.
domini fit
ut adducerem te ſup eos· Et erit i
die illa i die adventus gog ſuper
terram iſrael. ait dominus deus.
ſ cum venerit ſuper terram iſ· ſ cōtra te
aſcendet indignatio mea in furore

nimiū ad alta conſcen
dunt· ⁊ multo peiores
fingunt nenias· ut in
celeſti hieruſalē dya
boli ⁊ exercitus eiꝰ bel
la deſcribant· ⁊ ſub e
thimologijs gentium
ſingularum interptēn
tur ſpūales nequicias
in celeſtibꝫ.

¶ In maxillis. t.
In chamo ⁊ freno· m.
e· ꝯſtringe. ut indomi
tus equus ⁊ laſcivus.
⁊ corruens p pcipitia:
freno dn̄i teneat. Vn̄
Aſcendes ſup equos
tuos· ⁊ equitatio tua
ſalus. Tales equos ⁊
equites vidit iohēs ī
celo.

¶ Hiero· Illud quo
q3 breviter notanduz
ꝙ in ezechiele gog p-
ceps terre magog dr
In apocalipſi vero
gog ⁊ magog natiōes
q̄ egrediuntur de. iiij.
angulis terre· Et quō
a iacob qui primꝰ di
ctus eſt iſrael. omīs po
pulus hebreoꝝ iſrael
vocatus eſt. et ab arā
ſyria. a meſraim egi-
ptꝰ. quoꝝ ī geneſi ſcri
pta ſunt nomina. ſic
et a principe gog: oēs
qui ei ſubditi ſunt ma
gog appellantur.

¶ Que reverſa ē
a gladio· Diſſipa gē-
tes q̄ bella volunt

¶ Deſerti. Hec ſūt
deſerta ⁊ inaquoſa. in
quibꝫ dyabolus locū
invenire nō poteſt. qr
vocati ſunt ad ſalutē

¶ Servoꝝ meo
Moyſi. ſ. q̄ iuxta· lxx.
in libro numerorum
ait Egredietur hō de
ſemine eius. ⁊ dn̄abit
gentium plurimaruz·
et levabit gog regnū.

¶ Piſces maris
Habitatores. ſ. eccle
ſie. quoꝝ alij vt piſceſ
alij vt volucreſ. c. 7. b.
a. 7. o. re. q. m. ſ. t. alij
vt retinentes hoīs di
gnitatē. vñ apl's etiā
poſt reſurrectionē di
cit fore alia corpa cele
ſtia. alia terreſtria. alia
vt piſceſ. alia vt volu
cres 7c. In actibus q̄z
apoſtoloꝝ vas petro
oſtenſum varietatem
monſtrat aīaꝝ. que i
archa quoq3 diluuij
ꝯtinentur.
¶ Sepes. Que imi
tant eccl'am dei. dec⁹
ſepib⁹ dr̄. Qui deſtru
it ſepem mordebit eū
coluber.

¶ Ca. XXXIX:
¶ Tu aūt fili ho.
Que in hoc capitulo
dicuntur: aiunt iudei
poſt mille annoꝝ re
gnum futura. interfici
endumq3 gog princi
pem moſoch ros 7 tu
bal in finibus iſrael. 7
ab omnib⁹ volatilib⁹
7 beſtijs deuorandū.
7 habitatores vrbiū
iſrael. vij. annis ligno
rū vſum nō de ſiluis
ſed de armis gog ha
bituroſ. ipſumq3 ſepe
liendum in valle q̄ he
braice dr̄ gen. 7 nomē
ſepulcri illius vocan
dum poliandrū. vbi
ſ. multitudo hominū
ſit ſepulta. Septē aūt
menſib⁹ cum ſepelien
dū a domo iſrael. vt
terra mundetur. et in
ditam futurā diem q̄
interficiatur gog. ꝯſti
tuendoſq3 qui oſſa di
ligenter inquirāt et ſe
pliant ne quidquam
remaneat inſepultum
Poſt mēſes aūt. vij.
ꝑagranda eſt terra vt
aiunt. 7 ſi q̄d os hoīs
inuentum fuerit: titu
lo ſuppoſito demon
ſtrandū. vt poſtea ſe
peliatur ab eis. q̄ tali
officio ꝓpoſiti fuerint
Nomen aūt ciuitatis
appellādū amona. q̄
grece dr̄ poliandrion
hoc eſt multitudo ho
minum ſepultoꝝ 7 ſic
terrā eſſe mundandā.
Nos aūt cepte expla
nationis ſenſū tenen
tes ſingula q̄ ꝓpoſui
mus diſſeramus.
¶ Super te gog.
Hab3 gog 7 ipſe trini

ſ. p populo meo ſ. qui victorū tu
meo 7 i zelo meo. In igne ire mee
orum ligna cōſumat
locutus ſum. quia i die illa erit cō
ſ. adnitente dyabolo. ſ. magna perſecutio con
tra eccleſiam
motio magna ſup terram iſrael. et
ſ. cōmotione parata
cōmouebuntur a facie mea piſces
maris 7 volucres celi 7 beſtie agri
7 om̄e reptile quod mouetur ſup
humum. cunctiq3 homines q̄ ſūt
ſup faciem terre. Et ſubuertentur
ſ. qui ſe eleuant cōtra ſciētiam dei. ſ. muni
montes. 7 cadēt ſepeſ. 7 om̄is mu
mēta hereticoꝝ cū apparuerit fortitudo eccle
ſiaſtici ſermonis
rus corruet in terram. Et cōuoca
ſ. hereticoꝝ principē gog. ſ.
bo aduerſus eum in cunctis mon
ſ. ſupplicium
tibus meis gladium: ait dominus
ſ. vt hereticus pugnet cōtra hereticum.
deus. Gladius vniuſcuiuſq3 i fra
quoꝝ inter ſe dimicatio. eccleſie victoria eſt.
trem ſuū dirigetur. 7 iudicabo eū
ſ. ſua. ſ. que effudit ſ. ſermonib⁹ eruditi et ꝑ
fecti viri.
peſte 7 ſanguine 7 imbre vehemē
ſ. teſtimonijs ſcripturarum ſ. penā. ſ.
ti 7 lapidibus immenſis. Ignem
ſempiterni iudicij ſ. dyabolum
7 ſulphur pluam ſup eum 7 ſuper
ſ. ſocios impietatis quoꝝ multitudine circun
exercitū eius. 7 ſup populos mul
datur. ſ. omni errore
tos qui ſunt cum eo. Et magnifica
ſublato. punitis pricipibus
ſ. in fidelibus
bor 7 ſanctificabor. 7 notus ero in
ſ. q̄ illi credēt. ſ. beatitu
oculis gentium multarū. 7 ſcient
dine ſua et penis aduerſariorum.
quia ego dominus.

¶ Ca. XXXIX.

Tu autē fili
hominis: vaticina
re aduerſum gog. 7 dices. Hec di
cit domin⁹ deus. Ecce ego ſup te
ſ. alij ros
gog principem capitis moſoch 7
† ſ. ſpe inani. ſ. lactabo qua ſeduct⁹ ad pliu3 fe
tubal. 7 circumagam te. † 7 ſeducā
ſtines occidēt⁹ victorie ſpe fruſtrat⁹. ſ. nouiſſi
te 7 aſcendere te faciam de lateri
mis ſ. a quo exardeſcūt mala ſup terram
bus aquilonis. 7 adducam te ſup
ſ. apoſtolos et apoſtolicos viros
ſ. tunc
montes iſrael. Et ꝑcutiam arcum
ſ. qui eſt
tuum in manu ſiniſtra tua. 7 ſagit
ſ. qui aſcen
tas tuas de manu dextera tua de
deras. † ſ. De quib⁹. Montes i circuitu eius.
ſ. in ipſis
ijciam. Sup † montes iſrael cades
montibus.
tu 7 omnia agmina tua 7 populi q̄

† ſ. aduerſarijs. ſ. ꝑtātibus. q̄ iuxta viā3 come
dere ſemente
ſunt tecu3. † Feris. auibus. omiq3
† ſ. Sanguinarijs. quomō eni dr̄. Dediſti eum
eſcam populis. e. de dracone. ſ. ſic decepti ab he
reticis: demonum cibus ſunt.
volatili 7 † beſtijs tre dedi te ad de
† ſ. qui colitur ab agricolis dei
uorandum. Super faciem † agri
ſ. cui⁹ nō poſſunt verba fruſtrari
cades. quia ego locutus ſum: ait
† ſ. vt ſuſcipiat doctrinam. ſ. ignē ve
dominus deus. † Et imittā ignem
ni mittere in terrā 7c ſ. qui ſeculi fluct
in magog 7 in his qui habitant in
bus tranſitis: ſe eſſe ſecuros putant
inſulis confidenter. 7 ſciēt q2 ego
domin⁹. 7 nomen ſanctum meum
ſ. qui nō auto
notū faciam in medio populi mei
ritate gog ſeductus. ſ. occaſione falſi noīs ſciē
iſrael. 7 non polluam nomen ſan
tie in hereticis ſ. q̄ in circuitu.
ctum meū amplius. 7 ſciēt gentes
quia ego domin⁹ deus iſrael Ecce
ſ. dies. ſ. iudicij. qui veniēs veniet et nō. t.
ſ. iam
venit. 7 factum eſt ait domi⁹ deus
ſ. penarū. ſ. et vindicte. ſ. in ꝓphetis
Hec eſt dies de qua locutus ſum
ſ. credētes
Et egredientur habitatores de ci
ſ. eccleſie recte fidei. ſ. vñ. Arcū conteret et
uitatibus iſrael. 7 ſuccendēt 7 cō
cōfringet. a. e. ſ. c. i. ſ. De quib⁹ ſupra.
burent arma. clipeum. 7 haſtas. ar
ſ. in quib⁹ ꝑuerſū pa
cum 7 ſagittas. 7 baculos manus
ſcha celebratur ſ. viri eccleſiaſtici.
ſ. quib⁹ lata et inſanabilia vulnera inferebāt
7 contos. 7 ſuccindēt ea igne. vij.
doctrine
annis. Et non portabunt ligna d
ſ. gentiū. quas malunt ſaluare q̄ ꝑdere. ſ. here
ticoꝝ quoſ vicerint
regionibus neq3 ſuccident de ſal
ſ. q̄b⁹ eccl'am ipugnabāt
tibus. quoniam arma ſuccendent
ſ. Spūſſancti ſermōe. ſ. eccleſiaſtico. que q̄ h̄a
igne. 7 depredabūtur eos quibus
buerit. dicere poterit. Nōne cor noſtrū ardens
ꝑde fuerant. 7 diripiēt vaſtatores
erat. i. n. dū. l. n. i. v. et apiret. n. ſ. ſ. in
ſuos: ait domin⁹ deus. Et erit in
claro lumine
die illa. dabo gog locū nominatu3
ſepulcrum in iſrael: valle3 viatoꝝ
ad orientē maris. que obſtupeſce
re facit pretereuntes. Et ſepelient
ſ. hereticos ſ. qua ſꝑ gaudēt ſ. gen hebra
ibi gog 7 omnē multitudinem ei⁹.
ice. poliandrion grece. i. ſepulcrum plurime
7 vocabit vallis multitudinis gog
multitudinis ſ. ſordib⁹
et ſepelient eos dom⁹ iſrael. vt mū
hereticorum ſ. ne li
dent terram. vij. menſibus. Sepe
berum aerem captet ſ. non ſolum ma
liet autē eum omnis populus ter
giſtri ſ. anniuerſaria.
re. et erit eis nominata dies i qua
glorificatus ſum. ait domi⁹ deus.

tatē ſuā. ros. moſoch
et tubal. caput. ſ. 7 in
ſaniam 7 vniuerſa vt
nō ſit. ſ. vicium q̄d nō
poſſideat
¶ Manu ſiniſtra
tua. Quia ad interfi
ciendos eos quos de
ceperit: imitatur eoſ q̄
habēt arma a dextris
et a ſiniſtris. ꝑ bona3
7 malam fama3. de q̄
bus. Ecce eñ peccato
res intenderūt arcum
7c. Hec ignita dya
boli iacula ſcuto fidei
refrigerāda ſunt. al's
reſtinguenda ſunt
¶ Et egredienł.
Septim⁹ annus eſt re
miſſionis quo ſeruis
hebreis libertas dat.
debita cūcta ſoluūtur
7 ad dños redit anti
qua poſſeſſio. 7 quies
terre tribuitur. 7 oīs
fruges paupib⁹ cōdo
nant. quo in. vij. ānis
nūo ſacrato 7 pſcō he
reticorum diſꝑeat ar
matura
¶ Hiero. Nō p oſſu
mus plenā hīe pacem
7 habitatōiſ ꝯfidētiā
niſi cunctā aduerſari
oꝝ ſuppellectilē depre
demur. vt ꝑeant oīa
7 cremētur in cinerem
vt depredemur eos q̄
nos ante fuerant dep
dati. 7 vaſtemus eos
q̄ eccl'am vaſtauerāt.
¶ Et erit i die illa.
Sepulcrū eñ gog nō
erat in montib⁹. ſed in
depreſſis vallib⁹. 7 cō
fragoſis locis. que he
braice gen dicūtur. q̄
heretici cū in occidēte
ſint. in oriente eſſe fin
gūt vt decipiant via
tores. eos. ſ. qui ſeculū
iſtud ꝑtranſeunt. non
habitatores: ſ3 pegri
ni. ſicut ille q̄ dicebat.
Aduena ego ſum. a. t
7. p. ſ. o. p. m. Quis ei
ꝑtereuntiū. de quib⁹
dr̄. Et nō dixerūt qui
ꝑteribant benedictio
dñi. ſ. v. 7c. nō mirat
et obſtupeſcit cū vallē
videat viatoꝝ q̄ ha
bitatorib⁹ mons vide
tur.
¶ Septē menſib⁹
Sicut 7 ſeptem anniſ
arma ſuccendent. A p
mo eñ menſe qñ dñi
paſcha celebramus et
exterminatorē egipti
agni cruore vitamus
vſq3 ad exitum anni.

id eſt vſq₃ ad ſeptimũ
menſe₃ qñ tabernacu
la figimus. ⁊ inter cete
ras frondes: palmaꝝ
q₃ ramiſ ꝓtegimur vt
ꝑfecta ꝯtra hoſtes vi
ctoria demonſtretur.
feſtiuitates oĩes cõ-
plemus in populis.

Tu ergo fili ho.
Hiero. Hec vſq₃ ad
edificationem templi
iudei ⁊ noſtri iudaizã
tes referũt ad vltimũ
tempus quo carnibuſ
gog ⁊ oĩs exercit⁹ ei
quaſi pĩguiſſimis be-
ſtijs volucres beſtie
q₃ ſaturentur. et reſti-
tuantur filij iſrael in
priſtinũ ſtatum ⁊ a gẽ
tibus vltra nõ expu-
gnentur. ⁊ effũdat ſpi
ritum ſuũ ſup eos de⁹
vt habitent in t̃ra ſua
non oĩes gentes. ſed
proprie domus iſrael
Nos aũt ceptam tro
pologiam ſequimur

ſ eccleſiaſticos. ſ. q̃ hoc habeãt officij. ne quid
i terra iſrael ſordidũ remaneat aut morticiniũ.
ſ ſepulto gog
Et viros iugiter conſtituent luſtrã
ſ eccleſiam ſ mortuos vt mundetur
tes terrã. qui ſepeliant ⁊ requirãt
terra eccleſie
eos qui remanſerant ſuper faciem
ſ qñ de
terre vt emundent eam. Poſt mẽ
bẽt omnia eſſe purgata. ſ quib⁹ hec cura incũ
ſes autẽ ſeptem querere incipient.
bit.
⁊ circũibunt ꝑagrantes terrã. Cum
ſ ſupeſſe ſ duriciã heretice prauitatis
q₃ viderint os hominis. ſtatuent
ſ vt cũ notati fuerint qui ſunt huiuſmodi. vel
emundentur vel ſepeliãtur cum gog
iuxta illd titulũ donec ſepeliãt illd
ſ vbi ſepultus eſt cũ multitudi
pollinctores i valle multitudinis
ne ſua. † ſ vbi victoria ſeruorũ dei. vbi iacent
aduerſarij et omĩs inimicorũ multitudo
ſ vel polian
gog. Nomen aũt † ciuitatis amona
drion. vt finis omniũ reſtitutio puritatis ſit
⁊ mundabunt terram. Tu ergo fili
ho ĩs. hec dicit dñs de⁹. Dic omi
ſ demonib⁹ qui celeriter currunt omia ꝑſcrutã
tes
volucri ⁊ vniuerſis auibus cũctiſ
ſ demonibus crudeliſſimis. quib⁹ traduntur
aduerſarij in interitũ carnis. v. ſ. ſ. f. et diſcant
q₃ beſtijs agri. Conuenite. prope
nõ blaſphemare ſ hereticorũ
rate. cõcurrite vndiq₃ ad victimaʒ
principes ſ deuorandam
meam quam ego immolo vobis:
ſ comedendam. ſ. ſ apoſtolos. ꝑ
victimam grandem ſup montes iſ
phetas. ſanctos viros. In illis enim contrario
rum dogmatũ magiſtri corruũt. et ab illis vul
nerati ꝑeunt. ſup quos edificatur eccleſia.
ſ caro et ſanguis re
rael. vt comedatis carnes ⁊ biba-
gnum dei nõ. p. ſ qui cõtra dei ſci
ſ vel gigantiũ.
tis ſanguinem. Carnes fortium co
entiã pugnabant † ſ q̃ terrena ſapuerunt
medetis. et ſanguinem † principuʒ
ſ nõ celi. ſ Hec animalia deo immo
terre bibetis. arietum. agnorum. ⁊
lantur. et heretici dei ſacrificia imitantur. ſed
oblatio eorum cibus eſt demonũ.
hircorum. thaurorũq₃. ⁊ altilium
ſ Impinguantur enim ſanguine deceptorum
et pinguium omnium. Et comede
vſq₃ in ebrietatem. Hos ergo immolat dñs ꝑ
tis adipem in ſaturitatem. ⁊ bibe-
eccleſiaſticos viros peſſimis cõuiuijs. vt bibãt
tis ſanguinem in ebrietatem de vi
vſq₃ ad vomitum et ebrietatẽ
ctima quã ego immolabo vobis. ⁊
ſ cũ viri ſancti ſcripturis imbuti. tales equos
ſaturabimini ſup menſam meam
et equites truncabũt
ſ equum et aſcenſorẽ ꝓiecit in mare
de equo ⁊ de equite forti. ⁊ de vni
uerſis viris bellatoribus ait domi
ſ ſic
nus deus. Et ponam gloriam me
ſ fidelib⁹. ſ. ſ tũc ſ intelligẽt. ſ eccle
am in gentibus. ⁊ videbũt omẽs
ſie ſanctorũ ſ ſup aduerſarios
gentes iudiciũ meũ quod fecerim
⁊ manum meam quã poſuerim ſu

ſ comprimendos.
per eos. ⁊ ſcient domus iſrael q̃
ſ victorie. ſ.
ego dominus deus eoꝝ a die illa
ſ in ꝑpetuum
⁊ deinceps. Et ſcient gentes quo-
ſ ab hereticis
niam in iniquitate ſua capta ſit do
mus iſrael. eo q̃ dereliquerint me
ſ oppoſuiſti nubem tibi: ne tranſeat oratio
⁊ abſconderim faciem meã ab eis.
ſ hereticorum
⁊ tradiderim eoſ in manus hoſtiũ
ſ traditi
et ceciderint ĩ gladio vniuerſi. Iu
xta immũdiciam eoꝝ ⁊ ſcelus feci
ſ oꝑtet eſſe hereſes vt qui ꝓbati ſunt. m. f.
ſ ꝓpter hec omnia
eis. ⁊ abſcondi faciem meã ab illis
Propterea hec dicit domin⁹ de⁹
ſ in terram viuentium
Nunc reducam captiuitatẽ iacob
ſ eccleſie. ſ. ĩ qua ha
⁊ miſerebor omnis domus iſrael.
bitant videntes deum
ſ qui viſus ſum negligere huc vſq₃.
ſ quod blaſphema
Et aſſumam zelum pro nomie ſan
tur in gentib⁹ ꝓpter hereticos.
ſ liberati. ſ cõfundantur
cto meo. et portabũt cõfuſionem
et erubeſcant valde velociter.
† ſ Vñ apoſtolus. Continuus dolor eſt
cordi meo. quoniã ꝑſecutus ſum. e. d.
ſuam. ⁊ omnẽ † preuaritionem ſuã
ſ derelicta catholica fide
preuaricati ſunt in me. cum habi-
ſ viuentium. ſ. mitium
tauerint in terra ſua confidenter.
ſ hereticorum ſ hereticorum inſidias
neminem formidentes. et redure
ro eos de populis. ⁊ cõgregauero
de terris inimicorum ſuoꝝ. ⁊ ſan-
ſ q̃ et
ctificatus fuero in eis in oculis gẽ
ipſe dño crediture ſ hic eſt finis
tium plurimarũ. Et ſciẽt quia ego
beatitudinis.
dñs deus eoruʒ. eo q̃ trãſtulerim
eos ĩ nationes. et congregauerim
ſ iudeam terram cõfeſſionis viuentiũ
eos ſup terrã ſuam. et non dereli-
mitium ſ hereticis
querim quenq₃ ex eis ibi. Et non
ſ gratiam. noticiam.
abſcondam vltra faciem meam ab
ſ Quaſi. gratia ẽ nõ meritum ſ gratie. de quo
eis. eo q̃ effuderim ſpiritum meũ
iohel. Effundam de ſpiritu meo ſup omnẽ car
nem. ſ Manſio dei ſunt qui deũ cernũt
ſup omnẽ domum iſrael. ait domi
nus deus

Ca. XL.

ſ Hiero. Ezechiel ĩ prima ca
ptiuitate cum ioachim re
In vigeſimo
ge traditus eſt in babyloniã.
et quinto anno tranſ-
† ſ Tempus ſimpliciter exprimit vt in corde
audientium hiſtorie radicem figat vñ ſpiritua
les fructus ꝓferat
migratiõis noſtre † ĩ exordio anni.

Ca. XL.

In viceſimo et
Hiero. In exordio an
ni decima menſis ꝛc.
Theodotio. In nono
anno. Nonus annus
apud hebreos dr mẽ-
ſis ſeptimus qui apd
eos dr theri. vt kalen
dis menſis ſeptimi ſit
tubarum clangor. ⁊ ei
uſdem decima die. di
es ieiunij ⁊ placatiõis
quinta decima vero
qñ tot⁹ lune orbis ex-
pletur. dies ſcenophe
giaꝝ datur intelligi.
q̃ decima die placati
onis dñice monſtra-
tum ſit ezechieli edifi-
cium ciuitatis

In vice ⁊ qui a.
Hiero. Si in quinto
anno tranſmigratõis
ioachim in q̃rto men
ſe. ⁊ in quinta menſis
apti ſunt celi ezechie-
li iuxta fluuiũ thobar
⁊ vidit viſiones dei.
Nũc aũt dr q̃ in vice-
ſimo et quinto anno
tranſmigrationis eiuſ
dem in exordio anni.
decima mẽſis dñi ma
nus facta ſit ſuper eum
ꝛc. patet. quia. xviij.
annis. ⁊. ix. menſibus
⁊. v. dieb⁹ anni viceſi
mi completis. oĩs ei
us ꝓphetia ꝯtexta ſit.

In vice. ⁊. q. a.
Hier. Hec ⁊ q̃ ſequũ
tur vſq₃ ad finem vo
luminis melius arbi tra
mur tacere q₃ paꝝ de
eis dicere

Grego. Dicturus
miſtica: hyſtoriam ꝑ-
mittit vt ſciatur ex tẽ
pore qd credatur ĩ re
uelatione. In exordio
libri. quo anno ꝓphe
tare cepit ĩdicauit. in
fine quo extremam vi
ſionẽ vidit.

Quartodeci. an. Greg. Vndecī em̄ ānis ſedechias poſt captiuitatem primam in hieruſalem regnauit. poſt cuius captiuitatē que ſecūda eſt quartodecimo anno ꝓpheta vltimā viſionem vidit. vndecim vero ⁊ quatuordecim vigintiquinq; ſunt. Vidit aūt primam viſionem quinto prioris captiuitatiſ anno. hanc vltimam in viceſimoquīto anno. Patꝫ itaq; vſq; ad vltimam viſionē viginti annos interfuiſſe. Supiuſ viceſimiſeptimi anni mentionē fecit. ſed tēpus deſcribit regis de quo ꝓphetare cepit

Hiero. Allegoria. Quattuordecim generationes ſignificat. q̄bus cōpletis vſq; ad dauid. ⁊ ab eo; vſq; ad tranſmigrationem inde vſq; ad natiuitatē chriſti: vrbis reparatio pmittitur. Vnde ipſe edificauit ciuitatē meam ⁊c. Et alibi. vt predicarē captiuis remiſſionem ⁊c.

Quomō reſtitutionem populi imo viuificationem in oſſibus cāpi ſub reſurrectiōis imagine monſtrauit. ſic inſtaurationem vrbis q̄ ante annos q̄tuordecim babilonio igne deleta eſt ſub deſcriptiōe ei⁹ dn̄s pollicetur. vt ſicut captiuitatē ⁊ reuerſionem i olla ſuccenſa ab aq̄lone ſignauit ⁊ ꝓphetia in ope vera patuit. ita et fide pteritoꝝ futu re edificationis veritas vaticinio ꝓparet.

Non de illo tempe hoc dī. ſicut iudei deſirāt. quo ſub ȥorobabel ⁊ ieſu tēpluꝫ extructum eſt. Hoc em̄ m l'to dign⁹ ſalomonico illud quaſi nihil comparatione eius.

ſ ſecūdo
decima menſis. quartodecimo an-
† ſ qua luce eni iuſticie ſupbos pcutit. eadem afflictos et penitentes viuificat
no p⁹q; pcuſſa eſt ciuitas. † in ipſa
ſ q̄ corpe i babilone erā.
ſ virt⁹ ptātis
cha die facta eſt ſup me man⁹ do-
ſ in ſpiritu †. ſ qui corpe i babylone erā
ſ † in cōtemplatiōe. Nihil eni de hac ciuitate ad litteram dicitur
ſ nō viſione
mini. ⁊ adduxit † me illuc † i viſioni
ſ .i.
bus dei. Adduxit me in terram iſ-
† ſ De quo. venite aſcendamus. a. m. dn̄i. De quo yſaias. In montē excelſum. a. t. q. e. ſyon.
ſ ſchriſtum.
rael. ⁊ dimiſit me † ſup montem ex-
ſ ad compationem montiū ceterorum. De quib⁹. Leuaui oculos meos. i. m. v. v. a. m. et alibi Montes in circuitu eius.
ſ chriſtum
ſ ſimili
celſum nimis. ſup queꝫ erat quaſi
tudo enim eſt nō res ipſa
† ſ eccleſie. De qua. Glorioſa dicta. ſ. d. t. c. d. Et alibi. Hieruſalē q̄ edificatur vt ciuitas. Et alibi. Fluminis impetus letificat. c. d. Et. Nō poteſt ciuitas abſcondi ſupra. m. p.
ſ .i. humiliantis ſe ad
edificium † ciuitatis vergentis ad
auſtrum ſpiritusſancti afflatu
ſ nō ad aquilonē vt ſynagoga
ſ vt cuncta q̄ int⁹ erā oſtēderet.
auſtrum. et introduxit me illuc. Et
ſ De quo. ecce vir oriens. n. e.
ſ ideni qui mons.
† ſ nō electri vt in principio voluminis dī. neq; erat accinctus zona aurea vt in apocal. dī.
ecce vir cuius erat ſpecies † quaſi
† ſ linea qua omnia in ordine ponuntur
ſpecies eris. et † funiculus lineus i
ſ q̄ fecit docuit. ſ calam⁹. m. i. m. e. ſcriptores in occulti iudicij dei diſpenſatione.
manu eius ⁊ calamus menſure in
manu eius. Stabat autē in porta
et locutus eſt ad me idem vir. Fili
ſ primum
ſ poſt
hominis: vide oculis tuis. ⁊ auri
† ſ inſup. nihil enim pdeſt vidiſſe et adiſſe: niſi cōmendes memorie.
ſ cōſidera.
ſ Intentū
bus tuis audi. † ⁊ pone cor tuum, i
facit autorem vt memoriter teneat
omnia que ego oſtendam tibi. q2
ſ Grego. Quaſi ideo adductus es vt videas. ideo vides vt annuncies
vt oſtendantur tibi adductus es
ſ vt qui p ſe videre nō poſſunt: per te diſcāt
huc. Annuncia omnia que tu vi-
ſ his. ſ. qui mente deum cōſpiciūt. de quib⁹ erat nathanel: q̄ ſtudioſiſſime q̄rebat chriſtū et audiuit. Ecce vere iſraelita i quo dolus nō ē
ſ hoc primum vidit
des domui iſrael. Et ecce murus
ſ ſm̄ humanitatem. intus enim diuinitas
forinſecus in circuitu domus vn-
† ſ non ſolus funiculus geometricus
ſ qui eſt. ſ.
dique. ⁊ i manu viri † calamus men
ſ in quib⁹ actiua vita.
ſ qui recti⁹ grece paleſtes. i. ſexta pars cubiti:
ſure ſex cubitoruꝫ ⁊ palmo. Et mē

Idem vir. Hiero. verus. ſ. architect⁹ quem imitatur paul⁹ dicens. vt ſapiens architectus fundamētū poſui. ad diſtictioneꝫ. ſ. illius qui ſtultus ē. Et i ȥacharia paſtor inſipiens vocatur.

Grego. Vir qui ꝓphete quem in edificium introduxerat i porta ſtās loquitur facie interius tergo exteri⁹ ſtetit. ꝓpheta vero faciem ad portam tenebat vn̄ verba loquentis audiebat. Oculi ei domini ſemp in edificium ſuū aſpiciūt. ⁊ q̄ verba dei audit inceſſanter. quādo de hac vita exeat debet ocul' cordis ſemper intueri vn̄ Cupio diſſolui et eſſe cū chriſto

Fili hominis. Grego. Quaſi. Spūalia ſpūaliter aſpice ſ carnalis infirmitatis tue memorare. Sepe enim contingit vt qui in ꝯtemplatione leuatur. eo amplius tētatione fatigetur

Oculis tuis. ſpūalib⁹. Huic ſimile. leuate oculos veſtros ⁊ vi. re. q. al. ſunt ad meſ. Et. Qui habet aures audiēdi audiat. Videtur autem edificatio ciuitatis: audit ordo cerimoniaꝝ ⁊ ſacerdotij ⁊ terre deſcriptio

Super que. e. Grego. Quia mores ⁊ culpas omniū ſolus ſuſtinet. Vn̄. Laboraui ſuſtinēs.

Ad auſtrum. Hiero. Vnde. Surge aquilo ⁊ veni auſter ⁊c. Fugatur em̄ aquilo ventus duriſſimus ne in orto dei refrigeretur dilectio floreſq; marceſcant

Ad auſtrū. Vbi lumen plenum ⁊ ſol iuſticie in ſummo celi vertice poſitus. Vn̄. Surge aquilo ⁊. v. a. pfla. o. m. ⁊ flu. a. i.

Illuc. id eſt ad edificium ciuitatis. ille intrat qui ſanctorū vias quas imitetur conſiderat

Species eris. Hiero. Hec em̄ materia vocalior eſt omnib⁹ metall' ⁊ tinnitu longe reſonat. vnde in danielis ſtatua regnuꝫ grecoꝝ p domeſticā ipſis eloquētia in eris ſimilitudine monſtratur. per quam manifeſtum eſt adhuc eos indigere doctrina qui templi ſpūaliter edificandi nondum plena nouere miſteria.

Eris quod durabile ⁊ ſonorum. ⁊ chriſtus reſurgens a mortuis iā nō m. ⁊c. p cuius aſſumptionem humanitatis ſonuit gloria maieſtatis

Funiculus. Hiero. de quo dicit ȥacharias. q; funiculū geometricū in manu habuerit vt latitudinem ⁊ longitudinem ciuitatiſ menſuraret

Funicul⁹. l. ſubtilis id eſt ſpūalis ꝑdicatio q̄ ſynagoge nō cōuenit.

Funiculus. l. Alij cemētarioꝝ. angeloꝝ. ſ. qui dei impio miniſtrāt vel moyſi ⁊ omniū ꝓphetarum ⁊ apoſtolorū qui edificant ciuitatē dei.

In manu. Grego. i. in poteſtate chriſti. vel in opere fecit que docuit.

Calam⁹ men. Grego. ſcriptura. ſ. ſancta in qua omnem vite noſtre actionem metimur.

Calamus. gratia ꝓphetalis. De qua. Lingua mea. c. ſ. v. ſ. Et de iohāne dī. Quid exiſtis in deſertum videre calamū vento agitari? quem calamum imitari cupiunt: qui ſcribentes ſcribunt iniquitatem. quib⁹ impre

Oſtendit nihil theoria ⁊ ſcientia dulcius. vn̄. Vnā petij a dn̄o hāc. r. vt. i. i. d. d. o. d. v. m. vt videā voluntatem dn̄i. ⁊ addit. Dn̄e dilexi decorem domus tue.

Adnuncia om. Grego. Vnde alibi. Qui audit dicat veni:

Et ecce mur⁹. Symach⁹ ⁊. lxx. pibolus q̄ ſcꝫ ex omni pte domum. i: templum domini circundabat.

Grego. Murus ipſe ſaluator. vnde ſaluator. ponet i ea murus: ⁊ antemurale ꝓphete. ſ. qui priuſq; domin⁹ appareret in carne ad ꝯſtruendam fidem ꝓphetando miſſi ſunt.

Forinſecus. Probat verus architectus viuos lapides qui apti fundamēto q̄ medio muro. qui locis ſupioib⁹. qui inferioribus. qui extra templū in circuitu piboli collocari.

In circuitu d. v. Greg. hominū. ſ. ⁊ angelorum

Grego. Hoc edificium iuxta literam accipi nō pōt qd̄ prius dī menſurari calamo ſex cubitoꝝ. ⁊ palmo poſt. xiiij. cubitis cui⁹ porte frōtes ſexaginta cubitorum. Minus em̄ eſt qd̄ ꝯtinetur maius qd̄ ꝯtinet.

In manu viri. ſ. in poteſtate chriſti. vel in ope fecit q̄ docuit.

Calam⁹ men. Grego. ſ. ſcriptura ſancta in qua omnem vite noſtre actionem metimur.

Calamus. Qui ſignificat notam eſſe conuerſationem noſtrā. que in ſex diebus in q̄bus factus eſt mundus. ⁊ rationem opeꝝ ſingulorum. vt. ſ. aliud ad opa ptineat: aliud ad mentē. vnde et latitudo equa ē altitudini quoꝝ latitudo ad opa. altitudo ad animū q̄ ad alta feſtinat.

Palmo. Qui iam de ſeptinario eſt ſed cubit⁹ nō eſt. Actiuam cū ope pficimus. de ꝯtēplatiua vix parū aliquid attingim⁹ etiam cū contendim⁹.

Vnde. Nūc cognoſco ex parte. tunc aūt. c. f. ꝛ. c. f. Et recte prius ſex cubiti
poſt palmus ponitur. quia actiua p̄cedit: ꝯtemplatiua ſuccedit
¶ Et menſus eſt latitudinē. Grego. Omnipotens deus qui nec in
magnis tenditur nec in minimis anguſtatur. ſic de tota ſimul eccleſia loq̄t
ac ſi de vna aīa loq̄t ꝛ ecōuerſo. ſicꝫ i hꝫ loco. et menſus eſt latitudinē edificij
¶ Latitudinē e. Gregoꝛ᷒. caritatem ſcꝫ ꝓximi. Latitudo em̄ in equa
litate eſt. Vnde. Latum mādatū. t. n. Et alibi. Diligite inimicos veſtros
Altitudo q̄ in ſublimitate tendit ad cogitationē reſpicit ꝯtem platonis
¶ Calamo vno. Grego. Quia antiqui patres q̄ redemp torē noſtrū
et ꝓphetando ꝛ bene
viuendo predicarunt
tanq̄ſ ſex cubitos i ꝑ
fectōne opis ꝛ palmū
in inchoatione ꝯtem
plationis habuerunt
¶ Sciendum omnia
ꝓpe verba hebraica et
nomia q̄ in greca ꝛ la
tina tranſlatione ſunt
poſita: nimia vetuſta
te eſſe corrupta ꝛ ſcri
ptoꝝ vicō deprauata
¶ Et venit ad p.
Grego. Ipſe vir. ipſe
porta. Ipſe intrat per
ſe dum mēbra intrant
ꝑ ipſum et quiſq̄s no
bis ianuam apit celi.
¶ Ad portā q̄ r. v.
Noluit ꝑ alias intra
re cū eſſent plurime.
¶ Per gradus.
Gradus merita virtu
tum. Nemo em̄ repen
te fit ſumm᷒.
¶ Per gradus.
Plures ſcꝫ quorā ſi
letur numer᷒. vt aſcē
ſionis appareat diffi
cultas. ꝛ quotcunq̄ g
dus tibi ꝓpoſueris ſci
as minus eē ab eo qđ
dubium relinquitur

ſ etiā altitudinē et latitudo vnius cala
mi. i. ſex cubitoꝝ et palmi † ſ vna menſura
ſus ē latitudinem edificij † calamo
† ſ vna menſura: quia vnaqueq̄ anima quā
tum dilatatur in amore ꝓximi: tantum exalta
tur in cognitione dei
vno. altitud. nequoq̄ † calamo vno
ſ vir. ſ. cuius nomen oriens vt illuminet eos
quos in prima parte veſtibuli reperit. vel in ip
ſo introitu porte. hec eſt porta dn̄i. iuſti intra
ſ in mēbris. ſ ſcripturā. fidem. būt per cā
Et venit ad portam q̄ reſpiciebat
ſ ego ſum via. v. et. v. ſ nobis ꝑficientib᷒
ſ quia locus nō
viam orientalem. et aſcendit ꝑ gra
erat equalis et ipſa eoes in excelſiorib᷒
ſ porte ſ vt ſcias omia patere noticie dei. li
men in latitudine dz vnius calami et de altitu
dine ſilet et. lōgi. Via ei eſt et introitus et ꝑ eā
ad interiora ꝓgreſſū † ſ. i. ſancte ſcripture
dus eius. Et menſus eſt limen por
ſ. i.
te calamo vno. latitudinem id eſt
ſ eſt em̄ et aliud
limen vnum calamo vno in latitu
ſ vel cubiculū ſ vt interiora. ſ. cubicu
dine. et thalamum vno calamo in
lorum plenam habeant menſuram calami id ē
ſex cubita et palmū: dū opus ratioq̄ ꝯueniūt
longum et vno calamo in latum. ꝛ
ſ Superius thalamū poſuit. ſed multi
faciunt vnum. ſicut multe eccleſie vnam
inter thalamos quinq̄ cubitos. ꝛ

¶ Porte. Grego. i. ſcē ſcripture. duo limina. i. interi᷒ allegoria. exteri᷒
littera. De exteriori id eſt lrā ꝑuenim᷒ ad interius allegoriā ſcꝫ. vtraq̄ em̄
ſuo modo edificant
¶ Limen vnū. Grego. Porta a limīe ſurgit vt porta ſit. Limen itaq̄
porte patres. ex quib᷒ chriſt᷒ ſm carnem.
¶ Et thalamū. corda eorum ſcꝫ in quibus anima ꝑ amorem ſponſo in
uiſibili iungitur. Vno calamo i longū ꝛc. Quantū em̄ amat: tantū ꝓximū
longanimitate tolerat. ſi deſinat tolerare deſinit amare.
¶ Et inter tha. q. ꝛc. Grego. Sunt em̄ in huiuſmodi thalamis q̄daꝫ
qui adhuc ſubtilia nō valent penetrare quinq̄ adhuc ſenſibus depreſſi.
Hi nō thalami ſꝫ inter thalamos. quia ꝑ eos qui deum ꝑfecte diligūt ad
ꝑfectum mentis ducuntur
¶ Et inter thala. Que ſcꝫ exterius ſunt. nōdum enim chriſti ſecreta pe
netrarunt nec dicere poſſunt. Introduxit me rex in cubiculum ſuū. Vnde
alibi. Omnis gloria filie regis intrinſecus. Sed diſcipulis cum chriſto do
mi cōmorantibus alij qui miſteria eius audire nō poſſunt foras ad ſe ſer
monem dei exire cupiunt. Ideo quinq̄ cubitoꝝ in eis menſura ponit᷒. vt
ad quinq̄ ſenſus omnia referre doceantur.
¶ Et limē porte iuxta veſti. Greg. Limen exterius patres veteris
teſtamenti ꝑ quoꝝ p̄dicationem opa ꝑuerſa punita ſunt. ꝑ limen interius
doctores noui teſtamenti accipimus. quoꝝ p̄dicatione ab illicitis cogita
tionib᷒ anim᷒ cohercetur. Illi extrinſecus fuerunt q: chriſtum in carne nō
viderunt ſed a ſancta eccleſia diuiſi nō fuerunt. q: mente opere. predicati
one iſta fidei ſacramenta tenuerūt. Sicut em̄ nos in preterita paſſiōe chri
ſti. ita illi ꝑ fidem in eadem ventura ſunt ſaluati. Illi ergo foris non extra
miſterium ſed extra tempus
¶ Quia in ſacra ſcriptura: ꝛ doctrina ꝑfecte opationis ꝛ iniciū inuenitur
ſupne ꝯtemplationis. i porta p̄dicator accipitur. limen exterius eſt vita
actiua. interi᷒ ꝯtēplatiua. ꝑ illā em̄ ambulat in fide: ꝑ hāc feſtinat ad ſpē.
¶ Veſtibulū porte octo cubitorū. Grego. Interius veſtibulum

eterne vite latitudo que mō intra anguſtias vite p̄ntis iam ꝑ ſpem men
te ꝯſpicitur. vnde. Intrate portas eius in ꝯfeſſione. a. eius i hymnis confi
temini illi. Dum enim peccata noſtra per lacrimas confitemur anguſte vi
te portam ingredimur. ſed cum ad eternam vitam ꝑducimur porte noſtre
atria intramus. vnde. Intrate ꝑ anguſtam portā. Veſtibulum ergo octo
cubitis menſuratur. Ibi em̄ omnes recipiendi ſunt qui ea que ſeptē dieb᷒
voluūtur ſic diſponunt vt per hec attingant ad regnū celoꝝ. Dum enim
modo caute agimus: ad diē iudicij q̄ octaua eſt intenti ꝓperam᷒. Vn̄. Da
ꝑtes ſeptē nec nō ꝛ octo. Sꝫ q: nemo ad illā venit niſi qui dilectionē dei ꝛ
ꝓximi deuote tenuerit
ſequitur. ꝛ frontem ei᷒
d. c. Sicut em̄ ꝑ veſti
bulū intrinſecus eter
na requies. ſic ꝑ fron
tem porte neceſſe eſt q̄
litatem viſibilis vite
ſignificari. cuius men
ſura eſt dilectio dei et
ꝓxi. q̄ ē cocc᷒ bis tinct᷒

ſ ꝑ limen: portā quiſq̄ ingreditur. Sunt autē
duo limina patres veteris et noui teſtamēti
ſ aliud ſ alterius ſ de quo prius ſ chri
limen porte iuxta veſtibulum por
ſti. hanc portam intrat qui credit
ſ q: aliud extrinſecus ſ tercio
te intrinſecus calamo vno. Et mē
ſ atria eterne beatitudinis
† ſ q̄ ad reſurrectionis et dn̄ice diei ptinent ſa
ſus eſt veſtibulum porte † octo cu
cramentū. ſ p̄ntis vite meritum
† ſ dilectione dei et ꝓximi ſ ꝓpter vtrū
bitorum. et frontem eius † duobus
q̄ teſtamētum. vel litteram et ſpiritum. vel mi
ſterium forcipis. qua in yſaia carbo de altari
comꝓhenditur. vn̄ labia ꝓphete purgantur
ſ ꝑ quod venimus ad templum dei
cubitis. Veſtibulum autem porte
ſ nō extrinſecus † ſ cubicula q̄ poſt portam
orientalē edificata in veſtibulis reſpiciebāt ad
viam orientalem ſ corda ferue
erat intrinſecus. Porro † thalami
tium in amorem dei. qui et in veteri et i nouo
teſtamento amore trinitatis accenſi ſunt
ſ ad ſeptētrio
porte ad viam orientalem tres hinc
nem. ſ. et meridiē reſpiciētes ad orientalē viā.
et tres inde. mēſura vna triū. ꝛ mē
ſ idem replicatur ſ veteris et no
ſura vna frontiū ex vtraq̄ pte. Et
ui teſtamēti. ſ ſub lege
menſus ē latitudinē liminis porte

¶ Veſtibulū. nō
id qđ ſupra. vnde ad
ditur. veſtibulum an
tē porte erat in.
¶ Porro tha. Ne
putaremus duos tm̄
eſſe thalamos: ternos
ex vtraq̄ parte poſu
it vt ſenarium demon
ſtraret qui in euange
liis ydrijs demon
ſtratur. in quib᷒ aque
in vinū mutate ꝛ quo
tidie iudaici latices ꝯ
tuntur in vinū quod
letificat cor hoīs. ꝛ fit
dulci᷒ cuore chriſti
¶ Grego. Via orien
talis inter tres hinc
ꝛ tres inde thalamos
dei filius qui inter ve
teres ꝛ nouos patres
in carne apparuit
Vl' tres thalami tres
virtutes fides ſpes caritas. ſine quibus qui aliquid opari poſſunt ſalua
ri nō poſſunt. que eadē tam in nouis doctorib᷒ q̄ in veterib᷒ fuerunt. Vl'
q: tres diſtinctiones patrū veterū fuerūt treſq̄ nouoꝝ. Patres em̄ fuerūt
ante legē ꝛ i lege. ꝛ poſtmodū ꝓphete. In nouo populo prius hebreoꝝ pri
micie crediderunt. ꝛ ſubſecuta eſt plenitudo gentiū. accedēt in fine reliquie
iudeoꝝ. In vtroq̄ etiā teſtamēto tres ordines ſunt p̄dicatoꝝ ꝯtinentium
coniugatorū. vn̄ idem ꝓpheta tres viros liberatos vidit noe daniel ꝛ iob.
¶ Tres hinc ꝛ tres inde. Vn̄. In circuitu ei᷒ tabernaculū eius.
¶ Menſura v. t. Fides eadem. q̄uis diuerſa merita ꝛ vite qualitas.
vel q̄uis omīb᷒ eadem dignitas nō ſit. erit tn̄ omīb᷒ vna vita beatitudi
nis. vn̄. In domo p̄ris mei. m. m. ſ. inde q̄ꝫ omēs vnū denariū i vinea acci
piūt. q̄uis diuerſis horis veniūt. q: ꝛ ſi aliū plus aliū min᷒. omēs tn̄ vnū
gaudiū de ꝯditoris ſui viſione letificat
¶ Frontiū. ſ. patrū veteris ꝛ noui teſtamenti. q̄ ꝑ hꝫ q: bona coꝝ nob
innoteſcūt merito frontes dicūtur. ꝑ hꝫ qđ int᷒ latet veſtibulū. vn̄. ſicut cor
tex mali punici gene tue abſq̄ occultis tuis.
¶ Et menſus ē l. Greg. Prius vno calamo limē porte poſt. x. cubi
tis mēſus ē latitudinē. lōgitudinē. xiij. q: ſancti p̄res q̄s ꝑ ſanctā ſcripturā
ante legē fuiſſe cognoſcim᷒: vnū q̄dem omīpotentē deū ſanctā. ſ. trinitateꝫ
eē nouerūt. ſꝫ eā apte nō p̄dicauerūt. q̄ vite mūdiciā ſuantes. q̄ſi in ſex cubi
tis calami habuerūt ꝑfectionē opis. ꝛ ſepe angelos vidētes. palmū ꝯtem
plationis. Lege aūt data popul᷒ hebreoꝝ mādata decalogi ſeruauit.
¶ Et mēſus ē latitudineꝫ liminis. p. de. c. Quia antiquus ille
populus ſubtilitatem fidei ignorabat. mandatis decalogi ſeruiebat ꝛ lon
gitudinem porte. t. c. q: ꝑ teſtamentū nouum in corde fidelis populi ſuꝑ
mandata decalogi cognitio trinitatis creuit.
¶ Et mēſus ē l. l. p. Grego. Plus moyſes q̄ abraaꝫ. ꝛ ꝓphete q̄ moy
ſes. ꝛ apl'i q̄ ꝓphete dei ſacientia eruditi ſūt.
¶ Liminis porte. Limen porte chriſt᷒ q̄ dicit. Ego ſū oſtiū. in q̄ ſacra
tus nūs veteris ꝛ noui. t. Vel ſancti ꝑ q̄s i ingredimur ad noticiā dei

Tredecim cubitorū. R. Tredecā cubiti p⁹ octonariū librorū moy ſi cōtinent ſacramentū·quod et in quinqȝ panib⁹ monſtrat·et in ſamarita/ na que arguit· ꝙ quinqȝ viros habuerit·et ſextū quē ſe putabat habere nō habebat. Octonarius tamē et quinari⁹ vno cubito·i·quarto decimo ꝯſū/ matur·quia in xpo omnia recapitulātur. vū. Et cubitus vn⁹ finis vtriqȝ.

Et cubitus vn⁹ fi. v. J. Portę ſcȝ et liminis·vel marginis·et thalamo rū·qȝ cū maieſtas dn̄i apparuerit:fides finiet: vt nō ſit·charitas vt pfcē ſit.

Thalami aūt ſex c. R. Non hēbāt palmū·nec rationē de ſup additam·que pre/ ſentē conuerſatōēȝ ad futurā beatitudinēȝ p uocaret:ſed tantū ſex cubita. vnde ſequitur. Et mēſus eſt por.

Thalami. Cogita tōnes fideliū·in quib⁹ caſtę animę ſuo condi tori amore iungūtur. Sed ſupius thalamū vno calamo qui hab3 ſex cubitos et palmū. mēſuratū dicit:qȝ ſūt qui deū amātes ſolū modo bonis opibus exercētur: quod ī ſena rio deſignat·et ſunt q̄ palmū contemplatōis poſſident.

A tecto thala mi. Grego. Quia p occulta ſcripturę hūili tas noſtra pbatur·p ea aūt que de charita te nrā nos loquimur in conſpectu dei veri⁹ cōpbamur.

Latitudinē xxv c. Grego. Quinarius in ſe extenſus xxv·fac et quinqȝ ſenſus in ſe multiplicātur·dum id quod p ipſos agit. in bono augmentatur.

Viginti quinqȝ. Qui numerus qȝuis quadrat⁹·tamē refertur ad quinqȝ ſenſus. Quinquies eī̄ quinqȝ fiunt vi gintiquinqȝ·qui eſt inter tectū thalamorū et tectū·et tamē vtrimqȝ e regiōe ſui poſiti·a ſūmis partibus habet hoſtiū contra hoſtiū.

Et fecit frontes per ſexaginta. J. Per hoc oſtēditur in introi tu portę ſtatimqȝ ingrediētibus murū lx·occurrere cubita cū varijs ornamē tis·que referūtur ad cōditionē mūdi·vt ex creaturis creator ītelligatur. Et oīa ordine et ratōne currētia oſtendāt mūdi varietatē·qui apud grecos coſmos ab ornatu nomē accepit.et ſex diebus fact⁹ ē: vt p ſingulos dies d̄ cades ſingule ſupputētur·quē perfectū numerū ſupra dixim⁹. Poſt hoc in gredientib⁹ nobis atriū interius, occurrūt ante ipm veſtibulū portę īterio ris thalami cū feneſtris obliquis:qui·l·cubitorū tenēt ſpaciū·qui et ipſe ſa cratus eſt numerus. Et poſt ſeptē hebdomadas plenas feſtiuitatis et gau dij·ogdoadis prima incipit dies·que eſt reſurrectōnis·et introducit nos ad viciniā tēpli. Cū eī̄ oīa fecerim⁹·agentes prioris erroris pęnitentiam. tūc vicini et pximi efficimur deo. vt in exteriori atrio noticiā creatoris crea turarū ordo nos doceat atqȝ cōſtantia.et in interiori verus iubileus in q̄ oīa nobis debita dimittūtur·verā nos inſtruat theologiā·et introducat ad ſanctaſanctorū. Notandū quoqȝ ꝙ interius atriū plures habeat fene/ ſtras nō directas et ęquales ſed obliquas et anguſtas exterius:et ſe intrin ſecus dilatantes·vt p parua quędā foramina poſſimus ad interiora pene trare·et ad clariſſimi luminis quod verſatur in tēplo plenitudinē puenire.

Et fecit fron. ꝛc. Puto inter murū templi extrinſecus p circūitu.et ipaꝫ eādem in atrio·i·in medio: quędā fuiſſe in ornamētū poſita que ſymachus vocat circūſtantias·i·ſtantia quedam de ſolo in ſublime erecta.

Atriū por. ꝛc. Et an. fa. ꝛc. Grego. Per portā fides. Per atrium charitas. Per locū qui ad faciē veſtibuli portę interioris ꝓpinquat. ſpes ſi gnatur·ſine quibus quiſquis iam ratōne vti poteſt: celeſte ędificium ingre di non poteſt.

§ Qui numerus pfectus et decalogi et quattuor euangeliorū continet ſacramenta·qui ab vno inci piens ita ad quattuor puenit vt denariū ipleat. § altitudinē. ſ. § ſub grā·

decē cubitorū: et longitudinē por/

§ Eo eī̄ mandata legis perficit. quo trinitatē eē oīpotentē deū credit. § fidem que antecedit charitatem·

tę tredecim cubitorū: et marginem

† § Ne diuidatur in errores et ſciſmata. † § In vnū cubitū extrema artabantur:

ante thalamos cubiti †vniuſ: ꝛ† cu

§ Qȝ vetus et nouū teſtamentū vna chriſti men ſura complectitur·et latitudinē. xxx·cubitorū in ar ca noe vnus cubitus includit † § Chriſtus in quo vtrūqȝ teſtamentum completur vnde finis le gis chriſtus· † § Id eſt. vtrorumqȝ.

bitus vnus †finis †vtriqȝ. Thala

† § de iudeis ſcȝ et gentibus. § In chriſtū eī̄ omnes electi in ſinagoga et in eccīa crediderunt. § Ex vtraqȝ parte·

mi aūt ſex cubitorū erant †hinc et

† § Scripturā. † § Quia adhuc feruor amoris in occulto· § vel pariete.

inde. Et menſus eſt† portā a† tecto

† § vel parietē § Quia ſcriptura ptim operta ē vnde. Extendens celū ſicut pellē qui tegis aquis ſuperiora eius. altiora· ſ. multitudini angelorū. † § Quia inter ſcientiā et charitatē. teſtis eſt bōa operatio·que ſi defuerit certū eſt nec portaꝫ ſacri § charitatis· eloquij. nec thalamū eſſe.

thalami vſqȝ ad† tectū eiuſ· †latitu

§ tantū ſcȝ erat ſpaciū inter hoſtiū et ho ſtiū. ſiue portam et portaꝫ. § fidei·

dinē vigintiqnqȝ cubitorū: hoſtiū

† § rei· † § grego· Perfectio operū ſcd̄m decalo gū exprimitur. § Opera ſcȝ que videtur et per fecta ſunt. Senarius enim perfectus eſt.

ꝯtra †hoſtiū. Et fecit frōtes †p ſexa

† § Iuxta· † § Latitudo operū ex charitate·vn de·latū mandatū tuū nimis.

ginta cubitos: et †ad frontē †atriū

§ celi· § vt vbiqȝ charitas· § Locus īte rior ante portam deſcribitur.

portę vndiqȝ p circūituꝫ: ꝛ ante fa

§ Interioris. ſ.

ciem portę que ptingebat vſqȝ ad

† § id eſt. quod reſpiciebat portam interiorem·

faciē †veſtibuli portę īterioris qui

† § Lxx·abſcōditas· § .l·cubitorum ſcilicet. § Spacij· § ibi·

quaginta cubitos: et feneſtras †ob

† § Singulis ſcȝ cubiculis. § vbi ſponſus dele ctatur. † § in maioribus· § Porticibus que ante cubicula.

liquas †in thalamis et in †frontib⁹

§ grego· Quia qui cor intus habet·lu men contemplationis videt.

corū: que erant intra portā vndiqȝ

† § grego Sūmis enim et minimis gratia contē plationis datur·quā ſepe habet etiā coniugatus.

p circūitū. †Similiter autē erant ꝛ

§ Que in imo. i·in minorib⁹. § animus enim cir cūit·vt inueniat que querit

in veſtibulis feneſtrę p gyrū intrin

† § Porticuū ſcȝ. † § vel celatura § Quia in hoc mundo nō eſt reſ·ſȝ vmbra· † § victorie

ſecuſ: et āte †frontes †pictura †pal/

§ Poſt hec § vir prefatus·

marū celata. Et eduxit me ad atriū

† § grego· de quibus theſaurus deſiderabilis re quieſcit in ore ſapientis. § Lxx. thalami·aqui la cellaria. Symachus·exedre. que habitatōni le uitarū atqȝ ſacerdotū fuerant preparata. † § Humilitas auditorum·

exteriuſ: ꝛ ecce †gazophilacia ꝛ †pa

† § fortitudine fidei· † § Latitudine charitatis qua inuicem ſubiecti ſunt ſibi·

uimentū ſtratū †lapide in †atrio per

† § gazophilaciorū· † § vbi denarius ter ducit vt vita et lingua doctoris in trinitate ſolidetur·

†circūitū. †Trigita gazophilacia i

Quinquaginta cubitos. Grego. Per quinquaginta requies ęterna ſignificatur·habet eī̄ ſeptenarius pfectionē ſuā: quia in eo dierum numer⁹ completur. Et per legē ſabbatū in requiē datur. Qui p ſe multipli catus in xlix·ſurgit. cui ſi monas addit: ad quinquagenariū puenitur· qȝ oīs noſtra pfectio in illius vnius viſione erit: in cuius viſione ſalutis et gaudij perfectio erit. Hinc et iubile⁹·i·qn quageſim⁹ ann⁹ in re quiem datus· quia q̄ſ quiſ ad gaudia ęterna peruenerit: laborē et ge mitū vlteri⁹ nō hēbit.

Feneſtras ob liquaſ. Greg· Qua rū pars exterior angu ſta eſt·interior lata·qȝ uis eī̄ ſancti aliquid tenuiter de vero lumīe videant: in ſe tamē di latantur.

Feneſtrę obliquę ſi ue coriche ideo a ſagit tiſ vocabulū pceperūt ꝙ inſtar ſagittarū an guſtū in ędes lumē im mittat·et intrinſec⁹ di latatur·oīa aūt p cir cūitū plena erāt huiōi feneſtris.

Feneſtrę obliquę p quas lumē intrare po teſt·fur non poteſt.

Et in frontib⁹. Grego. Frontes ſum mos viros·qui alijſ vi dendi pponuntur·

Et ante fron. pi ctura palmarum. Poſt ſexaginta ꝛ qn quaginta cubita·et thalamos. et porticus et frontes porticuū·et feneſtras plurimas·p circūitū palmarū nob pictura monſtrat·vt de mūdo victoriā poſſidentes: digni efficiamur palmas videre virtutum.

Gazophilacia. Grego. Doctorū corda: ſapientię et ſcientię diuitijs plena. Ductus aūt ꝓpheta ad atriū exterius gazophilaciū foris vidit. qȝ alia eſt contemplatō q̄ quātū videt dicere nō valet. Alia vero ſciētia atqȝ doctrina·que tantū videt quantū p linguam exprimere poteſt. Philaxe grece ſeruare. Gaza perſice diuitię.

Gazophilacia que diuitijs ſpūalib⁹ plena. (De quib⁹ dicitur. Redem ptio animę viri ꝓprię diuitię. Et apoſtolus gratulat ꝙ diſcipuli ſui pleni ſunt omni verbo et oīi ſcientia. Gaza perſica lingua diuitię vel thalami que grece paſtophoria). oſtēdūt ſponſo cubicula pparata·que ſunt xxx·vt pfectam ętatem habitantiū demonſtrent.

Et pauimentū ſtratū lapide. Siue intercolūnia vt oſtendatur atriū habere ante fores ordinē colūnarū·et pauimentū in fronte portaruꝫ, ſiue porticus poſt tergū portarū·in quib⁹ porticibus puto colūnas ordine fuiſſe diſpoſitas·vt ante gazophilaciū eſſent porticus·et in frontibus por/ ticuū colūnę porticus ſuſtentantes.

Pauimentū ſtratū. ꝛc. Ne luto ſcȝ et terra et puluere peccatorū: habi/ tantiū polluātur veſtigia. ſed ſup viuos incedant lapideſ: quib⁹ ędificatur templū dei. Siue intercolūnia erant ante fores thalamorū. que impoſitum deſup ędificiū ſuſtentarent. De quib⁹. Dextras dederūt michi et barnabę petrus et iohannes. qui videbātur eſſe colūnę. Et alibi· colūna et firmamē tū veritatis. Iohānes in apocalipſi. Qui vicerit·faciam illū colūnam in tē plo dei mei.

Triginta. Grego. Denarius numerus p pfectōe accipitur. quia ī de cem pceptis legis cuſtodia cōtinetur·actiua etenī vita et cōtemplatiua: ī de calogo cōiuncta eſt. in quo et amor dei et proximi ſeruari iuſſus eſt·que vt

doctoꝛ habeat:in ſācte trinitatis fide proficiat

¶ Triginta gazophi.c.cubitos ad oriētē. Huic vaticinio illud euāgelicū cōuenit. Semē cecidit in terrā bonam:ꝛ attulit fructum:aliud triceſimū.aliud .lx.aliud.c. Hic eñ ꝛ.xxx.ꝛ.lx.ꝛ.c.ponunt̃. vt in his quaſi gradibus ad perfectā ſciētiā perueniamus. Ita dūtaxat: vt ad interiorē edem nos quinq̄genarius perducat·qui finito ſeptenario hebdomadarū ſabbato:in diem reſurrectionis euadit

¶ Inferius erat Sēper enī que inferiora ſūt: in altioꝛib⁹ collocantur: vt ſcꝫ ad myſtica atq̧ ſecreta: et diuitijs ſpūalibus plena aſcenſu ꝛ gradib⁹ peruenire poſſimus. Plenuſq̧ numerus atq̧ ꝑfectus in decē decadarum numero eſt· qui ꝛ ſemente yſaac centena fruge multiplicat. Sꝫ quia in terra erat:ꝛ adhuc dicere poterat Aduena ego ſum apud te ꝛ pere·ſicut oēs pa·m· oꝛdeum ſeuiſſe:ꝛ centeſimā frugem meſſuiſſe narrat̃. Nec dum enim granū tritici moꝛtuum erat in terra:quod multas fruges faceret·ꝛ famē iudaici populi· audiendi ſcꝫ verbum dei ſaturaret pane qui de celo deſcendit.

¶ Mēſus eſt l.a.f.p.i.ⴭc. Quia redemptoꝛ noſter quotidie ī menſura ꝑfectōnis metitur vitā fideliū·vel ī ſpem boni opis per fidem: vel in ſanctis deſiderijs·per contēplationem. Ad orientē. Propter iudeos·de quibus ortus ſol iuſticie. Ad aquilonē. Propter gentes perfidie frigoꝛe toꝛpentes·in quibus regnabat ille qui dixit· ponam ſedem meā ad aquilonem. Vel per orientem iuſti ſignātur: qui ſicut in luce fidei nati ſunt:in innocentia perſtiterunt. Per aquilonem vero peccatores·qui ī mētis frigoꝛa dilapſi.ſub peccati ſui vmbra toꝛpuerunt. Sed hi quoq̧ ꝑ penitentiam ad perfectionem veniunt.

vt doctores ſibi ſubiectos cuſtodiant· ꝛ ab eis ad melioꝛa aſcendātur Sūt enī gazophilacia ī circūitu paumēti ꝛ ecōuerſo — vel poꝛticus poſt tergum poꝛtarū que habitatores thalamorū ab imbribus defendebāt

circūitu pauimenti: et pauimentū

in aſcenſione poꝛticus. — doctoꝛum· — quia ipſam ſpem ꝛ fidē quā habent doctoꝛes debent habere ꝛ auditores. — longanimitatē

in fronte poꝛtarū ſcđm longitudi

quia ſubiectoꝛum merita doctoꝛibuſ nō equātur. — per magiſtroſ eccleſie

nē poꝛtaruꝫ erat inferius. Et mē

charitatis amplitudinē.quā proximis oſtenderūt ꝑ operatōem· — fidei ſcꝫ que nobis adhuc in terra poſitis:aperit cognitōem dei — actiue vite·

ſus ē latitudinē a facie poꝛtę infe

ſigna quibus oſtēdit quāuis itus videat — cōtemplatōis

rioꝛis vſq̧ ad frōtē atrij iterioꝛis

quia a fructibus exterioꝛibus cognoſcit — decies decē cētū fiūt.vnde ꝑ cētū magna perfectio ſignatur·vnde cētuplū accipiet i.pfectionē vt nihil in mūdo velit. — hoc in ſequenti capitulo patebit·

extrīſecus: centū cubitoſ ad oꝛiē

lxx·Et introduxit me ad aquilonē ·ecce poꝛta reſpiciēs atriū exterius. — predicatoꝛē ſcꝫ·

tēꝫ et aq̄lonē. Poꝛtā quoq̧ quę

cognoſcendo·annunciando. — vitam· — peccatoꝛis.

reſpiciebat viā aquilonis atrij ex

terioꝛis menſus eſt·taꝫ in longitu

dine q̄ꝫ in latitudine: et thalamos

quia taꝫ lrā q̄ꝫ ſpūs.tam hiſtoria q̄ꝫ tropologia ad trinitatis ſacramēta ꝑtinēt. — viſibilia opa

eius tres hinc ꝛ tres inde: ꝛ frontē

¶ Poꝛtā quoq̧ quę r·vi·ⴭc. I. In quo conſiderādū eſt·q̄d primū introducatur per poꝛtam aquilonis. Secūdo per poꝛtam auſtri. Tercio ꝑ poꝛtam orientalē. Ab aquilone enī exardeſcunt mala ſuper habi.ter. Qui enim habitatoꝛ terrę eſt nō aduena ꝛ peregrinus:patet iaculis eius qui ab aquilone venit:cuius ignita iacula ſcuto fidei extinguūtur·ꝛ ad aquilonē exterius atrium noīatur·ad meridiem vero interius. Dicit enim. Et introduxit me ad atrium interius:ad poꝛtā auſtralem.quod ꝛ in orientali atrio ſcriptum ſimiliter īuenit̃. Primus eñ ad virtutem ingreſſus eſt aquilonē calcare pedibus·et per·l·ꝛ·xxv·ad ſūmitatem cētenarij ꝑuenire.deinde :introduci ad auſtralem plagam:ꝛ aquilonis frigus expellere· tūc ad perfectā peruenire virtutē·id eſt·ad poꝛtam oꝛientalē:in qua oritur ſol iuſticię·per quam ſolus ingreditur pōtifex. Notādum autē ꝙ cum quattuoꝛ plagę ſit de occidentali poꝛta tacetur.de qua: Iter facite ei qui aſcēdit ſup occaſum domin⁹ nomen illi· vt ſoli preparantes iter domino.ſcđm illud. Parate viam domī:rectas facite ſemitas dei noſtri. poſſumus audire quod in fine pſalmi dicitur. Qui aſcendit ſuper cęlum cęli ad oriētem·

¶ Atrii exterioꝛis. Grego. Vitę preſētis:in qua omne quod coꝛpoꝛaliter videtur:tam in lōgitudine:q̄ꝫ in latitudine menſurat̃·quia cuꝫ ad fidē peccatoꝛ ducitur:neceſſe eſt vt eius doctoꝛ cōſideret:quātum in lōgitudine ſpei ꝛ latitudine charitatis:eius admonitione proficiat. Hęc predicatoꝛis ſūt·quia per eum in ſubiectis ſunt.

¶ Et thalamos eius. Greg. Poꝛtę ſcꝫ tres hic ꝛ tres inde ·i· ſā.tas auditoꝝ aīas dei ſpōſas per admonitōem ꝑdicatoꝛis.pficiētes ī fide trinitatis audita ꝑdicatōe veteris ꝛ noui teſtamēti.

Quinquagita cubito.lon.eius. Quia ad eternā requiē peruenire nō pōt:niſi qui ad eam modo ſpem ſuā tēdere lōganimiter poteſt

Et latitu.xxv.cu. Quinarius numer⁹ per ſeipſū duct⁹ ad viceſimūquītū peruenit·quia bona opera cū agi ceperit:per feruoꝛē aīm ad augmētū excitāt·ꝛ per ſemetipſa multiplicātur·vñ :ꝛ latitudinē in mēte faciūt vt nō ſint anguſta pectoꝛe: ſed expaſſa per charitatem.

fidem que prius inſinuatur. per quam ad opa venitur·

eius· ꝛ veſtibulum eius ſcđm mē

oꝛiētalis.ſ. — merito non oꝛdine — et ſupra· — in quib⁹ poſt·vii hebdomadaſ eterna requies ſignatur·tenditur enim per diem reſurrectōis ad regna celoꝛū :in quib⁹ vera requies

ſurā poꝛtę prioꝛiſ: quinquagita

cubitoꝛum longitudinem eius :et

proximi charitatē. — cūcta ei bona que coꝛpaliter fiunt per quinq̧ ſenſus exhibentur

latitudinem vigintiquinq̧ cubito

cōtēplatōis· — greg.oia vt ſupra. — humilitatis

rū. Feneſtrę autem eius et veſti

lxx·palme — boni opis. — erāt — q: ſicut iuſti ſic ꝛ penitētes poſt peccatum recipit·vnde cinerem tāq̄ꝫ panem māducabā

bulū ꝛ ſculpturę ſcđm menſurā

erat ſcꝫ.

poꝛtę quę reſpiciebat ad orientem

id ē.ꝑ ſeptifoꝛmē ſpūm.a timoꝛe enī qui ē initium ſapiē:ad pietatē ſcādimus·deinde ad cetera· yſaias aūt.q: de celeſtibus loquebatur deſcendendo poſuit ſpūs ſapie ꝛ intellectus ⴭc.

et ſeptem graduum erat aſcenſus

poꝛte ſcꝫ per quam aditus vite apitur. — poꝛtam

eius. Et veſtibulum ante eam ·et

aditus eterne beatitudinis — vel iterū — per directum

poꝛta atrij iterioꝛis contra poꝛtā

quia recipit peccatoꝛes ꝛ iuſtos·

aquilonis et orientalē. Et mēſuſ ē

¶ Vigintiquinq̧ cu. Qui ad quinq̧ ſenſus referunt̃: per.v.oꝛdines quadrāguli.q̄ꝝ alteꝝ lōgitudini coaptat̃·alteruꝫ latitudini. In lōgitudīe reqes ꝛ dilectio ſacratioꝛis ſciētię. In latitudīe pñtiū q̄ ad ſēſus pertinet ratō demōſtrat̃.

¶ Feneſtrę au.e. Greg. Habet poꝛta q̄ ē ad aq̄lonē feneſtras ꝛ veſtibulū ꝛ ſculpt̃as q: cū peccatoꝛ ad vitā reducit̃:ſepe cōtēplationis lumē accipit:ꝛ de memoꝛia iniq̄tatis ſuę grām hūilitatis ꝛ efficaciā bonę opatōnis· vt oīe q̄d fieri ꝑcipit̃ ī vita ei⁹ ſculptū videatur.

¶ Et veſtibulum Quia quicūq̧ in itroitu virtutū poſit⁹: tres ꝛ tres thalamos fuerit īgreſſuſ:frōtēq̧ ꝛ veſtibulū mēſurę poꝛtę ꝓ poꝛis agnouerit:ad ea q̄ q̄ꝫ ꝑueniet : illaq̧ ꝓſpiciet : q̄ ī poꝛta oꝛiētali pleniſſīe ſuſceptur⁹ eſt

¶ Et veſtibulum ā.eā. Gre. Veſtibulū añ gradus ē·q: qui prius credit:poſtea virtutū gradibus ad poꝛtę aditū aſcēdit. Per fidē venit coꝛnelius ad operatōem:ſꝫ per opera ſolidatus eſt in fide.

¶ Grego. Et veſtibulū ante eā. Quia niſi q̇s ꝑ̇us hūilitatem habuerit ad hoſ grad⁹ ſpūaliū donoꝝ nō aſcēdit. Vñ. Super quē reqeſcet ſpūſ me⁹ niſi ſuper hūilē ꝛ q̇etū: Et aſcēſiones in coꝛde ſuo diſpoſuit in valle lacrīarū.ⴭc. Et alibi. Qui emittit fontes in cōuallibus.

¶ Gre. Et veſtibulū an.eā. Fides ſcꝫ.per fideꝫ eñ venit̃ ad opera: Coꝛnelius quoq̧ per fidē venit ad opera·deū eñ vnū credebat:ſed filiuꝫ ei⁹ neſciebat incarnatū· Per fidē placuerūt deo eius opera. Sine fide eñ īpoſſibile eſt placere deo

¶ Septē graduū. Quia per ſeptē grad⁹ hebdomadis ꝛ olle q̄ a facie aquilonis accēdit̃: ꝛ cerimonias iudeoꝝ:q̄b⁹ dedit de⁹ ꝑcepta nō bona·et iuſtificatōes ī q̄b⁹ nō viuāt:ſcādim⁹ ad altioꝛa:ꝛ ad veſtibulū poꝛtę.

¶ Et poꝛta atrii interioꝛis. Nō ſolū vna poꝛta ē aq̄lonis q̄ ſupra poꝛta appellat̃ exterioꝛ:ſꝫ altera q̄ hēt ſimilitudinē poꝛtę oꝛiētalis: vt manifeſti⁹ dixere·lxx· Et poꝛta atrij iterioꝛ reſpiciēs poꝛtā aq̄lonis:ſicut erat poꝛta quę reſpiciebat ad oꝛientem.

¶ Gre. Poꝛta atrij interioꝛis poſita contra poꝛtā oꝛientis ꝛ aquilonis dicit̃·q̄d de auſtrali nō dr. Quia ꝑ oꝛiētē inchoātes : per aquilonē lapſos accipim⁹. Dignū igit̃ fuit vt īchoātibus et lapſis atrij interioꝛis intrandi foꝛtitudo daret̃. De his autē qui feruoꝛe ſpūs in virtutib⁹ pmanēt nemo dubitat:certuꝫ ē enī ꝙ eis introitus cęli pateat.

¶ Et mēſus eſt a.p.v.a.p.ⴭc. Grego. Ideo a poꝛta vſq̧ ad poꝛtaꝫ cētum ſunt cubiti: vt quaſi eundi quedā moꝛa ſit ipſa dilatio viuendi·per quā quotidie ꝟtutib⁹ creſcit̃: vt ad īterioꝛē aditū perfecti⁹ veniat̃

Gre. Et menſus eſt a.p.v.ad p.cē.cu. Menſurat atriū interiꝰ: quod a portis exterioribus vſqꝫ ad portā interiorē tēditur.c.cubitis: vt qui intrare amando cepit: latitudinē pfectōis habeat in mente: ⁊ per atriū pfectionis currat: quouſqꝫ ad gaudia ſecreta perueniat.
Et eduxit me ad viā. Per ſingulos introitus ezechiel (quem confortauit deus. hoc enī nomē eius iterpretat) ducitur. ⁊ de porta aquilonis tranſit ad portā auſtralē.

Gre. Notandū qꝫ in ſpūali edificio adıtus eſt ad oriētē: ⁊ ad aquilonē: ⁊ ad auſtrū. Patet via ad oriētē: vt qui ſacramēta fidei bene inchoauerūt: ⁊ nulla pfunditate merſi ſunt: ad gaudiā eterna perueniāt. Porta patet ad aquilonē: vt poſt inchoatōem caloris ⁊ luminis qui i peccatorū frigora ⁊ obſcuritates lapſi ſūt. per penitētiā ad veniā redeant. ⁊ qꝫ ſit interne retributōnis vera leticia cognoſcāt. Patet via ad meridiem: vt qui ſancto deſiderio in virtutibꝰ feruent: ſpūali intellectu quotidie iterni gaudij miſteria penetrēt.

Gre. Cū ſit quattuor mūdi plage: tres tm̄ porte ponunt in exteriori edificio: quod ſpūale eſt. ſancta. ſ. ecclesia: quibus puenit ad gaudia etna: fides ſpes charitas. In oriēte eſt fides: p quā lux vera naſcitur i mente. Ad aqlonē ſpes: quia peccator ſi de dei miſericordia deſperat omino perit. vnde neceſſe eſt vt qui per ſuam iniquitatē extinctus eſt. p ſpem miē reuiuiſcat. Ad meridiē charitas: quia igne amoris ardet. In meridiana et enim porta: ſol in altū ducit. quia p charitatē lumen fidei in dei ⁊ proximi dilectōe ſubleuat. his tribꝰ portis ad iteriꝰ atriū. i. ad gaudia ſecreta puenit.
Et feneſtras eius. Per quas ſcꝫ ad aīam vidētis lumen ingredit: pſertim ſi longitudo vite eius quīquagenarij anni. i. iubilei myſterio fuerit pdata. ⁊ ad diuinioris ſenſus latitudinē potuerit puenire. In qua latitudine ⁊ plateis agit ſapiētia cōfidenter: ⁊ ſublimi voce clamitat. ⁊ ſeptem gradibꝰ ingredit: vt pueniat ad veſtibulū: ⁊ per palmas ꝓpoſiti ſui atqꝫ conatus: victoriam teneat ſempiternā.
Et celate palme. Grego. Superiꝰ dixit: pictura palmarū. quod eſt oſtēſio ſignorū. nūc celate palme dicūtur. in quo bonorū operū demōſtratō ſignatur. Vn̄: Videāt opera veſtra bona. et glori. pa. ve. ⁊c̄. Qui i vita ſua impreſſa eē ſancta opa demōſtrant: palmas in fronte celatas portant. quia quāta illos i poſterū victoria ſequat: in opibꝰ demōſtrant. Vel i orientis porta pictura ē: in porta aqlonis ⁊ auſtri celatura: qꝛ ſignū victorie qꝺ inchoātibꝰ oſtēdit: i reuertētibꝰ atqꝫ feruētibꝰ ſolidiꝰ et robuſtiꝰ tenet.
Et celate palme e. ⁊c̄. De quibꝰ i ſeptētrionalis plage porta dictum eſt: hoc tātū admonuiſſe ſufficiat: qꝛ ea q̄ dicūt ibi iuxta litterā: in meridiana ſpūalit itelligimꝰ. eiſdē eñ lineis ⁊ hiſtoria currit. ⁊ tropologia. Sed illa humilior: iſta ſublimior. Illa heret terre: iſta ad celeſtia ſubuolat.
Et introduxit me ⁊c̄. Greg. ea in tribꝰ portis iterioribꝰ replicātur que ſecūdo iā vel tercio de exterioribꝰ dicta ſūt.
Gre. Hic rurſū tres porte deſcribūtur. p quas ſicut ſuperiꝰ pdicatores

(interl.: ſinchoatōis. ſ exteriori ſcꝫ aquilonis. ſ interiorē eiuſdē aquilonis. ſ grego. perfectionis ⁊ cōſūmationis ingreſſū. ad quā curritur p viam perfectionis que per cētū ſignificatur. ſ vt his quaſi gradibus recedentes. a porta exteriori ad interiorē perueniamus. ſ vt ſupra.)

a porta vſqꝫ ad portam centū cubitos. Et eduxit me ad viā auſtralē: et ecce porta que reſpiciebat ad

(interl.: ſ ſimili menſura. ſ hec in porta orientis ⁊ aquilonis ſuperius expoſita ſūt.)

auſtrum. Et menſus eſt frontē eiꝰ et veſtibulū eius iuxta menſuras

(interl.: ſ cuncta ſcꝫ erant plena luminis ad partes refe ratu.)

ſuperiores ⁊ feneſtras eius ⁊ veſtibula in circuitu ſicut feneſtras cetera: quinquagīta cubitorū lōgitudinē ⁊ latitudinē. xxv. cubitorum Et in gradibus. vii. aſcendebatur ad eā. Et veſtibulū ante fores eiꝰ

(interl.: ſ a dextris. ne extollatur in pſperis. quod fit p timorem.)

Et celate palme erant vna hinc et

(interl.: ſ a ſiniſtris. ne frangatur in aduerſis. qꝺ fit per ſpem.)

altera inde in fronte eius: et porta

(interl.: ſ ne putemus vnū tm̄ atriū eſſe. ſ vt poſt hebdoadis ⁊ inſtrumēti veteris ſacramētum ad terram bonā ⁊ euāgelii gratiā puenimꝰ.)

atrii iterioris i via auſtrali. Et menſus eſt a porta vſqꝫ ad portā i via

(interl.: ſ nō ſolū ſecundū atriū in porta auſtrali ē.)

auſtrali centū cubitos. Et itroduxit me in atrium interius ad portā

(interl.: ſ tercium ſcꝫ. ſ iudeā.)

auſtralem. et menſus eſt portā iuxta menſuras ſupiores. thalamū

(interl.: ſ hec oīa ſuperius dicta et expoſita ſunt.)

⁊ frontē eius ⁊ veſtibulū eius hiſdē menſuris. Et feneſtras eius et veſtibulū eius in circūitu quinquaginta cubitos longitudinis: ⁊ latitudinis. xxv. cubitos. Et veſtibulū

(interl.: ſ hoc nondum dictum eſt.)

per girū longitudine. xxv. cubitorum. ⁊ latitudine quinqꝫ cubitorum. Et veſtibulū eius ad atrium

(interl.: ſ quia per vitam ſimplicem. que quinqꝫ ſenſibus ducit. circa amorem proximi dilatantur.)

exterius. ⁊ palmas eius in fronte

(interl.: ſ intro ſunt per amorem. Sed quia quidā adhuc ſcdm ſenſus corporeos viuunt. foris per ſimplicitatem reſpiciunt. ſ hoc ſupra expoſitū eſt.)

et octo gradus erant quibus aſcēdebatur per eā. Et introduxit me

(interl.: ſ hoc quoqꝫ reſtat dicendum. ſ quod de orientali porta hic dicitur. de auſtrali ſupra dictum eſt.)

in atriū interius per viā orietalē

(interl.: ſ dominum.)

Et menſus eſt portam ſcdm menſuras ſuperiores. thalamum eius et frontem eius et veſtibula eius ſicut ſupra: et feneſtras eius et veſtibula eius in circumitu longitu-

accipimꝰ. Vna aūt eccleſia ē i pdicatoribꝰ veteris ⁊ noui te. Porte ſupiꝰ vij. hic octo gradus habēt. quia ſancti ſpūs ſeptiformē grām ꝯcordit pdicant. ⁊ retributōis eterne gaudia nunciāt. Vn̄: Da partes. vij. necnon et octo. Exteriores porte antiqui patres. q̄ p pcepta legis: opa ꝓpli magis qꝫ corda cuſtodiebāt. Interiores: pdicatores eccl̄ie: qui ſpūalibꝰ monitis auditorū corda cuſtodiūt. Ille porte. vij. graduū: iſte. viii. qꝛ in veneratione legi dies ſeptiꝰ. ⁊ i no te. octauꝰ i ſacro ē q̄ tciꝰ a paſſiōe: octauꝰ a ꝯditōne. q̄ ſeptimū ſeqt. Si vero portarū noīe ſolos accipiꝰ apl̄os: q̄ pmi eccl̄ie pdicatores q̄ fidē ſpē ⁊ charitatē nos ſūmopere tenere docuerunt. Ipſi in his virtutibus porte ſūt. qui nos per eaſdē virtutes ad iteriorē itellectū ſapie etne pducunt. Ipſi exteriores porte: ipi ⁊ interiores. incohoātibꝰ enī exteriora. pfectis myſtica loquunt. Vn̄ Lac vobis potū dedi non eſcā. Et alibi. Sapiētiā loquimur iter pfectos. Et nō potui vobis loq̄ quaſi ſpūalibꝰ: ſꝫ quaſi carnalibꝰ. Ipſi nos in pmo aditu fidi ſpei ⁊ charitatis iſtituunt. Ipi pficiētibꝰ celeſtis regni myſteria pdicant. ⁊ p ſubtiliorē ſēſū nos ad iteriora pducūt. vn̄: pꝰ. vij. gdꝰ earū: pꝰ modū. viij dn̄r.
In atriū. Singla atria habēt mēſuras ⁊ ordies ſuos. ⁊ i eiſdē mēſuris diuiſa grā eſt: dū eaſdē res alit i principio alit i pfectu alit i fine agnoſcimꝰ.
Ad por. au. Gre. In pma dſcriptōe orientalis porta ē aū portā aqlonis et auſtri. In ſcd̄a int portā auſtri ⁊ aqloīs. qꝛ xp̄s ex diuinitate añceſſit oīa. ⁊ hūanitate veit iter oīa. q̄ decedētis iudee finis fcꝰ ē: ⁊ ſbſequētꝫ gētilitatꝫ initiū. ſupiꝰ portā aqloīs porte auſtrali pꝓpoſuit. qꝛ gētilitas aū ſynagogā fuit. heb ei a q̄ hebrei gētil fuit.
Et veſtibulū per gi lon. xxv. cu. ⁊c̄. Si ei octo triplicamꝰ. xxiiij. facimꝰ. cui vnꝰ addit: vt. xxv. iplcāt. Auditores enī boni q̄ veſtibula ſunt portarū: etne ſpei lōganimitatē tenēt. ⁊ octauū die i tnitatis fide q̄ vnꝰ deꝰ ē. Octo itaqꝫ p tria ducūt. ſꝫ vniꝰ dei pfeſſiōe ſolidāt. Plana ſūt veſtibula: qꝛ taliū hūilia ſūt corda. Hūt lōgitudinē: qꝛ i ſpe lōganimit pſeuerant. xxv. cubitis lōgitudo mēſurat: qꝛ i reſurrectōe carnis i octaua p tnitatem credūt: ⁊ eādē vnū deū. Pōt p veſtibulū qꝺ ē iteriꝰ: pfectorū fides accipi. Per illꝺ vero qꝺ reſpicit exteriꝰ: fides ichoātiū. Vel p veſtibulū iterius pcepta altiora: p id qꝺ exteriꝰ reſpicit minima. Per veſtibulū ei itur ad gdꝰ ⁊ portā: ⁊ p pcepta ad ꝟtutes ⁊ aditū gratie celeſtis.
Longi. xxv. cu. Vt prioris atrij latitudinē. i. xxv. cubitos exterioris atrij poſſideat lōgitudo ⁊ latitudo. v. cubitos teneat. q̄s mēſuras. i. xxv. ⁊. v. ad. v. ſēſus referimꝰ. q̄s ſi ad altiora ꝓcēdimꝰ duplicamꝰ quinquies ⁊ de carnalibus faciāꝰ ſpūales. Vn̄ Leuate oculos vr̄os ⁊ videte qm̄ meſſes albe ſūt. Et: Qui hēt aures audiēdi audiat. Et: Guſtate ⁊ videte qm̄ ſu. ē d. Et Xp̄i bonꝰ odor ſumꝰ deo. ⁊ manꝰ nr̄e ꝯtrectauerūt de ꝟbo vite. Et ad extremū: nequaqꝫ vt de ſeptētrionali plaga. vij. tātū gradꝰ efficiūt ſed pꝰ ſeptenariū octonariꝰ adeſt numerꝰ. vt de ſynagoga ad eccleſiā. de veteri teſtamēto ad nouū. de terrenis ad celeſtia trāſeamus.
Et introduxit me ⁊c̄. Hiero. De ſeptētrionali plaga: ad cuiꝰ atriū

ſeptē tm̄ gradib⁹ aſcēdit: trāſit ad auſtralē portā. ⁊ ad atriū eiuſdem porte
Ad qđ nō ſolū. vij. ſed. viij. gradib⁹ aſcēdit. ſcꝫ vt ꝑ vetera trāſeamus ad
noua. i. per patriarchas ⁊ ꝓphas veniam⁹ ad aplos. vt ī altero hebdoada
in altero ogdoada ſit. Nūc autē venit ad ſūmū. ⁊ ītroduxit ꝓphetam per
viā porte īterioris ſiue per atriū: ad qđ itur ꝑ viā oriētalē. Via iuxta. lxx.
in hoc tm̄ habet loco. in ſeptentrionali ⁊ auſtrali plaga oīno tacet: vt ītelli
gamus in orientali tm̄ plaga viā illā eſſe: ꝗ dicit: ego ſū via veritas ⁊ vita
per ipſuꝫ enī venimus
ad patrē. de quo: Be
ati īmaculati in via.
qui ſcꝫ nihil ſiniſtrum
de chriſto ſapiūt. ſed
fides eorū pura: nulla
eſt hereſi polluta.

¶ Et veſtibulum
ei⁹. i. atrij exterio
ris. Hie. Vt oriēta
li lumine oīa videant
īcluſa: ſcđꝫ illud: Nec
eſt qui ſe abſcondat a
calore ei⁹. Si aūt exte
rius ⁊ īterius accipim⁹
atriū ſic ītelligimus: ꝙ
deus ⁊ circūfuſus ⁊ in
fuſus ſit. Vn̄: Qui te
net celos palmo: ⁊ trā
pugillo. Et Celuꝫ mi
hi ſedes eſt: terra autē
ſcabellū pedū meorꝫ
vt ſcꝫ intra oīa eē cre
dat. Vn̄. totāqꝫ īfuſa
per artus. mēs agitat
molē ⁊c. Cū aūt trāſie
rim⁹ per arma iuſticie
a dextris ⁊ a ſiniſtris:
per gl'iam ⁊ ignominiā
per bonā ⁊ malam fa
mā: per laudes ⁊ vitu
pat ōnes: ⁊ victoriā de
iſto ſeculo ceperimus:
tūc palme nobis dant
ex vtroqꝫ latere. quos
nec gaudia mutauere nec meror: nec proſpera nec aduerſa fregere. Et n̄ ꝑ
ſeptem gradus ſicut in plaga aquilonis. nec per ſeptem. ⁊. viij. ſicut in me
ridie: ſed per octo tm̄ gradus ad ſumma aſcendimus. qꝛ ſufficit nobis octo
narij ſacramētū. i. euangelium. vt dicamus: Et ſi nouimus ſcđꝫ carnē xp̄m
ſꝫ nūc iā nō nouimus eum ſecundū carnē: ſed ſcđm ſpiritum.

¶ Et introduxit me a. p. q. r. a. a. ⁊c. Gre. Que de porta auſtrali
⁊ oriētali ſuperius dicūt: eiſdē v̄bis de porta aquilonis hic replicātur.

¶ Veſtibulū eius. Veſtibulū porte ꝑdicatōis verba. ꝗ ꝑus humilit
accipimus: vt ad ſacri eloquij ītelligētiā veniamus. Sit ergo nobis porta
īterior nouū teſtamētū. vetus exterior. qꝛ hoc ſpūalē ītelligētiā aperit. illđ
rudibus ſacri eloquij hyſtoriā cuſtodit. Habet aūt porta īterior duo late
ra. dilectionē dei ⁊ proximi.

¶ Grego. Quid exteriori atrio: q̇d thalamo: q̇d frōtib⁹: q̇d veſtibulo:
quid feneſtris: quid lōgitudine: quid latitudine: quid palmarum celatura
ſignetur: ſupra dictum eſt. ¶ verba hiſtorie eius vix capim⁹
¶ Quid ſumus de miſticis ſenſibus ezechielis prophete locuturi. qui ipa

¶ Et in octo gradibus. Gre. Septē gradus habēt porte ſpūalis edi
ficij. qꝛ timorem pietatē ſciētiā fortitudinē cōſiliū ītellectū ⁊ ſapiam audito
rib⁹ ſuis predicāt. Sed cū iam oīa dimitti precipiūt: ⁊ ad cōtēplatōem ce
leſtis patrie ītēdi: ⁊ in eius myſterijs delectari: gradū octauū addūt. ⁊ ad in
teriora traijciunt. vnde ei ꝗ legis ꝑcepta ſeruaſſe a iuuētute dicebat: adiun
ctū ē. adhuc vnū tibi deeſt. Si vis ꝑfectus eē: vade vēde oīa ⁊c. Per octo
nariū q̄ꝫ dies etni iudicij. carnis reſurrectō ſignat. vnde pſalmus qui pro
octaua īſcribit: a pauore iudicij īchoat. Dn̄e ne ī furore t. ar. me. ⁊c. In q̊
om̄e h̄ tēpus finit qđ. vij. diebus voluit. ⁊ ꝗ poſt ſeptē dies ſequitur: iure
octauus dr̄. in q̄ ⁊ caro nr̄a reſurget ex puluere. vnde ꝑ legē q̄qꝫ octaua die
circūciſio fit. nā per membꝝ qđ circūciditur: mortalis generatur ꝓpagatio.
decedētiū ⁊ ſuccedētiū numer⁹ augetur: qđ poſt reſurrectōem nō erit. quia
neqꝫ nubēt neqꝫ nubētur: ſꝫ ſūt ſicut angeli dei in celo. octauo aūt die ꝑpu
tiū ꝑciditur: qꝛ ibi iā locum carnis ꝓpagatio non habet vbi reſurgens caro
perſeuerantiam eternitatis habet.

dinem quinquaginta cubitorum.
⁊ latitudinē vigītiquiqꝫ cubitorꝫ
Et veſtibulum eius. id ē. atrij exte
rioris: ⁊ palme celate in fronte ei⁹
hinc ⁊ inde: ⁊ in octo gradib⁹ aſcē

† ſ rurſum ſed nō vt ſupra ad atriū exterius ſed ī
terius. vnde in ſequentibus: veſtibulū reſpiciebat
ad atrium exterius. in quo profectus īgredientis
oſtenditur. dum in ſingulis locis noīa menſure q̄
ſunt proprie: ⁊ feneſtre per circuitū lumine ſciētie
vniuerſa plena monſtrantes.

ſus eius. † Et introduxit me ad por
ſ gentes.
tam que reſpiciebat ad aquilonꝫ.
Et menſus eſt ſcđum menſuras ſu
periores thalamum eius ⁊ frontē
eius ⁊ veſtibuluꝫ eius: ⁊ feneſtras
eius per circūitum longitudinē q̄n
ſ in quibus ſacramēta remiſſionis. ſ in
quagītā cubitoꝝ. ⁊ latitudinē. xxv
quibus diuini ſenſus.
† ſ vt per hoc ſcꝫ in veſtibulo atrii interioris
poſiti exteriora videamus. ⁊ preteritorū ⁊ preſen
tium noticiam cōtemplātes. per quā veniamus ad
cubitorum. † Veſtibulū eius reſpi
ciebat in atrium exterius: ⁊ celatu
ſ duplices palmas atqꝫ victorias. ⁊ octo graduum
myſteria cognoſcamus. ⁊ introgreſſi gazophilacia
in quibus tēpli diuitie cōtinētur. ⁊ ordines noſtre
ab omni ſorde peccati lauātur.
ra palmarū in fronte illius hinc et
inde. Et in octo gradibus aſcenſus
† ſ doctorū corda que diuitias ſciētie ſeruāt:
eius. Et per ſingula † gazophilacia
† ſ in hoſtio ſcꝫ qđ ē in fronte. p. āmoniti verbis ⁊
operibus patrum.
hoſtiū in frontibus portarū: † et ibi
ſ lacrimis cōpūctōis. † ſ ſeipſos quos domi
no cōſecrarūt. ſed tamē qꝛ ī multis offendūt: lacri
mis lauāt. vt olocauſtuꝫ pigue fiat ⁊ medullatū
† ſ populo ſcꝫ.
lauabūt † olocauſtū. Et in † veſtibu
ſ id ē. predicatoris qui porta īterior.
† ſ dum populus humili mēte verba predicatōis
ſuſcipit: in eo menſe ad ſacrificiū ex virtutibus cō
ſtruūtur.
lo porte due † mēſe hinc et inde. vt
† ſ quod totum ſacer ignis abſumat. ſ cum
totus homo deo vouetur. ⁊ oīa terrena dimittit.
īmoletur ſuper eas † olocauſtū: et
ſ quod ſcienter cōmiſimus. ſ quod eſt malefa
cere. ſ in opere. † ſ ignorāter ſ cogitatōe
† ſ quod eſt bona facienda pretermittere.
pro peccato ⁊ ꝓ † delicto. † Et ad la
† ſ quia in exteriori cuſtodia littere lex data te
nebatur.
tus † exterius quod aſcēdit ad ho

¶ In frōtibus portarū. Greg. Verbis ⁊ opib⁹ predicatoꝝ q̄b⁹ eos
foris agnoſcimus: q̄lit apud ſe viuāt. Eſt aūt hoſtiū per ſingula gazophi
lacia ī frōtib⁹ portarū qñ vnuſquiſqꝫ doctorū ī corde auditoris intellectū
apit ī dictis et operib⁹ patꝝ. alioquī ī frōtib⁹ portaꝝ hoſtiā n̄ hēt. ⁊ ſpūal
edificij gazophilaciū dici non debet.

¶ Et in veſtibulo por. due mēſe h. Gregori. Dum q̄terne menſe
ꝑ latera deſcribūt: ⁊ in ſumma ꝯcluſionis dr̄: Octo menſe erāt ſup quas im
molabāt: patet qꝛ n̄ đ
ſigulis ſex portis ꝗ pi
cta ſūt h̄ dr̄. Sꝫ ei oēs
nō octo h̄. xl viij. mēſas
habēt. De vna q̄ꝫ di
ci nō pōt: nā p⁹ deſcri
ptū porte veſtibulum
vbi due m̄ſe hic ⁊ due
m̄ſe idē narrāt: adhuc
ad lat⁹ exteri⁹ qđ aſcē
dit ad ho. por. ꝗ ꝑ. ad
a. due mēſe memorāt
atqꝫ ſubiūgit. ⁊ ad la
tus alteꝝ an̄ veſtibulū
porte due mēſe ītra q̄ſ
etiā porta ꝗ r̄ſpicit viā
aq̇loīs eē memoratur
vn̄ patet aliđ veſtibu
lū eē ītriſec⁹: ⁊ aliud ex
triſec⁹. qꝛ ⁊ p⁹ īterior ⁊
p⁹ extior aq̇lonis por
ta deſcribit. Nā cum
tres portas ſupius de
ſcripſiſſꝫ: tres q̄ꝫ alias
īterioris atrij eē mēora
uit: ⁊ extremā aq̇lonis
portā. Nunc ꝗ cū due
mēſe hic in porte veſti
bulo dſcribūtur: ⁊ due
mē. adhuc đ eadē inte
riori porta ſermo cōte
xit: qꝛ ſubditur. qꝛ ad
lat⁹ exteri⁹ q. a. a. o. p.
⁊ ad lat⁹ an̄ veſtibulū
porte due mēſe. Por
ta ꝗ īterior binas ꝑ lata ī veſtibulo mēſas hēre deſcripta ē. ⁊ porta extior ſi
milit binas. q̄ttuor aūt hic: ⁊ q̄ttuor idē mēſe ꝑit hūt: dū ꝑ lata ſigula bine
ī veſtibulo porte īterioris: ⁊ bine hic ⁊ idē: exterius in veſtibulo aquilonis
porte deſcribūtur que ſimul om̄s octo ſūt in quibus immolatur.

¶ Gre. Et ī veſti. por. d. m. All. Porta nr̄a ī īteriori veſtibulo. iiij. men
ſas hēt. qꝛ ſcā eccīa ad eruditōeꝫ fideliū. iiij. accepit ordīes regētiū. vn̄ ipſe
dedit q̄ſdā q̇dem aplos: q̄ſdam autē ꝓphetas. alios euāgeliſtas. alios pa
ſtores ⁊ doctores: qui vnus ordo ſunt. ille enim vere paſcit qui docet. Ha
bet ⁊ porta exterior menſas quattuor ſinagoga ſcꝫ principes ſacerdotum
ſeniores populi. ſcribas. ⁊ phariſeos. qui phariſei legis doctores uocati ſūt
In vtraqꝫ porta due menſe ſunt hinc: due inde. quia in exordio ſancta ec
cleſia apoſtolos ⁊ ꝓphetas habuit. qui ſcꝫ poſt apoſtolos orti ſunt. nunc
autem habet euangeliſtas atqꝫ doctores euāgeliſte ſunt: qui gaudia cele
ſtis patrie annunciāt. apoſtoli vero ⁊ ꝓphete ſublati ſunt. Itaqꝫ he bine
menſe q̄ſi in alio latere fuerunt.

¶ Vt immoletur ſu. e. h. Greg. Recte in interioris porte quattuor
menſis immolat holo. ⁊ pro peccato ⁊ ꝓ delicto. Qui enim mūdum plene
contemnit: ⁊ ſeipſum holocauſtū deo tribuit. hic autem perfecte nouit plā
gere peccata et operis ⁊ cogitatōnis: vel malum quod fecit: vel bonum qđ
debuit et non fecit.

¶ Et ad latus e. q. a. a. ho. ⁊c. Habet et porta que pergit ad aquilo
nem duas menſas hinc ⁊ duas menſas inde: principes ſcꝫ ſacerdotum: et
ſeniores populi in maiori autoritate regiminis: ſcribaſqꝫ ⁊ phariſeos q̇ mi
nori loco populo prefuerunt. Sed he menſe iuxta portam que pergit ad
aquilonem ſunt. quia cum populo preeſſent: ſynagoga in perſecutōe redē
ptoris noſtri ſeuiens ad torporem perfidie prorupit. que tamē menſe ſacri
ficium habuerunt: quod ſcꝫ iuxta litteram tenuerūt. vnde ad torporem la
pſi ſunt: qui flama ſpiritus ſucceſſi non ſunt. Interioris autem porte men
ſe holocauſtum habent: quia ſiue in cordibus apoſtoloꝝ atqꝫ propheta
ſiue in mente euangeliſtarū atqꝫ doctoꝝ ignis ſpūs exarſit ⁊ ardet. qui qꝛ
om̄em cogitatōem in bono ope abſumet flama amoris dei: q̄ holocauſtū

totum ſimul qḋ inuenit incēdit. Menſe vero he ex quadris lapidib⁹ facte ſunt: quia dum quotidie ſacri eloquij verba meditant̄: ad offerēdū domino o:öis olocauſtū quaſi ex quadris lapidib⁹ cōſtruūt. verba enim ſcē ſcriptu re lapides quadri ſunt: q̄ vbiq; firmiter ſtant nuſq; rep̄hendūtur. Nā i oē quod p̄teritū narrāt: in oē qḋ venturū p̄dicant: in oīe qḋ ſpūaliter ſonāt in oē qḋ moraliter annūciāt: q̄ſi i diuerſo latere ſtatū habent: quia repre heſionē nō habēt. Corda itaq; ſanctoꝝ mēſe dei ſunt: ad olocauſtū q̄dris lapidibus ꝯſtructe: q: q̄ ſemp̄ verba dei cogi tant: ſemetipſos a car nali vita mactāt. Vn̄ Lex dei eius in corde ipſius: ⁊ nō ſupplanta buntur greſſus eius. Et alibi. in corde meo ab ſcondi eloq̄a tua: vt n̄ peccem tibi

Due mēſe h. et m. Gre. Hinc menſe hinc ⁊ inde: q: in dilecti one dei neceſſaria ē fi des ⁊ vita. vn̄. Sine fide īpoſſibile eſt place re deo. Et alibi. fides ſine operib⁹ mortua ē. In dilectōe p̄ximi pa tiētia ⁊ benignitas. vn̄ charitas patiens ē: be nigna eſt. vt ſcʒ illata mala eq̄animiť ſuſt ne at: ⁊ ſua bōa benigne īpendat. Habet q̄q; exterior porta. i. lex duo latera. i. ſpūales p̄ſes: ⁊ carnalē pp̄lm. in q̄bꝰ mēſe ſunt. in ſpūalib⁹ doctrina ⁊ ꝓphetia: in carnalibus circunciſio ⁊ ſacrificium

historicum intellectum legis
quia ſub timore minarū. frigida iudeoruʒ cor da cōſtrinxit.

ſtium porte que pergit ad aquilonem due menſe: et ad latus alterū ante veſtibulum porte due menſe

fides. vita. doctrina. et prophetia in mentibus bonorum. ex vtraq; parte quattuor.
cum proficientibus populis ſancta predica tio patientiā ⁊ benignitatē ſeruat. que prius i car nalibus circūciſionē ⁊ ſacrificiū cuſtodiuit.

Quattuor menſe hic: ⁊ quattuor

omnes ſimul.

menſe inde. Per latera porte octo

hic. alie ſcʒ ⁊ ſunt ſimul. xvi. menſe. quo nume ro prophetarū myſteria demonſtrantur. vt quid quid in nouo teſtamento offerimus. predictū eorū vaticinio approbemus.

menſe erant ſuper quas imolabāt

veſtibuli interioris. quia alie quattuor ad ſacrificium exterioris ſcʒ.

Quattuor autē menſe ad olocau

hi ſunt lapides viui qui voluūtur ſuper terrā ⁊ habēt ſecum angulareʒ lapidem. quo veteris ⁊ noui t. parietes cōtinētur. quattuor aūt euangelica ſacramēta demōſtrat. vt ex oī latere eque ſtēt.

ſtum de lapidibus quadris extru

Spei. in ſe eni ſūt perfecti quātū in hoc mūdo poſſūt.

cte. Longitudine cubiti vnius

quia quedam diuina myſteria ab homine i hac charitatis quantū ad proximū.

et dimidii et latitudine cubi-

Octo menſe erāt q. r. i. Gre. Quia q̄d quid fides credit: quidquid vita exēplo bonis opib⁹ oſtēdit. quidq̄d pati entia humiliť tolerat: quidq̄d benignitas largiť miniſtrat: quidq̄d doctri na ſalubriter docet: q̄dq̄d ꝓphetia p̄monet: q̄dquid circūciſio ad mādatū exterius legauit: q̄dquid ſacrificiū ex deuotōe offerētis egit: in omīpotētis dei oculis hoc eē victimā oſtēdit. In lege enī q̄ ē extior porta: etiā p carna le ſacrificiū: pp̄ls deuotōʒ ſui cordis īmolabat

Quattuor aūt mēſe a. h. Grego. Quia ⁊ hi qui in ſancta eccleſia fidē vitam patiētiā atq; benignitatē cuſtodiūt: ſūmis iam virtutib⁹ pollēt ⁊ qui in ſynagoga doctrinā et prophetiā: circūciſionē ⁊ ſacrificiū cognoue runt. alia offerēdo alia retinēdo deuotionis ſue victimā offerūt.

De lapidibus qua. Grego. Sāctis ſcʒ quoꝝ vita in pſperitate ⁊ in aduerſitate fortiter ſtat. in proſperitate nō extolliť. in aduerſitate nō frā giť. ſuaſionib⁹ ad mala nō trahiť. vitupatōibus a bono nō reuocatur.

Gre. De lapi. quadris. De his lapidib⁹ quadris diciť. Lateres ceci derūt. i. iudei. ſed quadris lapidib⁹ edificabim⁹. i. apl̄is. martirib⁹. ⁊ docto ribus eccleſie. de his veſtibulū. i. popul⁹ mēſas habet. iiij. cōſtructas. q: fi dem vitā patiētiā benignitatē de vita ſcōrū in exēplū ſumunt.

Lōgi. cu. v. ⁊. lati. c. v. ⁊c. Hiero. Lōgitu. ⁊ latit. cubiti vnius ⁊ di midij. ſ. p quadꝝ. q̄ ſimul iuncta tres cubitos faciūt. qui tres cubiti habent i altitudine cubitū vnū. vt myſteria trinitatis vni⁹ cubiti. i. diuine maieſta tis mēſura cōſeruet. Vn̄ Baptizate eos in noīe p. ⁊. f. ⁊. ſſ. Nomē aūt dei q̄ vni⁹ altitudinis cubit⁹ ē: q̄ tres cōplectiť ꝓprietates. ⁊ olocauſta ol latō num noſtrarum ſemper abſumit.

Super quas ponāt vaſa. Aīas ſcʒ fideliū. vn̄ Vas electōis mi hi ē iſte. Et alibi. Mūdami q̄ fertis vaſa dn̄i. vaſa ſcʒ paſtores ⁊ doctores

Olocauſtū. Gre. Totū icenſū. ⁊ lex q̄dē deū ⁊ p̄ximuʒ diligi. diuina mādata cuſtodire p̄cepit. ab aliena ꝑ cōcupiſcētia cōpeſcuit. nō tñ iubʒ oīa dimitti. In nouo teſt. dr̄. Niſi q̄s renūciauerit oīb⁹ q̄ poſſi. nō po. m. e. d. Et. qui vult venire p. m. ab. ſe ip. ⁊c. Mēſe q̄ iterioris porte olocauſtū ha bēt: q: i ꝟtutib⁹ noui te. q̄ ꝑ olocauſto oīa icēdim⁹. q̄ñ oīno reb⁹ mūdanis abrenūciam⁹. Mēſe vero porte exterioris ſacrificiū habēt nō olocauſtum q: p̄cepta legalia decimas offerri iubēt. nō oīa dimitti.

Et lab. e. pal. vnius. Quia p p̄dicationē doctorū tēdūť opa audi toꝝ. In palmo eī man⁹ tēdiť. i. q̄ opa ſignāť. In palmo maior digit⁹ ⁊ mi ni⁹ tēdiť. vt admōitōe doctoris auditor ſic mag̃ faciat vt p̄ua ñ obmittat.

Palmi vnius. Gre. Vt ex doctoꝝ p̄dicatōe ſicut vnitas in fide: ita ſeruetur i ope. ne p bonū qḋ alť agit alter ad malū diſcordie prorumpat.

Reflexa. Gre. i. vt qḋ ore dicūt ope cōpleāt. cōſcientiā ſuā vndiq; cir cūſpiciētes. ne coꝝ meſſē famelicus comedat. Vnde Salamō. Abſcondit piger manū ſuā ſub aſcella: nec ad os ſuum porrigit eam. Menſa eñ dei ē p̄dicator. olo cauſtuʒ ⁊ victimā por tat ut curr⁹. regit vt au riga. Vn̄. Pater mi curr⁹ iſrl ⁊ auriga ei⁹.

vita plene cōprehendi nō poſſūt. ex parte enim co gnoſcimus. ⁊ ex parte prophetamus.
quia deum nec plene ſcire nec diligere poſſūt
fidei que inuiſibiliū ē.

ti vnius ⁊ dimidii. ⁊ altitudie cu

quia vnus deus vna fides vnū baptiſma.
aīas que pietatis capiūt verba. vt ex eis olo cauſtū vite ⁊ oratōis immolet

biti vnius. ſuper quas ponant va

martires de quibus. precioſa in cōſpectu domi ni mors ſanctorū eius. qui omnino mūdum re linquūt. ⁊ ſeipſos incendunt igne amoris domino in odorem ſuauitatis.

ſa: i quibus imolatur olocauſtuʒ

qui mundo adhuc licite vtūtur: quaſi partē ſui retinent. eoꝝ ſcʒ qui cōtinētia ⁊ corpis ſāctita te animas imolant domino.

⁊ victima. ⁊ labia earū palmi vni⁹

reflexa intrinſecus per circūitum.

quia pro carnalibus predicatōne eorum cōuer ſis preces offerunt domino.

Super menſas autem carnes ob

lationis. Et extra portam iteriorē

quibus dicitur. Cātate domino cāticum nouuʒ qui cum angelis clamant. gloria in excelſis deo.

gazophilacia cantorum in atrio in

in qua ſpes ſignatur

teriori. quod erat in latere porte

reſpicientis ad aquilonē. Et facies

Super mēſas aūt. ⁊c. Hr. Menſaꝝ aūt iſtaꝝ noīa puto i mathęo ⁊ i marco ⁊ lu ca ⁊ iohe ꝯtineri. q̄ruʒ reflexa corona delup i trinſec⁹ p circūitū mar ginis ābiebat: vt olo cauſta ꝯtineret itriſec⁹ nec paſſi ſinere pmitte ret; ⁊ carnes oblatōis teneret. Ignoſce lector difficultati locoꝝ. aut ſi meli⁹ q̄d iuenire po tes doce: libenter diſci mus quod neſcimus.

Gre. Habuit ſy nagoga ſpūales p̄res in doctrina atq; ꝓphe tia: ex q̄b⁹ exēplū vite in virtutib⁹ traheret. ſʒ rudis pp̄ls magis p timorē q̄; p amorē ler uiens: noluit imitari ꝟ tutes q̄s vidit. ⁊ ideo porta exterior que ad aq̄lonem pergit: menſas nō habet ad olocauſtū.

Extra portā. Scilicet poſt muꝝ. quē. lxx. trāſtulerunt p̄ibulū. q̄ totū tēplum p quadrū ambiebat in circūitu. Introduct⁹ ē propheta in atrium interius. ⁊ ad aquilonē. ⁊ ad auſtrū: ⁊ ad portā orietalē. ⁊ rurſū ad aq̄lonē de q̄bus ſupra dictū eſt. Quoꝝ ſenſū ſaluatoris teſtimoniū breuiť oſtēdit In domo patris mei m. m. ſ. q̄bus expletis ingreditur tēplū. i. ſcā ſāctorū.

Gre. Extra portā iteriorē g. c. Quia adhuc ſunt electi quiq; extra ſe creta gaudia interioris vite. qui oīpotenti deo deſiderium ſuum p magni amoris ardorē cantāt: et ſic ⁊ intra ſunt ⁊ extra. Ambulant eñ per fidem non p ſpēm. Hi ſunt cantores qui mādata dei cātando faciūt. i. amore nō timore. Vnde. Cātabiles mihi erāt iuſtificatōes tue i loco peregrinatōis mee. Et alibi. Miam ⁊ iudiciū cā. tibi do. Iudiciū cātat: qui ad illud ve nire nō trepidat.

Grego. Extra portā interiorē g. c. i. a. Id ē. porta interior ſcā eccleſia Extra hanc atriū interi⁹. quātū ad portas ſequētes aq̄lonis. ſ. et auſtri ori entis. Exterius aūt reſpectu iterioris porte. Sācta eñ eccl̄ia duas vitas ha bet. vnam qua laborat i terra. alterā q̄ remunerať in celo. In vtraq; autē offert: hic ſacrificiū ꝯpūctōnis. de quo. Sacrificiū deo ſpūs ꝯtribulatus. Illic ſacrificiū laudis. De quo. Tūc acceptabis ſacrificiū iuſticie oblatio. ⁊ holo. ⁊c. In vtroq; ſacrificio carnes offeruntť. hic dū macerantť corpora. ibi dū reſurgūt in gloria. Porta ergo interior habet interiora ſua. illam ſ. vitam quam nemo noſtrū adhuc vidit. Habet exterius atriū. i. vitam p̄ ſentē. in q̄ oīe bonū agitur: vt ad bonū ſine fine veniatur.

In atrio in. ⁊c Hr. Qḋ. ſ. reſpiciebat ad aq̄lonē. ⁊ ad auſtꝝ. ⁊ ad me ridiē. ⁊ ad oriētē. vt ſemp meminerit cātores dn̄i. ⁊ qui angelorū officio de tinētur: per quos grad⁹ ad ſūma pueneriť. ⁊ myſteria ſingulorum locorum diligenter agnoſcant.

Porte reſpiciētis ad aquilo. Grego. Sunt aūt gazophilacia itra portā aq̄lonis ⁊ oriētis. ⁊ auſtralē viā reſpiciūt. q: corda ſanctorū in ter fidē ⁊ ſpem poſita: auſtralē viā reſpiciūt. qui ſancte charitatis ignibus inardeſcunt.

Gre. Porte reſpiciētis ad aqui. Per aquilonis portaʒ ſignificatur

gentilitas. per quã ille in frigore torporis poſſidebat. qui ait: Sedebo in monte teſtamenti in lateribus aquilonis. Per auſtri viam iudea: in qua ſpũales patres celeſti amore ferbuerũt. Per orientis portã ipſe dominus de quo dicit: Ecce vir oriens nomẽ eius. Et Viſitauit nos oriens ex alto Sunt ergo gazophilacia cantorꝝ ex latere portę aquilonis. quia nõ ſolum in iudea fuerũt corda ſanctorꝝ ſpũaliter accenſa: ſed etiã in gentilitate ad fidem cõuerſa. Sed exẽpla huiꝰ ardoris a ſpũalibus ſynagogę patribꝰ acceperunt. vnde gazophilacia in latere aquilonis poſita ad viam auſtri aſpiciunt. Notandũ aũt ꝙ gazophilacia inter portã aquilonis ⁊ orientis ſũt. quia poſt incarnatõem dñi multitudo gẽtiũ ad fidem venit. atqꝫ inter ipſos fideles ⁊ ſacramẽta dominicę icarnatõis quę medullitꝰ diligũt corda amantiũ ſurgũt Habẽt ergo ſcã gazophilacia: hic portã aqlonis. inde orientis qꝛ iter ipſa redemptionis ſuę miſteria quę ſequũtur: ⁊ carnales ꝗs intra ſanctã eccleſiam tolerãt: multi iudeorꝝ forti amore proficiunt ⁊ inter illa quę amant ⁊ quę tolerent: quaſi ꝗdam gazophilacia diuitias ſpũs in mẽte ſeruãt. nec inter hęc deficiunt; ſed ad auſtralez viam oculos mentis tẽdunt. Quid eñ patimur quod pro amore dei patres noſtri non pertulerunt? Inẽ portam auſtri ⁊ aquilonis orĩtalis eſſe deſcribit qꝛ dominus de iudea natus: mox in fidẽ ſuã eccleſiã de gẽtibus traxit. Orientalis quoqꝫ porta ad aquilõis portam reſpicit: qꝛ domiꝰ ſynagogaz deſeruit: ⁊ gentiũ multitudinem collegit.

Contra viam. Vna via ẽ oĩbꝰ: ꝗ dicit: ego ſum via

Porte oriẽtale. Greg. Quia poſt peccata i baptiſmo dimiſſa. pꝰ fidẽ acceptaz in multis offẽdimꝰ oĩes. ad viã ꝗ auſtri oculos mẽtis leuemus. vt ex ſancta charitate feruentes: calor amoris nos liberet a culpa teporis et frigoris.

Sacerdotũ. Hi eñ ſolam meridianã viã reſpiciũt. qui ſolis ſpũalibus occupati: ſemper in his quę amoris dei ſoliciti ſunt.

Sacerdotum e. q. excu. Qui corrigẽdis et diſcutiendis peccatis preſunt. ⁊ ad aquilonis viã oculos reflectunt. vt in mẽte peccantium ꝗ ſint frigora torporis videãt et tũ charitatis flama caleſcant.

Filii ſadoch. Iuſti vel iuſtificãtis ſcꝫ omĩpotẽtis dei. de quo Iuſtꝰ dominus: ⁊ iuſticias d. e. u. u. e.

Qui accedunt de filiis leui. Hiero. Qui interpretatꝰ aſſumptus ⁊ ipſi aſſumuntur a domino: vt accedant ad eum: ne de ſolo moyſe dicatur Moyſes accedebat ad dominũ. ſed omnes qui miniſtrant deo: appropin

† ſ amborũ. alterũ tamen quaſi ad auſtrũ ⁊ aquilonem reſpiciebat. ſ in qua charitas.

† eorum contra viam auſtralem
ſ que eſt fides
vna ex latere portę orientaliſ. quę
ſ vbi torpor peccati.
reſpiciebat ad viam aquilonis. Et
ſ vir ſcꝫ qui introduxit.
dixit ad me: Hoc eſt gazophilaciũ
ſ ſolam. ſ in qua lux pleniſſima.
quod reſpicit viam meridianaz. ſa
ſ maiorum ſcꝫ ſ orando predicãdo benefaciendo. malis reſiſtendo. eccleſiam defendendo.
cerdotum qui excubant in cuſtodi
ſ quod nos ſumus.
ſ Sed.
is templi. Porro gazophilacium
ſ quia eos qui veniunt ab aquilone qui offerunt victimas pro peccatis ſuſcipere ⁊ ſaluare cupiũt.
ſ ⁊ meridianã ſubaudis.
quod reſpicit ad viam aquilonis
ſ minorum ſcꝫ qui dum maiores maioribus intẽdunt: vitam carnalium corrigendo aptam ſacrificio reddunt. vt in cõſpectu omnipotentis dei carnes eorum in odorem ſuauitatis incendant.
ſacerdotum erit qui excubant ad
ſ exterioris. ſ in quo victime offeruntur pro peccato. † ſ. vtriqꝫ pro officio ſuo domino ſeruientes.
miniſterium altaris. Iſti ſunt† filii
† ſ electi. † ſ id ẽ. fidelis populi: per ſacramenta fidei aſſumpti. ⁊ a perfidis ſegregati.
ſadoch qui accedũt † d filiis † leui
†. ſ ambulans in via immaculata: hic mihi mi.
† ſ non ſibi.
ad dominũ vt † miniſtrẽt † ei. Et mẽ
ſ Idem qui introduxit me ſcꝫ in atrium interius ſcꝫ ſancta ſãctorũ
† ſ amplitudinem fideliũ populorum.
† ſ ſpei. ſ quia
ſus eſt † atrium † longitudine centũ
perfecta. ſ charitatis.
† ſ et ſacerdotes domini miniſterio ſeruiẽtes qui per artaz ⁊ anguſtam viam intrauerant: habeant deambulatoria latiſſima. ⁊ in perfecto cõſũmatoqꝫ virtutũ numero cõmorentur.
cubitorum. ⁊ latitudine † centuz cu
† ſ vt vita fidelium in quattuor virtutibus equaliter perficiatur in iuſticia ſcꝫ fortitudine tẽperantia et prudentia. † ſ maiores. hoſtia viuens ſancta deo placens
bitorũ † per quadrum. † ⁊ altare an

ſ in exemplum conſpiciendũ. † ſ minorꝝ qui tamen templum dei.
te faciem † templi. Et introduxit me
in veſtibulum templi: et menſus ẽ
† ſ quoniam qui igreſſus fuerat diuinis ſenſibus erat eruditus. ⁊ nec dextra nec ſiniſtra. ſed via regia igrediebatur.
veſtibulum † quinqꝫ cubitis hinc ⁊
ſ qua intratur
quinqꝫ cubitis inde. Et latitudinẽ
ad veſtibulũ templi.
ſ Myſteriũ trinitatis quod porta ad dñm dum ⁊ pater ĩ filio. ⁊ filius ĩ patre. ⁊ ſpũſanctus ĩ vtroqꝫ. Qui numerus vna porta eſt eorũ qui pꝰ baptiſmũ trinitatis perueniunt ad ſalutem.
portę trium cubitorum hinc: ⁊ trium cubitorum inde. longitudinẽ autem veſtibuli viginti cubitoruz et latitudinem vndecim cubitoruz
ſ ſacro numero. ſ.
Et octo gradibuſ aſcendebatur ad
ſ .ſ. iteriorẽ portam.
† ſ vnde. Qui vicerit faciam illum columnam in templo dei mei. ſ petrus ⁊ iohãnes columne eccleſie dicuntur.
eam. Et † columnę erant i frontibꝰ
ſ nõ dicit due ne dualem icurrat numerũ. ſed vna ⁊ vna. qui numerus eſt ꝑfectus. ſ hic numerꝰ in viſione dei ſumitur.
vna hinc ⁊ altera inde.

C. XLI.

ſ tandẽ poſt multa miſteria variosqꝫ introitus. ⁊ in locis ſingulis proprietates.

E T itroduxit me in templũ. ⁊ mẽſuſ eſt frontes ſex cubitos latitudinis hinc: et ſex cubitos latitudinis inde. latitudinem tabernaculi. Et la

quare dicantur.

De filiis leui. De his filiis dicit. Quotquot autem receperunt eum: dedit eis poteſtatem filios dei fieri.

Atrium. Ipſum in quo erant duę exedrę. vel gazophilacia cuſtodiꝫ templi ſiue altaris habitaculis delegata.

Lõgitu. c. cu. ⁊ lati. ⁊c. Gregorius. Longitudo ſpei et latitudo charitatis in cordibus fidelium vacua non ſunt. nam per fidem quidquid valẽt operantur. In xp̃o enim hieſu tantũmõ valet fides quę per dilectionem operatur. Si ergo in vita fidelium iuxta modum ſuũ per ſingulos perfecta eſt longanimitas ſpei: et latitudo charitatis ⁊ certitudo fidei ⁊ ſtudium operiſ atrium tẽpli per quadrum centum cubitos habet. in quo omnia latera equalia. dum enim in hac vita viuimus: omnes has virtutes apꝺ nos equales inuenimꝰ Quantum enim amamus tantum de ſpe ꝑſumimus. et quantum credimuſ tantum amamus. De fide autem et operatione dicit Iohannes: Qui ſe dicit deum noſſe: et mandata eius non cuſtodit mendax eſt. Noticia enim dei ad fidem. cuſtodia mandatorum pertinet ad operatõeꝫ Charitas tamen maior fide et ſpe dicitur: qꝛ cũ in futuro illa ceſſabunt hęc ꝑficietur.

Altare. Erat ſcilicet in ipſo atrio. vt nũꝗ ſanctoruz ad dominum ceſſet oratio.

Hinc inde. Hieronimus. Eleganter dictum eſt. non a dextra nec a ſiniſtra. ne videretur in ſanctis ſanctorum aliquid eẽ ſiniſtrum.

Viginti cubitorum. Vigenarius ſicut dualis propter duas decadeſ in malo ſolet accipi. ſicut vndenarius qui vno indiget vt ſacrum expleat numerum ſcilicet duodenarium. et tamen in veſtibulo templi eſſe dicuntur. quia ꝗuis ſancti ſunt ſacerdotes et in templi miniſteriis collocati: ⁊ quotidie victimas offerant chriſto: tamen quia in fragili corpore et ſubiecto viciis commorantur: ⁊ viginti habent ⁊ xi. Vnde miſer ego homo ꝗs me liberabit de lege mortis huiꝰ.

Et columnę erant. Sancti columnę eccleſię Petrus ⁊ iohannes columnę duę: per quos ingredimur ad ſancta ſanctorum. ⁊ quorum doctrina ad chriſtum noſter itroitus eſt.

C XLI

Sex cubitos. Iſi. Sacramentum omnium creaturarum. Sex eñ diebus mundus eſt conditus. per quorum noticiam cauſaſqꝫ conditionis atqꝫ rationem intramus in templum dei. et ex creaturarum ordine atqꝫ cõſtantia; cognoſcimus creatorem

Decē cu. Hiero. Die decima mēſis pmi q̄ appellat̄ niſan: ad imolatō
nē ⁊ ꝑpatōēꝫ paſche agnꝰ aſſumit̄. Septīo igit̄ mēſē decime offerūt̄ ī dei
horrea. vel vt ſcriptura dicere cōſueuit torcularia. Vn̄. dilatamini ⁊ vos
vt cū p. x. cubitos porte tēplū q̄s fuerit ingreſſus: ex vtraqꝫ pte ipſiꝰ latera
ſiue vt in hebreo ꝓprie dr̄. humeri mēſurent̄: q̄ ad opa referūt̄. Qui hume
ri porte ex vtraqꝫ pte q̄nos habēt cubitos: vt p terrenos ſēſus atqꝫ diuinos
de quorū differētia ſupra dictum ē adita templi ingrediant̄.

Lō. e. xl. cu. ⁊ la. xx. Vigies. xl. octigē-ta faciūt. qui numerus octonario vicinus eſt. Vn̄. date partes. vij. necnō ⁊ octo. Vel q̄ p tribulatōēs ⁊ anguſtias huiꝰ ſeculi: itrāꝰ in ſāctuariū dei. Quadragita eñi numerꝰ laboris ē. vn̄ Moyſeſ ⁊ helyas hoc numero ieiunant. ⁊ iſrael vexat̄ ⁊ probat̄ ī ſolitudine. ⁊ poſt multos labores trā promiſſionis ingredit̄. Et dn̄s noſter ſm aſſumpti corpiſ fragilitatē tēratur. xl. diebꝰ ī ſolitudine. vt poſt victoriā accedant angeli ⁊ miniſtrēt ei

Hier. Et latitu. xx. cu. Cū poſt tribulatōēs ⁊ anguſtias dicemꝰ cū apſo. In oībus tribulati ſꝫ nō coāguſtam̄. Et cū ꝓpha. In tribulati. dilataſti m. Tūc nobis latiſſimus apiat̄ itroitꝰ: q̄. xx. cu. habet latitu. Qui ⁊ ipſe dualis ē numerꝰ. vt ſupatiſ mūdi certamibꝫ atqꝫ terrenis: igrediāt̄ tēpli penetralia. ⁊ audiamꝰ cum diſcipulis cōfidite: ego vici mūdū

Duoſ cubitos. Iuxta ſupiorē ſēſum p dualē numerū ingredimur ad eū locū vbi ſūt ſcā ſcōꝝ. vn̄ Et ipa porta ſex cubitoꝝ ē. p q̄s igreſſi eternā requieꝫ poſſidemꝰ: q̄ ī ſeptenario demōſtrat̄

Lōgitudinē e xx. cu. Quia añ faciē tēpli ⁊ in ipſo introitu eꝰ p̄teriti laboris atqꝫ certaminis nobis mēſura ſēp occurrit. quā eñ orōꝫ ī ſigulis numeris duplex poſſidet duę decades habēt eādem.

ſ qui ſacratus ⁊ perfectus numerus: in quo mēſe ſeptimo decima die menſis ieiunium propiciationis eſt.

...titudo porte decem cubitorū erat

ſ vel humeri. vnde Suppoſuit humerum ad laborandum. in veſte quoqꝫ pōtificis humerale cū rationali ſtrigitur. vt ratione opera cōpleantur. vnde. A mādatis tuis intellexi.

Et latera porte quinqꝫ cubitis hic ⁊ quinqꝫ cubitis inde. Et menſus

ſ porte de cuius latitudine ⁊ humeris tātū ſupra dixit

eſt longitudinem eius. xl. cubitoꝝ et latitudinem vigiti cubitorum.

ſ quāuis proficiamus ſemper nobiſ maior profectus apitur. vnde poſt introitū templi rurſum ingreditur intrinſecus.

Et introgreſſus intrinſecus: mēſuſ eſt in fronte porte duos cubitos. ⁊ portam ſex cubitorū. ⁊ latitudinem porte ſeptem cubitorū. Et mēſus eſt longitudinem eius viginti cubitorum. ⁊ latitudinem eius viginti cubitorum ante faciem tēpli Et dixit ad me: Hoc eſt ſanctum ſāctorū. Et menſus eſt parietem do

ſ ſancti ſanctorum. † ſ pro fabrica mundi et omni viſibili creatura. que ſex diebus cōdita ē.

mus † ſex cubitorum. ⁊ latitudinē laterīs quattuor cubitorū: vndiqꝫ

ſ nō ex vno latere.

per circūitum domus. Latera aūt

ſ alias trium.

latus ad latus bis triginta tria. Et erant eminentia que ingrederētur per parietem domus in lateribus

Hoc ē ſanctū ſanc. Hie. Nota ꝙ in deſcriptōe tabernaculi dicūt̄ ſancta ſcōꝝ pluralit̄. hic ſanctū ſāctoꝝ ſinglarit̄. vt poſt ſancta veniamus ad ſāctū. ſicut poſt mlta cātica ad cāticūcāticoꝝ. qđ oīm carminū carmē eſt qđ canentes ſponſi copulamur amplexibus.

Si añ faciē tē. ſāctū ſcōꝝ ē: q̄ntā beatitudinē ī tēpli iteriorībꝰ eſtimare debemꝰ. vn̄ Hoc labor ē ī ꝯſpectu meo: donec itrē ī ſāctuariū dei. ⁊. i. i. n. e.

Quattuor cubi. I. Que q̄ttuor mōſtrāt elemēta. ex quibꝫ vniuerſa cōpacta. ⁊ marie humana corpa. cōtra q̄ ſācti dimicantes ⁊ anię poteſtati ſubijciētes merētur iteriora ītroire. ⁊ domini arcana cognoſcere.

Latera autē ⁊c. R. Ipſa latera q̄ in circūitu domꝰ erant: ⁊ q̄ttuor cubitis a tēpli pariete ſepabāt̄: iūcta ſibi erāt: ita vt vnū latꝰ aliud latꝰ cōtigeret. ⁊ haberet ī lōgitudine nō. xxx. ⁊ tres cubitos. ſꝫ bis. xxx. tres. i. lxvi. In leuitico dr̄. In ortu maſculi poſt vnā hebdomadā et illā q̄ genuit. ⁊ illā q̄ genitꝰ ē. xxxiij. iplere dies: vt veniant ad purificatōem. Si aūt genuerit feminā: duplicē obſeruare numerū. id eſt. lxvi. Et q̄ vt veniamꝰ ad ſancta ſāctorū: nō ſolum pma idigemꝰ natiuitate ſed ⁊ ſecūda: vt nati in carne renaſcamur ī ſpū: ideo nō. lxvi. ſed bis. xxxiij. ponunt̄. vt vtraqꝫ natiuitas deo auctori debeat̄: ⁊ elemētis eiꝰ. ⁊ duplici circūeāt latera domus: que tēpli fulciunt edificium.

Et erāt eminētia ⁊c. Sācti eñ viri in multitudine credentiū erumpunt p parietē tēpli. Per oīa ſcꝫ latera in circūitu: ⁊ cōtinēt eccleſię fūdamēta. ⁊ tñ nō attingūt parietē tēpli: tm̄ vidiſſe cōtēti: ⁊ de lōge inenarrabilia adoraſſe miſteria. videmuſ eñ per ſpeculū nūc in enigmate. ⁊ pleniſſima tāgere atqꝫ cōprehēdere non poſſumus veritate

per circūitum. vt continerent ⁊ nō attingerent parietem tēpli. Et platea erat in rotundum aſcēdenſ ſurſum per cocleam. ⁊ in cenaculū tēpli deferebat per girum. Idcirco latius erat templū in ſuperioribꝰ et ſic de inferioribus aſcēdebatur ad ſuperiora in medium. Et vidi ī domo altitudinem per circūitū fūdata latera ad menſurā calami ſex cubitorum ſpacio: Et latitudinem per parietem lateris forinſecuſ quinqꝫ cubitorū. Et erat interior domꝰ

ſ Symachus. exedras.

in lateribus domus. Et inter gazophilacia latitudinem viginti cubitorum in circūitu domus vndiqꝫ.

Et hoſtium lateris ad orationem.

ſ a quo expellūtur mala ſuper terram.

hoſtium vnum ad viam aquiloniſ et hoſtiun vnum ad viam auſtralem: et latitudinem loci ad oratōēꝫ quinqꝫ cubitorum in circumitu. Et edificium quod erat ſeparatū verſumqꝫ ad viam reſpicienteꝫ ad

In rotundū. I. Que pulcherria figura: etiā apud philoſophos dū celū ſol luna ⁊ cetera ſydera ⁊ punctum trē. ⁊ in hūanis corpibꝰ oculi q̄ſi alta ſydera ⁊ figura capit̄ qđ oīm ſenſuū receptaculū eſt teretes digiti ⁊ femora ⁊ brachia: hac rotūditate iſigūt̄.

Per cocleam ⁊ in ce. Que deorſum ſunt ip anguſtiora ſūt in ieiunijſ ⁊ victul vnius cōtinētia. paulatiꝫ q̄ dū ad ſūma cōſcendimꝰ: latior nobiſ via apitur. vnde. in tribulatōne dilataſti mihi.

In cenaculum R. In regū volumie h̄ cenaculū habuit heliſeus ⁊ helyas. Et in actibꝰ apſoꝝ tabita. i. dorcas ⁊ damula nrā q̄ boniſ opibꝰ ad ſumma ꝯſcēderat. Petrꝰ q̄qꝫ ſup quē dn̄s eccleſię fundamenta conſtituit trāſcēdit cenaculū ⁊ venit ad tectum. qđ grece doma. i. tecti ſolarium. ⁊ incognita pꝰ ſcđo eccleſię ſacramēta cognouit. Saluator quoqꝫ in cenaculo magno ⁊ lato ⁊ omni ſorde purgato ſtrato: et ad ſpūale ꝯuiuiū parato paſcha fecit: miſterium corpis ſui ⁊ ſanguinis diſcipulis tradit: ⁊ eternā nobis agni immaculati feſtiuitatem reliquit.

Sex cu. quinqꝫ cu. xx. cubi. His ſigficat̄ ꝙ đ h̄ mūdo ⁊ đ trenis ſēſibꝫ ⁊ de duali duaꝝ decadaꝝ nūero q̄ refert̄ ad. xx. n̄ ſolū in ſcā ſcōꝝ: ſꝫ ⁊ ī cenacula coꝝ meremur aſcēdere ⁊ ſp hēre ī mēoria: ꝙ p ſex dieſ cōditōiſ nrē ⁊ p. v. ſēſus: ⁊ p. xx. cubita latitudis aſcēderiꝰ cenaclm tepli. ⁊ trenā hūilitatē ſēſuqꝫ lrē relīq̄ntes trāſierimꝰ ad ſūmitatē eccię: ſpūſqꝫ ꝯſortio gaudeāꝰ

Et hoſtiū la. Pulchre ī hoſtio ꝯtra aq̄lonē locꝰ orōis ē vt ſcđꝫ apl'ꝫ ſine itmiſſiōe oremꝰ: ⁊ cū hiereīa dicāꝰ n̄ taceat pupilla o. m. vel pn̄tia mala vitare cupiētes. vel p p̄tit̄ grās agētes. In tabnaculo eī hꝰ corpiſ ſp īgemiſcimꝰ. dicimuſqꝫ Miſer ego hō q̄s me liberabit de corpe mortis huius.

Et ho. v. a. v. a. Hie. Pꝰ frigꝰ eī aq̄loīs trāſimꝰ ad auſtralē caloreꝫ ⁊ tñ rurſū orōiſ q̄riꝰ locū. ī aq̄lōiſ hoſtio vt euadāꝰ picl'a. ī auſtrali vt agāꝰ grās p p̄tit̄. ⁊ ſit nob victorię ſecura poſſeſſio. q̄nqꝫ aūt cubiti ⁊ in hoc loco diuinos indicāt ſenſus: p quos de trenis ad altiora aſcendimus.

Et edificiū quod erat ſeparatū. Vt ſcꝫ poſt labores et pericula et

ſeculi iſtiusꝰ fluctꝰ atq3 naufragia. de quibꝰ hieremias ſcribit. ⁊ daniel ⁊ za
charias verū ⁊ legittimū. vij. decadarū ſabbatū cōſequamur: ⁊ ſit nob ęter
na requies. Et p. v. cubitoꝝ latitudinē: veniamꝰ ad longitudinē. nonagi
ta cubitoꝝ. In qua ętate de repromiſſione ſara filiū genuit. quę nonagin
ta annoꝝ. i. nouē decadaꝝ pepit yſaac: iūcta abrahā cētenario. i. decē deca
darū habēti myſteriū.
Qui numerꝰ q̄d ſigni
ficet: ſequēs ſcriptura
mōſtrabit

Centū cubito. Hiez. Qui nūcꝰ pfe
ctꝰ ē. x. decadarū. vt ⁊
mente ⁊ ſermone ⁊ opi
bus dn̄o ſeruiamus. re
cordātes illud apoſto
li. vt poſſimus ſcire q̄
ſit latitudo ⁊ lōgitudo
⁊ pfūdū ⁊ altitudo.

Et feneſtras ob
liquas. Hie. Igno
ſce lector difficultati et
veniam tribue cōfitēti
p feneſtras enī obliq̄s
⁊ in modū rhetis fcās.
⁊ quę ſēper clauſę ſunt
aſpicimꝰ. ⁊ vix vſq3 ad
interiorē domū: cordiſ
noſtri oculū poſſumus
ītromittere: vt oīa quę
cernimus: in vmbra vi
deamuſ et imagine. vt
cum apoſtolo clame
mus. o profundum di
uitiarum ſapientię. et
ſ. d. ⁊c. Quis ꝯgnouit
ſēſum domini: niſi ma
gni conſilij angelus. q̄
ſua poteſt dignus api
re myſteria

Hecthecas. Quas romę vocāt ſo
laria de cęnaculorum
parietibus eminentia
vel mgniana ab inuen
tore. quę nonnulti gre
corum exoctras vocāt

Faciē hoīs iu
xta palmā ⁊c. Ra
banus. In principio
ſubiacemus cōcupiſcē
tię quę refertur ad vi
tulū: propter terrena
opera. Et alia ſūt car
nalia alia ſpiritualia
quorum extremum aq̄
lę deputatur. Cū au
tem intrauerimus ſan
cta ſanctorum: ⁊ poſſe
derimus interiora tem
pli: nichil indigemus
niſi ratōne ⁊ fortitudi
ne. quoꝝ alteꝝ ad ſēſū
at3 pṷidētiā. alterum
ad animi refertur perſeuerantiam. Omnis igitur paries per circūitum tē
pli a pauimēto vſq3 ad laq̄aria cherubī habebat et palmas mira arte cela
tas. Poſt quę aperiebatur ſanctuarium per quattuor angulos: cōtra faci
em ſanctorum. Prius enim habemus ſcientię multitudinem. per quam
de hoſte victoriam. et poſtea nobis ſanctuarium aperitur et templum q̄d
habet quattuor angulos. id eſt. ſtationem firmiſſimam. quę in nullam ver
gat partem. Quadrangulus enim ſtabili firmatur baſi. et in myſtico nume

mare latitudinis. lxx. cubitorum. Paries autē ędificii quinq3 cubi
torum latitudinis per circūituz: ⁊
ſ erat ſcz.
longitudo eius nonaginta cubito
rum. Et menſus eſt domus longi
tudinē centū cubitorum: et quod
ſ a ſanctis ſanctorū
ſeparatum erat ędificium ⁊ parie
tes eius longitudinis centuz cubi
torum. Latitudo autem ante faciē
domus ⁊ eius quod erat ſeparatū
contra orientē centum cubitorum
Et menſus eſt longitudinem ędifi
cii contra faciem eius quod erat ſe
ſ alii poſt dorſum
paratum ad dorſum hecthecaſ ex
vtraq3 parte centum cubitorum: ⁊
templum interiuſ: ⁊ veſtibula atrii
limina ⁊ feneſtras obliquas: hec
thecas in circūitu per tres partes
ſ ipſum templū.
contra vniuſcuiuſq3 limen. ſtratū
ſ ſapiētię ⁊ vitę quod eſt in paradiſo
q3 ligno per girum in circūitu. Ter
ſ vſq3 quo veniat quod perfectum ē.
ra autē vſq3 ad feneſtraſ: ⁊ feneſtrę
clauſę ſup hoſtia: ⁊ vſq3 ad domū
interiorem ⁊ forinſecus per omnē
parietem in circūitu intrinſecus ⁊
ſ nihil enim abſq3 menſura ⁊ rōne in tēplo dei.
forinſecus ad menſuram. ⁊ fabre
ſ In lignis ſcz que a pauimēto vſq3 ad feneſtras
pertīgebāt. ſ multitudo ſciētię.
ſ ſignum victorię. ſ poſt ſcientię multitudinē.
facta cherubin ⁊ palmę. ⁊ palma i
ſ vt vnū duarū palmarū lateribus vallarēt
ſ non quattuor vt ſu
ter cherub ⁊ cherub. Duaſq3 facieſ
pra hominis ſcz ⁊ leonis vituli ⁊ aquile
ſ in quo ratio.
habebat cherub. Faciem hominiſ

ro: quattuor elementa ex quibus conſtant omnia ſolida et perpetua ſigni
ficat: Cuncta vero contra faciem ſanctuarij aſpiciebant: ante quod ſanctu
arium erat ſpecies altaris lignei
Altaris lignei. In quo ignis ſuccenditur. id eſt. menſa thimiamatis
quę nichil ab igne patitur: ſed in igne fit purior. ſicut ſanctorum opera: de
quibus apoſtolus. V
niuſcuiuſq3 opus qua
le ſit ignis probabit:
Non pereunt ſed igne
puriora et clara fiunt.
Sic altaris ligna quę
de lignis ſunt para
diſi: igne viciorum nō
cremātur. ſed puriora
redduntur. non miruz
hęc de ſanctuario et in
terioribus templi et al
tari thimiamatiſ credi
cum etiam ancanton
ligni genus. vel ligni
ſimile: cum plus arſe
rit mundius fit.

In duobus ho
ſtiis. ⁊c. Solent enī
in maioribus tricliniſ
bina hoſtia hęrere ſibi
atq3 coniungi: vt ma
ior introitus non a du
abus ⁊ ingentibuſ ſed
quattuor minoribus
claudatur vel aperiat
foribꝰ.

Groſſiora lig
na. ⁊c. Ut firmita
tem haberent et cela
turam poſſent recipe
re. Iuxta intelligenti
am ſpiritualem firmio
ra ⁊ celata ſunt hoſtia
vt firmitatem habeāt
et pulchritudinem: ne
quis ſancta ſanctoruz
ſimilis ozię poſſit irrū
pere. et ſibi ſacerdoti
um vēdicare

Super quę fe
neſtrę obliquę. ⁊c
Hieronimꝰ. Uel ab
ſcōditę: vt ipſum quo
q3 lumen quod pręhe
batur intrinſecus: non
haberet et perfectam
ſcientiam: nec clarum
lumen ⁊ cunctis patēs
ſed in ſtis ex parte eſſ3
abſconditum. quia vi
demus nunc per ſpecu
lum in enigmate. tunc
autem facie ad faciem
Et nondum nouimuſ
ſicut oportet nos ſcire
Cum autem venerit
quod perfectum ē: eua
cuabitur quod ex par. eſt.

iuxta palmā ex hac parte. ⁊ faciem
ſ in quo furor: qui ſignificātius grece timos. non
ille qui perturbatōni ⁊ vicio proximꝰ. ſed qui mē
tis cōſolidat molliciem. ⁊ animum dimicantiſ fa
cit fortiorem.
leonis iuxta palmā ex alia pte expſ
ſā. Per omnē domū i circūitu: de
terra vſq3 ad ſuperiorem partē che
rubin ⁊ palmę celatę erant in pari
ete templi. Limen quadrangulum
⁊ facies ſanctuarii aſpectus cōtra
aſpectum. Altaris lignei trium cu
bitorum altitudo: ⁊ longitudo eiꝰ
duorum cubitorum: ⁊ anguli eiuſ
⁊ longitudo eius ⁊ parietes eiuſ li
ſ vir ſcz qui in abdita templi me introdu
xerat.
gnei. Et locutus eſt ad me: Hęc ē
ſ Altare ligneū quod angulos habet ⁊ cornua.
quod ſcz in ſimilitudine rubi ardens nō cōburitur
de qua paraſti in cōſpectu meo m. a. e. q. t. me.
ſ vtriuſq3 teſtamenti ſacramēta.
menſa coram domino. E duo ho
ſtia erant in templo ⁊ in ſāctuario
ſ vt in hiſtoria ſpiritalem habeamus intelligenti
am. ⁊ in tropologia hiſtorię veritatem. alterum eīn
altero indiget.
⁊ in duobus hoſtiis ex vtraq3 par
te bina erant hoſtiola: quę in ſe in
uicem plicabantur. Bina enim ho
ſtia erant ex vtraq3 parte hoſtiorū
Et celata erant in ipſis hoſtiiſ tem
ſ de quibus ſupra dictū ē.
ſ vt poſt ſciētię plenitudinē intrantibus. victo
ria prebeatur.
pli cherubī. ⁊ ſculptura palmarū
ſicut in parietibꝰ quoq3 expſſa erāt
Quāobrē erant ⁊ groſſiora ligna i
veſtibuli fronte forinſecus. ſuper
quę feneſtrę obliquę ⁊ ſimilitudo
ſ poſtibus ſuperliminaris
palmaruz hinc atq3 inde in hume
ſ nihil enim in tēplo dei abſq3 menſura ⁊ ſapi
rulis veſtibuli ſcdm latera domꝰ
entia.

Hinc atq3 inde in humerulis veſtibuli. ⁊c. Pulchre nō po
ſuit dexteram et ſiniſtram. ne quid ſiniſtrum in his quę magna ſunt et ar
chana dicere videretur. ſed hinc atq3 inde. vnde. Si quis te percuſſerit in
dexteram maxillam prebe ei et alteram. In ſancto enim viro vtrunq3 per
fectum eſt.

C. XLII.

Et eduxit me. Voluerã deſpatõe ⁊ magnitudĩe rei pñs teſtimoniũ in ſecreto ꝯterire: ſed meli⁹ arbitrat⁹ ſũ qðcũqꝫ dicere ꝙ oĩno nihil dicere aſſumẽs illud ſocraticum: Scio ꝙ neſcio. Pars eñ ſcĩe ſcire ꝙ neſcias

Viã ducẽtẽ ad aqui. Hoc ⁊ ſupra viderat anteꝗ̃ interiora pene traret: ſed aliter videmus perfectam habentes ſcientiam: aliter in principio diſcipline. Et neceſſe eſt: vt qui interiora cõſpexerit: ſcðm eandem formam atqꝫ mẽſuras ⁊ recondita ſacramẽta ⁊ que exteriora ſunt videat.

Ducentẽ ad aquilonem. Reſpicientẽ ſcꝫ aquilonis partes: ſed non in aquilone poſitum: vt facilioꝛ cẽt trãſitus his qui aquiloĩs frigora relinquebant. a quo exardeſcunt mala ſuper terram. Legimus in numeroꝛum libris dan ⁊ neptalim ⁊ aſer tribus filioꝛuꝫ ancillarum rachel ⁊ lye: ad aquilonis plagam caſtra tenuiſſe. Nunc quoqꝫ in facie longitudinis .c. fuiſſe cubitos hoſtij aquilonis ⁊ lateris quĩquaginta. vt ex decem decadibuſ quadrangulus numer⁹ atqꝫ pfect⁹: ⁊ ex .vij. hebdomadibus qui remiſſionis eſt numerus: ⁊ ĩ principiũ ogdoadis q̃ ſi vnionis erumpit: ſacerdotalia ĩ tẽplo dei ſpacia monſtrent.

Contra vigiti cu. a. in. Significat ꝙ exterioris atrij cẽtenarius ⁊ quĩquagenarius eandẽ vim habeat quã vigenari⁹ atrij interioris. Si enim qͣtuoꝛ quinquies ſuppũtes: in vicenario vtrũqꝫ reperies teſtamentũ: vt et lex teneatur ĩ euãgelio: ⁊ euangelium a legiſ ñ recedat radice.

Et contra paui metum ſtra. la. ⁊c. Significat autẽ ꝙ pauimẽtum atrij exterioris lapide viuo fuerit ſtratum. vt nec puluereſtatis nec luto hyemis: ſacerdotum veſtigia polluant. vnde et dominuſ aſcenſur⁹ ad patrem: apoſtoloꝛum pedes lauit: vt ſcandãt regna celoꝛum mundis purgatiſqꝫ veſtigijs. Qui et ait: Excutite puluerem de pedibus veſtris. vt ſcꝫ munerum terrenoꝛum ab illis apud ſe nihil remanere patiant.

Ubi erat porticus iuncta por. tri. ⁊c. Raba. In quo monſtratur myſterium trinitatis: quod cum in patris et filij ⁊ ſpiriuſſancti noĩna diuidatur: vna tamẽ ſibi diuinitate coniungitur.

Decem cubitorum latitudinis. Perfecti numeri ſcilicet vel propter legis decalogum: vel euangelij ſacramentum. Si enim ab vno per duos et treſ ad quartum venias: denarius et euangelioꝛum numerus efficitur: in cuius latitudine deambulant ſacerdotes ante ſingula gazophilacia gradientes.

latitudinemqꝫ parietum.

C. XLII.

ſ poſtꝗ̃ interioꝛa diligentius cõtemplatus ſum.

ET eduxit me in atrium exteriuſ per

ſ alios vergentem.

viam ducentem ad aquilonem. Et

ſ vel introduxit. † ſ lxx. exedrã. theodociõ paſtophorion. i. thalamum.

induxit me in †gazophilaciũ quod

ſ eos ſcꝫ ſuſcipiens qui ab aquilone veniebant.

erat contra ſeparatuꝫ edificium: ⁊ cõtra edem vergẽtem ad aquilonẽ

ſ habet.

in facie longitudinis centum cubitos hoſtii aquilonis. ⁊ latitudiniſ quinquaginta cubitos cõtra vigiti cubitos atrij interioris. et cõtra pauimentum ſtratum lapide atrij

ſ ab imbre ⁊ eſtu protegens ſacerdotes

exterioꝛis: vbi erat poꝛticus iũcta

ſ alii exedras alii thalamos.

poꝛticui triplici. ⁊ ante gazophilacia deambulatio decem cubitoꝛũ latitudinis ad interioꝛa reſpiciẽs

† ſ exedꝛarum vel gazophilacioꝛũ que erant ĩ ſuperioꝛib⁹ humilioꝛa. vnde. Quãto maioꝛ es: humilia te in omnibus. ſicut paulus dicit. Non ſum dignus vocari apoſtolus.

vie cubiti vnius. †Et hoſtia earum

† ſ theſaurigazarũ domini.

ad aquiloneꝫ vbi erant †gazophilacia in ſuperioribus humilioꝛa: qꝛ

ſ que ſcꝫ fruebantur libero aere

ſuppoꝛtabant poꝛticus que ex illiſ eminebant de inferioribus ⁊ de mediis edificii. Triſtega enim erant: et non habebant columnas ſicut erant columne atrioꝛum. Propterea eminebant de inferioribus et

ſ edificii. ſ numerus remiſſionis omnium debitoꝛũ.

de mediis a terra cubitiſ quinquaginta.

† ſ murus exterioꝛ qui cingit gazophilacia

Et †peribolus exterioꝛ ſcðm gazophilacia que erant in via atrij exterioris ante gazophilacia. Lon

ſ vt ſupra.

gitudo eius quinquagita cubitoꝝ quia longitudo erat gazophilacioꝛum atrii exterioꝛis quinquaginta

ſ que erat inter templũ ⁊ aquilonarem domũ. ſ atrii interioris.

cubitoꝛum: et longitudo ante faciẽ templi centum cubitoꝛuꝫ. Et erat ſubter gazophilacia hec introit⁹ ab oriente ingredientium in ea de atrio exteriori in latitudĩe periboli atrij quod erat contra viam oriẽtalem in faciem edificij ſeparati. Et erãt ante edificiũ gazophilacia ⁊ via ante faciem eoꝛuꝫ iuxta ſimilitudinem gazophilacioꝛũ q̃ erant

† ſ id eſt. longitudo erat ſimilis latitudini. id ẽ. eadem menſura per quadrũ.

ĩ via aquilonis †Scðm longitudinem eoꝛum ſic ⁊ latitudo eoꝛum. Et omnis ĩtroitus eoꝛum et ſimilitudines ⁊ hoſtia eoꝛum: ſcðm hoſtia gazophilacioꝛum que erant ĩ

ſ eandem habebãt menſuram et ſimilitudinem: quam et gazophilacia que erant in via reſpiciente ad auſtrum. ſ vel auſtrum.

via reſpiciẽte ad nothum. Hoſtiũ in capite vie: que via erat ante veſtibulum ſeparatum ꝑ viã oriẽtalẽ

Ad interiora reſ. vi. cu. vnius. Rabanus. Semper enim debẽt ſacerdotes ad interiora vie eius reſpicere: que ducit ad cubitum vnum. id eſt. vnius deitatis cultum. Unde. Reuelaui nomen tuum hominib⁹. Ipſa eſt enim via interiora reſpiciens: que dicit Ego ſum via veritas et vita. Nemo enĩ venit ad patrem niſi per filium.

In ſuperioribus. Cenaculiſ. Unde in pſalmo. Rigans montes de cenaculis ſuis. Niſi enim quis mons fuerit et ad altioꝛa ſurrexerit pluuijs domini non irrigabitur. Qui pro diuerſitate meritoꝛum: de pͥmo ſecundoqꝫ ⁊ tercio irrigantur cenaculo.

Eminebant de inferioribus. ⁊c. Ut ſecundum pauimẽto inferioris domus cenaculum eminentiuſ eſſet. et tercium ſecũdo excelſius. et quanto qͥs ad ſuperioꝛa conſcenderet: tanto altioꝛi vteretur cenaculo: quod ab humilitate creſcebat Unde Qui vult inter vos eſſe maioꝛ: fiat omnium minimus.

Triſtega. De q̃bus. Deſcribe ea tripliciter conſilio ⁊ ſciencia vt reſpondeas ſermone veritatis. Inferioꝛa et exterioꝛa colũnis indigent: altioꝛa ⁊ interioꝛa columnaruꝫ id ẽ. alieni auxilij vſũ nõ habent.

Gazophilacia Cantorum cuſtodiẽtium altare quoꝝ erat taliſ latitudo ꝗ̃ longitudo .c. l.

Centum cubitorum. Non quinꝗ̃gĩta vt gazophilacioꝛuꝫ. vt poſt oĩm peccatoꝛũ ſcꝫ remiſſionẽ: ꝑfecta pͥmia ĩ cẽtenario numero ꝯſtolemur

Et erat ſubter gazo. h. in. Oportꝫ enĩ nos dei poſſidere diuitias. ⁊ de atrio exteriori ſub gazophilacio oriẽtis ĩtroitũ repꝛire. ⁊ ꝑ altitudinẽ ꝑiboli q̃ reſpicit viã oriẽtis venire ad edificiũ: qð ſcis ẽ ſepatũ. añ q̃ ſũt gazophilacia. ⁊ in ipſa via ſilitudo gazophilacioꝝ q̃ erãt ĩ via aq̃lois. Licꝫ eñ ad oriẽtis ꝑueniam⁹ ĩtroitũ: tñ ſilitudo maioꝝ ẽ ĩ minoꝛib⁹. ⁊ nõ poſſum⁹ ad oriẽtis lumẽ ꝑuenire: niſi ꝑ viã aq̃lonis. i. ꝑ minoꝛa ⁊ humilioꝛa ad maioꝛa ⁊ altioꝛa ſuſpiremus.

Ad nothum. Hiero. Per oriẽtẽ ꝗ̃ꝑe aq̃lonis frigoꝛa relinquẽtes: ꝑuenim⁹ ad auſtꝝ: ĩ q̃ ſpõſus recubat ĩ meridie. i. ĩ pleno verſat lumine

Hoſtium in ca. Quod niſi aptũ fuerit ab eo q̃ dicit: ego ſũ hoſtiũ et qui habet clauem dauid ad veſtibulum ſanctoꝝ virtutibus ſeparatum

ꝛ quod ab aquilone veniētes ſuſcipit: nō poſſumus ꝑuenire.

¶ Gazopilacia aquilonis. ꝛ gazo. au. Ra. Puto eſſe que vel hiſtorie contineāt ſimplicitatē vel itelligētiā ſpūalem, vt per aquilonē veniam⁹ ad meridiē: neqꝫ enī ſic legenda ē littera: ꝛ hiſtorie iacienda fundamenta: vt non veniam⁹ ad culmina: nec ita pulcherrimo edificio deſuper tecta ponēda: vt nō ſint ſolida fundamēta:

¶ In quibus veſcuntur. Hinc diſcimus multas eſſe ciboꝝ diuerſitates. quibuſ veſci ſacerdotib⁹ licet vel nō. ꝛ quoſ licet in ciboſ ſumere: nō in oīb⁹ ſumūtur locis. vel ab oībus vel omni tpe

¶ Sacerdotes qui appro. Raba. Sacerdotes aūt q̄ veſcunt̄ in cellarijs in q̄bus ſūt multe diuitie ipſi ſunt qui appropiquāt ad dñm. de qb⁹ ſcriptū eſt: ꝙ moyſes appropinquauerit ad dominū alij nō potuerūt. In edificatiōe miſtici tēpli ꝛ eccleſie ſacramēto multi ſunt ſacerdotes ꝛ aplīci viri q̄ accedūt ad dominū ꝛ nō in quēlibet locū ſed ī ſācta ſanctorum. ibi ponent. ſ. ꝛc.

¶ Et oblationes ꝛc. Vt nō modo iuge offerāt ſacrificiū. ſed ꝑ diuerſitate tēporum: ꝛ qualitate peccati ꝛ ignorātie: ſciant placare dñm: locus ei ſāctus ē ꝛ in eo ſacerdotaliſ dignitas cōmoratur

¶ Non ingredientur. Ad eos ſcꝫ q̄ non poſſunt tēpli adita penetrare. nec diuine ſcientie arcana cognoſcere. cū veſtimētis quib⁹ int⁹ iduti erant: viſcera mīe. ꝛ dñm ſaluatorē. vñ: Induimini dominū iheſū xp̄um. nec his vtētur ſermonib⁹ de quib⁹ loquit̄ deus Miſteriū meū mihi ꝛ meis: ne dent ſāctū canibus ꝛ margari. por.

¶ Et ſic procedēt ad ꝛc. Sic loquētur ad populum. quō pōt audire ppl's. vñ ē illud Lac potū dedi vobis nō cī ſcꝫ ſolidū cibum nondū enī capere poteratis. Et illud. Filioli mei quos iterū parturio: donec formetur xp̄s in vobis. Paruulis enī atqꝫ lactentib⁹ nō ſolū nō ꝓdeſt ſolidus cib⁹: ſed eos iterficit. q̄ ꝑfecte etatis hoīb⁹ congruit.

¶ Per circuitum. Alij ſimilitudinē nō ipſā domū: qꝛ videmus nunc per ſpeculū in enigmate. cum aūt venerit qđ perfectū ē eua. quidē ex parte eſt. Vñ ꝛ moyſes in tabernaculo. ꝛ ſalomon in tēpli edificio nō veritatem tentorij et templi: ſed ſimilitudinem figurāqꝫ fecerūt. vt ꝑ minora ꝛ terrena celeſtia intelligamus et ſpiritualia.

¶ Cumqꝫ compleſſet. ꝛc. Oſtēdit oīa q̄ ſupra dicta ſūt ī foriſecis et ī teriorib⁹ tēpli. i. ſācta ſācto ꝝ. ꝓprie ad tēpli edificiū ꝑtinere. ꝛ tēpli iteriori. Unde ſequit̄. Eduxit me ꝑ viā por. que reſpi. ad viā orīe. ꝛ mē. eſt. ꝛc.

¶ Raba. Primo mēſus ē cōtra orietalē plagā quīgētos calamos ꝑ girum. Secūdo ad aquilonē. tercio ad auſtrū. quarto ad mare. i. occidentē; per quattuoꝛ ſcꝫ ventos murum in circūitu tam in longitudine qꝫ in latitudine per quadrum. Qui murus habebat ſimul duo milia calamos: Si autem calamus ſex cubitorum erat. et ſexte partis cubiti: perſpicuum ē murū exteriorem habuiſſe per circūitū calamos duo milia: qui faciūt cubitos duodecim milia. ccc. xxxiij. ꝛ trientem ď duobus milibus calamorum. In libro aūt hieſu naue ī ſuburbanis hec mēſura diligēt̄ ſeruat̄. Legio q̄qꝫ demonū huc numeꝝ eligit ī ſuffocationē porcorū vt qui a ſeruientibus deo precepto domini ſeparatus eſt: in cōtrariam partem referret: ad perditionem eorū qui vitā ceno dignam ſordib⁹ ducūt. Omiſ aūt murus qui eſt exterior. et habet ſpacioſā longitudinē ꝛ latitudinē ꝑ quadrū. apſtorum ꝑtinet numeꝝ. i. xij. milia. vt ſingulis apſis millenuſ numer⁹ iputetur. ꝛ tamē ad mēſurā plenitudinis xp̄i ꝛ perfecti viri nō veniat niſi iūgatur ei ꝛ paleſtes qui trecentos. xxxiij. facit cubitos ꝛ tercīā p̄te cubiti: ꝑ que miſteriū trinitatiſ demōſtratur que cingit ꝛ vallit oīa ꝛ habitores tēpli ſui ꝑſtat tutiſſimoſ. Unde arca noe trecentorum cubitorum habet longitudinem. ꝛ. xxx. cubitorum altitudinem: q̄ vno cubito conſūmat̄ Qꝫ aūt ibi addūt̄ quīquagīta cubiti ī latitudine: remiſſionis ſacramentum eſt. Unde et domi⁹. xxx. annorum venit ad baptiſmum. ꝛ ezechiel in principio voluminis annū poſt triceſimū. q̄ tricēteſim⁹ triceſim⁹ numer⁹ trib⁹ additis et tercia parte cōplet̄. Illud aūt qđ lxx. habēt. ꝛ nrā tranſlatio dū celeritate dictādi min⁹ caute ꝓſpicim⁹. ſ. murū eius vndiqꝫ ꝑ circūitū lōgitudinē quīgētoꝝ cub. veritas hebraica nō habꝫ ſed ſiplīciter longi. qn gētoꝝ: ꝛ lati. q̄ngētoꝝ vt ſb̄audiat̄ calamoꝝ

[Interlinear: ꝛ ſ. ductor meus ſcꝫ qui duxit in atrium exterius ꝛ ſupradicta monſtrauit. gazophilacia quoqꝫ vel exedras. de quibus multa dicta ſunt.]

ingredientibus. Et ꝛ dixit ad me: ga-

[Interlinear: ſ. que ſcꝫ ſunt ad aquilonem ꝛ auſtrum.]

zophilacia aquilonis ꝛ gazophilacia auſtri: que ſunt ante edificium ſeparatum: hec ſunt gazophilacia ſancta: in quibus veſcuntur ſacerdotes qui appropiquant ad dominum in ſancta ſanctorum. Ibi po-

[Interlinear: ſ. victimam olocauſti. ſ. ignorantie.]

nent ſancta ſanctorum: et oblationes pro peccato ꝛ pro delicto. Locus enim ſanctus eſt. Cum autem ingreſſi fuerint ſacerdoteſ: nō egredientur de ſanctis in atriū exterius.

[Interlinear: ſ. intrinſecus. ſ. in penetralibus templi.]

Et ibi ponent veſtimenta ſua:

[Interlinear: ꝛ ſ. ideo ad eos qui perfectam non habent ſanctitatem non debent profiteri]

in quibus miniſtrant: ꝛ quia ſancta ſunt: veſtienturqꝫ veſtimētis aliis ꝛ ſic procedent ad populum. Cum-

[Interlinear: ſ. vir ſupradictus.]

qꝫ compleſſet menſuras domuſ in-

[Interlinear: ſ. nō in atrium exterius ſed per viam porte. ꝛc.]

terioris: eduxit me per viam porte que reſpiciebat ad viam orientalē

[Interlinear: ſ. primum. ſ. alias ſimilitudinem domus per circūitum in ordine]

ꝛ menſus eſt eam vndiqꝫ per circūitum. Menſus eſt autem cōtra ventum orientalem

[Interlinear: ſ. plagam ſcꝫ.]

calamo menſure quingentos calamos: in calamo menſure per circūituꝫ. Et menſus eſt contra ventum aquilonis quingentos calamoſ: in calamo menſure per girum. Et ad ventum auſtralem menſus eſt quīgētos calamoſ in calamo menſure per circūitum. Et ad ventum occidentalem menſus eſt quingentos calamos: in calamo menſure. Per quattuoꝛ ventos mēſus eſt murum eiuſ vndiqꝫ per circūitum: longitudinem quingentorum cubitoꝝ: ꝛ latitudinē quingentorum cubitorū: diuidentem inter ſanctuariū ꝛ vulgi locū

C. XLIII.

Et duxit me ad portam que reſpiciebat ad viam orientalem. Et ecce gloria dei iſrael igrediebatur per viam orientalem. ꝛ vox erat ei qua-

[Interlinear: ſ. deo · ſ. aque multe populi multi.]

ſi vox aquarum multarū. Et terra ſplendebat a maieſtate eius. Et vidi viſionem ſcđum ſpeciem quam videram quando venit vt diſperderet ciuitatem: et ſpecies ſcđum aſpectum quē viderā iuxta fluuiū

Longitudinē quingēto. Quingēteſim⁹ q̄ vicin⁹ ē quīq̄genario: ad remiſſionē oīm ꝑtinet peccatoꝝ: vñ vn⁹ debat denarius quīgētos. ꝛ ali⁹. l.

¶ Diuidentē in ſanc. Ex h̄ habem⁹ omnē ſupra tēpli deſcriptōē: ſacerdotū q̄ ſunt filij ſadoch miſterijs fuiſſe delegataꝫ. Hūc murū aūt tanto ſpacio dilatatū: vt vniuerſa contineat ſeparare ſanctuarium et vulgi locū

¶ Per viaꝫ ori. Per quā egreſſa fuat. q̄ñ ciuitas dñi furore ꝑcuſſa ē Ingredit̄ aūt: imo regredit̄ ad eā: qꝛ tēplū dñi ī mōte mōſtrauat. ꝛ tm̄ multo pl⁹ ē qđ ī ſeq̄ntib⁹ dr: Leuauit me ſpl. ꝛc. h̄ eī gl'a tm̄ dei iſrl' igredit̄. ibi dr ꝙ pleītudo gl'e dñi fuit ī tēplo. vñ ꝛ yſai. vidi dñꝫ ſedentem ſuper thronū excelſum ꝛ eleuatū: ꝛ plena dom⁹ gloria eius. quod eſt quādo reuelata facie gl'iam dñi cōtēplantes reformamur in imaginem creatoris.

¶ Et uox erat. Una ꝓpter vnū in laude dei conſenſū: q̄ſi vis aquarum

multarū. Geminat aūt vox canētiū patri ⁊ filio ⁊ ſpirituiſancto. Sāctus ſanctus ſanctus d. d. ſa. ⁊c.

Raba. Et terra ſplēdebat a maieſtate eius. Qd in aduētu xp̄i ꝓprie factū eſt. qn̄ in omnē terrā exiuit ſonus apl'oꝝ. ⁊ i. fi. or. t. v. e. Et quotidie ī pletur ī credētib⁹. ⁊ ꝑfecte cōplebit' qn̄ corruptibile hoc īduet īcorruptōem

Chobar. Quod onus pōduſqꝫ ſignificat. Quid enī grauı⁹ flumib⁹ babilonis? De qbus. Super flumina babilonis illic ſedimus ⁊ fle. dū re. t. ſ. De quib⁹ ſcriptuꝫ eſt. Preterit enī figura huius mūdi. Nihil enī in hu⁹ ſeculi cōfuſione ꝑpetuū: ſed oīa ꝑtereūt ⁊ fluunt. Qui aūt hec ꝯſiderat cadit ſup faciē ſuā. intelligēs ꝗ̄ procul ſit a maieſtate dei. et flectit genua ad patrem in nomine ihesu christi.

Et locuſ ve. Adorabimus ī loco vbi ſteterūt pedes eius. et pulchre dicit' apoſtoli ſteterūt. In eccleſia enī ſtāt pedes domini In ſynagoga ambulant ⁊ ꝑtereunt.

Qui fabricati ſunt. ⁊c. Raba. Audiāt ad litteraꝫ mulierculę onerate peccatis quę circūferūtur omni vento doctrinę. ſemp diſcentes: ⁊ nunqꝫ ad ſciētiā veritatis peruenıētes. mētem iunctaꝫ deo nō vicinitatem eccleſiarū ⁊ ꝓximā habitatōnem dei in ſe prouocare demētiā: ſꝫ potius dei indignatōem cōmoueri: qn̄ in conſecratis locis habitant indigni.

Et poſtes ſuos. Vt vnuſ ſacerdotum ⁊ laicoꝝ eſſet introituſ Vn̄ apl's: Probꝫ autē ſeipſum homo: ⁊ ſic accedat ad corpuſ ⁊ ſāguinē dn̄i.

Et murus erat inter me. Vt ſacerdotalia ſacrificia et loca ſacramētoꝝ corpis et ſāguinis dn̄i breuiſſimus mur⁹ diuideret

Et polluerūt no. ſanc. m. ⁊c. Rabanꝰ. Qui prodeſt habitatōis vicinia. ⁊ medius inter cellulam noſtraꝫ ⁊ altare domini paries. cum his quę ſecreto facim⁹: et ꝗ̄ turpe eſt etiam dicere: cōtamiet' ⁊ polluat' nomē domi: Ego arbitror ꝙ nō polluat nom̄ dn̄i niſi ille qui viſus eſt nomī eius credere: ⁊ ex illius ceſeri vocabulo. Et quomō tollit mēbra xp̄i vt faciat mēbra meretricis: qui prius xp̄o credidit: ſic ille polluit nomē domi: qui prius fidē noīs eiuſ ſuſcepit. Alioquin ethnic⁹ ⁊ iudę⁹ cum ſit polluti: ⁊ cōtaminatio ipſa atqꝫ pollutio nomē dn̄i polluere et cōtamīare nō poſſunt: ꝙ polluūt: ad qs dt. Per voſ nom̄ meū. b. i. g.

Et habitabo in me. eo. Boni operis ſtatim premiū pollicetur. et habitabo in medio eoꝝ. Vn̄: Medi⁹ veſtꝝ ſtetit quē vos neſcitis. Nō ꝑ no tp̄e vt in ſynagoga: ſed ſp̄ qd in chriſti eccleſia cōꝓbatur.

chobar. Et cecidi ſuper faciem me
ſ cum corruiſſem
am. Et maieſtas domini ingreſſa ē
templū: per viaꝫ portę quę reſpici
† ſ quia iacens pergere nō valebam.
ebat ad orienteꝫ † Et leuauit me ſpi
ſ quia foris cecideram.
ritus: ⁊ introduxit me in atrium in
† ſ quaſi. qui prius conſpexeram gloriā domini iſrahel venientem ꝑ viam orientalē vidi repletam domum gloria domini.
terius. † Et ecce repleta erat gloria
⁖ ſ non dicitur quid. niſi forte illud apoſtoli. Audiui arcana verba que nō l. h. l
domini domuſ. Et audiui ⁖ loquē
ſ interiori. ſ ſcꝫ domin⁹. cui ſoli cōuenit qd ſequitur. locus ſo m. ⁊c.
tem ad me de domo. Et vir qui ſta
bat iuxta me dixit ad me: Fili hoīſ
† ſ eccleſia. ſ factus eſt in pace locus eius. que exuperat omnē ſenſum.
locus ſoliȷ̄ mei: ⁊ † locuſ veſtigiorū
pedum meoꝝ: vbi habito in me
† ſ dominū cernētium. ⁖ ſ nō ad tempus ſicut in tēplo ſalomonis. † ſ hi ſunt qui ſancte ⁊ pure in eccleſia conuerſātur
dio filioꝝ † iſrl' ⁖ ī ęternū. Et n̄ † pollu
et vltra dom⁹ iſrael nomen ſactuꝫ
ſ tam populus ꝗ̄ reges eoꝝ. ſ polluerūt ſcꝫ. ſ quibus a deo fornicati ſunt.
meum: ipſi ⁊ reges eoꝝ in fornica
† ſ qui fruſtra ſibi regiū nomē aſſumebāt
tōnib⁹ ſuis ⁊ in † ruinis regum ſuo
ſ arrogans enī offendit deū. humilis ad miſericordiam prouocat. ſ ꝑ ſuperbiā.
rum ⁊ in excelſis. qui fabricati ſūt
ſ vt nihil eſſet inter ſanctū ⁊ prophanū.
limē ſuū iuxta lim̄ meū. ⁊ poſteſ ſu
ſ quod prius
oſ iuxta poſteſ meoſ ⁊ mur⁹ erat in
ter me ⁊ eoſ. Et polluerūt nom̄ ſac
tū meum in abominatōibus ꝗ̄ fe
ſ cauſas ſcꝫ ſupiores
cerūt. propter quod cōſumpſi eoſ
† ſ Quaſi dicat domin⁹ ꝓphete: precipe tamen vt amoueant f. ſ. ⁊.
in ira mea. † Nūc ergo repellant ꝓ
cul fornicatōnem ſuaꝫ: ⁊ ruinas re
ſ quia talia abominoꝛ
gum ſuoꝝ a me: ⁊ habitabo ī me
ſ non ad tēpus qd in ſynagoga
dio eorum ſemper. Tu autem fili
† ſ eoꝝ ſcꝫ qui animo deū cōſpiciūt.
hominiſ oſtende † domui iſrahel tē
ſ viſo templo. ſ mente. ſ magnum premium viſi templi.
plum. et confundantur ab iniqui
tatibus ſuis: et metiantur fabricā
ſ viſis fabrice menſuris ⁊ ratōnibus
et erubeſcāt ex omnibus quę fece
runt. Figuram domus et fabricę
† ſ eoꝝ ſcꝫ qui egrediuntur ad eos qui foris ſūt ⁖ ſ eoꝝ ſcꝫ qui ꝑ magiſtroꝝ diſciplinā ad alta ⁊ interiora penetrāt.
eius: † exitus ⁊ ⁖ introit⁹: et omneꝫ
ſ lex. ſubſtātiā. id ē. ſuppellectilem. diuitias ſcꝫ
deſcriptionem eiuſ: ⁊ vniuerſa prę
cepta eius: cunctūqꝫ ordinem eiuſ
⁖ ſ qui cōfuſi ſunt ſuper iniquitatibus ſuis.
et omnes leges eius oſtendes ⁖ eiſ
⁊ ſcribes in oculis eoꝝ: vt cuſto
ſ ideo oſtendes: vt cuſtodiant. aliter nihil prodeſt ſcire deſcriptionem.
diant omnes deſcriptōnes eius: ⁊
ſ opere.
pręcepta illius ⁊ faciant ea. Iſta ē
ſ que eſt ſcꝫ. † ſ non poteſt ciuitas abſcondi ſupra montē poſita. de qua. fluminis impetus letificat c. d. id ē. eccleſiā.
⁖ ſ qui vertex montiū. a quo vulneratus pꝛīceps tyri.
lex domus † in ſummitate ⁖ mōtis.
ſ termini. ſ domus.
omnes fines eius in circūitu ſan
ſ dicta ſcꝫ vel dicēda
ctū ſanctoꝝ eſt. Hęc eſt ergo lex
domus. iſte autem mēſurę altaris
ſ perfecto
in cubito veriſſimo: qui habebat
ſ altaris.
cubitum et palmum. In ſinu eius
ſ qui ſcꝫ ea que igne conſumebantur ſuſcipiebat. ſ alius.
erat cubituſ: et cubitus ī latitudīe
ſ alias terminus. ſ pro quo ſupra coronam poſuit hieronimus.
et diffinitio eius vſqꝫ ad labiū ei⁹
ſ altitudo cauature. id eſt. paleſtes. ſextam habēs cubiti partem.
et in circumitu palm⁹ vnus. Hęc

Oſtēde domui. ⁊c. Rab. Non parui opis eſt ꝙ oculis carnis vel mente conſpexeris: audientibus demonſtrare: vt ipſi tecū videātur vidiſſe

Templum. Hieronimus. Quod in monte immo in ſūmitate montis: quod non illam domum putemus quę a ſalomone in regum et in paralipomenon libris conſtructa narratur. Illa enim alteriuſ ordinis atqꝫ mēſurę eſt. et in ſingulis magnam diuerſitatem habenſ tanto inferior templo quod nūc oſtenditur ezechieli: vt non ſolum cultores ei⁹ et editui: ſed ⁊ ipſe fabricator ei⁹ ſalamō peccauerit ⁊ deū offenderit: licet poſtea penitentiaꝫ egerit ſcribens prouerbia. in qbuſ ait Nouiſſime ego egi pęnitentiam: ⁊ reſpexi vt eligerem diſciplinam. Iſta aūt ꝗ̄ per ezechielem domui iſrael oſtēditur: talis eſt vt quę in mente conſpexerit: ceſſet ab iniquitatib⁹ ſuis pre deſiderio illi⁹ Vnde: Domine dilexi decorē domus tuę: ⁊ locum habitati tuę. Et Vnam petiȷ̄ a domino: vt in. in domo domī omnib⁹ diebus vitę meę. cum cupero ſcꝫ viuere et eſſe cum chriſto. qui eſt vita credentium.

Deſcriptōnes. In domo patris mei manſiones multę ſūt. Et alibi. Statuit terminos gentium iuxta numerum filioꝝ iſrahel. vel filioꝝ dei.

Sanctum ſanctorū eſt. Rabanuſ In tabernaculo qd fabricatū ē a moiſe. ⁊ ī tēplo qd a ſalomone: interiora tantū vbi erāt cherubin: ⁊ ꝓpiciatorium: ⁊ arca teſtamenti ⁊ menſa thimiamatis appellabant' ſancta ſāctorum: ſed in hac domo oēs termini reputant' ī ſancta ſāctorum

Iſte aūt menſurę. ⁊c. Ra. Abyſſuꝫ ⁊ ſapientiā qs īueſtigabit. O pꝛ̄ofūdū ſapiētię ⁊ ſciētię dei ⁊c. In exodo altare quīqꝫ cubitorū in lōgitudine. ⁊. v. in latitudine. hic recedens a ſenſibus quiqꝫ tendit ad vnionem. in quo cubitus veriſſim⁹ cui iungitur palmus.

Et cubitus in latitu. Rab. Vt et interiora. i. ſecreta ⁊ ſpacia altaris: quę in latitudine demonſtrant': vno cubito finirēt'. Et diffinitio e. vſ. ad. la. In circūitu altaris. i. in margine ⁊ circulo repandū labium fuit quaſi corona in modū liliȷ̄ viſu pulcherrimum.

Illud breuiter demonſtratur ꝙ in circūitu ipſius altaris in margine. ſ. ⁊ in circulo ipſius altaris repandū fuerit labium. ⁊ quaſi corona in modū liliȷ̄ aſpectu decora.

Hęc quoqꝫ erat foſſa. Inferiora enī ⁊ profunda ⁊ terre coherētia duali numero qui immūdis aīalibus congruit continent'. Supiora auteꝫ

ad crepidinē ſiue ad ꝓpiciatoriū ꝑueniētia vniuſ cubiti habent ſatitudi
nē. vt dū alis numerus trāſeat ad ſolitariū. ⁊ bonū nuptiarū qđ inferiꝰ eſt
ad vnionis perueniat beatitudinem.

A crepidine minori vſq₃. Ra. A propiciatorio minori ⁊c. Pro
piciatoriū minꝰ. lapis exciſus de monte ſine manibꝰ. Propiciatorium ma
gnū ipſe lapis qui creuit ī mōtē magnū: ⁊ īpleuit orbē vniuerſu₃. Vel ꝓpi
ciatoriū minꝰ: qui ſe exinaniuit formam ſerui accipiens. Propiciatoriū ma
gnū: qñ recepit gloriā
quā habuit apud pa-
trem anteq₃ mūdus fi
eret. prius eñ xp̄i hūi
lia agnoſcimꝰ: ⁊ ſic ad
diuinitatis altitudinē
ꝑuenimꝰ. Et tamē vtri
uſq₃ nature propicia
toriū ad vnius altariſ
ꝑtinet ſacramētū. In
ter duo aūt propicia
toria quattuor cubita
q̄ttuor mūdi elemēta
ſignificātia. q̄ ⁊ ipſa ꝑ
ueniunt ad vniꝰ cubi
ti latitudinē. Et notā
dū ꝙ ī mēſura altaris
primꝰ cubitꝰ in latitu
dine nulli copulat̄ ſed
ſua vnione ꝑfectus eſt
Secūduſ aūt latitudi
nis cubitꝰ: poſt duos
cubitos creſcit ad ſum
mū. Et terciꝰ poſt pro
piciatoriū minꝰ et ma
ius ꝑ quattuor elemē
ta ad vniꝰ cubiti miſte
riu₃ tendit. vt vnus et
alter ⁊ tercius cubitus
in altari dñi: nō ꝓmus
ſecūdus ⁊ terciꝰ ſ₃ vnꝰ
⁊ vnus ⁊ vnꝰ eē dicat̄

Ipſe aūt ariel. Lux mea deus ſcđum
quoſdā. ſcđm hieroni
mu₃ leo vel fortis dei
Qđ ad altare ꝓprie re
fertur. in q̄ vel illumi
natio dei eſt. vel leo ⁊
fortitudo eius. Unde
catulꝰ leonis fili mi iu
da ⁊c. Cubitorū autē
quattuor eſt. ⁊ q̄ttuor
cornua hēt. ſiue ſupio
ra q̄ttuor cornuū vno
cubito finiūt̄: vt euan
geliorꝝ mēſura ⁊ in to
tu₃ orbē fortitudo diſ
currēs ſub illumiatōis
dei ⁊ leonis fortitudīe
demōſtret̄. ad vnūq₃
cubitū ꝑueniāt diuine
confeſſionis.

quoq₃ erat foſſa altaris: ⁊ de ſinu
ſ propiciatoriū maximū.
terrę vſq₃ ad crepidinē nouiſſimā
duo cubiti ⁊ latitudo cubiti vniuſ
ſ lxx. propiciatorio minori vſq₃ ad propiciato
rium maius.
⁊ a crepidine minori vſq₃ ad crepi
dinem maiorem quattuor cubiti:
⁊ latitudo cubiti vnius. Ipſe autē
ariel quattuor cubitorū: ⁊ ab ariel
vſq₃ ſurſum cornua quattuor. Et
ſ paulatim manifeſtat. † ſ propter duodeci
tribus. ⁊ apoſtolos duodecim.
ariel † duodecim cubitorū in longi
tudinē per duodecim cubitos lati
tudinis: quadrangulum ęquiſ late
ſ lxx. propiciatoriū. Simachꝰ circūitum
ribus. Et crepido quattuordecim
cubitorum longitudinis ꝑ quattu
ordecim cubitos latitudinis in q̄t
ſ lxx. ſi'on.
tuor angulis eius: ⁊ corona in cir
† ſ propiciatorii.
† ſ Simachus cōſummatio
cūitu † eiuſ dimidiū cubiti: et † ſinuſ
eius vnius cubiti per circūitum.
ſ propiciatorii
Gradus autē eius verſi ad oriētē:
Et dixit ad me: fili hominis hęc di
cit dominus deus: Hi ſunt ritus
altaris in quacūq₃ die fuerit fabri
catum: vt offeratur ſuper illud o
locauſtum: et effundatur ſanguis
Et dabis ſacerdotibus et leuitiſ q̄

Quadrāgulū ęquis lateribus. Per q̄ttuor latera vndiq₃ du
odecī cubiti ſiſt̄ efficiūt. xl. ⁊ octo cubitos ſacerdotaliū ciuitatū: vt bis quaſi
fūdamētis in toto orbe diuiſis eccleſię fortitudo ſolidetur.

Et crepido quattuordecim cubi. Significat ꝙ dñus noſter q̄
vere propiciatoriū ē: nō ſolū ꝑ peccatis nr̄is ſed oī mōđ ꝑ q̄ttuordecim ge
neratōes venerit ab abraā vſq₃ ad dauid. et rurſū ꝑ alias q̄ttuordecim vſ
q₃ ad captiuitatē iechonię. et eiuſdē numeri ſacramēto ad terrena deſcēde
rit. vt in tercia theſſereſſedecade diuini numeri ſacramēto ſaluaret q̄ttuor
angulos mūdi. de quibꝰ đr. Multi veniēt ab oriēte ⁊ occidente aquilone
⁊ auſtro. ⁊ recūbēt cū abraā yſaac ⁊ iacob in regno celorū:

Dimidiu cubi. Pro peccatoribꝰ qui tantū ſaluantur mīa creatoris
Unde Pro nichilo ſaluoſ f. i.

Unius cubiti. In quo iuſti ſaluant̄. numero ſc₃ ſolitario atq₃ ꝑfe
cto. ⁊ imitante vnā diuinitatē. Unū apl̄s. Deus erat ī xp̄o: mūdum reconci
lians ſibi. cuiꝰ propiciatōe et peccatores ⁊ iuſti reconciliant̄.

Gradus aūt eius. ⁊c. Ra. Hi ſunt. xxiiij. libri veteris teſtamenti:
qui habēt ī apocalipſi iohis cytharas. ⁊ in capitibꝰ coronas. Vel ſacramē
ta patris ⁊ fi. ⁊ ſ. ſ. in q̄ nobis dat̄ vera ꝓpiciatio. Et propt̄ hoc graduū nu
merꝰ īcertꝰ relinquit̄. vt quātocūq₃ ſtudio ad altiora cōſcēderimꝰ: putemꝰ
nos eſſe īferioribꝰ: cogitātes illud. Ibūt de virtute in virtutem.

ſ. i. iuſti
ſunt de ſemīe ſadoch: qui accedūt
ad me ait dominus deus: vt offe
ſ qui pro nobis īmolatus eſt
rant michi vitulum de armento ꝓ
† ſ quo redempti ſumus
peccato. Et aſſumenſ de † ſanguine
ſ quia in hoc ſanguine purificantur quat
tuor plage mundi ſ altaris.
eius pones ſup. iiii. cornua eiꝰ. et
ſ alias propici.
ſuper quattuor anglos crepidinis
ſ vt vniuerſa purgentur. ⁊ ſit firma propiciatio.
ſ alii baſim ſ propiciatorii. ſ alta
re chuſti expiatur ſanguine: vt orationeſ ſanctorū
mūde ꝑueniant ad deū
et ſuper coronā₃ in circūitu: ⁊ mū
dabis illud ⁊ expiabis. Et tolleſ vi
tulum qui oblatus fuerit pro pec-
cato: et combures illum in ſepara-
to loco domus extra ſanctuarium
Et in diē ſecunda offeres hircum
caprarum immaculatu₃ pro pecca
† ſ in hirco
to. ⁊ † expiabunt altare ſicut expia
uerunt in vitulo. Cunq₃ compleue
† ſ moyſen mitiſſimum
ris expianſ illud: offereſ † vitulum
† ſ heliam ſimilem moyſi. vnde audet dicere: ego
relictus ſum ſoluſ
de armēto immaculatu₃: ⁊ † arietē
de grege immaculatū ⁊ offereſ eoſ
in conſpectu domini. Et mittent
ſacerdotes ſuper eos ſal. ⁊ offerēt
† ſ expiato altari.
eos olocauſtum domino. † Septē
ſ ſermonē
diebus facieſ hircum pro peccato
ſ operationem
quotidie: et vitulum de armento:

Et dixit ad me. Hiſ oſtenſiſ doc₃ vir
ſupradictus quō ope
ꝑfecto altare debeat
expiari ⁊ cōſecrari. pri
mū ſc₃ offert̄ victima
⁊ datur ſacerdotibus

Holocauſtum Ra. Nota ꝙ vitulus
totuſ offertur ī olocau
ſtū: ⁊ craſſitudo corpiſ
eiꝰ diuino igne conſu
mitur. Et ſi enim noui
mus xp̄m ſcđm carnē
ſ₃ iā ñ nouimꝰ Hircꝰ
aūt ſecundo die offert̄
quidē in victimā: ſed
holocauſtū dñi ꝯſtan
tię reſeruatur. Notan
du₃ q̄₃ ꝙ iuxta hebra
icū ⁊ ipſe ezechiel qua
ſi ſacerdos. vitulu₃ iu
betur aſſumere. ⁊ holo
cauſtu₃ facere. ⁊ ſāgui
nē eius in circūitu aſꝑ
gere tam altaris q̄₃ an
gulorꝝ ⁊ corōe ſiue ba
ſis. Lxx. autē alios ſa
cerdotes hoc facere de
mōſtrant. Sed ⁊ ipſe
ezechiel de numero ſa
cerdotum eſt

Hircum caprarum. Quod eſt aīal
ſꝑ ad excelſa feſtinans
⁊ in ꝑcipicijs nichil ꝑi
culi ſuſtinēs: ⁊ illic iue
nit viā vbi alia aīalia
ruinā. vñ grece capra
rū grex ſublimiu₃ con
uerſatio dicit̄.

Paſcha facturi aſ
ſumūt de grege agnu₃
et hedū: Et q̄ ꝓmo fa
cere paſcha ñ potuerīt
ī ſcđo mēſe faciūt: q̄rū
alterꝝ ad ꝑnitētes: al
terū ad iuſtos ꝑtinet.

Uitulum de ar
mēto imac. et ari
etem ⁊c. Rab. Moi
ſes ⁊ helias videntur ī
mōte cū dño. i. lex ⁊ ꝓ
phetę. qui annūciabant ei ꝙ paſſurus eſſet in hieruſalem.

Poſtq₃ altare ⁊ mēſurę eius ī v̄tice mōtis demōſtrata ſūt: ⁊ cōſecratio
⁊ expiatio ꝑ vnū vitulū īmaculatū ⁊ hircum: ſiue duos hędos: ſcđum. lxx.
quorū vitulus ad xp̄m. ſequētes ad apl̄os miſtroſq₃ ꝑtinēt: ne in cōſecratō
ne ſpūalis altaris ⁊ proprie ad eccleſiā ꝑtinētis lex ⁊ prophetę videātur ex
cluſi. Ideo cōſecrato altari vitulus īmaculatꝰ aſſumitur ⁊ aries: ⁊ offerūt̄
in conſpectu dñi. Et filij ſadoch. i. iuſtorū ſacerdoteſ aſꝑgūt ſal ſup capita
eorū: vt lex ſc₃ et prophetę ſapore euangelij cōdiantur. nec vllū ſacrificiu₃
ē iuxta legis ꝑpiū: ⁊ aplm (qui ait: Sit aūt ſermo veſter ſale cōditꝰ) qđ ſa
le careat. Utrūq₃ aūt offert̄ in olocauſtū dño: vt corpꝰ qđ ſignificatur ī le
ge ⁊ ꝓphetię nubilū: igne dñi. i. ſpū ſancto (de quo đr: ſpū feruentes) in ſpi
ritualem et tenuem ſubſtantiam conuertantur

Hircum pro peccato. Ut per hęc ſacrificia ſeptē dieb₃ ad ꝑfectū

expietur altare. In. vij. ſabbatiſm⁹ ſignificat͛ qui ꝑpl̾o dei reſeruat͛· in quo verā requiē ſperam⁹· nec facim⁹ ſeruile opus peccati.

Raba. In hirco ⁊ vitulo ⁊ ariete tria generalia delicta monſtrantur: quib⁹ humanū ſubiacet genus. Aut cogitōne em̄: aut ſermone: aut opere peccam⁹. Cogitatio ad arietē que ꝑma ē oim̄ peccatoꝝ: ⁊ ex qua duo gene ra naſcunt͛. Hedus et hircus ad ſermonē q̇ de excelſiorib⁹ diſputat. Opa in vitulo ſignant͛· qui vomeri ⁊ labori ⁊ terrenis opib⁹ mācipat͛. hec igitur et īmaculata per dies ſeptē veri ſabbati atꝫ ꝑfecti deo offerre debe m⁹: ⁊ expiare altare: ut oratio noſtra munda ad deum ꝑueniat.

Et implebūt ma. Donis ſcꝫ ſacrificiȷ̄ ꝑ pōtifice pro ſacerdoti bꝰ: pro ꝑpl̾o· vt nemo ſtet vacu⁹ corā dn̄o.

In die octaua. Vt dicant cū ap̄lo re ſurrexim⁹ cū xp̄o· ⁊ vl tra octauā tēdāt ad ce leſtia ⁊ offerāt pro no bis holocauſtū· ſiue q̄ pro pace peccatoꝝ no ſtroꝝ: et ſalute nrā ſūt ꝑ ignē ſcī ſpūs oīa q̄ cogitam⁹ loq̄mur et facim⁹: in ſpūalem ſub ſtātiā cōuertātur.

Et conuer. me. Multe ſūt porte in de ſcriptōe tēpli tā it⁹ q̄ꝫ foris· altaris q̄ꝫ figura ⁊ cōſecratō ⁊ ſacrificia ſermo ꝯtexit⁹ ꝑcurrit. q̄ finito; venit ad por tā ſāctuarij exteriorem q̄ reſpiciebat ad oriē· ⁊ erat clauſa. Vn̄ ⁊ cō uertit me ad viaꝫ.

Porte ſanctu. Heq. Ve vob ſcribe ⁊ pharſei hypocrite. ⁊ ve uob legiſ doctorib⁹ q̄ tollitis clauē ſcietie. Ipſi non igredimī ⁊c. Hic ē liber ſignatus ī yſaia. hic ē liber cuius nemo poteſt ſoluere et apire ſignacla: niſi leo de tribu iuda.

Porta hec clau ſa erat ⁊c. Ra. Pri uſ q̄ꝫ ſaluatoꝝ hūanuꝫ corpus aſſumeret: ⁊ ſe formam ſerui accipiēs humiliaret; clauſa erat lex ⁊ ꝓphetia ⁊ oīs ſci entia ſcripturaꝝ· clau ſus erat paradiſus. Poſtq̄ꝫ autem ille pe pendit in cruce: ⁊ ait latroni: hodie mecū eris ī paradiſo: ſtatī velū tēpli ſciſſū eſt: ⁊ omnia aper ta ſūt: ablatoq̄ꝫ velamīe dicim⁹: Nos aūt reuelata facie gl̄am dn̄i cōtēplā tes ⁊c. Si ī xp̄o reuelata ſūt oīa: quō porta clauſa erit: ⁊ nō apietur? Sed q̄uis ad ſūmā ſciām venerim⁹: cōpatōe diuine ſcīe nūc ex parte ſcimus: ex parte cognoſcim⁹. cum aūt venerit qd̾ perfectū ē eua· qd̾ ex par· eſt. Vn̄ et paul⁹. nūc perfectū ſe nūc iperfectū dicit. Eſt enī cōparatione aliorū ꝑfect⁹ cōparatōne diuine ſcientie imperfectus.

Q aūt porta oriētalis extra t̄minos mūdi ſēper clauſa ſit: iohēs aperit cū dicit: Deū nemo vidit vnq̄ꝫ· ſed vnigenit⁹ q̇ ē ī ſinu patris ipſe enarrauit Quaſi alijs verbis dixerit. Eritq̄ꝫ clauſa pricipi: ⁊ priceps ipſe ſedebit ī ea vt comedat panē perfecte ⁊ cōſūmate ſcīe. Nemo aūt nouit filiū niſi pater ⁊ nemo nouit patrem niſi filius: ⁊ cui filius voluerit reuela.

Eritq̄ꝫ clauſa. Raban⁹. Nemo enī poteſt paſſionis corporiſq̄ꝫ ⁊ ſā guinis dn̄i: pro maieſtate rei: ſacramēta cognoſcere· tante autem bonitatis et clementie eſt princeps noſter· vt cum ſolus ſedeat in porta que clauſa ē et panem coram domino comedat: velit tamen plures menſe ſue habere conſortes· et dicat Ecce ego ad hoſtium ſto et pulſo ſi quis mihi ape· ī· ad. e· ⁊ cenabo cum ip̄o ⁊ ipſe mecuꝫ. Solus au teꝫ comedit panem co ram domīo: quia ſub ſtātia ei⁹ diuinaq̄ꝫ na tura ab oīb⁹ ſepata ē

ſ cogitationem·
et arietem de pecoribus imacula-
tos offerent. Septeꝫ diebus expi
abunt altare: ⁊ mundabunt illud:
ſ lxx. manus ſuas.
et implebunt manum eius. Exple
tis auteꝫ ſeptē diebus: in die octa
ua ⁊ vltra facient ſacerdotes ſuper
altare holocauſta veſtra: ⁊ que pro
ſ bis delectatus.
pace offerunt: et placatus ero vo
bis: ait dominus deus.

C. XLIIII.

E T Conuertit me
ad viam porte ſanctua-
rij exterioris: que reſpiciebat ad
† ſ virgo maria. virgo ante partum. virgo in par tu· virgo poſt partum·
oriente: ⁊ † erat clauſa. Et dixit do
† ſ ſcripturarū ſcientia.
minus ad me: † Porta hec clauſa
ſ ad plenum· ſ q̄uis perfectus cō patione aliorū.
erit: non aperietur: ⁊ vir non tran
ſ ſolus.
ſiet per eam: quoniam domin⁹ de
† ſ vnde· Sp̄ūſſanctus ſuperueniet in te. ⁊ virtus a'tiſſimi obūbrabit tibi. ſ qui clauſis ingreſſus eſt hoſtiis·
us iſrael †igreſſus eſt per eam. Erit
† ſ verbi dei· ſ in cuius aduentu reſerabitur·
ſ lxx. vel duci. ſ ad viſum eius·
ſ chriſtus ſcꝫ qui ē ſa cerdos in eternū ſcd̄m ordinem mel· ipſe hoſtia.
q̄ꝫ clauſa †principi· princeps ipſe ſe
†· ſ nobiſcum· †· ſ celeſtem. ⁊ vinum. d̾ quo non bibam āmodo de hoc genimine vitis: niſi in regno patris mei· illo ſcꝫ regno. de quo dicitur. re gnū dei intra vos eſt.
debit ī ea: vt †comedat †· panem co
† ſ quia intus ē in omnibus infuſus
ram domino. † Per viaꝫ veſtibuli
† ſ vt eos qui per ſe intrare non poſſunt introdu cat· †· ſ quia foris eſt oībus circūfuſus
porte † ingredietur. et †· per viam

† ſ vt alios introducat. ⁊ loquatur ē is qui diffi ciliora non capiunt. †· ſ vir predictus·
eius †egredietur. Et †· adduxit me
per viam porte aquilonis in cōſpe
† ſ templi ſcilicet.
ctu † domus· et vidi: ⁊ ecce imple-
ſ templū ſcꝫ.
uit gloria dei domum domini. Et
ſ maieſtatem ferre nō ſuſtinens
cecidi in faciem meam. Et dixit ad
ſ quia humiliter cecidit confortari meruit.
ſ primum·
me dominus: Fili hominis: pone
ſ animū. ſ ſecūdo· ſ interioribus d̾ qui bus dicitur abrae. leua oculos tuos ⁊ vide ſtellas celi. †· ſ tercō ſ qui habet aures audiēdi audiat
cor tuum et vide oculis tuis· ⁊ au
† ſ cerimonias templi ⁊ legitima.
ribus tuis audi †omnia que ego lo
quar ad te: de vniuerſis cerimonijs
domus domini: et de cunctis legi
† ſ tandem †· ſ quia multi introitus ſignifi cāt ordinem cerimoniarū.
bus eius. Et †pones †· cor tuū in vijs
† ſ prohemiū ſcꝫ eſt: et preparatio prophete eſt ad intelligenda ea que poſtea ſuper templi ordine co giturus eſt.
templi: per omnes †exitus ſanctua
rij: ⁊ dices ad exaſperantem me do
mum iſrael. Hec dicit domin⁹ de-
us: Sufficiant vobis omnia ſcele
†· ſ hoc eſt primum peccatum.
ra veſtra domus iſrael· eo q̄ †· idu
citis filios alienos incircunciſos
corde· ⁊ incircunciſos carne· vt ſit
in ſanctuario meo· ⁊ polluant do-
† ſ propoſitōnis ſcꝫ in oībus eccleſiis de vno pa ne pullulantes·
mum meam. Et offertis †panes me
ſ de quo adipe frumenti ſaciauit eos.
ſ qui in chriſti paſſione fuſus ē·
† ſ Quaſi· cum tales in ſanctuarium meū induca tis: ⁊ domum meū polluatis· quomodo audetis of ferre panes ⁊c. myſtica ſcꝫ ſacramēta. ⁊ nō intelli gitis q̄ ſolueritis pactū meum. ⁊c.
os· adipeꝫ ⁊ ſanguinem. Et † diſſol
uitis pactum meum in omnib⁹ ſce

Et ecce imple- uit glo. Rabañ. In conſūmatōne taberna culi· et in edificatione templi ſalomonis: ap paruit gloria domini que poſtea euangelice glorie comparatione deſtructa eſt. Vn̄ pau lus. Etenim nō eſt glo rificatum quod claruit in hac parte: propter excellentem gloriam. Non autem deſtructi oneꝫ prioris glorie ab olitionem putemus. Sed cum venerit qd̾ perfectū eſt deſtruitur qd̾ ex parte eſt. velut ſi ſolis radijs lampadeꝫ compares: vel lucernā Unde: Ille erat lucer na ardens ·l·l· a· ⁊c. P⁹ q̄ꝫ vo ſol iuſticie venit: lumē lucerne ab ſcōditū ē. vn̄. illū opꝫ creſcere me aūt minui.

Et cecidi in fa. ⁊c. Nedum plus cer nere cupiat q̄ꝫ qd̾ hu mana poteſt īfirmitas ipſum oculorum lumē amittat. Unde. Fa miliarius vocat eum dominus filiū homīs

Cerimonijs. R. Nota q̄ in mundi hu ius plaga qui in mali gno poſitus eſt· ⁊ in a quilonis frigore cōſti tutus. celeſtium nobis cerimoniarū ordo mō ſtratur.

Sufficiant vo bis. Ad penitentiam peccatorum prioꝝ hor tat͛ ne peccata peccatis addamus: materiā ꝑ parātes futuro īcēdio

Eo q̄ iducitis Modicum fermētum totā maſſam corrūpit. In quibuſdā exēplarib⁹ ha betur. Ne ītroducas impiū in tabernaculū iuſtorū.

Alienos. Rabanus. Alieni niſi circunciſi corde carne· aurib⁹· labijs oculis· guſtu· odoratu in ſanctuariuꝫ non debent introduci. Audiāt hoc epiſcopi· presbiteri· ne tales introducāt. Vnd̾ nemini cito manus impo.

Incircuncisos. Cultello dei cor noſtrum circuncidimus: et ꝑpu tium auferimus: cum turpes cogitationes de corde noſtro non exeunt. Ne de nobis illud dicatur. Incraſſatum eſt cor populi huius. Caro ſimiliter circunciditur: ſi non luxurie. ſed neceſſitati tātum mancipant͛ in victu. ī ve ſtitu ⁊ ceteris. vt audiat. hodie abſtuli opprobrium egipti a vobis· egiptij

enim magnarum carnium ſunt.

¶ Omnis alienigena ⁊c. Omnis filiꝰ quis cognatꝰ quis antiq̄ conſuetudine vel neceſſitudine deuictꝰ. ſi icircūciſus corde vel carne nō introducamꝰ in ſāctuarium dn̄i. nec miniſtros xp̄i nr̄os faciā̄ꝰ miſtros ⁊ ꝓ carnalibꝫ refrigerijs altare domī polluā̄ꝰ.

¶ Sed et leuite qui longe ⁊c. Hie. Significat ſcd̄m .lxx. ꝙ leuitę ſacerdotalis gradꝰ q̇ errauerūt poſt q̄ ſceperit iniquitates ſuas: ſtent ī ſāctuario ⁊ mactent holocauſta ⁊ iſti ſtent vt miniſtrēt eis ⁊c. Qꝫ ſi ita ē q̄mō ſtare poterit: vt leuitę q̇ receſſerūt poſt ydola ipſi miniſtrēt ī domo ⁊ mactēt holocauſta? Quid enī amplius facturi ſūt ſacerdotes filij ſadoch: qui cuſtodierūt cerimonias dei? Hebraicū hūc habet ſēſū. Leuitę mali portabunt iniq̄tates eo ꝙ fuerīt ī ſāctuario meo miniſtrantes in officio portarū. Ipſi eīm offerebāt holocauſta ⁊ victimas ⁊ ſtabāt in cōſpectu do. ⁊c. Simachus lectionis ordinē et ſenſū ꝯſiderās rectius interp̄tatus ē dicēſ Poſueram eos cuſtodes ianuarū domus ⁊ vniuerſi miſterij eius: et oīm quę fiūt in ea: vt nō ad eos ꝑtineāt qui futuri ſūt in tēplo ſꝫ ad eos qui fuerunt.

¶ Et errauerunt Si qui in tp̄e erroris vel ꝑſecutōnis. ydola ſecuti ſunt: q̄ de corde ſuo cōfinxerūt. ⁊ nō ſolum voce: ſed manus ſubſcriptōe: dei filiū creaturā cōfirmauerūt quomō pōtificale vel ſacerdotale retinent faſtigiū qui redacti in laycos: priſtina debuerīt ſcelera deplorare Sꝫ quidq̇d a multis peccatur: multū eſt.

¶ Et dabo eos iam ⁊c Quaſi pro ſacerdotali officio quo holocauſtū ⁊ victimas ⁊ oē ſacrificiū offerre cōſueuerāt: in vltimū cōuertent̄ gradū.

leribus veſtris. ⁊ non ſeruaſtis p̄
cepta ſanctuarij mei. et poſuiſtis
cuſtodes obſeruationum mearuꝫ
† ſ non mihi. ſ. ſ qui vobis ſeruiant. ⁊ ob vrā refrigeria meū polluiſtis ſanctuariū
in ſāctuario meo † vobiſmetipſis:
Hęc dicit dominus deus. Omis
alienigena incircunciſus corde ⁊ i
† ſ quāuis cum populo iſrael eē videatur.
circunciſus carne non †igredietur
ſanctuarium meum. Omnis filꝰ
ſ a deo. ſ corpora.
alienus qui eſt in medio filiorum
ſ ſacerdotalis gradus
iſrł. Sꝫ ⁊ leuitę qui lōge receſſerūt
a me in errore filiorū iſrabel: ⁊ er
rauerūt a me poſt ydola ſua: ⁊ por
ſ vel bunt.
† ſ lxx. Erūt in ſāctis meis miniſtrātes.
tauerunt iniquitatē ſuam: †erunt i
ſanctuario meo editui ⁊ ianitores
portarum domuſ ⁊ miniſtri domꝰ
Ipſi mactabunt holocauſta et vi
ctimas populi: ⁊ ipſi ſtabunt in cō
ſpectu eorū vt miniſtrēt eis. Pro
eo ꝙ miniſtrauerūt illis in conſpe
ctu ydolorum ſuorū: ⁊ facti ſūt do
mui iſrael in offendiculum iniqui
tatis Idcirco leuaui manum meā
ſuper eos dicit dominus deus: et
portauerunt iniquitatē ſuam. Et
non appropinquabūt ad me: vt ſa
cerdotio fungantur mihi. neq̄ ac
cedant ad omne ſanctuariū meum
iuxta ſancta ſanctorū: et portabūt
confuſionē ſuam ⁊ ſcelera ſua quę

¶ Veſtibus lineis. Hiero. Vtuntur egiptij ſacerdotes: nō ſolum intrinſecus: ſed extrinſecꝰ. Religio autem diuina alteram habet habitū in miniſterium: alterum in vſum.

¶ Raba. Veſtibꝰ lineis. i. cū mortale hoc induet īmortalitatē. ⁊ corruptibile incorruptōm. Hęc veſtimēta ꝓprio nobis labore cōficimꝰ: q̄ deſup texta ſūt. qualē tunicā dn̄s habuit. quę ſcindi nō potuit his induimur: qn̄ ſecreta ⁊ archana domini cognoſcimus: ⁊ ſpūm habemus qui etiā alta ⁊ ꝓfūda ſcrutat̄. q̄ nō ſūt ꝓfo mōſtrāda q̇ nō ē ſāctificatꝰ: nec dn̄i ſāctitudini

ꝓpatꝰ: ne ſi maiora ſe audierit: maieſtatē ſcīę ferre nō poſſit: ⁊ quaſi ſolido ſuffocet̄ cibo: q̇ adhuc lacte nutriēdꝰ ē. Sūt ⁊ peſſīa veſtimēta. Vn̄ Induit maledictōeꝫ ſicut veſtimētū. Et paulo pꝰ. Fiat ei ſicut veſtimētū q̇ operit: et ſicut zona q̄ ſp̄ ꝑcingit. Vn̄ ⁊ dominus q̇ peccata portauit noſtra: ī zacharia ſordida dr̄ hēre veſtimēta.

¶ Vittę lineę in capitibus. In ſcīs capita operiūt ſacerdotes: q̄ nō iuſtificat̄ in cōſpectu dn̄i oīs viuēſ Et ab infātia cor hōmis appoſitū ē ad maliciaꝫ. Et. Fęminalia linea erūt ī lūbis eorūne in cōſpectu domini vlla pollutę cōſcientię ⁊ opis nuptialis appareat turpitudo. Vn̄ Sint lūbi vrī ꝑcincti Et apl̄s ait. State ḡ accīcti lūbos vr̄os ī veritate: ⁊ imitatores xp̄i audiāt. Erit iuſticia cīgulū lūborꝫ eius. ⁊ ſ. c. r. c.

¶ Et nō accingentur. Ne inuiti bonū continentię obſeruare videantur. ⁊ in ſudore vultus ſui comedere panem. ſed preceptū dn̄i implere volūtate

¶ In ſempiternam ignominiā. vt ab omni itrante ⁊ exeunte: videātur degradati
fecerūt. Et †dabo eoſ ianitores do
mus in omni miniſterio eius: ⁊ v
niuerſis quę fiunt in ea. Sacerdo
ſ ſcꝫ ſ id ē. iuſtorū. vel iuſti dei
teſ āt leuitę filij ſadoch q̇ cuſtodie
runt cerimonias ſanctuarii mei cū
errarent filii iſrabel a me: ipſi acce
dent ad me vt miniſtrent mihi. Et
ſtabunt in conſpectu meo: ut offe
ſ pinguiſſimā hoſtiā viuam ſcilicet ⁊ deo placentem
rant mihi adipem ⁊ ſanguinem ait
dominus deuſ. Ipſi ingredientur
ſanctuarium meuꝫ: ⁊ ipſi accedent
ſ accendant ſcꝫ thimiamatha
ad menſaꝫ meā vt miniſtrent mihi
ſ omnē ritum ſcꝫ ſacrificii.
et cuſtodiāt cerimonias meaſ. Cū
q̄ ingredientur portas atrii interi
† ſ non laneis. ſ vnde. Induimini dominū ihesū chriſtum. Et alibi. induite vos viſcera miſericordie bonitatis humilitatis manſuetudinis ⁊ patientie. Et iterum. induite nouum hoīem qui ſcd̄m deum. c. ē.
oris: veſtibus †lineis †iduentur:
nec aſcendet ſuper eoſ quicq̄ lane
um: quando miniſtrant in portis
ſ. i. in abditis. ſanctiſq̄ ſanctorū.
atrii interioris. ⁊ intrinſecus. Vit
ſ Coronā gratie. vnde. coronā gratiarū excipiet vertex tuus.
ſ alii cidares.
tę lineę erunt in capitibus eorum
ſ vt honeſtas decorq̄ ſeruet̄. ne ſcꝫ gradus aſcēdētes altaris. ⁊ in miniſteriū diſcurrētes reuelent turpitudinem.
⁊ fęminalia linea erunt in lumbis
⁊ ſ arte conſerte. ne ī miniſteriis ſacerdotalibus ⁊ leuiticis inhabiles fiant. ⁊ tenere ⁊ cedere victimas attrahere atq̄ diſcurrere nequeant.
eorū: ⁊ non †accingentur ī ſudore
Cumq̄ egredientur atrium exteriꝰ
ad populum exuent ſe veſtimentiſ
ſuis in quibus miniſtrauerant: et

¶ Cūq̄ egrederētur. a. e. a. p. ⁊c. Rabanus. Graue ē multitudinis onus vltra vires ſuas ſuſcipere: dicente ſalomone: Laqueus eſt viri: cito q̇d de ſuis ſanctificare. cū enim uotum fecent ſurrepit penitentia. Nazarei ſponte ſe offerūt ⁊ quicūq̄ aliquid vouerit ⁊ non impleuerit voti reus eſt. Vnde de viduis. Habentes damnatōnem: quia ꝑmam fidem irritam fecerunt. Melius eſt nō promittere q̄ ꝓmiſſa non perficere. Anna obtulit ſamuelem: qui in ęterna ſanctitate ꝑmanſit Manuel obtulit ſanſonem filium. ſꝫ ſanctificationem capillorum eius dalide libido turbauit. et dominus ab eo receſſit. et cęcitate damnatus eſt. niſi ꝙ poſtea creſcentibus capillis: priſtinum robur accepit: ⁊ in typo chriſti multo plures alienigenarū mortuus q̄ viuus cecidit.

¶ Exuent ſe veſtimentis ſuis. in quibus miniſtrauerant. Rabanus. Ne ſi ſanctas veſtes habuerint ſanctificent populum foris poſitum. qui necdum fuerit ſanctificatus nec ſe pręparauerit in ſanctificatione templi: vt nazareus domini ſit. Vnde. Diſcimus non quotidianis et quibuslibet pro vſu vitę communis pollutis veſtibus nos ingredi debere ſancta ſanctorum; ſed munda conſcientia et mundis veſtibus tenere domini ſacramenta.

Caput autē ſu. nō ra. Rab. Vult dominus ſacerdotes ſuos capil
los ſāctificatōis habere ꝑpetuos: et opiri capita eorū: nō aliquo extriſecus
velamēto: ſed ſua naturali ceſarie: nō ad ornatū atqꝫ luxuriā: ſed ad hone
ſtatē. Vnde Capilli capitis veſtri oēs numerati ſūt. De quo capite legit̄
Oculi ſapiētis ī capite eiꝰ. caput viri xp̄s ē. qd̄ peccator cōculcat ⁊ deſpicit
⁊ radit nouacula. ⁊ aufert eiꝰ pulchritudinē. Qd̄ ⁊ filij ammō fecerūt his
quos dauid legatos miſerat. Si aūt legis ꝑuaricātor deū inhonorat: qui
regis ꝑcepta cōſeruat:
honorat eū. vt omnes
honorificēt fi. ſic ho.

In quibus conta. Contaminātur in patre mortuo qñ relinquūt
creatorem ſuum. ⁊ in matre ſi eccleſiam.
Sciendum ꝙ omnia que per prophetam hic loquitur dominus: per moy
ſen quoqꝫ predixerat. Sed que in mentibus hominum vel negligentia le
gendi vel contemptu audiendi ⁊ obliuione deleta erāt: viua voce innouā
tur. que non ſunt ſcripta calamo ⁊ atramento: ſed ſpiritu ⁊ verbo dei. Vn
de ⁊ ſaluator nullum volumen doctrine reliquit: ꝗuis hoc mentiant̄ apo
chriſi. ſed patris et ſpi
ritu ſuo quotidie loq̄
tur in corde fidelium.
Hec quoqꝫ cauſa eſt:
cur que in pentatheu
co dicuntur: ī prophe
tis replicantur.

Hier. Nō radēt
Raſa capita hab; ſu
perſtitio gētilis.

Et vinū nō bi
bet. Quia ebrietate
ſtatus mētis euertitur
qd̄ in oībꝰ vicijs ītelli
gitur: et oībꝰ negocijs
ſecularibꝰ ꝗbus mens
inebriatur ⁊ fluctuat:
⁊ ſtatū tenere nō pōt.
Et qꝛ fragili carne cir
cundamur: ⁊ cogimur
pro victu atqꝫ veſtitu
⁊ corpis neceſſarijs fa
cere que nō debemus.
ꝗ ſaltē a nob exigitur.
vt qñ ī nos reuertimur
⁊ ſcimꝰ cur nati ſimus
⁊ interiora tēpli īgredi
mur: recedamꝰ a vicijs
⁊ ne minima qd̄ pecca
ta faciamꝰ: ꝑ q̄ oñdit̄
⁊ peccare nos ꝑ carnis
neceſſitatibꝰ leuia pec
cata: ⁊ rurſū eſſe tēpus
qñ atriū īgrediētes: vl
teriꝰ ab omī ebrietate
mūdi alieni eē debeamꝰ

Stabunt. De
moreſ illiꝰ eulogij. deꝰ
ſtetit ī ſinagoga deorꝫ
ī medio aūt deos diiu
dicat. Deos dicit q̄ ha
bēt de hoībꝰ iudicādi
ptātē q ī q̄ iudicō iudi
cauerit: iudicabit d eis

Leges meas ⁊
precep. mea in oi
bus ſo. Ra. Pria
virtꝰ ē ſacerdotis: nō
tm̄ docere q̄ nouerit:
ſ; oēs dei feſtiuitates
cuſtodire: vt poſſit a
lijs cuſtodiēda ꝑcipe
re: ipſe ſtudeat obſer
uare. Sacerdotis aūt
officiū legis hēre noti
tiā. Vñ malachias.
Labia ſacerdotis cu
ſtodiūt ſciam ⁊c.

ſ ubi diuitie domi cōſeruātur
reponent ea in gazophilacio ſāctu
ſ alia doctrina ad vulgus procedat igno
arij: et veſtient ſe veſtimentis alijs
bile ne ſāctificetur populus in ſtolis eorum.
et nō ſanctificabunt populum i ve
† ſ capilli capitis apoſtolorū oēs numerati ſūt.
de hoc capite dicitur. oculi ſapientis in capite eius
caput aūt viri chriſtus.
ſtibus ſuis† Caput autem ſuū nō
ſ vt nec raſis capitibus ſint. ſicut ſacerdotibus ⁊
cultoribus yſidis ⁊ ſerapidis mos eſt. nec rurſum
comam dimittent: quod proprie luxurioſorū eſt. ⁊
barbarorū ⁊ militanciū. ſed ſit honeſtus habitus
radent: neqꝫ comam nutrient: ſed
ſacerdotum.
tondentes attondent capita ſua.
ſ in quo eſt luxuria. de quo. bonū eſt vinū non bi
bere. ⁊ carnem nō manducare. Sedit populꝰ mā
ducare ⁊ bibere. ⁊ ſurrexerunt ludere. thymotheo
Et vinum nō bibet omis ſacerdos
vinum cōcedit apoſtolus: ſed propter īfirmitatem
quādo ingreſſurus eſt atrium inte
† ſ ſynagogā que dominū nō recepit. vnde iure
eiecta eſt. †ſ hereticorū frequen
tiā qui a nobis exierunt ſed ex nobis nō er.
rius. Et† viduā ⁊ †repudiatam nō
† ſ que nutrite in domo dei in lege ⁊ prophetis.
vnde. deſpondi enī vos vni viro. virginē caſtā ex
hi chriſto. de hac virgine dicitur. ama illam ⁊ ſer
uabit te. ſapientiā ſc;.
accipient vxores. ſed †virgines de
† ſ ſcientiā ſc; quā alius dei cultor īuenerit. neqꝫ
enī noua tātū doctrina cōtenti eſſe debemus. ſed
⁊ veterē excolere ⁊ noſtro comitatui iungere. ſi ta
ſemine domus iſrael. Sed ⁊ †vidu
men ſacro cultu fuerit erudita.
am que fuerit vidua a ſacerdote ac
† ſ hoc eſt officiū ſacerdotis. †ſ dogmatizādo
cipient. †⁊ populū meū †docebūt
quid ſit inter ſanctum ⁊ pollutum
ſ operando
inter mundum et immundū oſten
† ſ ſuper qualibet re
dent eis. Et cum fuerit †controuer
ſ vt ſc; nō accipiāt ꝑſonam vel pauperis vel
diuitis.
ſia: ſtabunt in iudicijs meis: ⁊ iudi
† ſ vt ſciant quomō nobis chriſtus paſcha ſit im
molatus. quō ſeptē hebdomadas īplere debeamꝰ
cabunt. †Leges meas et precepta
gaudij ⁊ leticie ⁊ humiliare aīas noſtras ī ieiu
nio. clangoreqꝫ tubarū ītelligere. ⁊ ſcenophegias
ſpūales in quibus dicimus. aduena ego ſum ⁊ pe
grinus ſicut oēs patres mei.
mea in omnibus ſolennitatibꝰ me
† ſ non de quibus dr̄. neomenias ⁊ ſabbata vrā
odit anima mea. Et alibi. Sacerdotes in tēplo ſab
batum violant. ⁊ ſine culpa ſūt. ſabbatū ſc; inde
orum. quod recte violant: qui ſunt genus electū
ſacerdotium regale.
is cuſtodiēt. ⁊ †ſabbata mea ſancti
ſ dimitte mortuos ſepelire mor
tuos ſuos.
ficabunt. Et ad mortuum hominē
† ſ non ē ſacerdotis morticinū tangere qui ꝓ ali
orum vicijs deprecaturus mundus debet accede
re ad altare
non †ingredientur: ne polluantur.
ſ cogitatōes.
niſi ad patrem ⁊ matrem ⁊ filiū ⁊
ſ operatōem † ſ qui eodē renatus ē ſpū
ſi mortuū putuerit cōtaminatur
filiam ⁊† fratrem ⁊ ſororem que al
Ra. Si virgo ꝑmāſerit nullius viri maculata com
plexu. vnde. itelligimus priuilegium uirginitatis q
terum virum non habuit: in q̄bus
ſc; cuiuſlibet uiri cōtactꝰ ꝑfectā auferat puritatē
contaminabuntur. Et poſtq̄ fue
ſ ſcd̄m moſaicā legē † ſ Qui ē perfe
ctus numerus plenitudinis. vt poſt cōſūmatōnem
mundi quādo ad uerā tranſiens ogdoadem. itro
eat ſancta ſanctorum.
rit emundatus: †ſeptem dies enu
merabuntur ei. ⁊ in die introitus
ſ ſancta ſanctorū
ſui in ſanctuarium ad atrium inte
rius: vt miniſtret mihi in ſanctua
rio: offerēt pro peccato ſuo ait do
minus deus. Non erit autem eis
hereditas: ego hereditas eorum.
ſ ideo
et poſſeſſionem nō dabitis eis in
ſ in vulgo ſ dominus pars hereditatis mee
iſrael: ego enim poſſeſſio eorum.
ſ vnde. peccata populi mei comedent
Victimam ⁊ pro peccato ⁊ pro de
licto ipſi comedent: et omne votū
in iſrael ipſorum erit. Et primitiua
ſ animantiū ⁊ īanimātiū que prima naſcuntur.
que primo terra gignit
omniū primogenitorum et omnia
ſ ciborū noſtrorū. vt nihil guſtemus niſi qd̄ an
libamenta ex omnibus que offerū
te ſacerdos guſtauerit. nouarū ſc; frugum.
tur: ſacerdotū erūt. Et primitiua

Poſſeſſionē nō
da. e. i. i. Rabanus.
Qui talis erit vt mini
ſtret ī ſāctuario: ⁊ atri
um interius ingrediat̄
et offerat ſemper dño
ſacrificiū: imitator ve
ri ſacerdotis qui eſt ſa
cerdos ī. eter. ſ. or. me.
nllā hēbit hereditatē
niſi deum q̄ eſt heredi
tas eius. Nec accipiet
poſſeſſionem in iſrael
inter vulgus ignobile
ſed ſacerdotalē: quia
ipſe dominus heredi
tas eius

Victimam. Cō
ſcientie: nec vllū tēpus
quo nō recordetur ma
culatum ſe fuiſſe ſuper
patre et matre ⁊ filio ⁊
filia. fratre et ſorore.
Multa enim facere cō
pellimur in huius ſecu
li anguſtijs: vel condi
cione carnis: vel fragi
litate nature.

Pro delicto.
Hiero. Nō tātū gau
dēdum ad oblatōem
munerū quātū ad ho
noris cōdēnatōnem ti
mendū ſi abutimur.

Et primitiua.
Grandis dignitas ſa
cerdotū. ſed ſi peccāt
grauis ruina. letemur
ad aſcenſum: ſed time
amus ad lapſum. Nō
eſt tanti gaudij excel
ſa tenuiſſe: quāti mero
ris de excelſis cecidiſſe
non enim ſolum ꝓ no
ſtris delictis rationem
reddimus: ſed pro om
nium quorum donis
abutimur

Et ſabbata m.
Rab. ſc; q̄ relinquūt̄ ſc; ꝑplo dei. Vñ Si itrabūt in requiē meā: q̄ hebrā
ice noiat̄ ſabbatū. Hec ſāctificat qui nō portat onꝰ peccati ī ſabbato. nec
dicit. Sicut onus graue grauate ſūt ſup me. Qui talis ē: nō colligit ligna
in ſabbato. nec ſupedificat fūdamēto xp̄i ligna fenū ſtipulā. nec accendit
ignē q̄ inutilē cōſumat materiā. et die ſabbati in vno ꝑmanet loco. nec foris
egredit̄. ſed q̄ſi colūna ī tēplo dei poſitꝰ ꝑmanet. Vñ. Qui vicerit faciā
illū colūnā in tēplo dei mei. et foras nō egrediet̄ amplius.
Niſi ad patrem. ⁊c. Ra. Sup hoc nature probat̄ affectus. vt or
dine charitatis ſicut ſcriptum ē ordinauit in me charitatē: poſt oīm deū pa
trem: carnis q̄; pater diligat̄ ⁊ mater ⁊ filius et filia frater ⁊ ſoror. ita ſc; ſi
de domo nō exierit. nec in alteriꝰ trāſierit poteſtatē.

Raba. Alle. Hec omnia ad eccleſiā que in mundo laborat et ad cele
ſtia feſtinat referenda ſunt. vt ſc; de vniuerſo mundo eligant̄ alij ī poſſeſſi
onem dei qui ſanctum poſſideāt. Alij qui ad maiora profecerunt teneant
ſancta ſanctorū. In miniſtris quoqꝫ ordo diuerſus eſt. ſc; ſacerdotū et le
uitarū. quorꝫ alij orationibꝰ ſuis et virtutibus deo quotidie ſacrificia offe
rāt. Alij in ſecundo et minori gradu: vt his miniſtrent. et per eos qui ad vir
tutum culmina cōſcēderūt proficiant. Et ad extremū ſit dux vel princeps
qui tantū poſſit vt contra vnam tribū poſſeſſionē accipiat. vt vniuſcuiuſ
qꝫ meritum compenſet merita plurimorum. Et primum dñ verſat̄ in ſecl̄o
de mari vſqꝫ ad mare latitudinem poſſideat. Deinde ab occidente ſiue a
mari vſqꝫ ad orientem. vt preſentia relinquens ad futura feſtinet. Et hēat

certam poſſeſſionē ſuā ⁊ nō princeps aliena deſideret. Et vnaqueqꝫ tribꝰ ſuā partē teneat: qđ ꝓprie ad apl'os ⁊ ad preſbiteros reſpicit· quibꝰ dicitur vt non vaſtent ⁊ depopulent populū dei· nec terram iſrl' hereditate poſſideant· ſed vnuſquiſqꝫ habeat poſſeſſionē ſuam: que gradui illiꝰ cōſtituta eſt.

Omne morticinum ⁊c. Rabanꝰ Et iuxta literā omni genere electo regali et ſacerdotali·i·chriſtiāo qđ vnctuꝫ ē oleo ſpūali: vnde: Vnxit te deus deus tu. oleo le. ꝓ. cōſ. tu. Hec precepta cōueniūt vt morticinū nō comedāt: tā de auibꝰ qꝫ de pecoribꝰ: cuiꝰ ſanguis effuſus nō eſt qđ ī actibꝰ aploꝝ dicitur ſuffocatum· queꝫ neceſſario obſeruanda apoſtoloꝝ de hiis in epiſtola monet· ⁊ captum a beſtia: qꝛ et ipſū ſilr ſuffocatū ē. Et cōdemnat ſacerdotes qui turdis: ficedulis. gliribus ⁊ ceteris huiuſmōi: hec auiditace gule non cuſtodiunt.

Raba. Alle. Morticinū eſt in quo aīme ſanguis emortuus eſt Et imitatur nabal carmelum: q̄ interp̄tatur ſtultus· qui audita ira dauid ꝯtremuit pauore· et emortuuꝫ eſt cor eius in eo. Captuſ aūt a beſtijs (quaꝝ ne morſibꝰ l. nietur: ꝓpheta ſuſpirat dicēs: Ne tradas beſtijs aīam confitentē tibi) ille dicitur: qui leoīs. i. aduerſarij morſibꝰ deuoratur· et pardi q̄ nō ſuā mutat varietateꝫ· ⁊ vrſe que ſeuit raptis catulis· et lupoꝝ et reliquarū beſtiarū: quaſ in varietate demonū accipimus

C. XLV.

Cunqꝫ ceperitis ⁊c. Poſt cerimonias ſacerdotuꝫ: cultūqꝫ eoꝝ: ⁊ cibuꝫ quē debeāt ſumere quē vitare: terre ſancte facit deſcriptionem. Et anteqꝫ in tribubus diuidat: de cunctis tribubus iubet eligi locum q̄ in lōgitudine habeat· xxv milia. Et qꝛ non addit cubitorum aut pedū aut vlnaꝝ· ſubītelligi daf ſignificari calamū: q̄ erat in manu viri ⁊ habebat menſure ſex cubitos: ⁊ ſextā partē vnius cubiti· i· paleſtini. Diligenſ aūt lector ſupputet quot calami paſſuſ faciant mille· et qꝫ multa milia in longitudine ⁊ latitudine fuerint.

Et erit ex omni parte ⁊c. Poſt primā deſcriptōnem ſcꝫ p̄cipit: vt eligat ad edificandū ſāctuariū·i· tēplū: alia terra intrinſecꝰ quīgentoꝝ calamoꝝ per circūitum·i· duum milium.

Et a menſura iſta ⁊c. Ra. In priori tēplo qđ dꝛ ſāctuariū: quīgenti per ſingula latera calami deſcribūt. Et rurſū· l· cubiti· quibus oīs poſſeſſio ſacerdotū ſeparat. In ſecūdo aūt ſāctuario vbi ſūt ſācta ſāctoꝝ: lati-

ua ciborum veſtrorum dabitis ſa-

cerdoti: vt reponat benedictioneꝫ
ſ abſqꝫ ſanguinis effuſione
domui ſue. Omne morticinum et
† ſ que ponunt in celū os ſuum· :† ſ que ꝓna in terram et ventri obedientia.
captuꝫ a beſtijs de †auibꝰ ⁊ :†peco-

ribus: non comedent ſacerdotes.

C. XLV.

Cūqꝫ ceperitis
terram diuidere ſortito:

ſeparate primitias domino ſancti-
ſ ſcꝫ.
ficatum de terra longitudine· xxv·
ſ calamorū·
milia: ⁊ latitudīe decem milia. Sā-
ſ terre
ctificatum erit in omni termino eiꝰ

per circumitū. Et erit ex omni par-
ſ de terra ſacerdotum ad edificandum templum
te ſanctificatum quingentos per

quadrifariam per circumitum:
ſ ne edificationi templi alie edes iūgerent
⁊ quinquaginta cubitis in ſub-
ſ vt ſcꝫ terra ſit vacua. ſ hac deſcriptione finita· alia ex integro ſeparande ſanctificationis menſura precipitur.
urbana eius per girum. Et a men-

ſura iſta menſurabis longitudinē

xxv. miliū: ⁊ latitudinem deceꝫ mi-
ſ menſurato·
lium. Et in ipſo erit templum ſan-
ſ id ē nō modo tēplum ſed ſanctum ſāctorū
ctumqꝫ ſanctoꝝ. ſanctificatum de
ſ Quaſi habitabūt in eo ſacerdotes· ſcꝫ tūc
terra erit ſacerdotibus miniſtris ſā-
tātum cum ſacerdotali fungentur officio
ctuarij: qui accedunt ad miniſteri-
ſ hic ſcꝫ.
um domini. Et erit eis locus ī do-
ſ ſacerdotum.
mos: et in ſanctuarium ſanctitatiſ
ſ habebit ſcꝫ hec poſſeſſio. ſ calamos ſcꝫ·
Vigintiquinqꝫ autem milia longi-

tudinis et decem milia latitudiniſ
ſ ſed· ſ qui ſacerdotibus ſeruiūt
erunt leuitis qui miniſtrāt domui

Ipſi poſſidebunt viginti gazophi-

lacia. Et poſſeſſionem ciuitatis da-
ſ ſcꝫ· ſ calamorū.
bitis quinqꝫ milia latitudiniſ: ⁊ lō-

gitudinis. xxv. milia ſcđm ſepara-

tionem ſanctuarij omni domui iſ-
ſ dabitis ſcꝫ. ſ ex vtraqꝫ parte ſanctuarii.
rael. Principi quoqꝫ hinc ⁊ inde ī

ſeparationem ſāctuarii: ⁊ in poſſeſ-
ſ reſpiciat; ſcꝫ poſſeſſio eiꝰ
ſionem ciuitatis: contra faciem ſe-

parationis ſanctuarii: et contra fa-
ſ ab occidēte ſcꝫ
ciē poſſeſſionis vrbis: a latere ma-

ſ ad alterū latus maris·
† ſ habēs ſcꝫ latitudinē quā inferiꝰ in deſcriptione tribuū ſingulariū propheta deſcribit.
riſ vſqꝫ ad mare: ⁊ a †latere orientiſ

vſqꝫ ad orientem. Longitudinis

ſ quam ſingule tribus accipiunt id ē. a termino occi. ⁊c.
autem iuxta vnāquanqꝫ partium
† ſ Qui vt finiatur ī tribuū deſcriptōne neſcimꝰ
ſ maris ſcꝫ.
a termino occidētali vſqꝫ ad †termi-

num orientalem: de terra erit eis
ſ ſupradicta
poſſeſſio in iſrael. Et non depopu-

labuntur principes vltra populuꝫ

meum: ſed terram dabunt domui

iſrael ſcđm tribus eorum. Hec di-
ſ hucuſqꝫ peccaſſe.
cit dominus deus: Sufficiat vo-
ſ ergo.
bis principes iſrael: iniquitateꝫ et

ſ dum aliena rapitis·
† ſ declina a malo· :† ſ fac bonū· Non ſufficit abſtinere a malo·
rapinas †intermittite: ⁊ :†iudicium ⁊
ſ ne ledatis humiliorē. qui maioris ⁊ potentioris ſupciliū tenere nō poteſt.
iuſticiā facite. Sepate cōfinia vrā

a populo meo ait dominus deus

tudo tēpli· ⁊ ſpaciū nō deſcribit: ſꝫ incertus numerꝰ eſt· qđ ⁊ in poſſeſſione principis īuenimꝰ· qui abſqꝫ vllo numero habet poſſeſſionē ī populo iſrl': dū profectꝰ vniuerſoꝝ redūdat ad pricipē: ⁊ diſcipuloꝝ ſalus ad doctorem

Viginti quinqꝫ autē milia ⁊c. Ra. Vigitiquiqꝫ ad. v. ſenſus referunt· q̄ quater poſita ſūt. Decē milia ad pfectā ſciam· vt in altero ſimplex tm̄ teneatur hiſtoria· ⁊ in altero etiā de theologia et ſupernis virtutibꝰ diſputetur. Denarꝰ em̄ perfectꝰ ē. Notādū autem ꝙ ſacerdotes q̄ in maiori gradu ſūt. xxv. milia poſſideāt ī lōgitudine· ⁊ x· ī latitudīe Leuite aūt q̄ īferioris gradꝰ ſūt: eūdē q̄dem habeāt numeꝝ in lōgitudīe· i· xxv· milia. Latitudo aūt q̄nario finiatur. Vn̄ ⁊ xx. tm̄ tenēt gazophilacia· ī q̄ numero offerūtur munera eſau. Princeps aūt q̄ vere princeps in poplo ē· ⁊ meretur ducis nomē accipe· hic ⁊ inde accipit poſſeſſioneꝫ ſāctuarij·i· ex oībꝰ q̄ ei volūtate ſubiecti ſunt ⁊ vrbis habitator eſt· multorumqꝫ ſalutem mercedē ſuaꝫ facit.

Ipſi poſſi. vi. gā. Accipiēt ſcꝫ locum ad edificāda gazophilacia· vel exedras iuxta aq̄lā. Thalamos iuxta ſimachū. Iuxta theodociōē vel. lxx. ciuitatē. Vn̄ ītelligimus quedā locū ſepatum ī habitatōeꝫ leuitaꝝ vrbis nocablo nūcupari

Secundū ſe. ſan. Hec oīa ſcꝫ ſāctuariū ⁊ alterū ſāctuariū. ſāctūqꝫ ſāctoꝝ habitacula ſacerdotū domus leuitaꝝ q̄ miſtrāt ſacerdotibꝰ; dicūtur ſepata loca· ⁊ cōſecta ī miſteriū ⁊ ī ſcificatōꝫ domꝰ iſrl'

Princi. quoqꝫ hinc. Pꝰ q̄druplicēꝫ tre ſcē diuiſionē: poiť q̄nta· vt princeps ſiue dux accipiat hic ⁊ inde ⁊c. et in vrbe verſetur.

Sufficiat vo. Quia accepiſtis poſſeſſionē vrāꝫ: ⁊ tāta ē potētia vrā vt vnius tribus partem poſſeſſio veſtra equatur.

Rabanus. Sufficiat vobis principes iſrael iniquitas. Noſtriſ quoqꝫ principibus: poteſt preceptum hoc coaptari· qui in morem pharaonis et egiptiorum: opprimunt filios iſrahel· contra hoc quoqꝫ quod ſcriptum eſt· ducem te conſtituerunt: ne eleueris· ſed eſto inter eos quaſi vnus ex illis Sed aiunt. moram facit dominus meus venire· et percutiunt ſeruos et ancillas· comedunt· bibunt· inebriantur. Cum ſcriptum ſit: Reges gentium dominantur eorum: et qui maiores ⁊ potentiores ſunt poteſtatem exercent in eos. Sed qui voluerit inter vos primus eſſe: fiat ſicut· i· Sicut filius hominis qui nō venit miniſtrari ſed miniſtrare ⁊c.

¶ Statera. Hiero. Unde. Nō erit in marſupio tuo menſura grandis et minor. Statera vera et iuſta erit vobis: qđ nō ſolū ī cōmercijs ſed in oī ꝟbo obſeruādū eſt. vñ. Sermonibꝰ tuis facies ſtateram.
¶ Ephi. Hebraice efa: grece ephi corruptū: ad mēſurā ꝑtinet aridarum frugum: tritici ordei leguminis.
¶ vini olei et huiōi.
¶ Bathus. Hebraice bath: eadē menſura ꝗ ephi: ſed ſolum ī liquidis
¶ Chori. Qui. xxx. modioꝝ. et in vtraqꝫ mēſura. i. tā aridorū ꝗꝫ liquenti um tenet principiū. decima ps chori in hiſ ꝗ modio mēſurātur: ap pellat̄ epha. i. tres mo dij. ⁊ decima ps chori in ſpēbus liquidis vo catur bathus.

¶ Obolos. In ꝗ ſignat̄ minima portiū cula. vñ eius ꝗ fidelis eſt totꝰ mūdꝰ diuitia rum eſt. Illiꝰ aūt ꝗ īfi delis ē neqꝫ obolꝰ. i. ni hil ī mūdo poſſidꝫ. eti aꝫ minima portōe īdi get. De qua. Nō egre dier̄ inde niſi reddat no uiſſimū quadrantē: et ergnā ſcꝫ nūꝫ ⁊ mīmū.

¶ Porro vigīti ſy cli. ⁊. xxv. ſycli ⁊c. Legimꝰ decē mnaſ ad negociādū datas. Et al. hi inter ſeruos talē ta diuiſa. Et debitoreſ decē denarioꝝ ⁊. l. Et operarios vineę ꝗ ſigloſ accipiūt denarios. Et mulierē ꝗ dragmā per didit. ⁊ accenſa lucer na vix reperit.

¶ Minā ꝗ grece mna ꝗ. lx. ſiclos habet. id ē. obolos mille ducētos. Ideo autē difficultas ponit̄ innumeris: vt itē tū faciat aiꝫ auditoris ſicut hic. Qui hēt au res audiēdi audi. Oīs eī ꝓphetia ⁊ veritateꝫ ⁊ obſcuritateꝫ hēt. vt diſcipli itriſecꝰ audiāt vulgꝰ ignobile ⁊ foris poſitū neſciat ꝗd dicat̄.

¶ Et hę ſunt pri mitię ⁊c. Ra. Iuxta li terā decadaſ. i. decimā ꝑtē frugū oīm: leuiticę tribui ex lege debebat ꝓplus. Rurſū ex ipſis decimis leuitę. i. īferiores miſtri decīas dabāt ſacerdotibus Erāt qꝫ ⁊ alię decię ꝗs vnuſquiſqꝫ de populo iſrahel in ſuis horreis ſepa bat vt comederet eas cū iret ad tēplū ī vrbe hieruſalē. ⁊ ī veſtibulo tēpli et ſacerdotes ⁊ leuitas īuitaret ad cōuiuia. Erāt aūt ⁊ alię decimę ꝗs recōde bāt pauꝑibꝰ. Sꝫ ꝓmitiua ꝗ offerebāt de frugibꝰ: nō erāt ſpāli nūo defini ta: ſꝫ offerētiū arbitrio derelicta. traditionē qꝫ accepimꝰ hebreorū non lege ꝓceptā ſed magiſtrorū arbitrio inditā. ꝗ plurimū ꝗdragſimā partē dabat ſacerdotibꝰ. ꝗ minimū: ſexageſimā. Licebat aūt offerri īter ꝗdrageſimā et ſexageſimā ꝗdcūqꝫ voluiſſet. Qđ igit̄ ī pētatheuco dubiū relictū ē: hꝫ ſpālit̄ diffinit̄ ꝓpt̄ ſacerdotū auariciā: ne plꝰ a ꝓplo exigāt. i. vt ſexageſimā partē offerāt coꝝ ꝗ gignūtur ex t̄ra. Si eī chorus qui hebraice dr̄ omer. ⁊ a. lxx. gomer. xxx. hēt modios tā ī aridis ꝗꝫ ī liꝗdis. Epha qꝫ ⁊ bathꝰ decīa ps ē chori. Precipitqꝫ vt ſexta ps tā ephi ꝗꝫ bathi der̄ ſacerdotibꝰ in ꝓmitiuis offerēdis: ꝗ de tribus modijs dimidiuꝫ facit modiū: ꝑſpicue ſupputat̄ ſexa geſimā parteꝫ ꝓmitiarū ſacerdotes accipere debere.

¶ De choro ordei. Ordei ꝓmitias damꝰ cū ſīplices hiſtoriā docemus Vñ. hoīes ⁊ iumēta ſaluab dñe. ⁊ tūc dicimꝰ. Dñs paſcit me ⁊ ni. mi. dee. Qñ frumēto rōalia paſcimꝰ ſecure dicimꝰ: Paraſti ī cōſpectu m. in. adū. ros ꝗ tribu. me. Qui vini et olei offert ꝓmitiaſ dicat: Impinguaſti in oleo ca. me. ⁊ calix. me. i. ꝗꝫ ꝓ. eſt. Effectꝰ qꝫ oliua cū propheta dicat: Ego aūt ſi cut oliua fru. in do. d. Vinū aūt ē de vera vite ꝗ dicit. Ego ſū vitis vera ⁊ vos palmites: pat̄ meꝰ agricola. Hoc ī torcularibꝰ xp̄i redūdat: vñ pſal mi ītitulātur qui referuntur ad ſacramēta eccleſię.

¶ Raba. In veteri teſta. abſqꝫ mēſura erāt ꝓmitię ⁊ nūo. nō eīn ad mē ſurā dat deꝰ ſpūm. In ſecūda aūt edificatōe tēpli ezechielis certa mēſura ē. ſexageſimꝰ numeꝛꝰ ſcꝫ ꝗ mūdꝰ cōplet̄. Et dr̄ nob. In ꝗ mēſura mēſi fue. remetie. vob.

ꝉ in his que appenduntur
Statera iuſta ⁊ ephi iuſtū ⁊ bathꝰ iuſtus erit vobis. Ephi ⁊ bathus ęqualia ⁊ vniuſ menſurę erunt: vt capiat decimam partem chori ba thus: et decimā parteꝫ chori ephi iuxta menſuram chori: erit ęqua li
ꝉ qui grece ſtater.
bratio eorū. Syclus autem vigin ti oboloſ habeat. porro vigīti ſycli ⁊. xxv. ſycli: ⁊ quīdecim ſycli minā
† ꝉ quas ſcꝫ offerimus: dum quidquid boni ha bemus deo attribuimus non nobis qui tribuit fru ges virtutis
facient. Et hę ſunt † primitię ꝗs tol letis. ſextam parteꝫ ephi de choro
ꝉ dum hoīes. i. rōnale aniāl ſcripture miſteria do cemus.
frumenti: et ſextam parteꝫ ephi de
ꝉ ſpūſſācti
choro ordei. Menſurā quoqꝫ olei
†. ꝉ Ra. hoc eſt oleū quod mūdiſſimū ad lucernaſ domini preparatur. ꝉ vnde chriſtus vnctuſ pre
Bathus † olei decima pars chori ē
participibus.
et deceꝫ bathi chorum faciunt. qꝛ decem bathi implent chorum. Et
ꝉ In hebreo quodlibet aīal.
arietem vnum de grege ducentoꝝ
† ꝉ de ſimila. polenta. ⁊ oleo.
de hiſ quę nutriūnt iſrael ī † ſacrifi
† ꝉ quod totū cōburitur igne ſacro
† ꝉ quādo reconciliamur deo. vnde. precamur ꝓ chriſto: reconciliamini deo. Et deus erat in chriſto mūdū reconcilians ſibi.
cium ⁊ in † olocauſtuꝫ ⁊ in † pacifica ad expiandum pro eis ait dominꝰ deus. Omnis populus terrę tene bitur primitijs his principi in iſra hel. Et ſuper principem erunt olo cauſta et ſacrificium ⁊ libamina in ſolennitatibus ⁊ in kalendis ⁊ in ſabbatis: in vniuerſis ſolennitati
ꝉ que eſt eccleſia dei viuentis. que īdiget expiatōne peccatorū. ꝉ princeps.
bus domus iſrael. Ipſe faciet pro peccato ſacrificium ⁊ olocauſtum et pacifica: ad expiandū pro domo iſrael. Hęc dicit dominus deus:
ꝉ niſan ſcꝫ. ꝉ prima ſcꝫ die.
In primo menſe vna mēſis ſumeſ
ꝉ nō domi nutritum. ꝉ Qui peccatuꝫ nō fecit: neqꝫ īueſt dolus in ore eius. vitulus nouellꝰ cornua proferens ⁊ vngulas. in quo mundetur ſā ctuarium
vitulum de armento īmaculatum ⁊ expiabis ſanctuariū. Et tollet ſa
† ꝉ in quo mundus redimitur. ꝉ vituli qui alijs verbis agnus vocatur. ecce agnus dei. ec. q.
cerdoſ de † ſanguine quod erit pro
to. p. m. cuius carnibus alimur ⁊ cruore potamur
peccato. et ponet in poſtibus do mus: et in quattuor angulis crepi
† ꝉ vel templi ſcđm alios. vt ſignificetur domus ⁊ altare. vniuerſa enim mūdi elementa hoc ſāgui ne ſāctificantur. vt cum quis expiatus fuerit atqꝫ
dinis † altariſ: et in poſtibus portę
mundatus: ingrediatur portam atrii interioris
atrij interioris. Et ſic facies in ſep
ꝉ he ſolennitates due. primi ſcꝫ menſis ꝓma dies et eiuſdē ſeptima in lege moſaica nō habētur
ꝉ eiuſdem ſcꝫ.
tima menſis pro vnoquoqꝫ qui ignorauit ⁊ errore deceptus eſt: et

---

¶ Et arietem vn. Supra dixit: quota ps coꝝ ꝗ appēdūt̄ mē ſurę tā aridoꝝ ꝗꝫ liqn tiū ſpēꝝ debeat offerri pricipi. nūc eūdē ꝓmi tiaꝝ ī aīantibꝫ ordinē tenet. vt vnū de grege ducentoꝝ arietum ha beat offerri.

¶ Rab. Arietē vnū de gre. Oñdit̄ ꝓcepto legis ꝓplm eē ſubiectū vt offerat duci ſiue prī cipi. vt ꝑ illū ſcꝫ holo cauſta ⁊ ſacrificia et li bamīa ſinglīſ ſolēnita tibꝰ offerātur a poplo ⁊ expietur domus dei. Priceps eīn īuicē de bitor ē ꝓpli: vt offerat ꝓ eo victīas. Hic aūt xp̄s ē. hic aīal ſuſcipit vel arietē: ꝗ nutrituſ ē in lociſ irriguis ſcꝫ ſcri pturis ſcđm ſimachuꝫ Et pōt dicere: Dominꝰ pa. me. ⁊ nihil mihi de erit: ī l. p. ⁊c. Sup aꝗs refectōis educauit me. Hęc erāt irrigua īmo hi canales ad ꝗſ iacob ducebat pecora ſua: vt ī his biberēt et cōci perēt. ⁊ iuxta virgarū colorē fętꝰ facerēt dño

¶ Principi. Hic ē rex: vt ī titulo crucis demōſtrat̄ lr̄is hebrai cis grecis ⁊ latis. Hūc titulū triūphalē cū co narētur auferre iudei audierūt: qđ ſcrip ſcri.

¶ Et ſuper princi pē. Dignitaſ ſacerdo talis admonetur cui obiecta ſit officio. vt ſciat ſe ſacrificiū ⁊ libamīa ꝗ offe rūtur ex vino ꝓ populo offerre debere: in cūctis ſolēnitatibꝰ. in kalendiſ. i. neomenijs. qñ ſcꝫ tenebris cūcta opientibus lunaris luminis exordium eſt et in ſabbatis. id ē. requie.

¶ In ſabba. et vniuer. ſo. ⁊c. Solēnitateſ vrās odit aīa mea. Qui ſolēnitates odit iudęoꝝ ſuū diligit ſabbatū: ſcꝫ qđ relinꝗtur populo dei: vt videamꝰ ꝗ a deo donata ſūt nob. In pręſēti eni ſeculo qđ in maligno poſitū eſt: videre dies bonos nō poſſumꝰ: ſed in nouo. vñ. Memēto dieꝝ antiquoꝝ. Et alibi: Annos etnos ī mēte habui. Unde yſaias. Erit mēſis ex menſe. et ſabbatum ex ſabbato.

¶ In primo mēſe ⁊c. Rabanꝰ. Unde yſaias. Erit mēſis ex mēſe. et ſabbatū ex ſabbato. Et veniet omnis caro adorare dñm. qñ ſcꝫ veri ado ratores nō ī mōte garizim neqꝫ in hieruſalē. ſed ī ſpū ⁊ veritate adorabūt qñ erit cęlū nouū ⁊ t̄ra noua. ⁊ liberabit̄ oīs creatura a ſeruitute corruptio nis ī libertatē glorię filioꝝ dei. ⁊ ſol ſepties lumē accipiet. et luna ſoli cōpa rabitur. Sic ſūt ſolēnitates ſpūales: ſūt ⁊ victimę ſpūales

¶ Et in poſtibus. Raba. Ut mundatus ſcꝫ poſſit archana domini cognoſcere. et cōſequēter venire ad ſeptimū diem menſis primi: et cōſequi requiem: ⁊ domino offerre ſacrificiū: tam ꝓ ignorantia: de qua dicitur: De licta iuuentutis meę: ⁊ igno. me. ne. memi. ꝗꝫ ꝓ paruulo: qui cum ad ꝑfecti

viri mēſurā venerit dicet cōfidenter. Cū eſſē paruul⁹ loq̄. vt par. ꝛc. Sine ꝑ eo q̄ errore decept⁹ ē. ꝛ nō tā volūtate q̄ȝ bona opinione peccauit.

In primo menſe ꝛc. Cōpletis duab⁹ ſolēnitatib⁹ ꝑmi mēſis. i. primę diei ꝛ ſeptimę eiuſdē venit ad q̄rtūdecimū diē menſis. in quo paſchę ſolennitas. vnde: Etenī paſcha noſtꝝ i. ē xp̄s. Tūc comedem⁹ ſeptem diebus azima in requie et ſecuritate eoꝝ oīm. q̄ñ fermētū malicię ꝛ nequitię deſtruentes: mādu cam⁹ azima ſinceritatis ꝛ veritatis. Principe noſtro ꝑ nobis cūcta offerēte. ꝛ primū ꝑ ſeipō. Suſcepit corpus hūanū. ꝛ de peccō dānauit peccatū: ꝑ nobis voluit. ꝛ infirmitates noſtras portauit. deinde ꝑ domo ſua. qđ in. lxx. ſcriptum eſt ſed in hebrȩo nō habetur. i. pro eccleſia.

Quartadecima die. Hoc moyſes p̄cepit q̄ñ ſeptē dieb⁹ azima comedim⁹. Quartā vero ſolēnitatē d̄ q̄ dicit. mēſe ſeptīo q̄ntadecīa die mēſis ꝛc. videtˀ ſignificare ſcenoph. quā hic ſū noīe poſuit

Et in ſeptē die. Oblato. ſcȝ vitlō pro vniuerſo populo t̄rę in ſeptē dieb⁹ reliquis dominicę paſſiōis ſeptē vituli ꝛ ſeptē arietes īmaculati offerūtur q̄tidie: vt ī holocauſto et igne dn̄i cōcrementur.

Septē vitulos. Ra. Septē vituli ꝛ ſeptē arietes ſcȝ q̄ conſigurantˀ dn̄icę paſſioni vt imitentˀ veꝝ vitulū ꝛ veꝝ arietē ꝛ ſāguinē martiꝝ. ꝑ ſeptē dieſ totius mūdi p̄ctā mūdētˀ

Et ſacrificiū ephi. Ra. Notādū diligēt q̄ ī ſacrificio ephi ꝑ vitulū: ꝛ ephi ꝑ arietem ꝛ olei hin offerūtur: q̄ lege p̄cepta ſunt. In oblatōe autē hirci nec ephi: nec ſic. lxx. tranſtulerūt coctio ponitur ipſi eñ ephi coctionē īꝑtati ſūt. Hin vero (q̄ olei certa mēſura ē) aſſūitˀ ī ſacrificio vituli ꝛ arietis: vt fomētū luminis ſēpitni ꝛ laboris req̄ē ꝛ laſſitudis ſanitatē poſt placatōnem peccatorum accipere mereamur.

expiabis pro domo. In prio mēſe quartadecima die menſis erit vobis paſche ſolennitas. Septeȝ diebus azima comedentur. Et faciet princeps in die illa pro ſe ꝛ ꝑ vniuerſo populo terrę vitulum ꝑ peccato. Et in ſepteȝ dierum ſolēnitate faciet olocauſtuȝ domino: ſeptē vitulos et ſeptem arietes immaculatos quotidie ſeptē diebuſ: ꝛ pro peccato hircum caprarū quotidie et ſacrificium ephi per vitulum: et ephi per arietē faciet: et olei hin ꝑ ſingula ephi. Septimo menſe quītadecīa die menſiſ ī ſolennitate faciet ſicut ſupradicta ſunt per ſeptē dies: taȝ ꝑ peccato q̄ȝ ꝑ olocauſto ꝛ in ſacrificio ꝛ in oleo.

(vel phaſe. — humano genere ſcȝ. ſaluatoꝛ eſt oīm hoīm. ꝛ maxime fidelium. ꝛ ipſe ē propiciatio pro peccatiſ noſtris. et nō ſolū pro nobis ſed pro omni mundo — ſeptē dieb⁹ ſcȝ)

C. XLVI.

Hec dicit domin⁹ deus: Porta atrii interioris quę reſpicit ad orientem: erit clauſa ſex dieb⁹ in quib⁹ opus fit. Die autem ſabbati aperietur. Sed et in die kalendarum aperietur: et intrabit princeps per viam vestibuli portę deforis: ꝛ ſtabit in limie portę: Et facient ſacerdotes holocauſtū eius ꝛ pacifica eiuſ. Et adorabit ſuper limen portę: ꝛ egredietur. Porta autē non claudetur vſq̄ȝ ad veſperaȝ. Et adorabit populus terrę ad hoſtium portę illius in ſabbatis et in kalendis coraȝ domio. Holocauſtuȝ autē hoc offert princeps domino in die ſabbati ſex agnoſ imaculatos ꝛ arietē immaculatū: et ſacrificiuȝ ephi ꝑ arietem. In agnis autē ſacrificiū quod dederit manus eius: ꝛ olei hin per ſingula ephi In die auteȝ kalendarū vitulū de armēto immaculatuȝ offeret: ꝛ ſex agni ꝛ arieteſ imaculati erūt: Et ephi per vitulū ephi quoq̄ȝ per arietē faciet ſacrificium. De agnis autem ſicut inuenerit manus eius: et olei hin per ſingula ephi. Cumq̄ȝ ingreſſurus ē princepſ per viam veſtibuli portę

(vnde. oritur ſol iuſticie. — vn̄. Sex diebus opaberis ꝛ facieſ oīa opa tua — ſeptimo ſcȝ ī quo requies — per ſingulas hebdomadas. — cauſa qua aperiatur. — atrii. ſ. exterioris. — interioris atrii que ſcȝ reſpicit ad orienteȝ nec ingredietur atriū interius. ſed illo ſtante facit ſabo. ꝛc. — angelice virtutes. — pro eo ſcȝ — poſt egreſſionē pricipis. — ſcȝ apta erit — ideo nō claudetur. vt populus poſt principeȝ adoret: — quādo ſcȝ apitur porta. — quia ſuperius holocauſtorū numerū non poſuerat: hic ponit. — per ſacerdotes. — que hebraice epha. — in ſacrificio ſcȝ arietis. — erit ſcȝ. — id ē. qđ offerre potuerit manus eius qui offert. — menſura. — erit — predictus.)

ī treis finib⁹ ſita ē. ñ īgredietˀ autē īti⁹ atriū. ſȝ ad līm portę ītoris. ſta. au. ī e.

Stabit in limine. ꝛc. Rab. Si princeps in p̄nti ſcriptura nō ingreditur atriū īteri⁹: ſȝ ſtat ī limine ei⁹: patȝ q2 nunc ex p̄te pōt videre: ꝛ ex p̄te cognoſcere. ꝛ nōdū reuelata facie gloriā cōtēplari domini.

Holocauſtū ei⁹. Indigem⁹ enī mīa dei. ꝛ oīs creatā ad ꝯpatōem creatoris īmūda ē: diuīo igne purgāda. Vñ yſaię purgata ſūt labia.

Et adorabit ſu. li. Vt poſtq̄ȝ hoſtia p̄ncipis ſacro igne fuerit ꝯcremata: ipē recōciliatus do: tūc adorare poſſit ſup limē portę īterioꝛ atrij in q̄ ſteterit. et p⁹ ea egrediatur.

Et adorabit poter. Ra. Vt p⁹ q̄ȝ per ſacrificiū pacē recepit: tūc ī limie ꝯſtitut⁹ adoret oīpotētiaȝ dei: et ſe atrij īterioꝛ īgreſſu fateatur īdignū: et ſtatiȝ egrediatur. P⁹ q̄ȝ autē q̄ ꝑm⁹ ē fuerit egreſſus nō claudetur vſq̄ȝ ad veſperā hui⁹ ſeculi ipā porta īteꝛioꝛ atrij ſed aperta erit: vt populus quoq̄ȝ terrę ſit ad hoſtium et adoret. non omni tempore ſed quando requieuerit a peccatis. et fugatis tenebris: fidei ꝛ ſcientię lumen acceperit

Holocauſtū autē hoc. Rab. Holocauſtuȝ autē qđ offert princeps per ſacerdotes in die ſabbati ſex agnoꝝ īmaculatoꝝ erit. ꝑ ſex ſcȝ dieb⁹ q̄b⁹ opamur in mūdo. Et aries īmaculatus q̄ princeps gregis ē: ita vt per ſingulos arietes offeratur ī ſacrificio ephi. i. decīa ꝑs chori. In agnoꝝ autē ſex ſacrificio certa mēſura nō ponitur: ſȝ quātūcūq̄ȝ dederit man⁹ ei⁹ q̄ offert. i. ꝑ operuȝ q̄litate ꝛ menſura

Et olei hin. R. Olei auteȝ hin offeret per ſingula ephi. (hē oleū qđ ſibi quiq̄ȝ virgīes ꝑparārūt) vt ſimilaȝ vngat ſiue cōmiſceat: ꝛ oīſ oblatō dei plena ſit lumine veritatis: ꝛ exhilaretur facies offerentis in oleo.

In die autē. ꝛc. Neomenia ꝝ. ſ. dies h̄ habet ꝑuilegiū amplius a die ſabbati: vt vitul⁹ imoletur de armēto. ſiue vt alij trāſtulerūt: thaurus imaculat⁹. cetera autē. i. ſex agni īmaculati. ꝛ aries īmaculat⁹. ꝛ ſacrificia eorum rituȝ ſabbati poſſidebūt. Ita ſcȝ vt ſicut in ariete ephi offertur ſacrificij. i. ſimilę et hin olei: ita offeratur ꝛ in vitulo.

In die autē kalēdaꝝ. Tricesimo ſcȝ q̄ñ ꝑmogenita ꝛ leuitę numerātur in lege propter omnē iſrael offertur vitulus de armento īmaculatus (ſuper quo plenius in priori capitulo diſſeruimus) ꝛ agni ſex ꝛ arietes īmaculati et cetera quę offeruntur in ſabbatis: vt ſcȝ eternam requiem conſequamur et audire mereamur Euge ſerue bone ꝛ fidelis. ꝛc. Et non ſolum ad portā atrij interioris peruenire. ſed et intrare poſſimus: vt plantati in domo dn̄i in atrijs domus dei noſtri floreamus.

Ingreſſurus. Liberi enim arbitrij eſt. et poteſtatem habet ponendi animam: et reſumendi eam. tam ad nos veniens. q̄ȝ ad cęleſtia ꝯſcendens: eadē maieſtatis ſuę vtitur libertate. Deniq̄ȝ nō q̄rit nūdias vl ſolēnitates

Septimo menſe. R. In ſeptīo q̄ȝ mēſe q̄ntadecīa die mē. in ſolē. ſcenoph. idē oblatōiſ ꝛ ſacrificōꝝ ordo ſeruād⁹ ē: tā pro peccato q̄ȝ pro holocauſto. et ī ſacrificio ꝛ in oleo: vt feſtiuitatē dn̄i: fugatis tenebris et orto lumine olei conſeq̄mur. clarioreſq̄ȝ habeam⁹ ſolēnitates in quibus nob omnia peccata donantur.

Hec dicit domin⁹ de⁹. Primū ꝑafraſticos v̄ba pādēda ſunt

Sex dieb⁹ ī quib⁹ operamur. Ra. Porta oriētalis atrij nob clauſa ē. Poſtq̄ȝ autē veneri⁹ ad ſabbatū ī q̄ eſt req̄es: vl ad diē kalēdaꝝ q̄ñ p⁹ cecā noctē ꝛ horribiles tenebras lucis exordiū ē: apitˀ nob porta oriē.

In die kalendarū. Cōpletis ſcȝ. xxx. diebus die neomenie. q̄ alti⁹ mēſis finis alteri⁹ ꝑnc piuȝ ē. vt qđ ꝑuilegium habet ſeptimus dies in hebdomada: hoc habeat menſis exordium.

Et itra. princeps. Hie. Qui nomē ducis. ſ. ꝛ digitatē fūit aſſecutus

Per vi. veſtibuli. Id ē. ꝑ mūdi h⁹ labores ꝛ portā ecclię. q̄ adhuc

nec differētiā vllam obſeruat dierū: q2 oē tēpus ei feſtiuitas
¶ Qui ingreditur per por. Ra. Precipit populo: vt ſi īgreſſus fu
erit ꝑ portā aq̄lonis vt adoret: egrediatur ꝑ viā porte meridiane. Hic eſt
populus gētiū q̄ relinquēs portā aq̄loīs a quo exardeſcūt mala ſuꝑ terram
ſi tēplū fuerit ingreſſus: nō debet egredi: niſi ꝑ viam porte meridiane .i. lu
mis et caloris. in q̄ cubat ſponſus in meridie. Vn̄: ſurge aquilo ⁊ veni au
ſter. Qui vero īgredit ꝑ viā porte meridiane ⁊c. hic ē iudeoꝝ ꝑpl's q̄ relin
quēs viā porte lumīs
trāſit ad portā aq̄loīs
De q̄ dr̄. aq̄lo vēt⁹ du
riſſim⁹: ⁊ olla ſuccenſa
a facie aq̄lonis accēdi
tur. Aliter per portā
aq̄lonis ingredit: qui
peccata dimittit. Egre
ditur ꝑ portā meridia
nā q̄ virtutes ſequitur
E conuerſo ſi iuſtus la
pſus fuerit in peccatis
īgredit quidē ꝑ portā
meridianā: ſ3 egredit
per viā porte aq̄lonis

¶ Nō reuertetur
Non enī ſolū his qui
egrediunt de ſodomis
p̄cipitur ne reſpiciant
retrorſū: neq3 his qui
mittūt manum ad ara
trū: vt nō reſpiciāt: p⁹
tergā ſed etiā in domo
dn̄i cōſtitutis: ne ſc3 re
uertātur ad īfirma et
egena elemēta: ⁊ īcipi
entes ſpū carne nō cō
ſumētur: ſed de ſpūali
b⁹ ad maiora ꝓcedant
(vn̄: preterito ꝝ oblіui
ſcēſ ad futura vel prio
ra me extēdo) ut ſc3 nō
et ꝑte ꝯgnoſcāt: ſ3 ve
niāt ad ꝑfectū quātū
pōt hūana fragilitas.
vt ſc3 cū oīa fecerit di
cāt: ſerui inutiles ſumus
Vn̄ paul⁹ q̄ſi īpfectus
non q2 iam accepi. Et
alibi quaſi ꝑfect⁹ ait.
quotq̄t ꝑfecti ⁊c. Hic
ꝑ̄picuū eſt oēm hoīe3
et vniuerſā creaturam
q̄uis ad ꝑfectōne3 ve
nerit: īdigere mīe dei:
⁊ plenā perfectōnē et
grā nō ex merito poſſi
dere.

¶ In medio. Ra.
Vn̄ apl's. An ignora
tis q̄m xp̄s in vobis ē
Si aūt ī ignorātibus
quātomagis ī ſciētib⁹

ingrediatur: ⁊ per eandē viā exeat
ſ populus in nundinis tātum ⁊ ſolennita
Et cum intrabit populus terre in
tibus ingreditur et egreditur. et non per eandem
conſpectu domini in ſolennitatib⁹
viam ſed per alteram atq3 alteram.
qui ingreditur per portā aquiloīs
vt adoret: egrediat ꝑ viā porte me
ridiane. Porro q̄ igreditur ꝑ viā
porte meridiane: egrediatur ꝑ viā
porte aquilonis. Nō reuertetur ꝑ
viā porte ꝑ quā ingreſſus eſt. ſed
e regione illius egredietur. Prin
ſ utroruq3 ſc3 virtutis vel peccati teſtis aſſiſtēs.
† ſ īgredientiū ſc3 ⁊ egredientiū. vnde. In medio
veſtrū ſtetit quē vos neſcitis. Et apoſto. An igno
cepſ aūt in medio † eorū cū igrediē
ratis quoniā chriſtus in nobis.
tibus igredietur: ⁊ cū egredientib⁹
† ſ ergo. † ſ ſabbatorū ſc3 ⁊ kalēdarū.
egrediet. † Et ī nūdinis ⁊ † ī ſolēnita
tib⁹ erit ſacrificiū ephi ꝑ vitulū: ⁊
ephi ꝑ arietē. In agnis aūt erit ſa
crificiū ſicut iuenerit man⁹ eius: et
olei hin ꝑ ſigula ephi. Cū aūt fece
ſ lxx. cōfeſſionē.
rit princeps ſpōtaneū holocauſtū
aut pacifica volūtaria domio: api
etur ei porta que reſpicit ad orien
ſ quia ſpōtaneū eſt: nō alij pro eo.
† ſ lxx. ſalutaria. q2 recōciliatio pacificorū ſalus
offerētis.
tem: ⁊ faciet olocauſtum ſuū ⁊ † pa
cifica ſua ſicuti fieri ſolet in die ſab
† ſ poſtq3 obtulerit ſtatim.
bati: et † egredietur claudetur q3
ſ alij. claudet ianuam. vt ſc3 ſeruetur principi ꝑ
uilegiū ſuū. ne ſacrificia eius populo miſceātur.
porta poſtquā exierit. Et agnum
ſ Quod ſit holocauſtū determinat
eiuſdē anni immaculatum faciet

Sz cū iter ſciēte ſteterit corp⁹ mortuū fiet ꝓpt pcc̄a: ſpūs viuet ꝓpt iuſticiā
¶ Ephi per vitulū. ⁊c. Sigl'a ephi per vtrūq3 offerūtur in ſacrificio.
In agnis vero nō ē cert⁹ numer⁹. nec volūtati dimiſſū arbitriū: ſ3 virib⁹
quiſq3 vtitur bone cōſciētie: vt quātū pōt nō quātū vult offerat. ⁊ ſuꝑ oīa
olei hin per ſingula ephi vt vngat ſimila. ⁊ lucerna accēdatur in cōſpectu
dn̄i ⁊ qui eo vtuntur dicant: Ego aūt ſicut oliua fru. in do. d.
¶ Princeps. Lxx. Dux. Vn̄ yſaias. Dedi te ducē ⁊ p̄ceptorē gētib⁹
Et ezechiel. dauid priceps ī medio eoꝝ. Qui .ſ. ſpōte facit dicēs: volūtaria
oris mei bn̄placita fac dn̄e. ⁊ holocauſtū vt totū offerat deo.
¶ Pacifica volūtaria. Q2 nō ſupra. Scriptū ē eīm. et faciēt ſacerdo
tes olocauſtū ei⁹. et pacifica ei⁹. ⁊ de ſpōtaneis ⁊ volūtarijs oīno reticetur.
poſt holocauſtū offerat pacifica ⁊ recōcilietur deo. Vnde ⁊ virgitas maior
eſt nuptijs: quia non exigitur nec redditur ſed offertur. cum hoc fecerit prin

ceps: aperietur ei porta que reſpicit ad oriētē. De qua: Hec porta domini
iuſti intrabunt in eam. Et vn̄ oritur ſol iuſticie.
¶ Et faciet ho. Rabanus. Non ſacerdotes pro eo. ſicut ſolet fieri ī die
ſabbati. Omni autem tempore holocauſtū ⁊ pacificū quod offertur volū
tarie: apertam habet portam domini: nec obſeruat ſabbatum. ſed omnes
dies reputantur in ſabbatum. i. requiem
¶ Et agnū eiuſdē anni. ⁊c. R. vn̄ yſai. Sicut agnus obmuteſcet. et
non aperiet os ſuum.
Et iohānes. ecce agn⁹
dei: ecce qui tollit pec
cata mundi. Qui ſcili
cet immolatur in egyp
to. de cuius ſanguine
armantur poſtes fidei
et exterminator exclu
ditur.

¶ Raba. Eiuſdem
anni. Alij. Anniculum
quia predicauit annū
domini acceptabilem
⁊ retributōis diem
¶ Sēper mane
faciet. ⁊c. Non qua
libet hora: ſed quādo
orto ſole lucis exordiū
ē. de quo dauid. Ma
ne exaudies voce3 me
am. Mane aſtabo ti
bi et videbo. Et alibi
Ad veſperū demora
bitur fletus. et ad ma
ne leticia. Et De⁹ de
us meus ad te de luce
vigilo.
¶ Ne miretur lector:
ſi idem ⁊ princeps eſt ⁊
ſacerdos et vitulus et
aries et agnus: cum in
ſcripturis ꝑ varietate
cauſarum: legamus eū
dē dominū ⁊ deū ⁊ ho
minē. et ꝓphetā et vir
gam ⁊ radicem ⁊ florē
⁊ pricipē ⁊ iudicē ⁊ re
gem iuſtū ⁊ iuſticiam.
apoſtolū ⁊ epiſcopū.
brachiū. ſeruum. vni
genitū. filiū. paſtorem
⁊ primogenitū. hoſtiā
viam. angelū. ſagittā
et ſapiētiā. ⁊ multa id
genus.
¶ Hec dicit do.
Hucuſq3 de principe
nūc de ei⁹ heredib⁹ ſer
mo ē. q̄b⁹ dare debeat
⁊ q̄ꝝ ſit vl' ad tēpus vl'
ī perpetuū poſſeſſio
¶ Uſq3 ad annū
Septimū q̄ dr̄ decor

ſ nō certis diebus.
holocauſtū quotidie domino. ſem
ſ lxx. manaa.
per mane faciet illud. Et ſacrificiū
ſ iuxta mane ſc3 diluculo
faciet ſuꝑ eo cathamane mane: ſe
ſ dimidiū ſc3 modiū. ephi enī decima pars chori
eſt. tres modij ſc3. † ſ ſubaudi ſimile.
xtam partē † ephi: ⁊ de oleo terciā
ſ alij aſpergatur. † ſ hoc eſt.
partē hin: vt miſceatur ſimile † Sa
† ſ nullo die intermiſſū.
crificiū domino legitimū † iuge at3
ſ oī tꝑe offerēdū mane orto ſole.
ſ Sic. ſ dux.
perpetuū. Faciet agnū et ſacrificiū
⁊ oleū cathamane mane olocauſtū
ſempiternū. Hec dicit domi⁹ deus
† ſ vel hereditatem.
Si dederit princeps † domū alicui
de filijs ſuis: hereditas eius filio
rū ſuorū erit: poſſidebunt eam he
ſ iure ſucceſſionis. nec ad alium ab alio trāſibit.
reditarie. Si autem dederit lega
tum de hereditate ſua vni ſeruorū
ſuorū erit illius vſq3 ad annum re
ſ ſeptimū ſc3. ſ iub.
miſſionis: ⁊ reuertetur ad pricipe3
Hereditas aūt eius filijs eius erit
Et nō accipiet priceps de heredita
te populi per violētiā: ⁊ de poſſeſſi
ne eorū: ſed de poſſeſſiōe ſua here
† ſ ſi potuerit ſc3 princeps. vel accipere vel rapere:
vel ſub figura honoris tenere que nō ſūt ſua. ⁊ li
beris relinquere.
ditatem dabit filijs ſuis: † vt nō di
ſpergatur popl'us meus vnuſq̄ſq3
† ſ vir qui calamum manu tenebat: et funiculū ce
mentarij. quo edificiū metiretur
a poſſeſſione ſua. Et † itroduxit me
† ſ vel poſt tergū † ſ nō dicit cuius orien
lis auſtralis vel cuiuſlibet
ꝑ igreſſū qui erat ex † latere † porte

vel donec iubileus. i. quinquageſimus adueniat. quādo oīs emptio vel do
natio: reuertitur ad priores dn̄os. Seru⁹ eīm hēt vſum ꝑ tēpore. ꝓprietate3
poſſeſſionis filius principis.
¶ Et nō accipiet pri. Sugillat nō ſolū illi⁹ tēpis ſacerdotes vl' princi
pes: ſ3 noſtros quoq3 q̄ ditiores fiūt q̄3 ante eſſēt dignitatis occaſione ne
tollant pauꝑibus per violētiā. vel ſub honoris noīe ſpoliēt diuites: ⁊ filijs
ſuis q̄b⁹ debet paterna hereditas: nihil relinquāt niſi qd̄ a parētibus ſibi
derelictū eſt. Ergo q̄ ditior eſt ſacerdos cū venit ad ſacrificiū quicq̄d plus
habuerit nō filijs debet dare: ſed pauꝑib⁹. et ſāctis fratribus domeſticis fi
dei q̄ vincūt merita liberoꝝ: vt reddat ea q̄ dn̄i ſūt dn̄o: qui ait. Qd̄ vni ex
minimis meis feciſtis mi. fe. Ipſe eīm ī pauꝑib⁹ ſuis ſuſcipit hoſpitio. in car
cere viſitat. nudus tegitur. ſitiens bibit. eſuriens ſaturat.
¶ Diſpergatur. ⁊c. In partes. qui in noīe domini facrat congregat⁹.

vel iuxta legē alteri⁹ hereditas trāſeat ad aliū· ⁊ ꝑeat funicul⁹ diuiſionis· per quē ſorte ad vnūquēq; venit hereditas· diſpergit aūt ꝓplm dei: et auffert fidei poſſeſſionē ſempiternā: q̇ aliena bona vel rapina vel adulatōe vel blādicijs vel pretexta religionis filijs fratrib⁹ ⁊ cōſāguineis reliquit.

¶ Ad occidētem. Alij mare. Scriptura eñ ſancta ſitū iudee deſcribēſ ſepe mare occidētē vocat. Notādū ꝗ loc⁹ ſacerdotū q̄ ꝓ delicto ſiue ꝓ ignorātia ⁊ peccato coquūt ſacrificia ne cruda offerāt ī atriū exteri⁹ ad occidētē ⁊ aq̄lonem poſitus ſit vñ ventus frigidiſſim⁹ oritur: vbi ſolis lumē occūbit. Et quo oſtendit q̄d q̄d ad eduliū ꝑtinet vel pro errore eſſe vel pro peccato. Si autē ꝓ ignorātia offertur ſacrificiū: quāto magis pro delicto cōſcientia· vñ iob: Ne forte peccauerīt filij mei ꝑ ignorantiā ſcʒ.

¶ Et ſāctificetur po. Ra. Qui ſcʒ ſanctificatōi non fuerat ꝑparatus: ne facile ñ ſanctificatis ſācta tribuā⁹ nec margaritaſ añ porcos mittam⁹: nec canib⁹ ſāctū dem⁹. Unde moyſes trib⁹ dieb⁹ ab oī imūdicia ⁊ ab vxorꝭ cōplexu ꝓplm vult ſanctificari: vt accedat ad mōtē ſyna: ⁊ ſanctificatus ſācta ſuſcipiat. Si aūt acceſſuri ad audiēda verba dei ⁊ ſuſcipienda ſanctificari iubēt ab vxorib⁹: manifeſtū ē ⁊ in lege illud apl̄icū contineri: Nolite fraudare īuicē: niſi forte ex cō· vt va· ora· Et ex cōſēſu abſtinēdū ab vxorib⁹ vt vacem⁹ orōni.

¶ Atriū exterius. Illud de quo egreſſuſ eſt patet fuiſſe īterius: et mīta eē atria in ſcripturis ſāctis. vñ. Qui ſtatis ī do. do. ī a. do. dei no. Et hieſus ait. Alias oues ha. q̄ non ſunt ex h̄ atrio. et illas oportet me adducere. ⁊ fiet vnū atriū ⁊ vn⁹ paſtor. Sic enī ī greco habeť q̄d latin⁹ vno v̄bo plene explicare nō valēs ī ouile trāſtulit. Qñ ei dicit ex h̄ atrio: oſtēdit eē aliud q̄d ſi ī gētiū turba ad diſtīctōē; iſrl': vl' ī celi ad drā; tēci atrij d̄monſtrať ꝓ q̄litate ei meritoꝝ: vnicuiq; officō atū d̄legať

¶ alij cubicula ſacerdotū· — ¶ ſcʒ

in gazophilacia ſāctuarij· ad ſacerdotes q̄ reſpiciebāt ad aquilonem et erat ibi locuſ vergēſ ad occidētē Et dixit ad me: Iſte ē locuſ vbi coq̄nt ſacdoteſ ꝓ delicto ⁊ ꝓ peccato vbi coquēt ſacrificiū vt nō efferāt in atriū exterius: ⁊ ſāctificetur po

¶ de loco ſacerdotū qui vergebat ad aquilonem. ¶ vir predictus ſcʒ

pulus. Et eduxit me ī atriū exteri⁹ ⁊ circūduxit me ꝑ q̄ttuor angulos atrij. Et ecce atriolū erat ī angulo

¶ per ſingulos angulos ſcʒ quattuor habebat atriola.

atrii· atriola ſingula: per angulos atrii: In quattuor āguliſ atrii atri

† ¶ in quo numero labores ⁊ tribulatōēs.

ola diſpoſita †· xl· cubitorū ꝑ lōgū

¶ hic numerus ꝑfectaꝫ ſignificat etatē. qua ad ſacerdotale officium ꝑuenitur. vnde. et dominus triginta annos habēs venit ad baptiſmum

⁊· xxx· per latū. Mēſure vni⁹ quat

¶ vnius·

tuor erāt. Et paries ꝑ circūitū am

† ¶ vbi cibi ⁊ menſarum preparatio.

bienſ quattuor atriola: ⁊ † culinę fabricatę erant ſubter porticus ꝑ gi

¶ quaſi nō ignores

rum. Et dixit ad me: Hęc ē domuſ

que cernis.

culinarū: in qua coquent miniſtri domus dñi victimas populi.

¶ C. XLVII.

Et cōuertit me

¶ ſcʒ tēpli

ad portā domus Et ecce aquę egrediebantur ſubter limen

¶ Quadraginta cubi. Ra. Quo numero ieiunat moyſes ⁊ helyas et ipſe xp̄s. vbi cibi ibi anguſtia atꝫ tēptatō q̄b⁹ ꝑantur. vbi aūt venitur ī ꝑfecti viri etatē ibi calcāda ſūt oīa· et dicēdū. habētes victū ⁊ veſtitū his cōtenti ſim⁹. Et: Si dederit mihi dñs panē ad veſcēdū: ⁊ ve. q. ope. ⁊c. vel illud. Eſca vētri ⁊ uēter eſcis d. a. h. ⁊ h. d. Neq; ei ī futō māducabimuſ et bibem⁹: ſꝫ illo pane veſcemur de q̄ d̄r: panē an. mā. ho. ⁊c. ⁊: meus cibuſ eſt vt faciam voluntatem eius qui me miſit.

¶ Mēſurę vnius. R. In menſura vna q̄· iiij· maiores angulos poſſidebat mūdi plagas ſignificat: quibus in ſudore vultus noſtri comedimus panem noſtꝝ· ⁊ oīs labor noſter vētri ſtercoriq; proficit.

¶ Victimas populi. Quę offerūtur pro peccato vel pro delicto ⁊ ignorātia· ſꝫ tñ in alimēta ⁊ refrigeria ſacerdotū: vt meminerīt ſe nichil aliud debere appetere· cū etiā in tēplo carnes coꝝ refrigerio ꝑparatę ſint.

¶ Aquę autē. ⁊c. Ra. Sūt ⁊ aquę amarę ⁊ peſſimę. Vñ. Quid vobis et vię egypti vt bibatis aquas gyon: quę hebraice ſyor dicūtur· i· turbidę ⁊ cenoſę. Vñ. Dabo eis potū aquā fellis· i· in qua draco habitat q̇ dixit. Mea ſūt flumina ⁊c. vnde. Intrauerūt aq̄ vſq; ad aīam meam. Et alibi. Forſitā aqua abſorbuiſſet nos. Hęc aqua alio nomine d̄r mara· i· amaritudo· in qua lignū crucis mittitur: ⁊ amara in dulcia vertūtur. Lex ei moyſi ſi carnis ſenſu intelligatur: amara eſt: effodiēs oculū pro oculo· dentem pro dēte. vide in thamar fornicatōem· ⁊ oſeę iunctum fornicarię· hieremię ꝑizoma· moyſi vxorē ethiopiſſā īterfectionē egiptij· ⁊ huiuſmōi· q̄ iuxta occidētē litteraꝫ amara ſūt· ⁊ lectorem nō tam ędificāt q̄ deſtruunt.

¶ Aquę aūt deſcēdebāt. Viuę ſcʒ ſpūſſanct⁹. vñ. Sup aquā refectōnis educauit me. De q̄b⁹ d̄r. Haurietis aq̄s ī gaudio de font. ſal. et alibi. Bñdicite dño de fontib⁹ iſrahel Et alibi. Me dereliq̄rūt fōtē aquę viuę: q̄ .i. ſūt aquę doctrinę.

¶ Ad meridiem alt. Nō ad aquilonē no ad occidētē. Nota ꝗ aquę iſtę q̄ egrediūtur ꝑ portā orientis in tātum leuas partes fugiūt: vt a dextris altaris ad meridiem ꝑgāt

¶ nō ad aquilonē vel occidentē:

domus ad oriētem. Facies eñ domus reſpiciebat ad orientē. Aquę autē deſcendebāt in latus templi

† ¶ id eſt. †† ¶ ex hoc patet ſacras eē aquas ⁊ ſaluatoris ſignificare doctrinā· ¶ vbi ſponſus cōuiuas ſuos paſcit ⁊ accubat.
†† ¶ nō cuiuſlibet loci

dextrū † ad †† meridiem † altaris. Et eduxit me per viam portę aq̄lonis et conuertit me ad viā foras portā exteriorē: viā quę reſpiciebat ad

¶ baptiſmi·

orientē. Et ecce aquę redundanteſ a latere dextro cum egredereť vir ad orientē q̇ habebat funiculū in

† ¶ eaſdem aquas †† ¶ peccata que nobis ꝑ aquaſ baptiſmi remittūtur: hec ſūt initia ꝑfectuū

manu ſua Et † mēſuſ eſt †† mille cubitos: ⁊ traduxit me ꝑ aquā vſq; ad taloſ. Rurſumq; mēſuſ eſt mille: ⁊ traduxit me ꝑ aquā vſq; ad genua

¶ poſt mille cubitos qui ꝑueniūt ad taloſ
† ¶ in aqua ſcʒ· †† ¶ cubitos

Rurſumq; † menſus ē †† mille: ⁊ traduxit me ꝑ aquā vſq; ad reneſ. Et

† ¶ cubitos †† ¶ cogitationū ſcʒ incentiuum vel uorum·

menſus ē † mille †† torrentem quem

¶ mille quartos cubitos· dauid tamē dicit· torrētem pertranſiuit anima noſtra· ſed in hebreo habet· torrens ꝑtranſiuit aīam meā·

non potui pertrāſire: q̄m intumu

† ¶ de quo· de torrente in via bibit· Et. Cōuerte domine captiuitatē noſtrā ſicut torrēs in auſtro·

¶ torrentis·

erāt aquę ꝓfundę † torrētiſ qui nō

† ¶ vir predictus ductor ezechielis: monet in ſingulis propherā vt diligētius intueatur· et videat occulta miſteria.

poteſt trāſuadari. † Et dixit ad me:

¶ Et eduxit me per viā. Significat ꝗ ſtatī ad portā orientalē ꝑuenire nō poſſum⁹ niſi ꝑ viā portę aquilonis longo circūitu ꝑueniam⁹ ad eā. Niſi ei vētū frigidiſſimū calore fidei vicerim⁹: ⁊ eiuſ regiones calcauerim⁹: ſcdm illud. de⁹ aūt cōteret ſathanā ſub pedibus noſtris· portā per quā egrediūtur aquę et ſūt a latere dextro ī gredi nō poſſumuſ

¶ Mille cubi. R. De genere maſculio cubitos nō neutro cubita dicim⁹: ñ ex grāmaticę īpitia: ſꝫ propť ſimplices ⁊ ydiotas: q̇rū in cōgregatione eccleſię maior pars eſt facim⁹.

¶ Uſq; ad talos. Qui plātę ⁊ calcaneo vicini· q̇ patēt morſib⁹ colubri vñ. Ipe obſeruabit calcaneū tuū· ⁊ d̄ iuda ꝓditore. Magnificabit ſuper me calcaneum ſuum.

Traduxit me vſq;. R. Poſt remiſſionē ſiq̄dē peccoꝝ· ⁊ inicia ꝑfectuū q̄ñ paululū ad altiora de terenis conamur aſcēdere: dño genua flectim⁹. cui oē genu flectiť cele· tre. ⁊ ifer. Et oīs ligua ꝯfiteať. q̄r d· hie· c· ī g· ē d· pa· ⁊c.

¶ Uſq; ad renes. Hiſ gradib⁹ ꝑueni⁹ ad ſublimia· q̄ tñ ipſa ſublimia vſq; ad lūbos ⁊ renes perueniūt· vt oīs libido ī nob̄ truncetur: ⁊ poſſideā⁹ corpis ſāctificatōeꝫ ſine q̄ nemo videbit deū. Vñ a pedib⁹ vſq; ad lūbos deus cernitur igne⁹. Indigēt eñ igne ⁊ purgatōe lūboꝝ opa. Vñ. Lūbi mei ipleti ſūt illuſionib⁹. Per hos eñ nocte ⁊ die fātaſijs illudit inimicus a lūbis vero vſq; ad caput ⁊ verticē: ꝑcioſiſſimo metallo electri fulgore reſplenduit vt nihil in ſe ſordidū: nihil habeat vilitatis

Quē nō potui per. Ra. Nec propheta eñ nec humana natura poſt lumbos torrentē cogitatōnū trāſire poteſt. Vel īcētiua viciorū· vir aūt ille indut⁹ baddim ductor prophetę liquido poteſt tranſire· qui peccatū non

facit nec inuētus eſt dolus in ore ei⁹.
Quis pōt gloriari mūdū ſe habere cor. Mūd⁹ ē in maligno poſit⁹ eſt
a pueritia appoſitū ē cor hoīs ad maluȝ. vt ne homo vni⁹ diei a natiuita
tis exordio ſine peccato ſit. Vñ In iniq̄tatib⁹ cōceptus ſū. ⁊ in p. c. m. ma.
mea. Nō ſcȝ in iniq̄tatibus matris meę vel meis ſed humanę cōdicionis.
Unde. Regnauit mors ab adam vſq; ad moyſen.

Fili hominis. Ra. In figura ſcȝ ſaluatoris. Ezechiel eñi interp̄tatur
fortitudo dei. vel ipſa
vel fili⁹ hoīs dr̄: ad cō
monitōeȝ fragilitatis
hūanę: ne obliuiſcatur
cōdicionis ſuę: dū ma
gna ei mōſtrantur.

Ad ripā. Raba. Vt q̄ mediaȝ pfūdita
tē trāſire non poterat
ſaltē ea q̄ in ripis ſūt re
cognoſcat.

Torrētis Rab. Torrēs iſte q̄ p aq̄ruȝ
abūdātia fert more tor
rētis ⁊ ſuſcipit pluuias
a. lrr. dr̄ fluui⁹: eo q̄ p
petuas aq̄s hēat. nō d
pluuiis hinc inde colle
ctas. ſȝ viuo ⁊ ppetuo
fōte manantes. De q̄
Fluminis ipet⁹ l. ci. d.
Et alibi. Flumē dei re
pletū eſt aq̄s. Et eleua
uerūt flumina dñe ele
uauerūt flu. vo. ſu.

Ad tu. ſabuli o. Vt ſteriles frugiferos
faciāt: irrigātes plana
deſerta: ⁊ hierichōtini
fōtis ſacramentū expri
mētes: quē heliſe⁹ euā
gelico ⁊ apoſtolico cu
rauit ſale. vt vbi prius
ſterilitas fuerat ⁊ mors
ibi eēt vbertas ⁊ vita

Et ſanabūtur aquę. Raba. Miro
mō aq̄s euāgelicis aq̄
ſanant mortuę: i q̄bus
nihil pōt viuere: q̄ nō
nouerūt eū q̄ dicit: ego
ſū vita. cui⁹ torrentes
habent curare piſces
plurimos: ⁊ viuāt oīa
ad q̄ puenerīt: ut piſca
tores ſtēt ſup ripas ab
ēgaddi vſq; ad engal
lim. Engaddi fons vl
ocul⁹. Engallim in pn
cipio eſt maris mortui
vbi iordanis igredit.

terte vidiſti fili hoīs Et eduxit me
† ſ alii fluminis.
et cōuertit ad ripā †torrētis. Cūq;
ſ alii cōuertiſſet.
me cōuertiſſem ecce i ripa torrētis
ſ que in paradiſo variis pomis abundant vel ar
bores.
ligna multa nimis ex vtraq; parte
ſ ductor precius. ſ baptiſmi grā vel euāgelica
doctrina. † ſ de limine tēpli domini
Et ait ad me: Aquę iſtę q̄ †egrediun
tur ad tumulos ſabuli orientalis: ⁊
deſcēdūt ad plana deſerti: itrabūt
ſ oriētale. i. mortuū. in quo nihil viuere poterat
⁊ amariſſimū. quod grece aſphalti. i. ſtagnū bitu
mare et exibūt: ⁊ ſanabūtur aquę.
minis vocant.
Et oīs anima viuēs quę ſerpit quo
cūq; venerit torrēs: viuet: et erunt
piſces multi ſatis: poſtq; venerint
illuc aquę iſtę. Et ſanabuntur ⁊ vi
ſ euāgelicus.
uēt oia ad quę venerit torrens. Et
† ſ Quibus dr̄. faciā vos fieri piſc. ho.
ſtabunt ſuper illa †piſcatores: ab
ſ oculo ſcȝ vel fonte hedi. qui p peccatis ſemper
offertur. † ſ fontem vitulorū. qui domino
mactātur. ⁊ vitulum cornua pducentē ⁊ vngulas
vniātur. qui in typo domini ſaluatoris ad alta
re mactatur.
engaddi vſq; ad †engallim ſiccatio
† ſ in mari quondā mortuo.
ſagenarū erit. Plurimę ſpēs †erūt
ſ mūdi ſcȝ
piſciū eius: ſicut piſces maris ma
ſ humani generis: † ſ Qui eī
in arca noe nō fuerit diluuio peribit. Similiter nō
gni multitudinis nimię. In †litori
ſaluātur quos hic fluuius nō attingit.
bus aūt eius ⁊ i paluſtribus nō ſa
nabūtur: q̄ in ſalinas dabūtur. Et
ſup torrētē orietur in ripis eius ex
ſ ex omni parte.
vtraq; pte oīe lignum pomiferuȝ

Engaddi vbi finit mare mortuū: illud puto eē de q̄ zacharias. In die illa
egredietur aq̄ viuēs de hierlm. ⁊ mediū ei⁹ i mare pmū. Et daniel. Quat
tuor venti celi imittebātur in magnū mare. Et dauid. Mirabiles elatōes
maris. Et Veni in pfūdū maris. ⁊. t. d. m. Rex egypti⁹ draco dr̄ q̄ cubatī
mari. ⁊ vētilat fluminib⁹ q̄ſi cornibus ſuis. Et hōc mare magnū ⁊ ſpacioſum
manib⁹. Nō niſi ſuſcipiat i ſe aquā fluminis ſiue torrētis dei qd̄ i ſe hēt mor
tificat. Hoc mare ſalſiſſimū. et nimia amaritudine xp̄us ſua morte curauit.
Vñ. Spūs dñi ſup me eo q̄ vnxit me: euāgelizare paupib⁹ miſit me: vt me
derer cōtritis corde ⁊c. Et hiere. Sana me dñe ⁊ ſanabor ⁊c. Angeli q̄ȝ q̄
iudeis ſuerāt cū clamarēt Sāguis ei⁹ ſup nos ⁊c. ⁊ velū tēpli ſciſſū ē: ⁊ oīa
hebreoꝝ ſacramēta reſerata: dño ſapiēti reſpōderūt. Curauim⁹ babilonē
⁊ nō ē ſanata: relinq̄m⁹ eā ſcȝ vrbē cōfuſionis ⁊ viciorū.
Plurimę ſpes ⁊c. Ra. Hos piſces ad dextrā pte dño iubente tra
xit petr⁹ cētū quīquagīta tres. vt p multitudie eoꝝ retia rūperent. Aiunt
aūt. Qui de animaliū ſcripſere naturis. cliij. eſſe piſcium genera: quę oia ca

pta ſūt ab apl̄is: dū nobiles ⁊ ignobiles paupes ⁊ diuites: ⁊ omne genus
hominū de mari huius ſeculi extrahunt ad ſalutem.
In ſalinas da. Peſtilente flagellato ſtultus ſapiētior erit: erudiūt
eñi bonos exēpla peioꝝ. Vel iuxta illud. Bonū ē ſal. Si aūt īfatuatū fue
rit ad nihilē vtile. Vt i ppetuū frugib⁹ careāt ⁊ virore. qd̄ ⁊ vrbs poſt ru
inam ſale cōſperſa demonſtrat.
Omne lignū po. Hiero. Hoꝝ oīm lignoꝝ pricipatū tenet ligmuȝ
vitę. i. ſapiētia. De q̄
dr̄. Lignū vitę eſt his
qui ap. e.

Primitiua. Lxx. fructus ei⁹. In renoua
tōe ſui: pmitiua dabit
vt. ſ. oēi cedēciū fruct⁹
primitię ſint. ⁊ ſigli mē
ſes ſingulis apoſtolis
deputentur.

Et folia eius ⁊c. Rabanus. Lxx. Aſcē
ſio eius ad ſanitatem.
vt ſcȝ poſt cibos fructu
um: verborū monitis
ad celeſtia cōſcēdam⁹

Quia ioſeph du. Hieronim⁹. Sub
tracta tribu leui q̄ do
mini mancipata ē ſer
uitio: tribus ioſeph di
uiſa ē in duas. effraiȝ
⁊ manaſſem. Quę di
xit ad ioſue. Quare
dediſti mihi poſſeſſio
nem ſortis et funiculi
vnius cum ſim tantę
multitudinis. ⁊c.

Hos. a. ⁊c. equę. Equa ſpacia terrę ſcȝ
ſcdūm multitudinem
ſuā. nec arbitrio diui
dentis. Sed ſorte quę
domi poteſtate cōſiſtit
Ipe quoq; ioſue diui
ſor terrę nō ꝓpriā ſibi
ſepauit: ne terraȝ opti
mā ſibi elegiſſe videre
tur. ſed ab omniuȝ tri
buū principib⁹ accepit

Inter deſcriptōem terrę xij. tribuū ioſue fi
lij nun: ⁊ quę nunc per
ezechielē fieri imperat
hoc itereſt q̄ ibi in tri
bubus ſorte terra diui
ditur. hic imperio dñi
delegatur

In numeroꝝ q̄q; libro omnis terra pro
miſſionis in quattuor

ſ vnde. folium eius nō defluet. ⁊ o. que fa. pro.
† ſ ⁊ erit tanq̄ lignū quod plātatū ē ſecus decur
Nō defluet foliuȝ ex eo: ⁊ †non de
ſus aquarū. qd̄ f. ſuū. da. in tē. ſ.
ficiet fructus eius. per ſigulos mē
† ſ Quaſi. ideo hec fient: quia aque eius ⁊c. Ne
putemus riparū eē vel arborū. aut meſſiū tātarū
frugū abūdātiū: ſed q̄ aque e. ⁊c. nō eſt eni volen
ſes afferet primitiua: †quia aq̄ eius
tis neq; currētis ſed dei miſerētis
de ſāctuario egredientur. Et erunt
ſ diuinoꝝ libroꝝ ſacramēta mōſtrat quorū alte
rū ptinet ad litterā alterū ad ſpūm
† ſ que moralem doctrinā cōtinēt tribuūt ſanita
fructus eius in cibū: ⁊ †folia ei⁹ ad
tem vt peccātiū curent vulnera
medicinā. Hęc dicit dominus de
us: Hic ē terminus in quo poſſide
bitis terram in. xij. tribubus iſrael
ſ quaſi due tribus
q̄ ioſeph duplicē funiculū habet.
Poſſidebitis aūt eaȝ ſinguli ęque
vt frat ſuus: ſup quā leuaui manū
meā vt darē eaȝ patribus veſtris.
Et cadet terra hęc vobis i poſſeſſi
onē. Hic ē aūt terminus terrę ad
plagam ſeptentrionalē a mari ma
† ſ in cunabula meroris † lat⁹ eius
gno via †ethalon venientib⁹ †ſada
† ſ que nūc epiphania ab ātiocho epiphane
ſ furor † ſ putei † ſ circuitus mōtiū
da †emath †berotha †ſabarim: quę
† ſ id ē. cōfinium † ſ alias terminum † ſ ſagui
nis ſacci ⁊ oſculi ſiue poculi
eſt †inter †medium †damaſci: et cō
† ſ Simach⁹. atrium medium † ſ medium
finiū emath: †domus †thicon quę
† ſ que interpretatur iracundia
eſt iuxta terminos †auran: Et erit
† ſ alii aſerenon id ē atrium fontis
termi⁹ a mari vſq; †ad atriū enon
terminus damaſci: ⁊ ab aquilone
ad aquilonē terminus emath pla
....
plagas breui ſermone diuiditur

Hic eſt aūt termin⁹ terrę ⁊c. Raba. Septētrionalis plaga inci
pit a mari magno. ⁊ p viā ethalon: qd̄ interp̄tatur in cunabula meroris.
per penitentiā ſcȝ venit ad ſadada. vbi eſt ex latere declinatio. Intelligi⁹
eñi ipēdētem nobis emath. indignatōem ſcȝ dñi ſiue emath: veritate com
perta. aperiunt nobis putei berotha. quos foderunt principes abraam
yſaac ⁊ iacob. longoq; circūitu peruenimus ad montes ſabarim. qui poſi
ti ſunt inter damaſcū. i. ſanguinē cilicij: ⁊ cōfiniū emath. i. veritatis. Sicut
eñi per merorē declinam⁹ mala īminētia. ⁊ ex latere deuitam⁹. Sic poſt ſā
guinē ⁊ ciliciū vitę ſāguinarię anteq; veniam⁹ ad cōfinia emath. circūim⁹
⁊ puenim⁹ ad mōtes. De quib⁹ dicit: Mōtes in circūitu eius. qui locus dici
tur atrium tycon. id ē. mediū iuxta terminos auran. i. iracundiam. vt dica
mus Iram domi ſuſtinebo qm̄ peccaui ei. Et a mari vſq; ad terminos da
maſci. In quo ⁊ paulus a furore iudaico: ⁊ effuſione eccleſiaſtici ſanguinis
lumen cecitate conſpexit. Et aſſumpto cilicio perſecutōis veteris euāgelii

predicauit: vt ꝑueniret ad atriū fontis eterni. ⁊ in aquilone quondam poſitus apprehenderet terminum veritatis.

¶ Porro pla. ori. Rx. All. Poſt t̄mīos aq̄loīs lōgo circuitu ꝑ ethalō ⁊ ſadada ⁊ berotha ſabarīz q̄z ⁊ thicon ⁊ aurā ⁊ damaſcū ⁊ atriū enon ad emath vſq̄z ꝑuenit. Peruenit oriētalis plaga de medio iracūdie ſcȝ aurā ⁊ de medio damaſci ſāguine ſcȝ penitētie: ⁊ de medio galaad .i. reuelatōis vl' tumuli teſtimonij: vt poſt irā ⁊ penitētiā ſpem ſalutis oſtēdat. ⁊ d' medio t̄re iſrael q̄ viſionē cōtinet pacis vſq̄z ad dulciſſia flumia iordanis pertīgat. que longe ſeꝑato mari lumē orientis cōſequit'. vt fluuio iordanis (q̄ iterp̄tatur riuus iudicij) ⁊ termīo torrētis finiat'.

¶ Galaad. Qui ē mons libani collib' copulat': in ſorte ruben ⁊ gad ⁊ dimidie trib' manaſſe: t'min' phenicis ⁊ arabie. ad quē ꝑueniēs iacob de carrā a laban cōp̄hēſus ē. Finis aūt hui' plage iordanis fluui' ⁊ mare oriētale ſcȝ mortuū in hoc loco nō lingua maris rubri itelligitur

¶ Plaga aūt au. Rx. Poſt plagā aq̄lonis ⁊ oriētis cū ort' fuerit nobis ſol iuſticie: accipim' meridianam plagā: cū totū nob' de ſuꝑ lumē īfūdit': ⁊ cū abraā inim' cōuiuiū ⁊ vino inebriamur: qd letificat cor hoīs: cū ioſeph et frib' ſuis. Incipit aūt iſta poſſeſſio a thamar .i. a palma victoriaq̄z viciorū vſq̄z ad aquas ꝑtigēs ꝯtradictōis. Spē eīn virtutib' cōtradicit'. Vñ et p̄dicatōni euangelice iudei cōtra paulū diſſerētes ī toto orbe aſſerūt cōtradici. Et alibi In ſignū cui contradicetur. Dis aūt cōtradictō ſāctitas ē. qd interp̄tat' cades. Vñ. Cōmouebit dñs deſertū cades. qd ſcȝ p̄mū nō habebat dñi ſāctitatē ſed cōcuſſū ē atȝ commotū: vt reciperet hoſpitē domini qui dicit Suꝑ quē requieſcet ſpūs me' niſi ſuꝑ humilē ⁊ q̄etū ⁊ tremētē ſermonē meū. Poſt deſertū cades vſq̄z ad mare magnū in meridie plage auſtralis torrēs eſt ſupradictus q̄ nō de terra ſȝ de celo hēt aq̄s diuerſaꝝ virtutū varietate collectas.

¶ Plaga maris Rx. All. Occidēs ſꝑ ī mari ē: ſēper in ſalo: ſēper ī fluctib' vbi quotidie naufragia ſuſcitant' ⁊ miſeroꝝ neces: ⁊ diuitiaꝝ ⁊ mercium amiſſio: ⁊ tū cū hec oīa patiētia fregerim' veniemus per directū ad emath id ē. domū veritatē q̄ victis perſecutōib' eterna nob' p̄mia repromiſit.

¶ Et hec noīa. Deſcripta ſācte t̄re poſſeſſione ſigl'arū tribuū a plaga oriētali vſq̄z ad plagā occidētis .i. maris poſſeſſio deſcribit'. Et p̄mū fines accipiūt ab aq̄lone iuxta viā ethalon pergētib' emath atriū ſine aſerenon terminū damaſci ad aquilonē iuxta emath Incipit aūt primū tribus dan Secūda aſer. Tercia neptalim. Quarta manaſſe. Quīta effraim. Sexta ruben. Septīa iude: hoc a ſiniſtra parte ⁊ cōpletur ſeptenarius. Deinde ꝑ

ga ſeptentrionalis. Porro plaga
(Interlinear gloss: † ſ que eſt opidū damaſci in ſolitudine.)
oriētalis de medio †auran ⁊ de medio damaſci ⁊ de medio galaad et de medio terre iſrael iordanis. diſterminās ad mare orientale metiemini plagā orientalem. Plaga au
(Interlinear gloss: † ſ que eſt vrbs in ſolitudine: que hodie dicitur palmira hebraice thamar .i. palma — ſ ſcȝ — ſ incipit ſcȝ.)
tē auſtralis meridiana a †thamar
(Interlinear gloss: † ſ que ē in deſerto maris rubri.)
vſq̄z ad aquas contradictōnis †cades: et torrens vſq̄z ad †mare magnū: ⁊ hec eſt plaga ad meridiē auſtralis.
(Interlinear gloss: † ſ quod egipti ⁊ paleſtine clauditur litoribus — ſ ſcȝ — ſ vſq̄z. — † ſ occidētalis ſcȝ — ſ eſt)
Et plaga †maris mare magnū a ꝯfinio ꝑ directū donec venias emath: hec eſt plaga maris. Et diuidetis terrā iſtā vobis ꝑ trib' iſrael. ⁊ mittetis eā in †hereditatē
(Interlinear gloss: † ſ nō eſt enī diſtictio iudei ⁊ greci. oībus equa debetur hereditas vnaq̄z poſſeſſio eſt iſraeli et aduene.)
(Interlinear gloss: † ſ ſuggillatur ſupercilium iudeoꝝ qui gētes deſpiciunt.)
vobis et †aduenis q̄ acceſſerit ad
(Interlinear gloss: † ſ bona opera ſcȝ — † ſ ⁊ videas filios filioꝝ tuoꝝ p.ſ.i.)
vos q̄ genuerint †filios in †medio
(Interlinear gloss: † ſ concorpales ⁊ coheredes.)
veſtrū: et erūt vobis ſicut †idigene
(Interlinear gloss: ſ deum videntes.)
inter filios iſrael. Vobiſcum diuident poſſeſſionē in medio tribuū
(Interlinear gloss: ſ ſcdm opera ſcȝ ſua recipient.)
iſrael. In quacūq̄z aūt tribu fuerit aduena: ibi dabitis poſſeſſionē illi ait dominus deus.

C. XLVIII.

Et hec noīa tribuū a finibus aq̄lonis iuxta viā ethalon ꝑgentib' emath atriū enon terminus damaſci ab aquilone iuxta viam emath. Et erit ei plaga oriētalis mare dan vna. Et a termīo dan a plaga oriētali vſq̄z ad plagā maris aſer vna. et ſuꝑ terminū aſer a plaga oriētali vſq̄z ad plagā maris neptali vna Et ſuꝑ t'minū neptali a plaga oriētali vſq̄z ad plagā maris manaſſe vna. Et ſuꝑ terminū manaſſe a plaga oriētali vſq̄z ad plagā maris effraim: a plaga oriētali vſq̄z ad plagā maris: ruben vna. Et ſuꝑ terminum ruben a plaga orientali vſq̄z ad plagā maris: iuda vna. Et ſuꝑ terminū iuda a plaga oriētali vſq̄z ad plagā maris erūt primitie quas
(Interlinear gloss: ſ domino.)
ſeꝑabitis .xxv. milibus calamis la
(Interlinear gloss: † ſ cuius incertus numerus. neq̄z enī in ſigulaꝝ tribuū deſcriptōe: mēſura certa ē. ſed ſēper lōgitudo latitudine maior eſt — † ſ tribuū)
titudis ⁊ †lōgitudis ſicut ſigule †ꝑ
(Interlinear gloss: ſ Ab oriente vſq̄z ad mare.)
tes a plaga oriētali vſq̄z ad plagā maris. Et erit ſāctuariū ī medio e' primitie quas ſeꝑabitis domino:
(Interlinear gloss: † ſ quod ad quīq̄z ſenſus refertur. vnde. diuinū ſenſum poſſidebitis. — ſ calamorum.)
Longitudo †vigītiquī q̄z milibus:
(Interlinear gloss: ſ vt poſſitis comprehendere cum oībus ſāctis. que ſit latitudo longitudo ſcȝ ⁊ p. ⁊c.)
⁊ latitudo decē milibus. Hec aūt erūt primitie ſanctuarij ſacerdotū Ad aquilonem longitudinis .xxv.

mitie ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ. ⁊ ſāctuariū dñi in medio: ſāctūq̄z ſāctoꝝ. Vrbs quoq̄z ipſa deſcribit' ꝑ ſingula latera iiij quadꝝ q̄ttuor milia ⁊ quīgētos habēs calamos. Suburbana quoq̄z ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ ⁊ poſſeſſio principis Rurſūq̄z a parte dextra ſuccedūt quīq̄z trib'. a plaga ſimiliter orientis vſq̄z ad plagā occidētis. Quaꝝ p̄ma ē beniamin. ſecunda ſymeon ſuā ſpālit' habēs poſſeſſionē. nec vt prius cū iuda mixta: Tercia yſachar. Quarta zabulon. Quīta gad. portēq̄z ciuitatis terne per ſingulas plagas ⁊ nomē ciuitatis quod in frōte pōtificis auri lamina cōtinetur.

¶ Raba. Notādū q̄. xlviij. ciuitatū q̄ in li. nume. tribui leuitice dāt' ad habitandū cū ſuis ſuburbanis. Hic noīa reticentur: ⁊ ciuitates fugitiuorū quarum tres trans iordanē boſor ſcȝ ⁊ ramoth et gaulon in duabus tribub' et dimidia tribu et tres citra iordanem cedes ſcȝ ⁊ ſichem ⁊ cariatharbe. Nō eīn in deſcriptōne myſtica ⁊ habitatione ſāctorum ⁊ conuerſatōne ꝑfecta opus erat fugitiuorū deſcribi auxilia: quib' iſrael indiguit. adhuc poſit' in terra. et ꝑ mlt'os labores atȝ pericl'a ad hanc ciuitatē feſtinus veniēs in ſīglis ſāctis loquitur. aduena ſum ⁊ peregrinus. Et Habitaui cū habitātibus cedar m.ī.ſ.a.m.

¶ Et ſuper terminū ⁊c. Poſt ſeptem tribuum terminos ab oriēte vſq̄z ad occidentē deſcribuntur p̄mitie

¶ Latitudo. Cōſūmatam perfectaq̄z virtutem ſignificat: q̄ decalogo veteris teſtamenti ad euangelicū peruenit ſacramentū Si enī ab vno addēs ſequentem numerum ad quattuor ꝑuenias denarium complebis. ⁊ vetus teſtamentum cōſtringitur in nouo ⁊ nouum ī veteri dilatabitur:

¶ Hier. Hec relegens tātū dicere poſſū O altitudo diuitiarū ſapiētie ⁊ ſ. dei.

¶ Hec aūt erūt. Iuxta terminū leuitaꝝ deſcribūtur primitiaꝝ ſāctuarij. iiij. plage. que nō ad populū. nō ad vulgus ignobile neq̄z ad leuitas pertinēt inferiorum graduū. ſȝ ꝓprie ꝑtinent ad cultū ſacerdotū.

¶ Ad aquilonē. Iſido. Vt aquilonis frigora relinquentes: ad occidentē veniam' quo occidant nobis vicia et intereāt. Inde ad orientē trāſcamus: ⁊ orto nobis ſole iuſticie ad meridiē veniam' in quo clariſſimū nob' iuſticie lumē ē atq̄z perfectū. Et tam ab aquilone vſq̄z ad mare q̄z ab oriēte vſq̄z ad meridiē: xxv. milia longitudinis. ⁊ decē milia latitudinis. vt vbiq̄z eadem lōgitudinis et latitudīs mēſura ſeruetur.

¶ Filii iſrael. De quibus ſupra. qui ſcȝ non offerunt victimas. ſed priuilegio nominis et erroris ſui humilitate contenti ſemper in corde loquunt' Iniq̄tatē meā ego cognoſco: ⁊ p.m.c.m.ē ſē. Sufficit eīn arrianis ⁊ hmōi ſi nō expellātur de tēplo: ſi priſtinā noīs vmbrā quādā ⁊ imaginē teneāt.

Sed ⁊ leuitis. ꝛc. Iſi. Deſcribitur leuitaꝝ poſſeſſio: q̄ vicina q̄dē ē finibꝯ ſacerdotū. ⁊ eadē habeat ſpacia ĩ lõgitudine. ⁊ latitudĩe ꝑ mltitudĩe leuitaꝝ: q̄ habet paucitas ſacerdotū. ſed tñ ꝓprijs terminis vtit᷑: ⁊ intelligit ſe a ſacerdotali gradu eſſe diſiunctã ad repmēdã ſupbiã miniſtroꝝ. q̄ ignorãtes humilitatē ſtatus ſui: vltra ſacerdotes ĩtumeſcũt.

Et nõ venũdabũt. Vt ꝑmaneat leuiticẽ diſtributõis ẽtna poſſeſſio. nec meritũ dignitatis vicat᷑ precio. nec ab alio trãſferat᷑ ad aliũ. q꞉ q̄ ſãctificata ſũt dño ñ ſũt eoꝝ q̄bꝰ data ſũt. ſ꞉ eꝰ cuiꝰ nõĩe poſſidentur.

Prophana. Laica ſc꞉. q̄ paſſim poplo liceat habitare. nõ q꞉ ĩmũda ſit: aut aliq̄d in habitatõe ſãctẽ trẽ cõtaminatũ puteᷓ. ſ꞉ quia oĩbus pter ſacerdotes habitare pmiſſũ ſit. ꝑ quẽ intelligimus cuncta q̄ ad ſẽſus referᷓᵗᵘʳ. idẽ ad corpĩſ volupta tes q̄ viſu ⁊ auditu tactu odore ⁊ ſapore capim᷒ cẽ ꝓphana. ⁊ templi ſãctimoniã nõ hẽre. nec ſacerdotalis eſſe priuilegij: ſ꞉ laicẽ vilitatis.

Et hẽ mẽ. Iſi. Cũ receſſerim᷒ ab aq̄lone vẽto frigidiſſio: trãſi꞉ ad meridiẽ ⁊ poſt ortũ in nob̃ lumẽ ſãcẽ: occaſũ fortitudĩs formidã᷒ nõ ꝑterita ſ꞉ futa conſiderãtes. nec habẽtes certã virtutis poſſeſſionẽ: ſ꞉ q̄tidie in oratõe dicẽtes. ne ĩducaſ nos in tẽptatõem: quã ſc꞉ ferre nõ poſſim᷒.

Ad plagã ſep. Sigula latera ciuitatis hñt q̄ttuor milia. ⁊ q̄gẽtos calamos. q̄ faciũt. xi. milia paſſuũ ⁊. lxxv. aľ. octigenta. vt ſił oĩs vrbs ſicĩ fiebat volumĩs ſcribit᷑ ꝑ circuitũ hẽat decẽocto milia calamoꝝ. qui faciũt. xlvij. milia paſſuũ ⁊ trecẽtos. xl. Et q̄dragesim᷒ q̄rt᷒ pſalmus ĩſcribitur. In finẽ pro his q̄ cõmutabũt᷑. ⁊ ꝑtinet ad ydidã. i. amabilez dñi. Vel ſecũdũ aquilã ꝑ lilijs. Symachꝰ ꝑ floribꝰ eccleſiẽ q̄ vrbs domĩ ẽ: ⁊ cõtinet ſacramẽta. de q̄. Aſtitit regina a. d. t. i. u. d. c. u. Et. oĩs glia filiẽ regis. ab intꝰ. i. itrinſecꝰ. vt nõ ſit ſimilis ſepulchris forinſecꝰ dealbatis. ſed intus et foris omnia lauet parapſidis.

ſ occidentẽ.

milia. ⁊ ad mare latitudinis decez milia. Sꝫ ⁊ da orientẽ latitudis decẽ milia. Et ad meridiẽ longitudis

ſ templũ domini.

xxv. milia Et erit ſãctuariũ domini

ſ primitiarũ ſacerdotaliũ. ſ Sed. ſ nõ vulgo.

in medio eius: Sacerdotibus ſan

ſ nõ paſſim. † ſ tãtũ nõ alijs.

† ſ lxx. ſaduc. ſ. i. iuſti. d quo iuſtꝰ dñs ⁊ iuſticias

ctuariũ erit de † filijs † ſadoch: q̄ cu

dilexit. hic ait. Nõ enĩ pater iudicat quẽq꞉: ſed oẽ

ſtodierũt cerimonias meaſ: ⁊ non

iu. de. fi. de quo. deus iudiciũ tuũ regi da. ⁊ iuſti

errauerũt cũ errarẽt filij iſrahel: ſic

ciã tuã fi. re.

errauerũt ⁊ leuitẽ. Et erunt eis pri

ſ ſicut decime decimarũ.

mitiẽ de primitijs terrẽ ſãctũ ſãcto

ſ vt habeãt leuite cõfiniũ ſacrdotũ. ſ꞉ vm

rũ: iuxta terminũ leuitarũ. Sed et

bilicũ. i. mediũ eius. ⁊ ipſam poſſeſſionẽ tenere nõ

leuitiſ ſimiliter iuxta fines ſacerdo

valeant

tũ. xxv. milia longitudinis: ⁊ latitudinis decẽ milia. Oĩs lõgitudo viginti ⁊ quinq꞉ miliũ: ⁊ latitudo decẽ miliũ. Et ñ venũdabũt ex eo neq꞉ mutabũt: nec trãſferẽtur primitiẽ

ſ nõ homi.

terrẽ: q꞉ ſãctificatẽ ſũt dño. Quinq꞉ milia aũt q̄ ſupſunt ĩ latitudine ꝑ

ſ ſubaudis lõgitudĩe. † ſ laica ſc꞉.

xxv. milia. † ꝓphana erũt vrbis in habitaculũ ⁊ in ſuburbana. ⁊ erit

ſ de qua. flumĩs ĩpetus letificat c. d. ⁊. nõ põt ciui. ſupra mõtẽ poſita. † ſ terre.

ciuitas in medio † eiuſ. Et hẽ mẽſu

ſ ciuitatis.

rẽ eius. Ad plagã ſeptẽtrionalẽ q̄ngẽta ⁊ quattuor milia Et ad plagã meridianã quigẽta ⁊ quattuor milia. Et ad plagã oriẽtalẽ quigẽta et

Erũt aũt. ꝛc. Hec ſpacia ꝑ circuitũ ãbiũt muros ciuitatis. vt inter vrbẽ ⁊ ea q̄ reliq̄ ſũt diuidãt. Ex q̄ oñditur nullũ de his ſpacijs exercẽtiũ opa ciuitatis: capiẽdoꝝq꞉ fructuũ habere licentiã. ſed vacare ab vſu ⁊ ope hoĩꝫ vt circũmuralia vrbis ſponte naſcẽtium virgultoꝝ atq꞉ herbarũ. ⁊ ceterorũ que terra gignit habeãt amenitatẽ.

Ducẽta qui. Calami ſc꞉ qui ſena cubita habẽt ⁊ vnũ palmũ. ⁊ ſigla latera faciũt paſſus ſexcẽtos. decẽ ⁊ ſeptẽ. paulominus ⁊ in cõmuni mille calamos. habẽtes paſſus duo milia quadrigẽtos ſexagitaocto

Quod aũt re. Poſt deſcriptõem ſanctẽ vrbis ⁊ ſuburbanẽ eius: dicit cetera delegari opariꝫ ciuitatis. reliquã ꝑtẽ ꝑmitiaꝝ ſãctuarij ſc꞉.

Ex oibuſ tribu. ꝛc. Hoc et in tabernaculo factũ ẽ ꝑ varietate viriũ. aliꝰ dat aurũ: alius argẽtũ. coccũ. biſſũ. purpurã. ꝛc. Et cũ ſint dona diuerſa qualitate ſubſtãtiẽ. vnũ donãtiũ eſt ꝑmiũ. imo maius eſt eoꝝ q̄ offerunt quidẽ ꝑ viribꝰ maiora q̄ſuis ꝑua. vt euãgelica paupcula.

Omnes pri. Breuiter perſtringimꝰ. q꞉ oẽs ꝑmitiẽ ſanctuarij. ⁊ poſſeſſio ciuitatis parit᷑ ſuꝑputata per quadrũ: cõtineãt milia ducẽta. xl vi. et partẽ terciã Si ei. xxv milia calamoꝝ: qui ſenos cubitos habẽt ⁊ palmũ vnũ faciũt. nr̃a id ẽ. romana ſexagita ⁊ vnũ milia ⁊ ſexcẽtos ſexagita ſeptẽ paſſus: nulli dubiũ ẽ hẽc in q̄druplum ſuꝑputata ſuꝑiorẽ efficere numerũ. Ex q̄ ꝑpapimꝰ oĩa ĩtelligẽda ſpũalit᷑. et eccleſiẽ poſſeſſionẽ multo latiorẽ eẽ q̄ q̄ndã fuit ĩ iudẽa leuitarũ. q̄ nec accipere quidẽ partes ſãctẽ terrẽ: ſed ex ſinglis tribubꝰ. xl. ⁊. viij. ciuitatũ: non ex pleno poſſeſſionẽ. ſed habitationẽ ⁊ hoſpitiũ ſuſcepe runt. vt ipſi quoq꞉ qui videnᷓ layci: nec ꝑtinere ad ſacerdotalẽ et leuiticũ gradũ: tamẽ ſi operẽtur ĩ dñi ciuitate veſcãtur de t̃ra ſancta terra mitiũ ⁊ viuorum vnde. Credo videre bona dñi i. t. v.

quatuor milia. Et ad plagã occidẽtalẽ q̄ngẽta ⁊ quattuor milia. Erũt aũt ſuburbana ciuitatiſ ad aq̄lonẽ ducẽta q̄nq̄gita. Et ad meridiẽ. cc. l. Et ad orientez. cc. l. Et ad mare ducenta quiquagita. Quod autẽ reliquũ fuerit in lõgitudine ſcd᷒ꝫ

† ſ calamorũ.

primitias ſanctuarij decẽ † milia in

† ſ calamorũ.

oriẽtẽ: et decẽ † milia in occidentem erunt ſicut primitiẽ ſanctuarii. Et erũt fruges eius in panes his qui

ſ qui vrbis muros extruũt. ⁊ interrupta ⁊ ruinoſa reſarciunt.

ſeruiũt ciuitati. Seruientes aũt ci

† ſ nullus ſe putet ĩmunẽ ab opibꝰ ciuitatis. certatim oẽs extruant ciuitatẽ. † ſ ſãctuarii

uitati opabũtur ex † oibuſ tribubꝰ

iſrahel. Oẽs † primitiẽ vigitiquinq꞉ miliũ: ꝑ vigitiquinq꞉ milia in q̄drũ ſeparabũtur ĩ primitiaſ ſanctuarii ⁊ poſſeſſionẽ ciuitatis. Qd aũt reliquũ fuerit principis erit ex oĩ ꝑte primitiaꝝ ſãctuarii ⁊ poſſeſſiois ciuitatis e regione. xxv. miliũ primitiaꝝ vſꝫ ad terminũ oriẽtalẽ. ſed ⁊ a mare e regione. xxv. miliũ vſꝫ ad terminũ maris ſimiliter ĩ partibuſ principis erit. Et erũt primitiẽ ſan

ſ ciuitatis

ctuarii ⁊ ſãctuariũ tẽpli ĩ medio eiꝰ

De poſſeſſione aũt leuitaꝝ ⁊ d poſ

† ſ quidquid reliquũ eſt pricipi deputabitur.

ſeſſione ciuitatis in medio † partiũ

pricipis erit inter terminum iuda terminũ beniami Et ad pricipem

Principis erit. De q̄ ſupra q̄ tm̃ accipit quãtũ vna tribus. Hic aũt diſcimꝰ q꞉ ex cũctis tribubꝰ quidq̄d reliquũ fuerit: hic ſolꝰ accipiat. vt nlla tribꝰ ſit: q̄ pricipi dona non offerat. nõ aliũde ſ꞉ ex ꝑmitijſ q̄ tẽplo ⁊ ſãctuario. ⁊ delegatis vrbiſ partibꝰ ſeruiũt. ⁊ h eſt E regione vigitiquinq꞉ ꝛc. vt ſit ꝑmitiẽ ĩter ſeptẽ ⁊ quinq꞉ tribꝰ: ⁊ ĩ ꝑmitijs ciuitatis. ⁊ ſuburbana eiꝰ: ⁊ ĩ medio ciuitatis ſãctuariũ ꝫ tẽpli. Sꝫ ⁊ de poſſeſſiõe ciuitatis q̄dq̄d relictũ eſt pricipi deputabit᷑: eritq꞉ ꝑs extrema. vij. tribuũ vicina ꝑmitijs ⁊ ciuitati ⁊ tẽplo in tribu iuda et ꝑſ extrema quinq꞉ tribuũ eodẽ iure quo ſupra in tribu beniamin ipſaq꞉ extrema pars ad principem pertinebit.

Et ad princi. per. ꝛc. Eodẽ iure ipſaq꞉ parſ extrema ad principẽ pertinebit. ex q̄ ſãctẽ ſcripturẽ ſacramẽta mirãda ſũt ⁊ cogitanda magis q̄ ꝓferẽda. In priori eñ diuiſione trãſ iordanẽ: per moyſen duabꝰ tribubꝰ rubẽ ⁊ gad ⁊ dimidiẽ tribui manaſſe terra diuiſa eſt. Infra iordanẽ aũt per ioſue filiũ nun: ⁊ eleazarũ filiũ aaron. Iudas poſſedit ab auſtro. ⁊ effraim ⁊ manaſſe tribus dimidia ab aquilone. Poſtea vero de ſylo miſſis exploratoribꝰ per ſingulas tribꝰ: deſcriptõe terrẽ allata ad ioſue ⁊ ad eleazarum: beniamin iuxta iudam ab auſtro. et iuxta effraim ⁊ dimidiã tribũ manaſſe accepit poſſeſſionẽ. Secũda tribus ſymeon hereditatẽ accepit ĩ tribu iuda vt impleret᷑ illud. De leui ⁊ ſymeon diuidam eos in iacob ⁊ diſꝑgã ĩ iſrl̃.

Tercia zabulon galileā accepit in qua eſt mōs thabor. Quarta yſachar vbi eſt iezrabel vſqȝ iordanē. Quinta aſer vſqȝ ad montē carmeluȝ q̄ imi net mari magno · tyrūqȝ et ſydonē. Sexta neptalim ī galilea vſqȝ ad iordanem: vbi eſt tyberias q̄ olim appellabatur chenereth. Septima dan vſqȝ iopen vbi ſunt vrbes athialon ⁊ ſelebi ⁊ emaus que eſt nicopolis. Licet ſic legitur poſtea ceperint ſibi trāſcenſis alijs tribubus vrbē laſenim trib⁹ dan q̄ ē paneas. Cū hec ita ſe habeāt: ⁊ inter porē tribuū deſcriptōem: ⁊ q̄ nūc habet in manib⁹ tāta diuerſitas ſit hic cōſiderādū eſt: quomō et in p̄terito inter tribum iuda et beniamin vrbs ⁊ tēplū collocatum ſit. Et in priori quidē deſcriptōe: iudas erat ab auſtro · ⁊ beniamin ab aquilone. Hic autem econuerſo vt iudas ſit ab aquilone et beniamin ab auſtro. Poſt que ſecūdus ē ſymeon tercius yſachar. quart⁹ zabulon · quint⁹ gad · quīqȝ videlicȝ tribus vnde ⁊ reliquis t · a · p · o · ⁊c.

De thamar. Que nūc palmira a ſalomone cōſtructa · palma eī hebraice thamar dicit̄ que nūc forte quia ibi palmeta ſunt: palmira vocatur.

Cōtradictōis cades. Iſido. Omis terre ſancte hereditas ab auſtrali plaga iuxta terminos egipti ⁊ rinocorure torrēte finit̄. Et qȝ gad iterp̄tat̄ tēptatio in poſſeſſione d̄ palmeta tranſimus ad aquas cōtradictōis vſqȝ ad cades qd̄ iterp̄tatur ſācta · vt itelligam⁹ nos etiā poſt victoriā mūdi debere eſſe ſollicitos ſēper in metu · Illius verſiculi memores: tēptatio eſt vita hoīs ſuper terrā · ⁊ ad ſāctitatē aduerſarijs repugnātib⁹ puenire ſicqȝ victoriam obtinere · ⁊ e vicino torrētem plenum imbriū cōtēplemur.

Cades. ⁊c. Eadē vox in hebreo eſt q̄ et torrēte ſonat ⁊ hereditatē. ſȝ hic magiſ torrētem qui igredit̄ mare magnū rinocorule. Cades aūt hatine in deſerto eſt · que extenditur vſqȝ ad vrbem petram.

Et hi egreſſus. De ambitu ciuitatis q̄ p latera ſingula in quadruȝ quattuor milia. quigētos calamos habuit p̄tentus ſermo predixit · q̄ faciūt decē ⁊ octo milia calamoꝝ vt in preſēti q̄qȝ capitulo poſitū eſt · i · xliiij · milia paſſuum. ⁊ trecētos. xl. paſſus. Nunc ſcribitur per ſingula latera. i. xi. milia paſſuū ⁊ octogītaquinqȝ paſſus p ternas fuiſſe portas.

pertinebit. Et reliquis tribubus erunt tales portiones · a plaga orientali vſqȝ ad plagā occidētalem:
ſ pars vel poſſeſſio
beniamin vna. Et cōtra terminum beniamin a plaga orientali vſqȝ ad plagā occidentalē ſymeon vna. Et ſuper terminuȝ ſymeonis a plaga
ſ vel ntalē ·
orientali vſqȝ ad plagā occidentis yſachar vna. Et ſuper terminū yſachar a plaga orientali vſqȝ ad plagā occidētalē zabulon vna. Et ſuper terminū zabulon a plaga orientali vſqȝ ad plagā maris gad vna. Et
† ſ Nota · quā iudas prius tenuit.
ſuper terminū gad ad † plagā auſtri in meridiē. Et erit finis de thamar
† ſ nō locum ſed aquas ſignificat. in quibus populus dn̄o cōtradixit: ⁊ moyſes offendit.
vſqȝ ad † aquas cōtradictōis cadeſ hereditas ꝯtra mare magnū. Hec eſt terra quā mittetis in ſortem tribubus iſrael · ⁊ he portiones earū
ſ porte exitus ·
ait domin⁹ deus. Et hij egreſſus ciuitatis. a plaga ſeptētrionali quingētos ⁊ q̄ttuor milia menſurabis: Et porte ciuitatis in oibus tribubus iſrael. Porte tres a ſeptētriōe
† ſ qui primogenitus · †ſ qui regie ſtirpis auctor ·
Porta † ruben una · porta † iuda vna:
ſ a quo ſacerdotes ·
porta leui vna. Et ad plagam orientalē quīgēta ⁊ quattuor milia
ſ duo filii rachel
Et porte tres · Porta ioſeph vna
† ſ filius bale ancille
porta beniamī vna: porta † dan vna. Et ad plagā meridianā q̄ngēta et quattuor milia metieriſ. Porta
ſ tres filie lye.
ſymeonis vna · porta yſachar vna porta zabulon vna. Et ad plagaȝ occidentalē quingētos ⁊ quattuor
† ſ hi duo filii zelphe ancille lye
milia. Et porte tres · Porta † gad
† ſ filius bale ancille rachelis
una. porta aſer una: porta † neptali vna · per circūitum decē et octo milia ·
ſ nunc hieroſolima · i. viſio pacis:
Et nomen ciuitatis ex illa die dominus ibidem Amen.:

Et ad plagam. Quis ſapiens itelliget hec: qȝ recte vie domī ⁊ iuſti ambulabūt in eis. Preuaritores vero corruent in illis.

Et porte ciuita. ⁊c. Iſi. Has duodecim portas vel exitus: pro qualitate meritorum atqȝ virtutum ſingulis tribubuſ ſub apliſ ⁊ patriarcharū nomib⁹ arbitor coniugatas. De q̄bus in apocalipſi iohāniſ apertiuſ ſcribit̄. Et intra diuinarū ſcripturarū ſacramēta teſtātur: ⁊ neceſſe ē vt talis ciuitas decē et octo milia per circumituȝ teneat calamorū. ſub quo numero in duo d̄ vigeſimo pſalmo lex naturalis ⁊ grā euāgelij deſcribit̄: quibus eccleſia · id eſt vrbs ſaluatoris extruitur

Hier. Hoc breuiter admonēdū caſdeȝ tribus in circūitu tabernaculi ſic caſtrametatas · vt ad orientē fuerit iudas yſachar ⁊ zabulon filij lye. Ad meridiem ruben ſymeon gad. duo filij lye: ⁊ tercius filius zelphe ācille lye. Ad occidentem vero effraim: manaſſeſ ⁊ beniamin duo ſcȝ filij rachelis · qȝ ioſeph p tribu leui q̄ ſacrificijſ deputata ē in duaſ tribus effraim ⁊ manaſſē diuiſa ē. Ad aq̄lonem aūt dan ⁊ neptalim et aſer: quoꝝ primus ⁊ tercius filij ſūt bale ancille rachelis · ſecūdus filius zelphe ancille lye ignobiles ⁊ ad aquilonem poſiti. quippe ex ancillis int̄ ſe diſſidētib⁹ generati Sed hoc iuxta numeroꝝ libꝝ ⁊ deſcriptōnem tabernaculi · q̄ iubēte deo moyſi ore dicta eſt. Noſtra vero vrbs que ē ciuitas magni regis: cui⁹ artifex et cōditor deus: de qua dicitur: Ipſe fūdauit eā altiſſim⁹. aliam habet tribuū in t̄ra ſancta deſcriptōnem: ⁊ mēſurā: ⁊ poſſeſſionis ordinē: ⁊ plagas tribuū ſingularum Primū plage aq̄lonis opponūt̄ tres porte ⁊c. q̄ ꝝ p̄mogenit⁹ ruben: iudaſ regie ſtirpis auctor: ⁊ leui. Sup cui⁹ noie ī tabernaculi ⁊ caſtroꝝ deſcptōe nihil dc̄m ē. vt p̄mogeita poſſidētes q̄ gen⁹ regale ⁊ ſacdotle aq̄loīs frigora contēnamus.

Ibidem. Nūqȝ recedem⁹ ab ea: ſicut a priori. Vn̄. ſurge abeam⁹ hic Et. reli · vo · do · ve · de · ſȝ etiā hēt poſſeſſionē · ⁊ fit ei ipſe poſſeſſio. ſcdm illud Ecce ego vobiſcū ſū o · d · v · a · c · ſ.